Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):	Biehl, Charlotta Dorothea.
Titel | Title:	Moralske Fortællinger.
Bindbetegnelse | Volume Statement:	Vol. 1-2
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Kiøbenhavn : trykt hos H. C. Sander, 1781-1782
Fysiske størrelse | Physical extent:	1-4 i 3 bd.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

57, Fa 93, II.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
130023302293

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Moralske Fortællinger.

Første Tome.

Moralske Fortællinger

af

Charlotta Dorothea Biehl.

Første Tome.

Kiøbenhavn 1781.
Trykt hos H. C. Sander og H. C. S

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Peberſvenden.

Peberſvenden.

Jeg er heri fuldkommen eenig med Dem, min Ven! at iblandt de mange Talemaader, hvis første Oprindelse er bleven borte i Tiidens Løb er Tilnavnet: Peberſvend, som man almindelig giver gamle Ungkarle, et af de uforſtaaeligſte. Men i hvad Oprindelſen til denne Titel end er, saa troer jeg dog, at Bemerkelſen af den ikke ſtrækker ſig til alle de, ſom man tillægger dette Navn. Den, ſom idelig luurer efter hvad andre ſiiger, af Frygt for at der tales ilde om ham, er ikke nysgierrig men mistænkelig; og den, ſom bliver ugift af Frygt for at der vilde gaae for meget med, om han tog ſig en Kone, er efter mine Tanker, en Gaier og ingen Peberſvend. Ikke heller troer jeg, at de, ſom holdes fra at træde i Egteſtanden af Mangel paa Udkomme i deres beſte Alder, og af Frygt for at efterlade uopdragne og uforſørgede Børn, naar de har naaet Leve-Brød, fortiener dette Navn, men

allene de, som af en overdreven Kræsenhed over Egtestandens Besværligheder, nægter sig selv den Lykksalighed at være Fader, og give Staten nyttige og duelige Borgere; og for endnu nøyere at udvikle dem det Begreb, jeg forbinder med dette Ord, vil jeg give dem Afbildningen derpaa i een, som for nogle Aar siden levede i Engelland.

Harry Danby, en riig Kiøbmands Søn i London, havde nydt alle de Fordeele, som en god Opdragelse kan tilveiebringe; han var fød uden voldsomme Sindslidelser, og dette lykkelige Temperament befriede ham fra at falde i Ungdommens sædvanlige Laster og Forførelser, da han ved sin Faders Død i en Alder af nogle og Tyve Aar saae sig Herre over Tredsendstyve Tusende Pund Sterling. Han holdt sig riig nok til at opnaae alle sine Ønsker, hvorfor han strax opgav Handelen, og udbetalte sin ældere Syster sin Arvepart, som strax derpaa blev gift med en Adelsmand i Kent. Endskiønt Danby hverken havde en stærk Indbildnings Kraft eller heftige Tilbøyeligheder, fandt han dog en overmaade stor Behag i det smukke Kiøn, en deylig Pige havde tusende Tillokkelser for ham, og et Selskab, hvori der ingen Fruentimmere var, faldt ham i høyeste Grad kiedsommelig: men da den saa kaldte Frihed var hans Hiertes Ønsk, saa besluttede han, ikke at opofre den, uden han kunde finde et Fruentimmer, der besad saa mange Fuldkommenheder, at de kunde blive ham borgen for at undgaae alle de smaae Huusfortrædeligheder i sit Egteskab, som han blev vaer i andres. Da han var ung, velskabt, tækkelig og tillige riig, saa var han inderlig velkom-

men

men overalt; der var meere end en Fader, som ønskede at give ham sin Daatter; ja de Skiønne stræbede selv indbyrdes at giøre hinanden denne vigtige Erobring stridig, og at bemestre sig dette uovervindelige Hierte. Det var ogsaa meget ofte i stor Fare, men naar Dyd, Forstand og Deylighed havde giort de stærkeste Indtryk hos Danby, og han næsten troede at have funden den Phønix, han søgte efter, saa opdagede han enten en Skrøbelighed, eller og han fandt en ubetydelig Mangel, som alle de øvrige Fuldkommenheder ikke kunde holde ham skadeslos for, og som, efter hans Tanker, vilde giøre ham Egteskabs-Aaget alt for besværligt.

Paa denne Maade løb der et Aar bort efter det andet, uden at den kræsne Danby kunde finde en Mage, hvis Egenskaber kunde fortiene det store Offer, som han bildte sig ind at bringe den, han vilde beære med Tilbudet af sin Haand og sit Navn; eller at det engang faldt ham ind, hvor meget de mange bortsvundne Aar havde svækket hans egen Værd, endskiønt han meget vel erindrede sig, at han havde fortalgt Mødrene de samme smukke Ting, som han nu smigrede for Døttrene med. Vel nød han endnu overalt den samme venlige Modtagelse af Fædrene, men hans Forfængelighed følede sig høyligen fornærmet over, at de Skiønne, som forhen koppedes med hinanden om Fortrinet hos ham, skiemtede og loe nu over hans Erobring og giorde den til Maalet for deres Vittighed istedenfor deres Misundelse. Han havde for megen Forstand til ikke at fatte Meeningen af de Seyers Krandse de flættede for den, der omsider kunde betvinge dette stridbare

Hierte; og for megen Egenkierlighed til ikke at saares over Navnet af en Peberſvend, ſom de unge og muntre Piger ved ingen Leylighed ſkaanede hans Øren for. Herved blev Sodheden, ſom han ſtedſe havde funden i Frøentimmernes Selſkab forvandlet til Bitterhed, og Caffe-Huuſene og et Partie Wihſt fik en Deel af de Timer, ſom forhen vare blevne anvendte til frugtesløſe Underſøgninger. De fleſte af Danbys Venner vare enten døde, eller havde funden deres Levebrød omkring i Provindſerne, ſaa at han næſten ſaae ſig eene og forladt i det ſtore London, men fandt dog endnu et langt ſtørre Øde i ſit eget Hierte, der ikke bandt ham til nogen, eller nogen til ham. Da han ikke var langt fra Tredſindstyve Aar, døde hans Syſter og Svoger, og denne ſidſte havde holdt ſaa ilde Huus med ſin Kones Midler, at deres eneſte Søns hele Arvepart ikke beløb ſig over et par tuſende Pund. Denne Syſter-Søn beſluttede Danby at kalde til ſig til London, han anſaae hans Komme, ſom et kraftigt Lægemiddel imod den Kiædſomhed, der fortærede hans Dage, og haabede at vinde haus Venſkab og Fortroelighed ved at viiſe en faderlig Omhue for ham.

Det unge Menneſke, hvis Navn var Lerſey, indfandt ſig i London Ugen efter at han havde bekommet ſin Morbroders Brev, og blev meget vel imodtaget af vores Peberſvend, der ſyntes, at hans Syſter-Søns deylige Skabning og tækkelige Anſtand fortiente alt hvad han var ſindet at giøre for ham. Lerſey beſad ogſaa virkelig mange Fortieneſter; hans Tænkemaade var ligeſaa ædel, ſom hans Udſeende indtagende; hans

Hierte

Hierte var følsomt og redeligt; hans Forstand vel dyrket og hans Omgang behagelig. Da han havde været nogle Uger hos sin Morbroder, spurgte han ham en Dag: om han havde udvalgt sig nogen vis Vey til at komme fort paa i Verden; og tilbød ham tillige sin Hielp og Understøttelse om han vilde vælge Kiøbmandsstanden, som han ansaae for det beste og tienligste for ham. Lersey svarede ham: at han i alle Ting vilde underkaste sig hans Villie og Velbehag; endskiønt han ikke kunde nægte, at han slet ingen Drift havde til Handelen, siden hans eneste Ønske fra hans spæde Barndom af havde været at vove Liv og Blod for sit Fædreneland. Danby elskede sin egen Fribed alt for høyt til at paalægge en anden Tvang, og da han tillige vidste, at der udkræves en besynderlig Drift til den Virksomhed, som Handelen udkræver, saa holdt han det raadeligst at lade' ham følge sin Tilbøyelighed; og da hans Kierlighed for ham ikke var stegen til den Grad endnu, at de Farer en Krigsmand er underkastet kunde forurolige ham, saa skaffede han ham en Lieutenants Plads i Garden, og kort Tid derefter kiøbte han ham et Compagnie. Lersey følede den inderligste Erkiendtlighed for sin Morbroders Velgierninger; hans Hierte elskede og ærede ham ikke allene som en nær Paarørende, men endog som sin Velgiører; endskiønt den korte Tid af deres Bekiendtskab, Forskiællen imellem begges Alder og Vægten af de Forbindtligheder, der var paalagt ham, hindrede ham fra at fatte den uindskrænkede Fortroeliahed til ham, som Danby giorde sig Regning paa. I Forsiningen savnede han den ikke heller; thi han havde saa meget at bestille med at forestille Lersey til alle sine Bekiendtere, at han troe-

de

de Kiedsommeligheden havde for evig taget Afskeed med ham; men den indfandt sig snart igien da han merkede, at al hans Moye med at fortælle, hvor meget hans afdøde Syster havde været ældere end han var ganske forgieves; og at de unge Skionne vare alt for klarseende til ikke at blive Forskiellen vaer imellem Morbroderen og Systersønnen. Danbys Afskye for alt det, der lignede huuslige Bekymringer og Fortrædeligheder havde holdt ham fra at kiøbe sig selv et Huus, men han leyede sig de fornødne Værelser, og al hans Huustyende bestod i en eeneste Tiener. Ved Lerseys Ankomst blev han altsaa nødt til at forlade sin gamle Boepæl, og see sig om et rummeligere og med flere Værelser forsynet Qvarteer; han fandt ogsaa et i Grosvenor Sqaure, der var fuldkommen efter hans Sind, og efter at han havde opholdt sig der i nogen Tid, leyede et fornemme Fruentimmer fra Landet den øvrige Deel af Huuset.

Hendes Navn var Miss Fanny Forley; hun var nogle og Fyrretyve Aar gammel, og havde en Broder-Daatter paa Sytten Aar i Huuset hos sig, men da denne var bleven opkaldt efter sin Faster, saa blev den Gamle kaldet Miss Forley og den Unge Miss Fanny. Miss Forley var et af de Fruentimmere, som hver Time paa Dagen raadføre sig med Kiønnets troeste Raadgiver: Speglet, uden at drage mindste Nytte af dens redelige og sandrue Advarseler; forgieves viiste det hende dagligen de tiltagende Rynker, hun ankaae dem idelig for Smuthuller, hvori en skalkagtig Elskovs Gud havde giemt sig for at saare alle deres Hierter, som vare formastelige

stelige nok til at betragte dem. Hendes Gang og Lader havde Ungdommens Flygtighed; hendes Tale fremførtes med en kielen Uskyldighed, og i hendes Klædedragt søgte hun ved de munterste og meest spraglede Farver at tage Priisen fra Foraaret. Hun havde nyeligen mistet sin Fader, der var en retskaffen og fornuftig Mand; og som i sine sidste Aar stedse havde opholdt sig paa Landet for at fornøye sig over Naturens store og urandsagelige Skiønheder. Uagtet Miss Forley var den eneste han havde beholdt af alle sine Børn, saa hindrede hans Kierlighed ham dog ikke fra tit og ofte at giøre hende den Forestilling: at intet, som var unaturligt, kunde være smukt; at Naturen havde givet Reglerne for det Skiønne, og at den forskiellige Herlighed, hvori den fremviiste de fire Aarets Tider, burde være Mønstret for den Pynt, der sømmede enhver Alder: Men Miss Forley loe ved sig selv af disse Forestillinger, og sagde til sin Kammerpige: at alt det man saae med gamle Øyne maatte sikkert faae et gammelt Udseende, siden hendes Fader kunde falde paa at tale om hendes Alder; og Kammerpigen fandt sin Regning best ved at sande med sit Herskab. Miss Fanny derimod var begavet med mere virkelige Fuldkommenheder, end hendes Faster eyede indbildte; ligesaa gavmild som Naturen havde viist sig i at smykke hende med personlige Ydigheder, ligesaa høyligen havde hendes Bestefader umaget sig for at udarbeyde det kostbare Pund der var nedlagt hos hende ved Forstand og Skiønsomhed. Hun havde mistet sin Moder meget ung og hendes Fader havde ved sin uordentlige Levemaade baade sat Liv og Formue til, saa at hun var ganske i sin Fasters Vold. Hendes Bestefader havde

elsket

elsket hende meget inderligen, men da han ved sin Søns Giftermaal havde udbetalt ham alt hvad der kunde tilkomme ham, saa indsaae han, at alt hvad han efterlod sig, i den strængeste Forstand, hørte Miss Forley til, og da han kiendte sin Daatter, saa vilde han ikke opirre hende imod Fanny ved at udsætte hende noget i sit Testamente. Han troede tillige, at hun i sin Alder ikke mere kunde tænke paa at gifte sig, og haabede altsaa at forvisse Fanny om sin Fasters heele Formue, ved at overlade alle Ting til hendes egen Villie og Velbehag.

Danby besad for megen Levemaade og var alt for indtaget af Kiønnet, at han ikke skulde aflaat en Besøgelse hos sine Huusdamer, og da denne skyldige Høflighed var efterkommet drog Miss Fannys Deylighed ham næsten dagligen derhen. Lerfey giorde stedse sin Morbroder Selskab; og han havde kun været der ganske faa Gange, forend han var ilde tilfreds paa alle andre Steder. Miss Fannys Syn opvakte en ukiendt Følelse i hans Barm; hans Hierte tog Deel i hendes mindste og ligegyldigste Handlinger og opfyldte det med et slags Vellyst, der var blandet med Uroelighed. Miss Fanny var paa sin Side ikke mindre end ligegyldig ved Lerseys Fortienester; ingen af dem undgik hendes forskende Øye, og begge elskede hinanden allerede paa det heftigste, da de endnu troede, at det var Overensstemmelsen i deres Skiebne, som bandt dem til hverandre og drog Sukkene for hinandens Vel af deres Bryst. Alle Miss Forleys forrige Veninder fornyede Bekiendtskabet, og hendes Midler saavelsom Fannys Yndigheder forskaffede hende idelige Besøgelser af Byens Giekke og Dagdrivere, som

troer

troer at have baaret Dagens Byrde og Heede, naar de har viist deres betydelige Personer paa tyve Steder og været fornuftige Mennesker besværlige. Iblandt disse var der een ved Navn Lurevel, som udmerkede sig ved sin besynderlige Gave i at roese sig af alle Fruentimmeres Gunst under Beskedenheds Masque. Danby, der, som sagt er, ikke talte Aarene han havde spildt ved at søge sig en værdig Egtefælle, giorde strax Miss Fanny til Maalet for sin Opmerksomhed; han veeg sielden eller aldrig fra hendes Side; i alle de ubetydelige Omhyggeligheder, som at skyde Stoelen under hende; tage Torklæde eller Vifte op, bringe hende sin The o. s. v. forekom han alle de Unge, til største Harme for Miss Forley; thi endskiønt Danbys Person paa ingen Maade stak hende i Øynene, saa krænkede det dog hendes Forfængelighed, at der blev viist Opmerksomhed for nogen anden naar hun var tilstæde, og for at hævne sig over denne Fornærmelse, anvendte hun al sin bidende Vid til at giøre hans Forhold latterligt, hvori hun fik en kraftig Understøttelse af hele Selskabet. I Førstningen hialp Miss Fanny selv lidet til at bryde sin gamle Opvarter, men efter nogle Ugers Forløb viiste hun ikke allene en slags Hengivenhed for ham, men syntes endog urolig og bekymret naar hendes Fæster, der antog en barnagtig Vildskab, spillede ham alle de Pudserier og Skielmstykker, som en tretten Aars Pige kunde finde Behag i, og hverken den enes Ondskab eller den andens Bekymring undgik Danby, endskiønt han bedrog sig i Aarsagen hos dem begge.

En Dag, da han var meget ærgerlig over Miss Forleys Giekkerier, og i dybe Betragtninger over den Mishag, Fanny yttrede derover, kom der een af hans ældste og beste Venner ind til ham. Hans Navn var Belton, en oprigtig og fornuftig Mand, der boede til Richmond og i hvis Huus Danby næsten opholdt sig hele Sommeren. Han havde ofte taget Anledning af den Lykksalighed han nød i sit Egteskab og den behagelige Tidsfordriv hans Børns Opdragelse havde været ham, til at opmuntre Danby at træde i hans Fodspor; og især havde han bestyrket sin Ven i det Forsæt at antage sig Lersey. Hans fornemste Ærinde i London var at giøre Bekiendtskab med dette unge Menneske, og naar han fandt at han svarede til det Begreb, han af Danbys Breve havde faaet om ham; da ikke allene at lykønske sin Ven, men endog at bruge al sin Veltalenhed til at formaae ham at sætte Lersey i den Stand, at han kunde see sig om en dydig og fornuftig Kone, paa det Danby i sin tilstundende Alder kunde hos dem nyde den huuslige Glæde og Pleye, som allene kan forsøde Alderens Besværligheder. Danby var saa opbragt at endog hans Vens Komme ikke formaaede at giøre hans Sind roeligt, og da Belton mærkede det, spurgte han paa det venskabeligste om Aarsagen til hans Misfornøyelse? Danby vilde ikke ud dermed, men da den anden, af Frygt for at Lersey maatte have begaaet en eller anden Daarlighed, holdt ved at bede ham at udøse sine Bekymringer i en troefast Vens Barm, saa sagde han omsider: Jeg skammer mig ved mig selv, at jeg ikke har Kræfter nok til at foragte slige Børnerier, men kan lade mig jage i Harnisk ved et urimeligt gammelt Dyrs Narrestræger,

ſtræger, og dog gaaer min Skrobelighed ſaavidt, at det forbandede Øgenavn: Peberſvend er mig reent utaaleligt i hendes Mund. Var det en ung Pige, ſaa kunde jeg ſelv giøre Spøg deraf; men foreſtil dig engang Belton, hun er ſikkert lige ſaa gammel ſom jeg, hvad Rettighed har hun da til at holde ſig op over min Alder, eller til at kalde mig en Peberſvend, da hun med langt ſiørre Føye kan hedde ſen gammel Pige? Derſom hun, ſvarede Belton, bær dette Navn imod ſin Villie, ſaa forundrer det mig ſlet ikke, at hun søger at yde den Harme paa dig, ſom denne Titel volder hende, ſiden du er een af dem, ſom kunde have ſkildt hende ved den. Moden og Vanen tilſtæder ikke Fruentimmerne at frie ſelv, Afſlaget men ikke Tilbudet er i deres Magt; og da heele Verden viſer en kold Ligegyldighed mod Peberſvennene, ſaa følger det af ſig ſelv, at de maae være afſkyelige og latterlige i gamle Pigers Øyne; og intet er mere naturligt end at de søger at hævne ſig over den Foragt, de har viiſt imod deres Yndigheder. Du erfarer nu ſelv, min kiere Danby, det, jeg ſaa ofte har ſpaaet dig, at dine gamle Dage vilde blive dig kiedſomme og beſværlige, og at du kom til at ligne et Siv, der har intet at hælde ſig til. Grundſtøtten i Verdens Omgang er Forlyſtelſen, andet søges der ikke ved de fleeſte Selſkaber, og vil man i en vis Alder viiſe ſig i dem paa ſamme Fod, ſom i ſine unge Dage, ſaa tiener man andre til Forlyſtelſe iſtæden for at forlyſte ſig ſelv. Mine gamle Dage! ſagde Danby, jeg er jo dog ikke ſaa ældgammel endnu? Nej; ſvarede Belton, men ikke heller nær ſaa ung, ſom du troer. Dine Aar ere ſvundne bort, ſom en Røg og en Damp, den ene Dag har

 været

været den anden saa liig, at deres store Antal er undløbet din Agtsomhed; ingen besynderlig Glæde eller Kummer, ingen opnaaet Maal eller fuldendt Forretning har giort dig opmerksom paa dem, og den Hurtighed hvormed Tiden dreyer sit Hiul. Du afmaler mig her, sagde Danby, som et ganske unyttigt Lem i det menneskelige Samfund. Mon jeg var bleven værdigere ved at have naaet et Betiening, hvori jeg maattet lempe mig efter en selvraadig Ministers Uretfærdighed, naar jeg ikke vilde jages fra mit Brød; eller ved at blive Talsmand for en vild og uregierlig Almue, der havde stenet mig, naar jeg ikke havde understøttet alle dens urimelige Fordringer? Det er sandt, jeg har opgivet min Handel fordi jeg holdt mig uskikket til at drage Fordeel af den, men har jeg taget mine Penge fra denne til Statens Vel saa frugtbare Green, eller tilkiøbt mig Høyhed og indbildte Værdigheder for dem? Har jeg nogensinde, svarede Belton, giort dig Navnet af en velfortient og nyttig Borger stridigt? Ney; jeg vil tvertimod tilstaae dig, at den stræbsomme Trængende har nydt saa stor Hielp og Bistand af dig, at maaskee Forsigtigheden burde sat din Ædelmodighed snevrere Grændser, dersom du havde havt Afkom at sørge for. Alt hvad jeg bebreyder dig er, at du ikke har betient dig af Velsigelsen, Forsynet havde udsat over dig, til at nyde den huuslige Glæde, der ikke forsvinder som en Taage, men bliver hver Morgen nye, og lige indtil Evighedens Grændser meddeler Kraft og Trøst imod alle de Besværligheder, der kan møde paa denne korte Giennemgang. Men er det mueligt Belton, sagde Danby, at du, som en fornuftig Mand, kan ansee Egteskabs-Aaget for en Lykkalighed,

da

da du dog dagligen seer mange sørgelige Exempler paa de Ulykker, der nedtrykke de Elendige, som sukker under dets Byrde? Det har Standen ikke Skyld i, svarede Belton, men Feylen ligger enten i et slet Valg, eller en uforunftig Opførsel. Saa er jeg ikke heller at dadle, sagde Danby; thi havde jeg kundet finde et Fruentimmer, som min Fornuft intet havde haft at indvende imod, saa havde jeg ogsaa gifted mig. Kald ikke, sagde Belton, en overdreven Kræsenhed Fornuft; thi hvad Indvendning kunde der med Føye giøres imod Betty, som du for tredive Aar siden ikke var mindre end ligegyldig? Det vil jeg oprigtig tilstaae dig min Ven, sagde Danby, hun var alt for følsom og kielen, til at jeg kunde levet lykkelig med hende! og saa stor en Egteskabs-Procurator, som du end er, saa maae du dog tilstaae, at der ikke kan optænkes en værre Plage end en Kone, der ikke kan afsee sin Mand; der ideligen maae hænge ved Siden af ham; der, naar han gaaer ud piiner ham til at bestemme Klokkeslættet han vil komme igien, og naar han da kommer enten giør ham en Grumhed og Umenneskelighed af hver Minut han er bleven længere borte, eller qvæler ham med Kys, fordi der er nogle Øyeblik tilbage af den bestemte Tid. Jeg nægter ikke, at de Koner, som kun havde Øyen og Øren for deres Mænd i Sælskaber, og giorde heele Forsamlingen til Vidner paa deres kielne Ømhed for dem, jo har givet mig en langt større Ulyst til Egtestanden end de, hvis Mænd man kiendte paa den Uagtsomhed, de viiste for dem. Endskiønt jeg vil tilstaae dig, sagde Belton, at en alt for vidt dreven Kielenhed baade er besværlig og væmmelig, saa er det dog en

af de Skrøbeligheder, som en fornuftig Mand endog i Spøg kan vænne sin Kone fra: Men hvad var da Aarsagen, der hindrede dig fra at binde dig til den muntre Julie, hun var sikkert ikke for følsom? Ney; svarede Danby, men derimod al for kold; thi endskiønt jeg ikke vilde have en Kone, der døde af Længsel i en Times Fraværelse, saa skiøttede jeg dog ikke om een, der ikke vidste, enten jeg havde været et Aar eller en Dag fra hende. Hos den deylige Fanny fandt jeg saa stor en Attraae til Pyndt og Stads, at den reent udslættede det Indtryk, hendes Skabning og øvrige gode Egenskaber havde giort hos mig; thi hendes Hengivenhed til den var saa stor, at jeg troer hun havde vegret sig for et Favnetag af mig i Henrykkelsen af en undgaaet Livsfare, af Frygt for at faae sine Sløyfer krøllede, og uden at tale om de Prydelser, som en Mand let kan blive ziret med, der ikke vil opofre sin Velfærd for sin Kones Griller, saa var jeg bange for at see mit Huus giort til et Magazin for alt det unyttige Krimskrams, som Daarligheden opfinder og Forfængeligheden giør Brug af. Emilie var den, som jeg var længst i Tvivlraadighed over, og dersom hun ikke, just i det jeg var paa Veye til at byde hende min Haand, havde vendt saa længselfuldt et Øye til et fremsadt Spillebord, at det bandt mig Tungen, saa havde jeg været fast; men denne overhængende Fare giorde mig endnu vaersommere, saa at mange bleve snappede bort medens jeg anstillede mine Undersøgninger; og sandt at sige, saa fortrød jeg ikke meget derpaa; thi jeg havde dog sikkert opdaget noget, der var bleven mig anstødeligt. Ja; fordi du vilde finde, det; svarede Belton, og ikke bruge din Fornuft

til

til at indsee, at ethvert Menneske har sine Skrøbeligheder, og at der i alle jordiske Ting er en vis Sammenblandning af Godt og Ondt. Vilde du ikke holde den for en Daare, der lod alle Rosenbuskene rydde ud af sin Hauge fordi den havde Torne? Men har du vel selv handlet viisere, der af Frygt for at rive dig paa de Torne, som endog i de lykkeligste Egteskaber undertiden rører Huden, har nægtet dig selv den siørste jordiske Lykksalighed? Troe mig Danby, jeg taler med dig som en Ven, og af Erfarenhed, den har sikkert ingen Glæde smagt, som ikke har følet de Bevægelser, den faderlige Kierlighed opvækker. Hvilken reen og sand Vellyst er det ikke at see haabefulde Børn voxe op under vores Omhue og Varetægt! og ved deres muntre og glade Hoppen omkring os at kunde sige til sig selv: Disse skylde dig deres Væsen, deres Vel og deres Glæde; naar din Aske engang samles til dine Fædres, saa lever du ikke allene i dem, men endog i deres Hierter, der med Erkiendtlighed vil erindre sig alt hvad de har dig at takke. Dette Haab feyler dog ofte, sagde Danby, man har seet mere end et Barn, at bringe sin Faders graae Haar med Smerte i Graven. Deri har du Ret, svarede Belton, men som oftest har Fædrene selv Skyld deri, enten ved at have giort Afgnder af dem og aldrig bøyet deres Villie, eller og ved at have opdraget dem i en slavisk Frygt, og tvungen dem til at give efter for en tyrannisk Egensindighed istedet for Fornuftens Overtydelser, og derved forjaget al Kierlighed og Fortroelighed af deres Hierter. Det sidste, svarede Danby, kan der vel ikke mange Fædre roese sig af: Ærbødigheden vil stedse være Fortroeligheden i Veyen; thi det seer jeg paa

Lersey; jeg paalegger ham ikke den mindste Tvang; jeg har giort mit til at bringe ham fort paa den Vey, som han selv havde valgt sig; jeg spørger ham dagligen om han mangler eller ønsker sig noget, men endskiønt jeg er vis paa, at han elsker mig, saa er det mig dog umueligt at faae ham til at omgaaes mig som en Ven, der er stedse noget i hans Væsen, som viser Følelsen af at skylde mig noget. Det er ganske naturligt, svarede Belton; et veltænkende Hierte finder en langt større Lyst i at give end i at tage, og en medfødt Stolthed eller Egenkierlighed gior vore Velgierninger til et Baand, der binder os dagligen stærkere til den, der nyder dem; da de derimod trykker ham, naar han ikke seer sig i Stand til at vise sig erkiendtlig for dem. Forbindelsen imellem Forældre og Børn, er derimod af en ganske anden Beskaffenhed; disse vænnes fra Barndommen af til at betroe hine alle deres smaae Nødtørftigheder, de kiender intet andet Middel til at faae dem afhiulpne, og naar saa en Fader aldrig nægter et Barn noget uden at giøre Aarsagen til Afslaget fatteligt for det, og med Fornøyelse opfylder alle dets billige Ønsker, saa voxer uformærkt Barnets Tillid til Faderen med det, og bringer det til i en moednere Alder at tage sin Tilflugt til hans Indsigter og Erfarenhed. Lersey miistede derimod i en moed Alder sin Fader og ved ham sin Velfærd; uagtet du var hans nærmeste Paarørende var du dog ganske fremmet for ham, og Bekiendtskabet skeedte ved Forbindtligheder, hvis Vægt gior ham tilbageholden. Vil du altsaa forskaffe dig en Ven i ham, saa sæt ham i en Forfatning, hvori han kan ønne en slags Mueligheed til at give dig Prøver paa hans Erkiendtlighed.

lighed. Og hvorved skulde det kunde skee, spurgte Danby? Det skal jeg sige dig, svarede Belton; og vær forvisset om, at det allene er Omhue for dit Vel, der har bragt mig paa dette Indfald. Jeg vil ikke igientage hvad jeg saa ofte har sagt dig om de Elendigheder det Menneske er underkastet, der mangler Fruentimmer-Tilsyn og Pleye, naar Alderdom og Svagheder indfinder sig. Du har alt levet saa længe, at du bør belave dig paa deres Komme, og da det nu er for sildig for dig at tænke paa at giftes, saa sæt Lersey i den Stand, at han kan tage sig en Kone, der kan bære Omsorg for dig i paakomne Tilfælde. Den Hengivenhed og Opmerksomhed i at forekomme dine Ønsker, som Lersey ved Navnet af Huusfader faaer Leylighed til at bevidne dig sin Taknemmelighed med, vil oplive Munterhed og Fortroelighed i hans Barm, og du vil i dette unge Egtepars Arme, finde al den Huspalelse, som en øm Fader kan vente sig af gode Børn. Men hvorfor, sagde Danby, skulde jeg ikke kunde gifte mig endnu, om jeg fandt en Kone efter mit Sind, og denne troer jeg næsten at have opdaget i Miss Fanny? Ja; det som meere er min Ven, saa bilder jeg mig ind, at jeg ikke er hende ligegyldig. Hvem er denne Miss Fanny, spurgte Belton, og hvad for Prøver har du paa hendes Godhed for dig? Det er en ung Pige paa sytten Aar, svarede Danby, der i Sinds og Legems Fuldkommenheder overgaaer alle de Fruentimmere, jeg hidindtil har seet. Hun opholder sig her i Huuset hos sin Faster Miss Forley, som er det gamle Fantast, der havde giort mig saa ærgerlig; og den Kummer og Mishag, som Fanny yttrer over hendes Fasters Forhold imod mig, viser

tydeligen hendes Ømhed for mig. Har du da allerede tilbuden hende dit Hierte og din Haand, sagde Belton? Ney; svarede Danby, det er langt fra ikke kommen saavidt endnu, og maaskee skeer det aldrig; der skal stærke Vaaben til at bestride min Afskye for Egtestanden. Du kan altsaa, sagde Belton, meget let tage Feyl i Aarsagen til Miss Fannys Mishag over hendes Fasters Adfærd; thi om jeg end skal sætte mig blot for at fortørne dig, saa tilstæder min Oprigtighed mig dog ikke at fortie dig, at det er en blot Umuelighed, at du mere kan røre noget Fruentimmers Hierte. En Kone kan du gierne faae, det nægter jeg ikke, men en oprigtig Tilbøyelighed knytter ikke Baandet; ja min Paastand gaaer endog saa vidt, at Miss Forley gav dig en Kurv, om du vendte dig til hende. Du gior mig næsten vreed, sagde Danby; thi det er soleklart, at det er af Misundelse over hendes Broder-Daatter, at hun bryder mig. Det troer jeg med, sagde Belton, men hun kan gierne være misundelig over Fanny, uden at finde Behag i dig. Kom an, tog Danby meget hurtig Ordet, skal vi giøre et Wæddemaal paa, at jeg ved nogle søde Ord skal faae hende saa smidig, at jeg kan vinde hende om en Finger; gamle Piger ere som løst Krudt, de fænger strax, men Himlen bevare mig fra at drage andre Fordele deraf end din Overbeviisning; thi jeg vilde heller tilbringe mine Dage i Newgate end leve med hende. At hun kan blive venlig og artig, sagde Belton, er ikke Tingen her trættes om, Wæddemaalet maae derfor indrettes saaledes, at naar hun lader sig forstaae med, at hun gierne tog dig paa Ordet, saa kan du sætte din Fordring paa mig saa høyt, som du vil, men yttrer

hun

hun derimod større Behagenhed for nogen anden end dig, saa skal du være pligtig at giøre det for Lersey, som jeg bad dig om. Top; det holdes; sagde Danby. Derpaa erkyndigede de sig om deres fælleds Venners Velgaaende, og Danby forestillede Lersey sin Ven, der meget vel fornøyet med hvad han havde hørt og seet af dette unge Menneske, og Bøddemaalet, som han havde giort, forlod London og begav sig til sit Hiem, med Løfte om at komme snart igien.

Danby tøvede ikke længe førend han vendte sine Batterier imod Miss Forleys Hierte, hvorved han ikke allene blev befriet fra hendes egne Giekkerier, men hun forsvarede ham endog imod andres Anfald. Lersey benyttede sig af Leyligheden; han indtog strax sin Morbroders Plads hos Miss Fanny, og førend han selv vidste at han elskede hende, havde han, i den Tanke at lade hendes Fortienenester vederfares Ret, giort en formelig Kierligheds Erklæring, som heller ikke blev ugunstig besvaret, uden at de paa nogen af Siderne vidste det mindste deraf. Men lidt efter lidt blev Samtalen meere vigtig, indtil Lersey gik saa vidt, at han en Dag paa det indstændigste bad Fanny om den Forsikkring, aldrig at tilhøre nogen anden end ham. Denne Begiering, der blev understøttet af de kierligste Øyekast og de meest rørende Sukke, vaagnede Miss Fannys Eftertanke, der i samme Øyeblik forestillede hende Lerseys og sin egen Forfatning, og viiste hende ved den, Umueligheden i at naae det, hun ikke længer kunde dølge for sig selv, at være hendes Hiertes høyeste Ønske. Hun kiendte sin Faster alt for vel til at vente sig noget af hende, og da

hun ikke troede at kunde giøre mere Regning paa Danby i dette Tilfælde, saa slog hun sine taarefulde Øyne meget væmodigen hen paa Lersey, og sagde med en bedrøvet Stemme: Ak Lersey! hvad har vi ikke handlet uforsigtig, og hvor ulykkelig har vi ikke giort hinanden! O Himmel! raabte Lersey, hvad meener De dermed, deylige Fanny? Jeg! jeg skulde giort Dem ulykkelig for hvis Vel jeg med Glæde vilde udgyde min sidste Blodsdraabe. Forklar dem dog nøyere, jeg beswær dem derom! Behøver det nogen nøyere Forklaring, sagde Fanny, da vi ikke længere kan tvivle om, at vi elsker hinanden? De elsker mig, fortræflige Fanny, sagde Lersey, og jeg skulde være ulykkelig! Ney; dette Øyeblik giør mig til det lyksaligste Menneske paa Jorden. Ja; Lersey, svarede Fanny, jeg elsker Dem, men min Kierlighed er grundet paa Høyagtelse; overbeviis mig om det samme paa deres Side ved at hæmme en Henrykkelse, som kun skikker sig for Romaner, naar Fornuften viiser os Umueligheden i at blive forenede. Vi ere begge fattige Lersey, og Aarsagen til vores Fattigdom bør være os alt for ærværdig til at føre Klagemaal derover, siden de indeholdt en lønlig Bebreydelse, der er stridig imod vore Pligter. Vore Fædre skyldede os ingen anden Arvepart end den, de har efterladt os i en god Opdragelse; lad os af Maaden vi fører os den til Nytte paa, overbeviise dem, som vores Lykke beroer paa, at vi ikke havde giort et slet Brug af vores Formue, om Skiebnen havde beskieret os nogen; og det kan vi ingen stærkere Prøve give dem paa, end at skye al Forbindelse uden deres Samtykke. Men hvorfor, sagde Lersey, skulde vi ikke kunde giøre os Haab om at faae det, dyrebareste

Fanny?

Fanny? Det er let at indsee, svarede hun, naar vi ikke vil smigre for os selv. Uden vore Venners Hielp, vilde vores Forbindelse drage Mangel og Elendighed efter sig; min Fa-ster er jeg fuldkommen overbeviist om, gior ikke det ringeste for mig, og de skylder deres Morbroder allerede saa meget, at det var uskionsomt at haabe meere af ham. Men han er god og ædelmodig; sagde Lersey, hvorfor skulde han da nægte mig et blot Ja til at giøre mig lykkelig? Hans blotte Ja var ikke nok dertil, sagde Fanny; jeg elsker dem alt for høyt Lersey til at sætte dem blot for den nagende Græmmelse, at see en elsket Kone og uskyldige Børn at lide Mangel; thi om jeg endog selv havde Kræfter nok til at at bære i deres Arme alle de Besværligheder Armoden har i Følge med sig, saa vilde jeg dog synke under Vægten af de grumme Bebreydelser, at jeg havde giort Dem ulykkelig. O Fanny! raabte Lersey, hvor ilde kiender De mit Hierte, dersom De troer, at jeg midt i den grueligste Forfatning kunde lade af at velsigne det Øyeblik da De var bleven min, end sige giøre dem Bebreydelser. Jeg bær ikke mindste Tvivl om, sagde hun, at jo Deres Ædelmodighed vilde skaane mig for Dem, men desto ulykkeligere vilde den indvortes Overbeviisning om, at jeg fortiente disse Bebreydelser, giøre mig. Lov mig da i det mindste, sagde Lersey, at De vil skaane mig for den dødelige Smerte, at see dem i en andens Arme. Min egen Lyksalighed, sagde Fanny, vil drive mig til at undflye denne Ulykke saa længe mueligt er, men dersom Skiebnen og Omstændighederne tvinger mig dertil, saa er jeg langt meere at beklage end De. Alt hvad jeg derfor kan love Dem er dette, at min Høyagtelse og mine beste

Ønsker

Ønsker for Dem og Deres Vel, skal følge med mig i Graven; og den eneste Trøst i mine grumme Lidelser skulde være den, at see dem saa lykkelig, som de fortiener at blive. Ak grumme Fanny! De elsker mig ikke! sagde Lersey. Hvorvel var det ikke for os begge, om De sagde sandt! svarede hun med et dybt Suk; tog sit Tørklæde for Øynene og skyndte sig i mueligste Hast fra ham.

Lersey bad hende paa det bevægeligste at høre ham et Øyeblik endnu, uden at han dristede sig til at følge efter hende. Glæde og Smerte bemestrede sig hans Hierte vexelviis; thi Overbeviisningen om at være elsket, var ikke mægtig nok til at døve Fornuftens Stemme, der tydeligen i hans Barm igientog hvert et Ord Miss Fanny havde sagt ham, men denne nye Prøve paa hendes ædle og rigtige Tænkemaade forøgede hans Kierlighed til hende, og han fandt en ubeskrivelig Vellyst i at overlade sig ganske til den, istedet for at arbeyde paa at undertrykke dens Hæftighed. Haabet, som er alle Kummerfuldes troe Stalbroder, undlod ikke heller at trøste ham med den Forestilling, at de begge vare unge, og at Tiden kunde giøre en stor Forandring i deres Forfatning, naar de bevæbnede sig med Taalmodighed og Standhaftighed til at oppebie den. Hans Beslutning blev i Følge deraf denne: at han vilde elske Fanny indtil hans Deds Time, men tillige søge at dølge sin Kierlighed for alle Menneskers Øyne, og ved den nøyagtigste Lydighed og den ømmeste Hengivenhed stræbe efter at sætte sig alt meere og meere i Gunst hos sin Morbroder.

Miss Forley brystede sig ikke lidet af den indbildte Triumpf hendes Yndigheder havde erholdt over Fannys, ved at have draget Danbys Opmærksomhed fra hende til sig; og endskiønt hun ikke satte mindste Priis paa denne Erobring, men belve hans Daarlighed i sit Hierte, saa drev hendes Forfængelighed hende dog til at tage imod ham paa saadan en Maade, og at besvare hans søde Ord og smigrende Lovtaler over hendes Fuldkommenheder med slige Øyekast, at den gode Danby meere end engang var paa Veye at skrive sin Ven til og begiere Veddemaalet betalt. Men da alle hans Forsikkringer vare satte saaledes paa Skruer, at de hverken æskede et udtrykkeligt Svar eller gav hende noget vist til at holde sig ved; saa kunde han heller ikke snappe noget op i hendes Tale, der gav tydeligen at forstaae at hun ventede eller ønskede sig Tilbudet af hans Haand. Vel var det ham lidet anstødeligt, at hun strax spurgte efter Lersey, naar han ikke bragte ham med sig, og at hun meere end engang forlod ham midt i sin Tale, for at tage imod hans Systerson, men da det ikke manglede ham meere paa Forfængelighed end hende, saa udtolkede han hendes Opmerksomhed for Lersey, som en Følge af hendes Godhed for ham, og en lønlig Forsikkring, at Lersey intet skulde tabe ved den Forbindelse, der i Danbys Tanker var Miss Forleys høyeste Ønske. Ingen Fortolkning kunde nogensinde være urigtigere; thi Sagens rette Sammenhæng var den, at Miss Forley var dødeligen forelsket i Lersey og havde fuldt og fast besluttet at kaste sig med hendes heele Formue i hans Arme, som hun var vis paa, at han med største Henrykkelse vilde aabne til at tage imod hende. I den Agt og Ærbødighed han

viiste

viiste imod hende, som Fannys Faster, blev hun en frygtsom Kierlighed vaer, og hun var ofte paa Veye at give Danby sin Afskeed, siden der i hendes Tanker, intet andet end Ærbødigheden for en Morbroder holdt Lersey fra at kaste sig for hendes Fødder og med Taare-Strømme at anholde om sin brændende Kierligheds Belønning. Men da hun paa den anden Side frygtede for at miste Lerseys Selskab om hun oprirrede Danby, saa foresatte hun sig at tage den første bequemme Leylighed iagt, til at opdage ham sine Hensigter med den største Lemfældighed.

En Eftermiddag da han drak The med hende allene, og hun rakte ham sin Koppe, tog han hendes Haand, kyssede den adskillige Gange, kaldte den et sykke Alebast, der kunde være et Tønder for det koldeste Hierte, og prisede med et dybt Suk det Menneske lykkalig, som hun vilde bære med den. Denne Leylighed syntes Miss Forley at være al for skiøn til at lade gaae unyttet bort; Hun umagede sig altsaa for at blive rød; slog Øynene ganske blyefærdig mod Jorden; pillede paa sine Sløyfer med en barnagtig Uskyldighed, og sagde med en paatagen Forvirring: Min Herre! det var forgiæves.... om .... om jeg vilde nægte .... at jeg ikke forstod .... eller ikke længe siden havde læst i deres Hierte, men om endog mit Hiertes Attraae svarede til Deres, som det maaskee gior, saa beder jeg Dem dog selv nøye at overveye, om der ingen Hinder, og endog en uovervindelig Hinder er os i Veyen, til at følge de søde Drifter, der arbeyder i vores Barm? Hvorledes Miss! sagde Danby med Angestens Sveed paa Panden over

denne

denne Begyndelse! Hvad skulde kunde være til Hinder.... Tilgiv mig, min Herre, sagde Miss Forley, at jeg falder Dem ind i Talen; jeg veed alt hvad De kan sige mig, at vi ere hinandens Liige i Stand og Formue, at vi har fuldkommen Raadighed over os selv til at gjøre og lade alt hvad vi lyster; men har De tænkt paa, at de har en Syster-Søn og jeg en Broder-Daatter og hvad der skulde blive af Dem naar vi giftede os, og bekom nærmere Paarørende? Som hun sagde det, holdt hun Haanden for Øynene for at skiule den Undseelse, som denne Tanke forvoldte hende. Jeg maae reent ud tilstaae min Ubetænksomhed Miss! sagde Danby smilende, jeg har vandt mig alt for meget til at lade hver Dag have sin egen Plage, at jeg skulde have udregnet hvor stærk Verden maatte blive formeeret af os. Det er saa almindelig en Følge af Egtestanden, sagde Miss Forley, at man ikke kan undslaae sig for at tænke paa den; og da det som kommer fra Hiertet stedse gaaer til Hiertet igien, saa maatte det ogsaa blive en nødvendig Følge, at Lersey og Fanny kom til at lide derunder. Deres Systerson er et saa smukt, beskedent og fornuftigt ungt Menneske, at jeg vilde gjøre mig en stedsevarende Bebreydelse af at have været Redskabet til at forspilde hans Lykke, og hvad Fanny anbelanger, saa endskiønt hendes Fader ikke har fortient det af mig, saa kan jeg dog ikke overtale mig til at slaae Haanden af hende. Hvad hun er bleven til har hun mig at takke, jeg har dannet hende og staaet hende i Moders Sted, fra det hun mistede sin, som Sorrig over hendes Mands ryggesløse Levnet lagde i Graven, og endskiønt han med Glæde havde seet det Hull, som jeg skulde

putte

puttes i for at faae mit med til at sætte over Styr, saa tænker jeg dog ikke nedrig nok, til at lade hans Barn gaae hielpeløs og forladt i Verden. Ney; tvertimod, sagde Danby, De giver Verden sligt et Beviis paa meere end moderlig Omhue for en Broder-Daatter, at De beskiemmer mange Forældre; thi om jeg har fattet deres Meening ret, saa er det den, at vi af Kierlighed til vores unge Paarørende skal bequemme os til at blive i den eenlige Stand? Ingenlunde min Herre, sagde Miss Forley, men jeg vil sige Dem hvad jeg troer, at vi bør giøre for Dem. Jeg er fuldkommen overbeviist om, at deres Kierlighed til mig ikke i mindste Maade grunder sig paa egennyttige Hensigter, men at det er eene og allene Besiddelsen af min Person, som De attraaer. Heele Verden siiger, at Fanny er mit udtrykte Billede, det kan altsaa ikke falde Dem vanskeligt at forflytte Deres Tilbøyelighed fra mig til Hende, og dersom dette Forslag staaer Dem an, saa skal hendes Haand høre Dem til, men uden Medgift; thi hun eyer intet i Verden; og jeg kan ikke give hende noget, siden jeg, for at holde Lersey skadeslos for det, som han taber ved Deres Giftermaal, vil give ham min Haand og heele Formue, og elske Dem i ham, som De paa Deres Side kan elske mig i Fanny. Hvor fiin en Sminke end dette Forslag var overdraget med, saa kunde Danby dog ikke staae et Øyeblik i Tvivl om, at det var en ordentlig Kurv han bekom; og i hvor meget det end krænkede hans Forfængelighed, at see sig sat tilbage for Lersey, saa besluttede han dog ikke at lade sig merke dermed, men spurgte hende i en meget ligegyldig Tone: om hun havde betroet dette Forsæt til nogen? Ney; svarede hun;

hun; men dersom De vil have den Godhed, at give Lersey et Vink desangaaende, saa tvivler jeg slet ikke om, at han jo med Henrykkelse vil føre sig det til Nytte; og Fanny vil jeg derimod giøre den store Lykke bekiendt, som hun har min Omsorg at takke. Deres Befalning angaaende Lersey; sagde Danby, skal jeg rigtig efterkomme, men De gior mig Dem høyligen forbunden om De ikke vil sige det ringeste herom til Miss Fanny, siden jeg har mine gyldige Aarsager til at ønske, at hun maatte være ganske uvidende om Sagen, naar jeg giorde hende Tilbudet af min Haand. Hun lovede ham det, og da der strax efter kom nogle af Miss Forleys Bekiendtere til hende, saa forsøgede Danby sig til sine egne Værelser for der at anstille sine Betragtninger over den Kurv, man havde hastet med at give ham førend han endog havde giort noget Andrag; og han begyndte herover at holde Beltons Forestillinger for at være meget bedre grundede, end en Ciceronisk Veltalenhed Dagen forhen havde kundet overtyde ham om.

Morgenen derpaa kom Lersey meget tiilig ind til ham for at spørge, om hans Morbroder havde noget imod, at han paa nogle Dage tog paa Jagt med en god Ven? Danby svarede: at han var ham forbunden for hans Opmærksomhed i en Sag, hvori han alletider fridt kunde følge sin Lyst, og ønskede ham en lykkelig Reyse og al muelig Fornøyelse; hvorpaa Lersey sagde ham Farvel og bad tillige, at han vilde formelde hans Hilsen til begge Damerne, siden det var for tiilig at giøre dem selv sin Opvartning. Danby lovede ham det, og var meget glad over den liden Opsættelse han fik i

Løftets Fuldbyrdelse, som Miss Forley ventede paa; siden han endnu ikke var eenig med sig selv hvorledes han vilde handle i denne Sag. Væddemaalet var tabt; og saa nær som denne Tilstaaelse end gik hans Egenkierlighed, saa var han dog alt for redelig til at søge Udflugter, eller undslaae sig for Betalningen, men han havde foresat sig, at Lerseys Forhold skulde bestemme hans, og efter Maaden, som han tog imod Miss Forleys Tilbud paa, vilde han først tage sin endelige Beslutning. Han indsaae meget vel, at hendes Formue var en stor Fristelse for et ungt Menneske, der, hans Gage uberegnet, havde intet andet at forlade sig paa, end en Morbroders Gunst, der endnu var halv fremmet for ham; men da Lersey hverken leed Mangel, eller ved en ordentlig Opførsel havde at frygte for den i Fremtiden for sin egen Person, saa syntes ham, at den ikke fortiente at blive lykkelig, der, for at naae det Overflødige, kunde sælge sin Frihed og binde sig til et Fruentimmer, som han hverken kunde elske eller ære.

Han forrettede Erindet, som Lersey havde overdraget ham, meget troeligen; men Miss Forley, som var sig et ganske andet Budskab ventendes, fattede paa Øyeblikket Mistanke om at det var et Paafund af Danby, der af Jalousie og Misundelse over det Fortrin hun gav Lersey havde sendt ham bort, og hun kunde neppe bare sig for at giøre ham de bittreste Bebreydelser. Frygten for at giøre sig en Mand til Fiende, der kunde lægge saa meget i Veyen for hendes Giftermaal, tvang hende til at holde gode Miner indtil Tiden var ude, som Lersey havde bestemt til sin Tilbagekomst, men da han

imod

mod Formodning blev opholdt nogle Dage længere, siden han paa Hiemveyen havde besøgt Belton, der ikke vilde slippe ham saa hastig, saa blev hendes Tvivl forøget, og hun besluttede at fritte Fanny ud, om Danby havde giort hende nogen formelig Erklæring; thi saa fremt det ikke var skeet, troede hun at have et fuldkommen Beviis paa hans Falskhed. Hun befandt sig ikke saa snart allene med Fanny førend hun satte sit Forsæt i Værk, og da hun var opbragt og ærgerlig, saa sagde hun i en meget bebreydende Tone: Jeg havde dog ventet mig saa megen Erkiendtlighed af dig Fanny for mine beviiste Velgierninger, at du kunde betroe mig de Forslag en Elsker giorde dig, endskiønt du bildte dig ind at være for Klog, til at have mine Raad nødig. Lersey, som aldrig var langt fra Fannys Tanker, forestillede sig strax hendes Indbildning, som Elskeren, hendes Faster talede om, den hærligste purpur Farve overdrog hendes Kinder, og hun svarede i den yderste Forvirring: Hvilken Elsker! Hvad meener De hierte Faster? Hvilken Elsker! sagde Miss Forley meget haanlig, har Miss saa stort et Antal af Tilbedere, at hun ikke kan hitte Reede i dem? Det er jo ogsaa en ganske naturlig Følge, at de anseelige Midler hendes liderlige Fader har efterladt hende, og den store Kundskab en Bestefader, der gik i Barndom, har indprentet hende, maae trække Frierne i Skokketal til Huuset, saa man ikke kan have Døren lukket for dem. For alt det Dem kiert er, beste Faster, sagde Fanny, og svømmede i Taare, saa skaan min Faders Aske; hvad Feyl han end kan have haft, saa har jeg ham mit Liv at takke, og det er min Pligt, baade at elske og ære hans Minde. Hvilke herlige

Sententzer fik de ikke Leylighed til at anbringe der, Miſs! ſagde Miſs Forley; men jeg er ſlet ingen Elſker af moralſke Forelæsninger, og endnu mindre taaler jeg Irretteſættelſer af ſaadan en ung Tøs, i hvor ziirlige de end maatte være iklædte. Siig mig derfor kun ligefrem, hvad jeg forlanger at vide, og lad Svaret paa det Tilbud der er giort dig, bevidne den Forſtand, ſom du ſøger ſaa meget at giøre dig til af. Der er intet Tilbud giort mig, ſvarede Fanny, og altſaa har jeg heller ikke kundet beſvare det. Hvad, ſagde Miſs Forley, har Herr Danby ikke tilbuden dig ſin Haand? Ney; i Sandhed ikke, ſagde Fanny, meget glad over at være ſluppen ud af Drømmen, og befriet fra at træde Sandheden for nær, der ſtedſe laae paa hendes Tunge. Han har aldrig, blev hun ved, ſagt mig andet end de almindelige Flatterier, der ſiiges til alle unge Piger. Har den gamle Nar da villet ſpille Giek med mig, ſagde Miſs Forley, jeg ſkal ikke ſaa ſnart faae Øye paa ham, førend jeg ſkal ſpørge ham, hvad hans Hensigter var med den Aftale, han tog med mig angaaende eders Giftermaal, og den af eder, der ſaa har faaet mig til at løbe med Liimſtangen, ſkal det viſt ikke blive glemt. Derſom De har mindſte Godhed for mig, ſagde Fanny, derſom mine Sukke og Taare kan bevæge Dem til at føle Medynk over mig, ſaa giør det ikke, men tillad mig i det Sted, om han endnu har de ſamme Tanker, at undſlaae mig for at tage imod et Tilbud, der vilde giøre mig til det ulykkeligſte Menneſke paa Jorden. Har du tabt din Forſtand? raabte Miſs Forley; eller hvad tænker du vel, at du ikke med begge Hænder griber efter ſlig en Lykke, ſom du aldrig kunde haabe, at der vilde falde i

dit Lod; thi hvor mange meener du vel, at der ere daarlige nok til at belæsse sig med en nogen Glut? Jeg veed jeg er fattig, svarede Fanny med et dybt Suk, men de store Forbindtligheder, som jeg maatte skylde min Mand, gior mig det til en Umuelighed at indgaae en Forbindelse, hvori jeg ikke til en slags Giengieldelse kunde med Haanden give Hiertet, og det kan Danby aldrig faae. Ikke det? sagde Miss Forley, ey ja, hvor høyligen er han ikke da at beklage! Dette ypperlige Klenodie maae der vel udmerkede Gaver til at fortiene; som for Exempel, Lurevels; ham er det nok, at dette dyrebare Hierte ønsker at overgive sig? Jeg ønsker mig intet andet, svarede Fanny, end at tilbringe min Levetid hos Dem, og at giøre mig værdig til Deres Beskyttelse ved den nøyagtigste Lydighed i at efterkomme alle Deres Befalninger, for saa vidt som det staaer i min Magt. Men jeg, sagde Miss Forley, ønsker intet høyere end at blive befriet for den besværlige Byrde at underholde andres Børn. Jeg vil giøre alt hvad jeg kan, sagde Fanny, for at fortiene min Underholdning, giv Deres Kammerpige sin Afskeed, jeg vil med Fornøyelse beklæde hendes Plads, og opvarte dem med den yderste Ombue og Flid. Det er et Forslag, sagde Miss Forley, hvis List ikke blinder mig, og du vover slet intet ved at giøre det, siden min egen Ære forbyder mig at giøre min Broder-Daatter til min Kammerpige. Du kan altsaa betænke dig paa, enten du vil ægte Danby eller see at hielpe dig selv fort i Verden; thi jeg kan ikke beholde dig længere, og da jeg sætter Valget til dig selv, saa kan du ikke sige, at jeg misbruger min Ret til at tvinge dig. For Himlens Skyld, sagde Fanny med opløftede

Hænder, for min Bestefaders dyrebare Mindes Skyld, der paa sit yderste bad dem drage Omsorg for mig, saa forskyd mig ikke! Beste kiereste Faster! Men raser du Pige, sagde Miss Forley, eller kan du ønske dig større Lykke og Velstand, end den Danby vil sætte dig i? Og paa det du ikke skal troe, at jeg vil true dig til at tage ham, saa vil jeg sige dig, at Aarsagen, hvorfor jeg ikke kan beholde dig længere hos mig, er den, at jeg gifter mig, og jeg har seet alt for mange bedrøvelige Exempler paa de Ulykker det har kommet afsted imellem unge Egtefolk, at der paa een af Siderne har været Paarørende i Huuset, til at sætte mig selv blot for dem; og det var en lige saa latterlig, som daarlig Paastand, at jeg skulde opofre min egen Lykkalighed, for at rette mig efter andres Griller. Hun havde neppe det sidste Ord af Munden, førend hun var ude af Stuen, og overlod Fanny til Betragtninger, der hverken vare trøstelige eller behagelige.

Danby havde ikke undladt at sende sin Ven en nøyagtig Efterretning om heele Samtalen med Miss Forley. Han tilstod, at han havde tabt Væddemaalet, og sagde sig at være lige saa villig som skyldig til at betale det, saa snart han var kommen i Erfaring om, hvorledes Miss Forleys Tilbud og Penge stode Lersey an. Dette Brev havde Belton faaet førend Lersey kom til ham, og tog altsaa Leylighed at bringe de Skiønne paa Tale, som han var saa lykkelig at være i Huuse med. I sin Elskedes Fraværelse kan en Elsker ingen større Fornøyelse nyde end at tale om hende; Miss Fannys Navn og Bersømmelserne over hendes Fuldkommenheder laae altsaa

altsaa Lersey saa idelig paa Tungen, at Belton meget let mærkede, at han var hjerteskudt, og denne Opdagelse meddeelede han Danby i et Brev, som han bad Lersey bringe ham. Lersey var ikke saa snart kommen Hiem førend han gik ind til sin Morbroder, for at spørge ham, hvorledes han befandt sig, og overlevere ham Brevet. Danby læste det, og efter at han havde talt adskilligt med ham angaaende Belton og hans Familie, saa sagde han: Jeg er i din Fraværelse kommen paa et besynderligt Indfald: Jeg overveyede, at du er opdraget paa Landet og kiender følgeligen lidet eller intet til de Farer og Forførelser, som et ungt Menneske er underkastet i denne store Bye, og jeg fandt intet tryggere Middel til at sætte dig i Sikkerhed for dem, end Egtestanden. Hvad tykkes dig herom, har du Lyst til at gifte dig? Dette uventede Spørgsmaal satte Lersey i en saa yderlig Forvirring, at han hverken kunde dølge den, eller svare hans Morbroder. Tael aabenhjertet med mig, blev Danby ved, maaskee du har en Afskye for denne Stand? Ikke i mindste Maade, svarede Lersey, tvertimod, jeg anseer den med Ærbødighed, og troer, at den største jordiske Lykkalighed nydes i en Forbindelse, hvor fælleds Kierlighed, fælleds Agt og Overeenstemmelse i Tilbøyeligheder og Tænkemaade knytter Baandet. Men en Husfaders Pligter ere saa mange og store, at jeg er bange for jeg er for ung til at paatage mig dem, og desforuden er jeg heller ikke i den Forfatning, at jeg kan giøre en Kone lykkelig. Men saa kan hun giøre dig det, sagde Danby; thi mere end een ung og velskabt Karl har haft en riig Arving at takke for sin Lykke. Af alle sømmelige Maader til at giøre Lykke paa,

sagde Lersey, var denne allermindst efter min Smag. Jo større Lighed der er imellem de to Personers Forfatning, som indgaaer denne vigtige Forbindelse, jo lykkeligere maae de efter mine Tanker blive; men skal den eene skylde den anden Forbindtligheder, saa synes mig, at det er meere overeenstemmende med Standens Natur, at Forpligtelsen er paa Konens end Mandens Side; fordi Forbindtlighedernes Vægt boyer Hiertet til en slags Eftergivenhed, og jeg holder den Mand høyst ulykkelig, der maae see igiennem Fingre med mange Ting, som han ønskede sig anderledes, af Frygt for, at hans Kone skal bebreyde ham Uerkiendtlighed og lade ham høre, at han har hende at takke for sin Velstand. Du sætter en artig Sminke paa din Kræsenhed, sagde Dandy smilende; men ved du vel, at en viis Mand danner sin Indbildnings Kraft efter sine Omstændigheder. Betragter du altsaa Egtestanden som en Pagt, to Personer indgaaer for tilfælleds Lyksalighed at giøre begges Formue til et Fælledsskab, saa er det i sig selv ligegyldigt, hvilken af dem, der har bragt meest med sig, naar de kun i Fælledsskabet nyder lige Fordeel af det. Man seer desværre alt for mange Familier, der trykkes af Armod; men dersom din Sats blev almindelig, saa maatte enten deres Antal blive ulige større, eller og Verden meere end halv øde; thi naar en Mand, der selv har intet, tager en Kone, der er i samme Tilstand, saa bygger de Elendighed og giør sig selv ulykkelige. Jeg taler ogsaa kun om mine egne Følelser i denne Post, sagde Lersey, og efter Deres Befalning at sige Dem mit Hiertes Meening, og den er ganske oprigtig, lat jeg med Glæde vil skylde min Kone

min

min Lykkalighed, men ikke min Velstand. Men veed du vel, sagde Danby, at disse Griller kan giøre Hinder i din Lykke? Jeg haaber ney, svarede Lersey; Deres Godhed har sat mig iden Stand, at jeg for min Person kan leve anstændig, og vil da Skiebnen nægte mig Egtestandens Behagelighed, saa saaer jeg at trøste mig ved, at jeg ogsaa undgaaer dens Plager. Havde du valgt dig en anden Vey end den du er i, sagde Danby, saa kunde du sagt det, du siiger, med større Tryghed, men da næsten ved hver Parlements Slutning enten hverves eller aftakkes Troupper, saa staaer du idelig Fare for at sættes paa halv Gage, og af den Aarsag giorde jeg mig en Fornøylse af, at foreslaae dig en Brud, som du synes at have megen Agt for, og har en anseelig Medgift, som hun vil forskrive dig i Egteskabs-Pagten. Vil De tillade mig, sagde Lersey, at spørge Dem, hvem dette Fruentimmer er? Miss Forley, svarede Danby. Miss Forley! raabte Lersey ganske forbauset; ney! det er ganske umueligt, om jeg ogsaa var i den yderste Armod. Hvad Indvendninger har du da imod hende, spurgte Danby? Det var meere end tilstrækkeligt nok, sagde Lersey, om jeg ikke havde meere end denne: at jeg derved berøvede den elskværdige Miss Fanny det eneste Haab hun har i Verden, og denne Umenneskelighed kan jeg ikke giøre mig skyldig i. For Miss Fanny, sagde Danby meget koldsindig og hæftede Øynene paa Lersey, kan du være ganske ubekymret; thi jeg ægter hende. De kiere Morbroder, sagde Lersey saa bleg som et Liig, ægter De Fanny? Det er Aftalen med hendes Fasier, sagde Danby, den gode Belton har i mange Aar forgiæves plaget mig, om at træde i Egte-

standen; og da jeg har mærket, at mange af hans Spaadomme ere trofne ind, saa frygter jeg at den, om de mange Ulevligheder, som den er underkastet, der i Alderdom og Svaghed mangler Fruentimmer Tilsyn og Pleye, maatte træffe ind med. Jeg troer at have funden saa huusligt, føyeligt og medlidende et Sindelag hos Fanny, at jeg haaber, hendes Omgang skal forsøde mig den tilstundende Alders Besværligheder, og tænker du, at jeg har bedraget mig deri? Ney; langt fra; svarede Lersey, De har kun ladet Miss Fannys Fortienester vederfares Ret, hvilke Besværligheder skulde ikke hendes Omgang forsøde! Hvilke Smerter skulde ikke hendes Omhue og Pleye husvale, og med hvilken Villighed vil hun ikke opfylde sine Pligter, der stedse er Rettesnoren for alle hendes Handlinger! Det er mig inderligen kiert, at du bifalder mit Valg, sagde Danby; men hvad er din Beslutning angaaende Miss Forley? Den kan umuelig blive til hendes Fordeel, svarede Lersey; naar man forestiller sig hendes Broder-Daatter. Jeg vilde dog ikke gierne bringe hende et tydeligt Ney, sagde Danby; thi da jeg bad hende om Fanny; var Vilkaaret ved hendes Samtykke, at jeg skulde give dig hende istedet, og at hun vilde holde dig skadesløs for det, du mistede ved de Fordeele jeg bevilgede Fanny. Det kan hun let giøre, sagde Lersey; thi jeg har ingen Ret til Deres Formue, og sætter ikke saa stor Priis paa Rigdom, at hendes kunde friste mig til at kiøbe den saa dyrt. Men dersom Deres Lyksalighed beroer derpaa, dersom hun ikke uden paa dette haarde Vilkaar vil opfylde deres Ønske, saa er jeg villig at bevidne Dem min Kierlighed og Erkiendtlighed ved dette

grumme

grumme Offer. Kort sagt min Skiebne staaer i Deres Haand, bestiem den, som De selv finder det for godt. Jeg besidder ikke saa megen Egenkierlighed, sagde Danby, at jeg skulde giøre dit unge Liv ulykkeligt for at giøre mine faa Dage behagelige; tag altsaa kun de Fordeele som Miss Forleys Tilbud kan forskaffe dig lidet nøyere i Betragtning, og beaegne hende imidlertiid paa en Maade, der hverken binder dig eller viiser Koldsindighed imod hende; og naar du da har taget din endelige Beslutning, saa overlad mig Omhuen at giøre hende den bekiendt paa en god Maade, ifald den ikke bliver hende gunstig. Det bliver den vist ikke, sagde Lersey, med mindre de kræver det af mig; men da jeg er pligtig i alle Ting at handle efter Deres Behag, saa vil jeg ogsaa stræbe at omgaaes hende paa den Maade, som de finder for godt.

Derpaa forlod han Danby, der i sit Hierte var langt bedre tilfreds med Lerseys Tale, og Tænkemaaden den bevidnede end han havde ladet sig merke. Vel havde han gierne seet, at han reent ud havde tilstaaet ham sin Kierlighed for Fanny; men det Offer han saa ædelmodigen bragte ham af sin egen Tilbøyelighed, og de haarde Vilkaar, hvorved han vilde forvisse en Medbeylers Lyksalighed, som han elskede og ærede, forøgede Danbys Kierlighed til ham i saadan en Grad, at den ikke gav den faderlige det mindste efter. Miss Forley, der ikke havde megen Tid at spilde, magede det saa, at hun endnu samme Dag fik Leylighed til at spørge Danby, om han havde efterkommet sit Løfte, og hvorledes Lersey var bleven til Mode derved? Overmaade forvirret og forundret, svarede

Danby,

Danby, men enten det var af Glæde over en saa uventet Lykfalighed, eller af Mistillid til mig, som jeg kunde merke, at han i sit Hierte holder for sin Medbeyler, det skal jeg ikke kunde sige. Begge Deele har formodentlig biedraget dertil, sagde Miss Forley; men hvad sagde han? Hvorledes udtrykkede han sig? Fortæl mig det altsammen. Han sagde, svarede Danby, at jeg ventelig fandt Fornøyelse i at skiemte med ham, at han kiendte sin egen Mangel paa Fortienester alt for vel til at troe, at slig en Lykfalighed kunde være ham beskieret, og var desuden endnu for ung, til at indgaae saa alvorlig en Forbindelse; Frieheden var alt for kostbart et Klenodie, til at skille sig saa hastig ved det; og meget andet af samme Indhold, alt efter som de Foreskillinger vare, som jeg giorde ham. Men er han dog ikke overmaade elskværdig? raabte Miss Forley; og fortiener han ikke den Lykke, jeg har tiltænkt ham? Saa velskabt, saa tækkelig og indtagende, som han er, og endda sætte saa liden Priis paa sig selv; og bære saa stor Tvivl om sine egne Fortienester? Det kommer tildeels deraf Miss! sagde Danby, at han er opdraget paa Landet; Hovedstadens unge Herrer tænker ganske anderledes i den Post, og ere intet mindre end tilbageholdne. Deri har De fuldkommen Ret, sagde Miss Forley, men derfor bliver det ogsaa nødvendigt at omgaaes Lersey paa en anden Maade. Jeg vil altsaa ved at forekomme ham i alle Ting, og ved tusende smaae Gunst-Beviisninger søge at sætte Moed i ham og bringe ham til at fatte bedre Tanker om sig selv. Gior for Himlens Skyld ikke det, om De ellers vil følge mine Raad, sagde Danby, Lersey har haft alt for store Beviiser paa Deres

besyn-

besynderlige Gaver til at skiemte, og veed, at den fineste Vittighed kommer til korte ved at sbinde an med dem; hans Beskedenhed kan altsaa let bringe ham paa de Tanker, at de holder sig op over ham, og at deres Gunst-Beviisninger sigter til at drive Spot med ham, især om Lurevel, der troer, at hvor han er tilstæde kan ingen have Øyne uden for ham, tog Deres Høflighed i den Forstand, og begyndte at bryde Lersey. Der er noget i det De siger, sagde Miss Forley, men hvorledes skal vi da bære os ad med ham, naar han ingen Tillid har til Deres Ord, og drister sig ikke selv til at tale? Det jævner Tiden, sagde Danby; men da jeg har holdt mit Løfte i Henseende til Lersey, saa haaber jeg, at De nu har den Godhed at forskaffe mig Leylighed til at tale i Eenrom med Miss Fanny, og forsøge min Lykke hos hende. Det er billigt, svarede Miss Forley, vil De altsaa i Morgen Formiddag tage Frokost med os; thi paa den Tid er jeg mindst Besøgelser underkastet, og følgeligen den bequemmeste til at tale allene med hende. Men jeg varer dem ad, at De faaer en haard Hals at drages med; det er ret hendes Faders Sind op af Dage, hvad hun vil det vil hun; der er kun den Forskiel imellem dem, at Faderen vilde have alle Ting drevet igiennem med Trodsighed og hun ved Bønner og Taare. Dersom De altsaa seer hende spille en fortvivlet Heltindes Rolle i en Roman, saa lad Dem kun ikke afskrække derved; det er et Barn, som slet ikke kiender sit eget Beste, naar hun kommer til bedre Forstand, saa vil hun ogsaa indsee, hvor meget hun har Dem at takke. For at giøre mig den Tillid værdig Miss! sagde Danby, som De bærer mig med ved at betroe saa dyrebart

et Klenodie til min Varetægt, skal jeg af yderste Formue arbeyde for hendes Lykke, og jeg haaber at mine Ønsker ikke skal findes saa stridige imod Miss Fannys, som De synes at være forvisset om. Det skal være mig meget kiert for os alle, sagde Miss Forley, men jeg sætter nu, at jeg i denne Post har giettet rigtigere end De, skal vi da, som gamle og forstandige Folk, lade os skrive Regler for af et par Børn, som ikke veed hvad der er tienligst til deres eget Vel; det synes mig dog var alt for latterligt? Deri er jeg eenig med Dem, sagde Danby; men hvad Middel meener De vel, at vi i saa Fald skulde betiene os af? Det skal jeg sige Dem min Herre, sagde Miss Forley; vi vil lade begge Egteskabs-Contracterne giøre færdige, og naar det er skeet, vil vi i Kraft af den Ret, Gud og Naturen har givet os over dem, befale dem at underskrive, og det uden at giøre mange Omsvøb. Det Raad er ypperligt, svarede Danby, og kunde sikkert ikke optænkes, uden af Miss Forleys Forstand og Standhaftighed; men De burde dog viise lidet meere Medlidenhed imod mig, og ikke, ved at legge alle Deres ypperlige Egenskaber i sin fulde Glands for Dagen, giøre mig endnu meere misundelig over min Systerson end jeg allerede er. Tie stille dermed, min Herre, sagde hun, De veed jo vel, at jeg elsker Dem i ham. Det er en svag Trost; svarede Danby og sukkede.

Ved denne Aftale blev det, og Dagen derpaa indfandt Danby sig ved Froekost-Tiden hos Miss Forley. Det første Fanny saae ham begyndte hun at skielve fra Top til Taae; thi da hun aldrig havde seet ham der paa den Tid forhen, saa

merkede

merkede hun strax hvad det vilde sige. Miss Forley udtømmede al sin Vid og Veltalenhed, for at giøre Samtalen munter, og drage Danbys Opmærksomhed fra Miss Fannys Bevægelser, der vare alt for kiendelige til at de kunde undgaae hans Agtsomhed; og som hun dog selv forsøgede ved de truende Øyekast, som hun nu og da gav Fanny, især naar hun troede at blive Mednyk vaer i Danbys Øyne. Det første Froekosten var forbi, forlod Miss Forley dem under Forevendning af hunslige Forretninger, og befalede Fanny at holde Herr Danby med Selskab til hun kom igien. Da hun var borte hæftede Danby sine Øyne nogen Tid paa Miss Fanny, uden at sige et eeneste Ord. Det syntes, som om den qvælende Kummer, der saa synlig arbeydede i hendes Barm gik over i hans, indtil han langt om længe tog sig en Stoel, flyttede den tæt op til Fannys, og med saa sagte en Stemme, at det var umueligt at høre Ordene, om nogen stod paa Luur, sagde han: Den søde Forvirring, deylige Miss Fanny, som jeg bliver vaer hos Dem, overtyder mig om, at Deres Fasier ikke har været saa taus, som hun lovede mig; men denne Forvirring der forøger deres Yndigheder, er blandet med en Angest, der gaaer mig lige ind i Sielen. Frygt ikke for mig elskvær, dige Miss; men betragt mig som Deres beste og sande Ven, som en Mand, der af yderste Kræfter vil stræbe at giøre Dem saa lykkelig, som De fortiener at være. Siig mig derfor uden mindste Forbehold alt hvad der gaaer for sig i Deres Hierte; hvad er Aarsagen til disse Taare? Hvad volder Dem denne heftige Kummer? Min gruelige Forfatning min Herre! svarede Fanny, og den besynderlige Tilstaaelse, som Pligt og

Dyd

Dyd tvinger mig til at giøre Dem. Jeg erkiender med den oprigtigste Taknemmelighed den Ære, De beviiser en faderløs Pige, der er venneløs og uden Beskyttelse og Beskiermelse; men jeg tilstaaer Dem tillige, at jeg finder mig Deres Godhed og Haand uværdig, siden jeg intet Hierte har at give Dem til Vederlag. Mit hører mig desværre ikke meere til, dog maae De ikke tænke, at jeg har indviklet mig i nogen Kierlighedens Handel; min hele Forseelse bestaaer i at have været for tryg, og ikke nøye nok undersøgt de første Indtryk, som det elskværdigste Menneskes Fortieneſter giorde i min Barm, og Aarsagen til den Behag jeg fandt i hans Omgang. Jeg elskede altsaa førend jeg engang troede at staae Fare for denne Ulykke; men jeg merkede det ikke saa snart, førend jeg til Straf for min begangne Uforsigtighed fordømte mig selv til alle de Piinsler en haabeløs Kierlighed har i Følge med sig. Ikke heller maae De troe min Herre! at jeg ved denne Bekiendelse søger at faae Dem til at forandre Deres Forsæt, som vilde bringe min Ulykke til den høyeste Spidse, men uagtet al den Fare jeg ved denne laabenhiertede Tilstaaelse sætter mig blot for, har jeg dog troet at skylde baade Dem og mig den, for at skaane mig for den evignagende Bebreydelse at have bedraget Dem, ved at lade Dem blive uvidende om mit Hiertes Beskaffenhed. De skal aldrig faae Leylighed til at fortryde den Fortroelighed De beærer mig med, sagde Danby, forklar mig altsaa hvad De forstaaer der under, at De blev endnu ulykkeligere, om jeg forandrede mit Forsæt? Min Fatter gifter sig, min Herre! svarede Fanny; og naar det er skeet, vil hun ikke længere have mig i sit Huus; og hvad

skulde

skulde jeg gribe til, naar jeg blev stødt ud i den vide Verden, uden Forsvar, uden Trost og uden Ven, som jeg kunde søge Tilflugt hos? Men skulde De ikke bedrage Dem selv Miss, sagde Danby, skulde Deres Hierte vel være saa uopløseligt bundet, at De ikke skulde kunde faae det igien, naar de opdagede Feyl hos dette lykkelige Menneske, som hidindtil var undgaaet Deres Agtsomhed? og dersom De vil beviise mig den Gunst at betroe mig hans Navn, saa vil jeg heri komme Deres liden Erfarenhed til Hielp. Ak! sagde Fanny, hvor forgieves søger man ikke at finde Feyl hos Lersey, hans personlige Vndigheder bliver et intet imod ham fortræflige Siels store Egenskaber, han tænker saa høyt, han handler saa ædelt at hvem der kiender ham, maae elske ham; og den, der engang elsker ham, elsker ham for evig. Denne uskyldige Oprigtighed elskværdige Fanny! sagde Danby, foraarsager mig en langt større Fornøyelse, end De kan forestille Dem; troe derfor ikke, at det er en utiidig Nysgierrighed, der driver mig til at benytte mig af den; men anfee den for det, den er i sig sels, nemlig: den ømmeste Omhue for Deres Vel; og besvar mig af den Aarsag dette eneste Spørgsmaal endnu uden Fortrydelse, om han elsker Dem? Jeg troer det, svarede Fanny; men gid han ikke giorde det; Gid han maatte udrydde en Tilbøyelighed, som ikke kan tiene til andet end at forstyrre hans Roelighed, og giøre hans ædle Hierte til et Rov for de grueligste Smerter! Den ædle Oprigtighed tog derpaa Danby Ordet, som De i Deres heele Forhold har givet mig et saa priisværdigt Exempel paa, forbinder mig paa min Side til at viise samme Oprigtighed imod dem. Jeg

lader mig selv vederfares for megen Ret, deylige Miss Fanny! til at have giort mig Regning paa at vinde eller røre Deres Hierte; Forskiellen der er imellem begge vores Alder udelukker mig fra al Rettighed til dets Besiddelse. Den Agt og Ømhed, som en veltænkende Daatter bær for en Fader, er alt hvad jeg begierer af Dem. Prøv Dem derfor selv, om De er i Stand til af Erkiendtlighed imod den Mand, der havde giort Deres Lyksalighed til sit fornemste Øyemeed, at bære over med de Skrøbeligheder hos ham, som Alderen fører med sig? Kunde De, om Svaghed og Sygdom holdt mig inde eller ved Sengen, uden Fortrydelse holde sig fra Forlystelser for ved Deres venlige Omgang at opmuntre mit Sind, og ved Deres kierlige Omhue at forlindre mine Smerter? Ja min Herre; sagde Miss Fanny, det tør jeg uden videre Undersøgelse love Dem; og Deres yderste Foragt blive min Straf i det Øyeblik jeg bryder dette hellige Løfte. Kan det andet Sted i mit Hierte være Dem nok; thi det første kan intet uden Døden berøve Lersey; saa forsikrer jeg Dem hermed, for den Alseendes Øye, at Deres mindste Vink skal være mig en Lov; og at jeg med den ømmeste Hengivenhed vil være Dem til al den Trøst og Bistand, som det er i mine Kræfter at forskaffe Dem. Det er mig meere end nok, fortræflige Pige, sagde Danby, og kyssede hendes Haand; derimod lover jeg Dem paa min Side, at der ikke skal være et Ønske i Deres Hierte, som jeg jo vil stræbe at opfylde, og at Deres Villie i alle Ting skal være min. Bevilge mig da min første Bøn til Dem, sagde Fanny, ved at sætte Deres Ædelmodighed Grændser i de Fordeele De bestemmer mig. Lad Ler-

sey

sey være og blive Deres eneste Arving, og om jeg skulde overleve Deres Tab, saa udsæt mig allene saa meget aarligen, at jeg i den strængeste Eensomhed kan have mit anstændige Udkomme. Vær ubekymret for Lersey, sagde Danby, jeg forsikrer Dem ved min Ære, at han ikke skal miste ved det, jeg er sindet at gjøre for Dem. Den øvrige Tiid, indtil Miss Forley indfandt sig hos Dem, søgte han ved den tækkeligste Omgang og de behageligste Forestillinger at opmuntre Fannys nedslagne Sind, som ogsaa lykkedes ham for saavidt, at Fornuften tvang hende til at tilstaae for sig selv, at hun midt i hendes Ulykke var lykkelig ved at være falden i saa ædelmodig en Mands Hænder.

Strax efter at Miss Forley var kommen ind til Dem, sneg Fanny sig bort, hvorpaa Danby fortalte Miss Forley, at han i ingen Maade havde Aarsag til at besværge sig over Miss Fannys Forhold undtagen i den ene Post, at hun vilde have Bryllupsdagen saa langt udsat. Hvor længe da, sagde Miss Forley, dog vel ikke over ti til tolv Dage? To heele Maaneder, svarede Danby. To Maaneder! raabte Miss Forley, og det har De været saa taabelig at bevilge hende, uden at indsee, at hun ved disse Grimasser kun søger at vinde Tiid, og maaskee imidlertid at kaste sig den første den beste Nar i Armene for at faae sin Krig frem, og sætte baade Dem og mig en Vox Næse paa? De maae ogsaa troe mig megen liden Forstand til, sagde Danby, naar de kan bilde Dem ind, at jeg har tilstaaet hende det. Ney; tvertimod, jeg sik just samme Indfald derved som De, men for at gjøre

hende tryg, lod jeg mig nøye med at sige, at endskiønt hendes Ville skulde stedse være en Befalning for mig, saa haabede jeg ved mine indstændige Bønner at formaae hende til at afkorte Tiden. Jeg troer altsaa at det rigtigste og klogeste er at lade Contracterne opsætte medens jeg seer mig om et Huus, og de fornødne Sager til en Husholdning, og saa, som De sagde, legge Contracterne frem og ved vores Myndighed faae dem underskrevne. Men paa det de ikke skal komme under Veyr med dette Anslag, saa beder jeg Dem paa det indstændigste ikke at lade sig merke for noget Menneske, enten med Deres eller mit Giftermaal. Miss Forley lovede ham det og var inderlig glad over hans Beslutning, at drive Sagen med Magt igiennem.

Danby lod ikke heller Tiden gaae unyttet bort, men besørgede strax sin egen Egteskabs-Contract lovformelig forfattet, dog uden de Contraherendes Navne; paa det Giftermaalet ikke skulde rygtes i Byen. De øvrige Tings Anskaffelse sat ham meest i Forlegenhed, siden han var meget ukyndig i alt sligt, og havde ingen han kunde betroe sig til. Da han altsaa en Morgen af de offentlige Tidender saae, at der var et heelt Huus til Leye, der efter Beskrivelsen var saaledes, som han vilde have det, saa sagde han til Lersey: Du veed, at jeg stedse har havt en umaadelig Afskye for alt det, der ligner huuslige Sorger; du vilde altsaa giøre mig dig uendelig forbunden om du vilde besee det Huus, som staaer her anmeldt i Aviserne og om det svarer til Beskrivelsen, da ikke allene at leye det, men og at forsyne det med alt det behørige

fra

fra øverst til nederst, og især at bære Omhue for, at de Værelser, som skal være til Fannys Brug, bliver udpyntede paa det allerzirligste og forsynede med alt det, du kan optænke der kunde være hende til Behag, i hvad det end skal koste. Jeg hverken vil eller behøver at spare noget for den jeg elsker; thi den Capital, som min Fader efterlod mig, er ved min indskrænkede Levemaade bleven meere end dobbelt saa stor. Du maae iligemaade tiene mig i at antage de fornødne Betientere, bestille nye Liberier til dem; og for alle Ting skaffe mig en smuk Equipage. Prægtig forlanger jeg den just ikke, men af en god Smag, og meere passende til Brudens Alder end til min. Unge Mennesker forstaaer sig stedse meget bedre paa sligt end gamle Folk; og det eneste jeg betinger mig, om du vil have den Godhed og paatage dig det, er, at du ikke maae spørge mig til Raads i det allermindste, men skalte og valte i alle Ting, som om det var til dig selv, og til at bestride Omkostningerne har du der en Blanquet paa min Banquier. Hvor behagelig denne Commission maatte være Lersey er meget let at begribe, men hans Ærbødighed for en elsket Morbroder tillod ham ikke at vægre sig ved at vise ham den første Velvillighed han nogensinde havde bedet ham om. Desforuden haabede han, at denne paatagne Forretning skulde blive ham en lovlig Undskyldning til at være meget sparsom i sine Opvartninger hos Miss Forley, og da dog hans Afslag ingen Hinder kunde giøre i Giftermaalet, siden Danby alletider kunde finde een, der paatog sig det, saa troede han endog at give Miss Fanny det sidste Kierligheds Beviis ved den Omhue

han udviiste i at tilveiebringe alt det, der kunde være hende til Behag.

Lersey blev omtrent færdig til samme Tid med sine Indretninger, som Danby fik Contracten færdig, og det første Lersey havde sagt ham, at Huuset og alle Ting var sat i fuldkommen Stand til hans Brud, gik Danby til Miss Forley med Ægteskabs-Contracten og bad hende, som Miss Fannys nærmeste Paarørende at sige ham, om hun var fornøyet med den, eller om hun ønskede sig større Fordeele for hende? Meere af Nysgierrighed end Omhue gav hun sig til at læse den, men hvor forundret blev hun ikke da hun saae, at den tilsiod Bruden at have bragt tredive tusende Pund med sig til Medgift, som ifald hun blev den sidstlevende skulde udbetales hende af Arvingerne tillige med tusende Pund aarligen, saa længe hun var Enke, foruden de fem hundrede Pund, som hun skulde have til Knappenaals Penge, og hvoraf det første Aar skulde regnes forfalden hendes Bryllupsdag. Notarius maae have taget Feyl af Contracten, sagde Miss Forley; thi jeg har jo sagt Dem, at Fanny ikke har en eneste Skillings Medgift, hvor skal da alle disse Penge komme fra? Vær ganske ubekymret for det, svarede Danby smilende: Miss Fanny har virkelig tredive tusende Pund til Medgift, som allerede i gode Actier og Obligationer ere nedlagt hos Notarius. En artig Forfængelighed! sagde Miss Forley, at forære sig selv tredive tusende Pund, for i Verdens Øyne ikke allene at have faaet en ung men endog en riig Brud! Enhver tænker paa sin Maade Miss, svarede Danby; hvorfor skulde

jeg

jeg sætte min Kone blot for ved Smerten over min Død tillige at krænkes ved mine Arvingers Bebreydelser, at alt hvad hun fik gik fra Dem? Men vil De nu bære mig med Deres Befalning angaaende Deres egen Contract. Den Længstlevende skal beholde alle Ting, sagde Miss Forley; og være Formynder for de efterladte Børn; hvad Knappenaals-Pengene anbelanger, saa forbeholder jeg mig kun to hundrede Pund. Meget got; svarede Danby, men vil De ikke have nævnet hvad De bringer med? Ney; min Herre, sagde Miss Forley, det maatte giøre den kiere Lersey alt for skamfuld, De behager altsaa kun at lade sætte, at fælleds Formue beløber sig til fyrretyve tusende Pund, hvorover begge skal have lige Raadighed. Deres Ædelmodighed er meget stor; sagde Danby. Kan man vel giøre mindre for saadan en kier Skalk! sagde Miss Forley, men hvor snart kan nu alle disse Anstalter blive færdige, mig synes det gaaer forskrækkelig langsom? Om tre Dage tænker jeg, at begge Contracterne kan underskrives; sagde Danby. Lad see, sagde Miss Forley, det er Mandag i Dag, paa Torsdag bliver Alting færdig, saa vi kan giøre Bryllup paa Fredag; thi længere end til Dagen efterat Contracten er underskreven, vil jeg ikke have det opsat. Hvor tænker De at vies, spurgte Danby? Hvor? svarede Miss Forley, i Kirken, jeg er stolt af at lade heele Verden see, at jeg veed at lade Lerseys Fortienester vederfares Ret. Da maae jeg reent ud tilstaae min Skrøbelighed, sagde Danby, jeg har ikke Hierte at stille mig til Skue for en Hoben nysgierrige Menneskers Øyne; men jeg vil sætte Miss Fannys Navn i Contracten, om De vil undertegne Deres Bevilgning

som hendes Formynderske og nærmeste Paarørende, og naar jeg saa gaaer i Borgen for Brudgommen, saa kan jeg, medens deres Contract bringes i Rigtighed, faae mig et Kongebrev til at blive viet i Stuen naar de kommer af Kirken. Meget gierne, sagde Miss Forley, som var meget glad ved at befries fra at viise sig offentlig med Fanny. Da det var giort bad Danby hende at følges med Fanny og ham paa Comoedien, og for i Veyen at besee hans nye Huus, som nu var fuldkommen i Stand. Hun lovede ham det, men paa Vilkaar, at han og Lersey skulde spiise med hende om Aftenen, siden Lersey havde haft saa meget at bestille for ham, at hun i en heel Uge neppe havde seet et Glimt af ham.

Ved Middags-Maaltidet sagde Danby til Lersey at han maatte følges med ham til det nye Huus, siden Miss Forley og Fanny vilde besee det. Alle Lerseys Forsikkringer, at hans Nærværelse var unødvendig, siden Husholderske, han havde antaget, vidste bedre Besked derom end han, vare ganske forgieves; Danby var første gang paastaaende under Forevendning, at da det var hans Indretninger, saa skulde han ogsaa selv enten have Æren og Takken eller Skammen og Bebreydelserne. Miss Fannys Hierte, som underveys bestormedes af mange forskiellige Bevægelser, blev ved sin første Indtrædelse i Huuset paa det behageligste overrumplet ved at finde sin Bestefaders Husholderske der til at tage imod hende, som hendes tilkommende Frue. Det var en retskaffens og forstandig Kone, som elskede Fanny inderlig, der paa sin Side sat stor Priis paa hende, og da hun ofte for Lersey havde beklaget

get hendes haarde Skiæbne, at hun til en Belønning for sin troe Tieneste havde faaet sin Afsked af Miss Forley, som havde Lersey søgt hende op for at forskaffe Fanny den Fornøyelse at have en Person om sig, som hun kiendte og kunde sætte Liid til. De fandt i alle Ting saa megen Pragt, god Smag og Bequemlighed, at Fanny giorde sig selv de haardeste Bebreydelser, fordi hun ikke ved den inderligste Kierlighed kunde giengielde Danby alt det, han giorde for hende. Denne smertelige Foreskilling drog Taarene i hendes Øyne, og da Danby blev dem vaer spurgte han, om hun var misfornøyet med noget? Ja min Herre, svarede hun, og over det, at De giør tusende gange meere for mig, end jeg kan fortiene. De veed elskværdige Fanny, svarede han, hvilken et smigrende Løfte De har giort mig, det er altsaa kun en Pligt hos mig at giøre Dem Deres Hiem saa behageligt som mueligt, og dersom det ikke bliver det, saa maae De allene give Lersey Skylden. Miss Forley, der i sit Hierte var misundelig og forbittret over al den Herlighed, som Fanny skulde gaae ind til, søgte strax at tage Lersey i Forsvar, og sagde: Kan han dadles for noget, saa er det allene for at have spildt for mange Penge; thi man skulde snarere troe, at det var indrettet for en Fyrstinde end for en fattig Pige, der har maattet leve af andres Naade; og kiendte man Dem ikke bedre, saa kunde man let komme paa de Tanker, at de var en liden Ødeland. Hvorved hun gav Lersey et sagte Slag paa Kinden. Han bukkede sig meget dybt og svarede: at han kun havde efterkommet sin Morbroders Befalning.

De kom alle sammen, Danby undtagen, til Comoedie-Huuset i en Forfatning, som ikke giorde dem synderlig skikket til at tage Deel i Skuespillet. Foruden den Vergernis, som det, Miss Forley havde seet, foraarsagede hende, saa syntes hun tillige at blive en Blandning af Kummer og Misfornoyelse vaer i Lersey's Ansigt, som i ingen Maade stod hende an. Da han havde fulgt hende til Vognen, havde hun trykket hans Haand paa det kierligste, med disse Ord: Lad den gamle Giek kun kaste ligesaa mange Penge bort, som han lyster, om ganske faa Dage skal De ikke mere trænge til ham. Men istæden for at bevidne hende sin Erkiendtlighed, havde han stilt sig an, som om han hverken hørte eller følede. Dette gav hende meere end nok til at tænke paa, og hvad Fanny og Lersey følede ved at see sig paa Veye til at blive adskildte for evig, kan de, som kiender en velgrundet Kierligheds Magt, let slutte. Danby der havde merket, hvad der var gaaet for sig imellem Miss Forley og Lersey, holdt det ikke raadeligt, at de fire spiiste allene, og gav derfor Lurevel, der kom op i Logen til dem, et Vink, at han giorde Miss Forley en Fornoyelse om han fulgtes hiem med dem. Lurevel, som gierne vilde bilde Verden ind, at han stod vel anskreven hos Miss Fanny, var ganske villig dertil, og luurede paa at byde hende sin Haand ved Udgangen af Logen, men da Danby forekom ham, saa lod han sig noye med Miss Forley, der gav Lersey et forbittret Øyekast, fordi han viiste sig mindre opmærksom end hans Morbroder.

Aftens

Aftens Maaltidet begyndte med en dyb Taushed, og da dette var noget besynderligt hos Miss Forley, saa giorde det Lurevel opmerksom, og hans forskende Øye viiste han Nysgierrighed. Danby, som det laae Magt paa at han ikke blev klogere, bad ham at betroe Sælskabet hvor mange Kierligheds Forstaaelser han havde haft, siden de mange Hilsener han havde giort til alle Loger viiste, at hans Bekiendtskab var meget stort, og i Følge deraf hans Erobringer ikke mindre. De skiemter sikkert min Herre, svarede Lurevel, jeg kiender min ringe Værd al for vel, og bær al for stor Ærbødighed for Fruentimmere af Stand til at melde mig hos dem, og jeg har for megen Kræsenhed til at gaae uden for St. James. Heele London, sagde Danby, havde dog engang en Hoben at fortælle om dem og en vis Mistress Bridge. Men det var jeg ganske uskyldig i, svarede Lurevel, og det skiar mig ind i Hiertet, at hun giorde sig saa latterlig. Den gode Kone havde fundet noget, jeg veed ikke selv hvad hos mig, der stak hende overmaade i Øynene. Hun forfulgte mig, som min Skygge, paa alle offentlige Steder, og da hun fornam, at jeg ikke gav mindste Agt derpaa, men saae mig derimod meget ofte at følges med et andet Fruentimmer, saa troede hun, saavel som en Hoben andre, at der var en Kierligheds Forstaaelse imellem os. Og deri tog hun vel heller ikke feyl, spurgte Danby? Gid jeg var saa lykkelig, som De synes at troe, svarede Lurevel, og som jeg desværre ikke er; thi Aarsagen hvorfor jeg ideligen fulgtes paa Skuespil, Masquerader, til Vauxhal og i Parken med hende var den, at hun var nyeligen bleven gift med en gammel og svag Mand; og da hun

ansaae mig for ikke at være mindre end farlig, saa beærede hun mig med Venskab og Fortroelighed, men intet videre det forsikrer jeg Dem. Denne indbildte Forstaaelse vilde Mistress Bridge giøre Skaar i; hun troede at vinde meget ved at sætte Splid imellem os, og til den Ende lod hun skrive Breve til sig selv i mit Navn, hvori jeg paa det hæftigste beklagede mig over den grumme Plage ikke at kunde følge mit Hiertes Drift, der ideligen førte mig til hende, men maatte spilde min Tiid paa kiedsomme og besværlige Opvartninger hos en anden, hvorved hun tillige navngav det omtalte Fruentimmer. Disse Breve viiste hun frem overalt, og magede det saa, at de kom min Veninde i Hænderne, som blev overmaade fortrydelig, og satte mig meget alvorlig tilrette derfor. Jeg var i Hiertet overtydet om min Uskyldighed, og sagde: Deres Naade! .... Ved denne Titel lod Lurevel, som om han havde sagt meere end han vilde, og tvang sig til at høste. Bliv kun ved, sagde Danby, Deres Beskedenhed gaaer ogsaa alt for vidt; thi veed vi endskiønt at Deres Veninde har Rettighed til at kaldes saa, saa veed vi jo dog ikke, hvilken Deres Naade det er. Hvad har De dog ikke en stor Færdighed til at giøre Udtolkninger, sagde Lurevel, De kunde jo meget let mærke, at jeg fik en Brødkromme i Vrangstruben, som hindrede mig fra at fuldføre min Tale, og som var: Deres Naade mod mig strækker sig uendelig vidt, siden De værdiges at give mig Leylighed til at bevidne Dem min Uskyldighed; vær forvisset om, at det allene er et Paafund af den forteste Ondskab for at berøve mig Deres Agt. Bravo Lurevel! sagde Miss Forley, det slap De vel fra. Men kom da Deres

Uskyldig-

Uskyldighed for Dagen? Jeg var ikke allene saa ulykkelig, svarede han, at jeg ikke kunde overtyde hende derom, men det havde endog den bedrøvelige Følge for mig, at ingen har siden sat Liid til mig. Miss Forley, som havde faaet Munden paa gang igien, bebreydede ham, at de Tilstædeværende med større Føye kunde sige det om ham, siden han viiste sig saa tilbageholden imod Dem: og da Danby tillige forsikkrede, at han havde faaet Nys om, at Lurevel med det første skulde giftes, saa holdt hun heele Aftenen ved at plage ham om at betroe hende hvem Bruden var, og om at forskaffe hende den Ære af en Persons Bekiendtskab, der nød saa rar en Lykke.

Den Misfornøyelse, som Lersey ved sit koldsindige Forhold havde forvoldt Miss Forley, blev Dagen efter høyligen forøget ved et Brev, der bragtes hende med Skillings-Posten. Haanden var hende ganske ubekiendt, og da hun aabnede det, fandt hun det saaledes:

" Jeg bær alt for stor Ærbødighed for Dem og Deres
" Familie til at jeg skulde undlade at vaere Dem ad, at Miss
" Fanny er paa Veye at begaae en stor Uforsigtighed. Hun
" og den unge Lersey elsker hinanden, og ere sindede paa Tors-
" dag Klokken ti at lade sig vie af Herr Williams i Fleet. En
" fælleds Ven af Dem, som jeg ikke endnu har kundet komme
" efter hvem det egentlig er, har besørget alle Ting, og skal
" være Vidnet ved deres Forbindelse, men paa det alle Ting
" kan gaae desto hemmeligere til, skal de alle, paa Præsten
" nær, være masquerede. Benyt Dem paa beste Maade af denne

" Efter-

" Efterretning til at forebygge Deres Broder-Datters Ulykke;
" og det overlades til Deres egen Skiønsomhed, om De vil
" betroe det til Lerseys Morbroder eller ey. Men da det er
" en Mand af en skrøbelig Caracteer, og al for tvivlraadig
" til at fatte en kiek Slutning, saa troer jeg ikke, at han kan
" være Dem til nogen synderlig Nytte. I mine Tanker gior
" De for Deres Families Æres Skyld best i, ikke at lade
" sig mærke med noget, men i al Stilhed at foye deres An-
" stalter saaledes, at Miss Fanny ikke kan komme ud af Huu-
" set. Saa snart dette skadelige Anslag er gaaet overstyr, skal
" De faae nærmere Efterretning fra

Deres

oprigtige Ven.

Det er umueligt at beskrive det Raserie, som Miss Forley blev bragt i ved dette Brevs Igiennemlæsning: Hun var meere end engang paa Veye at fare ind til Miss Fanny, overøse hende med Skieldsord og med Skam og Skiendsel at jage hende af sit Huus. Hun havde ogsaa sikkert sat det i Værk, saa fremt hun ikke var bleven holdt tilbage af Forestillingen, at hun derved giorde Dem det lettere at fuldføre Deres Anslag. Hun tvivlede halvveys om, at Danby var i Ledtog med dem, og at han, deels af Forbittrelse over den Kurv hun havde givet ham, og deels af Forliebelse i hendes Person søgte at binde Lersey til en anden, i det Haab at komme selv til hendes Besiddelse. Efter lang Overveyelse besluttede hun omsider at sætte List imod List; at bruge Forsigtigheden med Masquerne til sin egen Fordeel, og istedenfor at lade sig merke

med

med Brevets Indhold, da at foregive en Indbydelse fra en Veninde til at tage Froekost hos hende paa Torsdag, siden hun havde noget vigtigt at raadføre sig med hende om. Ved sin Bortgang vilde hun føye saa gode Anstalter til at holde Fanny i Huuset, at hun under Masquen ganske trygt kunde indfinde sig i Fleet i hendes Sted, og det uden at nogen kunde merke Bedrageriet, siden de vare af eens Høyde, og Dominoen skiulte Dannelsen. Hun tvang sig og virkelig saa godt, at hun endog syntes at have ganske forglemt den Ærgernis, som hun havde havt Dagen forhen, og da Lurevel om Eftermiddagen kom hen at hente sig en nøyere Oplysning om det, han Aftenen forhen ikke kunde hitte Reede i, fandt han hende saa munter, og saa aldeles som hun pleyede at være, at han holdte hendes forrige Taushed for en Fruentimmer-Grille.

I det han kom ud af Huuset sprang der en Dreng hen til ham, som han ikke kiendte, og spurgte ham: om han ikke var Lersey? Lurevels Nysgierrighed efter at vide hvad man vilde Lersey, bevægede ham strax til at svare: Ja. Hvorpaa Drengen stak ham en forseglet Seddel i Haanden og blev med et borte. Endskiønt at Udskriften var til Lersey, giorde han sig ikke mindste Betænkning om at bryde Seglet, og da han aabnede den, saae han at den var fra Fanny og af følgende Indhold:

" Kiereste Lersey! jeg har rigtig bekommet den ombedede
" Domino, og da jeg har meere end et Beviis paa, at Faren

" er

" er overhængende, saa skal Deres Ven ikke have umaget sig
" sorgieves, men jeg skal sikkert indfinde mig paa Torsdag
" Morgen Klokken ti, hos Herr Williams i Fleet, for at for-
" bindes uopløseligen med den, hvis Kierlighed alene kan giøre
" mig Livet behageligt. Jeg har ogsaa utrykkelig igientaget
" Tiden og Stædet, paa det De ikke af Frygt for at jeg hav-
" de glemt det skulde søge Leylighed at tale med mig. Det er
" en høyst nødvendig Forsigtighed jeg bruger at skye Dem og
" aldrig at tale med Dem, uden hvad enhver hører, og jeg
" vil iagttage den endnu nøyere, indtil ingen jordisk Magt
" kan meere adskille os: Men vær forvisset om, at uagtet al
" min Lyksalighed beroer paa at blive foreenet med Dem, saa
" havde min Omhue for Deres Vel dog aldrig tilladt mig at
" giøre dette Skridt, dersom jeg ikke var bleven vis paa, at
" det ikke staaer i min Fasters Magt at kuldkaste det Testa-
" mente, som min Bestefader fik hende til at giøre, og hvoraf
" han til min Sikkerhed forskaffede mig en notarial Copie, som
" hun ikke veed, at jeg har. Vær derfor varsom; thi derved alle-
" ne kan De forvisse sig

Deres

evig-elskende

Fanny.

En deylig Pige og en riig Arving var alt for stor en Fristelse for Lurevel, til ikke at fatte den Beslutning at indfinde sig i Lersеys Sted, allerhelst da Fannys Forsigtighed i at skye Lersey, som han selv havde lagt Merke til, giorde ham ganske vis paa, at det ikke kunde komme til nogen Forkla-

ring

ring imellem de Elskende angaaende Brevet. For altsaa at være vis paa, at man ikke gav ham noget at løbe med, gik han da det var ganske mørkt hen til Herr Williams i Fleet, og spurgte ham om der ikke var bestilt en Brudevielse hos ham til paa Torsdag Morgen? og da han svarede ja, gav han sig tilkiende som Brudgommen, og stak Præsten et par Guineer i Haanden med Begiering, at giøre det saa kort som mueligt.

Det gryede neppe ad Dagen om Torsdag Morgen førend Miss Forley allerede var paa Beenene af Frygt for at Fanny maatte forekomme hende. Da hun nu stod færdig til at stige i Portechaisen befalede hun sin Kammerpige at holde Vagt over Miss Fanny, og ikke tillade hende at komme ud af Huusset, men bruge Magt til at holde hende med, saa fremt hun ikke selv formaaede det, og vilde hun til den Ende hverken tage Kudsk eller Tiener med sig. Kammerpigen spurgte: om hun da ikke heller maatte lade nogen komme ind til hende? Der kan gaae ind til hende saa mange, som der vil, svarede Miss Forley, men hun maae ikke gaae ud under hvad Paaskud det være vil, og det skal vist bekomme eder ilde, dersom det skeer. Pigen forsikkrede hende, at Befalningen skulde paa det nøyeste efterkommes, og at hun kunde trygt forlade sig paa hendes Omhue og Aarvaagenhed. Derpaa steg Miss Forley i hendes Portechaise og befalede Porteurene at bringe hende hen i det Huus, hvor den Veninde boede, som hun havde foregivet at være indbuden af. Dagen forhen havde Miss Forley ladet hende sin Ankomst vide, og sendt hende en hvid Morgendragt tillige med en Domino. Imedens hun klædte sig om,

fortalte hun sin Veninde, at hun var kommen efter, at Fanny var paa Veye til at indlade sig i en meget uanstændig Forbindelse, og at hun for at giøre Ende paa den, vilde overrumple Dem i een af Deres hemmelige Sammenkomster, hvorfor hun var nødt til at masquere sig, paa det Deres Skildvagt ikke skulde kiende hende og vaere Dem ad. Veninden berømte hendes Forsigtighed høyligen, og hialp hende troeligen at føre de bittreste Klagemaal over de Plager og Fortrædeligheder, som man har af fattige Paarørende, indtil Klokken var paa Slaget ti, og Miss Forley satte sig i en anden Portechaise, som hun havde ladet hente der. Hun hviskede Porteurerne i Øret, hvor de skulde bringe hende hen, og da de satte hende ned, stod der een, med en Domino paa, til reede at tage imod hende. Han kyssede hendes Haand med Henrykkelse; og i det han førte hende op af Trappen hviskede han ganske sagte til hende: Endelig bliver jeg saa lykkelig, at kunde kalde min dyrebare Fanny min; men saa snart De er bleven det, saa begiv Dem hiem, da jeg om en halv Time skal være hos Dem, for at beskytte Dem imod en opbragt Furie. Miss Forley syntes at kiende Lerseys Røst, og for ikke at røbe sig selv ved Mælet; trykkede hun allene Masquens Haand paa det kierligste, lod som om hun skielvede over heele Legemet, og af Angst ikke kunde tale et Ord. Hun førtes ind i en temmelig rummelig Sal, hvor de forefandt en anden Domino Masque, som bukkede meget dybt for Miss Forley, og Præsten med den aabne Bog i Haanden. Han begyndte strax sin Forretning, og da han kom til de Ord: Hvem giver dette Fruentimmer v. s. v. svarede Dominoen et saa tydelig og

efter-

eftertrykkeligt: Jeg! at Miss Forley troede at kiende Danbys Røst og glædede sig ikke lidet over det Puds hun havde spillet ham. Da Ringen var givet og de vare forkyndte at være rette Egtefolk, lyksønskede Præsten dem, og den Ubekiendte tog et stort Pergament op af Lommen, som han bad Brudeparret underskrive. Brudgommen rakte Bruden Pennen, som var meget villig til at sætte sit Navn under det, men med hans Underskrift sagde Brudgommen at det kunde beroe til han havde fulgt sin indtagende Fanny ned, der trængte høyligen at komme til sig selv igien, af den Angest hun var i. Han gav hende derpaa Haanden, og da Trappen var lidet mørk, saa sneg han sig under Skiægget af Masquen til at stiele sig nogle Kys, der gave Miss Forley en fuldkommen Forvisning om hans brændende Kierlighed; i denne Henrykkelse bragte han hende i Portechaisen; og Porteurene derpaa hen, hvor de havde taget hende. Da Brudgommen kom op igien underskrev han Pergamentet, foldede det sammen og flyede det til den Ubekiendte, som uden at see paa det, puttede det i Lommen.

Imedens dette skeedte var Lersey i stor Beraad med sig selv, om han skulde benytte sig af Leyligheden han havde til at sige Miss Fanny det sidste Farvel. Hans Morbroder var gaaet ud strax efter Miss Forley og havde sagt, at han havde en meget vigtig Sag at bringe i Rigtighed, og da Miss Forley var buden til Frokost, saa maatte hun efter al Anseelse blive saa længe borte, at han intet fandt, som kunde være ham til Hinder i at beskrive Fanny hans ulidelige Smerte

over hendes Forliis. Det eneste der holdt ham tilbage var Frygten at fortørne hende derved; siden hun fra det Øyeblik at Miss Forley havde sagt hende, at hun skulde ægte Danby, havde ideligen vidst at mage det saa, at han aldrig havde kundet finde hende allene. Omsider undertvang dog Kierligheden Frygten; han gik ned, og da han saae Miss Forleys Kammerpige i Forstuen, spurgte han om hendes Herskab var kommen hiem? Hun svarede: Ney; men bad ham at gaae ind til Miss Fanny saa længe; hvorved hun tillige aabnede Døren. Fanny blev saa bleg som et Liig, da hun saae Lersey komme ind til sig, og kunde for Siele-Angst neppe bringe de Ord frem: O Lersey! Hvad vil De her? Bringe Dem mit sidste Farvel, svarede han, tillige med den Forsikkring, at mit Hierte indtil sin Døds Time skal vedligeholde de ømmeste Følelser for Dem; og at mit sidste Suk skal sendes til Himlen for Deres Vel. Brug Deres Fornuft bedre, sagde Fanny; thi hvad anden Nytte kan De have af at vedligeholde en haabeløs Kierlighed, end den, at giøre os begge ulykkeligere end vi allerede ere. Har min Ulykke ikke allerede naaet sin høyeste Spidse? sagde Lersey. Jeg mister Dem ikke allene, dyrebareste Fanny! men jeg skal endog see Dem i en Medbeylers Arme, som jeg ikke kan hade; en Medbeyler, som baade Naturen og Velgierninger giver en ustridig Rettighed til min Lydighed og Erkiendtlighed? Saa unddrag Dem fra et Syn, der er Dem saa smerteligt, sagde Fanny; giv Deres Morbroder at forstaae, at De har en inderlig Længsel efter at see Dem om i Verden; han vil sikkert ikke misbillige Deres Forsæt, og forsøg hvad Fraværelsen kan udrette hos os begge til

fælleds Vel og Roelighed. Gior det Lersey! jeg beder Dem paa det indstændigste derom, og forlad Dem til at alt hvad jeg kan formaae hos Deres Morbroder, skal anvendes til at forskaffe Dem slig en Understøttelse i Deres Forehavende, at De kan høste baade Fornøyelse og Nytte af Deres Reyse. Men saa maae jeg jo unddrage mig fra Dem med, sagde Lersey, saa kan jeg jo ikke see min evigelskede Fanny? De maae, De bør ikke see mig meere; svarede Fanny, og i det samme traadde Danby ind i Stuen til dem, hvis uventede Komme satte dem begge i den yderste Forvirring. Endskiønt han havde hørt Fannys sidste Svar, og meget vel saae, hvor beængstede de begge vare, saa lod han dog, som om han ikke merkede det, men vendte sig strax til Lersey og sagde: Nu vil det komme an paa, om du er stærk nok til at holde det Løfte, som du har giort mig, at du vilde giøre alle Ting for mit Vel, eller om du søgte at drage min Ædelmodighed paa din Side, ved at sætte din Skiebne i min Haand; thi er du virkelig sindet at befordre min Lyksalighed og mine Ønsker, saa vægrer du dig ikke ved at underskrive den Ægteskabs-Contract, som jeg har her: Hvorpaa han tog et sammenfaldet Pergament op af sin Lomme. Ja; svarede Lersey, jeg er ganske redebon til at opfylde mit Løfte; jeg har dog saa liden Udsigt til at blive lykkelig i Verden, at lidet meere eller mindre ulykkelig ikke engang bør kaldes noget Offer for Deres Vel. Tiden kan give Tingene et ganske andet Udseende, sagde Danby, end de nu har i dine Øyne; og for at rette mig efter din Empfindtlighed i Henseende til ey at komme tomhændet for din Brud, saa har du der en Casse med Juveeler til hende, som jeg er vis

paa vil blive hende velkommen, naar hun faaer dem af din Haand. Imedens han sagde dette og lagde Juveelerne paa Bordet, underskrev Lersey Contracten og flyede den derpaa igien til Danby. Vil du i det mindste ikke læse hvad Fordele den tilveyebringer dig; spurgte Danby? Forskaan mig derfor om jeg tør bede, svarede Lersey, den eneste Fordeel, der kan røre mig er den, at fremme Deres Ønsker. De ere næsten opfyldte, sagde Danby; alt hvad der nu mangler i dem beroer allene paa Miss Fanny. Der, elskværdige og fuldkomne Pige! underskriv Deres Egteskabs-Contract med Lersey, og kom saa i mine Arme mine Børn, til at tage imod min Velsignelse. Hvorledes! Hvad er dette? raate de begge paa engang. Det er som jeg siiger eder; sagde Danby; Jeg har lovet eder begge at sørge for eders Vel, men da jeg ved den vilde forvisse mig min egen, saa maatte jeg sætte eder begge paa Prøve; og i have begge overgaaet min høyeste Forventning; thi den unge Pige, som kan undertvinge en heftig Kierlighed for at blive Dyden og sine Pligter troe, maae ufeylbarlig blive en god Huusmoder; og det unge Menneske, der af Erkiendtlighed befordrer sin Medbeylers Vel, kan aldrig blive lunken i sin Omhue for den, han skylder en elsket Brud. Det eneste Ønske jeg har tilbage for mig selv, er at ende mit Liv i eders Arme, stadfæst mig dette Haab beste Fanny ved at underskrive, De seer at den er forsynet med Deres Fasters Samtykke; syldestgior altsaa min Søn, og ræk saa Lersey den Haand, der har bekræftet hans Lykksalighed. Fanny efterkom det med største Billighed, Lersey kyssede Haanden, hun rakte ham, med den hæftigste Bevægelse; trykkede hende op til sit Bryst

og

og sagde: O elskede Fanny, hvilken overvættes Lyksalighed! Kan noget overgaae den? Jo min; svarede Danby, og slog sine Arme om dem begge: Bliv ved at elske hinanden mine Børn og vær min Trost og min Glæde! og paa det, at intet uden Døden skal skille os ad, saa tag din Afskeed Lersey; i Freds Tider kan din Ære ikke lide derunder; og til en Erstatning for dit Compagnie, har du der en lovformelig Overdragelse af alle mine Midler, paa tusende Pund aarligen undtagen, som jeg forbeholder mig. Lersey vegrede sig høyligen ved at tage derimod, baade han og Fanny bade ham paa det indstændigste at beholde sine Midler og lade dem have deres Underholdning af ham, men da han forsikkrede dem at det var hans alvorlige Beslutning, og at han derved søgte at befrie sig for mange Bryderier, saa kastede de sig hver paa sin Side paa Knæe for ham; kyssede hans Hænder og vædede dem med Glædens og Erkiendtlighedens Taare.

I denne Forfatning kom Miss Forley ind til dem; hun standsede af Forundring over dette Syn, og spurgte: hvad slags et Optog skulde betyde? Det skal jeg strax forklare Dem, svarede Danby, naar jeg først har ønsket Dem til Lykke til Deres nys indtrædede Egtestand og takket Dem for den Ære De forundte mig ved at give dem bort. Denne Forretning forekom mig saa behagelig, at jeg ikke kunde imodstaae Driften til at igientage den da jeg kom hiem, og siden Deres Giftermaal betog Lersey alt Haab om deres Besiddelse, saa har jeg for at holde ham skadesløs for en lykkes Tab, som jeg selv havde smigret ham med, indført hans Navn istedenfor mit i den Egteskabs-Contract, som De havde skrevet Deres Samtykke

paa. Snakker De over Dem, min Herre! spurgte Miss Forley? Aldeles ikke Miss! svarede Danby, jeg er saa fuldkommen ved mine fem Sind, som nogen vil ønske sig. Hvorledes kan da det, sagde Miss Forley, som De siger om Lersey og mit Giftermaal bestaae med hinanden? Meget godt, saa vidt som jeg kan see, sagde Danby; thi paa det, at Miss Fanny ikke skulde være Dem til Besvær i Deres nye Stand, har jeg i dette Øyeblik formaaet hende og Lersey til at underskrive den forbenævnte Contract, efter at jeg imellem Ti og Elleve havde givet dem bort i Fleet til Herr Lurevel. Til Lurevel! raabte Miss Forley, og sank tilbage paa en Stoel; det kan aldrig være mueligt. Mueligheden, svarede Danby, kan ikke allene Fleets Kirkebog bevidne, men til ydermere Bekræftelse derpaa har jeg her den Egteskabs-Contract, som jeg efter Deres egen Befalning har ladet opsætte, med Deres og hans Underskrift. Jeg er skammeligen bedraget, raabte Miss Forley i Forbittrelse, og jeg vil have Contracten ophævet. Er De bedraget, sagde Danby, saa har De bedraget dem selv, og hvad det øvrige anbelanger, saa maae De giøre det af med Herr Lurevel, som kommer der. Hvad er det, som skal giøres af med mig, spurgte han? Om den Contract, sagde Danby, som De i Dag har underskrevet i Fleet, og som forvisser Dem Raadighed over fyrretyve tusende Pund, skal staae ved Magt eller ey? Det forstaaer sig selv, svarede Lurevel, at den skal staae ved Magt. Uhyre! sagde Miss Forley, hvorledes tør du understaae dig at komme for mine Øyne, efter at du saa skammeligen har bedraget mig? For at bevidne hans Uskyldighed, sagde Danby, saa maae jeg forklare Sagens Sammenhæng:

hæng: Jeg vidste, at Fanny og Lerſey elskede hinanden, og for ikke at sætte mig selv blot for den Hæftighed, som jeg sluttede mig til, at denne Opdagelse vilde sætte Miss Forley i, om jeg sagde hende det mundtligen, saa skrev jeg hende det til, som fra en Ubekiendt, og jeg vidste ikke at give hende en stærkere Beskrivelse over Deres Kierlighed, end at sige hende, at de i Dag vilde lade sig vie til hinanden i Fleet. Men istedenfor den Virkning, som jeg haabede deraf, lærte hendes heele Forhold mig snart, at hun var sindet at forestille Fannys Person: og da Deres store Beskedenhed og liden Gunst hos Fruertimmerne Herr Lurevel! giorde mig frygtsom for, at de maatte staae Fare for at blive en Peberſvend, og tillige al den Haanhed underkastet, som De ved mange Leyligheder havde hiulpen til at belægge den med, hvis Skuldre vare befriede for det Aag, Deres i Dag har paataget sig, saa mageде jeg det, paa den Maade, som De selv veed, saaledes at De indfandt sig i Lerseys Sted, hvorved jeg haabede at giøre mig begge Parterne høylig forbundne. Saa forbundne, sagde Miss Forley, at dersom De, med samt den Slange, jeg har opdraget i min Barm, ikke paa Øyeblikket gaaer mig af Syne, saa forgriber jeg mig paa een af eder. Miss Fanny vilde ved de dyreste Forsikringer om sin Uskyldighed, stille hendes Fasters Vrede, men hun var saa rasende, at Danby ikke holdt det raadeligt at tøve længere, men førte Fanny op paa sine Værelser, indtil hans Vogn blev forspændt, da han vilde bringe hende til sit nye Huus, hvor hun skulde blive saa længe allene indtil Belton kom til Byen, som han havde skrevet efter, til at bivaane Lerseys Bryllup.

Lurevel var just ikke ganske vel tilfreds med Byttet han havde giort, men da de fleeste af hans Midler vare forødte, saa fandt han sig i Skiebnen, og havde næsten faaet sin Brud ganske venlig førend de andre kom bort. Fannys gode Hierte tillod hende ikke at forlade Huuset uden at yttre sin Kummer over hendes Fasters Vrede; men Danby trøstede hende med, at de snart vilde blive forligte igien og som ogsaa skeedte. Om Løverdagen kom Belton, og Mandagen derpaa blev Lersey og Fanny uopløseligen forenede i St. Georgs Kirken. De elskede hinanden bestandigen og kappedes siedse med hverandre om at bevidne Danby deres Kierlighed og Erkiendtlighed ved den omhyggeligste Hengivenhed. Han levede til en høy Alderdom, og fandt, at Alderen, uden deres Omhue og Pleye, vilde have bleven ham kummerfuld og besværlig.

General

General Dorsan

og

Grevinden af Orville.

En

Fortælling

i

Breve.

General Dorsan
og
Grevinden af Orville.

Første Brev.

Grevinden af Orville til Baronesse S...

Skal jeg da idelig have Afslag? Er der da stedse nye Undskyldninger til at standse Haabet, naar mit ømme Hierte glæder sig i det, og forud smager den sødeste Henrykkelse i en Søsters Favnetag, som jeg ærer og elsker i en lige Grad? Vil du da give mig Aarsag til at troe, at vores lange Skilsmisse har udslættet den søsterlige Kierlighed af din Barm, som min saa nøye har bevaret, endskiønt jeg kun var et lille Barn, da din salige Mand berøvede alle dine Venner din Omgang og dit Exempel? I det mindste kiender du mig meget slet, naar du siger: at den store Verden jeg lever i, og de mange Forlystelser, jeg er omringet af, ikke kan tillade mig at savne dig. Hvad har Verden vel til at indtage et Hierte, der har saa hef-

tige

tige Følelser, som mit? Hvad er alle dens Forlystelser imod den Sødhed at kunde udøse sin Glæde og sin Smerte i en troefast Barm? En sand Ven er et Klenodie, som ingen Velstand kan sættes i Ligning med, og det er denne Skat jeg attraaer i din og den elskværdige Henriettes Omgang. Men da jeg mærker, at alle mine Bønner og Forestillinger ere forgieves, og alt for afmægtige til at bevæge dig til at forlade din kiere Eensomhed, saa maae jeg søge at drage din moderlige Kierlighed paa min Side, ved at giøre det, som du holder for lovlige Undskyldninger, til bevægende Aarsager for dig til at opfylde mit Ønske. Jeg er altsaa fuldkommen eenig med dig, at den ubillige Proces hvorved din salige Mands uværdige Broder søger at berige sig ved at udplyndre din Henriette, udkræver al din Omhue, men just den bør ogsaa drage dig herhid; thi fra det Hof, hvor du skal have Kiendelsen, er her en Minister, der er en sand Menneskeven, og en mundtlig og nøyagtig Beretning til ham, vilde ventelig tiene til at sette Sagen i sit rette Lys. Saa haardt, som det end falder en ædeltænkende Siel at drage Masquen af den Nedrige, saa er det dog et Offer vi skylder Dyden, og den, som forsømmer det, gior sig i visse Maader deelagtig i al den Vold og Uret, som slig en fort Siel for Fremtiden trykker Uskyldigheden med. Min tilige Enkestand, og de mange Byrder og Besværligheder, som min store Formues Forvaltning ved den paadrog mig, har givet mig den grumme Erfarenhed, at det koster et ømt Hierte meget mindre

at

at være god end at være retfærdig; og dog er dette sidste høyst nødvendig, dersom Godheden ikke skal udarte til en Skrøbelighed. Hvor ofte har det mægtige Ord: Pligt ikke tvungen mig til at være haard, naar mit følsomme Hierte vilde briste, naar Medlidenheden smeltede hver en Aare i min Siel, og paaførte mig en langt større Marter end den Skyldige. I denne Forfatning kunde intet uden Frygten og Overbeviisningen om, at øvet Lemfældighed vilde i dette Tilfælde blive Grumhed imod Uskyldige, give mig den fornødne Standhaftighed til at blive Dyden troe. Forlad dig altsaa til, beste Søster, at foruden den Nytte, som din Komme her kunde være din kiere Henriette til, i Henseende til den ubehagelige Proces; saa er det tillige din Pligt imod hende, at giøre hende bekiendt med den store Verden; thi er hun bestemt til at leve i den, saa bliver denne Kundskab hende høyst nødvendig, og skal hun ikke, saa kan den dog tiene hende til at moere sig med dens Daarligheder. Den Frygt, du yttrer, at megen Omgang og mange Forlystelser skulde siden giøre hende sit eensomme og stille Opholdssted ubehageligt, er ganske ugrundet efter det Begreb, som jeg af dine og hendes egne Breve har giort mig om hende. Du veed selv, at jeg kom yngere i den, end Henriette nu er, og den har saa liden Tillokkelse for mig, at intet, uden det jeg skylder den Rang, og de Vilkaar, min salige Hetre har sat mig i, holder mig fra at sige den Farvel, og leve paa mine Godser. Der findes saa faa Hierter overeenstemmende med mit, at jeg

ofte

ofte i et talrigt Selskab er allene. Mine stærke Følelser giør mig et omt Venskab uomgiengeligt nødvendigt, det allene kan forsøde alle de Ubehageligheder, som endog de lykkeligste Omstændigheder i Livet ikke kan undtage os for. Kom derfor til mig! og om din moderlige Kierlighed har saa ganske opfyldt din Barm, at der ikke er Rum nok i den til de Venskabs Følelser der allene kan fyldestgiøre mit ømme Hierte, saa giv mig Leylighed at søge dem hos min Henriette. O hvor heftigen slaaer ikke mit Hierte ved den Tanke at see hende ile i mine aabne Arme! Mig synes allerede at jeg trykker hende op til mit Bryst, og med Følelsens smeltende Taare forsikrer at elske hende med samme Ømhed, som den, hvormed jeg uafladeligen forbliver

Din

evig-elskende og oprigtige Søster
Grevinden af Orville.

Andet Brev.

Frøken Henriette S. til Frøken Sophia L...

For at overbeviise min Sophia om, at hverken det store Rum der er imellem os, eller Hovedstadens Pragt og Glands har kundet bringe hende i Forglemmelse hos mig, afkorter jeg med Fornøyelse disse faa Øyeblikke fra min Søvn for at for-

forsikkre hende, at til Trods for alle hendes Spaadomme og Forkyndelser, har jeg ikke endnu seet nogen, min Tante endog med iberegnet, der kunde erstatte mig min Sophias Forliis eller indtage hendes Sted i mit Hierte. For fire Dage siden kom vi her til Byen; vi havde en meget lykkelig, men jeg kan ikke sige fornøyelig Reyse, uden at kunde anføre nogen Aarsag dertil: Veyret var saa behageligt som nogen vilde ønske sig det; den herligste og meest afvexlende Udsigt, som Naturen kan foreviise, der ligesom brystede sig af at fremlægge alle sine forskiellige Skønheder, indbød os ideligen til Henrykkelse og Taknemmelighed imod ham, der ikke allene dannede saa deyligt et Opholdssted for sine Skabninger, men gav dem endog Evner til at kiende og føle alle disse Skiønheder, og desuagtet rørte de mig ikke halv saa stærk, som Stedets Behagelighed, jeg forlod. Imidlertid maae de ikke troe min Veninde, at jeg forestillede en Heltinde, som sorte og mørke Ahnelser forkyndte Mødet af en græsselig Kiempe, der til Trods for hendes Graad og Skrig bemægtigede sig den trøstesløse Skiønne. Vi saae ikke andet end fredsomme Mennesker den heele Vey igiennem; Vi mødte hverken Satyrer, Fauner eller Kiemper, og Himlen skee Tak! at fordums drabelige Helte har udryddet disse Uhyrer; thi ellers er jeg bange for at det vilde seet græsselig ilde ud for os Stakler; vore Tiders pyntelige, pudrede og følsomme unge Herrer, havde neppe viist megen Lyst til at slaae sig til Riddere paa dem, allerhelst da jeg troer at have giort den Opdagelse, at den nu herskende Følsomhed har den Virkning, at den enten lukker Øyet til eller vender det bort fra de menneskelige Elendigheder for ikke at røres for stærk

over dem. Vi saae Byens mange og prægtige Taarne længe førend vi naaede den, og da vi kom ind i Byen, drog dens brede Gader og herlige Bygninger min Opmærksomhed ikke nær saa stærk til sig, som den store Vrimmel af Mennesker, den Bevægelse alle vare i, og den Virksomhed, som de mange slags aabne Boeder, og et stort Antal af Falbydende og Kiøbende syntes at bevidne. Postillionen, som vi havde faaet paa den sidste Station, førte os lige hen til min Tantes Gaard, der er een af de største og prægtigste i Byen, og da Vognen kiørte ind i Gaarden, slog mit Hierte af Forventning og Længsel efter at see hende. Vores Modtagelse og Beskrivelsen af de Personer, jeg har giort Bekiendtskab med, forbeholder jeg mig til næste Leylighed, for at faae nøyere Stadfæstelse paa det Begreb, jeg har giort mig om dem; thi endskiønt jeg i disse fire Dage har seet flere Personer end jeg ellers saae i et heelt Aar, saa tvivler jeg dog høyligen om at have seet fire Mennesker, naar man under dette Navn skal forstaae tænkede Væsener. De umage sig tvertimod for at ansees som blotte Machiner ved uophørligen at dreye sig i den samme Kreds; Uhret, de har i Lommen, synes at være Rettesnoren for alle deres Bevægelser; thi saa snart Viiseren har flyttet sig de bestemte Minuter har deres blivende Ende, og de iiler hen til et andet Huus for at igientage hvad de har sagt der, hvor de kom fra, paa nogle faa Anmerkninger nær over de Personer, som de sidst forlode: i det mindste har jeg Aarsag til at slutte at det er saa, fordi af mere end tredive Personer, som giorde Besøgelser her i en Eftermiddag, sagde enhver hvad den første havde sagt, paa den ovenmældte Forskiel nær.

Min

Min Sophia kan altsaa let slutte, at dersom det, man kalder Omgang med den store Verden bestaaer heri; saa vil den langt fra ikke kunde holde mig skadesløs, end sige udslætte Indtrykket af den sande Fornøyelse jeg er vandt til at nyde i et lidet men udvalgt Selskab, hvor der herskede Fortroelighed og Munterhed, og som aldrig forlod hinanden, uden indbyrdes at have stræbt efter at forbedre sit Hierte og sin Tænkemaade; men endnu mindre kan den betage mig Længselen, efter at kaste mig i min Venindes Arme, og ved at trykke hende til mit Bryst forsikre hende, at jeg er evig

Hendes

Henriette S...

Tredie Brev.

Froken Henriette S... til Froken Sophia L...

Dersom min Sophia ikke fra min spæde Barndom havde været mine lønligste Tanker betroet, dersom Hendes venskabsfulde Barm ikke stedse havde været Giemmestedet for al min Glæde og Smerte, og jeg ikke derved havde faaet den fuldkomneste Overbeviisning om at alt hvad jeg betroer hende ligger forvaret under Tausheds stærkeste Segl, saa kunde jeg umuelig sige hende, at jeg er høyligen misfornøyet over at have ved mine indstændige Bønner formaaet min Moder til at giøre denne Reyse, fordi en personlig Omgang med min Tante har givet mig et ganske andet Begreb om hende end det, som hen-

des Breve havde opvakt hos mig. Foreſtil Dem, min Veninde, hvor høyligen jeg blev bedraget i mit Haab, da ieg, iſteden for at finde den ſande Menneſkeven, den ſikkre Tilflugt for Trængende, den Troſter for Bedrøvede; hvis ſtore Formue gav hende al den Evne til at giøre ſine Følelſer virkſomme, naar meere indſkrænkede Vilkaar maae lade det blive ved Villien, fandt i Originalen til dette Portrait en Perſon, der idelig har ømme Følelſer, Pligter og Menneſke-Kierlighed paa Tungen, men er i Hiertet haard, ubarmhiertig, ſtolt, forfængelig og indtaget af den heftigſte Egenkierlighed. Jeg ſagde Dem i mit forrige Brev, med hvilken inderlig Længſel efter at ſee hende jeg ſteg ud af Vognen; og da jeg ikke troede at kunde naae denne Lykke haſtig nok, ſprang jeg ſaa haſtig op af Trappen, at hendes Tiener havde Møye med at komme forud. Med ſamme Hurtighed løb jeg igiennem fem til ſex Værelſer, uden at al den Pragt, ſom herſkede i Dem kunde drage mit Øye til ſig, der idelig ſøgte efter min Tante, og ſkiønt det forundrede mig meget, at hun ikke kom os i Møde, ſaa var den Forundring dog ikke i mindſte Maade at ligne imod den, ſom jeg blev ſat i da en Tiener aabnede den ſidſte Dør, og jeg ſaae et overmaade deyligt Fruentimmer, ſom jeg af alle Ting kunde ſlutte mig til maatte være min Tante, at ligge paa en Sopha i den heftigſte Graad, med en hæslig Abekat i Armen, der ſkreg af fuld Hals, og to Kammerpiger, ſom ſtode og gned dens ene Forbeen med Spiritus. Jeg ſtod en Tid lang i Værelſet, uden at det lod ſom om hun blev mig vaer, men efter at den ene Kammerpige helligen havde forſikkret hende, at der allerede var gaaet Bud efter Feltſkieren, ſaa

rakte

rakte hun sin ene Haand ganske krafteslø hen imod mig, og sagde med en daanefærdig Røst: Venteligen er det min kiere Henriette jeg seer her; Kom hid til mig, min Elskeligste, og tag mig det ikke ilde op, at jeg ikke reyser mig for at tage imod Dem, men det var gruesomt at betage det arme Dyr den Hvile, som det i sin Smerte finder i min Arm. Uagtet min Frygt og Afskye for Abekatter gik jeg hen til hende og kyssede hendes Haand meget inderligen; hun rakte mig derpaa sin Mund, men Kysset hun gav mig, var saa koldt, at det isnede i mit Hierte. Min Moder, der havde holdt sig op med at sige vor Pige og Tiener Beskeed om adskillige Ting, og ikke var nær saa hurtig til Fods, som jeg, var imidlertiid kommen ind til os, og spurgte min Tante med en kiendelig Bekymring: hvad der feylede hende? Det var hende reent umueligt at forklare os det for lutter Graad, og dersom Feltskiæren ikke var kommen, saa troer jeg, at denne store Ulykke var siedse bleven en Hemmelighed for os, men ved den Leylighed fik vi da at høre, at en Tiener, som var løben hen for at melde hende vores Ankomst, havde klemt Abekattens Been imellem Døren. Feltskieren befølede Benet, og forsikkrede hende, at det havde intet at betyde, og naar den kun blev flittig smurt med en Salve, som han forskrev Recepten til, saa vilde den om faa Dage ikke føle det mindste dertil. Dette stillede vel min Tantes Graad, men ikke hendes Uroelighed; thi ved hver en Bevægelse Abekatten giorde, overfaldt der hende saadan en Angst og Beklemmelse, at den kunde ikke været større om et eneste og elsket Barn havde været i Livs Fare. Endskiønt mig syntes, at hendes Omhue for sligt et Dyr gik vel vidt, saa til

skrev jeg det dog hendes medlidende Hierte, og drog den Slutning deraf hos mig, hvor ulige større Indtryk det da ikke maatte giøre i hendes følende Barm, at see en fornuftig Skabning lide, og hvor ivrig hun ikke vilde viise sig til at forlindre dens Smerter og ende dens Lidelser. Midt i disse mine Betragtninger befalede hun, at Huushovmesteren skulde komme til hende, og jeg vilde neppe troe mine egne Øren, da jeg hørte hende give ham Ordre til at tage Liberiet fra Tieneren og lade ham gaae, siden hun aldrig meere kunde taale at see ham for sine Øyne. Baade min Moder og jeg søgte ved vore Forbønner at udvirke ham Forladelse, siden vores Ankomst havde været Aarsagen dertil; ja jeg gik endog saa vidt, at jeg udbad mig det, som et Beviis paa hendes Godhed og Bevaagenhed for mig, men forgieves, hun svarede mig: Min Henriette kan være forvisset om, at jeg med den aller største Fornøyelse ikke allene vil opfylde men endog forekomme alle hendes Ønsker, saa snart de ikke ere stridige imod Billigheden, og kan tiene til at bestyrke nedrige Hierter i deres Ondskab; men da denne Begiering er af det Slags, saa haaber jeg, at hendes egen Fornuft ved en nøyere Overveyelse billiger mit Afslag. Jeg er fuldkommen overbeviist om, at det ikke skeedte af Uforsigtighed, men af den grusomme Lyst at giøre den Ondt, som ikke havde Magt til at forsvare sig. Denne nedrige Ondskab drev ham til at mishandle dette uskyldige Dyr, der ingen anden har end mig til at vente sig Ret af, og der paaligger mig den samme Forbindtlighed til dets Forsvar, som der ligger paa en Landsherre til at afstraffe Vold og Uretfærdighed, og i Følge deraf maae han tiene de andre til Advarsel

sel og Exempel. Endskiønt disse Grunde ikke forekom mig saa aldeles omstødelige, saa vilde jeg dog ikke indlade mig videre med at bestride Dem, deels fordi jeg merkede, at hun vilde have sin Villie frem, og deels fordi jeg troede, at Tienerен maaskee ved andre Leyligheder havde givet hende Aarsag til at fatte dette ufordeelagtige Begreb om ham. Da vi vare meget trætte af Reysen, saa befalede min Tante Schweitzeren at viise alle Besøgelser af, og siden vi forlode hinanden meget tidlig den Aften, saa havde jeg ingen videre Leylighed til at faae den Tvivl, der havde indsneget sig i mit Hierte, enten opløst eller stadfæstet. Det første jeg om Morgenen derpaa kom ind til hende, løb hun mig ganske fornøyet i Møde; trykkede mig paa det kierligste til sit Bryst, kyssede mig og sagde: God Morgen, min kiere Henriette! du kan aldrig forestille dig hvor hierteglad jeg er! tænk engang, min stakkels Morten tog i dette Øyeblik et Eble med sin syge Pote, ligesom for at troste mig for al den Angst jeg har udstaaet for dette arme Dyr; thi uagtet alle Feltskiærens Forsikkringer, har jeg dog ikke havt Søvn i mine Øyne den heele Nat; men er sprungen af Sengen hvert Øyeblik, for at see om det stakkels Beest endnu var i Live; thi jeg troede fuldt og fast at det aldrig havde seet Dagen meere. Da mig syntes at Levemaaden, om ikke den systerlige Kierlighed, udfordrede at erkyndige sig om min Moder, førend hun berettede mig sin Abes høye Velgaaende, saa kunde jeg ikke heller bare mig for at lade hende merke, at jeg syntes at denne Kierlighed gik noget for vidt; jeg svarede hende altsaa smilende: Det glæder mig meget paa den gode Herr Mortens Vegne, og haaber tillige at det skal

holde Tante fra at tage sig saa ringe en Ting saa nær til Hierte en anden Gang. Det kan jeg umueligt lade, sagde hun; mine Følelser ere alt for heftige dertil. At see et uskyldigt Dyr lide, som ikke kan klage sin Nød, maatte jo sætte det haardeste Hierte i Bevægelse; thi i hvor stor end den Ligegyldighed er, som de fleste Mennesker betragter Creaturene med, saa ere de dog virkelige Led paa Naturens Kiede saavel som vi, og just det Fortrin, som der ved Fornuften er givet os for dem, bør forbinde os til at viise desmeere Medlidenhed imod dem. Den har De en ustridig Ret til, sagde jeg derpaa; men over man ikke Grumhed imod sig selv, saa snart man ængster sig over alle Ting? Det er ikke alletider en Følge, svarede hun, undertiden har slig en Ængstelse noget ubeskriveligt sødt i Følge med sig; thi endskiønt at der findes mange, som holde et ømt Hierte for en stor Plage, saa vilde jeg dog ikke miste mit for alt det til er. Jeg skylder Følelsen over andres Vee og Vel de behageligste Øyeblikke af mit Liv, og jeg beklager dem høyligen, der uophørligen dreye sig i den snevre Kreds, som Egenkierligheden har sat for de haarde Siele, der uden mindste Medynk kunde see Sveden trille ned over den Modiges Pande; ja endog see ham afmægtig og segnefærdig, uden at forlindre hans Jammer ved den mindste Deelagtelse i hans haarde Skiebne. At have Evne og Villie, sagde jeg, til at forlindre Livets Elendigheder, maae sikkert være en stor Fornøyelse; men efter mit Begreb er Tallet af disse Elendigheder ikke saa stort, som man almindeligen troer. Jeg for min Part betragter en Arbeyder med Ærbødighed og Fornøyelse; jeg ærer ham, som et nyttigt Lem i Staten, og

Sveden

Sveden der rinder ned af en hærdet Pande over et par muntre Øyne er et behageligt Syn for mig, den forvisser mig om at han spiiser sit tarvelige Maaltid med større Velsmag end vi finder i de lækkreste Retter, at hans Søvn er vederqvægende, og at den stærke Bevægelse ved hans strænge Arbeyde forjager de onde Safter af hans Legeme, som vi maae bruge Doctore og Apothekere til at fordrive. Men den Sygdom enten giør uskikket til at arbeyde, eller paa andre Maader sætter tilbage, er derimod efter mine Tanker fuldkommen berettiget til al vores Medynk og Bistand. Jeg er meget vel tilfreds med, sagde min Tante, at der ikke er sat saa snevre Grændser for min Medlidenhed, men at jeg tvertimod finder en Sødhed i at forlindre endog de mindste Besværligheder. Medens vi holdt denne Samtale, kom der een af Tienerne ind og sagde: at den salige Greves Kammertiener begierede den Naade at tale med Grevinden. Hun tillod ham at komme ind, og jeg har aldrig seet et redeligere Aasyn, hvori tillige en større Kummer stod afmalet. Min Tante spurgte ham i en bydende Tone: Hvad hans Ærinde var? Han famlede saa stærk efter Ord og vendte sine Øyne paa saa betydelig en Maade til mig, at jeg troede, hans Forvirring reyste sig af min Nærværelse. For altsaa at forskaffe ham saa megen Frimodighed til at forebringe sit Ærinde, som det stod i min Magt, reyste jeg mig og lod dem blive allene. Skiend paa mig min Veninde! jeg veed jeg har fortient det; jeg følede selv hvor uanstændigt det var mig at luure efter hvad denne Mand havde at tale med min Tante, og desuagtet var det mig umueligt at forlade Værelset jeg var i uden at vide det,

da jeg merkede, at man tydeligen kunde høre alt hvad de talede. Til en Undskyldning anførte jeg mig selv, at Hemmeligheden ikke kunde være paa min Tantes Side, at der vedteligen ikke var nogen i den hele Sag, men at det sikkert ikke var andet end en Bøn han havde at gjøre hende, som han undsaae sig for at lade nogen anden høre, og Maaden, denne Bøn enten blev bevilget eller afslaaet paa, syntes mig at være af den yderste Vigtighed for mig at blive underrettet om. Jeg hørte ham altsaa i den smerteligste, men ikke nedrige bedende Tone at beklage sig over, at han i sex Uger havde havt tre sengeliggende Børn, og at hans arme Kone havde ved den megen Nattevaagen til Børnenes Opvartning og Pleye saaledes udmattet sig, at en stærk Feber nu havde kastet hende paa Sygesengen med. Disse Klagemaal besvarede min Tante nu og da med et: Arme Mand! Min Gud! det er haardt! Hvad! Deres Kone med syg! Det skiær mig ind i det inderste af Hiertet for Dem. Det er ogsaa Deres Naades samme Hierte, hørte jeg ham sige med et dybt Suk, at jeg forlader mig paa, og eene og allene kan vente mig Hielp og Redning af; og dersom dette underdanige Haab feyler mig, saa kan ingens Ulykke være større end min. Jeg seer ikke, var min Tantes Svar, at jeg kan gjøre noget for Dem i dette Tilfælde. Jeg eyer ikke een Skilling i mit Huus, sagde derpaa den ulykkelige Mand, Sygdom og Apotheket har fortæret det hele Qvartals Gage, jeg nyder af det Embede, som jeg takker min eyegode Herre for i sin Grav. Der er fem Uger tilbage endnu inden jeg kan vente mig nogen; hav altsaa den store Naade for en trøsteløs Mand og Fader, at forstrække ham

til

til Kone og Børns Livs Frelse trædive Rixdaler, der skal rigtig blive betalte igien, saa snart min Gage falder. Det er ikke Sagen, svarede min følelsomme Tante, men see til, om det ellers er Dem mueligt, at hielpe sig igiennem uden at tage noget op forud. Slige Forskud bringer de oeconomiske Omstændigheder i en saa græsselig Uorden, at man næsten aldrig kan raade Bod paa den; thi naar man tænker, at man skal faae noget imellem Hænderne, saa er det allerede fortæret. Deres Naades Anmerkning er ganske rigtig, sagde Manden; men Nød bryder alle Love; et Kors, som jeg ikke selv har paadraget mig, gior det uomgiengeligt nødvendigt; lad altsaa min Tillid til Deres ædle Hierte ikke blive tilskamme; tænk paa, at min salige Herre paa sit yderste anbefalede mig til Deres Omsorg, og bad dem aldrig at slaae Haanden af mig! Hvor kan De være saa grusom, sagde hun ganske stønnende og aandeløs, at kalde denne bedrøvelige Scene tilbage i mit Minde? Den staaer mig saa livagtig for Øye, at den sætter min Siel i samme Bevægelse, som om mit ubodelige Tab var skeet i dette Øyeblik. Træk altsaa for Himlens Skyld paa Klokken, at jeg kan faae mine Folk ind; thi faaer jeg ikke snart Hielp, saa besvimer jeg tilforladelig. Jeg beder Deres Naade tusende gange om Forladelse, sagde den arme Mand i største Forskrækkelse, og ringede tilliae af Livs Kræfter, Gud veed, at jeg sagde det langt fra ikke i den Tanke. Det tvivler jeg ikke om, sagde hun, jeg kan ikke tilregne nogen det uden allene mine overmaade stærke Følelser. Clara! sagde hun til Kammerpigen, som strax havde adlydet Klokken, hielp mig ind i mit Cabinet, og leg mig paa Sophaen; før

at

at komme lidet til mig selv igien. Min Tantes Afmagt havde sat den arme Mand i saadan en Skræk, at han ikke torde sige et Ord meere ham selv angaaende; men da hun var gaaet fra ham, uden at lade sig vedgaae, at hun meere tænkte paa, at han var til; saa spurgte han een af Tienerne: om Herr Teller kom snart til Byen? og den Forandring der var i Tonen, hvormed han raabte: Himlen skee Tak! da Tieneren svarede ham: at Herr Teller var kommen medens han havde været hos Grevinden, forkyndte mig, at han var sikker paa at finde den Hielp hos Forvalteren, som Grevindens store Følsomhed havde hindret hende at viise ham. Min Sophia kiender mit Hierte alt for nøye til at tvivle om, hvor heftigen jeg under denne Samtale ønskede at være i Stand til at lette denne værdige Mands Kummer, og det er allene ved slige Leyligheder som denne, at jeg sukker over Forliiset af det Gods, som min Faerbroder gior mig stridigt; men naar jeg paa den anden Side overveyer, hvor trævne og uvillige de ere til at hielpe, som Forsynet har betroet Evne til at udbrede Glæde i kummerfulde Hierter, saa beder jeg Gud paa det indstændigste, at min liden Evne til at giøre Vel aldrig maae blive forsaet, dersom større Velstand skulde være mægtig nok til at lukke mit Hierte, og vende mit Øre bort fra de Betrængtes Raab; thi vel kan jeg ingen væsentlig Bistand giøre Dem, men jeg kan dog ved Medlidenheds nedtrillende Taare og trøstende Ord dele Deres Onde med Dem, og overbeviise Dem derved, at jeg føler, at vi ere Væsener af een og den samme Art, og at det er uforskyldt Godhed af et viist Forsyn, der fritager mig fra de Trængseler, som disse sukker

under.

Hvor ofte har vi ikke seet, min Veninde! at en Hielp, der blev beviist med Bebreydelse har giort et smerteligt Indtryk, naar et blot trøstende Ord, har hufvalet den Bekymredes Siel? Da det altsaa virkelig er i enhvers Magt, at giøre vel imod andre, saa vil vi stræbe at bruge de Vyner dertil, som ere betroede os; i den faste Tillid at vores beskikkede Deel er den beste og tienligste for os. Da disse Betragtninger allerede har giort mit Brev umaadelig langt, saa vil jeg fortsætte min Beretning i et andet, og bede min Sophia, af dette Brevs Indhold at slutte sig til, hvor inderlig jeg længes efter at kaste mig i hendes Arme og mundtlig at forsikkre hende, hvor oprigtig jeg er

Hendes

trofaste Veninde

Henriette S...

Fierde Brev.

Frøken Henriette S. til Frøken Sophia L...

Saa snart jeg har takket min Sophia for hendes venskabelige og meget kierkomne Brev, saa vil jeg tage fat paa min afbrudte Fortælling igien. Den Morgen saae jeg ikke min Tante meere forend ved Middags Bordet, hvor hun befandt sig ganske vel og var temmelig munter; hun havde tillige den Godhed at foreslaae os at kiøre ud med hende for at besee Byen, saavel som de omliggende Lyst-Steder, hvilket Forslag

slag med megen Forbindtlighed blev imodtaget af min Moder, og dersom mit Hierte ikke trængte til den Lættelse, at udøse Smerten over sin grumme Feyltagelse i min Sophias Barm, saa kunde jeg giøre hende en Beskrivelse over maage Ting og Stæder jeg saae, som virkelig fortiente hendes Opmærksomhed, og vare meget bedre skikkede til at fornøye hende end min Beretning. Vores Spadserefart var overmaade behagelig og min Tantes Forklaring og Beskrivelse, over alt hvad vi saae, bevidnede hendes Indsigter og Forstand, endskiønt en bidende Vid og Behag i at giøre sig lystig paa andres Bekostning undertiden stak frem ved at berette os hvem Eyerne til et eller andet deyligt Sted vare. Det første vi var kommen Hiem fik hun Sædlerne paa de Besøgelser der havde været medens vi var ude, og forend hun fik dem igiennemseet, kom der en ung Herre ind, som var temmelig vel skabt, men endnu bedre klædt og hvis heele Anstand forkyndte, at Beskedenhed var en af de Egenskaber, som han troede kun sømmede Pøbelen. Min Tante tog meget forbindtlig imod ham, sagde ham hvem min Moder og jeg vare, og forestillede os ham under Navn af Herr Melicourt og een af de første Personer ved Hoffet. Han lykønskede sig til den Ære af vores Bekiendtskab, saavel som Hoffet til den nye Prydelse det vilde bekomme i mig: Hvorpaa han vendte sig til min Tante og sagde: Nægt nu længere om De kan, Deres Naade! at den deylige Grevinde af Orville ikke er fuldkommen overbeviist om det Fortrin hun har for sit hele Kiøn, og Umueligheden i at nogen kan naae hendes Fuldkommenheds Høyde; thi naar det ikke var, saa havde de sikkert vogtet sig for at kalde

en

en Person til Dem, som Naturen har givet Rettighed til at signe dem. Jeg forsikrer Dem, svarede hun, at jeg slet ikke har fulgt andre Betragtninger end min omme Længsel efter at see to Personer, der har saa ustridig en Ret til min Kierlighed, og min følsomme Barm tager saa heftig en Deel i min elskede Henriette, at jeg med Fornøyelse vilde settes tilbage for hende; i det mindste skal det ikke være min Skyld om hun enten ladet see Forvirring eller Forundring i den nye Verden, som hun nu er kommen i. Jeg har i dette Øyeblik viist hende Byen og Lyst-Stederne her omkring; jeg har fortalt hende hvor mange offentlige Stiftelser her er, deres Stiftere, Oprindelse og Nytte, paa det hun ikke ved den mindste Forespørgsel skal røbe, at hun er fremmet og betragtes som et Murmel Dyr. Disse Visit Sædler, som jeg forefandt ved min Hiemkomst, erindrede mig om noget, hvori jeg kan bekomme megen Bistand af dem. De veed, at De stedse har at befale over mig, min Deylige! sagde Melicourt Jeg er sindet, sagde min Tante, at giøre hende bekiendt med en Deel Personers Caracterer, førend hun faaer Dem at see, og til den Ende beskrive hende alle de urimelige Personer, hvis Navne jeg har her; men ifald mit Malerie bliver for mat, saa maae De hielpe mig til lidt Colorit. Det vilde Apelles ikke være i Stand til, svarede Melicourt; men dersom De indbefatter under dette Navn alle de, som ikke besidde deres Engle-Fuldkommenheder, saa bliver de sikkert urimelige alle sammen. Jeg kunde sikkert ikke begvemme mig til dette umilde Foretagende, sagde min Tante, naar det ikke var for Nyttens Skyld det kan være min Henriette til; thi De veed selv, at jeg er

intet

ntet mindre end dadlesyg, og at det er den allerstørste Fornøyelse for mig at lade andres Fortieneſter vederfares Ret, men da De kiender disse Damer saavelsom jeg, saa vil jeg lade Dem selv dømme, om jeg gior Dem for nær. Vi vil da begynde med dem først, hvor der er to paa een Sædde, og saa har vi her Baroneſſe Formal og Frue Dorval. Naar du seer Baroneſſe Formal, min Henriette, saa seer du den frækkeſte Coquette, som nogensinde har været til; men af et ganske besynderligt Slags. Med hendes smaae plirende Øyne søger hun endog at tænde Ild i en halvfierdsindstyve Aars gammel Mands Bryst; og hendes latterlige Aabenmundethed udbreder mere end hundrede Kierligheds Forstaaelser, som hun gior sig selv til Heltinden af, uden at hun nogensinde har kundet forskaffe sig en eneste Tilbeder. Frue Dorval har derimod under Skinnet af den strængeste Ærbarhed, og ved at rødme, naar en Mandsperſon saae paa hende, giort fyldeſt for det, den anden roeser sig af, og hvorledes disse to Originaler ere komne tilsammen i en Vogn, det begriber jeg ikke. Afbildningen er virkelig saa livagtig, sagde Melicourt, at jeg kunde kiendt dem, om de ikke havde sagt deres Navne, og det er umueligt min naadige Froken, at De ikke skulde kiende dem ved første Øyekast. Det troer jeg ogsaa, min Herre, svarede jeg, allerhelst da jeg til mit Kiøns Ære troer at Maleriet ikke ligner flere. Men da De dog hierte Tante gior Dem saa megen Møye med min Underviisning, saa hav den Godhed og siig mig, hvad for gode Egenskaber der gior disse to Personer værdig til Deres Omgang? Ved dette Spørgsmaal slog Melicourt en stor Latter op, og sagde: I Sandhed

min

min naadige Frøken! skulde man af dette Spørgsmaal ikke snart troe, at De var kommen fra Maanen. Hvi saa, min Herre, spurgte jeg? Tie stille med sligt, mit Barn, sagde min Tante, jeg vilde ikke for aldrig det, at nogen anden end Herr Melicourt havde hørt hvad du der sagde; thi det havde været meere end nok til at giøre dig latterlig i alle Selskaber, men jeg er vis paa, at han af Venskab for mig tier dermed. Det er hverken gode Egenskaber eller Høyagtelse, men en vis Rang der forbinder Folk i den store Verden til at omgaaes hinanden, og Tiden vilde blive os græsselig kiedsommelig, dersom Sælskabet bestod af lutter agtbare Personer; thi hvem skulde man da holde sig op over? Og det er fornuftige Personers Rettighed at belee Daarene. Men lad os gaae videre. Her kommer da to Frøken Belviller, hvis Farfader, som Bissekræmmer, erhvervede sig de Penge hos Adelen, som hans Herr Søn lod sig nobilitere for, og ifald han havde givet sine Døttre en bedre Opdragelse, saa skulde man snart troet, at de vare komne af noget, men nu stikker Kræmmeren idelig frem. Et fra Almuen og den gemene Hob renset og adskildt Blod, sagde Melicourt, meddeeler alle Legemets Bevægelser en vis Grace, som ikke kan efterabes, men er medfød; og det bør ogsaa være, paa det man ikke skal løbe Feyl af Folk. Ey, ey! blev min Tante ved, her har vi Frue Trimmer, dersom du ikke havde kunde giort dig en Forestilling om hende i Forveyen Henriette, saa havde du sikker brusten i Latter ved at see dette gamle Phantast med hendes Barnelader og rynkede Ansigt. Det er sandt at hun sminker sig vel; thi er man ikke meget grandseende, saa bedrager hun Øyet ved Lys; men

den røde Indfatning om Øynene, som tager alt mere og mere til, forraader hende dog i hvor megen Møye hun end giver sig for at stiæle en 30 Aar for hendes Alder; og jeg sætter ti imod een, at hun har været klædt i Couleur de Rosa og søegrønt. Hun er mig ganske undstaaelig; men hun har ogsaa ret sin Plage i mig: thi jeg seer hende aldrig, uden at erkyndige mig om hendes Døatter-Daatter, der er gift med en Herremand paa Landet; hun maae over ti gange i en Aften giøre mig Regnskab for, hvor mange Børn den gode Frue nu har, om det er Sønner eller Døttre, om der snart nogen af dem skal giftes, endskiønt jeg meget vel erindrer, at det først er tre til fire Aar siden at Moderen er bleven gift. Undertiden bebreyder jeg mig selv mit Forhold paa det strængeste, og at jeg, tvertimod mit Hiertes Tilbøyelighed, kan øve saa megen Haardhed imod hende. Kalder De det Haardhed, min Naadigste! sagde Melicourt, som i sig selv er en virkelig Kierlighedens Giærning? Hvor stor en Forbindtlighed paalagde De hende ikke, dersom Deres fine Skiemt kunde bringe hende til at vende Øynene paa sig selv? Og dersom alle handlede deri, som De, saa vilde hun snart blive helbredet; men hvem kan giøre det, uden den fortræffige Grevinde af Orville, som ikke behøver andres Daarligheder til et Skiul og Forsvar for sine egne. Jeg anhørte alt dette uden at sige et Ord, siden min første Anmerkning var bekommet mig saa ilde, og ventede med Længsel endskiønt forgieves efter, at min Tante skulde faae fat paa en Sædde, hvor hun kunde viise sin Menneske-Kierlighed paa en behageligere Maade; men efter at hun med et forbindtligt Smiil og Øyekast havde takket Melicourt for Rø-

gelsen

gelsen han bragte hendes Forfængelighed, raabte hun ganske forundret: Hvad! Kan jeg troe mine egne Øyne? Frøken Burdock! Er det mueligt at hun kan være frøk nok til at lade sig see endnu, efter at alle Mennesker løb i forrige Vinter efter at see hende, som Naturens Mesterstykke; og Kopperne i dette Foraar har giort hende saa styg, som Natten? Det er en Virkning af Egenkierlighed, sagde Melicourt, der viiser hende de dybe Ar ikke som en Ødeleggelse, men som en nye Prydelse paa hendes blomstrende Kinder, som man nu med Føye kan kalde dem. Det var mig umueligt at tie stille hertil; thi endskiønt jeg ikke kiendte den arme Pige, saa giorde det mig dog ondt for hende, at hun skulde igiennemhegles for et Vanheldt Skyld, som snarere burde opvække Medynk. Jeg vendte mig derfor smilende til Melicourt og sagde: Dersom ikke den forudfattede Mening, at et Fruentimmer gierne hører det andet dadle, havde forledet dem til at anføre denne Aarsag til hendes Forhold, saa havde Deres Forstand sikkert udfunden en langt ædlere, nemlig den: at hun har Standhaftighed nok til at finde sig i Tabet af et saa tilfældigt og lidet vaeragtigt Gode, som Skiønheden er. Anmældelsen af flere Fremmede befriede mig maaskee for at blive udleet paa nye; og i det mindste standsedes min Tantes Anmerkninger derved, siden hun strax derpaa satte sig til at spille L'ombre med Melicourt og een af de sidst ankomne Fremmede. Min Moder, der havde forladt os lidet forend min Tante begyndte Mynstringen over sine Visit-Sæddeler, kom strax derpaa ind igien og sat sig hen at spille Schach med den anden, saa at jeg havde Leylighed nok til at anstille mine smaae Betragt-

ninger for mig selv; og dersom jeg ikke skammeligen bedrager mig, saa er Herr Melicourt en ydmyg Tilbeder af min Tante, eller rettere sagt af hendes store Midler; thi dersom han elskede hende selv, saa maatte han snarere søge at betage hende sine Skrøbeligheder end ved sine nedrige Flatterier at bestyrke hende i dem, som han dog ved alle Leyligheder gior; og desuagtet troer jeg, at han er hendes Forfængelighed langt meere Tak skyldig end hendes Hierte, for de intetbetydende Gunstbeviisninger af et Smiil og et kielent Øyekast, som hun nu og da bærer ham med. Min Tante tabte nogle og tredive Ducater, og endskiønt hun ikke var Herre nok over sig selv til at skiule hendes Ærgernis over Tabet, saa stak dog Melicourt Ducaterne i sin Lomme med saa lumskt et Smiil, da hun reyste sig, at jeg deraf tydeligen saae, at hans egen Vindning rørte ham langt stærkere end hendes Misfornøyelse. Nogle Dage efter saae jeg nogle af de Personer, som min Tante havde giort den oven anførte gunstige Beskrivelse over, og for at lade hende vederfares Ret, saa maae jeg tilstaae, at Portraiterne, paa nogle smaae Udpyntninger nær, ligner temmelig vel. Iblandt mit store Antal af nye Bekiendtere, har ingen draget min Opmerksomhed stærkere til sig, end en ung Frøken, ved Navn Constanza Worley; det er mig umueligt at beskrive alle de Yndigheder og Tillokkelser, der udbreder sig over hendes heele Person og Væsen; der er ikke det mindste tvungne at finde hos hende; hun taler kun lidet, men i det hun siger ligger der en naturlig Ziirlighed og det ædleste Hierte. Ved den almindelige Samtale, hvortil de Fraværende stedse giver Materien, er hun stedse stum, saa snart der tales ilde

om

om nogen; men Glæden spiller i heades Øyne, saa snart hun kan anføre noget til andres Berømmelse. Det vilde sikkert være den største Fornøyelse mit Ophold her kunde forskaffe mig, om jeg kunde komme i et nøyere Bekiendtskab med hende, men jeg har lidet eller næsten intet Haab dertil; thi da vi i Gaar skulde have mange Fremmede, og jeg spurgte min Tante: om Frøken Worley var iblandt dem: saa svarede hun mig: at endskiønt Frøken Worleys Fødsel giorde hende berettiget til de fornemste Personers Omgang, saa havde hendes Fader dog efterladt hende i saa maadelige Omstændigheder, at hun ikke kunde give sig i høyt Spil, og af den Aarsag blev hun ingen Steds buden, siden man ikke vedste hvad man skulde begynde med hende. Min Sophia seer da heraf at det ikke er Fornuft og en behagelig Omgang, der giør berettiget til de Stores Selskab, men en Pung, der kan taale at tømmes ved et Spillebord. Skulde den redelige Valsan endnu opholde sig i vores Naboelaug, vil min Veninde da ikke hilse ham fra mig, og sige ham, at jeg endnu ikke har havt den Lykke at see hans fortræflige Ven General Dorsan, men at jeg haaber snart at faae min Længsel stillet, siden han ventes herhid med det første. Alt det Valsan har sagt os om hans store Fortieneſter, hører jeg her af enhvers Mund; alle ere enige om, at Landet har ham sin Velfærd at takke, og at hans Klogskab og Tapperhed forskaffede det en overmaade fordeelagtig Fred, og befriede det fra en ødeleggende Krig. Melicourt er den eneste, som naar der tales om hans Fortieneſter og store Redelighed slutter sine Ord med et bemerkeligt og ondskabsfuldt: Men uden at forklare sig nøyere; især i Gaar,

da alle beklagede Premier-Ministerens Greven af Blarneys Død, og en stor Deel lode sig forstaae med, at General Dorsan ventelig vilde komme til at beklæde hans Plads. Men er det saa, som her mumles om, at Generalen elsker min Tante, saa forklarer Melicourt hende nok sit offentlige men i Enrom paa en Maade, der kan understøtte hans Hensigter, som jeg dog for min Tantes Skyld vil haabe at han ikke naaer; thi om Dorsan ogsaa kun var Skyggen til det Portrait, der gjøres over ham, saa maatte min Tante være al Skionsomhed berøvet, dersom hun kunde staae et Øyeblik i Tvivl imellem ham og Melicourt. Endskiønt mine lange Breve som oftest er Hinderen til at hilse alle dem, som endnu bærer mig med et Sted i deres Agt, saa beder jeg dog min Veninde at forrette det lige fuldt; og stedse at blive ved at elske

Hendes

uforanderlige

Henriette S...

Femte Brev.

General Dorsan til Valsan.

Jeg er fuldkommen overbeviist om, at det allene er dit ømme Venskab for mig, der gior dig saa haardnakket i din Paastand, at en Forbindelse med Grevinden af Orville vilde giøre mig ulykkelig. Men sig mig dog, jeg besvær dig derom, hvorledes det er mueligt, at du, med al din Forstand og store

Kund-

Kundskab om det menneskelige Hierte, kan giøre dig et saa vrangt Begreb om hendes? At du finder mindre Fuldkommenheder hos hende end jeg, er ganske naturligt, siden jeg betragter hende med en Elskers indtagne Øye, og du med en Philosophs kolde og forskende Syn. Ja, jeg vil endog gaae saavidt og tilstaae dig, at jeg kan være lidet for partiisk i Hensende til hende; men min Forblindelse kan dog aldrig gaae saa vidt, at min Juno skulde blive en Skye. Det var ikke hendes deylige Skabning der bandt mig, den behagede vel mit Øye, men rørte ikke mit Hierte; de uimodstaaelige Skiønheder, der drog mig til hende var hendes ypperlige Sinds Gaver, hvori hun efter mine Tanker overgaaer alle de Fruentimmere, jeg nogensinde har seet; og disse stærke og ædle Følelser, denne sande Menneske-Kierlighed, de frembrydende Medynks-Taare ved det mindste Dyrs Lidelser skulde være et falskt Skin til at skiule et Hierte, der var ganske opfyldt med den heftigste Egenkierlighed og Forsængelighed? Ney; min Ven! det er en blot Umueighed, og dersom jeg er for gavmild i at tilskrive hende Dyder, saa er du sikkert for haard i at tillegge hende Feyl. Hvor ofte ønskede jeg dig ikke nærværende i Gaar, da jeg var hos hende; thi saa er jeg vis paa, at din Haardhed havde maattet vige ved at see den tindrende Glæde, der spillede i hendes milde Øye, og den ømme Følelse, der yttre, de sig i hendes mindste Bevægelse ved at forestille mig din store Yndling: Frøken Henriette S... med disse Ord: Der seer De det dyrebare Klenodie, som mit ømme Hierte saa længe har savnet, den Veninde, jeg saa ofte har sukke

efter og nu omsider til min ubeskrivelige Glæde er bleven Eyere af. Hun talede om det grumme Ran, som Henriettes Farbroder søger at begaae imod hende, med saa megen Varme og med saa megen Deeltagelse i Henriettes Skiebne, at intet uden det sandeste Venskab kunde frembringe denne Virkning; og det Hierte, der kan føle Venskab, kan ogsaa elske; thi hvad er Venskab, dette store Beviis paa vore Evners Fuldkommenhed, og at Sielens Følelser strækker sig uden for Sandsernes Grændser, hvad er det andet, end den fineste og meest rensede Kierlighed? Lad altsaa Grevinden af Orvilles Venskab for hendes Søster-Daatter overtyde dig om, at hun kan elske andet end sig selv; og tillige være dig et Beviis, at Forfængeligheden har meget liden Magt over hende, siden hun kan finde en Fornøyelse i at have et ungt Fruentimmer ved sin Side, der kan giøre hendes Ydigheder Fortrinet stridigt. Jeg vil reent ud tilstaae dig, min kiere Valsan, at dersom det trofaste Venskabs Baand, der saa nøye forener os, ikke havde giort mig dit Biefald til alle mine Handlinger saa uomgiengelig nødvendig for at agte mig selv, saa havde jeg sikkert i Gaar vovet at spørge hende: om Venskab havde saa aldeles indtaget hendes Hierte, at det ikke kunde besvare den reneste og heftigste Kierlighed? Thi hun viiste et saa øyensynligt Fortrin i hendes Forhold imod mig, og yttrede saa stor en Fornøyelse over at see mig igien efter nogle Ugers Fraværelse, at det med Føye kunde opvække den smiggrende Tanke, at din Ven ikke var hende ganske ligegyldig. Der var noget saa ubeskriveligt tillokkende i hendes Øyekast, Tale og Lader, at jeg meere end engang var paa Veye til at lade hende læse i

det

det inderste af mit Hierte og opdage hende alle dets Ønsker; men førend Ordene kunde naae mine Læber, bandt dine Forestillinger, om hendes Sinds Beskaffenhed og Tænkemaade, min Tunge. Har du altsaa andet end blotte Gisninger til at grunde din Meening om hende paa, saa overtyd mig for vores Venskabs Skyld om dens Rigtighed, og stræb at tage Masquen bort, som du siger jeg har forelsket mig i. For at hævne mig over dine Beskyldninger og Bebreydelser over min slette Smag og Forblindelse, burde jeg ikke sige dig et eneste Ord angaaende Frøken Henriette og stille mig an, som om jeg havde funden hende min Agtsomhed uværdig; men jeg vil tvertimod tilstaae dig, at dersom jeg ikke havde seet Grevinden af Orville, saa havde jeg troet, at der ikke kunde være noget deyligere end Henriette. Man kan og saa let merke, at hun har haft en ypperlig Opdragelse, og baade hendes Forhold og Tale bevidnede stor Forstand og Eftertanke, men ikke det mindste af hendes Tantes rørende Følelsomhed. Der var saa stor en Contrast imellem begges Ansigter, da Grevinden forestillede mig Frøkenen, at det maatte falde enhver i Øynene; thi den enes udtrykkede meere end Ord kan forklare, og den andens slet intet. Ikke desmindre blev jeg vaer, at Frøken Henriettes Øyne, som hun ved adskillige Leyligheder hæftede paa Grevinden, sagde noget saa betydeligt, at jeg havde vildet givet uendelig meget for at vide, hvad hun forstod derved. Endskiønt jeg har nydt din Omgang og Nærværelse saa længe, at jeg kunde synes ubillig ved at misunde en Ven, der har ældere Rettigheder end jeg, den Fornøyelse at have dig hos sig, saa maae jeg dog tilstaae, at mit Hierte savner

dig, og længes inderlig efter din Tilbagekomst. Forhal den saa lidet, som mueligt er; thi alle de Fornøyelser, som jeg ikke kan deele med dig, taber den største Deel af deres Behageligheder. Jeg er saa fuldkommen forvisset om dit oprigtige Venskab, at jeg ikke engang vil bede dig at vedligeholde det for

Din

redelige

Dorsan.

Siette Brev.

Valsan til General Dorsan.

Den Ret du lader mig vederfares ved at tilstaae, at Drivefiederen til mit Forhold er Venskab, den betager du mig igien ved at beskylde mig for Haardhed imod Grevinden. Den Dommer, der i sine Kiendelser følger sin Overbeviisning og det Begreb han har om Sagens Sammenhæng efter den Syns Punct, som han betragter den fra, kan vel begaae en Vildfarelse, men aldrig beskyldes for Uretfærdighed. Du veed, at en stor og velfortient Skribent har sagt: Saa snart en Mand giør mig Eed paa sin Ærlighed, saa siger jeg ham min Capital op. Og saa snart jeg hører, at en Person har ideligen ædle Følelser, Pligter og Menneske-Kierlighed paa Tungen, saa troer jeg, at der ikke tænkes meere ved disse skionne Talemaader end ved det almindelige

Mund-

Mundhæld: Underdanige Tiener, som mange har sagt tusende Gange og vilde dog finde sig høyligen fornærmede ved, om man kun een eneste Gang krævede en Tieners Forretning af dem. Der findes iligemaade mange, især blandt det smukke Kiøn, som have giort det til en Vane at fare sammen, ja endog at give et Skrig af sig ved den mindste uventede Lyd eller Bevægelse: men kan du troe, at de føler nogen virkelig Angst derved? Nev; det er endog en physisk Umuelighed; thi en Natur af Flint og Staal, som man pleyer at sige, skulde ikke kunde holde disse idelige og ofte igientagne Forskrækkelser ud, uden at de om en føye Tiid maatte giøre de ubehageligste Virkninger, saa snart de vare virkelige Forskrækkelser, og desuagtet har jeg seet Folk, som i deres tredsindstyvende Aar have skreget og sprettet endnu, og dog været ved fuldkommen god Helbred. Idelige hæftige og voldsomme Følelser er sikkert ligesaa skadelige, men ligesom de, der ere hengivne til den nedrige Feyl at lyve, fortæller en opdigtet Historie saa længe, at de tilsidst troer den selv, ligesaa gaaer det ogsaa med at tale om Følsomheden, og intet uden en virkelig og væsentlig Prøve paa Grevinden af Orvilles Menneske-Kierlighed kan overtyde mig om, at hun besidder denne rare Dyd, endskiønt jeg gierne vil tilstaae hende, at hun troer det selv. Troe mig, kiereste Dorsan, det gaaer med Følelsen, som med Latteren, den maae ikke forberedes, men overumples. Siiger der een til mig: Nu vil jeg fortælle Dem noget, som De ret skal lee af; saa er jeg alt næsten forud vis paa, at det ikke skeer; thi den Udspendning Fibrene sattes i ved Forventnin-

gen,

gen, hindrer dem fra at tage imod Stødet af det Latterlige med den Heftighed, som naar det var kommen uventendes. Naar altsaa een ideligen og altid siiger: Mit Hierte bløder i mig ved de Elendiges Lidelser, saa betager den sig selv Kraften til at føle Medynk, i det mindste bliver den neppe virksom, fordi Indbildnings Kraften er svækket ved den idelige Forestilling, men den troer at have opfyldt alle sine Pligter ved et Udstødt: Ak de Ulykkelige! Hvilken gruesom Skiebne! hvorpaa Øyet i en Hast vendes bort fra den kummerfulde Scene for at skaane sin indbildte Følsomhed for et alt for voldsomt Indtryk. De derimod, som hverken roeser sig af, eller selv troer, at denne ædle Øyne ligger i deres Barm, de føler noget ved en bevægelig Fortælling, eller et ynkværdigt Syn, der river dem med Magt til sig, og en uvilkaarlig Drift skynder dem til at hufvale den Elendighed, der har sat deres Hierte i denne usædvanlige Bevægelse. Jeg veed meget vel, at du vil giøre mig den Indvendning, at alt hvad jeg her har anført er lutter Slutninger og ingen Beviiser, men tillad mig at spørge dig min Ven; om du kan anføre meere Beviiser for hende, end jeg imod hende? Hvilken Elendig har hun hufvalet? Hvad for en stræbsom Mand har hun grebet under Armene? Hvilken ulykkelig og værdig Familie har hun rædet fra Undergang? Hvor mange Enker har hun forsørget? og for hvor mange faderløse Børns Opdragelse har hun baaret Omsorg? Kan du overtyde mig om, at hun kun ved een af disse Leyligheder, endskiønt hun har Formue nok til at giøre det ved mange, har viist sig virkelig medliden, det

er

er at sige, at Haanden har svaret til Munden, saa skal jeg paa Øyeblikket findes villig til at bekiende: at jeg var i den groveste Vildfarelse, da jeg antog alle hendes ziirlige Talemaader for tomme Ord uden Begreb, og en Mode Pynt, som man for nærværende Tid med største Foye kan kalde den saa idelig paaraabte, men saa ilde udviiste Foelsomhed, og det uden at anføre det kraftige Vidnesbyrd imod hende, at alle hendes Betientere synes at frygte, men ikke en eneste at elske hende. At hun viiser en forekommende Opmærksomhed imod dig, modsiger det Begreb jeg har giort mig om hendes Tænkemaade, ikke i det allermindste, jeg nægter dig ikke heller, at dette Forhold er saa smiggrende og tillokkende for en Elsker, at ingen uden den, der er saa fuldkommen Herre over sine Sinds Lidelser, som du kunde holdt sig fra at giengielde denne Gunst med en Erklæring, som jeg er fuldkommen forsikkret om, at hun baade venter og ønsker sig. Men er du paa din Side ganske overbeviist om, at dette Fortrin gives den veltænkende, retskafne og redelige Dorsan, eller er det et Offer, som hun bringer sin Forfængelighed for at see Landets Velgiører og Befrier, Fyrstens Yndling og den Mand, der best kan foldestgiøre hendes Ærgierrighed at sukke for hendes Fødder? Thi tænk ikke at det Beviis, som du anfører til at overtyde mig om, at Forfængeligheden ikke er hendes Afgud, er kraftigt nok for mig; eller kunde være det for din egen Indsigt, dersom dit Hierte ikke var paa hendes Side. Tvertimod, min Ven! jeg anseer hendes yttrede Attraae efter Frøken Henriettes Sælskab for den kraftigste Stadfæstelse

paa

paa min Mening om hende. Grevinden af Orville kiender Verden al for vel til ikke at vide, at Skionhed, Dyd og Fortieneſter overſees med et flygtigt Øyekaſt, derſom den gode Plutus ikke har overdraget dem med en glimrende Fernis. Iſteden da for at have noget at befrygte ſig af den elſkværdige Henriettes Nærværelſe, forøger den meget mere hendes Triumpf ved det, at al Tilbedelſens Røgelſe bringes hende ved Siden af en Pige, der, naar de begge vare i lige Vilkor, viſt vilde giøre hende Fortrinet ſtridigt, og for desviſſere at naae ſit Øyemeed, ſaa fortæller hun, med mange og heftige Klagemaal over Uretfærdighed, Henriettes haarde Skiebne til alle og enhver, og hvor inderlig det ſmerter hende at ſee ſaa kier en Paarørende i den yderſte Fare for at miſte den ſtørſte Deel af ſin Arv ved en ubillig Proces. Men gik det hende virkelig nær, var det hendes ſande Henſigt at forſkaffe ſig en Veninde, ſaa ſøgte hun at opvække Henriettes Taknemlighed, og at betage hende al Bekymring for Fremtiden ved den Forſikkring at erſtatte hende alt det, hvad en ubillig Dom kunde berøve hende og ſom Grevinden har meere end Evne nok til. Desforuden er Frøkenens ſtørſte Fortieneſter ikke af det Slags, der kunde indſkyde Grevinden af Orville Rædſel: Henriette kiender dem ikke ſelv, og kan følgeligen ikke heller legge dem frem til Skue; naar hun opfylder ſde helligſte og vanſkeligſte Pligter, ſaa troer hun at have giort noget ganſke almindeligt, og at det er umueligt at nogen kunde have handlet anderledes: Man maae derfor være længe kiendt med hende, førend man lærer at indſee hendes fulde

Værd,

Værd, men saa bliver man ogsaa dagligen meere og meere overtydet om, at alle de herlige Egenskaber, som udgiøre en sand Christen, en god Daatter, en elskværdig Egtefælle og en agtbar Husmoder findes forenede hos hende. Det er Venskabs hellige Pligt, og ikke den mindste Grad af Fiendskab imod Grevinden af Orville, der bevæger mig til at udøse mit ganske Hierte og dets lønligste Tanker for dig; jeg vilde betragte mig selv som den nedrigste Forræder om jeg i en Sag, hvorpaa dit øvrige Livs Lykfalighed beroer, enten smigrede for dig, eller stak det ringeste under Stoel. Imidlertid er det dog langt fra ikke min Hensigt at hindre din Forbindelse med Grevinden, jeg søger allene at betage dig de alt for høye Tanker, som du har fattet om hendes Fuldkommenheder. Det er ganske mueligt, at jeg kan bedrage mig; men det er af en al for græsselig Følge for dig, ifald Feyltagelsen er paa din Side, og du først bliver den vaer, naar det uopløselige Baand er knyttet. Den, der er saa ulykkelig, at han tvivler om et tilkommende Liv, handler viiseligen i at fremdrage sit Liv paa en Maade, som om han baade ventede og ønskede det. Den er derimod ubeskrivelig elendig, der af Forskrækkelsen han vaagner i bliver overtydet om sin Vildfarelse. Prøv dig altsaa selv om du troer at kunde leve maadelig lykkelig med Grevinden af Orville, ifald hun ligner mit Portrait meere end dit; og finder du det da giorligt, saa giv hende Haand og Hierte jo før jo heller. Din Henrykkelse vil siden efter blive saa meget des heftigere om hun virkelig er den, som hun vil synes at være; og maaskee kan dine yppers-

lige

lige Egenskaber forskaffe hende det, som mangler, til fælleds Glæde og Lykksalighed. Den retsindige gamle Formin lader dig paa det kierligste Hilse! Han vil endnu slet ikke høre tale om min Bortreyse; jeg kan altsaa ikke bestemme hvad Tid jeg kommer, men du kan være forsikkret om, at det skal skee saa snart som mueligt, og at hvor jeg end er, saa lever og dør jeg

Din

uforanderlige Ven
Valsan.

Syvende Brev.

Frøken Henriette S... til Frøken Sophia L...

Det er en vedtaget Meening min Veninde! at naar man har giort sig et meget fordeelagtigt Begreb om et Menneske førend man kiender det, saa taber det som oftest ved at blive kiendt. Men i hvor fordeelagtig en Afbildning end Valsan og min Moder havde giort mig over General Dorsan, saa overgik han dog min Forestilling uendelig meget, da jeg nød den Fornøyelse at see ham. Han er ikke allene overmaade velskabt, men der udbreder sig tillige saa ædel en Værdighed over hans heele Person og Anstand, at den store Mand kiendes i det første Øyekast, uden at der er det allermindste af den bydende Stolthed i hans Væsen, som de Store almindelig fremstiller sig med, og som saa tydeligen

tydeligen forkynder, at de troer sig selv at være Væsener af en høyere Art end deres Medskabninger. Dorsan derimod synes at sige: Mit Hiertes Overbeviisning om at anvende al den Magt, der er betroet mig, til at fremme hver Mands Lykkalighed, forvisser mig om alle Veltænkendes Agt og Ynde. Jeg veed aldrig at have seet et Ansigt, hvori den sande Menneskeven stod saa tydeligen afmalet; hvert et Træk er Mildhed og Velvillighed; hans Smiil er behageligt og naturligt, det dannes af Sielens Følelse, og er ikke en Grimace, der tvinger Musclerne af deres naturlige Orden. Hans Stemme er Harmonie og hans Tale bevidner en dyrket Forstand og megen Læsning, uden at han praler med den. Den Varme og Ærbødighed, hvormed han nævner Fyrstens Navn, viiser hvor høyt han elsker og ærer ham, og har en regierende Herre nogensinde havt en Ven, saa kan vores roese sig af at eye dette dyrebare Klenodie i Dorsan. Skulde man nu ikke troe, at en Mand i hans Forfatning og af hans Egenskaber, burde snarere misundes end beklages, og desuagtet havde jeg ikke nydt Fornøyelsen af hans Selskab i en halv Time førend jeg ynkede ham af mit inderste Hierte. Han elsker ganske sikkert min Tante, hun ønsker sig vist Tilbudet af hans Haand, og tager vasaa imod den, endskiønt hun paa ingen Maade er skikket til at giøre ham lykkelig. Saa stærkt som det Indtryk er hun har giort i hans Barm, saa lidet har han giort i hendes, hun kiender ikke engang hans halve Værd; thi endskiønt hendes heele Forhold er saa forbindtlig, at man med Føye kunde beskylde hende for at frie

selv, saa er det dog ingenlunde til Dorsan, men til hans Rang og Værdigheder. Paa det min Sophia ikke skal troe, at jeg gior min Tante Uret, saa vil jeg fortælle hende Samtalen, hvoraf jeg har draget min Slutning, saa godt som jeg kan erindre den. Der var ingen nærværende undtagen min Tante, Melicourt og jeg, da General Dorsan lod sig melde. Hun ilede ham med al den Hurtighed og alle de Glædes Tegn i Møde, som man yttrer ved at see en inderlig elsket Ven, men det var ikke den uimodstaaelige Drift, som man rødmer over, naar man befinder sig at have givet efter for den i andres Paasyn; det var blot en kunstlet og udtænkt Bevægelse til at smigre Dorsan med. Saa snart hun havde bedet ham velkommen forestillede hun mig for ham med de kierligste Udtryk; og han giorde mig en Compliment, der var befriet fra alt det almindelige Hyklerie, og erkyndigede sig tillige om min Moders Velgaaende og om hun var i Byen. Forend jeg kunde svare ham, kom min Moder ind til os med disse Ord: Da jeg hørte, at Herr General Dorsan var her, kunde jeg ikke længere nægte mig selv den Fornøielse at bede ham være velkommen til en Bye, hvor det er endeel Aar siden, at vi saae hinanden. Jeg er skamfuld, Frue Baronesse, sagde Dorsan, at deres Godhed har forekommet mig, just i det Øieblik da jeg spurgte om Deres Opholds Sted, for at giøre Dem min Opvartning. Melicourt som hidindtil havde bidt sig i Læberne af Forbittrelse over min Tantes Modtagelse, tog derpaa Ordet og sagde: Ey Herr General! De har største Aarsag til at priise dem lykkelig, at Fruentimmerne i den Alder, som De har; søger Dem endnu

nu. Han lagde saadan et Eftertryk paa det Ord: Alder, at det var en tydelig og lønlig Tilstaaelse, at Ungdommen var den eneste Fortieneste han havde at giøre sig til af. Min Moder svarede ham: Venskab og Hoyagtelse Herr Melicourt! seer ikke efter Alderen, men efter Fortienester, og lader sig lige saa lidet lægge Baand paa af Formaliteter. Min Tante bad derpaa begge Herrerne at sætte sig, og efter at vi havde taget vor Sæde, sagde hun til Dorsan: Naar kom De til Byen Herr General? I Gaar hen imod Middag, min naadige Grevinde! svarede Dorsan. I Gaar Middag! sagde hun med et meget kielent Hiekast, og jeg seer Dem først i Eftermiddag, og det i en Ceremonie Visite; det er altsaa Levemaaden og ikke Deres Længsel efter at see mig, jeg har at takke for Deres Komme? Dersom De kunde troe, hvad De der siger, sagde Dorsan, saa var jeg Deres gunstige Modtagelse saa aldeles uværdig, at den ædeltænkende Grevinde af Orville ikke kunde beæret mig med den; og for at overbevise hende om min Uskyldighed, saa har jeg denne hele Formiddag været hos Fyrsten, og hvor stor min Længsel end var i Gaar, saa vovede jeg dog ikke at giøre Dem min første Besøgelse i mine Reyseklæder? Veed De da ikke, svarede hun, at Fornøyelsen over Deres Nærværelse giør, at man glemmer at see paa Deres Klædedragt? Ak Herr General! raabte Melicourt, hvor høyeligen er De ikke at misunde! og hvorved kunde saa smigrende en Modtagelse vel afbetales! Den er længe siden afbetalt, min Herre! svarede min Tante; thi meener de, at Fædrenelandets Frelser kan nokſom æres? Desforuden er den Seyers Krands, der pryder Generalens Tindinger, en bestandig Erindring for

mig, om alt det, som jeg har den at takke. De driver Deres Erkiendtlighed saa vidt, sagde den misundelige Melicourt, at man i Sandhed snart skulde falde paa at troe, at den seyerrige Dorsan havde revet den deylige Orville af Fiendens Hænder. Han har giort langt mere for mig end det, svarede hun, min egen Friehed kunde nogle Penge skaffet mig igien, om jeg havde været saa ulykkelig og mistet den; men han har freist mine arme Bønder fra at føle Krigens Grusomhed. Det kan ikke være Dem ubekiendt, min Herre, at jeg har et Gods just paa Grændserne; o hvor gruelig var ikke disse ulykkalige Menneskers Skiebne bleven! Ild og Sværd havde sikkert berøvet dem alleting, dersom den kiekke General Dorsan ikke havde drevet Fienden tilbage! Og ikke det allene, men hans ædle Hierte, der stedse lider og føler med de Undertrykte, vaagede saa nøye over hans anbetroede Armee, at Bonden, som ellers næsten har ligesaa meget at befrygte af sine Beskiermere, som af sine Angribere, ikke skeedte den mindste Overlast. Dom nu selv, hvor vigtig denne Omhue var for mig, og det ikke blot for Tabets Skyld, som det var mig at have ødelagde og udplyndrede Bønder, men fornemmeligen fordi det befriede mit ømme Hierte for Smerten over al den Elendighed, som disse Ynkværdige havde maattet udstaae, uden at jeg kunde forlindret dem den. Jeg troer De er sindet, min deylige Grevinde, sagde Dorsan, at sætte min Beskedenhed paa Prove, siden De giør mig en Fortieneste af det, som ikke var andet end min Pligt. Min Fyrste betroede mig ikke sin Armee allene for at giøre Fienden Afbræk, men endog til at beskierme og forsvare hans øvrige Undersaatter. Hvad er Dyden andet, Herr

Gene-

General! sagde min Tante, end Pligternes strænge Udøvelse? Og kan det giøre Dyden mindre berettiget til at elskes og agtes? I det mindste, min Herre, vil det alletider opvække disse Følelser hos mig i Forhold af Graden den udøves i, og den Mand, som efter min Overbeviisning er den Dydigste, vil ogsaa stedse være mig den kiereste. Men kom, min Herr General; jeg har et lidet Regnskab at fordre af Dem. Hvorledes har De befunden Dem i al den Tid De har være borte? Har De tænkt noget paa de fraværende Personer, som talte Dagene til Deres Tilbagekomst? Jeg har levet saavel, svarede han, som man kan, naar man har en Hoben fortrædelige Forretninger, og længes efter fraværende Venner. Jeg smigrer mig med at have været med i Tallet, sagde min Tante med det kieleste Øyekast. Jeg er stolt nok, Deres Naade, sagde han, til at regne Dem for een af de første og sandeste. Deri lader De mit Hierte allene vederfares Ret; sagde hun med et halvt Suk og rakte ham Haanden, som han trykkede paa det kierligste til sine Læber. Men hvorledes lever Deres Ven Herr Valsan? Har De bragt ham med? Ney min naadige Grevinde; sagde Generalen; han har allerede i nogle Uger været fra mig og hos en gammel Ven. Veed De vel, sagde hun, at en stor Deel af mit Kiøn vil lægge Sag an imod ham? Da er jeg ikke af Deres Tal, min kiere Søster, tog derpaa min Moder Ordet; jeg er al for stor en Ven af ham dertil; og hvad Klagemaal kan der føres imod ham? Den græseligste Forbrydelse af alle, svarede min Tante, tænk engang han understaaer sig at giøre Indgreb i vore Rettigheder, ved at have bemestret sig den største Deel af Herr Dorsans

Hierte, og været os derved til Hinder i at giøre en Erobring, der har alle muelige Tillokkelser for vores Ærgierrighed. Jeg troer, at min Veninde vil sande med mig, at det Fruentimmer, som ikke vilde sige reent ud: jeg ønsker at blive Deres Kone, kunde ikke gaae videre; men uden hendes eget Vidende opdagede hun sit Hiertes sande Mening ved at sige, at Dorsans Erobring smigrede Ærgierrigheden. Den allene er hendes Drivefiæder, Hiertet har ikke mindste Deel deri; thi vel er min Tante munter, men ikke mindre end fræk, og i mine Tanker udkræves der megen Friposlighed til at giøre sligt et Skridt, som min Tantes Ord kunde give Anledning til at mistænke hende for. Men da al Forstillelse gierne gaaer for vidt, saa betiente hun sig af Talemaader til at udtrykke det med, hun ikke følede, som det havde været hende umueligt at betiene sig af, naar Følelsen havde været virkelig; thi i saa Fald havde den giort hende undseelig og tilbageholden. Om Dorsan tog hendes Ord i samme Forstand skal jeg ikke kunde sige, men han besvarede dem allene med et dybt Buk; og jeg maae reent ud tilstaae, at paa anden Maade er hans Forhold mig endnu ubegribeligere end hendes. De Følelser, som hans Øyne udtrykkede naar han kunde finde Leylighed at hefte dem paa hende, uden at hun merkede det, bevidnede den inderligste Kierlighed, og det lod, som om han giorde sig ligesaa megen Umage for at dølge det Indtryk hun havde giort i hans Barm, som hun umagede sig for, at man skulde tiltroe hans Fortieneſter en Virkning hos hende, som de hverken har giort, eller, saavidt jeg indseer, nogensinde kan giøre; thi det kiere Jeg har saa aldeles opfyldt hendes Hierte, at ingen anden kan

faae

saae Rum i det. Hun bad Dorsan at skienke hende den heele Aften, som han med megen Forbindtlighed imodtog, og da endeel andre Visiter bleve budne med, saa udgiorde vi et Sælskab af fiorten Personer; men min Tantes Agtsomhed var saa ganske aldeles henvendt til Dorsan, som om der ingen anden havde været. Melicourt var dog den, der var allerværst faren: Hun sagde ham imod i alle Ting; alle de smaae Opmærksomheder, som han var vant at viise imod hende, bleve ham nægtede ved et koldt og ligegyldigt: Umag Dem ikke min Herre! saa at min Moder, da de Fremmede vare borte, spurgte hende: om Melicourt havde forseet sig i noget? Hun svarede: Ney; men der er visse Folk, som ikke maae forundes for megen Frihed, ellers kan de let glemme sig selv. Vel nægter jeg ikke, at det er et meget artigt Menneske, men det maae du dog selv tilstaae, at han paa ingen anden Maade kan sættes i Ligning med Dorsan, og du har dog vel ingen Tvivl om, at han elsker mig? Det være langt fra, sagde min Moder; men elsker du ham? Tilforladelig, sagde min Tante; thi endog det følesloseste Hierte maatte elske ham, og sig mig engang, om du meener, at noget Fruentimmer vilde lade Fædrenelandets Beskiærmer sukke ubønhørt? Hvilken Triumpf! at foredrages sit hele Kiøn af den største, den værdigste og beste Mand i hele Landet? Vel er det sandt, at han endnu ingen udtrykkelig Erklæring har giort mig, men det har den Forsikkring som jeg saa ofte har givet paa ikke meere at forandre mig, saavel som det ligegyldige Øye, hvormed jeg saa længe har anseet hans Kierlighed allene været skyld i. Imidlertid har jeg saa ofte og nøye overveyet, hvor uendelig meget en-

hver sand Patriot skyldede ham, at jeg har fundet det var min Pligt at opofre ham min Frihed, og da jeg nu har bestemt ham min Haand, saa har jeg ogsaa i Dag ladet ham saa tydeligen see det Fortrin, som mit Hierte giver ham, at jeg er vis paa, at om nogle Uger maae alle Ting have sin Rigtighed. Ja, det som meere er, saa vil jeg tilstaae for dig, min kiere Søster, at hans lange Fraværelse begyndte at giøre mig uroelig; jeg frygtede høyligen for, at min Koldsindighed havde afskrækket ham, og at han maatte have nedlagt sine Seyers Palmer for en andens Fødder, som sikkert vilde gaaet mig inderlig nær; thi Fyrstens Kierlighed og Fortroelighed til ham og de store Værdigheder han beklæder, ere neppe en tilstrækkelig Belønning for hans ypperlige Hierte og udmærkede Fortieneſter. Min Moder, som havde givet nøye Agt paa hver en Mine, hvormed hun fremførte sine Ord, stod i nogen Tid tvivlraadig om hvad hun vilde svare, endelig sagde hun: Jeg vidste ikke noget, der kunde give mig en større Fornøyelse end at være Vidne til din og Dorsans Foreening; men naar et Egteskab skal være ret lykſaligt, saa maae det være befriet fra alle Hensigter til Fordeele og Høyhed, og allene grunde sig paa en sand Høyagtelse for hinandens Fortieneſter. Dorsans giør ham virkelig berettiget til al den Naade Fyrsten viser og kan vise imod ham; men da intet er ustadigere end Herre-Gunst, saa er det ogsaa mueligt, at Dorsan kan forliise sin Herres, og endskiønt jeg vil haabe at det aldrig skeer, saa prøv dog dit Hierte førend du tager din endelige Beslutning; om Dorsans Fortieneſter vilde være ligesaa glimrende i dine Øyne, naar de miſtede Fyrstens Kierlighed og de Værdigheder,

som

som" han nu bekkæder? De vilde snarere faae en nye Glands derved, svarede min Tante; jeg kunde da ved at give ham min Haand overtyde hele Verden om, at Dyden var allene mægtig til at rore mig; men det er en Lykfalighed, som jeg sikkert aldrig kan komme til at nyde; thi Fyrsten elsker ikke Dorsan men hans store Dyder, og da disse ere uforanderlige, saa maae Fyrstens Naade ogsaa være det. Min Moder forsikkrede hende derpaa, at naar dette var hendes Hiertes sande Mening, saa ønskede hun dem begge til Lykke af det oprigtigste Hierte. Men jeg for min Part er næsten overbeviist om, at om General Dorsan ikke er vissere paa Fyrstens Naade end paa min Tantes Gunst, naar han havde mistet hiin, saa staaer hans Lykke paa meget svage Fødder; thi det vilde i saa Fald ikke mangle hende paa Narsager, der giorde hende det til en Pligt at forandre sine Tanker. Der meenes, at Dorsan ikke er riig, men at han har sat en stor Deel af sine Midler til i Tieneften, dersom altsaa sligt et Uhæld mødte ham, hvilken Lykfalighed kunde da overgaae den, ey allene at erstatte ham Lykkens Ubilligbed, men endog ved den inderligste Kierlighed og ømmeste Hengivenhed at bringe ham til at forglemme Høyhedens Tab i den huuslige Glæde. Men ak, arme Dorsan! den kommer du aldrig til at nyde med min Tante, hun har ikke engang et Begreb om den, og jeg kan ikke begribe hvorledes Dorsan, med sin igiennemtrængende Forstand, ikke kan blive Grunden af min Tantes Hierte vaer igiennem det Ømheds Spindelvæv, som hun har draget over det; et klart Bevis, at endog de største Mænd har deres svage Side. Vidste jeg et godt Middel til at drage Dækket fra hans Øyne, saa

troer jeg, at jeg giorde et Forsøg derpaa, saa stor Deel tager jeg i denne fortræflige Mands Vel. Mit Hierte skielver ved den Tanke, at hver kommende Time kan, efter mit Begreb om Egtestanden, skille ham ved sin velfortiente Lykksalighed, siden han i den maaskee giør det store Løfte, som man saa snedigen søger at udlokke af ham. Jeg omfavner min Sophia, og veed ikke om jeg skal ønske hende en god Nat eller Morgen, siden det alt begynder at dages; thi foruden det, at man her i Byen giør Nat til Dag, saa har den Fornøyelse at meddele hende mine Tanker holdt mig længe munter, men nu begynder Søvnen at trykke Øynene sammen paa

Hendes

hengivne
Henriette S...

Ottende Brev.

Melicourt til Tourville.

Hvad i al Verden tænker du paa, at du ikke kommer tilbage? Er det nu Tid at vade Moeserne igiennem for at viise din Færdighed i at ødelegge Uskyldige og betegne dine Fodspor med Blod og Undergang, da alle retskafne Patrioter opfordres til at anvende deres yderste Kræfter til at skaffe Dyd og Redelighed sin velfortiente Belønning ved eenstemmigen at erkiende den store og kiekke Dorsan for den værdigste, til at beklæde den første Ministers Plads i Greve Blarneys Sted.

Jeg

Jeg veed vist, at dit Svar bliver: at du i denne Post ganske forlader dig paa min Iver og Hengivenhed for hans Excellence, og jeg skal sikkert ogsaa giøre mit til at erhverve mig hans Høyagtelse ved de meest overtydende Prøver paa, at Hofmændenes Hoveder ikke ere saa aldeles tomme og ubrugelige, som han har troet. Men hvorom alting er, saa synes det dog, som om han for denne Gang ikke blev Minister; Tartuffe siger: I hvor andægtige vi ere, saa ere vi dog Mennesker; og jeg er bange, at den store Dorsan med alle sine glimrende Fuldkommenheder dog har haft sine smaae Skrøbeligheder; i det mindste har nogen (Du maae selv giette hvem) funden Leylighed til at sætte Finands-Collegiet i fuld Giering, hvis Myndighed er det eneste, som kan døve Fyrstens Kierlighed, der sikkert vil paatage sig Dorsans Forsvar med en lydelig Røst. Vel veed jeg, at Moralister, Philosopher, og hvad alt dette sladdrende Utøy hedder, vil sige: at om Redeligheden paatog sig menneskelig Skikkelse, saa kunde Hofrænker giøre den mistænkt, men med alt det, er det dog meget ydmygende for den menneskelige Natur, at see daglige Beviis paa, at jo større Berømmelser en Mand har erhvervet sig jo flere beredvillige Hænder findes der til at løfte ham ned fra sin opnaaede Høyde, og sætte ham iblandt de almindelige Menneskers Tal. Du kan aldrig forestille dig, hvilken Forandring det Uveyr, som synes at bryde løs over Dorsan, har giort hos hele Verden: De, som forhen døvede alles Øren med hans Lovtaler, igiennemhegle ham nu med samme Heftighed; en Deel tier ganske stille, men ingen paastaaer Umueligheder i Anklagelsens Rigtighed, undtagen din Ven Melicourt.

Dette

Dette vil sikkert forekomme dit tykke Hoved utroeligt, allerhelst da jeg har dobbelt Aarsag til at hade Dorsan, først for hans urimelige Paastand, at nogle Aars Opvartninger ved Hoffet ikke giorde berettiget til at foredrages andre, uden naar det, han kalder Fortieneſter vare lige, og dernæst fordi hans Rang og Værdigheder stikker Grevinden af Orvilles Forfængelighed saa stærk i Øynene, at det holder hende fra at sætte mine forfaldne Finandser paa god Fod igien. Denne sidste Aarsag har vel et Skin af Jalouſie, men tænk for Himlens Skyld ikke, at jeg er forliebt; thi ingen uden en smeltende Seladon kunde finde Behag i hendes paatagne store Foelsomhed og Menneſke-Kierlighed, hvoraf hun dog i Grunden ikke har mere end din Ven. Hun har nyelig faaet en Besøgelse af sin Søster Baroneſſe S... og hendes Daatter, men dersom den sidste havde sin Tantes Midler, saa tog jeg tusende gange heller Aaget paa med hende. I det mindste blev jeg fristet til at forsøge hvad Indtryk jeg formaaede at giøre i et uerfarent Hierte, der ikke er vandt til andre Foreſtillinger om Verden, end de man giør sig i Provindſerne, hvor hele Selskabet bestaaer af nogle klodsede Hiemfødninger. Imidlertid feyler det heade hverken paa Forstand eller Vid; hun har adskillige gange ladet mig føle Braaden af den saa stærk, at jeg vilde give meget for at kunde finde Leylighed til at hævne mig ved at vende mine Batterier imod hende, og ved Forsikkringer, Sukke og Taare tvinge hende til at overgive sig paa Naade og Unaade; men det er mig umueligt at finde hende allene, og i hendes Tantes Nærværelse tor jeg ikke engang lade, at jeg bliver vaer, at Søster-Daatteren er

til-

tilstæde. Denne Komme har med alt det, dog høyeligen forurroeliget mig; jeg kan slet ingen Aarsag udfinde til den; og er tillige meget bange for, at Dorsans Partie er voxet ved den, og at om han dømmes skyldig, som jeg ikke har Aarsag til at tvivle om, at De da skal drage Fordeel af Grevindens Forsængelighed og faae den paa Deres Side ved at forestille hende, hvor stor og udødelig en Ære hun ikke vilde indlægge sig ved at erstatte saa værdig en Mand sin Lykkes Forliis, eller og, som værre var, at overtale hende at give ham sin Haand førend Uveyret bryder ret løs. Du kan aldrig forestille dig hvilken Afgud den gamle Baroneſſe gior af Dorsan under Paaskud af et gammelt Venskab; min Frygt er altsaa mere end alt for vel grundet; thi Du veed selv, hvori de Tienester bestaaer, som man almindeligen i en vis Alder faaer af dem, som i deres unge Dage vare Veninder, og det var en bandsat Streg i min Regning om hun beviiste Dorsan den. For nu at forebygge dette saa meget som mueligt er, har Frontin maattet giøre sig gode Venner med Grevinden af Orvilles Kammerpige; det er et listigt og snedigt Dyr, der ikke er nær saavel tilfreds med sit Herskab, at hun jo med langt større Fornøyelse tog sig en Mand; og for at fortiene sig den, beluurer hun baade aarle og sildig Baroneſſen og hendes Datter, og Frontin beretter mig hvert et Ord de taler sammen, saa snart de ere allene; og paa denne Maade haaber jeg ikke allene at komme efter, men endog at forsyrre deres Anlæg, om de skulde giøre noget, som jeg ikke var tient med. Naar Sagen modnes lidet mere, skal du faae nøyere Efterretning; belav dig imidlertid paa en Æres Krands; thi hvem kan enten have større

Ret

Ret til den eller findes den værdigere, end Helten, der formaaer at rive Seyers-Palmen af den hidindtil uovervindelige Dorsans Hænder?

Melicourt.

Niende Brev.

General Dorsan til Valsan.

Indfind dig hos mig saa snart, som mueligt, min Ven, Din Nærværelse er ikke allene høyst nødvendig for mig; men endog den eneste Trøst, som mit Hierte kan smage i den Forfatning jeg er, da jeg maae see min Redelighed og Troeskab paa det allerskammeligste mistænkt.

Dorsan.

Tiende Brev.

Frøken Henriette S. til Frøken Sophia L...

Vi ere her i fuld Bevægelse med at pakke alting ind, for at giøre en Reyse paa Landet, hvortil Lysten med et er overkommet min Tante, uden at nogen kan begribe Aarsagen Hun selv foregiver, at det er for hendes Helbreds Skyld; Min Moder beholder sine Tanker hos sig selv; og jeg for min Part troer, at hendes Stolthed har forjaget hende af Byen, siden hun hverken

hverken kunde komme til Hove, eller i Selskaber uden at lade en Person tage Rangen over sig, som hun forhen har ladet meget haant om. Denne Person er ingen anden end den elskværdige Froken Constance Worley, som Lykken har ladet vederfares Ret ved at sætte hende i al den Velstand og Herlighed, som baade Fødsel og Fortieneſter giorde hende berettiget til. I nogle Dage var der talt meget om, at Grev Murrey, som er een af Stats-Ministerne, havde forelsket sig i Froken Worley, og min Tante forsømte ikke at giøre sine Anmerkninger over denne Kiærlighed efter hendes sædvanlige Maade; men efter at denne Materie var i nogle Dage gaaet igiennem i alle Sælskaber, kom Froken Constance og Greve Murreys Kierlighed ganske i Forglemmelse. For nogle Dage gav Grevens Søster et overmaade stort Bal, hvor vi da ogsaa vare, og da næsten alle Standspersonerne i den heele Bye vare forsamlede traadde Greve Murrey ind i Salen med Froken Worley ved Haanden, og begge paa det prægtigste klædte. Vertinden løb dem strax i Møde, forestillede hele Selskabet Frøkenen, som sin Svigerinde og erklærede, at hun gav Festen i Anledning af hendes Broders Bryllup, som for to Dage siden var bleven fuldbyrdet paa hans Lystgaard. Min Tante skiftede over tyve gange Farve ved denne Beretning, men i øvrigt gik alleting ganske godt for den Aften; thi da den unge Grevinde beklædte det øverste Sted, som Brud, saa fandt min Tante sig ganske godt deri, allerhelst da det ikke tilkom hende. To Dage efter blev hun ansagt til det vgentlige Bal ved Hoffet, hun erkyndigede sig strax om Grevinde Murrey kom der, og det første hun hørte, at Grevinden var ansagt med,

ind-

indfandt der sig en saa umaadelig Hovedpine hos min Tante, at hun ikke kunde forlade Huuset, og den har vedvaret i fire Dage med saadan en Heftighed, at hun troer, Landluften er det eneste der kan faae Bugt med den. Andre er falden paa den Tanke, at hendes Empfindtlighed over det, som der siges og tales overalt angaaende Sagen, som der er anlagt imod General Dorsan, har giort hende Byen forhadt; thi ak, min Sophia! til Skiendsel for vore oplyste Tider, seer man næsten alle Tider den meest udmerkede Dyd og den upaatvivleligste Redelighed, at blive et Offer for Ænker og Underfundighed. Ved disse er det ogsaa bragt saa vidt, at den redelige Dorsan fordres til Regnskab for en Anviisning paa en stor Summe Penge, som han har faaet i Krigens Tid. Alle retskafne Folk beklager ham; de siger, at ham skeer Uret, og at det ustridigste Beviis paa, at han ingen Underslæb har giort, er det, at hans hele Formue ikke beløber sig til det, han kræves til Regnskab for, og enhver veed, at han eyede dobbelt saa meget da Krigen begyndte. Hans og Dydens Fiender triumpherer derimod paa det stærkeste; den Mand, som disse nedrige Hyklere for faa Dage siden boyede sig lige ned til Jorden for, er nu Maalet for deres bidende Tunger. Disse Byenskalke, som ikke veed hvad Pligter er, og har saadan en Afskye for Dyden, at de ikke kan syne den, uden at forfølge den, de understaaer sig at sige: at de glæder sig paa Dydens Vegne, at General Dorsan kan blive seet i sin rette Skikkelse, siden han under Redelighedens Masque havde giort sig til en Afgud i det Land, som han udplyndrede. Uden at opvebie hvad han kan anføre til sin Retfærdiggiørelse, fælde de allerede Dommen,

og

og forsikrer, at intet uden Fyrstens særdeles Naade og den Kierlighed, som han endnu viiser at bære til Dorsan, kan frelse ham fra at blive straffet, som en Lands Forræder. Endskiønt Melicourt er den beskedenste i sin Tunge og stedse siiger: at han ikke tvivler om, at Generalen jo kan giøre Rede og Rigtighed for alle Ting; saa er der dog saa tindrende en Glæde i hans Ansigt, at den, saavel som det, at han var den første der fortalte min Moder hele Sammenhænget af Sagen, giør mig forvisset om, at han er det fornemste Redskab til Dorsans Ulykke, og dette giør ham saa afskyelig i mine Øyne, at jeg er glad ved at komme paa Landet, for at blive befriet for hans forhadte Aasyn. Skulde General Dorsans Sag faae et slet Udfald, saa kan min Tante faae Leylighed at vise, om det er Dyden allene hun elsker i ham, som hun sagde til min Moder; thi endnu kan jeg intet sige derom, siden hun ikke veed andet end det første løse Rygte, at Finands-Collegiet giorde en Fordring paa ham. Alt det ovenanførte, saavelsom, at der er sat en Commission til at undersøge hans Forhold, og at han, indtil der er gaaet Dom i Sagen skal blive fra Hoffet, det hørte jeg i Eftermiddag i nogle Afskeeds-Visiter, som jeg giorde med min Moder, og vi bleve strax enige om, at ingen af os vilde være dette Budskabs-Bærere, da hendes Hovedpine hindrede andre fra at giøre det, siden hun ingen Visiter tog imod uden af Generalen, der havde været der et Øyeblik og hvis Bekymring og Urolighed, hun tilskrev hans Bekymstelse over hendes Upasselighed. Hun havde Bud hos ham i Dag for at bede ham hid til at sige ham Farvel, siden

vi reyser i Morgen ganske tiilig; men hun fik det samme Svar, som der gives alle, at Generalen var paa Landet i et par Dage; thi han skal have foresat sig at leve ganske i Eensomhed indtil han kan legge sin Uskyldighed for Dagen. Det er mig umueligt at beskrive min Veninde! hvad mit Hierte føler ved denne værdige Mands uforskyldte Forfølgelse. Gid han kunde retfærdiggiøres ved mit Blod, saa skulde jeg med Fornøyelse see den sidste Draabe flyde, og tage den Roes med mig i Graven, at jeg havde udgydet det til Fædrenelandets Vel, siden det havde bevaret Staten en Mand, der er en virkelig Velsignelse for den og de Tider, han lever i. Og sig mig, beste Veninde! om man bør forundre sig over, at de fleste Mennesker ere saa lunkne i deres Pligters Udøvelse, og at saa faa vandre Redelighedś Veye, da Dyden ingen Belønning har at vente sig her, men Forfølgelse og Efterstræbelse? Jeg haaber, at jeg skriver min Veninde til for sidste Gang fra denne store Bye; thi efter al Formodning vil det vare længe inden min Tante kommer tilbage, og saa snart jeg kan faae min Moder overtalt dertil, vil vi begive os paa Veyen til et Sted, der stedse vil være Maalet for min Længsel, saa længe jeg er vis paa, at finde der min Sophies Arme aabnede til at imodtage

Sin

uforanderlige Veninde
Henriette S...

Ellevte

Ellevte Brev.

Melicourt til Tourville.

Nu skal du ikke længere sidde med Hænderne i Skiødet, og høste Frugten af andres Sveed og Møye, men du skal selv legge Haanden paa Værket med; dog forend jeg tilstiller dig din Forholds-Ordre, vil jeg giøre dig Tingen og dens Anlæg lidet bedre bekiendt. Minen er lykkelig sprungen og har taget den store General med sig; thi endskiønt den ikke ganske har knuset ham endnu, saa er han dog bleven saa stærk qvæstet, at han venteligen aldrig forvinder det, og dermed er det gaaet saaledes til: Hvor indgroet mit Had var til Dorsan behøver jeg ikke at sige dig, men da alle de Falstrikker jeg Tid efter anden havde lagt for ham ikke kunde besnære ham, saa mærkede jeg, at den eneste Vey, der var tilovers for mig, var at bringe ham og Finands-Kammeret i Haare paa hinanden, ved at faae Mangels Poster i hans Regnskaber for de i Krigens Tid oppebaarne Penge. Heele Ulykken bestod kun i at bringe disse Papirer i mine Hænder; thi kunde jeg det, saa forlod jeg mig paa mine hurtige Fingre i at bemægtige mig et eller andet betydelig Document. For at naae dette Øyemeed var det nødvendigt at giøre mig gode Venner med Chefen i Revisions-Contoiret, og du kan aldrig troe hvorledes jeg smigrede for denne dumme Pennestikker. Jeg gav mig Anseende til at vilde gaae i Skole hos ham, jeg betroede ham med et dybt Snk, at det hykkelste og rænkefulde Hof-Levnet var mig i høyeste

Grad modbydelig, og at jeg var sindet ved første Leylighed at bede Fyrsten om at bruge mig i et af Collegierne, men førend jeg giorde denne Bøn, ønskede jeg gierne at have nøyere Kundskab om Statens indere Forfatning, og var tillige vis paa, at ingen var i Stand til at meddeele mig den saa fuldkommen, som han. Du havde umueligt kundet bare dig for Latter, dersom du havde seet den Mine han paatog sig derved; ingen Stor-Canbsler kunde give sig et vigtigere Anseende; og Maddingen jeg havde kastet ud for ham, var ham saa behagelig, at han ikke allene beed paa, men slugede den ned med samt Krogen, og fast var han. Med det naadigste Øyekast gav han mig den Forsikkring, at han med Fornøyelse vilde underrette mig om alt hvad jeg forlangede at vide, og jeg paa min Side giorde ham en hellig Eed at give ham Prøver paa min Erkiendtlighed, om jeg nogensinde kom til at høste Frugten af hans herlige Underviisninger. Ingen Vellyst maae kunde sættes i Ligning med den, at saae sit Møed kiølet paa en forhadt Person, siden jeg i Haabet om at komme til at nyde den, kunde kiedes som en Hund, i nogle Timer om Dagen hos dette indbildte Viisdoms Orakel. Efter at jeg altsaa havde giort ham tusende Spørgsmaal angaaende Tolden, Consumptionen, Skatter, Tiender og alt hvad det Djevelskab hedder, saa kom jeg omsider til Hovedsagen og spurgte: hvad vel den sidste Krig havde kostet Landet? Min Pedant, som troede at det var en Skam for hans Indsigter om han ikke kunde sige det indtil paa en 96de Deel Skilling, svarede mig, at han egentlig ikke kunde sige det, siden General Dorsans Regnskaber ikke endnu vare reviderede. Tusende Rixdaler havde jeg

ikke

ikke taget for dette Svar; og da jeg derpaa yttrede en brændende Begierlighed efter at vide det, saa tilbød han sig at vise mig Assignations-Listen, da jeg af den kunde omtrent giøre Beregningen efter det, hvad Militair-Etaten kostede i Freds Tider. Da jeg havde seet noget paa den, sagde jeg, at jeg vilde være ham uendelig Tak skyldig, om han vilde lade mig see Regnskabet og Qvitteringerne med, for at faae et Begreb om hvortil saa umaadelige Summer kunde bruges. Han var strax villig dertil, og Hiertet hoppede af Glæde i Livet paa mig, da jeg saae mig saa nær til at faae Fingre paa dem, men den standsedes snart igien, da han begyndte at tælle mig dem til Littra A. Littra B. og saaledes heele Alphabetet igiennem. Det var forgieves, at jeg bad ham at spare sig for denne Umage, siden jeg ikke gik af Stedet med dem; han holdt desuagtet ved at tælle mig dem til, og da jeg derpaa saae ham notere det sidste Bogstav, saa kunde jeg let slutte, at han vilde tage imod dem igien paa samme Maade. Hvor bandede jeg ikke hans pedantiske Ordentlighed i mit Hierte; al min Møye og Flid havde været spildt, dersom Skiebnen selv ikke havde staaet mig bie. Du veed, at een af mine naturlige Gaver bestaaer deri, at kunde giøre en Regning hurtigere færdig i mit Hoved end en anden efter Kunstens Regler, og vil altsaa ikke forundre dig over, at jeg i en Hast havde heele Summen paa Indtægt og Udgifter, og blev med den sødeste Henrykkelse vaer, at Dorsan næsten havde oppebaaret en Tønde Guld meere end han havde giort Regnskab for. Vel kan jeg ikke nægte, at jeg jo ved at løbe Qvitteringen sidste Gang igiennem lagde Mærke til, at der i det sidste Aar var

engang otte Maaneder imellem Livrandeurens Qvittering, og i al den øvrige Tid Qvitteringer hver anden eller i det høyeste hver tredie Maaned, men dette var ingenlunde en Opdagelse som kunde være mig nyttig, og jeg var tillige vis paa, at Finands-Kammeret, i sin Henrykkelse over at faae en Tønde Guld i den udtømmede Casse, ikke vilde legge Mærke dertil. Da jeg nu var ganske vis paa min Sag, sagde jeg til min Gamaliel: at der var hævet en Tønde Guld meere end der var giort Regnskab for. Han ryslede paa Hovedet med et haanligt Smiil, og sagde: at naar hun fik fat paa det, saa fandtes den nok paa et Sted, hvor jeg ikke kunde blive den vaer. Jeg svarede ham: at Summen var saa betydelig, at den lønnede Umagen at søge efter, og i det mindste troede jeg, at han giorde Vel imod sig selv om han gav Vedkommende et Vink desangaaende. Da maatte jeg, svarede han, først være meget vissere derpaa; thi enhver er saa overtydet om General Dorsans Uegennyttighed og store Redelighed, at jeg troer han fik Qvittering paa hans blotte Ord, om han forlangte det. Da jeg nu mærkede, at jeg ingen videre Nytte kunde vente mig af denne selvkloge Knark, saa forlod jeg ham, og du begriber let, at Undervisningen tillige havde Ende, siden jeg troede at have faaet al den fornødne Kundskab. Det kom nu allene an paa at føre mig den vel til Nytte, da altsaa Fyrsten næsten alletider talede om Dorsans Fortieneſter, naar jeg var hos ham, saa var jeg ikke allene hans Echo, men jeg søgte endog at døve ham, og en Dag, da jeg havde stemmet Dorsans Roes i de høyeste Toner, lagde jeg til, at det var høyst beklageligt, at saadan en Mand ikke engang kunde være befriet

friet fra Ondskabens og Bagtalelsens Gift. Fyrsten forlangede en tydeligere Forklaring herpaa, jeg stillede mig an, som om jeg vilde nødig dertil, men paa hans udtrykkelige Befalning, sagde jeg ham: at der gik et Rygte overalt (og hvor det kom fra behøver jeg vel ikke at sige dig) at Dorsan endnu ingen Qvittering havde faaet fra Finands-Kammeret, siden der var store Mangels Poster i Regnskabet. Fyrsten kaldte det den skiendigste Opdigt, og gav mig de stærkeste Løfter paa hans Naade, om jeg kunde opdage den skiendige Bagtaler, som han vilde statuere sligt et Exempel paa, at det skulde kunde afskrække andre lige ildesindede Siele. Ved den første Forestilling Finands-Kammeret havde, spurgte Fyrsten om Dorsans Qvittering var færdig? Ham svaredes ney; og han gav Befaling at bringe den op til Underskrift ved næste Forestilling. Samme Dag kom Dorsan tilbage fra de Forretninger Fyrsten havde sendt ham bort i, og Dagen derpaa var han heele Formiddagen allene hos Fyrsten. Imidlertid blev Regnskabet revideret, en Tønde Gulds Mangel funden, og Dorsan bekom et meget høflig Brev, hvori man udbad sig hans Erklæring over denne Post. Dorsan svarede, at dersom der manglede Qvitteringer for slig en Summa, saa maatte de være ham frakomne tillige med en Deel andre vigtige Papirer, da Bagagen paa en forceret March var bleven anfalden af et fiendtlig streyfende Partie, hvorved han havde mistet sin hele Equipage. I Steden for Qvitteringen til Dorsan kom altsaa Ministeren op med en lang Forestilling angaaende denne Mangel i Regnskabet tillige med Dorsans Brev. Fyrsten var paa Veye til at holde de bortkomne Qvitteringer for gyldige, og Ministe-

rens Foreſtilling, om de ſkadelige Følger ſlig et uordentligt Regnſkab kunde have, ſyntes kun at frugte ganſke lidet. Desuagtet blev Miniſteren ved at ſige: at ifald Dorſan havde meldt det, ved de ſeenere Qvitteringers Indſendelſe, saa kunde Kammeret indhendtet en allernaadigſt Reſolution derover, men nu da Mangels Poſten var indmeldt fra Reviſions-Contoiret, og følgelig mange Perſoner bekiendt; saa var det ogſaa høyſt nødvendig at tage Sagen paa en alvorligere Fod, allerhelſt da enhver vidſte at der ved ſlige Leyligheder alletider blev givet dobbelte Qvitteringer. Kort ſagt han bragte Fyrſten til at ſætte en Commiſſion til at underſøge Sagen, og indtil den blev ſluttet ſkulde al Adgang betages Dorſan til hans Perſon, da han ſiden af Høy fyrſtelig Naade kunde give ſin endelige Reſolution paa Commiſſionens Kiendelſe; men han havde neppe bragt det dertil, derſom han ikke tillige havde ſagt, at det var den eneſte Maade at frelſe Dorſan fra Mistanken for at have giort Underſlæb om han var uſkyldig, og jeg har ſiden dette blev ſat i Værk forſvaret Dorſan med ſlig en Nidkierhed, at Fyrſten begynder at finde Mueligheed i, at Dorſan er ſkyldig. Paa denne Fod ſtaaer Sagen her for nærværende Tid, men nu kommer jeg til det, hvori du ſkal viiſe dit Meſterſtykke, ved at bemeſtre dig og regiere en gierrig Mands Forſtand, nemlig Baron S... der tillige er den, i hvis Hænder Dorſans Eqvipage faldt. At ingen Regel er uden Undtagelſe, det har jeg erfaret paa en Maade, der nær havde hildet mig i mit eget Garn, derſom jeg ikke til min ſtore Lykke ved at ſætte mig i Sikkerhed for et andet Vanhæld, havde faaet Underretning om en overhængende Fare, ſom jeg

tænkte

tænkte mindst paa. Grevinden af Orville er upasselig og tager ingen Visiter imod; thi endskiønt jeg ikke selv vilde være Budbringeren om Dorsans forestaaende Fald, saa var det dog meget vigtigt for mig at faae hende underrettet derom af andre, og følgeligen meget ubeleyligt for mig, at der ingen Fremmede kom. Vel kunde jeg brugt Clara hendes Kammerpige dertil, men jeg var bange for at giøre hende mistænkt derved, og tænkte altsaa at gaae ret forsigtig til Værks ved at betroe Baronessen dette ubehagelige Nyt, som en Hemmelighed, der gik mig meget til Hierte; og det i den fulde Overbeviisning, at det første jeg bad hende tie dermed, saa vilde hun, som Fruentimmer hverken have Riist eller Roe forend hun fik sagt det til sin Søster: Men isteden for at opfylde mit Haab, sattede hun det besynderligste Anslag der nogensinde er opstegen i en Fruentimmer-Hierne og kaldte paa Freken Henriette for at overlegge det med hende. Himlen var mig saa gunstig, at Clara hørte det, som strax forsøgte sig paa sin Post, og af hende har jeg den hele Samtale, som jeg nu vil meddeele dig, men da endnu ingen Comedie-Skriver har vovet at bringe saa urimelig en Scene paa Skuepladsen, saa vil jeg skrive den ud, som om den hørte til et Syngestykke.

Henriette. Hvad har min Moder at befale?

Baronessen. Jeg har faaet en sørgelig Tidende at berette dig Henriette. Fat derfor Mod.

Henriette. Saa vidt som jeg kan see, saa befinder de sig ganske vel, og naar saa er, hvortil skulde jeg da behøve Mod? Siig mig derfor kun reent ud hvad det er.

Baroneſſen. Vi har tabt vores Proces.

Henriette. Det har jeg ſiedſe foreſtillet mig, og derſom min Moder ikke græmmer ſig derover, saa forſikkrer jeg hende, at det i ingen Maade rører mig; thi vores Indkomſter ere jo ikke formindſkede, og maaſkee bleve vi mindre lykkelige, end vi nu ere, derſom de bleve forøgede.

Baroneſſen. Det ſom ſmerter mig allermeeſt ved dette ubehagelige Tilfælde er, at vi maaſkee ved at lade vores Paaſtand fare, kunde beviiſt en velfortient Mand en vigtig Tieneſte, men jeg vilde ikke tale til dig derom, ſiden jeg var vis paa, at du af Kierlighed til mig ſtrax havde ſamtykket det.

Henriette. Det havde jeg ſikkert giort, om jeg ogſaa havde været vis paa, at den i Tidens Længde var bleven vunden, men dog ligeſaa meget af Kierlighed til mig ſelv, ſom til Dem. Vores Vilkor ere ikke ſaa glimrende, at vi har Leylighed og Evne til at giøre os mange Perſoner forbundne, det havde altſaa efter mine Tanker været en dobbelt Gevinſt, at tiene en værdig Mand ved at ſkille ſig af med en Proces.

Baroneſſen. Velan Henriette! ſaa ſtaaer det endnu i vor Magt, at giøre et Forſøg derpaa; thi Dommen er ikke falden, ſom jeg foregav, for at ſee om Forliſet af Proceſſen gik dig til Hierte; og i ſaa Fald ikke komme frem med mit Forſlag, ſom beſtaaer deri, at vi begge vil ſkrive din Farbroder til, forpligte os til at ophæve den begyndte Proces, og overdrage ham al vor Rettighed til Godſet for os og vore

Arvin-

Arvinger paa den kraftigste Maade, imod at han udleverer os nogle visse Papirer, der i Krigens Tider er falden i hans Hænder, og som ere af den yderste Vigtighed for General Dorsan.

Henriette. For General Dorsan, min Moder! hvorledes kan det være? Fortæl mig dog heele Sammenhænget deraf, jeg beder dem paa det indstændigste.

Baroneſſen. Jeg veed slet intet heraf, uden hvad jeg har hørt af Melicourt, og det kan du faae at see af Brevet til din Faerbroder, naar du underskriver det; thi skal det være færdig til Postens Afgang, saa maae det skrives strax, og skal Hielpen ikke komme for sildig, saa har vi ingen Tid at give bort.

Henriette. Men en Ting har jeg at udbede mig, at De vil foreskrive min Farbroder, at holde Vilkaaret til vores Forliig ganske hemmeligt, om vi ere saa lykkelige, at han tager imod vores Forslag, paa det vores Foretagende maae blive hele Verden og Dorsan selv ubekiendt; thi ellers vilde man sikkert troe, at det var skeet for at forbinde ham til at afbetale det dobbelt. En god Giernings Belønning ligger i Udøvelsen, og al anden Giengieldelse formindsker dens Værd.

Tilstaae mig paa din Samvittighed Tourville, ifald du ellers har nogen, om du i din hele levetid har hørt eller læst noget saa afsindigt, som at Personer, der slet ikke har noget tilovers, fraskriver sig deres Rettighed til et anseeligt Gods, for at skaffe en Mand, som næsten er fremmet for dem, nogle vigtige

vigtige Papirer? Men saa naragtigt, som Indfaldet end er, saa farligt kan det blive for mig; Du maae derfor bruge alle dine Konster, for at bringe Baron S... til at betroe dig Indholdet af dette sindrige Brev, og naar du har bragt ham dertil, da af Livs Kræfter raade ham fra at slutte dette Kiøb, under Forevending, at du veed fra en sikker Haand, at hans Proces er saa godt som vunden, at Baronessen maae ogsaa have faaet nys derom, og søger allene at snakke disse Papirer fra ham, for at sælge dem saa dyre til Dorsan, at det paa nogen Maade kan erstatte hende Godsets Forliis. Skulde du imidlertid paa en god Maade kunde komme til at rage i disse Papirer, saa tiltroer jeg dig dog saa megen Menneske Forstand, at du kan indsee, at et Offer af nogle af dem til Vulcanus vilde være af stor Vigtighed for alle dem, der har Aarsag til at ønske og glæde sig over Dorsans Fald; thi er der en Dievel til, saa har han sikkert giort Forbund med Dorsan, fordi ingen uden en ond Aand kunde kaste mig en Forhindring efter den anden i Veyen til at naae mit Maal. Nu da det var af den yderste Vigtighed for mig at være idelig om Grevinden af Orville, saa er hun gaaet paa Landet, og jeg tør ikke vove at følge efter hende, siden der da ingen er, der under Masquen af den venskabeligste Deeltagelse i Dorsans Skiebne kan giøre ham alt meere og meere mistænkt hos Fyrsten. Lad mig derfor see, at du holder dig din givne Ordre efterrettelig, og ikke ved Efterladenhed nedriver alt det, som med megen Flid, Møye og Fare er opbygget af

Melicourt.

Tolvte

Tolvte Brev.

Grevinden af Orville til General Dorsan.

Da Deres Fraværelse forbyder mig at sige Dem et mundtlig Farvel, og min slette Helbred tvinger mig til at tage min Tilflugt til den frie Luft og Landets Eensomhed; saa kunde jeg ikke imodstaae den stærke Drift, jeg fandt til at giøre det skriftlig, og tillige at forsikre Dem, at jeg for et par Uger siden med langt større Ligegyldighed havde forladt Byen end jeg for nærværende Tid giør. Jeg maae efterlade noget i den, som jeg høyligen misunder alle dem, der ved den værdigste Persons Omgang kan nyde den eneste Fornøyelse, som jeg maae savne i min kiere Eensomhed, der har tusende Tillokkelser for en tænkende og følende Siel; og saa stor Deel, som jeg end tager i Deres Vel, besidder jeg dog saa megen Egenkierlighed, at jeg vilde ønske, at Deres Ophold her ikke maatte være Dem saa behageligt, at det kunde holde Dem fra, paa en Uges Tid at bære en Veninde med Deres Nærværelse; der med den sandeste Høyagtelse og Hengivenhed har den Ære at forblive

Deres

forbundne Tienerinde
Grevinden af Orville.

Trettende

Trettende Brev.

Valsan til Formin.

Beretningen du har hørt min Ven, er ganske rigtig; den forteste Ondskab har ikke allene funden Leylighed til at giøre den redeligste Mand mistænkt, men endog til at forbyde ham Adgangen til Fyrsten, paa det Sandhedens uimodstaaelige Kraft ikke skulde overtyde den beste Landsherre om Dorsans Uskyldighed, ved at giøre ham Reede og Rigtighed for sit Forhold. Men desuagtet har jeg det faste Haab, ja mig synes endog, at jeg er fuldkommen forvisset om, at Redeligheden vinder Seyer tilsidst, og beskiemmer Underfundighed, saa at jeg ikke kan sige, at denne ubehagelige Hændelse smerter mig saa meget for Dorsans Skyld, som det krænker mig at have faaet et nyt Beviis paa det menneskelige Hiertes Fordærvelse, og den Efterstræbelse, som Dyd og Retskaffenhed stedse er Maalet for. Vel vil jeg ikke nægte, at man jo i den strængeste Forstand kan kalde det en Forsømmelse af Dorsan, at han ikke strax meldte disse Qvitteringers Forliis, eller saae til at forsyne sig med nye, som den Tid havde været ham meget lettere end nu, da Manden selv er død og de skal søges hos Arvingerne, der maaskee har skildt sig ved alle de derhen hørende Papiirer, som noget unyttigt: Men naar man vil betragte Dorsans Forfatning paa den Tid, saa paastaaer jeg, at denne Forsømmelse giør ham endog Ære; thi der var ingen,

gen, som kunde lide ved den uden han selv, og hvilket meere talende Beviis kunde han give paa sin Hengivenhed og Kierlighed til sit Fædreneland end det, at han glemte sit eget Forliis for at anvende alle Sielens Evner, og Kræfter paa at udarbeyde Planen til et Feltslag, hvori alle Ting enten skulde vindes eller tabes. Han udførte den og med saa megen Klogskab og Lykke, at han bragte Krigen fra vores Grund og hen paa Fiendens, og forskaffede Landet derved saa fordeelagtig en Fred, som ingen torde vove at tænke paa, end sige haabe. Og denne Mand, som med meere end tusende Vidner kan godtgiøre, at han for at frelse Felt-Cassen forliiſede alt sit, hvoriblandt disse Papiirer vare, den vil man nu giøre til en Skielm og Landsforræder for disse Papiirers Tab. Men foresiil dig engang min Ven! hvorledes hans nedrige Anklagere vilde blive til Mode, dersom disse Qvitteringer kunde komme for Dagens Lys igien, allerhelst da jeg fuldt og fast veed, at de ere over fyrretyve tusende Rixdaler høyere end der giøres Fordring paa ham for, saa at de ved deres Forfølgelse ikke allene havde sat hans retskafne Forhold og Kierligheden til hans Fædreneland i det klareste Lys for hele Verden, men havde endog forskaffet ham saa anseelig en Summa af sit eget igien, som ellers havde været reent tabt for ham. Da du kræver det, som et Beviis paa mit Venskab, at jeg skal giøre dig en opriatig Beskrivelse over, hvorledes Dorfan skikker sig i denne Ulykke, og Synspuncten han betragter den fra; saa troer jeg ikke at kunde fyldestgiøre din Begiering bedre end ved at berette dig en Samtale Ord

til

til andet, som der forefaldt imellem os i Morges. Jeg har betroet dig, at han elsker Grevinden af Orville, saavel som min Frygt, at hun er hans Kierlighed uværdig; just i de Dage, som Commissionen blev sat over Dorsan og Hoffet ham forbuden, drog Grevinden paa Landet, og for hendes Afreyse skrev hun ham et Brev til, hvori hun bad ham besøge sig paa sit Landgods. Hans Beretning har han allerede sendt Commissionen, og tillige sagt, at han har skrevet om nye Qvitteringer, samt hvor snart han venter Svar. Indtil det kommer kan han intet videre foretage sig, og da han hverken vil søge Selskaber eller tage imod nogen Hiemme, saa tænker og taler han idelig om sine Fienders Triumpf, hvorved Saaret stedse holdes aabent og bløder paa ny. Jeg tog altsaa Anledning af Grevindens Brev, til at bede ham paa det indstændigste, at bruge Tiden han maatte vente paa Svaret til at opfylde Grevinden af Orvilles Begiering, og jo før jo heller at lade os begge begive os paa Veyen til hendes Gaard. Efter nogen Betænkning svarede han mig: Jeg maae billig falde i Forundring over dig, min Ven! at du kan igientage en Begiering saa ofte, som i hvor smigrende den end er for Hiertets Drift, dog er ganske stridig imod det Fornuften byder mig. Forklar mig dog hvorledes du, som stedse har umaget dig for at dæmpe min Kierlighed til Grevinden af Orville, og ideligen søgt at overtyde mig om, at hendes Menneske-Kierlighed og Følelsomhed, der giorde det stærkeste Indtryk i min Barm, vare blotte Talemaader og Ord uden Begreb, hvorledes kan du siiger jeg, med den Overbeviisning

ning søge at bringe mig hen til hende i min nærværende Forfatning; thi er hendes ædle Tænkemaade Forstillelse, sætter jeg mig da ikke blot for at blive slet imodtaget, saa fremt Rygtet om min Ulykke er kommen der forend jeg, og kan jeg vel have mindste Tvivl om at det er skeedt, da du selv har sagt, at Melicourt er reyst til hende? Jeg har mange og velgrundede Aarsager til denne Begiering, min kiere Dorsan, sagde derpaa jeg, mit Venskab til dig bliver med Smerte vaer, at du tager dig denne liden Driv-Ekve af Unaade meget stærkere til Hierte end en Mand af din Standhaftighed og med din indvortes Overbeviisning om en ubesmittet Redelighed burde giore. Jeg veed hvor inderlig du elsker Grevinden, og jeg veed tillige, at der er intet kraftigere Lægemiddel imod Bekymringer end en elsket Persons Nærværelse. Han svarede herpaa: Deri giver jeg dig ikke allene fuldkommen Ret, men jeg vil endog tilstaae dig, at jeg havde iilet hen til hende i det samme Øyeblik da der blev anlagt Sag imod mig, saa fremt din Beskrivelse over hendes Hierte ikke havde afskrækket mig fra at sætte det paa denne haarde Prove. Og synes dig da, at det ikke er nok for mit bekymrede Hierte at have mistet den beste Fyrstes Kierlighed, siden du vil overtale mig til at lade hugge Saar i Saar ved den Persons Foragt, som jeg engang haabede at finde al min Lykkalighed i? Men har jeg ikke stedse, svarede jeg, sat Mueligheden forud i at kunde lige saavel bedrage mig, som du? I Gienvordigheder Dorsan bør Fornuften ligne Bien, der veed at drag Honning af bittre Blomster, og hvorledes end Udfaldet paa

paa din Sag bliver, saa staaer det i din egen Magt at drage væsentlige Fordeele af den. Mit uforfalskede Venskab til dig, som har ængstet sig over dine mindste Farligheder, er ganske roelig ved denne, og min Tillid grunder sig paa Fyrstens Retsindighed, hans igiennemtrængende Øye, og din Uskyldighed. Men er Fyrsten ikke et Menneske? Brød han megen heftigen ud, og er det menneskelige Øye skarpt nok til at trænge sig igiennem Efterstræbelsers, Rænkers og Bagvaskelsens Taage, der hindre Sandheden fra at bryde igiennem? Vel an da, tog jeg Ordet, vi vil endog sætte, at dine Fiender Triumpferer paa nogen Tid og gior dig saa ulykkelig, som en Mand kan blive, der har intet at bebreyde sig selv, saa kan det dog aldrig giøre din Tilstand saa gruelig, som den var bleven i din Forbindelse med et Fruentimmer af den Caracteer, som jeg tiltroer Grevinden, og den var sikkert bleven sluttet af din Forblindelse og hendes Forfængelighed, saa snart du havde troet at have Beviser nok til at døve de Tvivlsmaal, som min Oprigtighed havde opvakt hos dig. Her gives dig nu den skionneste Leylighed til at lære at kiende hendes Hierte fra Grunden af; forsøm den ikke, saa kier, som din Roelighed og Lykfalighed er dig; thi aldrig saa snart vil du komme efter din Vildfarelse, førend Virkningen vil forsvinde med Aarsagen; og du have Anledning hvert Øyeblik af dit Liv til at velsigne dine Fienders Forfølgelse, siden den hialp dig til at afkaste saa haarde Lænker. Men om jeg nu ikke havde taget feyl, sagde han, naar jeg nu blev overtydet om, at hun besad alle de Dyder, som jeg tiltroer hende, vilde da ikke hendes Forliis blive mig endnu utaaleligere ved Overbeviisningen

visningen om det uskatteerlige Gode der er berøvet mig? Saa snart hun virkeligen er det, som hun vil synes at være, saa mister du hende jo ikke, svarede jeg; hendes Formue er saa umaadelig, at hun gierne kan erstatte det, der kræves af dig, og da hun endda beholder meere end nok tilbage, saa bør hendes Hierte giøre sig en Glæde deraf, allerhelst da det allene kan ansees som et Laan; thi saa snart dig forundes den fornødne Tiid, har du ti Maader for een til at bringe de fornødne Beviiser til Veye. O Valsan! sagde han med et dybt Suk, du kiender din Ven meget slet om du troer, at hans Ømfindtlighed kunde tilstæde ham at giøre et værdigt Fruentimmer Tilbudet af en beskiemmet Mands Haand; endskiønt han var vis paa, at hendes Ædelmodighed, ja maaskee hendes Kierlighed ikke tillod hende at afslaae den. Det er ikke Forlyset af min Ære, som jeg gruer for. Min Siel bæver ved den Tanke, at man kan tiltroe Dorsan, der med Glæde vilde udgyde sin sidste Blods Draabe til Fædrenelandets Vel, at have giort Underslæb; at man kan mistænke ham for at have benyttet sig af Krigens Elendigheder til at berige sig, da han allene har levet for Fyrsten og sine Medborgere. Ney, skal da Had og Ænker vinde Seyer, saa skal de ogsaa nyde den i al sin Fuldkommenhed, og jeg vil, som du sagde før, være saa ulykkelig, som en Mand kan blive, hvis Samvittighed vidner med ham. Ved at erlegge Pengene blev Mistanken meere besyrket end udslættet, og det er mit gode Navn og ikke mine Titler jeg ønsker at frelse. Min Komme hos Grevinden kunde altsaa ingen Oplysning give mig om hendes Hierte, med mindre det var umenneskeligt nok til at forhaane en ulyk-

kelig, der ikke vilde have end sige begierede Bistand af hende; thi du maatte ingenlunde vente, at høre mig tale med Grevinden, enter om min Kierlighed eller min Ulykke. Den sande Høyhed kunde aldrig tillade mig enten ved den første at sette den Ømhed i Bevægelse, som hendes Forhold har syntes at viise imod mig; eller at røre hendes Ædelmodighed ved den sidste. Jeg forlanger jo intet andet af dig, svarede jeg, end allene at drage din Indbildnings Kraft fra de Forestillinger, som du her ideligen føder den med; tael eller tie, ligesom du finder det for godt, men føy mig allene i at lade os reyse ud til hende. Ja; jeg vil reyse, sagde Dorsan; hun skal lære at kiende mig fra en Side, hvorved jeg tør giøre mig det Haab, at hendes Høyagtelse skal følge mig i min Elendighed, og det, at mit Hierte tænker for ædelt til at drage Fordeele af hendes samme Følelser, skal blive min Borgen hos hende, at jeg aldrig har kundet begaae noget nedrigt. Vi reyser altsaa herfra Overmorgen tidlig, og du kan aldrig forestille dig, min gode, gamle og ærlige Ven, hvor mange og store Fordeele jeg venter mig af denne Besøgelse. Det ene Som driver det andet ud, og jeg bevisste Dorsan en meget slet Tieneste ved at betage ham hans Kierlighed til Grevinden i hans nuværende Forfatning, dersom jeg ikke haabede, at en anden Persons unægtelige Fortienester snart vilde bemestre sig hans heele Siel. Min Hensigt er altsaa, uformerkt at lade ham see Froken Henriette saavel som Grevinden i deres rette Skikkelse, jeg troer at kiende dem begge for vel til at det skulde kunde fattes mig paa Leylighed dertil, og jeg veed, at Dorsan ærer Dyden alt for høyt, at han med Ligegyldighed kunde

ansee

anſee dens ſande Billede hos Froken Henriette, naar det alt efterhaanden viiſer ſig ham i ſin fulde Glands. Her ſeer du mit Anlæg, lykkes det mig, ſaa kan jeg med Sandhed ſige, at jeg har intet meere at ønſke mig end Vedvarenhed i mine Venners Lykſalighed, og at du er een af de første i Tallet behøver du ingen Forſikkring om fra

Din

oprigtige Ven

Valſan.

Fiortende Brev.

Melicourt til Tourville.

Frygten for, at den gamle Slange Baroneſſen maatte ſpille mig et endnu ſlemmere Puds end det, hun allerede havde giort Anlæg paa, bevægede mig til at forlade Byen og begive mig herud, og hvor nødvendig min Komme var her, kan du ſlutte deraf, at alt hvad Grevinden veed om Dorſans Sag beſtaaer i det første løſe Rygte om, at Finands-Kammeret havde forlangt Dorſans Erklæring over nogle Poſter i Regnſkabet, ſom dette Redelighedens Mønſter, denne ægte og uegennyttige Patriot kun behøvede at aabne Munden for at oplyſe, og i Følge deraf anſeer hun venteligen den Sag for at være længe ſiden afgiort. At denne Vildfarelſe ikke kan vare meget længe meere, begriber du dog vel, men der maae ſøges Leylighed til at betage hende den; thi hvorledes kan den indtagne, ſamme

og henrykkede Elsker andet end skaane sin Tilbededes fiine Følelse og stærke Menneske-Kierlighed; og til en Prøve hvor vidt den strækker sig maae jeg fortælle dig noget som tildrog sig i Morges. Jeg gik temmelig tilig hen at giøre hende min Opvartning for jo før jo heller at give hende et Vink med afbrudte Ord om den anførte vigtige Post; thi en fuldstændig Beretning kan min Deeltagelse i andres Ulykke aldrig tillade mig at giøre, med mindre at det fordres af mig, som et Beviis paa min Hengivenhed. Jeg fandt hende i en Samtale med Frøken Henriette over en Høeg, som havde slaget en Due uden for hendes Vinduer, hvorved alle Grevindens Følelser vare komne i Bevægelse. Materien gav Grevinden Leylighed til at anbringe alt for mange skionne Tanker til at jeg ikke med Henrykkelse skulde taget Deel i den, og det forstaaer sig selv, at jeg fandt Grevinden havde fuldkommen Ret deri, at hun aldrig kunde see en Høeg uden Afskye og uden at hendes Hierte smeltede af Væmodighed overalt det Onde den tilføyede Uskyldige. Henriette derimod paastod, at uagtet hun vilde giort sig en virkelig Fornøyelse af at frelse Duen, saa fortiente Høegen dog ikke meere Had end en Jæger; siden den ikke havde øvet andet Ondt end at søge sin Underholdning efter den Drift, som en viis Skaber havde lagt i dens Natur. Jeg gav hende med et spodsk Smiil at forstaae, at det var meget usædvanligt at finde en Talsmand for Rovdyr i en ung og deylig Frøken. Det gaaer ganske naturligt til, min Herre, sagde hun med et dræbende Øyekast; thi jeg har saa aldeles udtommet min Afskye paa de giftige Rovdyr, der ved Rænker og Underfundighed søge at skade deres Medskabninger, og det

ene

ene og allene for at mætte deres sorte Siele med den Vellyst de nyder i Dydens og Retsindighedens Forfølgelse, at jeg har slet ingen tilovers for de andre. Jeg følte Stikket ganske nøye, men førend jeg kunde komme til at svare kom Clara ind for at berette Grevinden, at den gamle Lucas, som i saa mange Aar havde arbeydet i Haugen, var kommen til Skade og .... videre kom hun ikke; thi da Kierligheden alletider begynder fra sig selv, saa maae jeg slutte mig til at den følsomme Grevinde ved det Ord Skade, tænkte meere paa hendes Porcelains Vaser eller prægtige Statuer, end paa den gamle Lucas, siden hun med megen Iverighed bekræftede, at Gartneren skulde betale den, fordi hun tit nok havde sagt ham, at den gamle Mands svage Syn og Kræfter giorde ham uskikket til Arbeyde. Men hvori bestaaer Skaden? er der meget betydelig? spurgte hun. Clara forsikkrede hende, at den gamle Stakkel slet ingen Skade havde giort, men var falden ned af en Stige og brækket sit høyre Been. Saa haard som du end roeser dig af at være, saa havde du dog maattet bleven rørt ved det Syn, der viiste sig mit Øye, da Grevinden hørte denne græsselige Tidende: Et par Arme, hvis Skiønheder en Phidias ikke kunde efterligne, sank afmægtig ned; et par Øyne, hvis Straaler overgaaer Solens, tabte al deres Glands, og en Mund, som synes at være stiaalen fra en af Gratierne, mistede sit tillokkende Smiil, og udstødte i den bevægeligste Tone: hans Been! Min Gud, det gyser i mig! Det ulykkelige Menneske! Lad ham blive lagt paa en Dyne og ufortøvet baaren Hiem, at han strax kan bekomme Hielp. Feltskieren er her just paa Gaarden, svarede Clara,

og han siiger at Benet er brækket saa slemt, at han anseer det for meget farligt at bringe ham bort; jeg vilde derfor spørge, om Deres Naade ikke vilde tillade, at han blev lagt ind i et af de Kammere, hvori Kudskene ligger naar vi har mange Fremmede? Belav dig nu paa en Prøve af Følsomhed, som overgaaer alt hvad der hidindtil er tænkt og talt i denne Materie; thi uden at overlegge det i mindste Maade, svarede hun saa hurtig, som den stærke Bevægelse hun var kommen i kunde tillade: Ney; det kan umuelig lade sig giøre. Tænker I da, at mit Hierte er følesløst? Jeg er næsten færdig at falde i Afmagt allene ved at høre Beretningen om det arme Menneskes Ulykke, hvorledes vilde det da ikke gaae mig ved at høre hans Skriig og Jammersang, naar Benet blev forbundet; jeg tog sikkert min Død paa Stædet, og de, som kan falde paa at foreslaae mig sligt, maae slet ikke vide hvad Følsomhed er. Jeg tog mig den Frihed, at give Clara en liden Irettesættelse, at hun, som var saa lykkelig at være saa nær om Grevinden, og saae dagligen saa mange Prøver paa hendes heftige Menneske-Kierlighed, kunde ængste hende med slig en Beretning og Begiering; men desuagtet forsikkrede Henriette sin Tante, at det var umueligt at høre ham op paa Gaarden, naar han blev lagt i et af Udhusene. Deri har du fuldkommen Ret, min kiere Henriette! svarede denne Menneske-Ven; saa snart min Indbildnings Kraft ikke ideligen svævede om og hos de Ulykkelige. Men det var mere end nok for mig at vide, at han var paa Gaarden, til at høre og see ham, hvor jeg gik og stod; ja, maaskee naar han sov ganske roelig, saa sprang jeg af Sengen i Forskrækkelse over hans indbildte Jammerskrig

merskrig. Det er derfor umueligt for mig at beholde ham; thi den hæftige Bevægelse, som hans Blivende vilde holde mig i baade Nat og Dag maatte ufeylbar volde mig selv en haard Sygdom. Lad ham derfor strax blive indpakket paa det allerbeste, og med største Vaersomhed baaren hiem. Bed iligemaade Feltskiæren fra mig at bære al muelig Omsorg for den arme Mand, og forvis ham om, at han derved vil forpligte mig paa det aller stærkeste. Dit tykke Hoved vil maaskee falde paa den Tanke at Løfte om en rigelig Betalning havde giort Feltskieren meere virksom, men er det Grevindens Skyld, at der findes Mennesker af saa grove Følelser, at de ikke foredrager den Fornøyelse at forpligte den deylige, yndige og følsomme Orville for alle Perus Guld Miner, allerhelst da det ikke var hendes Skyld, at Lucas ikke var omkommet af Hunger førend han brak Beenet, og Gartneren burde betale Feltskieren for sin Møye, siden han ikke havde troet Grevindens viise Advarseler. Saa snart Clara havde forføyet sig bort med sin bekomne Beskeed, søgte jeg ved de sødeste Ord at stille den Bevægelse hendes ædle Siel var bragt i, og trøstede hende med, at det maaskee ikke var saa farligt. Ak! svarede hun mig, med en daanefærdig Stemme, jeg forvinder det vist ikke saa hastig, saa overmaade vort er jeg bleven. Du kan let forestille dig hvorledes en troe Tilbeder maatte blive til Mode ved hendes Tilstand; uforlignelige Siel! raabte jeg; fik i Hast mit Etui op af Lommen, bad hende at tage Guld Pulver, eller at gaae i Luften, og til bød hende min Arm at føre hende ud i Haugen. I Haugen, min Herre! raabte hun, med den kiendeligste Rædsel, meener De, at jeg i de første otte Dage

kan sette min Fod i den, uden at dette arme Menneskes Ulykke vil svæve mig for Øynene? Jeg kyssede hendes Haand knælende for at erholde Forladelse for dette ubesindige Forslag; og hvem, lagde jeg til, kan vel vedligeholde heele Tænkekraften, naar man seer Dem bekymret? Søg altsaa af blot Medynk over den, der bær den aller største og fuldkomneste Agt for Deres fortræflige Egenskaber, at forjage disse mørke Skyer, og for at drage Geisten fra alle sørgelige Forestillinger, saa fortæl mig i hvad Sælskab De var, da jeg ved min Ankomst her blev sat i den hæftigste Længsel efter at see Dem komme hiem. Ovidius, der har beriiget Verden ved sine sindrige Forvandlinger, kunde ikke være i Stand til at beskrive Grevindens af Orvilles; thi i alle hans blev der meere Overeenstemmelse med deres første Væsen, end der var at finde i hendes, da hun med den gladeste Stemme og de meest spillende Øyne svarede mig: I hvad Sælskab, min Herre! I et saa latterligt og urimeligt Sælskab, at de skal have Moye med at giøre sig et Begreb om det, og som bestod af Folk, der sikkert aldrig havde seet en Kiøbsted end sige Hovedstaden. Forestil sig nogle tossede Dyr, med tomme Hierner, bagvendte Lader og tillige saa fulde af Complimenter og Rang Forordningens Jagttagelse, at jeg hvert Øyeblik ventede at see vores Herr Vert at tage en Bedemands-Liste op af Lommen og stille sine Giester i rad efter, og til min Fortræd var der ikke et eneste Menneske, som jeg kunde meddele mine Anmerkninger over disse Originaler, ja det som værre var, saa vilde man ikke tillade mig at være en blot Tilskuer, men næsten giøre mig til Hovedpersonen i Comedien, hvorved Lysten til at lee over den forgik mig.

Ey!

Ey! ey, svarede jeg, siden Forsamlingen var hos en Øvrigheds Person, saa har De sikkert bildt den ind at være paa Tinge, og een har maaskee vildet indføre den gamle gothiske Skik, og fæste dem der til Brud. Nøy galt var det, sagde hun, men Himlen skee Tak! saa galt var det dog ikke; hele Sagen bestod deri, at vores Herr Vert er en stor Elsker af Familie-Giestebuder, og af den Aarsag havde han skrabet en stor Deel Mennesker sammen, som gior mig den Ære at regne sig i Slægt- og Svogerskab med mig, uden at jeg veed mindste Grund dertil, men bilder mig ind, at de beste Fædre og Mødre, Fastere og Mostere, som de siiger at have baaret Navne af Orville, Torfeldt og Fairval, maae være kommen til dem ved at have været Indsiddere paa disses Godser, eller og baaret deres Liberier. Dom altsaa selv hvorledes jeg var til Mode ved at høre mig Ørene skrige fulde af Niece, Cousine, Tante, grand Tante, ja Himlen veed, om ikke nogen i deres Henrykkelse gik saa vidt, at de kaldte mig grand Mere. Jeg arme Barn blev saa forbløffet, at jeg ikke torde lukke Munden op, men min Søster og Henriette besvarede alle disse kierlige Navne med med den storste Færdighed. Da jeg nu altsaa var nødt til at tie, siden der ingen var, som jeg kunde tale med, saa længtes jeg inderlig efter at komme til Bords i Haab om, at kunde bruge Munden der, men ogsaa det slog feyl. O Himmel! hvilken Anretning! Bordet var saa opfyldt, at jeg var bange det skulde gaae i tu, men ikke mindste Tillokkelse enten for Øye eller Næse. Det nyeste af Aaret som der var, bestod i Ting, som jeg

for

for to Maaneder siden havde været kied af. Det, der burde været Bieretter var Hovedfadene, ingen Indskud, ingen fine Ragouts, ingen skarpe Saucer, ingen andre Frugter end de vores fromme Forfædre havde plantet for hundrede Aar siden, og jeg er vis paa, at om jeg havde ladet mig forstaae med, at jeg ventede Jis, saa havde hele Sælskabet med een Røst forsikret mig, at det ikke frøs paa denne Tid af Aaret. Kort sagt, for at give dem en ret fuldstændigt Begreb om Giestebudets Herlighed, saa havde Fruen i Huuset bagt Julekager til os, hvoraf Henriette sikkert spiiste en halv paa sin Part. For om det var muligt at blive af med hende, saa complimenterede jeg hende paa en bidende Maade over hendes store Selvfornægtelse; men hun lod, som om hun ikke forstod mig og svarede gandske koldsindig: Den Selvfornægtelse var slet ikke saa stor, som de synes at tænke; thi endskiont jeg ikke vil nægte, at Anretningen var gammeldags, saa var Maden dog god og velsmagende, og man saae, at Hiertet gav den. En usminket Fortroelighed opmuntrede enhver til uskyldig Glæde, sandt er det, at man ingen Skogger-Latter hørte, siden der ingen Spotte-Gloser bleve frembragte, men enhver lod de Fræværende være i Roe. I øvrigt var Vert og Vertindes Fornøvelse over at see deres Giester spiise saa kiendelig, at jeg holdt mig pligtig til at giøre alt mit til at forskaffe dem samme. Deri foregik din Naboe dig ogsaa med det herligste Exempel, tog Grevinden hastig Ordet, og hans hele Person bær vidne om, at han ikke sidder ved et Bord for et Syns Skyld. Lad see, hvad skal jeg ligne

hans

hans Ansigt ved? .... Ey! nu befinder jeg mig, at jeg har en livagtig Afbildning paa det. Kom ned med mig i Haugen, og betragt Ansigtet der er malet paa den store Soelskive, det er ligesom De seer ham selv undtagen, at hans Øyne ere lidet meere tillukte af Fet. Kom, kom, Herr Melicourt! De maae endelig see ham, og følg du med Henriette for at sande mine Ord. Jeg rakte hende derpaa min Haand, og vi tilbragte nogle Timer med Skiemt og Latter i Haugen, uden at det falt Grevinden ind, at der var mødt saa beklagelig en Hændelse i den faa Øyeblikke forhen. Jeg har været saa omstændelig i denne Beretning, for at du kan tage Deel i Glæden som det er din Ven, at han ingen onde Følger kan have at befrygte sig af Grevindens store Foelsomhed, siden Indtrykket forgaaer saa hastig. Imidlertid haaber jeg, at drage en betydelig Fordeel af den arme Skielms Beenbrud: Baronessen og hendes Daatter er mig overmaade i Veyen her, og jeg er bange for, at De vil legge mig alt for mange Hindringer i Veyen hos min tilbedede Gudinde. Jeg maae altsaa see til at faae sat Splid imellem begge Søstrene, og dersom jeg ingen anden Maade seer dertil, saa maae jeg benytte mig af den Efterretning Clara har givet mig, at Baronessen har faaet Gartneren overtalt til at indrømme Lucas et Kammer, og at hun betaler hans Pleye og Feltskieren, som ikke vidste at sætte vedbørlig Priis paa den Lykke, at forbinde Grevinden af Orville. De Folk, som har meget i Munden og lidet i Gierningen, kan aldrig lide dem, der søger at bringe det i Udøvelse, som de selv tale om; det kan altsaa ikke feyle, at jo den følsomme Grevinde vil snart søge at

stille

skille sig af med en Søster, som hun langt fra ikke tiltroer slige lumske Stræger, og derved komme et Skridt nærmere til Snaren, der er lagt for hende af den Sindrige

Melicourt.

P. S. Jeg aabner mit Brev, fra i Gaar igien, for at berette dig, at General Dorsan og hans Fortroelige er ankommen i dette Øieblik. Jeg var just hos Grevinden, da han blev anmeldt, og sagde ganske forundret: Skulde da hans Sag med Kammeret være bielagt, siden han gior Besøgelser igien? Grevinden spurgte; om der var bleven noget alvorligt af det, som der var mumlet om, den Tiid hun tog af Byen? Og mit hele Svar bestod i at trække paa Skuldrene med en Mine, hvis Virkning jeg blev tydeligen vaer i den Modtagelse, som han fik.

Femtende Brev.

Valsan til Formin.

Din Beretning om Baronessens Forslag til hendes Svoger sætter mig paa ingen Maade i Forundring i Henseende til hende, men vel til ham, at han ikke har taget derimod. Er det Tourville, der har formaaet ham til at afslaae det, som du siger, at Rygtet gaaer, saa er sikkert Melicourt med i Spillet, men hvorledes han har erfaret Baronessens Forsæt, det begriber jeg ikke; thi jeg torde vove at giore Eed paa, at hun

ikke

ikke har betroet ham det. Men hvor vilde ikke den gierrige Baron bande baade sig og sin Raadgiver; dersom det gik ham med Papirerne, som det ofte gaaer Kornpugere, at imedens de søger at skrue Prisen op, fordærves Vahrerne, og de nødes til at kaste dem reent bort. I øvrigt var det vel for dig, at du havde denne vigtige Tidende at meddele mig; thi ellers havde du faaet en strænge Irettesættelse for dit Brev. Kan jeg, bør jeg troe andet, end at du tvivler om den Fornøyelse, det er mig, at giøre dig Reede for mit Foretagende og mine ønligste Tanker, siden du saa instændigen kan bede mig at berette dig mit Anslags videre Fremgang? Kiender jeg da ikke dit Hierte noye nok til at være overbeviist om, at det umueligt kan være ligegyldig ved en værdig Mands Forfølgelse, og at det længes efter at vide de mindste Ting, som kunde have Indflydelse paa hans Vel eller Vee? I mit seeneste berettede jeg dig, at vores Afreyse var fastsat; men en meget vigtig Forretning tog mig næsten hele Formiddagen bort, saa at vi først kom her hen imod Aften. Grevinden tog imod os paa en Maade, der hverken kunde kaldes kold eller varm; thi endskiønt den faldt Dorsan fremmet og anstødelig, saa forestillede jeg ham den kun som en Virkning og liden Lævning af den Fortrydelse, der var opvakt hos hende ved hans lange Udeblivelse, og hendes hele Adfærd er virkeligen sat saaledes paa Skruer, at hun alletider kan fortolke den saaledes: thi alle de venlige Miner og Øyekast, som Melicourt nu og da bæres med, gives ham paa en Maade, som om de snarere skulde være en Straf for Dorsan, end en Gunstbevisning imod den anden. Af denne Beskrivelse kan du let begribe, at vore Samtaler hør

været for ligegyldige og almindelige, at de kunde fortiene at anføres, men i Henseende til at drage Dorsans Opmærksomhed til Henriettes Tænkemaade har jeg været lykkeligere end jeg selv havde ventet. I Gaar Morges, da jeg vilde gaae lidet ud og see mig om i Marken, mødte jeg Teller', Grevindens Forvalter, der kom ud fra hende, med saa kiendelig en Misfornøyelse i Ansigtet, at den nødvendig maatte falde enhver i Øynene. Da det er en ærlig og forstandig Mand, som virkelig fortiener alle brave Folks Høyagtelse, saa gik jeg hen til ham, tog ham i Haanden og spurgte, hvorledes han levede? Han takkede mig for god Efterspørsel; og bad mig velkommen til Gaarden, uden at de mørke Skyer formindskedes. Jeg spurgte ham derpaa, om Grevinden ikke var vel, siden han kunde komme ud fra saa naadig og deylig en Dame med saa mørkt et Aasyn? Han svarede mig, at hun befandt sig saa vel, at hun ikke engang kunde giøre sig et Begreb om de Elendigheder, Sygdommen har i Følge med sig, og det er tilforladelig en gruesom Forfatning, min Herre! enten at være Redskabet for andres Haardhed, eller og at drage Tornen af tredie Mands Fod og sætte den i sin egen. Jeg bad ham venskabelig at betroe mig Anledningen til hans Klagemaal med den Forsikring at om det var noget, hvori jeg kunde være ham eller nogen anden til Tieneste, saa vilde jeg giøre mig en Fornøyelse deraf. Den Bonde, svarede han mig, hvis Gaard ligger her strax neere ved Veyen, er en gammel, ærlig og stræbsom Mand; og bekiendt under Navn af den graaskiægede Simon; en haard Sygdom, der endnu holder hans Kone ved Sengen, har sadt ham saaledes tilbage, at han ikke har kun-

det

det betale sine Skatter, og nu gav Grevinden mig den Befalning at pante ham ud, hvis jeg ikke fik dem inden Aften. Men forestillede han da ikke Mandens Tilstand, sagde jeg; thi naar hun kiendte den tilfulde, saa vilde hendes ømme og følsomme Hierte vist ynkes over ham. Han trak paa Skuldrene med disse Ord: De maae vide, min Herre, at fra sagt til giort er Strækket stort. Jeg tog mig den Friehed at forestille hende: at han havde intet tilbage uden sine Beester og Redskaber, og at naar vi toge dem fra ham, saa var han reent ødelagt og kunde aldrig komme sig meere; men Svaret hun gav mig derpaa, var dette: Han tager sig hans Sag saa nær, at jeg snart skulde troe, at han havde sine Fordeele af at skaane ham. Der kan intet Menneske have et ømmere og følsommere Hierte end jeg; men naar Ædelmodigheden ikke er fornuftig, saa vanslægter den, og bliver en Skrøbelighed. Det er syndigt at bestyrke Dovenskab, og da Simons Jorde ikke ere slettere end hans Naboes, saa kan han ogsaa betale saavelsom de, dersom han ikke er ladere; thi har han et Kors i en syg Kone, saa har de andre deres paa en anden Maade, som trykker dem. Der er ingen smitsommere Sygdom end Dovenskab, og derfor er jeg nødtvungen til at handle imod mit Hiertes Drift, siden Eftergivelsen kun vilde være en Opmuntring for de andre til at følge hans Exempel. De seer min Herre, blev Teller ved, at jeg ikke kunde sige andet hertil, end at hendes Befalning skulde blive efterkommet, og saa nær som det end gaaer mig, som kommer jeg dog til at giøre det, saa fremt jeg ikke vil sette mig selv i Fare for at miste mit Levebrød. Men Gud give! at en anden Person kun hav-

de Tiendeparten af Grevindens Formue, saa stod Simon vist ingen Fare for at blive udpantet. Jeg spurgte ham: hvem han meente dermed? og han svarede mig: Frøken Henriette! De kan aldrig forestille Dem, hvor mange Velsignelser de Syge og Forladte her omkring udøser over hende og hendes Fru-Moder, endskiønt de forbyder dem at tale om det Gode de gior. Der gaaer ingen Dag forbi, at jo Frøken Henriette besøger Simons syge Kone; hun har taget en skikkelig Enke an, som hun betaler for at varte den Syge op, og ved den gode Pleye og de Forfriskelser, som hun forskaffer hende, har hun Haab til at komme fra Sengen igien, som enhver ansaae for en Umueligbed. Havde Simon fra Begyndelsen af havt den Understøttelse, saa var han ikke kommen saa tilbage, men for ikke at lade den arme Kone være uden al Tilsyn, saa maatte han forsømme sit Arbeyde. Jeg spurgte: hvor høyt Simons Restancer beløb sig? og da han sagde mig det, greb jeg i Lommen for at skye ham Pengene, men i det samme husfede jeg at Henriette Aftenen forhen havde vunden noget meere end den Summe beløb sig til fra sin Tante, hvorved jeg næsten blev vis paa Brugen hun vilde giøre af sin Gevinst, og fattede derpaa et andet Anslag. Hvad Tiid paa Dagen, sagde jeg til Teller, besøger Henriette den Syge? Almindeligen strax efter Middags Maaltidet; svarede han. Hvorpaa jeg sagde: at dersom Simon ikke blev hiulpen, saa kunde han kræve det fornødne dertil hos mig, siden jeg ikke vilde betage Frøkenen den Fornøyelse at hufvale bedrøvede Hierter; men til den Ende maatte han giøre mig den Tieneste, at bringe Simon Befalningen ligesaa haardt, som han havde faaet den, hvorimod

jeg

jeg vilde staae ham inde for, at de par Timers Angst skulde blive Simon rigeligen erstattet. Han lovede mig det, med mange Taksigelser paa Simons Vegne, og derpaa skildtes vi ad. Da vi havde forladt Middags Bordet holdt jeg uformærkt Øye med Henriette, og det første hun gik ud stillede jeg mig saaledes, at hun ikke kunde komme ud af Gaarden uden at jeg blev det vaer, og strax efter saae jeg hende i Alleen der løber op til Gaarden. Da jeg var vis paa hvor hendes Besøgelse gik hen, saa foreslog jeg Dorsan lidet efter, at giøre en Spadseregang med mig, da jeg vilde viise ham den ypperligste Græs-Eng, som jeg nogensinde vedste at have seet. Han var strax villig dertil, og jeg havde belavet mig paa saa mange Ting til at viise ham og giøre mine Anmerkninger over, at vi ikke vare langt fra Simons Huus, da Frøken Henriette kom ud derfra. Hun blev saa rød, som om hun var bleven greben i en Misgierning, og hilsede os med slig en Forvirring, at hun neppe var os forbi, førend jeg sagde til Dorsan: Hvad i al Verden kan Frøken Henriette have at giøre i det Bondehuus, siden hun blev saa bestyrtet ved at see os? Kiendte jeg hende ikke bedre, saa skulde jeg snart falde paa at troe, at hun havde havt en aftalt Sammenkomst der med en lønlig Tilbeder, som ingen veed noget af. Du er dog vel ikke jaloux? sagde Dorsan smilende. Du maae nu kalde det Jalousie eller Nysgierrighed, svarede jeg, saa er der ingen Redning for, jeg maae vide det, i hvad det end skal koste. Jeg nægter ikke, sagde han, at jeg er selv lidet nysgierrig, men det gaaer jo dog ikke an at spørge derom. Veed du hvad, sagde jeg, vi vil paa Soldater-viis gaae lige til og begiere

noget Melk, under Forevendning at vi ere blevne torstige paa Veyen, maaskee vi da enten kan slutte os noget til af hvad vi seer, eller og faae noget at vide ved at give os i Snak med Folkene. Han samtykkede mit Forslag, men den Bevægelse, han blev sadt i ved et saa ganske uventet Syn, er mig umueligt at beskrive dig; thi det var saa rørende, at det endog trak Taarene i mine Øyne, som tildeels formodede mig det. Forestil dig en Hytte, hvori Reenlighed og Armod kappedes med hinanden om Fortrinet; i den en aldrende og af Sygdom udtæret Kone i en Seng, og ved Siden af den en graahærdet Mand paa Knæe, som begge med opløftede Hænder og nedrindende Taare, ønskede Himlens Velsignelser ned over den Engel, som dens Godhed havde sendt dem til deres Frelse. Vor Ankomst afbrød ikke deres Bøn, men da de havde udøst deres redelige Hierter, spurgte Manden: hvad de gode Herrer forlangede? Dorsan var ikke i Stand til at svare, jeg tog altsaa Ordet og sagde: at vores Ærinde havde været at begiere nogen Melk til at læske os paa, men om vi ogsaa kunde faae den, saa giorde de os dog en langt større Fornøyelse om de først og fremmest vilde sige os Aarsagen til den store Sindsbevægelse, vi havde funden dem i, og over hvem de havde udøst alle de Velsignelser? Bonden tog strax et Fad Melk ned af en Hylde og satte for os, hvorpaa han paa sin Viis og med nye Velsignelser over Henriette, som alle fik et eftertrykkeligt Amen med sammenfoldede Hænder af Konen, fortalte os alt det, som jeg havde hørt af Teller om Morgenen, men da han kom til Udpantningen, faldt Dorsan ham med Heftighed i Talen, og sagde: Det maae være Forvalterens Skyld; thi

thi Grevinden har sikkert det beste og følelsomste Hierte og er en sand Menneskeven. Jeg veed nok, svarede Bonden, at det ikke sikker sig for mig, at sige saadan en stor Herre imod, som De seer ud til at være, men Forvalteren er men og marre saa uskyldig deri, som det Barn der ligger i Moders Liv; thi han hielper mangen een af sin egen Lomme, naar han kan giøre det. Der maae altsaa nogen anden sætte ondt for os hos Herskabet; thi det kan gierne være at hun har et godt Hierte; vi kiender hende ikke, uden naar vi seer hende kiøre paa Veyen; hun taler aldrig med nogen af os, og ingen tør komme op paa Gaarden at klage sin Nød. Ney, da det gik ganske anderledes til i den gode salige Herres Tid; hans Mage faaer vi aldrig igien, han var en Fader for sine Bønder, og den Daz han kom til Gaarden, var vores største Høytid. Han var aldrig paa Gaarden, uden han kom til os, enten paa vore Marker eller i vore Gaarde; han talede med os om vor Avling og vore Beester, som om han havde været vor Jevnlige; han nævnede alle vore Børn ved deres Navne, naar de kappedes om at lukke Leddene op for ham, og vi maatte komme op paa Gaarden tiilig eller sildig, saa fik vi ham vist i Tale, om han var Hiemme. Jeg hørte ham en Dag, da jeg var til Hove og arbeydede i Haugen, sige til Grevinden, som vilde have, at min Naboe skulde bie med at faae ham i Tale til han havde spiist; at hele Dagen var hans, men for hver en Time han holdt en fattig Mand op, stial han et stykke Brød fra ham og hans Børn. Hans Sieel er vgsaa vist i Guds Rige; thi saa længe han levede kom aldrig

nogen Mand paa heele Godset fra Gaarden, eller blev udpantet, og vi havde dog den samme Forvalter; og Gud lad os beholde ham, gode Herre! ellers ere vi reent ulykkelige. Denne ligesaa ukonstlede, som haarde Anklage imod Grevinden, satte Dorsan i den yderste Forvirring, og for at lade, som om jeg ikke blev den vaer, gik jeg hen til den syge Kone og talede med hende, om hvorvidt hendes Helbred havde taget til. Imidlertid kom Teller ind, Dorsan tog ham strax til en Side og spurgte ham om Sammenhænget i det Bonden havde sagt ham? Teller fortalte ham derpaa Ord til andet alt hvad han havde sagt mig, uden at forglemme Grevindens Svar til ham. Dorsan svarede: at det var umueligt andet, end at et nedrigt Menneske maatte have biebragt Grevinden disse vrange Begreb, siden de vare ganske stridige imod hendes Hierte. Ak naadige Herre! sagde Teller, hvilke Velsignelser vilde den da ikke blive overgydet med, der kunde betage hende dem, men jeg har desvære! meere end en sørgelig Prove paa, at de ere temmelig rodfæstede; og derpaa anførte han adskillige Begivenheder siden hendes Ankomst, hvori de Trængende havde nydt den Hielp og Biestand af Baronessen og hendes Daatter, som Grevinden under adskillige Paaskud havde nægtet dem. Af den Beskrivelse, som jeg har giort dig over Dorsan, begriber du let, at Simen har bekommet Aarsag til at bede godt for ham med; thi af Følelsen hvormed Dorsan puttede ham noget i Haanden, slutter jeg mig til, at det har været meget anseeligt. Da vi kom ud paa Veyen, sagde han til mig; endskiønt vi har opholdt os her noget længe,

saa

saa maae vi dog gaae lidet omkring endnu; thi det er mig umueligt at gaae lige hiem. Jeg satte det til ham selv, og da jeg merkede, at han var ganske fordybet i sine Betragtninger, tav jeg med, saa at der ikke blev talt et Ord hele Veyen igiennem, førend han, da vi vare komne tæt ved Gaarden, brød Tausheden med disse Ord: O Valsan! hvor høyligen triumpferer du ikke i dit Hierte over mig! Jeg svarede ham: Du er ubillig imod mig, dersom du troer, at jeg kan føle nogen anden Triumpf end som den, at Forsynet selv synes at vilde befrie dig fra en overhængende Fare, ved et lige saa uventet, som ustridigt Beviis paa Grevindens Sindelav. Da vi kom ind, fandt vi Grevinden meget munter, venteligen fordi hun havde faaet Ducaterne igien, som hun tabte den forrige Aften; thi jeg havde bedet Teller at see til at finde Leylighed at sige hende, at Henriette havde betalt Skatten for Simon. Hun begyndte strax i Spøg at skiende for vores lange Spadseregang, og forlangte Regnskab hvor vi havde strøyfet omkring? Dorsan som sad ved Siden af hende, forsikkrede i en meget eftertrykkelig Tone, at ingen, der havde seet saa bevægeligt et Syn paa Glæde og Taknemmelighed, som det vi havde været Vidne til, havde været i Stand til at komme hurtigere. Hun spurgte strax i sin sædvanlige følsomme og medlidende Tone: hvor vi havde seet det? Men neppe fik Dorsan, med Øynene hæftede paa Henriette sagt hende: Paa den graaeskiæggede Simon og hans syge Kone, førend hun foer op, som om en Slange havde bidt hende og raabte: Da burde jeg dog ventet mig saa megen Opmærksomhed, at man ikke var kommen mig saa nær med Dunsterne af en befængt Hytte.

Sygdomme, min naadige Grevinde! svarede Dorsan meget koldsindig, er Valladset ikke meere befriet for end Hytten; og Kundskab om de Elendigheder den menneskelige Natur er underkastet, bevæbner os med Standhaftighed til at tage imod dem, som maaskee venter paa os, og hverken Rang eller Rigdomme kan afværge. Baronessen afbrød denne Samtale ved at bede Dorsan om en fuldstændig Beretning om en Begivenhed, som hun foregav at der laae hende megen Magt paa at vide, og Melicourt overøsede Grevinden imidlertid med vellugtende Vande, for at betage hende Frygten for Syge-Dunsterne. Spillebordet blev strax derpaa fremsat, og for ikke at sette Henriette i Forlegenhed, da hun maaskee havde lættet noget stærk paa sin Kasse, saa udgiorde jeg tredie Mand med Grevinden og Melicourt; og havde ikke allene den Fornoyelse at ærgre hende over det, at jeg vandt hendes Penge, men endog at blive vaer, at Dorsans Øyne vendte sig meget oftere til Henriette end sædvanlig. Dette er alt hvad jeg veed at berette dig om Sagernes nærværende Forfatning, saa snart de kommer Oplosningen nærmere, skal du faae noyere Underretning fra

Din

hengivne Ven

Valsan.

Sextende

Sextende Brev.

Melicourt til Tourville.

Nu kan du lade istemme Te Deum Laudamus saa snart dig lyster; thi aldrig har nogen Seyer været fuldstændigere end den, som din Ven Melicourt har erholdet; men ingen General har heller nogensinde giort sin Plan med større Kunst, heller udført den med meere Snedighed end denne drabelige Helt, saa at om Machiavel stod op af Graven igien, saa burde han gaae i Skole hos ham. Paa det du ikke skal troe, at Egenkierlighed forblinder mig, saa maae jeg være udførlig i min Beretning. Førend jeg forlod Hoffet havde jeg forvisset mig om et par vigtige Mænds Bistand, til ideligen at erindre Fyrsten om Dorsans strafværdige Forhold, og at den Misbrug, han havde giort af Fyrstens Tillid, var saa skammelig, at det var fornærmeligt baade for hans Ære og Retfærdighed, at viise Mildhed ved denne Leylighed. Jeg kunde saa meget meere forlade mig paa Deres Nidkierhed, som De handlede af blot patriotisk Iver, og efter visse Beretninger, som jeg havde giort dem med den Forsikring at kunde beviise hvad jeg sagde, endskiont det, imellem os sagt, skulde bleven mig bandsat vanskeligt. Dette var nu nok i Henseende til Dorsan, men der udfordredes noget meere i Henseende til mit Anslag paa Grevinden af Orville, og til den Ende giorde jeg Aftale med en god Ven, at han, saa snart der forefaldt no-

get Nyt i Dorsans Sag, skulde ufortøvet skrive mig det til med det Tillæg, at det ikke meere var nogen Hemmelighed, at jeg, til en Belønning for min Nidkierhed i denne Sag, skulde udnævnes til at beklæde Greve Blarneys Plads, og have alle Dorsans confisquerede Midler. Dorsans Ankomst her sat mig ikke lidet i Forundring; til al Lykke fik jeg Leylighed, som jeg skrev dig til, at give Grevinden et Vink, samt hvad Virkning den giorde, men den syntes efterhaanden at udslættes hos hende. Venteligen har hun af Dorsans ubekymrede Forhold og Valsans Munterhed sluttet sig til, at Sagen ikke kunde være farlig, og var derfor snart varm og snart kold, saa at hun efter Udfaldet kunde udtolke sit Forhold paa hvad Maade hun fandt for godt. Min Glæde var altsaa ubeskrivelig da Frontin i Morges bragte mig det omtalte Brev med den Beretning: at Commissarierne i Dorsans Sag skulde efter en egenhændig Befalning fra Fyrsten møde i Dag Klokken Elleve paa Slottet, for der, uden nogen videre Forhaling at afsige hans Dom. Jeg kunde ingen Leylighed finde til at meddele Grevinden denne Tidende førend vi gik til Bords, og da hun for et par Dage siden havde givet Dorsan et bidende Svar i Anledning af en Syg han havde været hos, og siden den Tid vedligeholdt sin kolde Mine, saa var al hendes Opmærksomhed ved Middagsbordet allene henvendt til ham, saa at hun endog udvalgte ham til sin Cavalier ved en liden Lyst-Tour, som der blev aftalt til i Eftermiddag. Efter Maaltidet skilles vi gemeenligen af; men jeg blev hos Grevinden og da hun efter Sædvane havde igiennemhæglet sin Næste af lutter Menneske-Kierlighed, og beklaget den Ufuldkommenhed der

[var

var i alle menneskelige Dyder, bad jeg hende i den heftigste Henrykkelse, af blot Medynk at dølge siae Engle-Fortræfligheder for mig, siden jeg desuden var ulykkelig nok. Hun spurgte: hvori den Ulykke bestod? Ak, svarede jeg med et dybt Suk, og ligesom uden for mig selv: Deres hele Forhold viiser et saa tydeligt Fortrin for en anden, som jeg gierne tilkiøbte mig med mit Blod. O ulykkalige Melicourt! og alt for lykkalige Dorsan! midt i din Ulykke er du allermeest at misunde! Hvorledes, sagde hun, er Dorsan ulykkelig? Nej; Deres Naade! svarede jeg, tilgiv mig dette ubesindige Udtryk; jeg seer; jeg føler, at han er det lykkaligste Menneske paa Jorden; Deres Ømhed erstatter ham alle Ting tusende Fold. Men forklar dem dog tydeligere, sagde hun, hvad er det min Ømhed erstatter ham? Thi jeg forsikrer Dem helligen, at jeg ikke fatter hvad de vil sige; vel har jeg hørt et løst Rygte, om noget der blev fordret Regnskab af ham for, men jeg har troet, at det længe siden var afgiort. Med en paatagen Forundring raabte jeg: Hvordan! skulde De være uvidende!... skulde den dydige Dorsan tænke nedrig nok!... Ak min deylige Grevinde, tilgiv mig min Ubesindighed! men kunde jeg, burde jeg troe, at alle giorde en Hemmelighed af det for dem, som de først og fremmest burde vide? Men da det er skeet, saa tillad mig at vedligeholde den samme Taushed; thi det skikker sig allermindst for mig at give dem denne Efterretning. Hun paastod at ville vide den, og jeg blev ved at undslaae mig derfor, indtil hun udtrykkelig befalede det, hvorpaa jeg da sagde: De kræver det, vel an, jeg maae adlyde, men vær forvisset om min dyrebareste! at mit Hierte bløder i mig over

den

den Angst, der vil overfalde Deres ømme Siel! O Himmel! hvorledes skal jeg lemfældig nok kunde sige Dem: at Dorsan er under Tiltale for en stor Summa Penge, som han har stukken under sig i Krigens Tid, og at hans mildeste Dom maae blive den, at han berøves alle sine Værdigheder, at Fyrsten maaskee af en meget besynderlig Naade lader ham beholde en lille Gaard til at leve paa, men at alle hans øvrige Eyendomme bliver confisquerede. Saa hurtig, som jeg havde forfattet denne Dom, saa hastig var og dens Virkning; thi uden at sette mindste Tvivl til mine Ord brød hun ud: Jeg er næsten stum af Forundring. Er det den dydige Mand, der blev fremsat, som et Mynster for alle; og hvorledes har man kundet opdage dette Underslæb efter saa lang en Tid? En vis Person, svarede jeg, var kommen under Veyr dermed, men han undsaae sig ved at være Angivere, og han tænkte tillige ædelt nok for at ansee det, som en selvtagen Belønning for hans Tapperhed, saa længe Dorsan blev i sine Grændser. Men da han, ved at sværte retskafne Folk, søgte at tilsnige sig selv den første Ministers Plads, saa frygtedes der med Føye for at det maatte have alt for skadelige Følger for Landet, og man saae sig altsaa nødtvungen til at lade Patriotens Iver forjage Ømheden for en Mand, der havde tient med en Slags Reputation, og vise Fyrsten ham i sin rette Skikkelse. Grevinden gav sit naadige Bifald til denne Opførsel og syntes forvisset om, at Fyrsten ikke lod det blive ubelønnet. Jeg derimod forsikkrede hende, at denne ivrige Patriot sukkede efter en dyrebarere Belønning end Fyrsten formaaede at give ham. Men da jeg, blev jeg ved, til Trods for den Standhaftighed,

hvormed

hvormed De har anhørt denne ubehagelige Tidende, seer Smerten der arbeyder i Deres ædle og følsomme Barm, saa forvis mig allene om, at den ikke giør mig, som det uskyldige Redskab til at forvolde dem den, afskyelig i Deres Øyne. Dersom du havde været Vidne til denne Samtale, saa kunde du bleven overbeviist om, med hvilken Dristighed din værdige Ven kan fremføre en aabenbare Usandhed; thi Grevinden var saa langt fra at føle Smerte ved denne Tidende, at hun tvertimod anhørte den med saa kold en Ligegyldighed, som om hun aldrig havde seet det Menneske der taltes om. Hendes Svar til mig var: De kan umuelig bære den Agt for mig som De foregiver, dersom den ommeldte Frygt kan finde Sted hos Dem, da jeg skylder Dem saa uendelig meget. De har virkelig revet mig fra Bredden af den allerfarligste Afgrund; thi naar jeg nu legger mange Ting sammen, som jeg forhen ikke har givet Agt paa, saa kan jeg tydeligen see, at min Søster har vidst den hele Sammenhæng uden at sige mig den, og som virkelig var ret søsterlig handlet, men venteligen har Henriette skulde havt en god Medgift af mine Midler, naar hendes Moder havde hiulpen at spille Dorsan dem i Hænderne. Jeg giorde mig altsaa skyldig i den skammeligste Uerkiendtlighed, dersom jeg ikke ansaae Dem, der har revet dette farlige Dække fra mine Øyne, med de Følelser som saa vigtig en Tieneste bør opvække i en Barm, der søger sin Lyksalighed i at opfylde sine Pligter. Men undertiden, sagde jeg, elsker man sin Blindhed, og dersom Deres Ømhed for Dorsan faaer Medlidenheden de føler for alle Ulykkelige til sin Bistand, hvad har jeg da ikke at befrygte? Aldeles intet; svarede den omme

Siel;

Siel; thi det er ikke Dorsans Ulykke, men hans Forhold imod mig, der har udslukket min Godhed for ham. Havde han viist en sand Fortroelighed til mig, havde han giort min omme Barm til Siemmestedet for sine Klagemaal, saa havde jeg sikkert kundet være taabelig nok til at troe, at han var uskyldig og søgt ved Forøringen af min Haand at erstatte ham al sin Fortræd; men det, at han ikke vilde have min Kierlighed, men sin Underfundighed at takke for den, viiser mig tydelig, at man ikke gior ham Uret, og i det samme Øyeblik han tabte min Agt, blev det umueligt for mig at elske ham. Kunde da et Menneske, sagde jeg, som fra det første Øyeblik af at han var saa lykkelig at see Dem, ikke allene ved sine Handlinger, men endog ved sine lønligste Tanker har stræbt at giøre sig Deres Høyagtelse værdig, uden Formastelse fatte det søde Haab at blive elsket af Dem? Og kunde den Erkiendtlighed, som De selv har den Naade at forsikkre ham, ikke i saa følende, saa medlidende en Barm omskiftes til Kierlighed? Ingen Dronning kunde med en stoltere Mine see ned til sin foragteligste Slave, end den hvormed hun sagde: Hvordan Melicourt! Hvad vil De sige? Dette Øyekast slog mig som en Lynilds Straale ned for min Herskerindes Fødder, hvor jeg i den beste Roman-Stiil som jeg kunde udfinde bad om hendes Haand, med den Forsikkring ikke at forlade hendes Fødder, forend hendes Mund havde afsagt min Dom, enten til Døden eller Livet. Reys Dem, jeg befaler det, sagde min bydende Skionne, og betænk hvad det er for et Forslag De giør mig. Overvey selv, om det, jeg skylder min Ære, Verdens Meeninger og min afdøde Herres Navn, kan tillade mig at give

en

en Mand min Haand, hvorved jeg blev tvungen til at stige ned fra den Værdighed jeg nu beklæder? O gid jeg ingen større Vanskeligheder havde at bestride, raabte jeg ligesom uden for mig selv, hvor høystlykksalig havde jeg da ikke Aarsag til at priise mig! Jeg kiender Deres Empfindtlighed alt for vel, og min heftige Kierlighed skulde aldrig have bleven mægtig nok til at bryde min Taushed, dersom jeg ikke havde haft en Rang at byde Dem, som De uden at rødmes kunde tage imod. Nøy; fortræflige og uskatteerlige Siel! Jeg elsker Dem alt alt for høyt til at søge at blive lykkelig paa Deres Bekostning! Læs derfor dette Brev, og saa vil De i det finde Undskyldningen for min Dristighed. Jeg flyede hende derpaa Brevet, som Frontin havde bragt mig, og da jeg mærkede at hun var til Ende dermed, sagde jeg: Jeg føler min Fyrstes Naade i det inderste af mit Hierte min uforlignelige Grevinde! Men i hvor stor den end er, saa har den ingen Tillokkelse for mig, dersom den ikke kan blive Middelet til at forskaffe mig det eneste Gode, som min Siel attraaer. Siig mig, tør jeg haabe det? Alt hvad jeg kan sige, sagde hun og flyede mig Brevet, er dette, at jeg oprigtig tager Deel i Deres Lykke. I hvis Lykke tager Deres Engle-Hierte ikke Deel! sagde jeg, men lov mig, at De vil dele den med mig; thi da og ikke før bliver den en Lykke for mig. Hun slog mig sagte over Haanden, som jeg rakte hende, med disse Ord: De forlanger for meget paa engang; der ere visse Begivenheder, som forandrer vores Tænkemaade; naar altsaa Ministeren bliver af samme Tanker, som De nu er, saa vil jeg spørge mit Hierte hvad det siger;

thi

thi Frygten som det føler for at De kunde forandre sig, giør mig bange for at undersøge det nøyere. Jeg havde sikkert al min Kunst nødig til at bare mig for Latter; thi hendes Hierte har sikkert ligesaa lidet med denne heele Sag at giøre som mit; det er hendes Midler, som jeg vil i Besiddelse af, og hun vilde gierne et Trappetrin eller to høyere op i Rangen; men da Pengene ere mig lige nødvendige, enten jeg bliver Minister eller ey, saa maae jeg bruge al min Kunst til at blive vis paa mit Bytte, enten saa hendes Ærgierrighed finder sig vel eller ilde holden derved. Da jeg nu frygtede at hun maatte være bleven nogle Træk vaer i Musclerne, saa sagde jeg med en bitter Latter: Jeg seer alt for tydelig, at de ikke vil forkynde mig min Skiebne nu; for at sætte Grændser for min Fortvivlelse. De har ikke engang Medynk med mig og det Hierte, som rores over alle andre er allene haardt og følesløst imod mig; thi dersom det ikke var saa, hvorledes kunde De da nægte den ømmeste Elsker at læse sin Dom i det? Det er Besiddelsen af dette kostbare Klenodie og ikke deres Rigdom jeg attraaer, giv den til hvem De lyster, naar Hierte og Haand maae høre mig til. Kan det tilfredsstille Dem, sagde Grevinden, saa vil jeg lægge mit Hierte blot og bart for Deres Øyne; det er alt for oprigtigt til at frygte for at lade sig see, og har maaskee ladet Deres Fortienester giøre et stærkere Indtryk hos sig, end det for sin egen Roeligheds Skyld burde. Ja; Melicourt! Jeg kiender Deres ganske Værd, og saa snart jeg uden at rødmes for Verdens Øyne kan give Dem min Haand, saa skal den blive Deres. Ja; jeg vil endog

tilstaae

tilstaae Dem, at jeg maaskee ønsker dette lyksalige Øyeblik ligesaa høyt som De. Endskiønt jeg heller havde havt et Ja uden nogen Betingelse, saa maatte jeg dog stille mig an at være vel tilfreds med dette, jeg kyssede atstaa hendes Haand knælende og raabte ganske henrykt: O hvor lyksalig giør De mig! Nu er alle mine Tvivlsmaal forsvundne, og jeg frygter ikke meere for Dorsan. Det behøver De i Sandhed ikke heller; sagde hun; thi jeg skal give Dorsan med samt min Søster min Meening saa tydelig at forstaae, at de ikke allene skal kunde merke, at jeg er kommen efter deres Trækker, men endog at deres Nærværelse er mig besværlig. For at give hende Leylighed til at udføre dette ædle Forsæt, forlod jeg hende strax efter, men da jeg blev vaer, at Dorsan ved den til Udkiørselen bestemte Tid gik hen til hende, saa kunde jeg umuelig nægte mig selv den Fornøyelse at høre denne fornøyelige Samtale; og skyndte mig derfor hen til Clara, som strax fandtes villig til at lukke mig ind i Grevindens Cabinet. Med hvor stor en Glæde jeg gav Agt paa den, kan du selv slutte naar jeg faaer meddeelt dig den; men da Giensvarene vare meget korte, saa vil jeg anføre Samtalen uden at sette derhos: sagde han og sagde hun, og tiltroe dig saa megen Forstand, at du kan see af hvis Mund det er kommet. Det første hørte jeg ikke, men jeg slutter mig til, at Dorsan maae have spurgt om Aarsagen hvorfor hun ikke vilde kiøre ud; thi i det jeg kom paa min Post, hørte jeg Grevinden sige: Jeg troer ikke, at nogen er berettiget til at fordre Regnskab for hvad jeg giør

eller lader. Grevinde af Orville! General Dorsan! det ene blev sagt i en forundret, det andet i en spodsk Tone. Jeg kiender Dem virkelig ikke igien. Og jeg kiender Dem virkeligen meget bedre end jeg nogensinde har kiendt Dem, det er Forskiellen. Ha! nu forstaaer jeg Dem; De kiender min Ulykke og de skammelige Ränker, der er opspunden imod mig. Dersom de ikke ere finere end de man har betient sig af imod mig, saa vil de ikke være farlige som De selv seer. Det haaber jeg ogsaa; men hvad Ränker der er brugt imod Dem forstaaer jeg ikke. O ney; man har gaaet meget redelig og aabenhiertet tilværks imod mig, ved at fortie den smukke Sag for mig, der var anlagt imod Dem. Jeg har aldrig søgt at fortie den for nogen, og den vor saa bekiendt, at jeg umuelig kunde forestille mig andet, end at De havde vidst den fra Begyndelsen af; og min heele Hensigt ved ikke selv at tale til Dem derom, var allene at skaane Deres ømme Følelse. Dyden og Billigheden forpligter mig til at dæmpe Følelserne for dem, som ikke blot kan kaldes ulykkalige. Men Frue Grevinde! Jeg er ikke dømt endnu. Og følgeligen ikke heller friekiendt Herr General! Et veltænkende Hierte undskylder alletiider det længste mueligt er, og troer aldrig det værste uden efter Overbeviisning. Dersom De for et Øyeblik vil glemme, at Sagen angaaer Dem selv, saa kan De aldrig misbillige den Kræsenhed hos et Fruentimmer, der bær Agt for sig selv, at hendes Venner ikke engang maae være mistænkte. Er Redeligheden selv i Stand til at undflye Mistanken? Jo vanskeligere det er, jo meere forsigtig bør man

være

være til endog at undflye Skinnet, i det mindste er det Regelen for min Opførsel, og jeg troer, at det er nok sagt til at forklare Dem min Meening. Jeg har fuldkommen forstaaet den, Deres Naade! og min Nærværelse skal ikke længe holde Dem i Frygt for at paadrage sig Mistanken om at staae i Forbund med mig. Derpaa gik han, og jeg forlod min Post opfyldt af al den Vellyst, som en Siel kan nyde ved at see den krænket og forhaanet, som han hader. Men da det endnu feylede i min Triumph, at jeg ikke havde været et øyensynligt Vidne til hans Hiertes Sønderrivelse, saa besluttede jeg at kildre mig i Sielen ved dette Syn og selv at forkynde ham, at hans Dom var fældet, som jeg ogsaa et par Timer efter sat i Værk. I Morgen reyser han og Baronessen med samt hendes Datter her fra, saa jeg ikke allene har slaget den heele fiendtlige Hær, men endog Auxilair-Troupperne paa Flugten med; ikke engang saa meget som en Spion er bleven tilbage, der ved at opdage mine Anslag, kunde standse Seyervindingerne for den, som er din Ven og tillige den

triumpferende

Melicourt.

Syttende Brev.

Frøken Henriette S. til Frøken Sophia L...

Nu kan min Sophia belave sig paa med det snareste at tage imod sin Henriette, der med det samme usminkede og oprigtige Venskab kommer at kaste sig i hendes Arme, som hun forlod dem, og i Sandhed, dersom der er foregaaet nogen Forandring i mit Hierte, saa bestaaer den sikkert deri, at hun er bleven mig uendelig dyrebarere og kierere end nogensinde forhen. De Trækker og Ränker, som jeg ved mit Ophold her er bleven vaer, den Masque, hvorunder de fleste skiuler deres sande Skikkelse, den Efterstræbelse, Dyden er underkastet, og den Haandhed, hvormed den i Forfølgelsen begegnes af dem, der forhen smiggrede for den ved de herligste Lovtaler, har viist mig det menneskelige Hierte fra en Kandt, hvorved jeg ikke allene har bekommet en billig Afskye for det, man kalder den store Verden; men endog lært at sætte vedborlig Priis paa den Lykkalighed, som jeg nyder i vores roelige Boelig ved sande Venners Omgang, hvis Hierter hverken kiender Falskhed eller ærer Personer eftersom Lykken er dem gunstig, men efter deres egen og væsentlige Værd. Da jeg tænker at være næsten lige saa snart Hiemme, som min Sophia kan bekomme dette Brev, saa skriver jeg ikke allene i den Hensigt at forekomme hendes Uroelighed, om Postdagen kom, uden at hun fik Efterretning fra hendes Veninde, men endog for at forebygge hendes Forundring og skielmske Udtolkninger over

det

det Sælskab vi bringer med, og som bestaaer af den værdige Dorsan og vores gode Valsan. Saa ubehagelig, som Anledningen end er for Dorsan, saa kan mit Hierte dog ikke bare sig for at føle en Slags Glæde over den Fornøyelse, som min Sophia vil finde i denne fortræflige Mands Bekiendtskab og Omgang, og jeg er i Forveyen fuldkommen forvisset om, at hun ved den første halve Times Samtale med ham, vil ganske friekiende mig for den Partiskhed, som hun i sine Breve saa ofte har beskyldt mig for i Henseende til ham. Hvorledes det er gaaet til med vores saa hurtige Bortreyse, og hans endnu meere uventede Følgeskab, kunde jeg vel giemme til at fortælle hende mundtlig, men for at efterkomme min Sophias Begiering om at hvert Brev skulde indeholde en omstændelig Beretning saavel om alt hvad, der mødte mig, som hvad jeg saae og hørte, saa vil jeg opfylde den ved denne Fortælling til Punct og Prikke. Min Sophia veed af mit sidste Brev, at min Tantes Forhold imod Dorsan var ved hans Ankomst meget kold og fremmet og ganske stridig imod det, hun viiste i Byen; men undertiden syntes hun dog at komme tilbage til sin forrige Forbindtlighed imod ham. Især yttrede hun den meget stærk i Dag ved Bordet, hvor hun var overmaade mild og munter, og ikke allene foreslog os at drikke Thee paa et behageligt lille Sted, som hun kalder sit Meyerie og ligger en Miilveys herfra i en nydelig Skov, men hun inddeelte endog hvorledes vi skulde komme derhen, og hendes Indretning var, at hun vilde selv kiøre Generalen i sin Calesche; Melicourt skulde føre min Moder og Valsan mig. Da det var paa Tiide at kiøre bort, gik min Moder og jeg ind til hende, men

hvor stor var ikke min Forundring, da jeg i Steden for den Mildhed og Munterhed, der oplivede hvert et Træk i hendes Ansigt, blev en mørk, forbittret og spodsk Mine vaer. Om min Moder gav agt derpaa eller ey, det kan jeg ikke siige, men hun sagde hende i en ganske ligegyldig Tone, at Vognene vare færdige. Der kan kiøre for mig, hvem der har Lyst, men jeg bliver hiemme; svarede min Tante. Hvor er du kommen paa det Indfald, spurgte min Moder, det var jo dit eget Forslag? Det veed jeg meget vel, sagde hun med det foragteligste Aasyn, men den Tid kiendte jeg ikke Sælskabet saa godt som nu. For at afbryde denne Samtale forsikkrede jeg min Tante, at enhver med Fornøyelse ophævede Partiet, naar Lysten til det var forgaaet hende. Det behøves aldeles ikke, sagde hun; Melicourt overlader meget gierne sin Plads til Dorsan, og ved den Leylighed kunde min Søster giøre mig en Tieneste. Min Moder forlangede at vide hvori den skulde bestaae? Hvorpaa min Tante begierede, at hun skulde bede Dorsan jo før jo hellere at b. frie hende for hans Nærværelse. Det er en Commission, sagde min Moder lidet fortrydelig, som jeg slet og aldeles ikke paatager mig; den der har bedet ham komme hid, faaer ogsaa at bede ham tage bort igien, dersom hans Ophold er til Ulevlighed. Den mindste Erstatning, sagde min Tante, som du kunde giøre mig, fordi du ikke afværgede hans Indbydelse, var at skaane mig for at viise ham Døren. Og hvorved skulde jeg afværget det, som du beklager dig over? spurgte min Moder. Ved at sige mig, svarede min Tante, hvad Dorsan var for et Menneske, saavel som Forfatningen af hans Sag; thi det er næsten uhørt og utroligt

ligt at den ene Søster veed, at en Mand er anklaget og under Rettens Tiltale fordi han har forekommet Statens Penge, og vaerer dog ikke den anden ad for at tage imod ham. Min heele Hensigt dermed var og kunde ikke være andet, sagde min Moder, end at skaane dine ømme Følelser fra at sættes i Bevægelse over hans Uhæld, men nu merker jeg, at det var en meget unyttig Forsigtighed. Min Moder sagde det sidste med saadan en Eftertryk, at jeg ventede det skulde sette min Tante i Forlegenhed, men tvertimod, hun svarede med den største Kriposlighed; og som Retten uimodsigelig var paa hendes Side: Mit Hierte er ømt, ja endog meget ømt, men Pligterne har saa stor en Magt over det, at det allene kan føle og lide med de Uskyldige. Dette skiar mig saaledes i Sielen paa Dorsans Vegne, at jeg med Taarene i Øynene brød ud: Men min Gud! hvem tør sige, at Dorsan er skyldig? Min Tante vendte sig derpaa til mig med disse Ord: Du er alt for ung og kiender for lidet til Verden, min kiere Henriette! til at fatte Slutningen der nødvendig maae drages af at sætte Dorsans Uskyldighed forud; thi den kan i saa Fald ikke blive andet, end at Fyrsten er en grum og uretfærdig Tyran, og det var en utilgivelig Forbrydelse at troe sligt om en Fyrste, der i alle sine Handlinger har viist og dagligen viiser sig meere som den ømmeste Fader end en bydende Herre. Ganske vel, svarede min Moder; men kan der ikke været givet ham et falskt Begreb om Tingen? Saa kræver, sagde min Tante, i det mindste vores Hengivenhed for ham, at see med hans Øyne indtil de blive opladte; især da Verden alletider dømmer om Folk efter de Personer man holder Omgang med, og

derfor kan et Fruentimmer aldrig være vaersom nok i den Post. Saa behøves der da ikke meere, sagde min Moder, til at giøre en dydig og retsindig Mand til en Afskye i alles Øyne, end at en nedrig Siel beforer og bagvasker ham? Hvem der finder denne Regel for stræng, sagde min Tante i den bitterste Tone, har lov at formilde den saa meget som de lyster i deres eget Hiem, men hvor jeg er Herre, skal der paa det strængeste vaages over den. Jeg skal virkelig ikke lade mig det sige to gange min Søster; svarede min Moder med største Koldsindighed, saa snart mit Sælskab ikke er dig saa kiert, som dit mig, saa foredrager jeg mit Hiem alle andre Steder, og i Morgen vil jeg begive mig paa Veyen til det. Det staaer dig frit for; sagde min Tante, og det skal aldrig falde mig ind, at foreskrive dig Regler i Henseende til din Omgang, men siden du dog synes at være saa forliebt i Dorsans, saa kunde du ogsaa gierne tiene mig deri, at skille mig af med ham. Vil han følges med mig; svarede min Moder, saa skal det være mig en stor Fornøyelse, men jeg bringer ham intet uartigt Budskab, dertil agter jeg baade ham og mig selv for høyt. Derpaa gik min Moder bort, og gav mig et Vink til at følge med hende. Saa snart vi vare komne i vore Værelser, befalede hun vor Pige at pakke alle vore Sager ind, og sendte hen til Valsan med Begiering at tale et par Ord med ham. Han indfandt sig strax, og hun bad ham at udfinde en god Maade til at holde Generalen fra at tale med hendes Søster, siden hun frygtede for at Samtalen vilde blive ham meget ubehagelig, fordi Grevinden var i saa ond et Luune, at den endog havde bragt hende til den Beslutning at reyse

herfra

herfra i Morgen tilig. Alle muelige Fortrædeligheder, svarede Valsan, vilde jeg med Glæde skaane Dorsan for, ja endog bære dem paa hans Vegne undtagen denne; hans egen Velfærd beroer paa at blive overtydet om Grevindens onde Hierte, og jeg er inderlig glad over, at hun omsider tager Masquen af. Min Moder brugte al sin Veltalenhed til at overtyde Valsan, at han giorde min Tante uret i at beskylde hende for et ont Hierte. Vel an! svarede han, jeg vil da for Deres Skyld gierne lade denne Beskyldning fare, og i det Sted allene sige: at hendes Hierte er fremmet for alle menneskelige Følelser, at det ikke allene trodser Kierligheden, men endog Naturen; thi hendes Opførsel imod Dem, maae sikkert have været meget uartig, inden den kunde bringe Dem til den Slutning at reyse bort. Atter for hastig dømt, min Herre, sagde min Moder; hun sagde slet intet, som kunde bevæget mig dertil, saa fremt jeg ikke havde haft en Aarsag til at ønske mig hiem, som jeg ikke vilde sige hende, og derfor benyttede mig af den første givne Leylighed til at komme herfra. Men da jeg tvivler meget om, at Generalen bliver her længe meere, og jeg tillige forestiller mig, at det maae være ham meget ubehageligt enten at være i Byen eller allene paa sit Gods, indtil hans Sag bliver bragt saa vidt, at hans Nærværelse er nødvendig, torde jeg da ikke haabe den Godhed af Dem, at De vilde foreslaae ham at besøge mig, ifald De ellers troer, at han der vilde tænke mindre paa sine Fortrædeligheder. De er forekommet mig ved denne Leylighed Frue Baronesse, sagde Valsan; thi det var min fulde Agt, at udbede mig dette, som en Gunst af Dem, men da De dog ingen Afskye har for

Personer, som ikke ere Lykkens Kiæledegger; hvorfor vil De da ikke sige ham det selv? Fordi jeg veed, min Herre, svarede min Moder, at han ikke nægtede mig det saa snart jeg bad ham derom, endskiønt det var imod hans Villie, og da jeg nødig vilde paalegge ham den mindste Tvang, saa troede jeg at Forslaget allerbest kunde komme fra Dem. De har at befale, sagde Valsan, og jeg vil tillige bede ham at drikke The med Dem, da jeg nok skal give Dem et Vink desangaaende, og naar De af det erfarer, at han med Fornøyelse tager imod Tilbudet, saa tænker De sikkert for vel til ikke at betage ham Frygten for at trænge sig ind paa Dem. Strax efter gik Valsan hen at søge sin Ven op, og et par Timer efter kom de begge tilbage. Den dybeste Kummer trængte sig igiennem Dorsans tvungne Smiil; Striden imellem hans kiekke Mod understiottet af Uskyldigheden imod de oprørte Sindslidelser var saa kiendelig, at Taarene kom mig meere end een gang i Øynene, og kan min Sophia vel ogsaa nævne mig en grueligere Marter end den, som hans ædle Hierte var et Rov for, ikke allene foragtet og forhaanet (thi det har min Tante vist giort) af den han elskede høyest paa Jorden; men endog behandlet af den retsindigste Fyrste med den Haardhed, at ham ikke maae forundes Tid til at retfærdiggiøre sig; thi han og Valsan sagde os, at De havde faaet Efterretning om, at der samme Formiddag var gaaet Kiendelse i Sagen. Min Moder og jeg søgte at indskyde ham det beste Haab; skiønt ingen af os har noget, og jeg vil tilstaae min Veninde, at jeg for første gang misundte min Tante, og ønskede mig at være i hendes Sted. Hvilken ubeskrivelig Vellyst at erstatte slig en Mand

Lykkens

Lykkens Ubilighed, og tillige at give ham det tydeligste Beviis paa den rene, den usminkede Kierlighed, som Dyden allene er i Stand til at opvække. Min Moder, uden at oppebie Valsans Vink, bad Dorsan indstændigen at være hendes Giest paa nogen Tid, og i saa men værdige Personers Omgang at søge at glemme Lykkens Ubilighed. Han tog imod Tilbudet med en synlig Fornøyelse, og han og Valsan skal være vores Beskiermere paa Veyen. De vil kiøre i vores Vogn, og vores Helene skal kiøre i Generalens. Vi har bestilt Bønder-Hæste til den nærmeste Station, og endskiønt Generalen ikke vilde blive paa Gaarden i Nat, saa vil han dog i Morgen i min Moders og min Nærværelse sige min Tante Farvel. Vi søgte at bringe ham derfra ved at forestille ham, at vi da nødvendig maatte reyse nogle Timer sildigere end ellers, men han var ikke at bringe derfra, og Valsan var aldeles paa hans Side. Vi har ikke seet min Tante siden; thi da vi bleve kaldede til Bords, lod min Moder sige: at vi havde lagt os. Valsan, som horte at min Moder gav Helene denne Befalning, har sendt os en lækker Ret Fisk og nogle Becasiner, og mig synes, at intet Maaltid har smagt mig bedre, siden jeg kom hiemme fra, fordi det giorde mig forvisset om med det første at see min Sophia ilde i mine udstrakte Arme, for at tage imod den

uforanderlige

Henriette S...

Attende Brev.

Valsan til Formin.

Endelig har Grevinden af Orville taget Masquen af og ladet sig see i sin rette Skikkelse, og uagtet at Dorsan, som jeg med Glæde vilde lade mit Liv for, er et Rov for de grummeste Følelser, saa kan jeg dog neppe holde mig fra at lade min Glæde bryde ud; thi midt i de grumme Modgangs Skyer, der synes at indhylle hans beste Dage, bliver jeg en frembrydende Straale vaer, der forvisser mig om, at see ham saa lykkelig, som jeg ønsker ham, og hans retsindige Hierte fortiener. Naar Solen stikker meget varm, betyder det almindelig Regn og ondt Veyr; jeg gruede altsaa i mit Hierte ved Middags-Bordet for Følgerne af den Mildheds Straale, som fra Grevindens spillende Øyne stak med den meest fortærende Heede lige hen paa Dorsans Hierte; men Himlen skee Tak! den trak det Uveyr efter sig, som jeg længe havde ønsket, og næsten begyndte at tvivle om, at der nogensinde vilde bryde løs, siden de sammentrokne Skyer ideligen fordeelede sig, og viiste den klare Himmel. Nogle Timer efter vi havde spiist lod Baroneſſen mig hente for at bede mig at holde Dorsan fra Grevinden, siden hun var i en Forfatning til at begegne ham uartig. Hvor lidet dette stemmede overeens med min Plan begriber du selv, men om jeg ogsaa havde vildet, saa stod det dog ikke i min Magt; thi han var gaaet hen til Grevinden da

jeg

jeg gik ind til Baroneſſen. Efter at hun altſaa havde ſagt mig, at hun Morgenen derpaa vilde begive ſig paa Hiemreyſen, og bedet mig at foreſlaae Dorſan at beſøge hende, ſaa gik jeg fra hende for at ſøge ham op. Een af Tienerne ſagde mig, at han var nyelig gaaet ud i Haugen, jeg tog altſaa ſamme Vey, og fandt ham i et af Lyſthuſene i meget dybe og tungſindige Betragtninger. Ved Bordet havde Grevinden udvalgt ham til at kiøre ud med ſig; jeg ſtillede mig altſaa ganſke fremmet, og ſpurgte i en ligegyldig Tone: om han ventede paa ſin Skionne? Den Venten vilde være meget forgieves, ſvarede han mig i en heftig Bevægelſe: O Valſan! hvor ſtærk forblinder dog ikke Kierligheden vore Øyne; thi dine, ſom vare befriede fra den farlige Tilbøyelighed der beherſkede mig, de læſte tydeligen i Grevinden af Orvilles Hierte. Hvad vil du ſige dermed, ſagde jeg, jeg har aldrig troet at ſee viſſere Kiendetegn paa hendes Agt for dig, end de hun gav dig i Middags; er der forefalden noget ſiden? Forſkaan mig for denne gruelige Fortælling, min Ven! ſagde han; thi alt hvad jeg kan ſige dig er dette: at hun har givet mig de meeſt nærgaaende Beviiſer paa, at hendes Hierte er ligeſaa haardt og umenneſkeligt, ſom jeg anſaae det for at være ømt og ædelmodigt. Og det kan krænke en ſaa fornuftig Mand, ſom du er, ſagde jeg, bør du ikke meere glæde dig over at have faaet Øynene opladte? Men hvor ſmerteligt er det ikke, ſagde han med en Røſt, der gik mig ind i Sielen, at undertrykke en heftig og ſtærk befæſtet Kierlighed! Hvem forlanger dette af dig, min kiere Dorſan, ſagde jeg, ney tvertimod, for din egen Lykſalighedes Skyld, bør du aff alle Kræfter ſøge at vedligeholde den,

den, og .... Hvordan! brød han meget heftig ud, anseer du mig for saa nedrig, at Grevindens Foragt .... Bevægelsen over denne Foreſtilling hæmmede hans Tunge, og jeg ſagde: Her tales kun om din Kierlighed og ikke om Grevinden; thi jeg ſkal kunde overbeviiſe dig, at du aldrig har elſket hende. Du havde giort dig en Foreſtilling om alle de Yndigheder og Tillokkelſer, ſom et dydigt, ædelt og følende Hierte begaver et Fruentimmer med, i denne Foreſtilling forelſkede du dig og din Længſel efter Originalen til det Portrait, der var dannet af dig ſelv, bevægede dig til at troe at have funden det i Grevinden af Orville Men da hun ikke beſidder en eneſte af alle de Dyder du tiltroede hende, ſaa var det ikke heller hende du elſkede, men Froken Henriette under en fremmet Skikkelſe. Hun beſidder alle de Egenſkaber, ſom du ſetter Priis paa, i den ſtørſte Fuldkommenhed; hun er det, ſom en viis Skaber beſtikkede Fruentimmerne at være: en venlig og kierlig Troſter i alle Bekymringer, der ved den ømmeſte Deeltagelſe forlinder og huſvaler alle Livets Beſværligheder, og for hende er det, at du ſkal vedligeholde den Ømheds Lue, der er antænt i din Barm. Jeg nægter ikke, ſvarede han, at jeg jo har opdaget ſtørre og virkelige Fortieneſter hos Henriette: end jeg af hendes daglige Omgang nogenſinde havde tiltroet hende; ja, jeg ſkylder hende endog den Forbindtlighed, at hendes Tantes Forhold ikke rørte mig ſaa ſtærk, ſom det vilde have giort for nogle Dage ſiden; thi det, jeg ſaae og hørte om Henriette, havde allerede bragt mig paa de Tanker, at den ſande Dyd ſøger at undgaae endog det mindſte Skin af Pralerie, ſiden den har ſin Løn i ſig ſelv: men ſiig mig om jeg er i en Forfat-

ning

ning til at søge at vinde en dydig Piges Kierlighed? Din Forfatning, svarede jeg, vil sikkert blive god, den ene Lykke forvisser mig om den anden; thi Fyrstens upartiske Øye vil ikke blive vanskeligere at aabne end dit partiske. Imidlertid bør man søge at betage Grevinden sin Triumpf, og da Baronessen i Morgen tilig reyser herfra, saa synes mig at vi gjorde vel i at følges med hende; saa kunde du ikke allene have Leylighed at lære at kiende Henriette og tage din Beslutning, naar du saae Sagens Udfald, men det vilde endog krænke Grevindens Forfængelighed, naar du foregav at reyse bort for at følges med Baronessen. Det er umueligt, svarede han; thi for det første vil jeg ingen Nat blive meere paa denne afskyelige Gaard; og dernæst vil jeg ikke sette mig oftere i Fare for at være en ubeleylig Giest hos nogen, førend jeg veed hvad min Skiebne skal blive. Begge disse Indvendninger, svarede jeg, ere meget let hævede; Forvalteren overlader os med Fornøyelse en Seng i Nat, og du fornermer Baronessen høyligen om du troer, at hun er Grevindens Søster i en moralsk Forstand; thi hun har ikke allene paa det indstændigste bedet mig at formaae dig dertil, men hun igientager ganske vist sin Begiering til dig selv, og jeg har lovet hende at bringe dig med til at drikke The. Førend han kunde komme til at svare blev jeg Melicourt vaer at komme hen imod os; jeg bad derfor Dorsan at bevæbne sig med al sin Standhaftighed, paa det Melicourt ikke skulde faae noget at glæde sig over. Han gjorde ogsaa, men desuagtet nærmede Melicourt sig til ham, med disse Ord: Bevare os vel Herr General! Hvad er der mødt Dem, og hvilke mørke Skyer er der ikke oppe i Deres Ansigt,

De har dog vel min Komme ikke foraarsaget? Denne Tiltale sagde mig tydelig nok hvad han kom for; thi havde han ikke vidst hvad der var skeet, saa havde han sikkert ikke kundet see det. De tager Feyl i Deres Formodninger, min Herre! svarede Dorsan; der er slet intet uventet eller ubehageligt mødt mig, og jeg vidste ikke hvorfor Deres Komme skulde giøre nogen Forandring i mit Ansigt. Det er Herr Melicourts Overbeviisning hos sig selv, tog jeg derpaa Ordet, at fortiene mere end Ligegyldighed af dig, som venteligen er Aarsagen til, at han troer at blive nogen Forandring vaer. Er det ikke saa, min Herre? Ufeylbarlig, svarede han; og den Deel jeg tager i alt hvad der angaaer Dem, volder maaskee at det synes mig, at De ikke er saa munter, som De var ved Bordet. Det er ganske naturligt, sagde jeg, at Munterheden forgaaer, naar man vil forlade sine gode Venner. Hvad! vil De forlade os, sagde Melicourt med en paatagen Forundring; hvad er Aarsagen til denne Beslutning? Deels, svarede Dorsan, den Fornøyelse at følge Baroneſſen hiem, og deels den Uroelighed jeg er i, indtil jeg faaaer Ende paa min Sag. Det kan nu ikke vare længe, sagde Melicourt med den Ondskabs fuldeste Glæde i sine Øyne; førend De maae faae Udfaldet at vide; thi det kan dog ikke være Dem ubekiendt, at der er gaaet Dom i den i Formiddags. Det kan aldrig være mueligt, raabte Dorsan meget heftig, at en Sag kan tages op til Doms, uden at give den Anklagende Tid at fralegge sig Beskyldningen. Det er som jeg har den Ære at forsikkre Dem, saade Melicourt, jeg fik et Brev i Aftes, hvori man tilskrev mig det, som det nyeste der var i Byen, og tillige at det var skeet efter

Fyrstens

Fyrstens udtrykkelige Befalning. Da jeg mærkede, at Dorsan ikke var i Stand til at sige et Ord meere, saa sagde jeg med al den Følelse af Glæde, som det var mig mueligt at udtrykke: Dersom De vidste, Herr Melicourt! hvor betydelig denne Tidende er, og hvor ønskeligt et Udfald jeg har Aarsag at haabe af denne uventede Dom, saa havde De sikkert meddeelt os denne Efterretning med lidt meere Vaersomhed. Hvorfor det? spurgte han i en slags Forvirring. Fordi, svarede jeg, og saae ham stift i Øynene, en pludselig Glæde ofte kan have skadelige Følger, og deres Hensigt har vist ikke været at vilde giøre Ondt, det tænker De for vel til. Da jeg kiender Deres store Philosophie, sagde han med et haanligt Smiil, saa vidste jeg ogsaa forud, at Indtrykket af Deres Glæde maatte kun blive maadelig. Derpaa bukkede han sig paa en meget skiødesløs Maade og gik sin Vey. Han var aldrig saa snart ude af Lysthuuset, førend Dorsan kastede sig ned paa en Bænk, som et Menneske, der er ganske uden for sig selv; jeg gik hen til ham, tog hans Haand og sagde: Nu min Ven! hvorledes er det? Fat dig dog. Min Gud! raabte han, hvilken umenneskelig Behandling, og hvormed kan jeg have fortient den. Men hvad er det du beklager dig over? Veed du, ont det ikke er til dit eget Beste at man handler saaledes? Det skulde være til mit Beste, sagde han med Bitterhed, at man nægter mig den Ret, som der bliver den groveste Misdæder bevilget? Thi endskiønt Misgierningen er beviist ved Vidner og egen Tilstaaelse, saa gives ham dog et Forsvar, og mig fælder man Dom over, uden at jeg maae retfærdiggiøre mig. Jeg nægter dig ikke, sagde jeg, at Omgangen er uhørt; men

just derfor bør du saa meget desfør haabe et godt Udfald af den. Fyrstens milde og faderlige Hierte kan aldrig tillade ham at øve Uretfærdighed imod den ringeste af sine Undersaatter, end sige imod en Mand, hvis Dyder er ham bekiendt og som han har elsket saa inderlig. Det forekommer altsaa mig ganske troeligt, at han har undersøgt dit Svar til Commissionen nøyere, og da han af det har seet, at du med en stor Deel af dine Officerer kan bevidne, at du for at redde Cassen, mistede alt dit, saa har det tillige overtydet ham om, at du var vis paa, at der ingen Mangel var i den; thi ellers kunde du jo ved at forsvare den med mindre Heftighed frietaget dig for Regnskabet. Meget godt, svarede Dorsan, naar man ikke kunde sige: at jeg havde været tvungen til at gisre det, paa det mine Underhavende ikke skulde anklage mig for at kunde have rædet Cassen, om jeg havde vildet. I øvrigt er det ikke min egen Ulykke, som ved denne Leylighed rører mig saa stærk, som de, der foreslaaer mine elendige Medborgere. Jeg havde bereed mig paa at være ulykkelig, men jeg kan ikke uden den heftigste Smerte see, at den ømmeste Landsfader, den beste og retsindigste Fyrste kan forledes til at begaae den største Uretfærdighed. Hvad kan det hielpe de ulykkalige Borgere at være blevne befriede for udvortes Fiender, naar de skal være et Rov for Begierlighed, Falskhed, Underfundighed, Hyklerie og alle muelige Laster, der i menneskelige Skikkelser og under Dydens Maskve søger at forblinde Fyrstens Øyne, og bemestre sig hans Hierte. Disse Tanker, svarede jeg, ere den ædle Dorsan

værdige,

værdige, men da de allene kan tiene til at forøge din Kummer, saa søg at adsprede dem; og lad mine Foreſtillinger finde Sted. Du ſkylder din egen Stolthed at gribe efter alle Ting, om det ogſaa var et Skyggeværk for at ſynes roelig, ſaa længe du er her; og kan du ikke bringe det dertil, ſaa begiv dig i det mindſte herfra og følg med mig til Baroneſſen; thi det er uartigt at lade hende vente længere. I denne Begiering føyede han mig, og Baroneſſen tog imod ham med den ſkiemtſomme Bebreydelſe, at hun aldrig havde tiltroet General Dorſan den Forſængelighed at han kunde lade to Fruentimmere vente ſaa længe paa ſig, for at lære dem at ſætte vedbørlig Priis paa hans Sælſkab. Min lange Udeblivelſe Frue Baroneſſe, ſagde han, har en ganſke anden Aarſag; thi den reyſte ſig af en Tvivl, om en dømt Mand ikke var Deres Sælſkab alt for uværdig. Hvad! ſagde Baroneſſen, er der alt gaaet Dom i Deres Sag? Ja, ſvarede han, ſaa vidt har mine Efterſtræbere bragt det. Men Indholdet af den er mig endnu ubekiendt. Henriette nærmede ſig ham, og ſagde med et Anſigt der viiſte hendes ganſke Siel: Ey Herr General! ſaa kan det jo ligeſaa ſnart være Deres Venner ſom Deres Fiender, der har bragt det dertil. Naar har en forfulgt Mand Venner, min deylige Frøken! ſpurgte Dorſan? Den, ſvarede Henriette, ſom kun finder Dem naar han er i Lykken, eyer efter mine Tanker ſlet ingen, og det kan umueligt være Deres Lod; men at de ikke veed hvor ſtort Antallet er, er ogſaa meget naturligt; thi De har maaſkee ikke kundet viiſe Dem det, uden ved Ord; og diſſe har

Falskhed saa ofte misbrugt, at Oprigtighed undseer sig ved at tage sin Tilflugt til Dem. Jeg veed endog, tog jeg Ordet, at han har Venner, som har søgt at giøre ham vigtige og væsentlige Tieneſter, men jeg forbeholder ham denne Opdagelſe til en Troſt, om han ikke ſkulde være vederfaret al den Ret, ſom ham tilkommer. Værdige Perſoners Følelſe over vores Vanheld, ſagde Dorſan, giver Kræfter til at bære den; det vilde altſaa blive mig en ſtor Lindring i min Ulykke, om den dydige Henriette vilde ynkes over mig. Hun ſvarede ham: Det haaber jeg aldrig at faae Leylighed til; thi om det endog gik ſaa ilde, ſom det kan, at man berøvede Dem Deres Værdigheder, ſaa veed jeg ey, om man ikke ſnarere burde lykønſke end beklage Dem; ikke i det allene, at De blev befriet fra Forretningernes ſvare Byrde; thi den troer jeg lettes en retſkaffen Mand ved den Sødhed at fremme de Ringeres og Undertryktes Vel; men ved at undgaae alle de Forhindringer, ſom Ondſkab og Rænker kaſter i Veyen til at afværge alt det, der er godt og nyttigt. De har fuldkommen Ret Froken! ſagde Dorſan; men hvad kan troſte en ærekier Mand over Forliſet af hans gode Navn og Rygte? Deres Herr General! er alt for vel ſtadfæſtet, ſagde Henriette; til at De kan have noget at frygte for det; thi alle Veltænkende veed, at De har ſkaanet ſaavel Fiendens ſom Fyrſtens Underſaatter for alle de Byrder, ſom ikke vare høyſt nødvendige, og hvilket Beviis ſkulde kunde omſtøde den Slutning: at den Mand, ſom ikke vilde beriige ſig, hvor han kunde giøre det uſtraffet og med væbnet Haand, kunde det

endnu

endnu mindre falde ind at giøre det paa en Maade, som han kunde kræves til Regnskab for. Kan altsaa Ondskab naae den Seyer at de fældes i Mangel af Beviiser, saa afsiges i alle Retskafnes Hierter den Dom: at de i Kraft af Overbeviisningen om Deres egen Redelighed, har brugt Siel og Arm til Deres Medborgeres Sikkerhed, og derover glemt at forskandse dem selv imod Ondskab og Efterstræbelse. Men naar jeg undtager Dem og Deres Frue Moder, sagde Dorsan, hvor skal man da finde flere Personer af saa rar en Tænkemaade? I mit Nabolaug, Herr General, sagde Baronessen, beviis mig den Godhed at følge med mig, saa skal de finde Mennesker, der medens Lykken smilede til Dem, ikke havde nærmet sig dem af Frygt for at blive ansete for Hyklere; men i Modgangens Tid vil giøre sig en Ære af at legge den Hengivenhed for Dagen, som de skylder deres egen og Landets Velgiører. Dorsan tog meget erkiendtlig imod Tilbudet; og imedens jeg gik hen at bestille os Natteleye hos Teller, giorde Baronessen og Henriette ham bekiendt med de fleste af deres Venners og Naboers Caracteerer, og især beskreb Henriette ham sin Sophies ypperlige Egenskaber, og de Fordeele hun havde hendes Venskab og Omgang at takke, med saa megen Varme og Følelse, at Dorsan da vi vare allene tilstod mig, at jeg ikke havde ladet Henriettes gode Egenskaber vederfares den vedbørlige Ret. Saa snart Dorsan i Morgen har sagt Grevinden Farvel, saa begiver vi os paa Veyen, men endskiønt det synes, at dine Ønsker om at kiende Dorsan personlig er paa det nærmeste til at blive opfyldt, saa sæt ikke al for stærk Liid dertil, det

ahner mig, at det ikke skeer saa hastig endnu, men at en uventet Forhindring vil endnu paa nogen Tid holde mig fra at forsikkre dig mundtlig med hvor stor en Hengivenhed Jeg er

Din

uforanderlige Ven

Valsan.

Nittende Brev.

Melicourt til Tourville.

Helvede og alle dens Furier raser i mit Bryst; alle mine med saa megen Møye anlagte og med saa megen List udførte Anslag ere kuldkastede, og have allene befordret min egen Undergang. Dog dette skulde ikke smertet mig, dersom jeg kun havde draget Dorsan i Fordærvelsen med mig: men forestil dig engang hvor grædelig mine Pinsler maae være, da jeg i Steden for at skade ham og bringe Foragt over hans Navn, har hævet hans Ære til den høyeste Spidse, beklædt ham med Premier-Ministerens Værdighed, og giort ham Fyrsten tusende gange kierere og dyrebarere end han nogensinde har været ham. I Sandhed han havde aldrig havt nødig at forbyde mig sit Ansigt og Hoffet, Harmen over at være Vidne til Dorsans Triumpf og den Rogelse der vil blive bragt ham, havde været nok til at holde mig derfra: Var der endda kun bleven et Glimt af Haab tilbage for mig, om nogensinde at

faae

faae mit Had tilfredsstillet og mit Mod kiølet paa ham, saa skulde det understottet mig; men jeg indseer Umueligheden der til alt for vel. Kort sagt, jeg veed intet at gribe til, mine Midler ere borte, Fyrstens Naade forspildt, i Byen er det mig umueligt at komme; thi enhver vil vist vende mig Ryggen for at vinde den nye Ministers Gunst. Det er altsaa maaskee for sidste gang, at du horer noget fra den

fortvivlede

Melicourt.

Tyvende Brev.

Valsan til Formin.

Mine Ahnelser traf rigtig nok ind; vores Reyse gik ikke nær saa langt, som vi ventede; thi dersom du har seet efter Stedet, hvor dette er skrevet, saa maae du være bleven vaer, at det er paa Dorsans Gods; og hvorledes det er gaaet til skal følgende Beretning oplyse dig om. Det første man kunde komme for den naadige Grevinde af Orvilles Øyne, gik Baronessen, Frøken Henriette, Dorsan og jeg hen at betakke os for bevisste Høflighed. Vi fandt hende siddende paa en Sopha med Melicourt ved Siden af sig; hendes Haand lage meget kielen i Melicourts, og han kyssede den med Henrykkelse i det vi kom ind, venteligen for at krænke Dorsan, som Grevinden tog imod med disse Ord: Ey see, Herr General! Er De her endnu? Jeg tænkte De havde været borte for

længe siden. Dorsan uden at lade, som om han følede det Uhøflige der laae i denne Tiltale, svarede hende meget koldsindig: Det var min Skyldighed at sige Dem Farvel først. O den havde jeg gierne frietaget Dem for; sagde hun. Men jeg skyldede mig det selv, svarede han, siden De synes at troe, at jeg tænkte nedrig nok til at vilde indvikle Dem i mine Fortrædeligheder; og da de faa Venners Agt, jeg har beholdt, er mig overmaade dyrebar, saa har jeg bedet Frue Baronessen og Frøken Henriette at høre paa det jeg havde at sige dem. Grevinden og Melicourt giorde Miner til hinanden, hvori man læste deres ganske Hierte, og Dorsan blev saaledes ved: Forend min Fyrste fandt for godt at sende mig den sidste gang i sine Forretninger, giorde jeg ingen Hemmelighed af min oprigtige Kierlighed til Dem, men den var tillige saa uegennyttig, at dersom De havde besvaret den, saa havde jeg desuagtet fuldt og fast besluttet aldrig at benytte mig deraf, dersom jeg ikke ved min Haand kunde tilbyde Dem Fordeele, der nogenledes kunde veye op imod Dem, som jeg fik ved Deres; og jeg troer ved mit Forhold at kunde bevidne mine Ord. Strax efter min Hiemkomst mærkede jeg det Uveyr, der drog sig sammen over mig, og jeg kræver her den Tilstaaelse af Dem selv, om jeg fra det Øyeblik af har talet et eneste Ord angaaende min Kierlighed, uagtet at Deres venlige Forhold har meere end engang syntes at opmuntre mig til .... Grevinden faldt ham hurtig i Talen med disse Ord: De har aldeles ingen Aarsag til at trodse paa min Venlighed imod Dem; den kunde lige saa let være en Prøvesteen for en anden, som en Opmuntring for Dem. Deres Hensigt med den, svarede

Dorsan,

Dorsan, maae have været hvorledes den vil, saa bør De dog tilstaae mig, at da jeg ikke kunde læse i Deres Hierte, saa havde jeg Aarsag til at holde den for det jeg siger. Jeg beder Dem derfor allene at besvare mig dette Spørgsmaal: om jeg i forbenævnte Tid enten har talt om min Kierlighed, eller ladet et Ord falde, som kunde have Skin af at forlange noget Løfte af Dem? Men om De ogsaa havde giort det, meener De derfor, at De strax havde faaet det, spurgte Grevinden? Det er mit Hierte, svarede Dorsan, og ikke Deres Frue Grevinde, som jeg har at retfærdiggiøre; og jeg troer, at mit Forhold viiser tydeligen, at jeg, tildeels for ikke at falde andre til Last med mine Fortrædeligheder, men først og fremmest for at skaane Deres Ømhed og Medlidenhed ikke vilde tale til Dem om mine Bekymringer. Det lod, som om Dorsan vilde sagt meere; men en Tiener kom ind og sagde, at der var en Staldkarl med et Brev til Melicourt, og da han af Generalens Vogn, som holdt i Gaarden, saae at han var der ogsaa, havde han bedet ham at flye Generalen denne Pakke, som han havde Ordre at bringe ud paa hans Gods. Dorsan skiftede Farve ved at tage imod den, og jeg hørte Henriette hviskede til ham: at en Mand som han kunde aldrig have noget at befrygte. Melicourt derimod tog sit med en synlig Triumpf, og da han af Seglet sluttede sig til at det indeholdt en Naades Bevisning til Løn for hans, ham selv bevidste Fortieneſter, saa flyede han Grevinden Brevet og bad hende at læse det, med den Forsikkring, at ingen Lykke kunde være ham behagelig, uden den han fik igiennem hendes Mund. Hun imodtog denne Forretning med et ligesaa forbindtligt Svar

paa hendes Side; men neppe var hun til Ende med Brevet, som indeholdt en Forviisning fra Hoffet; forend hun med den allerydersie Foragt kastede Brevet til ham og sagde: Denne Belønning opdager mig Deres Fortieneſter i sin fulde Glands, og De kan forlade Dem til, at jeg lader Dem vederfares den samme Ret, som Fyrsten. Imidlertid havde Dorsan aabnet sin Pakke, og der kom et ganske andet Liv i hans Ansigt, da han blev Fyrstens egen Haand vaer. Alle muelige Følelser af Henrykkelse, Glæde og Forundring viiste sig i hans mindste Bevægelse medens han læste det, og aldrig saa snart var han kommen til Ende dermed, forend han slog sine Arme om mig, trykkede mig til sit Bryst og raabte: Dersom nogen Titel kan overgaae den, af en sand og troefast Ven! saa lær mig den; thi saa fortiener du den paa mig. Baroneſſen bad ham meget inderligen rørt at forklare dem Aarsagen til hans heftige Bevægelse, og hendes Daatters taarefulde Øye, der var heftet paa Dorsan, syntes at igientage sin Moders Bøn. Jeg er saa ubeskrivelig lykkelig, svarede Dorsan, at min Ven, min retskafne Valsan ikke allene har retfærdiggiort mig, men min Fyrste elsker mig høyere end nogen Tid forhen, og hans uskatteerlige Brev er mig et langt dyrebarere Beviis, end Miniſter-Patentet, som han har værdiget at oversende mig til en Stadfæstelse derpaa. Han havde neppe sagt dette, forend Melicourt sank næsten afmægtig ned i Sophaen, som han nyeligen brystede sig saa meget i, og Fortvivlelsens sorte Billede tillige med Avindens Gift stod saa stærk i hans Aasyn og fraaddede saaledes paa hans Læber, at jeg gruede ved at see paa ham. Grevinden derimod traadde med al den indtagende

tagende Tækkelighed, som hun kan udbrede over hendes mindste Bevægelse hen til Dorsan med disse Ord: Det er mig umueligt at udtrykke hvor heftig mit Hierte er rørt over den Seyer Deres Redelighed har erholdt over Underfundighed og Ränker: og da jeg er vis paa, at Deres Hierte er for ædelt og Deres Tænkemaade for ophøyet til at De ikke i Londom skulde have billiget den Vaersomhed, som Dyden paalegger et Fruentimmer i Henseende til hendes Omgang, i hvor dyrt dette Offer end maatte komme hendes Hierte at staae; saa troer jeg ikke bedre at kunde overtyde Dem om den Vold jeg blev tvungen til at giøre paa mine Følelser, ikke heller at kunde forskaffe Dem en fuldkommnere Hævn over Deres Fiender og nedrige Efterstræbere, end ved at tilbyde Dem mit Hierte og min Haand, og med Dem Raadighed over alle mine Midler. I dette Øyeblik skielvede jeg for første gang paa Dorsans Vegne; ikke at jeg skulde tiltroet ham den Skrøbelighed at tage strax imod dette Tilbud, men jeg frygtede, at hans Hierte endnu var saa meget i hendes Vold, at det maatte blive hendes Talsmand, og søge at undskylde hendes Forhold. Men han lod mig ikke længe blive i denne Angst; thi efter at han i nogle Øyeblikke havde betragtet hende med Forundring, bukkede han meget dybt for hende, og sagde: Min naadige Grevinde! Jeg indseer den fulde Værd af dette glimrende og tillokkende Tilbud, men Deres Følelser over Ulykkelige ere meget heftigere end jeg nogensinde havde forestillet mig, siden De ikke engang kan taale Synet af Dem, og saa stadig, som mit Forsæt end er at stræbe efter at fortiene min Fyrstes Naade, saa mueligt er det, at jeg kan forliise den paa nye. Forsigtigheden for-

binder

binder mig altsaa til at sætte mig i Sikkerhed for Fremtiden, og af Frygt for at blive utaalelig i min Kones Øyne, naar jeg havde hendes Trost og Biestand høyest nødig, maae jeg nægte mig selv den Ære, Deres Godhed tiltænker mig. Men De, dydige og elskværdige Henriette! der finder en sand Fornøyelse i at nærme sig de Elendige og forlindre deres Kummer, vil De ikke ved at tage imod mit Hierte og min Haand, forvisse mig om at finde Husvalelse i alle de Gienvordigheder og Forandringer, som endnu maatte forestaae mig. Dette kunde Grevinden ikke holde ud, hun saae med den yderste Haanhed til dem, og sagde: Den der kan holde det for en Lykke at faae Henriettes Haand, er uværdig til at eye min, og jeg foragter eder begge saa høyt, at jeg skal skye alle de Steder hvor mit Øye kunde blive straffet med tvende saa Uerkiendtliges Syn. Derpaa gik hun ind i sit Cabinet og slog Døren med Heftighed i efter sig. Dorsan vendte sig derpaa til Henriette igien og sagde: Skal jeg da være den eneste, hvis Vel den yndige Henriette ikke vil giøre sit til at befordre; thi tænk ikke, at mit Tilbud er en Virkning af min Forbittrelse imod Deres Tante; min Agt for Dem er alt for stor til at betragte Dem som et Redskab for min Hævn, og jeg forsikrer Dem helligen, at min uventede Lykke er mig meest dyrebar i det Haab, at deele den med Dem. Det beroer paa min Moder, min Herre! sagde Henriette, men jeg er næsten vis paa, at hun ikke nægter mig sit Samtykke, naar jeg aabenhiertet tilstaaer hende, at hun ved det kan giøre mig fuldkommen lykkelig. Ved disse sidste Ord overdrog en mørkerød Farve hendes deylige Ansigt og Baroneſſen tog hendes Haand, lagde den i Dorsans,

som

som kyssede den med Henrykkelse, og Baronessen sagde med Taarene i Øynene, jeg overgiver Dem det kiereste jeg har i Verden med en sand Fornøyelse, men for at den kunde været fuldkommen, saa vilde jeg allene ønsket, min Herre! at De havde giort denne Begiering førend jeg var vis paa alle de udvortes Fordele, som den forskaffer min Daatter, paa det jeg kunde overbeviist Dem, at jeg gav hende til den dydige og ikke den mægtige Mand. Dersom Dorsan, sagde jeg, ikke allerede havde Beviiser nok paa Deres Agt for ham, saa maatte han blive fuldkommen overtydet derom, ved at høre, at De vilde afstaae Deres ustridige Rettighed til det omtvistede Gods, naar Deres Svoger vilde have overladt de Papirer, som han havde af Dorsans i sine Hænder; og De bør takke Herr Melicourt for hans Omhyggelighed i at forebygge dette for dem saa ufordeelagtige Mageskifte. Dette Stød skildte os af med ham, han foer næsten rasende ud af Stuen, og da Dorsan derpaa forlangede en nøyere Underretning herom, svarede jeg ham, at mig syntes vi havde opholdt os al for længe paa et Sted, hvor vi vare saa ilde velkomne; jeg troede derfor at vi giorde vel i at tage Froekost hos Teller, og da efter al Formodning vores Reyse-Route nu maatte forandres, saa kunde vi imidlertid overlegge alle Ting. Dette Forslag blev strax sat i Værk; jeg viiste Dorsan dit Brev angaaende det omtalte Tilbud, som forøgede Dorsans Henrykkelse over de to Personers Tænkemaade, som nu snart saa nøye skulde forbindes med ham. Han forestillede Baronessen og sin elskværdige Brud, at det vilde være den utilgiveligste Efterladenhed i hans Pligter, om han ikke strax drog til Byen, og han var vis paa,

at

at De vilde sande med ham, at hans Hierte burde drive ham langt stærkere end hans Skyldighed efter at være bleven benaadet med saadan et Brev; hvorpaa han fiyede dem Fyrstens. De gave ham fuldkommen Ret, men da de tillige yttrede megen Mishag over at følge med ham, da De ingen Bekiendtskab havde at drage ind til, saa blev Aftalen den, at jeg skulde følge med dem til Dorsans Gaard, og der føye de fornødne Anstalter til hans Bryllup, da han saa snart det var mueligt vilde tage Tilladelse af Fyrsten at komme til dem, for at forbindes med Henriette, og bringe hende til Byen som sin Gemalinde. De forlangte derpaa eenstemmigen at vide, hvorledes jeg havde kundet retfærdiggiøre Dorsan, som jeg gav Dem følgende Beretning om: Da dette lykkelig overstandne Uveyr reyste sig imod Dorsan, var jeg hos min gamle Ven Formiu, og vidste altsaa intet af hele Sammenhængen, førend han ved min Tilbagekomst viiste mig Finands Kammerets Brev tillige med hans Erklæring om Maaden, hvorpaa han troede at have mistet Qvitteringerne, der manglede. Saa ofte jeg ved slige Contracters Slutning eller Betalning var hos ham i Hoved-Qvarteret, havde jeg alletider taget Gienparterne til mig, paa det de i paakomne Tilfælde ikke skulde være paa et Sted, og det skiød mig paa Øyeblikket, at jeg maatte have disse; men da jeg var ikke vis derpaa, saa sagde jeg ikke et Ord derom, for ikke at smiggre ham med et falskt Haab. Jeg om ikke saa snart om Aftenen i mine Værelser førend jeg gav mig til at rage i mine Papiirer, og ingen kan forestille sig min Glæde, da jeg var saa lykkelig at finde dem. Min første Bevægelse var at iile tilbage til min Ven, for at overlevere ham

denne

denne Skat, og jeg var allerede i Forstuen da det faldt mig ind, at denne Leylighed kunde blive den beste Prøvesteen for Grevinden af Orvilles Hierte. Jeg gik altsaa tilbage igien, giemte mine Papiirer meget vel og begyndte strax om Morgenen derpaa at plage Dorsan for at besøge Grevinden; havde han ikke været at overtale dertil, saa havde jeg strax betaget ham alle sine Bekymringer, men da han gav efter, saa maatte jeg søge at giøre Ende paa dem uden hans Vidende. Grev Murray var den eneste, som holdt ved offentlig at paastaae Dorsans Uskyldighed; jeg begav mig altsaa til ham, og bad ham at forskaffe mig Audience hos Fyrsten, siden jeg havde noget magtpaaliggende at aabenbare ham Dorsans Sag angaaende, som jeg ikke kunde sige til nogen anden, men om det var mueligt saa ønskede jeg gierne, at denne Audience blev en Hemmelighed for alle andre. Han svarede mig, at han just stod færdig til at tage op paa Slottet, og at han med saa meget større Fornøyelse vilde søge at udrette det, som han var vis paa, at denne Sag var Fyrsten ligesaa ubehagelig, som Dorsan selv. Om Eftermiddagen bekom jeg det Svar fra ham, at jeg om Morgenen derpaa skulde indfinde mig hos ham paa Cancelliet, da Fyrsten igiennem sin Longang vilde komme der til mig, som ogsaa skeete. Jeg overleverede ham Qvitteringerne, sagde ham hvorledes Dorsan havde forliiset Originalerne, og Maaden hvorpaa Gienparterne vare komne i min Vold. Jeg viiste ham hvor meget Dorsan havde mistet af sin egen Formue ved disse Qvitteringers Forliis, som var det overtydenste Beviis, at han til Landets Tieneste havde grebet sit eget an, istedenfor at berige sig, og at naar ikke Ond-

skab

skab og Efterstræbelse havde lukket hans Anklageres Øyne for hans Uskyldighed, saa maatte det lange Tidsrum imellem Qvitteringerne overført dem om, at Armeen haade behøvet Underholdning i saa lang Tid. Han hørte paa mig med Taarene i Øynene, og spurgte mig, om min Ven vidste noget herom? Jeg svarede: Ney; at jeg havde forbeholdt ham den Glæde at faae den første Efterretning om hans Retfærdiggiørelse fra en Fyrste, som han elskede saa inderlig, at hans Naades Forliis faldt ham næsten lige saa smertelig som hans Æres; og at Greve Murray var den eneste der var vidende om den Naade jeg nu nød, men uden at vide hvad jeg havde at foredrage. Han befalede mig derpaa at fortie det for alle endog for Dorsan selv; det er nødvendig til mit Anslags Udførelse, blev han ved; thi endskiønt jeg har Beviiser nok til at retfærdiggiøre Dorsan og mig selv med, ved at tilvende ham større Naades Beviisninger, saa har jeg dog ingen til at affstraffe hans Efterstræbere. Den første Angivere maae for Dagen, for at tiene andre til Exempel, jeg vil altsaa stille mig an at være fuldkommen overtydet om Dorsans uredelige Forhold, og offentlig tale om de Forbindtligheder jeg skylder den, der først har opdaget den, da han vist ikke mangler at kræve sin Belønning, som han ogsaa skal faae. Med dette Løfte lod han mig gaae, og at han har opfyldt det vidner den Glæde om, som vi alle føler. Brevet som han har skrevet Dorsan til, er saa livagtig en Afbildning paa hans Hierte, at jeg havde givet dig en Udskrift af det, dersom Frøken Henriette ikke havde sendt een til sin Sophia, hvor du kan faae det at see. Jeg har for nærværende Tid saa travelt med at foranstalte alle Ting

til

til en Høytidelighed, som er en sand Vellyst for mit Hierte, at førend den er forbie vil du neppe høre noget fra

Din

oprigtige Ven

Valsan.

Et og Tyvende Brev.

Frøken Henriette S. til Frøken Sophia L...

I Steden for at omfavne sin Henriette maae min Sophia lade sig noye med et Brev fra hende, og hun føeler saa meget paa hendes uforfalskede Venskab, at hun endog troer det vil blive hende meere kierkommen end hun selv, siden den største og meest uventede Lykksalighed har holdt hende tilbage. Jeg er forsikkret om, at min Veninde Hierte vil slaae af Glæde, naar jeg faaer sagt hende, at Dorsans Redelighed har erholdt en fuldkommen Seyer over sine efterstræbende Fiender, at han er høyere end nogensinde forhen elsket af Fyrsten, der til et Pandt paa hans Naade har udnævnt ham til Premier-Minister; og at jeg skal om faa Dage, ved et helligt og uopløseligt Baand, forenes for evig med denne dydige og retskafne Mand. Ja; min elskede Sophia! Jeg er Dorsans Brud; og den Vellyst, der opfylder min Barm ved dette Navn, overtyder mig om, at min Veninde kiendte mit Hierte nøyere end jeg selv, da hun beskyldte det for, at have overgivet sig til Dor-

 san,

san, men denne Kundskab vil tillige blive min Borgen hos hende, at det er hverken hans Lykke eller Høyhed; men ham selv, som jeg elsker; og jeg føler nu, at jeg neppe nogensinde havde kundet give min Haand til nogen anden. Vi har siedse været enige om, at den rasende Sindslidelse, som man belægger med det Navn af Kierlighed, ikke er nødvendig til Egtestandens Lyksalighed, men at det Fruentimmer paa den anden Side handler ilde imod sig selv og forbryder sig imod den, der betroer sin Ære og Lyksalighed i hendes Vold, som giver sin Haand til een, naar en anden har Fortrinet i hendes Hierte, og Dorsans Fortieneſter havde mig selv uafvidende giort saa levende et Indtryk i min Barm, at jeg aldrig kunde agtet nogen anden Mand saa høyt som ham, saa snart han besad mindre gode Egenskaber, og jeg troer ikke, at Verden kan forevise den anden Dorsan. Ofte naar jeg forestiller mig den Lyksalighed der er falden i mit Lod, saa troer jeg at det allene er en behagelig Drøm; thi Dorsans Retfærdiggiørelse og Tilbudet af hans Hierte og Haand overumplede mig saa pludseligen, at jeg har Møye med at holde det for noget virkeligt, men naar saa Stedet jeg er paa, saavel som tusende andre Ting overtyde mig om at det er saa i sig selv, saa kan jeg ikke bare mig for at føle Medynk over min Tante og det, hendes Hierte og Forfængelighed maae føle ved denne Leylighed; og i hvor fordeelagtige Følger det end har havt for mig, maae jeg dog beklage hendes Blindhed, der med Haanhed kunde støde et saa opperligt Gode, som en værdig og dydig Egtefælle fra sig, fordi hun troede, at han vilde blive berøvet den forfængelige Høyhed, som faaer meere Glands og Prydelse af Dorsan end

den

den er i Stand til at meddele ham. Jeg har ikke fattet mig nok endnu til at give, min Veninde, en omstændelig Beretning om, hvorledes alle disse mange Forandringer tildroge sig; thi saa behagelig en Udsigt, som jeg end har for mig i Fremtiden, saa skielver jeg dog ved at see Forberedelserne til det vigtigste Skridt, som et Menneske i sin hele Levetid kan giøre, og som ved at forøge mine Evner tillige vil forøge mine Pligter. Men tør jeg ikke haabe, at min Sophia, som ved alle forekommende Leyligheder har været min troe Raadgiver og Ledsager, ikke heller nægter mig sin Bistand ved denne vigtige Begivenhed? Vil hun ikke ved sin behagelige Nærværelse understøtte sin Veninde, og derved opfylde det eneste Ønske der er tilovers for mit Hierte; thi dersom hun føyer sine Bønner til min kiere Dorsans, som har skrevet hendes Herr Fader til derom, saa er jeg vis paa, at han ikke nægter det. Skulde alt dette ikke være nok til at faae min saa indstændige Begiering opfyldt, saa vil jeg endnu give min Sophia en bevægende Aarsag, nemlig den: at see en Regent, som lever kun for sine Undersaatter, som Hykleren skielver for at nærme sig, som har aabnet Sandheden en frie Adgang til sit Øre, og som ved Magtens Anvendelse viiser sig Dydens og Menneskernes sande Ven. Til et Beviis paa det jeg siger, følger hermed Afskriften af et Brev, hvori hans Hierte paa det tydeligste staaer afmalet. Beste, kiereste Sophia! lad dette ikke blive den første Begiering, der nægtes mig, men und mig den ubeskrivelige Fornøyelse paa den betydeligste Dag i mit hele Liv at kunde trykke min

Veninde til mit Bryst med den Forsikkring, at endskiont mit Navn forandres er jeg dog

min Sophias

uforanderlige

Henriette S...

To og Tyvende Brev.

Fyrsten til Dorsan.

Redelige Dorsan! Kom saa snart, som mueligt tilbage i din Herres og Vens Arme, der ere aabnede for at tage imod dig. Den ærlige Valsan havde aldrig saa snart ved Gienparternes Overlevering af de forliiste Qvitteringer stadfæstet Overbeviisningen i mit Hierte angaaende din Uskyldighed førend jeg fandt, at det var slig en Mand, som dig, uanstændigt at møde for Dommere endogsaa til at frikiendes. For altsaa at straffe mig selv, fordi jeg havde kundet lade mig forleede til at fatte Skyggen af Mistanke om din Redelighed mødte jeg selv som din Talsmand og dit Forsvar. Men da din Straf bør staae i Forhold med din Forbrydelse, som bestod i at have opofret dit eget for at frelse mit og det Almindeliges, saa finder du din Dom i det indlagde Minister-Patent, der tilholder dig, at tiene mig og Staten saaledes som du hidindtil har giort, da du stedse i mig skal finde den huldeste og oprigtigste Ven.

Friederich.

Tre og Tyvende Brev.

General Dorsan til Frøken Henriette S...

Min elskværdige Henriettes Hierte kan meget bedre forestille hende, end jeg formaaer at beskrive Fyrstens meere end naadige Modtagelse; jeg veed intet andet at ligne den ved, end tvende Venners Sammenkomst, der efter en lang Fraværelse og udstandne store Farligheder, ere saa lykkelige at see hinanden igien. Jeg er fuldkommen overbeviist om, min Dyrebare! at jeg ikke overtræder Ærbødigheden imod min Landsherre ved at smiggre mig med, at han virkelig føler Venskab for mig; thi at udelukke denne søde Drift af Regenteres Barm, er at betage dem Lindringen i alle menneskelige Besværligheder, som De saavel som den ringeste af Deres Undersaatter ere underkastede, og Lættelsen af deres store og svare Byrde. Endskiønt mit Hierte i dette uskatteerlige Øyeblik følede min ganske Lykksalighed, saa bestod min største Vellyst dog i den Tanke, at jeg skulde dele den med Dyden selv, naar jeg paa den kraftigste Maade kunde kalde et Fruentimmer mit, hvis Sinds ypperlige Gaver i tusende Grader overgaaer hendes personlige Deylighed i hvor stærkt den end drager Øyet til sig. Jeg udbad mig endnu samme Dag min Herres Tilladelse til en Foreening, der skal krone alle mine Ønsker, og han var meget villigere til at give mig den, end til at staae fra sit Forsæt, at dette for mig saa kiere Baand skulde knyttes i hans Nærværelse. Den fortræflige Grevinde Murray erkyndigede sig

med saa megen Følelse om min dyrebare Henriette, og ønske, de med saa megen Varme at blive bæret med hendes Venskab, at jeg gav det ædle Par Part af den Lyksalighed jeg har Haab om i Besiddelsen af saa dyrebart et Klenodie, og de tage begge saa oprigtig en Deel i min Glæde, at De vil følges med mig, for at være Vidner til en Foreening, hvori min høyeste Attraae skal være at forekomme alle min Henriettes Ønsker. I Morgen Aften haaber jeg mundtlig at forsikkre hende, at jeg indtil mit sidste Øyeblik er

Min dyrebare Henriettes
oprigtig elskende og troe
Dorsan.

Fire og Tyvende og sidste Brev.

Valsan til Formin.

Dersom du og alle dine befinder sig saavel som jeg ønsker, saa er der intet lykkeligere Menneske paa Jorden, end din Ven Valsan. Jeg kan næsten sige, at jeg er drukken af Glæde; thi i Gaar havde jeg den store Fornøyelse med egen Haand at give Dorsan alle sine Dyders Løn i den elskværdige Frøken Henriette S... og det med den fulde og faste Overbeviisning, at Himlen havde dannet deres Hierter for hinanden, og til at befordre fælleds Lyksalighed. Vor Sælskab var kun lidet; thi det bestod ikke af flere Personer end Brud og Brudgom, Baronessen, Greve Murray og Grevinden, Frøken Sophia L... og din Ven, men jeg tør byde Trods til den talrigeste

rigeste Forsamling ved slige Leyligheder, i at have sendt meere velmeente og ivrigere Bønner til Himmelen for et Brudepars Velgaaende end de, som vore Hierter frembragte. En gladere Dag veed jeg ikke at have havt i min hele Levetid, Munterhed og sand Glæde oplivede enhvers Barm, uden at der hørtes en vild Støyen og Raaben, og lige saalidet nedrig eller tvetydig Skiemt. Efter Maaltidet foreslog Dorsan os en Spadseregang i en liden indhegnet Skov, som stoder lige til Haugen, og efter at han havde ført os i adskillige planerede og igiennemhugne Alleer, kom vi paa en Fodstie til et lille men meget næt Huus med en nydelig Frugt-Have ved. Den Vrimmel af allehaande smaae Kræe, som løb ind og ud i Gaarden, syntes at bevidne Beboernes Velstand, og gav Henriette Anledning til at spørge Dorsan: hvem der boede? Han svarede hende: et par værdige Folk, min Dyrebare! hvoraf Manden har Opsigten med denne lille Skov, som jeg nyelig har ladet indhegne og sette Vildt i, og dersom min Henriette har Lyst til at giøre nærmere Bekiendtskab med disse gode Folk, saa vil hendes Nærværelse vist overmaade glæde dem. Hun var strax villig dertil, men hvor stor var ikke baade hendes og min Forundring, da vi saae den graaeskiæggede Simon og hans Kone, der kunde krybe lidet om igien, og som tage imod hende med Tak og Velsignelser for det jordiske Paradiis de vare satte i. Henriette vendte sig meget rørt til Dorsan, men han forekom det som hun vilde sige med disse Ord: Jeg kan ingenlunde lade min Elskværdige blive i den Tanke, at jeg har søgt at forbinde hende ved denne Gierning. Jeg skylder dette gode Par alt for megen Forbindtlighed til at kunde afbetale dem

den; thi deres oprigtige og usminkede Lovtaler opdagede mig allerførst det Hiertes Beskaffenhed, som i Dag har forvisset mig mine øvrige Dages Lykksalighed. Derpaa fortalte han Tildragelsen med Simon, som jeg har berettet dig, med det Tillæg, at han den Morgen, da vi havde forladt Grevinden af Orville, havde giort Aftale med Teller, om at skaffe Simon frie fra Gaarden, og tillige givet ham en skriftlig Befalning til hans egen Forvalter om at forsyne dette Huus med alle behørige Ting, og hvor de vare ankomne i Gaar. Det øvrige af Dagen blev tilbragt, deels med Musique og deels paa andre behagelige Maader, og da Natten kaldte os til Hvile, bød jeg Dorfan god Nat ved hans Sengekammer-Dør med større Bevægelse end jeg nogensinde har følet, men at den var intet mindre end ubehagelig kan du let slutte. I Morgen er al den omliggende Adel indbuden til at spise her, og om tre Dage gaaer vi alle til Byen. Skulde du nogensinde have tvivlet om mit Venskab, saa kan dette Brev tiene dig til et Beviis paa hvor kier du er mig; thi for at meddele dig denne glædelige Tidende, har jeg ikke endnu ønsket Brudeparret en god Morgen, men da jeg nu umuelig kan opsætte det længere, saa lev vel, og glæd dig med

Din

bestandige Ven

Valsan.

Emilie

Emilie

eller

den belønnede

Standhaftighed.

Emilie
eller
den belønnede Standhaftighed.

Det er en lige saa rigtig som almindelig Sats, at Forældre ikke skylde deres Børn andet end en god Opdragelse, men den setter tillige forud, at Forældrene bør selv have et vaaget Øye over den, som de dog ingenlunde ere i Stand til, saa snart deres Forhold er det allerfarligste Exempel for Børnenes Sæder og rigtige Tænkemaade, og de i Følge deraf maae betroe den vigtigste Pligt i Livet til andre. Hvor vanskeligt er det ikke at finde Personer, der for en, som oftest meget maadelig Løn, vil ganske og aldeles opofre sig til dette vanskelige og møysomme Arbeyde, og hvor lidet er ikke Antallet iblandt de, som paatage sig det, der have Kræfter til at opfylde deres Pligter. Imidlertid nød dog Emilie denne saa rare Lykke, hun havde et værdigt og dydigt Fruentimmer at takke for den Standhaftighed, hvormed hun gik alle de Gienvordigheder igien-

igiennem, som hendes Forældres Levemaade var Oprindelsen til; og hendes Hovmesterindes Fornuft, bevarede den spæde Barm for det skadelige Indtryk, af onde og farlige Exempler.

Emilies Fader var en bemidlet og fornemme Adelsmand, som vi vil kalde Villamor, hvis Paarørende giftede ham i sit To og Tyvende Aar, i det Haab, at en Kone skulde drage ham ud af sit ryggesløse Levnet. Bruden, som de udvalgte ham, var en Froken paa femten Aar, der var opdraget i Provindserne; Lykken og Naturen havde været hende lige gunstige; thi hendes Skabning var ligesaa indtagende, som hendes Midler vare store, saa at der var intet at udsætte paa Forbindelsen, undtagen det, at de to Personers Hierter, som skulde indgaae den, slet ingen Deel havde deri. De kiendte ikke det mindste til hinanden, da alle Ting allerede var bragt i Rigtighed imellem fælleds Paarørende; og da Villamor saae hende første gang, som sin tilkommende Kone, saa fandt han intet andet tillokkende hos hende, end den store Rigdom hun bragte med sig, hvorved han blev sat i Stand til at give sine nedrige Tilbøyeligheder Tøylen. Hun derimod syntes meget vel om ham, og endskiønt denne Behag ikke kunde kaldes en hæftig Kierlighed, saa var den dog af slig en Beskaffenhed, at det allene beroede paa Villamor selv, at blive inderlig elsket af hende; thi hun havde et saa blødt og bøyeligt Sind, at hun i en fornuftig Mands Hænder var bleven en fortræflig Kone. Strax efter Brylluppet førte han hende til Hovedstaden,

staden, og i den stærke Hvirvel af Forlystelser og Adspredelser, som intet uden en veldyrket Forstand og en sat Tænkemaade har Kræfter til at imodstaae. Frue Villamor lod sig ogsaa rive hen af den; hendes Mands Forsængelighed var et Tønder for hendes, saa at Ungdom og Uforstandighed lod hende finde den største Triumpf i at være prægtigst pyntet ved alle Leyligheder, og det var hende meget ligegyldigt at sønderrive en Garnering til nogle hundrede Rixdaler paa et Bal. Havde Villamor havt den Vane selv at efterse sine Regninger, saa havde han sikkert sat Grændser for sin Kones Ødselhed; men da denne Post var betroet til hans Forvalters Omsorg, saa troede han enten, at det var en Billighed, at hun hialp til at forøde hvad hun havde bragt med sig, eller og, at han fandt sin Regning best ved at have mange Regninger til at trække af paa, men hvilket som var, saa beholdt hun Raadighed til at fyldestgiøre alle hendes Griller.

I de par første Aar af deres Egtestand begegnede Villamor sin Kone med en slags Venlighed, som man kunde give Navn af en kold Velanstændighed, men da hun i det første Aar bragte ham en Søn og i det andet vores Emilie, saa frygtede han for, at Familien maatte blive for talrig til den Arv, han var findet at efterlade den, og af den Aarsag saae Frue Villamor fra Emilies Fødsel af aldrig sin Mand uden ved Bordet og i Sælskaber. Vel kunde han ikke nægte for sig selv, at ifald Frue Villamor havde været i en anden Mands Værge, saa vilde han med Glæde have giort sig al optænkelig Umage for at at blive elsket af hende, men som hans egen

Kone

Kone havde han troet at giøre sig latterlig, om han havde viist andet end den største Ligegyldighed for hende. De Forbindtligheder, som han skyldede hende, for de store Midler hun havde giort ham til Herre over, troede han rigeligen at have afbetalt, ved at lade hende tilbringe sin Tid, som hun selv lystede, og uden at sette mindste Grændser for hendes Villie og Velbehag.

Frue Villamor var, som sagt er, overmaade indtaget af Pynt og Pragt; og saa snart denne Lyst gaaer over Nethedens Grændser, er det en taus Bekiendelse, at man søger at behage og falde i Øynene; ja endog den største Opmuntring, som et bundet Fruentimmer kan give unge Spradebasser. En stor Sværm af dem, surrede ogsaa idelig om Frue Villamor og bragte hendes Forfængelighed Røgelse, men saa længe hendes Mand havde begegnet hende om ikke kierlig, saa dog i det mindste venlig, havde ingen af dem giort noget synderlige Indtryk hos hende; men da hun virkelig elskede sin Mand for høyt til ikke at gremme sig over den Foragt, som han efter Emilies Fødsel viiste imod hendes endnu tiltagende Yndigheder, og det ikke heller manglede paa tienstfærdige Aander, til at give hende Underretning om hendes Mands Levemaade, der underholdt en ganske aftakket, en halv i Gunst staaende, og en nyelig bekommet tilbedet Sultaninde i sit Serail, saa faldt hun paa det ulykkelige og farlige Anslag at kalde ham tilbage ved Jalousie. Hun, som hidindtil havde skaaren alle sine Tilbedere over een Kam, begyndte nu at give den, som hun ansaae for den mindste farlige et øyensynligt Fortrin, men lige

saa

saa ubesindigt, som hendes Anslag var, lige saa uforsigtigt var Valget af Redskabet hun vilde betiene sig af til dets Iværksættelse; thi det traf paa en saa listig og igiennemdreven Forfører, at han, uden at lade sig merke med andre Hensigter end en venskabelig Deeltagelse i hendes ufortiente Skiebne, havde benyttet sig af et ulykkeligt Øyeblik til at triumphere over hendes Uskyldighed, førend Villamor engang var bleven vaer, at der var mindste Forstaaelse imellem dem. Hendes Hierte var af Naturen alt for godt, og Lasteren var fra Barndommen af viist hende under saa afskyelig en Skikkelse, at der overfaldt hende den grueligste Siele-Angst, da hun kom til at overveye, hvor dybt hun var sunken ned fra Dydens Værdighed, men da det koster dobbelte Kræfter at vende om fra Lasternes Bane efter at man engang har betraad den, saa kom Frue Villamor ogsaa dybere og dybere ind paa den, og holdt sig ikke allene berettiget til at udslukke den Tilbøyelighed hun havde havt for sin Mand, og som er en svag Dyds stærkeste Forsvar, men hun søgte endog at dysse den paamindende Samvittighed i Søvn ved den Forestilling, at hendes Mand var den første og eneste Aarsag til hendes begangne Feyltrin, saa at han blev Maalet for den Afskye hun burde viist for Lasten og hendes listige Forfører. Det første Frue Villamor hadede sin Mand, blev hendes Børn hende i høyeste Grad ligegyldige; hun udviiste ikke den mindste moderlige Omhue for dem, hun spurgte sielden eller aldrig til dem, og der gik ofte hele Maaneder bort, uden at de kom for hendes Øyne. Den Paaminder hun havde i sin Barm indjog hende al for heftig en Frygt for sit eget Sælskab til at være i sit Huus, uden at

være

være omringet af en talrig Forsamling, og det syntes, som om hun søgte en Ære i at overgaae sin Mand i at befordre og skynde paa deres fælleds Ødeleggelse.

Det var altsaa meere for at fyldestgiøre Modens Fordring, end af moderlig Omhue, at hun i Emilies fierde Aar antog en Hovmesterinde til hende, og endskiønt Nøysomhed i Hensende til Lønnen, var alle de gode Egenskaber Frue Villamor søgte efter, saa vaagede Emilies gode Engel dog saa noye over hendes Vel, at den bragte hende i et Fruentimmers Hænder, der besad alle de store Gaver, som der udkræves til at danne et ungt Pigebarns Hierte, Sæder, Forstand og Tænkemaade. Hovmesterindens Navn var Julie; hun var kommen af meget smukke Folk, havde selv nydt en fortræflig Opdragelse, og var beslægtet med endeel anseelige og velhavende Familier, som alle vare meget opbragte imod hende, fordi hun imod deres Villie havde indgaaet en Forbindelse med en dydig Mand, som de intet andet havde at udsætte paa, end at han ikke var rig. Efter at hun i nogle Aar havde levet i det lykkaligste Egteskab med ham, havde han ved sin Død efterladt hende i saa maadelige Omstændigheder, at hun heller vilde erhverve sig sin Underholdning ved at tiene for Hovmesterinde, end høre sine Paarørende mishandle en Mands Minde, hvis Aske var hende saa dyrebar, at hun fuldt og fast havde besluttet, at ingen Fordele skulde være mægtige nok at bringe hende til at give nogen anden hans Sted i hendes Hierte. Hun havde kun været ganske faa Dage i Villamors Huus forend hun ikke allene merkede, at Emilie ingen Forældre havde, endskiønt

skiønt de vare i Live endnu, som hun havde sit Liv at takke, men blev endog af deres Forhold og Levemaade overbeviist om, at alt hvad Emilie kunde forlade sig paa i Verden, vilde komme til at bestaae i hendes egne erhvervede Fuldkommenheder, siden hendes Arvepart ufeylbarlig maatte blive meget liden. Emilie, som hidindtil havde været ganske overladt til Tieneſtefolkene, der ofte havde ladet hende mangle det nødvendige, og ideligen ſtødt og overfuſet hende i deres onde Luuner, merkede en kiendelig Forſkiel paa hendes Hovmeſterindes Behandling, og fattede derover saa inderlig en Kierlighed til hende, at derſom hendes gode Hierte ikke havde giort alle Trudſler unødvendige, saa vilde ſikkert den, at Julie ſkulde tages fra hende, været mægtig nok til at faae hende til alt hvad man forlangede. Julie vidſte tillige saavel at drage Fordele af denne Kierlighed, at Emilie i ſit ſyvende Aar vidſte mere og kunde giøre ſig rigtigere Begreb, om hvad hun saae og hørte end mangen tretten Aars Pige; og der var tillige indprentet hende saa dyb en Ærbødighed for hendes Forældres Villie, at den Tanke aldrig kunde opſtige i hendes Hierte, at de kunde have mindſte Uret.

Frue Villamor, som efterhaanden var bleven den frækkeſte Coquette, gruede ikke saa meget for nogen Ting, som for den Tid, da hun ſkulde see en voxen Datter ved Siden af ſig, og saae derfor aldrig Emilie, som var meget ſtor af ſin Alder, uden at raabe paa, at den Tøs vilde faae en Kiempe-Høyde, om hun blev saa ved at voxe. Da Emilies bløde og følende Hierte savnede en Moders Ømhed i al hendes Om-

gang, saa beklagede hun sig ofte med grædende Taare derover for Julie, men denne søgte med saa mange og gode Grunde at overtyde hende om, at det ingen Mangel var paa Kierlighed, men allene en Attraae hos Frue Villamor efter at see hendes Datters Forstand, Kundskab og Forhold at svare til hendes Høyde, at Emilie fordobblede sin Flid og Lærvillighed. Hovmesteren hos den unge Villamor besad alle de Kundskaber, som der udfordredes til at giore hans Discipel til et velstuderet Menneske, men manglede alle de Egenskaber, der danne en dydig og retskaffen Mand; thi han var saa hengiven til Vellyster, at hans Læse-Timer aldrig saa snart var til Ende med hans Discipel førend han overlod ham til sig selv og søgte sine Svire-Selskaber. Julie, som merkede det, bad den unge Villamor at tilbringe den Tid, som hans Hovmester var fra ham i, hos sin Søster, som han med Glæde giorde, og fik derved ikke allene de Begreber om Dyd og Retskaffenhed, som hans Hovmester ikke kunde biebringe ham, men fattede tillige en saa inderlig broderlig Kierlighed for sin Søster, som hun paa sin Side besvarede med saa stor en Oprigtighed, at det syntes, som om de vilde holde hinanden skadesløs for Savnet af en fader og moderlig Ømhed. Da den unge Villamor havde naaet sit fiortende og Emilie sit trettende Aar, fandt Herr Villamor for godt at sende sin Søn med hans Hovmester til et meget berømt Universitet, og denne Skilsmisse fra en kier Broder, gav Emilies unge Hierte den første Forsmag paa en nagende Kummer.

Hidind-

Hidindtil havde Julie allene søgt at indprente Emilie en uforfalsket Gudsfrygt; at viise hende den store Trøst, som Religionen i alle Livets Tilfælde skienker en sand Christen; lært hende at elske Dyden for dens egen Skyld, og underviist hende om sine Pligter imod Gud, sig selv og alle andre Mennesker; men Lasterne og Daarlighederne havde hun holdt langt fra hendes uskyldige Øye. Imid'ertid var Tiden hvori hun skulde træde ind i den store Verden ikke meere langt borte, hvorfor Julie holdt det raadeligst at give hende et Begreb om disse farlige Uhyrer, der nu snart skulde omringe hende, og som have ført saa mange Uskyldige i Fordærvelsens Afgrund; men just det, der giorde hende denne Kundskab allermeest nødvendig, og som var hendes Moders farlige og slette Exempel, giorde det Julie tillige aller vanskeligst at forestille Emilie Laster og Daarligheder i deres afskyelige Skikkelse, uden derved at svække Ærbødigheden for en Moder i hendes unge Hierte. Hun vidste, at Emilie besad al for stor Indsigt til at Frue Villamors Feyl kunde undgaae hendes Agtsomhed, saa snart hun vidste at navngive dem, og maatte derfor mage det saa, at Afskyen for Lasten avlede Medlidenhed hos hende over en Moders Vildfarelse. Hun begyndte altsaa med at beskrive hende Forlystelsernes Tillokkelse, hvor let de kunde besnære et uerfarent Hierte, som man havde sat blot for deres skiulte Snarer, uden enten at være bleven advaret om Faren, eller bevæbnet imod den ved den behørige Kundskab om det, som Dyden og Pligterne udkræver. Hun opregnede hende de mange og forskiellige Ænker, hvorved

et uskyldigt Hierte blev efterstræbet; den Falskhed der herskede i Verdens Omgang; viiste hende med hvor stor Vaersomhed man maatte giore hvert et Skridt i den, og den Forsigtighed, som man maatte undersøge enhvers Forhold med førend man satte Liid til de meest forekommende Artigheder, eller indgik Venskab med Personer endog af eens eget Kiøn. Hun foreskillede hende den sande Dyd, som en Hader og Forfølger af Lasterne, men tillige en medynksom Ven over de Ulykkalige, som i Mangel af Indsigt og Erfarenhed vare blevne et Rov og Offer for Daarligheder; og som allene brugte Foragtens Riis imod dem, der til Trods for deres bedre Vidende, og saa at sige, med aabne Øyne lode sig forlede af dens falske Glands.

Emilies Person var overmaade deylig; og da hun tillige lignede sin Fader meget stærk, saa opvakte hans Forfængelighed en Tilbøyelighed hos ham for hende, som endskiønt den ikke fortiente det hæderlige Navn af en faderlig Kierlighed, dog havde et slags Skin af den. Han fandt saa kildrende en Fornøyelse ved at høre enhver, der saae hende, sige: at den deylige Emilie var hendes Faders udtrykte Billede, at hun ikke saa snart var traaed ind i sit femtende Aar, førend han saade til sin Kone, at hun herefter ikke allene skulde tage Emilie med sig i alle Selskaber, men endog begiere Tilladelsen at foreskille hende til Hove. Intet kunde være Frue Villamor meere anstødeligt end at viise sig overalt, som Moder til en voxen Daatter, hvorfor hun ogsaa strax svarede sin Mand, at det var Tids nok

dermed

dermed endnu; at hun ingenlunde var sindet at giøre sig latterlig, ved at bringe en opskudt Glut i Sælskaber, der viiste hvor meget Barnet stak hende i Ærmet ved at blive rød, naar nogen saae viist paa hende, og var tillige taabelig nok til at lade sig merke med, at hun ingen Lyst havde til at spille. Dersom der altsaa laae ham saa megen Magt paa at faae det lange Billede med samt sine bagvendte Lader først omkring til Skue, saa vilde hun for at tøve ham tage hende for i Aar med paa Skuespillene, men hvad Sælskaberne og Hoffet var angaaende, da maatte det beroe dermed indtil hun vidste bedre hvad Levemaaden udkrævede. Villamor svarede hende med megen Bitterhed, at det havde været meget vel saavel for samme Folkes gode Navn, som for deres Lomme, om de havde viist saa megen Fornuft i deres Opførsel, som Emilie i sin; at den forbandede Spille-Lyst var en Mode, hvori Konerne vare nok til at ødelegge Mændene, uden at Døttrene havde nødig at biedrage deres med dertil, og at Emilies Ulyst til Spil just var en bevægende Aarsag til hans Forlangende, siden den ikke allene skaanede hans Pung, men forvissede ham tillige om, at hun vilde have meere Nytte af Omgangen og Samtalen end om al hendes Opmerksomhed var henvendt til Kortene. I øvrigt, lagde han til, kan de vælge sig et af to, enten at tage Emilie med sig eller selv at blive hiemme, og skulde de vælge det sidste, og det varer længere end jeg tykkes om, saa vil jeg selv, under Julies Varetægt, der hidindtil har været Moder for hende, føre hende i alle Sælskaber. Herr Villamor havde foruden den ovenfor anførte

Aarsag endnu een, som var meget vigtigere til at bevæge ham til at tale i denne myndige Tone, og som var den: at da han vidste, at hans store Formue var næsten forødt, saa haabede han, at der skulde tilbyde sig et fordeelagtigt Partie for Emilie, forend hans slette Omstændigheder blev hele Verden bekiendt.

Saa nødig, som Frue Villamor end vilde, saa saae hun dog ingen Middel til at undslaae sig for at opfylde hendes Mands Forlangende; thi da han aldrig forhen havde foreskrevet hende det allermindste, saa forbloffede den første herskende Tone hende saa aldeles, at hun ikke engang tog det i Betragtning, om han ogsaa var i Stand til at sætte sine Trudsler i Værk. Hun havde hidindtil været saa fuldkommen Herre over alle sine Handlinger, at hun slet ingen Leylighed havde havt til at øve sig i Modsigelsens Tone, som saa mange Koner vide med Fordeel at betiene sig af til deres Villies Udførelse. Desforuden var der intet mindre end Trodsighed i hendes Hierte; Oprindelsen til alle hendes Vildfarelser laae i en vrang Opdragelse; thi saa megen Møye, som man ved den havde givet sig for det udvortes, saa lidet var det indere kommen i Betragtning, hun talede fremmede Sprog med Færdighed; hun kunde dandse, synge og spille, men ikke tænke, og havde nogen talt til hende om en Kones og Husmoders Pligter, saa havde hun ikke kundet give meere Forklaring over disse Ords Bemærkelse, end om det havde været Hebraisk. Saa snart hun havde lovet sin Mand at tage Emilie med sig,

sig, opkom der en anden og heftig Strid i hendes Hierte: Hendes Forfængelighed kunde umuelig taale at see Emilies Yndigheder forøgede ved udsøgte Prydelser og Kunstens Hielp, og denne samme Forfængelighed tillod hende ikke heller at tage hende slet klædt med sig, der maatte kunde blive hende tilregnet, som en Mangel paa god Smag. Hun besluttede altsaa, slet ikke at bekymre sig derom, men allene at lade Emilie sige, at hun skulde holde sig færdig til at tage ud med hende om Eftermiddagen, og lade hende selv sørge for det øvrige.

Julies Hierte bævede for sin Emilie ved dette Budskab; hun vidste hvor ilde Frue Villamor var skikket til at have et ungt Fruentimmer under sin Varetægt, og havde gierne ønsket at see dette for hende saa rædsomme Øyeblik lidet længere udsat, men da det ikke stod i hendes Magt, saa bad hun Emilie med Taarene i Øynene, da hun sagde hende Farvel, at bruge sin Fornuft til paa det nøyeste at undersøge og prøve alt hvad hun saae og hørte; at vogte sig for at forblindes af et laant Skin og først og fremmest at erindre, at et ungt Fruentimmers øvrige Livs Lyksalighed, næsten alletider beroede paa paa det første Skridt hun giorde i Verden, og det Indtryk dens Tillokkelser giorde i hendes uerfarne Bryst. Min Emilie, lagde hun til, maae belave sig paa at høre de meest hykkelske Lovtaler af alle de Mandfolk, der nærme sig til hende; de vil sikkert giøre hende til en Engel, der viiser sig for dem i en jordisk Skikkelse; de vil forsikre hende, at de aldrig forhen har fundet saa mange Fuldkommenheder for-

nede, og at hendes hele Kion anseer hende med Misundelse. Men just det, at disse Herrer ikke veed at giøre et Fruentimmer en Compliment, uden paa det hele Kions Bekostning, bør overtyde hende om, at det er en Lectie, som de har lært uden ad, og igientager for alle de Personer, som de nærmer sig, uden at tænke eller føle det mindste derved; thi den, min beste Emilie! som har Indsigter nok til at opdage og udvikle virkelige Fortienester, finder ogsaa Udtryk til at lade dem vederfares Ret med, og det uden at sette andre ned, eller benytte sig af hver Dags Talemaader; og den, som ikke bliver større Fortrin vaer hos min elskelige Emilie end det, som hun har sin Skabning og følgeligen et blot Tilfælde at takke, han er alt for uværdig at drage hendes Opmerksomhed til sig. Emilie lovede hende ved et kierligt Kavnetag, at ingen af hendes fornuftige Lærdomme og Advarseler skulde være spildte paa hende, men at de skulde være og blive Rettesnoren for alle hendes Handlinger; hvorpaa han forlod hende og begav sig til sin Moder.

Frue Villamor saae ikke saa snart sin Daatter træde ind i Stuen til sig, forend Misundelse og en slags Skamfuldhed drev alt Blodet op i hendes Ansigt. Emilies nætte, anstændige og med megen Smag anbragte Pynbt, syntes en taus Bebreydelse over hendes Moders overdrevne og flanagtige Prydelser, og hun var ikke i Stand til at dølge for sig selv, at det tarvelige i Emilies Paaklædning ophøyede hendes Deylighed, siden denne syntes ikke at skylde hiin det allerringeste, og Frue Villamor derimod at skylde Pynten alt, saa stærk

fald

faldt den i Øynene. Efter adskillige Irettesettelser og Bebreydelser, som hun ikke selv kunde anføre nogen Grund til, sieg hun med stor Misfornøyelse i Vognen med Emilie, og efter at hun havde aflagt en Deel Visiter med hende, førte hun hende derhen hvor Spille-Forsamlingen for den Aften var. Fruen i Huuset tog meget forbindtlig imod Emilie; hun overøsede Frue Villamor med Taksigelser, for det Venskabs Beviis hun havde givet hende, ved at bringe sin Datter med, og da hun derpaa havde forestillet Emilie for hele Forsamlingen, begyndte noget af Frue Villamors onde Lune at forsvinde, ved det, at alle de tilstædeværende unge Herrer eenstemmigen forsikkrede, at det umueligt kunde være hendes Datter, siden de begge vare lige unge, men maatte snarere være en Søster, som hun gav dette Navn, for at sette deres Lettroenhed paa Prøve. Førend Spille-Partierne bleve inddeelte, var Emilie ideligen omringet med en heel Sværm af Spradere, der hver for sig igientoge hende alt det, som Julie havde sagt hende, hvorved det ikke allene tabte Kraften til at trænge sig videre end til Øret, men Forebringerne syntes hende endog latterlige. Da de Spillende havde sat sig, fik hun meere Leylighed til at anstille sine Betragtninger, men hun fandt saa stor en Eensformighed i Tale og Forhold af saa mange forskiellige Personer, at hun længtes inderlig efter at være hiemme igien, dog naaede hun dette Ønske ikke nær saa snart, som hun haabede, siden Fruen endelig vilde beholde dem til Aftens-Maaltidet, som varede langt ud paa Natten.

Da hun kom hiem kastede hun sig i Julies Arme med dette Udraab: O min Beste! bestaaer det, som man kalder Forlystelser i det, som jeg har hørt og seet siden jeg forlod dem, saa bør de med større Foye hedde kiedsommelige, end tillokkende. Den hele Sværm af Mennesker, som jeg kommer fra, synes at skamme sig ved at være tænkende Væsener; ikke en eneste sammenhængende eller fornuftig Tanke, ikke et eneste Træk af Menneske-Kierlighed er i al den Tid kommen af deres Mund, men i det Sted en tom Lyd, Ord uden Begreb, undtagen naar de skierpede deres Vid paa Fraværendes og Ulykkeliges Bekostning. I Sandhed! de havde aldrig havt nødig at forsyne mig med saa mange Vaaben, til at bestride disse Daarligheder med; deres blotte Omgang havde været meere end nok dertil; thi den, der har smagt Sødheden af den, kan umuelig finde nogen i disse Sælskaber. Vanen, min elskede Emilie! svarede Julie, er overmaade mægtig; meere end en ung Person har funden lige saa stor Mishag i dem for første og anden gang, som de, og har dog ladet sig rive bort af Strømmen. I øvrigt maae min Emilie vel vogte sig for ikke at blive umild i sine Domme; den ægte Dyd er overbærende, den undskylder heller end den dadler, eller gior i det mindste Undtagelser, og efter den Regel vil jeg overlade det til hendes egen Fornufts Kiendelse, om hun ikke har krævet for meget, og om ikke alt det, Bagtalelsen undtagen, der har været hende saa anstødeligt er en nødvendig Følge af en stor Forsamling? Hvilken fornuftig eller moralsk Samtale skal der kunde bringes paa Banen i saa talriigt et Sælskab, hvori man kan tage Deel? Hvilken Menneskeven vil ved at legge denne

ædle

ædle Følelse for Dagen, sette sig blot for at forhaanes af letsindige Giekke, der drive Spot med alt det, der er helligt og agtbart? Men endskiønt de ikke har udladt sig med deres Hiertes Tanker, saa maae min Emilie ikke tvivle om, at de jo har været skiulte i Hoben. Laster saavel som Daarligheder fører Straffen med sig; Adelens Hovmod er Stifteren af disse kiedsommelige og fordærvelige Sælskaber, de troer at udmerke sig ved dem, og det er en af de Besværligheder, som følger med høy Rang og Byrd, at den Fornuftige maae deele Daarens Forlystelse, thi den Viise trodser aldrig for udfattede Meninger, naar de ikke giøre Skade uden i en vis Cirkel, men bringer den Ulyst, som de volder ham, til et Offer for Samqvemmet han er et Lem af, og søger at drage saa mange Fordele for sig selv deraf, som han kan. Det vil beroe paa den Mands Forfatning og Tænkemaade, i hvis Værge min kiere Emilie engang skal betroes, om hun for stedse kan undslaae sig for disse store og ubehagelige Forsamlinger; vedligehold derfor deres billige Mishag over dem, uden at skye dem ganske; betragt dem stedse fra deres rette Syns Punct; og brug deres Forstand til at udfinde de Personer i dem, hvis Komme har samme Aarsag som deres; og udgiør saa med dem, et lidet Sælskab i det Store, saa vil den Fornøyelse, de nyder af værdige Personers Omgang, om det og kun var i nogle Øyeblikke, dog nogenledes holde dem skadesløs for den øvrige Tids Kiedsommelighed.

Emilies Yndigheder foreenede med Haabet, om en god Medgift forskaffede hende i en Hast et stort Antal af Tilbedere,

hvor-

hvoriblandt den unge Greve Turner viiste sig meest ivrig, og var tillige den, som af alle Mennesker var Emilie meest modbydelig. Der kunde heller aldrig findes to Mennesker, der var meere stridige og hinanden meere ulige, saavel hvad det Udvortes angik, som i Tænkemaade og Tilbøyeligheder end Emilie og Turner. Den første var ikke allene en fuldkommen Deylighed, men hendes Ansigt udtrykkede tillige alle hendes Siels ypperlige Egenskaber. Turner derimod, endskiønt han var rank, velvoxen og af et frit og utvunget Væsen, bar Hovmod, Hevngierrighed og Grumhed præget i sit Aasyn. Der var ikke den mindste ædle Følelse i hans Barm; Velvillighed og Medynk vare ganske fremmede for hans Siel; men havde det været i hans Kræfter, saa havde han ingen større Vellyst eller Glæde kunde smagt end at giøre det heele menneskelige Kiøn ulykkeligt. Imidlertid blev han dog, i Betragtning af den store Naade og Anseelse, som hans Fader stod i ved Hoffet, overalt imodtaget og begegnet med saa megen Agt og Ærbødighed, at hans medfødte Hovmod derved blev forøget i saa høy en Grad, at han troede et Vink af ham burde være en Lov for alle andre. Julie havde indprentet Emilies Barm den ædle Stolthed, der skammer sig ved at viise Ærbødighed for noget andet en Dyden, i Følge deraf begegnede hun Turner med den kolde Høflighed, som hun skyldede sig selv og hans Rang, men viiste i øvrigt saa stor en Afskye for ham, at hun paa alle muelige Maader søgte at holde ham langt fra sig for at undgaae at tale med ham. Dette Forhold var noget ganske fremmet for Turner, der var vandt til at see enhver ved den første Bevægelse han giorde til at nærme

sig

fig nogen, at ile ham med stor Begierlighed i Møde; og da han holdt det for en blot Umuelighed, at saadan en Mands Søn, som han, kunde ansees af nogen med Foragt, saa betragtede han Emilies Opførsel imod ham som Virkningen af en frygtsom Blyefærdighed. Denne søgte han ved en, i hans Tanker, nedladende Høflighed at betage hende, men da han merkede at den smiggrede hende saa lidet, at den meget meere var hende til Plage, saa følede han for første gang hans Hovmod at være paa det empfindtligste fornærmet. Der boede alt for megen Ondskab i hans Hierte til at det kunde elske nogen; Dyd og Fortieneſter vare saa intet betydende Ting i hans Øyne, at han umuelig kunde sætte Priis paa Emilies, saa at det maaskee aldrig var falden ham ind at forøge hendes Tilbederes Antal, dersom han ikke havde merket, at hans Nærværelse og Opvartninger faldt hende besværlig i den allerhøyeste Grad. Han fulgte hende altsaa ideligen, som hendes Skygge; han veeg næsten aldrig fra hendes Side; hans Forfængelighed bragte ham til at yttre i sin Tale og Omgang med hende en saa kierlig Fortroelighed, som om der var den beste Forstaaelse imellem dem; saa at alle de Personer, der holdt Høyhed og Rigdom for det høyeste Gode, prisede Emilie overmaade lyksalig, og talede om Greve Turners Giftermaal med Frøken Villamor, som noget der var ganske afgiort.

Emilie, der af sin Moder blev lykønsket til denne vigtige Erobring, udøsede sit ganske Hierte for hende; hun giorde den oprigtige Bekiendelse, at hun ikke allene havde den uovervindeligste Afskye for ham, men at hun endog, ved at

under-

undersøge hans Sinds Beskaffenhed, havde funden hans Tænkemaade og Tilbøyeligheder saa aldeles stridige imod hendes, at hun ikke havde mindste Udsigt til Lykkaligbed i en Forbindelse med ham, men saae tvertimod den grueligste Elendighed for Øye, og bad hende derfor paa det indstændigste, at bevæge hendes Fader til at viise Turner paa en høflig Maade af, ifald han begierede hans Samtykke. Frue Villamor, som ikke kunde giøre sig mindste Forestilling om hvad der kunde være at sette ud paa en Mand, der havde Værdigheder og Rigdom at byde sin Kone, brast i en høy Latter, og sagde med den største Forundring: Drømmer du Emilie, eller har du tabt dine Sandser? Hvor i al Verden kunde du ønske dig nogen høyere Lykkaligbed end at faae den mægtigste og rigeste Mands Søn i hele Landet til Ægte, og hvad vil alt det du regner op om Tænkemaade og Tilbøyelighed komme i Betragtning derimod? Jeg skal sikkert nok tage mig i Agt for, at komme frem med slig en taabelig Snak til Herr Villamor, der kiender Fordeelene af slig en Forbindelse alt for vel, til ikke at tage imod den med begge Hænder. Forældre veed best hvad der er Børnene tienligt, det falder altsaa ham til at vælge, og dig til at lyde; thi saa har jeg giort. Det første min Formynder forestillede mig din Fader som min Brudgom, saa antog jeg ham derfor og det uden den mindste Indvendning. Emilie drog et dybt Suk ved denne Tale, men da hun merkede, at hun ingen Bistand kunde vente sig af sin Moder, saa besluttede hun ved sig selv, at giøre et Forsøg paa hvad Bønner og Taare kunde udrette hos hendes Fader, men førend hun kunde finde

Leylig-

Leylighed til at sætte sit Anslag i Værk, blev han angreben af den heftigste Podagra.

Emilie blev ikke saa snart underrettet om hendes Faders Sygdom førend hun paa det indstændigste anholdt om Tilladelsen at varte ham op, og ved sin Omhue og Pleye at søge at forlindre hans Smerter, som Frue Villamor med stor Glæde tilstod hende; thi hun befriedes ikke allene derved fra at have sin Datter hos sig, men hun kunde endog med større Velanstændighed tage Deel i alle Forlystelser og Selskaber, under den Forevendning, at Herr Villamor ikke vilde have nogen anden om sig end Emilie. Hun forestod og sin paatagne Forretning med saa stor en Omhyggelighed; hun var saa taalmodig ved hans Vrantenhed, saa ufortrøden ved alt hvad han forlangede; hun yttrede saa megen Følelse over hans Smerte, og saa inderlig en Angst for hans Tab, at Villamor maatte have aflagt alle menneskelige Følelser, om han havde kundet lukke sit Hierte for Kierligheden til en saa elskværdig Datter. Hvad enten det altsaa var denne Kierlighed eller Smerten, som han havde sit uordentlige Levnet at takke, der opvakte Fortrydelsen i hans Barm, saa er dog saa meget vist, at saa ofte Emilie nærmede sig til ham, saa ofte giorde han sig selv de haardeste Bebreydelser, fordi han, i Steden for at bære en faderlig Omhue for sine Børns Vel, havde paa en skammelig Maade forødt det, som kunde forskaffet dem en anstændig Underholdning i Verden, ifald han skulde blive rykket bort fra dem ved Døden, førend han saae dem forsørgede.

Emilie merkede hendes Faders tiltagende Kierlighed med den inderligste Fornøyelse, men havde dog desuagtet ikke endnu søgt Leylighed til at aabne sit Hierte for ham angaaende den Afskye hun bar for Greve Turner, deels i det Haab, at Fraværelsen skulde bringe ham til at glemme hende, og deels for at vinde sin Faders Hierte alt meere og meere førend hun talede til ham derom, for i det at have en desto tryggere Talsmand til at understøtte hendes Bøn. Desforuden martredes hendes Hierte af en saa nagende og heftig Bedrøvelse, at den bragte hende til at glemme alt hvad der angik hende selv: hun havde siden hendes kiere Broders Bortreyse vedligeholdt en ordentlig Brevvexling med ham, men nu var der for første gang gaaet to Postdage forbi, uden at hun havde faaet mindste Efterretning fra ham. Hun elskede ham alt for høyt til ikke at drage den bedrøveligste Slutning deraf; hendes ømme Hierte ængstedes idelig ved den Forestilling, at der maatte være mødt ham een eller anden Ulykke, snart begræd hun ham allerede som Død, og snart syntes hun at see ham i den sidste Døds Kamp at strække sine afmægtige Arme ud efter hende, for at omfavne en elsket Søster for sidste gang Julie i hvis Barm hun udøsede alle sine Klagemaal, havde nok at giøre med at trøste hende; hun foresillede hende i Begyndelsen hvor mange uventede Hindringer der kunde holdt ham fra at skrive, hvor let et Brev ved en Tieners Skiødesløshed kunde blive forglemt eller komme forsildig paa Posthuuset, men da den anden Uge gik bort med uden Efterretning, begyndte hun selv at blive bange, og at forberede Emilie til det værste ved den Forestilling: at om endog alt det hun befrygtede var sandt, saa gav hendes

Graad

Graad og Utaalmodighed kun en bitter Misfornøyelse tilkiendende imod et viist Forsyns Bestyrelse, der fremmede de kortsynede Menneskers Vel ved urandsalige og forborgne Veye. Denne Trost blev ogsaa Emilie høystfornøden, da Villamor bekom et Brev fra sin Søns Hovmester, hvori han berettede ham, at den unge Villamor var bleven angreben af saa heftig en hidsig Feber, at Lægerne tvivlede om hans Liv, siden ingen Hielpemidler vilde slaae an.

Ordsproget: at den ene Sorg gierne rækker den anden Haanden, blev en Sandhed her; thi da Beretningen om den unge Villamors farlige Tilstand just løb ind paa en Dag, da hans Moder skulde paa et stort Bal, saa dandsede hun den Nat, af Frygt for at hendes Søns Død vilde holde hende i lang Tid fra at dandse igien, saa overmaade stærkt, at hun paadrog sig en saa heftig og farlig Forkiølelse, at da Villamor fik Efterretningen om sin Søns Død, saa var der intet meere Haab om hans Kones Liv, og Døden giorde ogsaa endnu samme Nat en Ende paa det. Emilies Barm blev ved dette dobbelte Stød et Rov for alle de Smerter, som en god Daatter og en inderlig elskende Søster kan føle ved tvende saa kiere og nærpaarørendes Forliis, men hun blev nødt til at betiene sig af al sin Standhaftighed til at undertrykke sin egen Kummer for at troste sin Fader i hans, der dagligen syntes at faae nye Kræfter, og da den rette Kilde til den var hende ganske ubekiendt, saa var al hendes anvendte Møye ogsaa ganske forgiæves. Frue Villamor havde i alt for mange Aar været sin Mand i den høyeste Grad ligegyldig, til at hendes Forliis

kunde gaae ham synderlig til Hierte, og ved Efterretningen om hans eneste Søns nærforestaaende Tab havde Kierligheden, han havde fattet for Emilie, trøstet ham med den Forestilling, at ifald han skulde miste ham, saa kunde Lævningen af hans store Formue forskaffe Emilie en saa anstændig Udkomme, at hun ikke behøvede at tage sig en Mand for blotte Fordeeles Skyld, men kunde vælge sig den, hvis Hierte og Tilbøyelighed kunde giøre hende saa lykkelig, som hun fortiente at være. Men neppe havde Villamor bragt sin afdøde Kone til sit Hvile-Sted, førend dette trøstende Haab blev ham betaget; thi der strømmede saa mange Fordringer ind til ham for Vahre og Penge, som hun havde taget op, at alt hvad han havde tilbage neppe var tilstrækkelig til denne Gields Afbetalning. Havde hans Kone været i Live endnu, saa havde han sikkert søgt at retfærdiggiøre sig selv ved at skyde Skylden allene paa hende, men da det mørke Gravsted stedse sætter dens Ret i det klareste Lys, som det giemmer i sit Skiød, saa maatte Villamor ogsaa med en nagende Græmmelse anklage sig selv for de fleste af hendes Vildfarelser, siden han ved en anden Omgang havde kundet forebygget dem. Disse forskiellige og heftige Sindsbevægelser kaldte hans Podagra med en fordobblet Heftighed tilbage; og da hans Øyne aldrig kunde falde paa Emilie, uden at han tillige forestillede sig den Elendighed han havde bragt over hende, saa bragte hendes Omhue og Hengivenhed i Steden for at forlindre hans Kummer, ham næsten til Fortvivlelsens Grændser.

Rygtet

Rygtet om disse to hastige Dødsfald bragte Emilie paa nye i Greve Turners Erindring, og da intet Menneske vidste paa hvad Fod Villamors Sager stod, saa blev Emilie efter sin Broders Død ved alle Leyligheder nævnet, som det rigeste Partie i heele Landet. Dette bevægede Turner til en Dag, at lade falde nogle Ord hos sin Fader angaaende hans Forsæt om at forbinde sig med Frøken Villamor, siden han ansaae hende for et meget fordeelagtigt Partie. Hans Fader, som var en brav og retsindig Mand, hvis største Feyl var den, at han elskede en uværdig Søn alt for høyt, svarede ham: Det er hun sikkert og det i alle Betragtninger; men det, man i Almindelighed forstaaer derunder, behøver ikke at være en bevægende Aarsag hos dig; thi da min Formue er meere end tilstrækkelig nok til at opfylde en fornuftig Mands Ønsker, saa saae jeg allerhelst, at du heri ene og allene fulgte dit Hiertes Tilbøyelighed, og dersom Frøken Villamors unægtelige Fortieneſter har bemestret sig det, saa vil jeg med den inderligste Glæde antage hende til min Daatter, om hun saa ikke bragte dig en Skilling med. Jeg er min Herr Fader høyligen forbunden for hans Godhed, svarede Sønnen, men disse rasende Forliebelser er ingenlunde efter min Smag. Jeg holder dej for en meget nødvendig Forsigtighed ved at tilhandle sig slige bedragelige Vahre at betinge sig tillige en god Tilgift, for at have noget at holde sig skadeslos ved, naar man begynder at fortryde Kiøbet. I Egtestanden kan en Mand ikke giøre Regning paa at skylde sin Kone meere end som to glade Dage, den ene naar han faaer hende, og den anden naar han begraver hende; thi i alle de øvrige, maae han ideligen ligge i Feldten

imod den Gienstridighed og Trodsighed, som Fruentimmernes Siele ere sammensatte af. Skal dette hvad du der siiger, sagde Faderen i en meget alvorlig Tone, enten være Vittighed eller Skiemt, saa gior du dig et meget vrangt Begreb om begge Dele, og er det dit Hiertes Mening, saa tvinger du mig til at fatte meget slettere Tanker om dig end jeg har havt; thi ingen veltænkende Mand kan det være en Fornoyelse enten at igiennemhegle eller at tale foragtelig om et Kiøn, der har ikke allene paalagt ham selv en ubetalelig Forpligtelse, inden han fik Dagens Lys at see, men som endog baade Guds, Naturens og verdslige Love har bestemt ham til en Beskytter og Forsvar for. Troe mig, min Søn, som taler af Erfarenheden; en dydig og værdig Kone er det fortræfligste Klenodie og den største Lykksalighed, som Forsynet kan velsigne en retskaffens Mand med, og jeg føler ikke allene Savnet af denne dyrebare Skat efter ti Aars Forløb, men Solen er endog i al den Tid ikke gaaet en eneste Dag ned, uden jeg har havt en nye Overbeviisning om, at Verden eyer intet, og har intet at give, der kan erstatte sligt et Tab. Med Taarene ned af Kinderne forlod han derpaa Sønnen, der i sit Hierte beloe sin Faders Taabelighed, og ansaae den for en Følge af Alderdommens Svagheder. Imidlertid foresatte han sig endnu samme Dag at søge Emilie i alle de Sælskaber, hvor han pleyede at see hende, men endskiønt han gik af det ene i det andet, saa var dog al hans Moye forgieves, og hvor han spurgte om hende, der fik han til Svar: at de ikke havde seet hende i meget lang Tid. Han fattede altsaa det Forsæt at vende sig lige til Faderen, siden han frygtede for at der ellers maatte kom-

me

me ham nogen i Forkiøbet, men da Villamor havde havt sine Sælskaber for sig, og sielden eller aldrig ladet sig see i de, hvor hans Kone kom, saa søgte han ogsaa Villamor i de Huuse, hvor han dagligen pleyede at indfinde sig, og kom der i Erfaring om, at han var meget syg. Denne Tidende foraarsagede Greve Turner en stor Fornøyelse; han trødsede alt for meget paa sin Faders Anseelse til at befrygte sig noget Afslag af Villamor, og han havde aldrig saa snart faaet Bevilgning af ham paa hans Daatter, førend han med den allerstørste Fornøyelse havde beviist ham den sidste Ære, siden han derved var strax kommen i Besiddelsen af den formeente Rigdom, som hans Hierte higede meest efter, og kunde desforuden behandle Emilie, som han fandt for godt, uden at der var nogen, som kunde tage sig hende an. Dagen derpaa sendte han til Villamor og lod forhøre, hvorledes han befandt sig, og om han var saa vel, at han vilde tillade ham at erkyndige sig personlig derom, hvorpaa han fik til Svar: at Herr Villamor vilde agte sig det for en besynderlig Ære.

Dette Budskab opvakte meget ulige Sindsbevægelser hos Fader og Daatter; thi Villamor, som for hans Sygdom havde hørt tale om Greve Turners Kierlighed til Emilie, glædede sig i Haabet, at denne Besøgelse var en Virkning af hans Tilbøyelighed for hende, og som han af alle Kræfter vilde søge at understøtte, siden den banede Vey for hans kiære Emilie til en Lykke, som oversteg hans høyeste Ønske. Villamors Fornøyelse over at see sin Daatter saavel forsørget, førend hans slette Omstændigheder blev bekiendt, var saa stor, at

han forglemte alle de Fortrædeligheder, der nagede hans Siel, og følede nesten slet intet til de ulidelige Smerter, som hans Podadra forvoldte ham. Vel kunde han ikke dølge for sig selv, at der ikke var det mindste enten i Greve Turnes Person eller Opførsel, der kunde indtage en ung Pige, men han holdt Emilie for at være saa fornuftig, at hun letteligen vide overse det, og allene hefte sine Tanker paa den Høyhed og Velstand, som denne Forbindelse giorde hende deelagtig i.

Turners Komme voldte derimod Emilie den dødeligste Angst; saa liden Forfængelighed som hun endog besad, saa troede hun dog sikkert, at den Behag, som han havde syntes at finde i hendes Person, var Aarsagen der bragte ham til hendes Fader, og hun gruede ved den Tanke, at intet uden Ulydighed imod en Faders Villie kunde befrie hende for en Forbindelse, som hun følede en langt større Skræk for, end for Døden i den rædsomste Skikkelse. Hendes Rædsel stod alt for tydeligen afmalet i hendes deylige Ansigt, at ikke Julie skulde blive den vaer, og med den ømmeste Deeltagelse spørge hende: hvad der ængstede hendes Hierte saa høyligen? Hun slog sine Arme om Julies Hals, vædede hendes Bryst med sine Taare, og sagde med den væmodigste Stemme: O Julie! min beste Veninde! maae det Hierte, som De med saa megen Omhue har lært at kiende sine Pligter, maae det ikke skielve og bæve, ja ile meere end Dødens Angst, ved at see sig i den gruelige Nødvendighed, at sætte sig op imod en kier Faders Villie? Det er umueligt, svarede Julie, at Emilie kan forglemme sig selv i

den

den Grad, at hun af frie Villie og Vidende skulde forsee sig, allerhelst da hendes Fornuft og Indsigt, der overgaaer hendes Alder og Erfarenhed, viiser hende hvad hun er pligtig at giøre; thi saa vil Dyden give hende Kræfter og Standhaftighed til at sætte det i Værk. Men der gives desværre Leyligheder, sagde Emilie, hvor man ved at opfylde een Pligt forseer sig imod en anden; og i denne ulykkelige Forfatning befinder jeg mig: Jeg har fortalt Dem, hvorledes den afskyelige Greve Turner forfulgte mig overalt; ak! min Beste! Nu har han ladet sig melde hos min Fader, og det er sikkert hans forhadte Kierlighed der driver ham herhid. Er det nu saa, da seer jeg forud, at den gamle Greves Magt og Anseelse er al for stor til at min Fader skulde give Sønnen Afslag, og om saa min Fader befaler mig at antage Greve Turner, som min Brudgom, saa maae jeg ikke allene giøre mig selv ulykkelig for min øvrige Levetid, men endog begaae den græsselige Forbrydelse at give en Mand min Haand, som min ganske Siel hader, dersom jeg ikke vil blive min Fader ulydig. Der er en Middelvey, sagde Julie, imellem disse to Yderligheder, som ikke allene er tilladelig, men som de endog skylder dem selv at giøre et Forsøg med. Ifald altsaa Deres Herr Fader befaler Dem at ansee Greve Turner, som Deres tilkommende Egtefælle, saa søg ved de meest bevægelige og fornuftige Foresiillinger at formaae ham til at forunde Dem saa megen Tid, at De kan udforske Grevens Sinds Beskaffenhed, forend De binder sig ved noget Løfte til ham. Denne Begiering vil han sikkert ikke afslaae Dem,

og brug saa al Deres Forstand til at undersøge, om Deres Modbydelighed for ham er vel grundet, eller om det er en forudfattet Mening. Er det det sidste, saa vil det ikke feyle Dem paa Grunde, hvormed De kan bestride den, og bevæge Dem til at opofre den af Lydighed imod en Fader; men finder De derimod, at Deres Afskye har sin Oprindelse af Grevens onde Egenskaber, saa udos Deres ganske Hierte i en Faders Barm, og tag den faderlige Kierlighed til Talsmand i en Sag, som de med god Feye kan forestille ham, at al deres Lykfalighed beroer paa. Men om han bliver ubevægelig, sagde Emilie, hvad skal jeg da gribe til? Skal jeg Blindlings styrte mig i den Fordærvelses og Elendigheds Afgrund, som der er aabnet for mine Fødder? Deri svarede Julie, maae Deres Hierte allene være Deres Raadgiver, og jeg kiender det saa noye, at jeg er fuldkommen overbeviist om, at ihvor fast De end troer at have taget Deres Beslutning, saa beroer det dog allene paa Maaden, Deres Herr Fader bestrider Deres Grunde paa, til at bringe Dem hvortil han vil. Det eneste jeg derfor kan og vil raade min dyrebare Emilie, er at vogte sig paa det noyeste for aldrig at have noget at bebreyde sig selv, og overlade det øvrige i et mildt Forsyns Hænder; thi deres Skiebne maae blive hvorledes den vil, saa forlad Dem til, at De med det indvortes gode Vidnesbyrd vil i de grueligste Gienvordigheder være tusende gange lykkeligere, end mit i Høyheds og Rigdoms Skiød, naar Hiertet i Lønbom vidnede imod dem.

Greve

Grevd Turner forsømte ikke, om Eftermiddagen at indfinde sig hos Herr Villamor, og efterat de Høflighedder, som ere brugelige imellem Personer af deres Herkomst og Opdragelse, vare vexlede imellem dem, saa drevede Greve Turner Talen hen paa sin Tilbøyelighed til Emilie og begierede hende af hendes Fader med saa kiendelig en Hovmod, og saa stærk en Tillid til sine egne Fortieneſter, at han snarere syntes at bevilse en Naade end at begiere en Gunst. Villamor følede en saa billig Empfindtlighed derover, at dersom hans ulykkelige Forfatning ikke havde holdt ham tilbage, saa havde han paa Øyeblikket givet ham det Svar: at han havde Hensigter med sin Daatter, som ikke tillod ham at tage imod den Ære, han tilbød ham; men saa fortvivlet en Fod, som hans Sager end stod paa, saa kunde han dog ikke holde sig fra at give Greven med en kold Høflighed at forstaae, at da det var en Sag, som angik hans Daatter meget nærmere end ham, saa kunde han ikke heller beslutte noget i den, førend han først havde overlagt det med hende, og saa snart det var skeet, skulde han faae begge deres Meninger desangaaende at vide. Blodet steg Greve Turner i Ansigtet af Forbittrelse ved at høre, at man var tvivlraadig ved en Leylighed, som han troede man burde gribe efter med begge Hænder; og svarede derfor i en meget spodsk Tone, at han havde tiltroet Frøken Villamor at finde saa stor Fornøyelse i sine Pligters Opfyldelse, at hun behøvede kun at vide sin Faders Villie for at efterkomme den, men siden Herr Villamor holdt det nødvendigt at indhendte hans Frøken-Daatters Betænkninger for at rette sig efter dem, saa vilde han dog i det mindste haabe, at man ikke lod ham blive for

længe i Uvished, men saa snart, som mueligt gav ham et endeligt Svar. Herr Villamor lovede ham det, hvorved han tillige forbandede de Daarligheder i sit Hierte, hvis skadelige Følger tvang ham til at skiule den Foragt, som Grevens modbydelige Hovmod indskiød ham. Greve Turner tøvede ikke længe førend han tog Afskeed, og efterlod Herr Villamor i ligesaa stor en Misfornøyelse over Besøgelsen, som dens Forkyndelse havde foraarsaget Glæde hos ham. Det feylede Villamor ingenlunde paa Fornuft, endskiønt han kun havde giort en slet Brug af den, og han kunde altsaa lettelig indsee, at naar Greven gav sig slig en Anseelse nu, da han havde Aarsag til at troe, at Emilie bragte ham ligesaa store Fordele, som han hende, saa vilde den yderste Foragt blive hendes Lod, naar han kom i Erfaring om, at hendes hele Medgift bestod i hendes personlige Fuldkommenheder. Han saae alt i Aanden den slette Medfart, som Emilie havde at vente sig af ham, som hans Kone, saa snart hans slette Huusholdning blev Verden bekiendt, men uagtet at han holdt sig selv høyligen straffskyldig, saa var dog den Ydmygelse, at aabenbare sine Omstændigheder for Greven, ham grueligere end den haardeste Død, allerhelst da hans Forhold havde givet Villamor den nøyagtigste Kundskab om Grevens Kierlighed og Hierte, og lært ham, at hverken den førstes Heftighed eller det andets Ædelmodighed kunde formaae ham til at overse Rigdommens Mangel. Paa den anden Side var han ved Erfarenheden overbeviist om, at Dyden selv, naar den omringes af Armod, er et Maal for hele Verdens Foragt; ingen af alle de Elendigheder og Besværligheder, som et ungt Fruentimmer af Byrd og Opdragelse er under-

underkastet, naar hun er hielpe- og venneløs; undgik hans forskende Øye, og han holdt altsaa for, at Emilie vilde blive mindst ulykkelig ved en Egtemands uartige Forhold, som han haabede, at hun ved Ømhed og Hengivenhed lettere kunde bestride end alle de øvrige Gienvordigheder, som truede hende, og i Følge deraf besluttede han at lade Greven blive uvidende om hans Tilstand, saa fremt han ikke udtrykkelig spurgte derom, og at berette Emilie Grevens Tilbud i det allerfordeelagtigste Lys.

Noget efter at Turner havde forladt ham kom Emilie ind for at tillave hendes Faders Medicamenter, og da hun havde givet ham dem, tog han hende meget kierlig ved Haanden og sagde: saa behagelig, som min Emilies Ømhue er mig, og saa stor en Hufvalelse, som den end forskaffer mig i mine Lidelser, saa kunde jeg dog aldrig tilgive mig selv, om jeg kunde foredrage mit eget Vel for din Lykksalighed; thi endskiønt du paa nogen Tid har været min eneste Trøst, saa vilde jeg dog med den allerstørste Fornøyelse overgive dig i en Mands Hænder, der kan sette dig i saa fordeelagtige og lykkelige Vilkor, som min faderlige Ømhue ønsker dig, og mit Hierte troer, at du fortiener. Forvirringen, mit Barn, blev han ved, der saa tydeligen tegner sig i dit Ansigt, siiger mig, at du veed Hensigten af Greve Turners Besøgelse; han har begiert dig af mig, og jeg finder alt for mange og store Fordele for dig i denne Forbindelse til at staae et Øyeblik i Tvivl om at give mit Samtykke til den, og jeg anseer dig for at være alt for dydig og fornuftig til at sætte dig imod at antage ham for din Brud-

gom,

gom, naar jeg forestiller dig ham under denne Titel. Jeg veed, svarede Emilie i stor Bevægelse, den Lydighed jeg skylder en Faders Befalninger, men da dette er en Sag hvorpaa mit hele Livs Lykkalighed beroer, saa udbeder jeg mig af Deres faderlige Kierlighed at forunde mig Tid til at lære at kiende den Persons Hierte og Tænkemaade, hvis Villie og Herredømme jeg skal underkaste mig. Jeg har dem mit Liv og mit Væsen at takke, og den Magt, Naturen har over en Faders Hierte, forvisser mig om, at de ikke har skienket mig det for at tvinge mig til at fremdrage det i Jammer og Elendighed, men for at giøre mig det, som deres dyrebare Gave, behageligt. Greve Turner kan vel tilbyde mig store og glimrende Fordele, men de har ingen Tillokkelser for mig, dersom ikke den huuslige Glæde og Lykkaligbed kan forenes med dem. En Kones og Huusmoders Pligter ere store og besværlige, men jeg har det stadige Forsæt at opfylde dem, saavidt, som det staaer i menneskelige Kræfter, og for at opfylde disse tunge Pligter med Lyst og Fornoyelse, er min høyeste Attraae den, ikke allene at elske, men endoq at agte og ære min Mand. Den første Følelse er maaskee uvilkaarlig, men det sidste beroer paa at finde agtværdige Egenskaber hos ham; og kan vel al den Herlighed Verden har at give holde en Kone skadesløs for den grue, somme Strid imellem Pligt og Fornuft, naar en umild Skiebne har foreenet hende med en Mand, som Pligt og Skyldighed forbinder hende til at ære, og Fornuft og gode Indsigter til at foragte? Er altsaa Greve Turner i Stand til at elske nogen anden end sig selv; veed han at skielne saa noye imellem det, som Pligterne udkræver, at denne Kundskab formaaer at

sette

sette de mindste Grændser for hans Villie og Selvraadighed, saa kan en Forhaling i hans Ønskers Opfyldelse paa ingen Maade krænke ham, siden deres slette Helbred maae allerede have viist sig ham, som den uovervindeligste Hinder til en nær forestaaende Forening; thi om endog ikke min Kierlighed til dem forbød mig at forlade dem, da de har min Omhue meest nødig, saa maatte dog Klogskaben holde mig derfra. Det er Datteren hvori Greven skal lære at kiende Konen; og hvad kunde han da vel som Mand vente sig af mig i lige Tilfælde, naar jeg, medens min Fader vaandede sig paa et smertefuldt Leye, kunde tage Deel i Bryllups-Glæde og Høytidelighed? Villamor hørte med største Agtsomhed paa Emilies Tale, og uagtet at den opvakte en Blandning af Glæde og Smerte i hans Barm, der aftvang ham den lønlige Tilstaaelse, at Turner var uværdig til at eye Emilie, saa svarede han hende dog: Jeg var mig denne Prøve af en daatterlig Ømhed ventendes, men om min slette Helbred sætter Brylluppet ud, saa kan Forlovelsen dog ikke hindres ved den. Tillad mig, min evigelskede Fader! sagde Emilie, at giøre dem en Forestilling endnu, da Følgerne af sligt et Løfte strækker sig endog uden for dette Livs korte Grændser. Naar de af faderlig Godhed vil tillade mig at svare Greven: at min Angst over deres Tilstand giør mig ganske uskikket til at overlegge alle Ting, saa nøye som Forsigtigheden udkræver ved et saa farligt og vigtigt Skridt, og han desuagtet paastaaer at have noget vist at holde sig ved, saa er det en lønlig Tilstaaelse, at han frygter for at blive nøyere kiendt; og dersom de foreslaaer ham at binde os ved fælleds Løfte, saa maatte hans Hovmod meget let bringe ham

til

til at troe, at de var bange for at han maatte forandre sine Tanker, og søgte derfor strax at tage ham paa Ordet. Emilie tav, og da hendes Fader ingen Svar gav hende, men syntes ganske tvivlraadig, saa knælede hun for ved Sengen, tog hans Haand, kyssede den meget væmodig og sagde med sine taarefulde Øyne heftede paa ham: Beste, kiereste Fader! hidindtil har deres Godhed forekommet alle mine Ønsker, nægt altsaa ikke Deres Emilie, der med Glæde vil bevidne Dem sin Lydighed med sit Blod, den allerførste Bøn, som hun anraaber den faderlige Kierlighed om, allerhelst da den er saa overmaade vigtig for hende! Ja; min Emilie! Din Bøn skal blive opfyldt, og Greven skal faae det Svar af mig, som du ønsker, men jeg kræver en Belønning for denne Foyelighed, som skal bestaae i en oprigtig Tilstaaelse, om dit Hierte er aldeles ubunden, eller om der er een, som det giver Fortrinet for alle andre, og tillige hvem det er? Jeg forsikrer Dem, svarede Emilie, ved min Ære og Deres dyrebare Kierlighed, at jeg endnu aldrig har seet nogen, som mit Hierte har følet det mindste for, og at der ikke engang er en Skygge af noget andet Ønske i det, end at tilbringe min Levetiid hos Dem. Det er mig inderlig kiert, min Emilie, sagde Villamor; thi saa tør jeg haabe, at du af Foyelighed for mig, der inderlig attraaer denne Forbindelse, ikke vil være alt for kræsen i dine Undersøgelser, men bære over med nogle Ungdoms Skrøbeligheder, som ikke allene Aarene og Eftertanke, men først og fremmest en Kones Fornuft og kierlige Omgang vil raade Bod paa; og til et Beviis paa din God-

hed

hed for mig, maae du tage imod ham med den Agt og Erkiendtlighed, som sligt et Tilbud fortiener. Emilie lovede ham det, og da hun forlod sin Fader, udøste hun sine Taare og Klagemaal i Julies Barm, der anvendte al sin Fornuft til at trøste hende.

Greve Turner lod ikke mange Dage gaae forbie, forend han igien indfandt sig hos Villamor, og efter at han havde yttret sin Smerte over, at han endnu fandt ham lige slet, forlangede han med lidet mere Høflighed at blive underrettet om Emilies Tanker? Hvorpaa Villamor svarede ham: at da Bedrøvelsen over tvende saa store Forliis, som en Moder og Broder endnu var for hæftig hos hende, saa havde hun paa det indstændigste bedet ham, at skaane hende for at fatte nogen endelig Beslutning i saa vigtig en Sag, indtil hans Helbreds Erlangelse havde forskaffet hendes beængstede Hierte Trøst og giort det meere roeligt til at giøre et saa vigtigt Skridt med Overlæg. Jeg har med saa meget mere Villighed, lagde Villamor til, bevilget hende denne Begiering, som jeg troede, at det ikke allene maatte være dem ubehageligt, ideligen at see deres Brud svømme i Taare, men det endog kan forskaffe dem Leilighed, paa begge Sider til at lære at kiende hinanden nøyere, siden mit Huus imidlertid stedse skal staae Dem aaben Herr Greve! og De være baade min Daatter og mig meget velkommen. Greve Turner forsikkrede ham, at det var en meget unødvendig Forsigtighed, hvad ham angik, siden man kun behøvede at see Frøken Villamor, for at lade hende vederfares Ret, og

forlov

forlod ham strax derpaa, for at giøre Emilie sin Opvartning, som tog imod ham med en kold Høflighed.

Emilies Afskye forøgedes for ham næsten ved hver Besøgelse, og efter at han i nogle Uger havde udkommet alle de sædvanlige Frier-Talemaader, uden at merke nogen Forandring i Emilies Forhold, bad han hende en Dag i en temmetig myndig Tone, ikke at holde ham meget længe meere i Tvivl, siden der ikke var megen Anseelse til, at Herr Villamor vilde i lang Tid faae sin Helbred igien, og hans Fader ideligen drev paa ham, at unde ham jo før jo heller den Fornøyelse at see ham gift og til den Ende havde foreslaaet ham adskillige fordeelagtige Partier. Det skulde gaae mig inderlig nær, svarede Emilie ham i den koldsindigste Tone, om de for min Skyld i mindste Maade vilde overtræde Pligterne imod Deres Herr Fader; allerhelst da jeg aldrig havde taget imod Deres Tilbud førend jeg havde havt den fuldkomneste Vished om hans Bifald og Samtykke. Det beroer derfor ganske og aldeles paa Dem selv at opfylde hans Ønske ved at tage imod en Brud af hans Haand, uden at jeg vil holde mig i ringeste Maade fornærmet derved, eller troe, at Deres giorde Tilbud giver mig Ret til at binde Dem. Mit Hierte føler Naturens Rettigheder alt for stærk til at indskrænke den hos nogen anden; thi saa fordeelagtigt og anseeligt Tilbudet af Deres Haand og Navn Herr Greve, end kan synes at være, saa vilde jeg dog foragte mig selv, om det kunde bringe mig til at glemme, hvad jeg skylder min Fader, eller engang at taale Skyggen af den Tanke i min Barm at forlade ham, saa

længe

længe hans Smerter kunde forlindres ved min Omhue og Nærværelse, om jeg endog saae forud, at min hele Levetid skulde anvendes dertil. Greven, som ventede sig en ganske anden Virkning af sin anbragte lønlige Trudsel, søgte derpaa at forestille hende, at det var hans inderlige Kierlighed, der giorde ham utaalmodig, og dersom hun allene tilstod ham Halvdelen af det Fortrin i hendes Hierte, som hun havde i hans, saa vilde alle slige Betragtninger ikke finde Sted, men viige for en stærkere Følelse. Det De behager at kalde Kierlighed Herr Greve! svarede Emilie, kan ikke være andet end en blind og utæmmet Begierlighed, dersom den kan fordre sligt et Offer, og saa har vi to saa ulige Begreb om den, at vi neppe vil blive lykkelige med hinanden i en saa alvorlig Forbindelse, som Egtestanden er; thi dersom De troer, at Kierlighed træder alle andre Forbindtligheder under Fødder, saa tør jeg helligen forsikre Dem, at hverken De eller nogen anden kan nogensinde blive elsket af mig. En sand Kierlighed maae efter mine Tanker, grunde sig paa Høyagtelse; den søger meere den elskede Persons Lyksalighed end sin egen, og kan i Følge deraf heller aldrig kræve noget af den, der er stridigt imod Pligterne, siden Agten derved ikke allene formindskedes; men det opvækker tillige Nag og Græmmelse i den Barm; hvis Ustraffelighed er Kilden til Ægtestandens Glæde. Træder jeg nogensinde i denne Stand, saa skeer det med det faste Forsæt at opfylde en god Kones Pligter; og derfor giver jeg heller aldrig min Haand bort uden til den Mand, som jeg er overbeviist om kiender Dem saa nøye, at han kan føle hele Vægten og Forbindtligheden af dem; den derimod, som anseer sine

blinde Begierligheder og udtæmmede Villie for Rettesnoren til mine Handlinger, skal aldrig komme i Besiddelse af mig, om han ogsaa havde en Krone at byde mig. Turner bed sig af Forbittrelse i Læberne; og efter en lang Taushed brød han endelig frem med disse Ord: Jeg vil dog ikke haabe, min deylige Froken, at De med Deres sidste Beskrivelse har troet at gjøre min, og at jeg skal antage Deres Tale for et Afslag paa mit høyeste Ønske? Aldeles ikke, svarede Emilie, jeg har kun derved søgt at opdage Dem min Tænkemaade, paa det De ikke skulde troe at gjøre mig en Compliment med Deres Utaalmodighed, og tillige at lade Dem vide, at mit Hierte, saa længe det undertrykkes af saa billig en Kummer som den, min Faders Sygdom og Lidelser volder det, er ganske uskikket til at undersøge, om vores Tænkemaade er saa overeenstemmede, at vi kan gjøre hinanden lykkelige; og at jeg imidlertid anseer Dem i alle Maader for at være ubunden; og at have Deres fuldkomne Friehed til at indgaae hvad Forbindelse, de selv lyster. Turner svarede hende i en temmelig bidende Tone, at han vilde have agtet sig hende høyere forbunden, om hun havde sat hans Frihed snævrere Grændser, allerhelst da han troede at Undersøgelsen, om at blive lykkelig med ham, ikke var saa vanskelig, men da han haabede, at hun ved denne Leylighed allene vilde prøve hvad Magt hun havde over ham, og hvor nøye han vilde rette sig efter hendes Villie, saa vilde han ogsaa stræbe at overbeviise hende om, at den i alle Ting skulde være hans Rettesnor. Emilie forsikkrede ham, at hun langt fra ikke var forfængelig nok til at gjøre slig en Paastand, men

men at det var sikkerst for dem begge at følge Fornuftens Regler i alle Ting; thi saa kunde ingen af dem feyle.

Denne Samtale havde været saa anstødelig for Grevens Hovmod, at han lod nogle Dage gaae forbi uden at lade sig see i Villamors Huus; som gav Emilies Fader Anledning til at spørge hende: hvor Greven var, og om han ikke heller havde været hos hende i den Tid, han ikke havde seet ham? Emilie svarede ney; og tog sig tillige Mod til at aabne sit Hierte for sin Fader, og med de stærkeste Farver at afmale ham sin uovervindelige Afskye for Greven. Villamor blev høyligen bekymret over at see sit hele Haab om at faae Emilie vel forsørget med et kuldkastet, og spurgte med en heftig Utaalmodighed: om hun havde giort Greven denne Tilstaaelse? Hun forsikkrede ham paa det helligste, at det ikke var skeet, men bad ham tillige meget væmodigen, enten at tillade hende det, eller selv at sige Greven, ifald han fandt for godt at fornye sine Besøgelser, at hun havde saa stor en Modbydelighed for Egtestanden, at intet uden en Faders udtrykkelige Befalning kunde bevæge hende til at træde ind i den, men da han, blev hun ved, ikke har Følelse nok til at skamme sig ved at tage imod en Haand, som Magten rækker ham, saa beder jeg dem paa mine Knæe, at forsikkre ham, at De elsker mig for høyt til at tvinge mig. Det gior jeg sikkert ogsaa, min Emilie, svarede Villamor, men dersom en Faders Bønner kan formaae noget hos dig, dersom du ønsker at fremme hans Sinds Roelighed, der har saa stor en Indflydelse paa Legemets Helbred, saa skyder du ikke en Lykke fra dig, der kan og vil op-

fylde alle mine Ønsker. O min Fader! raabte Emilie, slige Overtalelser er den grummeste Tvang for et Barn, der søger al sin Glæde i at adlyde dem. Men tillad mig at indskye til deres store Indsigter med den ydmyge Begiering, at overveye hos dem selv, om Høyhed og Rigdom kan holde en Kone skadesløs for alle muelige gode Egenskaber hos en Egtefælle, og føel allene i et Øyeblik, alt det martrende af den gruelige Tilstand at leve i det nøyeste Samfund med et Menneske, som man bær den billigste Foragt for. Troe mig, min elskede Daatter! tog Villamor Ordet, at hans Høyhed og Rigdom ikke blinder mig; jeg gav med Glæde de halve Fordeele af denne Forbindelse bort for at giøre ham tækkelig i dine Øyne, endskiønt det maaskee er langt nødvendigere i denne Begivenhed at tage Lykkens Gaver i Betragtning end du kan forestille dig. I den Forfatning jeg er, befaler baade Pligt og faderlig Omhue mig at forestille dig, at dersom du elsker mig, og vil give mig en overtydende Prøve derpaa, saa undertvinger du din Afskye, og giver i min Nærværelse Greve Turner Løfte paa din Haand, saa snart min Helbred tillader mig at give ham den, og saa vil Tiden overbevise dig om, at dit Vel har været min eneste Drivefiæder til denne indstændige Begiering. Jeg vil . . . Jeg vil, sagde Emilie næsten qvalt af Graad, forberede mit Hierte til dette gruelige Offer, dog i det faste Haab, at Deres faderlige Hierte skaaner mig for at fuldføre det, naar de seer, at det giør mig ulykkelig og elendig for stedse. Kan din Kierlighed for mig, sagde Villamor og kyssede hendes taarevædede Kinder, ikke giøre dig denne Forbindelse taalelig, saa vil jeg lade din egen Fornuft blive Dommeren

og

og aabenbare dig mine Aarsager, i hvor dyre denne Tilstaaelse end vil komme mig til at staae. Saa mørke og uforstaaelige, som Villamors sidste Ord end vare hans Daatter, saa gave de hende dog en liden Udsigt til Redning, ifald hun ikke skulde kunde fatte saa gunstige Tanker om Greven, som hun foresatte sig at arbeyde paa af yderste Kræfter.

Dagen efter indfandt Turner sig hos Villamor, der ikke vilde kiære hans Hovmod ved at lade sig forstaae med, at man havde lagt Mærke til hans lange Udeblivelse, men efter at de i nogen Tid havde talt om adskillige Nyeheder, vendte Greven sig til Villamor med den Begiering, om han ikke med det snareste vilde forskaffe ham Frekenens endelige Slutning at vide paa det Tilbud han havde dristet sig at giøre hende; thi da han ikke kunde smigre sig med, at have ved sine Opvartninger vundet saa meget hos hende, at hun selv vilde sige ham, hvad Haab han kunde giøre sig, saa ventede han at faae et tydeligt Svar af ham, som Fader, paa det han kunde vide hvad han skulde rette sig efter; Villamor lovede ham det, og skiød Emilies Tvivlraadighed hen paa Bekymringen hans Sygdom voldte hende. Greve Turner tog bort uden at see Emilie, som viiste Villamor med hvor stor Føye Emilie skiælvede for at komme i en saa trodsig og overmodig Mands Hænder, og giorde ham selv overmaade bæængstet over hvad Slutning han skulde tage i denne Sag. Han tvivlede ingenlunde om at faae Emilie overtalet, men han begyndte høyligen at frygte for, at han, ved at sette hende i Sikkerhed for en Elendighed, maaskee styrtede hende i en større, som vilde

blive en evig og nagende Grænmelse for ham, siden han havde bragt sig selv i den Nødvendighed, at ile med at faae hende forsørget. Midt i disse Beængstelser og Bebreydelser bekom han et Brev fra en af hans Kones betydeligste Creditorer, som truede ham med at søge sin Betalning ved Lands Lov og Ret, saa fremt han ikke inden otte Dage bekom sine Penge. Da Villamor ikke var vandt at tiltales i den Tone, som dette Brev var opsat i, saa voldte den ham, saa heftig en Ærgernis, at den, foreenet med hans Bekymringer og indvortes Bebreydelser, drev Podagraen op i hans Mave med saadan en Heftighed, at der om Morgenen ikke meere var Haab til hans Liv.

Det første Emilie blev underrettet om sin Faders Tilstand ilede hun hen til ham i den yderste Bedrøvelse, dog uden at forurolige ham ved Skriig og heftige Bevægelser; og da hun i Lægernes Øyne læste hendes Faders Døds Dom, tegnede Sielens stumme Angst sig i hendes deylige Ansigt. Villamor, som merkede Lægernes Øyekast til hinanden lige saavel som hans Daatter, bad dem i en mandig og standhaftig Tone, ikke at dølge Faren for ham, siden han havde meget vigtige Ting at bringe i Rigtighed, førend han med et roeligt Sind kunde bereede sig til det vigtige Øyeblik, der fordrede ham til Regnskab for saa mange misbrugte og ilde anvendte Timer og Dage. Efter adskillige Omsvøb og Forberedelser, sagde de ham endelig, at de ikke meere kunde udrette noget, og at dersom ikke Naturen paa een eller anden Maade hialp sig selv, saa vilde det efter al Formodning ikke vare meget længere end nogle og tredive Timer. Jeg har selv svækket dens Kræfter

al

alt for meget, svarede Villamor, til at vente mig noget af den, allerhelst da de heftige Smerters Formindskelse forkynder mig, at den kolde Brand allerede er der. Hvorpaa han bad alle Tilstædeværende at gaae ud og lade ham blive allene med Emilie. Hun kastede sig paa Knæe for Sengen, tog een af hans Hænder og trykkede den med Heftighed til sine Læber, uden at kunde fremføre et eneste Ord for Graad. Hæm dine Taarer, min Emilie! sagde Villamor, efter at han havde arbeydet i nogen Tid for at faae Ordene frem, jeg fortiener dem ikke, og de forøger kun min Angst og Sielens bittre Bebreydelser. Det havde været en Lykke for dig, om Døden for en deel Aar siden havde sat Grændser for de Uordentligheder, der har giort mig uværdig til at bære Navn af Fader, og sig mig, mit Barn, om du kan tilgive mig, og om mit Minde ikke vil blive dig forhadt, naar du bliver et Rov for alle de Elendigheder, som Armoden har i Følge med sig? Thi den, min Emilie, venter paa dig; jeg efterlader dig ikke det, du kan hælde dit Hoved til, du er uden Venner og Forsvar i den onde Verden, og dette er det eneste, der gior mig Døden bitter. O min Fader! svarede Emilie, lad dette ikke forurolige dem; de har ved den ypperligste Opdragelse opfyldt alle en Faders Pligter imod mig; den vil gisre mig skikket til at undvære den Rigdom, som jeg 'ingen Ret havde til, men som var ganske og aldeles deres egen, og vær forvisset om, at mit Hierte indtil mit sidste Øyeblik skal ære og velsigne deres Aske. O min dyrebare Daatter! sagde Villamor, og strakte begge Armene ud imod hende; saa betag mig Angesten for din Skiebne; forjag Fortvivlelsen fra min Siel, der ved

de haardeste Bebreydelser over den Tilstand jeg har bragt dig i, gior mig uskikket til at anholde om Forladelse for mit ilde fremdragne Levnet. Hvad skal jeg, hvad kan jeg giore? raabte Emilie, kræv alt hvad De vil, min Fader, jeg bør og jeg vil baade med mit Liv og min Lykkalighed med Glæde kiøbe De' res Roelighed. Det er tvertimod din Lykke jeg haaber at frem' me; sagde Villamor, ved at forvisse dig et sikkert Forsvar imod alle de Farer og Ulykker, som Ungdom, Mangel og Verdens Ondskab setter dig blot for; thi alle mine jordiske Ønsker ere opfyldte, dersom min døende Haand kan, forend den mister Kraft og Følelse, foreene din med Greve Turners. Her er den, svarede Emilie og rakte sin Fader Haanden; giv den til hvem De vil, og den trøstende Tanke, at have opfyldt en Faders sidste Ønske, skal holde mig skadeslos i Fremtiden, dersom Følgerne ikke svarer til deres Haab.

Villamor ringede, og befalede, at een af hans Folk skulde gaae til den unge Greve Turner og en anden til Baroneſſe Vardin, som var en gammel Fuster han havde, og bede dem begge at bevtise ham den Ære, saa snart som mueligt at indfinde sig hos ham. Da Tieneren var ude vendte Villamor sig paa nye til sin Daatter med disse Ord: Jeg veed desværre meget vel, mit Barn, at Grev Turner har mange og store Feyl, men han elsker dig, og jeg haaber, at om din Dyd og Fornuft ikke aldeles kan udrydde dem, saa vil dog vist dit gode Forhold sette dem slige Grændser, at de ikke skal kunde yttres imod dig. Erkiendtligheden, som mine Daarligheder volder, at du maae skylde ham, vil i et saa ædelt Hierte, som dit,

giøre

giøre samme Virkning som Kierlighed, og kan maaskee forvandles til den, dersom dit Hierte, som du siiger, er frit; thi paa denne Forsikkring grunder sig mit største Haab angaaende dine Dages Roelighed. Er det derfor ikke saa, da siig mig det endnu, og jeg forsikkrer dig heiligen, at dersom den, der har vundet din Kierlighed, kun kan forskaffe dig et nogenlunde anstændigt Udkomme, saa vil jeg med langt større Fornøyelse forene din Haand med hans end med Grevens; thi i den Hensigt spurgte jeg dig derom, siden min Attraae ikke gik ud paa at sette dig i Velstand og Høyhed, men at forskaffe dig en Ven og Beskiermer. Efter at Emilie paa nye havde forsikkret ham om hendes Hiertes Ligegyldighed blev Villamor saaledes ved: Den unge Turner eyer ikke saa mange Feyl, som hans agtbare Fader besidder Fortieneſter; han elsker Dyden for dens egen Skyld, og vil altsaa sikkert elske og agte dig; du vil i ham finde den beste og kierligste Fader, der ikke allene vil erstatte dig mit Tab tusende Fold, men endog ved sin Ømhed og Agt for dig forøge din Værd i hans Sons Øyne. Fat altsaa Mod, min Emilie! og see med Haab ind i Fremtiden; Forsynets Veye ere urandsagelige, og Gud er alt for naadig og god til at lade dig bære Straffen for de Forseelser, som jeg haaber, at hans Barmhiertighed tilgiver mig. Men han vil til en Belønning for din daatterlige Lydighed giøre dit Egteskab lykkeligt og velsigne det med Børn, der ligner dig.

Villamor fremførte endnu endeel andre Trøstegrunde for sin Daatter, førend Greve Turner indfandt sig, men

ved hans Syn overfaldt der Emilie saa heftig en Beklemmelse, at hun troede Hiertet skulde briste, og det var neppe, at hendes skielvende Been kunde understøtte hende. Greven nærmede sig til Villamor med et nedslagent Væsen, og bevidnede ham hvor overmaade smerteligt det var ham, at finde en Mand, som han i sit Hierte ærede og ansaae for sin Fader, i en saa farlig Tilstand. Den er alle Menneskers Lod, Herr Greve! svarede Villamor; men hvor lykkelig maae den ikke være, der i denne store Time ikke har at bebreyde sig selv at have skyndet paa dens Komme, og ikke ønsker at kalde de hastig bortsvundne Dage tilbage for at giøre en bedre Brug af dem. Men da hver Minut nu er overmaade kostbart for mig, saa vil jeg gaae lige til det, hvorfor jeg har umaget dem hid til mig, og som er at opfylde det Løfte, som jeg gav dem i Gaar. Dog maae jeg, førend jeg kan gaae videre, begiere en oprigtig Tilstaaelse af dem, og som de ved deres Ære og for Guds hellige Ansigt maae bekræfte, hvad enten de i Hensigt til Svogerskab, Formue og saa videre, har begiert min Daatter af mig, eller om en reen og uforfalsket Kierlighed, der grunder sig paa Høyagtelsen for hendes Fortienester har opvakt dette Ønske i deres Hierte, og om de vilde og kunde forefrage hende alle andre af hendes Kiøn, naar hendes hele Medgift bestod i hendes Dyder? Greve Turner, der antog dette Spørgsmaal, enten for Virkningen af en overdreven faderlig Kierlighed eller Svækkelsen i en doende Mands Tænkekraft, giorde sig ikke mindste Betænkning over at forsikre ham paa det Høyeste og Helligste, at intet uden den

inder-

inderligste Attraae efter at kunde kalde et saa dyrebart Klenodie sit havde været Drivefiæderen i hans Foretagende, at han ved Besiddelsen af en saa deylig og dydig Kone, vilde agte sig uendelig lykkeligere end om han vidste at bekomme Millioner med en anden, og at hans Herr Fader, der var underrettet om hans Hensigter, var heri af lige Tanker med ham. Imedens Greven fremførte dette, havde Villamor taget Emilies høyre Haand i sin, og da Greven havde udtalt lagde han den i hans med disse Ord: Saa annam her den beste og lydigste Daatter af en døende Faders Haand, der paa hiin Dag skal blive deres Anklager for den alviise Dommer, som de har taget til Vidne paa deres Bekræftelse, saa fremt deres Forhold i Fremtiden viser, at deres Hierte har været langt fra deres Læber; og du, min inderlig elskede Emilie! stræb at vedligeholde saa uegennyttig en Kierlighed; og efterkom dine Pligter lige saa nøye imod din Egtefælle, som du har giort imod din Fader, saa vil du blive en Velsignelse for ham og dit Huus. Greven tog imod Emilies Haand med den største Henrykkelse; og da Villamor slap deres forenede Hænder, bøyede han sit ene Knæe mod Jorden og igientog alle sine giorde Løfter om en uforanderlig Kierlighed og Troeskab, som Emilie besvarede med en Flod af Taare.

Imidlertid var den gamle Baroneſſe Vardin ogsaa ankommen, Villamor berettede hende Emilies Forlovelse, og bad hende at staae hans Daatter i Moders Sted, og tage hende i sin Beskyttelse indtil Velanstændigheden tillod hende ved et uopløseligt Baand at forvisse sig en Ven og Beskiermer i

Greven

Greven. Baronessen, i hvis Hierte Gierrighed og Stolthed kappedes om Fortrinet var meget villig til at love ham det, siden begge disse herskende Sinds Lidelser fandt deres Regning derved, den ene i Svogerskabet med Greve Turner og den anden i Haabet, at Emilie ikke kunde forlade heades Huus, uden at giøre hende en anseelig Forærring for al den Møye og Uroe, som hendes Ophold og Bryllup nødvendig maatte foraarsage. Disse Betragtninger bevægede hende til at omfavne Emilie, og at trøste hende med den Forsikkring, at hun paa alle muelige Maader vilde søge at betage hende Savnet af en kier Fader. Da nu Villamor troede at have sørget saavel for Emilie som det stod i hans Magt, saa begierede han at blive begravet i al Stilhed, og bad derpaa Emilie at hielpe ham op i Sengen. Da hun havde giort det, slog han sine Arme om hende, trykkede hende op til sit Bryst, takkede hende for alle de Prøver hun havde givet ham paa sin Kierlighed og Lydighed, og gav hende det sidste Afskeds-Kys tillige med sin faderlige Velsignelse med den Begiering at forlade ham, og ikke meere ved sit Syn kalde ham tilbage til det Jordiske, som han nu reent vilde glemme, og vende Siel og Tanker til at erholde Forladelse, førend han skulde møde for sin Dommer, og i hans Paakaldelse kunde hans Skriftefader, som han havde Bud efter, giøre ham den kraftigste Bistand. Emilie besad al for megen Fornuft til ikke at indsee hvor megen sand Kierlighed Villamor ved denne Begiering viiste at bære for hende, og hun havde opofret alt for meget for at betage ham de jordiske Bekymringer til at hun ved sin Nærværelse skulde søge at opvække dem paa nye, i hvor inderlig hun end ønskede at varte

ham

ham op indtil han ingen meere Hielp behøvede. Da hun altsaa paa sine Knæe havde takket for al hans Kierlighed og Godhed, hvorved hun kyssede hans Hænder og vædede dem med sine Taare, saa begav hun sig i den smerteligste Bedrøvelse og Angst til sine egne Værelser, hvorhen baade Baronessen og Greven giorde hende Selskab.

Greven, der ansaae det for en Egtemands ustridige Rettighed ikke at holde Konen det allermindste af hvad der var lovet Bruden; sparede hverken Løfter eller Forsikkringer til at lindre hendes Kummer og hemme hendes Taare. Han syntes at være saa rørt over hendes Smerte, og anholdt saa indstændig hos Emilie om at forpligte ham ved at tilkiendegive et Ønske, hvis Opfyldelse kunde være hende behageligt, at hun deraf tog Leylighed til at bede ham, at hun ikke maatte skilles fra Julie, men beholde den troe Raadgiver og Ledsager til sin Bistand og Understøttelse ved sine nye Pligters Tiltrædelse. Greven samtykkede det ikke allene med den største Villighed, men giorde tillige Julie den forbindtligste Compliment over den Fornøyelse, som han selv vilde nyde ved et saa værdigt og fortræffligt Fruentimmers daglige Omgang, at han for første gang opvakte den Tanke hos Emilie, at han var i Stand til at agte Fortieneſter hos andre end sig selv, og saa lidet som dette Haab end var til at see frem ad med, saa fandt hun dog i det en Trøst, der opmuntrede hende til at betragte ham i saa fordeelagtigt et Lys, som hendes Forstand vilde tillade. Baroneſſen umagede sig for at overtale Emilie til at følge strax hiem

med

med hende, men hun var ubevægelig ved alle hendes Forestillinger, og svarede, at det var umueligt for hende at sette en Fod ud af Huset, saa længe hun endnu kunde trøste sig ved at have en Fader, at han maaskee endnu kunde yttre en Længsel efter at see hende for sidste gang, og at hun i saa Fald aldrig kunde tilgive sig det selv, om hun havde betaget baade ham og sig denne smertelige Fornøyelse. Baroneſſen og Greven lode sig derpaa forstaae med, at de vilde tilbringe Dagen hos hende, for at holde hende fra at overgive sig ganske til sin Smerte, og dette Tilbud tvang Høfligheden hende til at tage imod med Taksigelse, saa inderlig som hun end længtes efter at skaffe sit beklemte Hierte Luft ved at udøse alle sine Klagemaal og frygtsomme Forestillinger i Julies Barm. Den Tvang, som hun tillige maatte giøre sig for ikke at lade Greven merke, hvor besværlig hans kierlige Omhyggelighed var hende giorde det hende til en lige saa kiedsom som bedrøvelig Dag, og hun syntes at der blev tagen en stor Byrde fra hendes Hierte, da de om Aftenen sildig forlode hende.

Baroneſſe Vardin og Greve Turner haade ikke saa snart sagt Emilie Farvel, førend hun slog sine Arme om Julie; lagde sit Hoved op til hendes Bryst g sagde med et dybt Suk: O lad mig i Venskabs trøstende Barm udøse mine Sukke og mine Taare! beste, trofasteste Veninde! hielp mig, styrk mig til at bære min grueſomme Skiebne; thi ellers maae jeg synke under den tunge Byrde, der er lagt paa mig. O Gud! jeg skal aldrig see min Fader meere! han berøves mig, da jeg har hans Forsvar og Beskiermelse høyest nødig; og

hans

hans ømme og inderlige Kierlighed til mig tager alt mit Haab om Lykſalighed med ſig i Graven og bringer min Ulykke til ſin høyeſte Spidſe; thi af Frygt for at efterlade mig vennelos og forladt i Verden, har han overgivet mig i en Mands Hænder, ved hvis Syn mit Hierte bæver, og ſom jeg ikke har andet at vente mig af end en grum Medfart, Foragt og daglige Bebreydelſer over at have bunden ſin til en fattig Pige, endſkiondt han giorde min Fader de helligſte og dyreſte Forſikringer, at han ikke ønſkede ſig andet end min Perſon. Men kan det ikke være mueligt, min Emilie, ſvarede Julie, at Greven virkelig elſker Dem? Han trænger ikke til Deres Midler; og Deres Ydigheder, Fortieneſter og fortræflige Gaver erſtatter denne Mangel riigeligen. I det mindſte bør De ved denne Foreſtilling ſøge at forjage alle de rædſomme Billeder, ſom Deres beængſtede Sind danner ſig over det, de troer at komme til at liide af ham; og ſom jeg anſeer for den ſtørſte Umueelighed, ſiden jeg er fuldkommen forviſſet om, at Deres Forhold vil, om ikke forøge, ſaa dog i det mindſte vedligeholde hans Kierlighed for Dem. Ak Julie! ſagde Emilie, kiendte De Greve Turner ſaa nøye ſom jeg, havde de havt ſaa mange overtydende Beviiſer paa hans Stolthed og Forfængelighed, ſom hans Forhold ved mange Leyligheder har givet mig, ſaa vilde de være lige ſaa forviſſet om, at hans ſtore Egenkierlighed aldrig kan tillade ham at elſke nogen anden end ſig ſelv. Velan, min beſte Pige, ſagde Julie; vi vil endog ſætte at det er ſaa, men bliver da ikke juſt denne ſamme Stolthed Dem en ſikker Borgen for, at han ikke kan begegne ſin Kone uanſtændig, og giør han Dem da ikke ſaa

lykkelig,

lykkelig, som De fortiener at være, saa maae De søge deres Lykke i Dem selv, og denne er den eeneste rette og sande Lykkesalighed her paa Jorden, siden den gior os fuldkommen forvisset om Belønningen, der er henlagt til Dyden der, hvor ingen Omskiftelser ere at vente. Dette vil ogsaa blive mit eneste Haab og Trøst, sagde Emilie; thi vær forvisset om, min kiereste Veninde, at hans Stolthed ikke er af det slags, som ofte paatager sig Dydens Embede ved at blive Tommen paa onde Tilbøyeligheder. Nei; hans indskyder ham allene Foragt for alle andre og Ærbødighed for sig selv; han anseer det for en Umuelighed at kunde feile, derfor er hans uregierlige Villie en Lov, som han søger at paatvinge hele Verden; og naar det saa kommer til, at jeg føler og er overbeviist om, at jeg aldrig kan elske den Mand, som jeg for min Livs Tiid skal bindes til, kan da nogens Forfatning være grusommere og elendigere end min? Denne Overviisning, min dyrebare Emilie! tog derpaa Julie Ordet, grunder sig paa den Afbildning, de har giort sig over Greven: men troe mig, at dersom deres Fornuft og ikke deres Afskye har laant Farverne til den, saa bør De agte det for en af Himlens største Velgierninger imod Dem, at De ikke elsker ham. De veed ikke, hvilken Bedrager Kierligheden er; hvor let den forblinder Øynene og drager et Dække over den elskede Persons Feyl, og at ingen Piinsler overgaaer de, som en ildebelønnet og foragtet Kierlighed har i Følge med sig. Dersom Greven, som de formoder, skulde blive kold, skiødesløs og ligegyldig imod Dem, saa vil det være en virkelig Fordeel for Dem, da De ikke elsker ham, fordi De derved vil blive meere overladt til

Dem

Dem selv. Mangel forbyder hans egen Ære og Rang ham at lade Dem føle, og i Fald han indskrænker Deres egne Udgifter saa stærk, at De nødes til at blive meget hiemme, saa vil Deres Pendsel, Syenaal og Bøger forskaffe Dem en større Fornøyelse i Deres Eensomhed, end Deres Tænkemaade tillader Dem at nyde i store og glimrende Forsamlinger; og da hans Hovmod forbinder ham til at lade sig see i dem, saa behøver De ikke at frygte, at han vil falde Dem meget besværlig med hans Selskab. Men hvor ulykkelig vilde ikke dette Forhold giøre Dem, naar Deres Hierte var ganske i hans Vold, naar Længselen efter hans Nærværelse giorde Dem Øyeblikke til Timer, og Timerne til Dage, og naar hans Komme endelig stillede den, og Deres Ømhed drev Dem til at ile ham med aabne Arme i Møde, og han da i Steden for at kaste sig med Henrykkelse i dem, unddrog sig Deres Favn og med en spodsk Miine kaldte Dem barnagtig og Romanesqve; da, min Emilie, da vilde De være virkelig ulykkelig og høyligen at beklage. Vel nægter jeg Dem ikke, at Kierligheden til en Mand gier Pligternes Udøvelse let og behagelig, men derved formindskes tillige Fortieneften ved at iagttage dem; thi Hiertet tvinger os til at ære dem vi elsker, vi følger deri blot en uvilkaarlig Drift, som maae bestrides og undertvinges af en dydig Kone, der viser Agt og Hengivenhed for den Mand, som hun ikke føler nogen for. Jeg veed, at den dydige Emilie baade kan og vil opfylde sine Pligter, og jeg har tilliae det faste Haab, at hendes Fortienester vil have den Virkning hos Greven, at om han ikke bliver saa fuldkommen god, som jeg ønsker, saa skal

han dog lære at sætte saa vedbørlig en Priis paa dem, at hun ikke alleene skal kunde agte, men endog med Tiden elske ham. Skulde derimod denne Forhaabning slaae Feyl, saa vaag for Himlens og deres egen Roeligheds Skyld, saa noye over hver en Miine i Deres Ansigt og hvert et Ord af Deres Mund, at hverken han eller nogen anden formaaer at opdage deres Hiertes Tanker. Merker De, at Deres Indflydelse er mægtig nok til at kunde bestride een eller anden herskende Sindslidelse hos ham, saa betien Dem aldrig af den underviisende, men alleene af den overtalende Tone: Tag aldrig Leylighed til at giøre ham Forestillinger imod den, naar De er bleven fornærmet af den, men da enhver Feil har sin Straf i Følge med sig, saa giv Agt paa, naar han selv er bleven krænket ved den, og saa vil Deres Overtalelse have dobbelt Vægt, siden de synes at have deres Udspring af Omhuen for hans Vel og Rolighed. Søg at drage den Forfængelighed, De troer han besidder, paa Deres Side ved at giøre ham fuldkommen forvisset om, at han eyer det første Sted i Deres Hierte; thi saa vil han søge at fortiene det, for ikke at have Deres Dyd allene at takke derfor, og paa det De ikke skal opvække mindste Tvivl desangaaende i hans Barm, saa vogt Dem paa det noyeste, aldrig at rose nogen anden Mandsperson for en Dyd eller god Egenskab, i hvor ubetydelig den end maatte være, saa fremt Greven ikke besidder den. Dette sidste skylder De ikke allene ham, men endog Dem selv; thi slig en Uforsigtighed har sadt mangen en Kone blot for skammelige Efterstræbelser af unge letsindige Mennesker, som uden slig en lonlig Opmuntring, aldrig havde tordet driste sig

til

til at fatte saa formasteligt et Anslag. Vel er jeg overtydet om, at min Emilies Dyd er i Stand til at trodse alle Forforelser og Fallstrikker, og at hendes Afskye for Lasterne aldrig kunde tillade hende at besmitte sig med dem, men det kunde dog have andre og meget bedrøvelige Følger for hende. Kierligheden for sin Ægtefælle er den tryggeste Skildvagt for Adgangen til en Kones Hierte; hvor let kunde da ikke, i Mangel af dette Forsvar, Misfornøyelsen over hendes Forfatning give den Tanke rum, at hun havde været lykkeligere i en Forbindelse med een eller anden af disse Uskyldigheds Efterstræbere; og denne Tanke avle en lønlig Behag? Disse Uhyrer, min Emilie, tager kun meget sildig Maskven af, de ere Slanger, som skiuler sig under de herligste Blomster; de vide at dølge de lastværdigste Hensigter under Venskabs agtbare Navn, og da man siger, at Hiertet trænger til at elske, saa skylder hun sig selv at bruge dobbelt Vaersomhed i at vogte sig for en Tilbøyelighed, hvis idelige Undertvingelse vilde betage hende Fornøyelsen af sit eget Sælskab, og forvandle den til Uroe og Mishag. Jeg var sikkert uværdig til Deres Trøst og Bistand, min Beste! svarede Emilie, dersom jeg ikke oprigtigen kunde forsikre Dem, at jeg vil giøre alt hvad der er i mine Kræfter, for at følge deres viise Raad og Formaninger; og giøre mig den Omhue værdig, hvormed de har veyledt min vaklende Fod paa Pligternes Vey. Men med alt det, min Julie, saa maae De tilgive mig, at endog den beste Side, som en Forbindelse med Greven kan foresilles mig paa, ikke skaffer mit bængstede Hierte halv saa megen Trøst, som det Haab, at Greven tager sit

Løfte tilbage, naar han kommer i Erfaring om, at min Fader ingen anden Arvepart har efterladt mig, end sin Velsignelse; thi den Armod, som hans Kierlighed gruede saa meget at see mig blive et Rov for, er ikke nær saa rædsom i mine Øyne, som en Forbindelse med et Menneske af det Sindelag, som jeg tiltroer Greve Turner. Det kommer allene deraf, sagde Julie, at De ikke har den Erfarenhed om Verden og Menneskernes Tænkemaade, som Deres Herr Fader. De veed ikke endnu den egentlige Bemærkelse af det Ord Armod, end sige alle de forskiellige Ulykker og Elendigheder, som den har i Følge med sig, og hvoraf Mangel paa det Nødtørftige er een af de mindste, i sær hos Personer af Deres Herkomst og Opdragelse; thi de, som saa at sige, ere fødte til den, er den ikke halv saa besværlig, deels fordi de ikke kiender noget Bedre, og deels fordi de har Hielpemidler imod den, som De og deres Lige ikke har. De maae forlade Dem til, min kiere Emilie, at Deres Tilstand bliver ikke saa snart bekiendt, førend alle de Personer af deres eget Kiøn, som hidindtil har holdt sig Deres Omgang for en Ære, og betragtet dem med misundelige Øyne, vil skye Dem og begegne Dem med den yderste Haanhed og Foragt, og de Mandspersoner, der ikke have tordet driste sig til at giøre dem æragtige Tilbud, vil holde sig berettiget til at giøre Dem de skammeligste Forslag. Deres Fader har vel nydt Ære Tegn af Hoffet, men aldrig staaet i nogen Betiening, der kunde give Dem Haab om, at faae nogen Understøttelse af en mild Landets Fader, og De har slet ingen Paarørende at vente sig Hielp af;

af; thi Deres Tantes Baroneſſe Vardins Gierrighed er for det første alt for vel bekiendt til at hun skulde giøre meget for Dem, og dernæst regieres hun af en Svigerſøn, der ikke alene i denne Post er værre end hun, men har tillige saa umenneskeligt et Hierte, at han glæder sig over andres Elendighed. Alle de andre, som de enten kunde ventet sig Hielp af eller Arv efter, har Deres Fader overlevet; til sin, saavel som Deres Fortræd; thi var han førend tvende anseelige Arveparter tilfaldt ham, bleven giort opmærksom paa sin Forfatning, saa havde han vist seet nøyere til, og ikke tilladt onde Mennesker, i hvis Hænder han betroede sin Velfærd, at benytte sig af haus Ulyst til at efterſee Indtægt og Udgifter, som har kostet ham meere end hans Behag til Pragt og Overdaad. Ja, min ulykkelige Pige, havde De endog Moed og Standhaftighed nok til at sette sig over alle Ting, og vilde søge at vinde Deres Underholdning ved at tiene, saa vil dog Deres Navn, Ungdom og skuffede Forventning, der burde bevæge til Medynk over Dem, blive uovervindelige Forhindringer til at naae Deres Hensigt; fordi De vilde bringe alle til at troe, at man ingen Nytte eller Gavn kunde have af Dem. Derpaa slog hun sine Arme om Emilie; vædede hendes Hals med sine Taare og blev saaledes ved: O! at De kunde læse i min Barm, for af min græsselige Siele-Angst ved den Tanke, som De kalder Deres Trost, at giøre sig et svagt Begreb om den Hær af Ulykker og Gienvordigheder, der vil omringe Dem, saa fremt denne af en døende Fader sluttede Forbindelse ophæves! Og sig mig, jeg besvær Dem derom, hvorledes Greve Turner kunde komme til at giøre Deres Fader den Forsikring

om sin uegennyttige Kierlighed, som De sagde han havde giort, naar Deres Tilstand endnu er ham ubekiendt? Derpaa fortalte Emilie hende Ord til andet, alt hvad der havde tildraget sig fra det hun var kommen ind til sin Fader, indtil hun efter hans Begiering havde forladt ham, og sluttede med det Spørgsmaal, om det ikke var hendes Pligt, at sige Greven, hvad hendes Fader havde betroet hende, saa snart hans Øyne vare lukkede, thi forinden vilde hun ikke giøre det af Frygt for, at Greven endog i hans Dods Time maatte sige ham noget uanstændigt. Julie skielvede i sit Hierte over den Grumhed Emilie tiltroede et Menneske, som hun saa nøye skulde foreenes med, men uden at lade sig merke dermed svarede hun: Jeg vilde ønske, at Herr Villamor havde talt reent ud med Greven; men da han ikke har fundet det for godt, saa behøver De ikke at give ham nogen nøyere Oplysning; thi De har viist sig saa lidet gunstig imod ham, at han let kunde falde paa at troe, at De allene sagde ham det for at give ham Anledning til at bryde hans giorde Løfte, og da Deres Faders Omstændigheder maae blive bekiendte, førend De med Velanstændighed kan holde Bryllup, saa kan han ikke giøre Dem nogen Forbrydelse af Deres Taushed. Brug altsaa Deres Fornuft, kiereste Emilie! til nøye at overveye hvad det Løfte De har giort for Guds hellige Ansigt kræver af Dem; da Deres Fader lagde Deres Haand i Grevens, overdrog han al sin Rettighed til Deres Ømhed og Kierlighed til ham. I Følge heraf viiser De en langt større Ulydighed imod en bekymret og døende Faders sidste Ønske, ved at begegne Greven med Ligegyldighed, end om De havde vægret sig ved at

giøre

giøre Løftet; og da De ikke havde Trodsighed nok til at vove det, saa bør De nu for Deres egen Æres Skyld begegne Greven saaledes, at han med Føye kan troe, at Deres Hiertes Drift bevæger Dem til at blive hans, og skeer det da ikke, saa har De intet at bebreyde sig. Opfyld De Deres Pligter, og overlad Udfaldet til Forsynet, der stedse sørger for deres Vel, som med en sand Tillid overgiver sig i dets viise Bestyrelse. Emilie besvarede det med et dybt Suk; hvorpaa Julie bad hende at gaae til Sengs, for at bringe det oprørte og bekymrede Sind lidet i Roelighed, men da hun ikke vilde tage sine Klæder af i den Forventning at blive kaldet til sin Fader, saa kastede hun og Julie sig paa Sengen, hvor de tilbragte Natten, uden at nyde nogen anden Hvile eller Forfriskelse end den Trøst et sandt Venskab meddeler.

Noget efter Syv om Morgenen kom Præsten, der var bleven hele Natten hos Herr Villamor, ind til Emilie med den Beretning, at Gud i dette Øyeblik havde løst hendes Fader fra alle hans Smerter og Lidelser, og at hans sidste Suk havde været Velsignelser over hans Daatter. Emilie anhørte denne sørgelige Tidende med alle de smertelige Følelser Naturen kræver som en Rettighed, men tillige med al den Standhaftighed, som en villig Overgivelse i Guds Bestyrelse bevæbner Sielen med, og i den faste Tillid, at han, som efter sit alviise Raad havde kaldet hendes Fader bort, vilde være meere end Fader for hende. Hen imod Middag begav hun sig med Julie og sin Kammerpige hen til Baronesse Vardin, efter at hun havde ladet alt det, som hun kunde kalde sit, bringe der-

hen paa nogle Smykker og Smaaeting nær, som bleve lagde i Julies Giemmer. Baroneſſen tog overmaade kierlig imod hende, og i al den Tid, at Herr Villamor ſtod over Jorden, ſyntes hun og Greve Turner at kappes med hinanden om at troſte og opmuntre Emilie, ſom paa ſin Side fulgte Julies Formaninger, i at viiſe Opmerkſomhed for Greven, ſaa nøye, at han ſmigrede ſig med, at have ganſke bemeſtret ſig hendes Hierte, og blev ſelv alt meere og meere indtaget af hendes Ydigheder og behagelige Omgang. Herr Villamor var neppe kommen i hans Forfædres Begravelſe, førend alle hans, eller rettere ſagt hans Kones Creditorer, giorde Indførſel i hans efterladte Boe, ſiden Forvalteren erklærede, at den Summa han havde i ſine Hænder ikke var tilſtrækkelig at betale den halve Fordring. Dette ſatte Baroneſſe Vardin i ſtor Forvirring og Forſkrækkelſe; og hun ængſtede ſig overmaade for at udfinde et Middel til at giøre den Uforſigtighed godt igien, hvormed hun havde aabnet ſine Døre for en fattig Pige i den faſte Tanke, at hun var en riig Arving. Diſſe Betragtninger forjagede Venligheden imod Emilie, og meere end Halvdelen af hendes Høflighed og Opmerkſomheder. De faa, ſom vare tilbage, bleve allene vedligeholdte for at ſee, hvad Slutning Greve Turner vilde tage, der ideligen fortſatte ſine Beſøgelſer, uden at lade ſig forſtaae med det mindſte om den uventede Tilſtand, der fandtes efter Villamor. Men efterhaanden ſyntes Emilie, at Grevens Ærbødighed for hende formindſkedes, og at han begyndte at tage ſig allehaande Friheder, ſom hun holdt ſig fornærmet ved, og iſær kom det hende meget mistænkeligt for, at hans Fader ikke endnu havde begiert hende af

Baro-

Baroneſſen, endſkiønt der næſten var fire Uger forløbne ſiden hendes Faders Begravelſe, og Aftalen havde været, at det ſkulde ſkee i den første.

Da nu Greve Turner, en Dag da han fandt Emilie allene, forſøgte at tage ſig de omtalte Friheder igien, ſagde Emilie ham i den alvorligſte Tone: Deres Forhold Herr Greve! viſer tydeligen, at De maae giøre ſig et meget ufordeelagtigt Begreb om mig, saa fremt De troer, at jeg enten kan eller vil taale, at De ſætter den Ærbødighed til Side, ſom Deres egen, ſaavel ſom min Ære fordrer af Dem; og troer De, at give mig et Beviis paa Deres Kierlighed derved, saa maae jeg ſige Dem, at De efter min Tænkemaade juſt giver mig Anledning til at troe, det ſom er tvertimod. Jeg, ſvarede Greven hende, burde med langt ſtørre Foye falde i Forundring over de Ophævelſer, ſom det behager Dem at giøre over ingen Ting, allerhelſt da vores Forfatning efter mine Tanker giør mig berettiget til ſtørre Friheder, end de ſom De finder for godt at beſvære ſig over. Ingen Forfatning, tog derpaa Emilie Ordet, enten kan eller bør giøre Dem berettiget til at glemme hvad De ſkylder mit Kiøn og min Herkomſt, men ſiden De beraaber ſig paa vores Forfatning, saa maae jeg ſige Dem, at den paa min Side er meget ubehagelig. Jeg har fra det første Øyeblik af vores Bekiendtſkab erklæret Dem, at jeg aldrig vilde benytte mig af Deres Tilbud, uden med Deres Faders Samtykke, og da De har haft Tid nok til at forſkaffe ſig det, saa maae De tillade mig at bede Dem, at De, indtil han ſelv har forviſſet mig om, at han med Fornøyelſe

antager mig til sin Daatter, vil forskaane mig for deres Besøgelser, siden jeg ikke med Velanstændighed kan tage imod dem forinden. Kan da den lydige Emilie, sagde Greven i en meget spodsk Tone, saa hastig forglemme i hvis Arme hendes døende Fader overgav hende? Hvor levende dette er i min Erindring, svarede Emilie, kan Stedet hvor de nu er overtyde dem om; thi intet uden den Lydighed, jeg skylder hans Befalning, kunde give Dem frie Adgang til mine Værelser. Men da jeg troer at skylde hans Ære den samme Opmerksomhed, som hans Villie; saa tvinger den mig til at erklære Dem, at De har høyligen bedraget sig, ifald De har troet, at den bedrøvelige Tilstand hvori han har efterladt mig, skulde bringe mig til at lade falde det allermindste af det, som hans Navn, og det Blod, der rinder i mine Aarer giver mig Rettighed til at kræve. Jeg anseer Dem altsaa for en mig ganske fremmet og uvedkommende Person, endtil Deres Herr Fader finder det for godt at begiere mig af min Tante. Det er en meget underlig Paastand, sagde Greven med en høy Latter, og Fædrene vilde faae nok at bestille, dersom de skulde bringe alle de smaae Forbindelser i Rigtighed, som Sønnernes Griller og Begierligheder bringer dem til at indgaae. Jeg forstaaer aldeles ikke hvad De vil sige, Herr Greve! Da burde jeg dog ventet, var Grevens Svar, at Deres igiennemtrængende Forstand havde længe siden oplyst Dem derom, men da det ikke er, saa vil jeg følge Deres Exempel og tale reent ud med Dem. Af den store Formue, Deres Herr Fader har sat til, kan De let giøre sig den Slutning, at der behøves overmaade meget for Folk af min Rang til at leve anstændig, og i Følge der-

af

af behøver de Medgift med deres Koner. Men Kierlighed har saa lidet med Egteskabet at bestille, at det ikke kan hindre mig fra at elske Dem, endskiønt en fornøden Forsigtighed forbyder mig at give Dem min Haand og mit Navn. Ja, deylige, indtagende Emilie! min Kierlighed til Dem overgaaer al Beskrivelse; De har bemestret sig hver en Vene i min Siel; jeg lever, jeg aander kun for Dem; De har lært mit Hierte at kiende Kierlighedens ganske Magt, det har aldrig, det kan aldrig elske nogen anden end Dem; det er saa ganske og aldeles i Deres Vold, at det ikke alene vil stræbe at forekomme alle Deres Ønsker, men jeg vil endog overbeviise Dem derom ved at forvisse Dem om et anstændig Udkomme for Deres Levetid, dersom De vil opfylde min Attraae, og besvare min inderlige Kierlighed. Min Gud! raabte Emilie, hvilken Beskiemmelse! O min Fader! hvilket Uhyre valgte du ikke til din ulykkelige Daatters Beskiermer! Deres Fader, svarede Greven, kiendte Forfatningen i den store Verden alt for vel, til at kunde vente sig meere af mig end det, som jeg er villig til at opfylde, og han har sikkert ikke givet mig Fortrinet i at forsørge hans efterladte Daatter, uden fordi han ansaae mig for den, der vilde tilstaae dem de fordeelagtigste Vilkor. Umenneske, sagde Emilie, lad Dem nøye med, ved Deres skiendige Tilbud, at forhaane et faderløst og ubeskiermet Barn, som De skylder Agt og Ærbødighed, men beskiem ikke min Faders Aske ved at tiltroe ham slig en Ugudelighed, at han skulde overgive sit Barn til Lasterne i det Øyeblik, da han stod færdig til at møde for en Dommer, der seer vore lønligste Tanker. Denne Forestilling er saa afskyelig, at den ikke kunde avles uden i

saa

saa fort og nedrig en Siel, som Deres, og troer De at ydmyge mig ved Deres Ondskab, saa bedrager De Dem; De er saa foragtelig, at det er en sand Ære ikke at være Deres Liige; og min Siel er saa meget ophøyet over Deres, at jeg isteden for at nedlade mig til en lovlig Forbindelse med Dem, vilde foragte mig selv, om jeg kunde tilstæde Dem at komme meere for mine Øyne. Trods ikke min ædelmodige Kierlighed, sagde Greven, overvey i hvad Forfatning De er, og at De i mine Arme vil finde en Tilflugt imod Mangel og Elendighed. Nogle Ophævelser vil jeg holde Dem til gode; siden det er Brugen hos Deres Kiøn til at bevidne Deres Dyd; men udslut ikke min Kierlighed ved en forstilt Foragt. Uværdige! sagde Emilie; jeg vilde skamme mig ved mig selv, om der behøvedes Dyd til at imodstaae Dem. Har Deres Egenkierlighed forblindet Dem saa stærk, at De er ikke bleven den Afskye vaer, som jeg behøvede Dydens og Pligternes stærkeste Bistand til at dæmpe saavidt, at jeg kunde adlyde en Faders sidste Villie i at tage imod Deres æragtige Tilbud? Og troe mig, at om jeg havde havt Valget imellem Dem og Døden, saa havde jeg foredraget dens kolde Haand for Deres; men Himlen været lovet! Deres Laster har frelst mig fra at forenes med Dem. Ney; svarede Greven, De skal, De maae forenes med mig, og det ved et langt sødere Baand end Egtestandens; thi De maae sige hvad De siige vil, saa veed jeg dog, at De elsker mig; og min uafladelige Kierlighed skal holde Dem saa fuldkommen skadesløs for Savnet af mit Navn, at De skal blive Maalet for min Kones Misundelse. Befrie mig fra Deres Nærværelse, sagde Emilie i en myndig Tone,

hvis

hvis De ikke vil tvinge mig til at kalde min Tantes Folk op til at hielpe mig af med dem. Hvor høyligen forsøger ikke Vreden Deres Tillokkelser, sagde han, og hvor umueligt er det ikke for en Elsker at imodstaae dem. Som han sagde det nærmede han sig til Emilie og vilde slaae sine Arme om hende, men hun stødte ham med saadan en Magt fra sig, at han slog sig et dybt Hul i Panden paa Kandten af et Marmor Postament, og da han fornam at Blodet løb ham ned over Ansigtet, saa forlod han hende med disse Ord: Frøken Villamor! en foragtet Kierlighed avler Had, det staaer altsaa til Dem selv enten De vil have en Ven, eller den dødeligste Fiende i mig. Navnet, hvormed De tiltalte mig, svarede Emilie; siger Dem hvilket af disse to Ting, der er det værdigst.

Det vilde være forgieves at giøre et Forsøg paa at beskrive alle de forskiellige Bevægelser, der vexelviis sønderrev Emilies Barm da Greven var borte, og hun paa nye forestillede sig alt hvad der var gaaet for sig imellem Dem. En tiilig Erfarenhed overtydede hende nu om, at Julie havde haft fuldkommen Ret i det hun havde sagt hende om den Foragt og Beskiemmelse, som Armoden stedse setter Dyden blot for. Hun saae en lang Række af Bekymringer og Ydmygelser for sig; men da hun hverken kunde undviige dem, eller havde selv paadraget sig dem, saa bevæbnede hun sig med al sin Standhaftighed til at gaae dem kiek i Møde, og anraabte de Faderløses og Betrængtes Forsvar paa sine Knæe om hans naadige Beskiermelse og Bistand, til aldrig at lade sig bedrage af Dydens og Pligternes Vey; og Trøsten der opfyldte hendes Siel

forvisede

forvisſede hende om Bønhørelſe og at naae Enden paa ſine tilſkikkede Lidelſer, hvorved hun beſtyrkedes i ſin fattede Beſlutning aldrig at forenes med Greve Turner, om han endog ſkulde findes villig til at give hende ſin Haand. Hun løb hen at berette Julie Grevens Formaſtelſe, ſaavel ſom den Begiering, hun var ſindet at giøre Baroneſſe Vardin, om at forbyde Grevens Beſøgelſer for Fremtiden. Hendes Uerfarenhed giorde hende det upaatvivleligt, at baade Kiønnet og Blodet ikke allene maatte bevæge Baroneſſen til at føle denne Fornærmelſe lige ſaa ſtærk, ſom om den var tilføyet hende ſelv, men endog opvække en dobbelt Medynk og Kierlighed hos hende imod en forladt og hielpeløs Paarørende, og paa det Greven ikke ſkulde forekomme hende, og bringe hendes Tante paa ſin Side ved at fortælle hende Sagen til ſin Fordeel, ſaa gav hun ſig ikke Tid, da hun fandt Julie at være ude, til at oppebie hendes Hiemkomſt, for at overlegge alle Ting endnu nøyere med hende, men hun ſkyndte ſig ufortøvet hen til Baroneſſen.

Forbittrelſe, Smerte og Forvirring tegnede ſig ſaa tydelig i hendes Anſigt og hele Væſen, at Baroneſſen ſpurgte: hvad der var mødt hende? En ſaa ſkammelig Fornærmelſe, ſvarede Emile, ſom en anſtændig Opførſel burde ſette den ringeſte Perſon af mit Kiøn i Sikkerhed for, end ſige ſaa nær en Paarørende af Dem, der tillige ſtaaer under Deres Beſkyttelſe; og da jeg troer, at Afſkyen for Laſterne forbinder enhver til at viiſe Foragt for de Laſtefulde, ſaa beder jeg Dem paa det indſtændigſte, min naadige Tante, at betage Greve Turner al

Adgang

Adgang til mig ved at forbyde ham Deres Huus. Det er Børnerie og Snikſnak, min kiere Emilie, ſagde Baroneſſen, og jeg er langt fra ikke ſindet enten at giøre mig latterlig eller drage mig Fiender paa Halſen ved at rette mig efter Deres Griller. Hans Rang og Vilkor ſetter ham i Sikkerhed for ſlig en Begegnelſe, og man burde tiltroet Dem meere Forſtand, end at komme frem med ſlig en taabelig Begiering. Saa er da, ſvarede Emilie med Hæftighed, Laſter og Umenneſkelighed ingen Vanære for de Store og Mægtige? Eller kan Forfædres Dyder være et Dække for Deres Afkoms Skiendighed? Da meget meere det, ſom kunde tiene til en Undſkyldning for de Ringere, burde være en Anklagelſe for hine; ſaavel for den Opdragelſes Skyld de har nydt, ſom fordi deres Handlinger fra det høye Sted, de ere ſatte paa, falder hele Hoben i Øynene, og burde følgeligen tiene til Exempel og ikke til Forargelſe. Hvad Forargelſe, ſagde derpaa Baroneſſen meget haanligen, har da Greve Turner givet Dem? Er De maaſkee kommen efter at han beſøger ſmaae Piger imellemſtunder; og den der over fattede Jalouſie vil forviiſe ham fra Deres Aaſyn? Men ſlige opſtigende Forbittrelſer ender ſig gierne med en bedre Forſtaaelſe imellem de Elſkende, end der har været, og er allene et Tønder til at giøre Luen heftigere. De bør desforuden betænke, hvor ſtore Forbindtligheder han paalegger Dem ved at befrie Dem for at føle Svien af Deres Forældres Daarligheder, og denne Betragtning bør bevæge Dem til at være lidet meere overbærende, end de ellers havde havt nødig; thi jeg forſikrer Dem, at den ſtørſte Deel vil belee Grevens Taabelighed i at tage ſig en Kone, ſom bringer

ham

ham Armod til Medgift. For min Skyld, tog Emilie hastig Ordet; skal han sikkert ikke staae Fare for at blive beleet; thi der er ingen Ulykke eller Elendighed saa stor, at jeg jo langt heller vilde underkaste mig den, end give saa nedrigt et Menneske min Haand. Ikke saa hidsig, sagde Baronessen; han kunde let tage Dem paa Ordet for paa en god Maade at komme los fra Løftet, som han gav Deres Herr Faber. Det har den Uværdige, sagde Emilie moedig; revet sig los fra paa en Maade, der vidner om det nedrigste Hierte. Mit skulde æret ham, dersom han reent ud havde tilstaaet, at mine slette Vilkor tvang ham til at forandre sine Hensigter, men at forhaane mig i min Ulykke ved de aller skammeligste Forslag, og yttre sine skiendige Begierligheder ved formastelige Friheder, er en saa grov Forbrydelse, at jeg viiste mig lige saa foragtelig, som han har troet mig at være, dersom jeg enten kunde eller vilde tilgive ham; thi det er ikke mig allene, som han har fornærmet, men han har beskiemmet mine Forfædres Aske, saavel som alle de, deres Blod foreener mig med. En Mandsperson, svarede Baronessen meget koldsindig, setter sielden Ærbødigheden imod et Fruentimmer af Stand til Side, uden hun i sit Forhold har opmuntret ham til at tage sig uanstændige Friheder. Men da jeg ikke kan troe sligt om Dem, saa har det ventelig ikke heller været andet end lidet Vildskab, der har forleedet Greven, eller og det maae have været et blot Forsøg paa, hvorledes De vilde tage det op. Imidlertid skal jeg ikke undlade at sette Greven alvorlig til rette derfor, og naar jeg saa har hort hvad han har at anføre til sit Forsvar, da at forbinde mig begge Parterne ved at bringe alle Ting i Rig

tighed

tighed igien. Den høyeste Forbindtlighed, som min naadige Tante kan paalegge mig, sagde Emilie, er at befrie mig fra at see ham meere, ved at overtyde ham om, hvor billig og urykkelig den Slutning er, som jeg har fattet i denne Sag. Naar Heftigheden har sat sig lidet, svarede Baronessen, saa vil De nok indsee, at denne Trodsighed skikker sig meget ilde til Deres Forfatning, med mindre De veed Udveye til at forskaffe Dem Deres Underholdning, som jeg ikke kan indsee. Denne Samtale gav Emilie saa liden Trøst, og viiste hende saa tydelig, hvor lidet hun havde at vente sig af Baronessens Godhed, at hun, da hun havde fortalt Julie alle Ting, paa det indstændigste anholdt hos hende om at overlegge, paa hvad Maade hun best og tillige anstændigst kunde erhverve sig sit Levebrød.

Greve Turner havde forladt Emilie i det heftigste Sinds Oprør; hans Attraae efter at komme i Besiddelse af hendes deylige Person, giorde ham næsten rasende, og den Afskye hun havde yttret at bære for ham, forøgede hans utæmmelige Begierligheder, som ikke fortiener at beæres med Navn af Kierlighed, siden Emilies Undergang var Maalet for dem. Han saae, at intet uden den yderste Elendighed formaaede at bringe hende i hans Arme, hvorfor han besluttede at berøve hende Baronessens Beskyttelse og Høyagtelse ved den skammeligste Bagtalelse. Hullet, hun havde slaget sig i Panden, tvang ham til at holde sig inde i nogle Dage, og hans Fader, som havde hørt tale om de slette Omstændigheder, hvori Villamor havde efterladt sin Daatter, saavel som de flittige Besøgel-

ser hans Søn aflagde hos hende, tog i den Tid Leylighed til at spørge ham: hvorledes Forfatningen var imellem ham og Frøken Villamor, og om han havde Haab til at blive bœret med hendes Hierte og Haand? Den unge Turner, som var den fuldkomneste Hykler, saa snart han holdt det Umagen værdt at paatage sig Masquen, svarede med et meget kummerfuldt Ansigt: at det var en Sag, som han var tvungen til at slaae ganske af sine Tanker. Hvorfor det, sagde den gamle Greve; thi jeg vil nødig satte saa slette Tanker om dig, at Faderens Ubesindighed skulde kunde have formindsket Daatterens Værd i dine Øyne? Ney tvertimod, svarede Sønnen, jeg tør og kan paa det helligste forsikkre min Herr Fader, at jeg, i Følge af det han sagde mig sig sidst i den Anledning, fordobblede min Kierlighed og Opmerksomhed for hende efter Herr Villamors Død; men for faa Dage siden er jeg bleven overtydet om Umueligheden i at blive foreenet med hende. Det giør mig inderligen ondt paa dine Vegne, sagde Faderen; thi af alt det, som jeg har hørt og seet til Frøken Villamor, har jeg fattet saa fuldkommen en Høyagtelse for hende, at jeg vil prise den Mand lykkelig, der kommer til at kalde hende sin. Men da jeg ikke kan nyde den Glæde at eye hende til Daatter, saa vil jeg dog i det mindste have den Fornøyelse at viise hende en faderlig Omhue, ved at giøre alt hvad der staaer i min Magt for enten at forskaffe hende en anstændig Pension, eller og at faae hende til Dronningen som Hofdame Dette Anslag kuldkastede Sønnens ganske, han maatte altsaa see til at forebygge det, hvorfor han med en meget betydelig Miine bad sin Fader ikke at giøre det, siden Emilie ikke kunde kom-

me

me til at nyde Fordeel deraf, men han kunde sette sig sel blot for adskillige Domme derved. Faderen forlangede en nøyere Forklaring over Sønnens Ord, som syntes meget nødig at give ham den; men sagde dog omsider med en paatagen heftig Smerte: at Frøken Villamors Forfatning vel snart vilde tvinge hende til at ægte een af sin salig Faders Tienere, som efter al Formodning var Aarsagen i hendes nærværende Tilstand. For nu at giøre denne Beretning saa meget troeværdigere, udøsede han al sin Galde imod Julie; han beskrev hende som det nedrigste og listigste Creatur under Soelen, der under Religionens og Dydens Masqve bedrev de skammeligste Laster, og som sikkert ved overnaturlige Midler havde bragt Emilie fra Dydens Bane for i Fremtiden at kunde benytte sig af hendes Fald til at drive Kiøbmandskab med hendes deylige Person. Saa utroelig, som denne Beretning end forekom den gamle Greve, saa giorde dog Taarene og de heftige Følelser, hvormed Sønnen ledsagede sin Fortælling den saa sandsynlig, at han ikke torde nægte den al Troeværdighed, og endnu mindre kunde han forestille sig, at den var opspunden af ham, der viiste sig saa inderlig rørt og bedrøvet over den. Greve Turner naaede dog imidlertid sin Hensigt for saavidt, at hans Fader fattede den Slutning, at lade det beroe med hans gode Forsæts Iværksættelse, indtil Tiden enten bevidnede Emilies Uskyldighed eller bekræftede hans Søns Forebringende.

Da nu Greve Turner havde faaet giort Emilies Forhold mistænkeligt i hans Faders Øyne, saa maatte han see til at faae hende ud af Baroneſſe Vardins Huus, og da han var

vis paa, at han deri vilde faae den kraftigste Understøttelse af hendes Gierrighed, saa frygtede han ingenlunde for at gaae glip af sit Maal. Baronessen der paa sin Side ingen andre Udveye saae til at blive af med Emilie paa en anstændig Maa, de end hendes Giftermaal med Greven; var ligesaa misfornøyet over hans Uoeblivelse, som Emilie var glad over den, og da Tanten var ganske uvidende om Skaden Greven var kommen til, saa sendte hun Bud til ham med Begiering om at have den Ære at see ham, siden hun havde noget vigtigt at tale med ham om; og da Greven lod hende svare: at han, det første han tog ud, skulde giøre hende sin Opvartning, siden intet uden en liden Upasselighed havde i saa lang Tid betaget ham den Ære at see hende, saa fattede hun Haab om at bringe alting i Rigtighed igien, og besluttede tillige, at sette ham alvorlig til Rette for hans Opførsel, førend hun tog sig paa at blive Voldgiftsmand imellem ham og Emilie, for paa engang at offre baade til sin Stolthed og Gierrighed. Greven holdt sit Løfte og aflagde sin første Besøgelse hos Baronessen, der tog meget fremmet og kold imod ham; og da de sædvanlige Complimenter vare vexlede imellem dem, spurgte Greven hende: hvad hun havde at befale? Det kan De meget let slutte sig til Herr Greve! svarede Baronessen; naar De erindrer sig Deres Forhold imod Froken Villamor det sidste De var her; thi uden engang at tale om den Ærbødighed, som De i alle Henseender skylder hendes Herkomst og Fortieneſter, saa burde det, at hun var i mit Huus og under min Beskyttelse, allene været nok til at sette Deres Formastelse Grændser. Saa har Frøkenen beklaget sig over mig? sagde Greven med

en

en haanlig Forundring, det havde jeg dog ikke ventet, aller helst om hun ikke har givet Klage over nogen andens end min saa kaldte Formastelse; thi Deres Naade veed, at Exempler ere smitsomme, og at Aarsagen gaaer for Virkningen De maae derfor, førend jeg gaaer videre i min Retfærdiggiørelse, tillade mig at spørge Dem, om hun har givet Dem en omstændelig Beretning om alt hvad der gik for sig, førend jeg tilsøvede hende denne foregivne Fornærmelse? Hun var alt for opbragt dertil, min Herre, svarede Baronessen, Personer af hendes Byrd og Familie føler alle Fornærmelser med en dobbelt Empfindtlighed, og Deres har efterladt saa heftigt et Indtryk i hendes ædle Barm, at dersom Deres oprigtige Fortrydelse kan bevæge mig til at antage mig Deres Sag, saa vil det koste mig uendelig Møye at overtale hende til at taale Deres Nærværelse end sige at tilgive Dem; og jeg tvivler høyligen om, at noget andet end den lange ventede Besøgelse af Deres Herr Fader er i Stand til at erhverve Dem Forladelse, siden hans Ord er det eneste, der med Vished kan overtyde hende om, at hun gior Dem for nær ved at tiltroe Dem de skammeligste Hensigter, og reent ud sagt, saa har hun, saavel som jeg, Aarsag til at være fortrydelig over, at Sagen trækkes saaledes i Langdrag. Naar Froken Villamor, svarede Greven, vil lade mig vederfares Ret, saa kan hun slet ikke holde det forunderligt; thi hun bør og kan vide, at en Besøgelse af min Fader i den Forstand, som Deres Naade tager det, aldrig kan finde Sted. Hvordan, min Herre! raabte Baronessen ganske opbragt, mener De,

at jeg taaler, at et Fruentimmer, der er saa nær beslægtet med mig, skal saaledes behandles; thi har endskiønt hendes Fader handlet daarlig og uforsigtig, saa opløser det dog ingenlunde Deres giorde og hellige Løfte, og De kan forlade Dem til, at jeg ikke heller lader det blive derved; thi Deres Herr Fader tænker alt for vel til at De skulde faae Understøttelse af ham i et saa uforsvarligt Forhold. Det kan meget lettere retfærdiggiøres Frue Baroneſſe! sagde Greven med en spodſk Latter, end De kan forestille sig, det allerbeste er derfor at lade denne Sag falde bort af sig selv, som om der aldrig havde været tænkt paa den; thi jeg har elsket Frøken Villamor alt for inderligen til ikke at ønske, at mine Aarsager maatte blive baade Dem og min Fader ubekiendt, end sige alle andre Menneſker. Jeg bør og vil vide dem, sagde Baroneſſen, De kan ikke ansees for Dommer i Deres egen Sag, og enten maae jeg troe, at Deres Grunde ikke taaler at undersøges, eller og ansee det for en blot Udflugt til at besmykke deres slette Forhold med, dersom De vægrer sig ved at giøre mig Aarsagerne bekiendt. Med et dybt Suk, og nogle ved Kunst frembragte Taare, brød Greven saaledes ud: Gud veed, hvad det koſter mig, at see mig tvungen til at berøve den ulykkelige og forblindede Emilie den eneste Paarørendes Agt, som hun kan faae Hielp og Underholdning af, og var det paa nogen anden Maade giørligt at retfærdiggiøre mig selv, saa kunde min Medynk over hende aldrig tilstæde mig det. Men dom selv Deres Raade, om jeg kan eller bør forbinde mig med et Fruentimmer, der tilstæder en Tiener de Friheder, som hun

anseer

anseer for en Fornærmelse af mig? Hvad siger De mig? raabte Baronessen, det er umueligt, at en Paarørende af mig skulde kunde glemme sig selv saa stærk; men paa den anden Side falder Æblet ikke langt fra Stammen, og hendes Moder var som hun var, men slægter det skiendige Creatur hende paa, saa . . . . tilgiv mig Deres Naade, sagde Greven, at jeg falder Dem ind i Talen, men De maae ikke vredes over den lige saa elskværdige som beklagelige Emilie; overvey hvor meget der kan anføres til hendes Undskyldning: Et farligt Exempel af en Moder; dernæst Ungdom og Uerfarenhed og hvor let den lader sig forleede af saa træfkt et Creatur, som Julie; thi hun er sikkert Redskabet til Frøken Villamors Ulykke, uden at jeg er i Stand til at indsee hvad Fordeel hun har kundet vente sig af at stifte en saa skammelig Forstaaelse, som den, jeg til min store Hierte-Græmmelse har opdaget. Jeg behøver ikke at sige Dem, at en Elskers Øyne opdager mange Ting', som ere skiulte for alle andres, og at det er ham anstødeligt, som er ligegyldigt for hele Verden. Saaledes gik det mig med Thomas, som vartede Herr Villamor op i sin Sygdom tillige med Emilie, der var noget i denne Slupperts Forhold mod hende, som ærgrede mig, uden at jeg egentlig kunde bestemme hvori det bestod, og jeg følede en heftig Misfornøyelse over at Emilie af alle sin Faders Folk valgte ham til at følges med sig. Ved mine flittige Besøgelser her fandt jeg ham oftere i Stuen hos hende naar jeg kom, end jeg troede han kunde have noget der at forrette, men da Julie alle Tider var tilstæde, saa bebreydede jeg mig selv denne opstigende Mistanke, og henregnede min Misfornøyelse derover til en

Virkning af min umaadelige Kierlighed, som giorde mig misundelig over hver en Mandsperson der nærmede sig hende. Den sidste gang jeg havde den Ære at være her, blev jeg vaer i det jeg kom op af Trappen, at Thomas gik ind til Frøkenen, og om mit Liv havde staaet derpaa, saa kunde jeg ikke holdt mig fra at kige igiennem Nøglehullet, endskiønt jeg skammede mig ved dette Foretagende. Men forestil Dem nu hvorledes jeg blev til Mode, da jeg i Sophaen, som De veed staaer lige for Døren, blev Thomas vaer at sidde hos Emilie og tage sig Friheder, som min Ærbødighed ideligen havde nægtet mig heftige Kierlighed at giøre et Forsøg paa at nyde. Min første Bevægelse ved dette Syn var den, at bryde ind til Dem og dræbe Thomas, og kan jeg give Deres Naade et stærkere Beviis paa hvor aldeles mit Hierte var i Frøken Villamors Magt, end at det endog i dette grusomme Øyeblik blev hendes Talsmand, og undertvang min billige Forbittrelse ved den Forestilling, at hendes Uskyldighed maaskee var saa stor, at hun ikke vidste hvor uanstændige slige Friheder vare. For at blive forvisset derom, fattede jeg den Slutning at dæmpe mit Sinds heftige Oprør, saa godt som jeg kunde, og ved at tage mig de samme Friheder hos hende, at forsøge om hun vidste af hvad Betydenhed de vare, og da tillige at advare hende derom. Men førend jeg kom nær saavidt som Thomas, viiste hun sig saa opbragt og giorde mig saa billige og grundige Bebreydelser, at jeg ikke længere kunde tvivle om, at hendes Tilbøyelighed havde uddeelt de Gunstbeviisninger, som jeg havde været Vidne til. Jeg nægter ikke, at jeg for at hævne min

foragtede

foragtede Kierlighed foretog mig det, som jeg nu skammer mig ved, og dersom Frøken Villamor havde havt mindre Styrke i sine Arme, saa veed jeg ikke selv hvorvidt mit Raserie kunde have drevet mig. Her har de Frue Baronesse en sand og fuldstændig Beretning om Sagens Sammenhæng, og sig nu selv, om ikke baade Ære og Fornuft forbyder at slutte denne Forbindelse? Desuagtet er dog mit skrøbelige Hierte endnu saa meget paa hendes Side, at jeg ikke kan taale den Tanke, at hendes Vildfarelse skulde blive bekiendt, og derfor har jeg foregivet hos min Fader, at jeg var tvungen til at slaae hende af mine Tanker, siden jeg ikke formaaede at røre hendes Hierte, og jeg ikke vilde skylde hendes slette Vilkor hendes Haand. Deres Naade er den eneste i hele Verden, som skal faae Sandheden heri at vide af mig, og det fordi jeg kan forlade mig til, at De vil være lige saa omhyggelig, som jeg, i at dølge en Persons Skrøbelighed der er Dem saa nær beslægtet og i Deres eget Huus. I mit Huus skal hun sikkert have været den længste Tid, sagde Baronessen; thi jeg har selv et Barn, hvis Forhold jeg har Aarsag at roese mig af, og derfor var det uforsvarligt af mig, om jeg vilde tage det, som med Rette tilkommer hende, og underholde uværdige Personer med. Saa inderlig som Baronessens Slutning glædede Greve Turner, saavel vidste han at skiule det under et bekymret Ansigt, hvormed han i den væmodigste Tone sagde: Jeg kan desværre ikke give dem ganske Uret, men da Frøkenen dog er ganske uskyldig i hendes Faders slette Huusholdning, kunde da Deres bekiendte Ædelmodighed ikke bevæge Dem til at beholde den kiere Emilie under Deres Vinger og Varetægt, naar De havde skildt

baade sig og hende ved de Afskyelige, der har misbrugt hendes Tillid og Fortroelighed. De maae forlade mig Herr Greve, sagde Baroneſſen, om jeg troer, at jeg i saa Fald veed bedre end nogen anden hvad jeg kan og bør giøre. Var min Søster-Søns Daarlighed alt hvad der kunde bebreydes Emilie, saa burde man meget meere ynke end dadle hende; men da hun ved en slet Opførsel har forspildt en Forbindelse, der kunde rigeligen erstatte hende alle Ting, saa kan Medlidenheden ikke længere finde Sted, og min egen Ære forbinder mig til at forebygge, at Familien i det mindste ikke skal beskiemmes under mit eget Tag, eller hendes Uordentligheder gaae paa mit Ansvar; thi om jeg endog vilde sperre hende inde, saa var det dog umueligt at vogte et Fruentimmer, der først er kommen saa vidt, som hun er. Men dette, sagde Greven, veed De jo ikke af andet end af min ulykkelige Opdagelse, og hvor ofte har mit indtagne Hierte ikke ønsket, at jeg aldrig havde giort den, men da en Families Ære, som jeg engang havde giort mig Haab om at blive saa nøye forbunden med, umuelig kan være mig ligegyldig, saa maae jeg paa det indstændigste bede Dem, at ifald De ikke er at bevæge til at beholde Frøken Villamor hos Dem, De dog i det mindste aldrig vil lade noget Menneske vide Aarsagen hvorfor det ikke skeer. Dersom det ikke udkræves til min Retfærdiggiørelse, sagde Baroneſſen, saa kan De let forestille Dem, at jeg gierne tier dermed. Deri troer jeg at have funden paa et godt Raad, sagde Greven; thi enhver veed Frøkenens Hengivenhed for Julie, og da de venteligen bliver uadskillelige, saa behøver De kun at forgive, at da Frøkenen havde begiert at beholde

Juli

Julie hos sig paa en Maade, der havde giort Dem emp. findtlig, saa havde De i Heftighed sagt, at hun kunde vælge sig enten Julies eller Deres Beskyttelse, da hun i Overilelse havde givet Julie Fortrinet. Dette Raad fandt Baronessens Bifald og hun lovede ham hellig ikke at aabne sin Mund til noget Menneske om det han havde betroet hende. Dette Løftes Jagttagelse var meere vigtig for Greven, end Baronessen selv troede; thi endskiønt han ingen Samvittighed giorde sig over ved den nedrigste Bagtalelse, at berøve hende al Hielp og Beskyttelse for at naae sit skiendige Øyemeed, saa kunde dog hans Forsængelighed ikke taale, at Verden, om Armoden bragte hende i hans Arme, skulde troe, at nogen for ham havde nydt mindste Gunst hos hende, og lykkedes hans Anslag ham ikke, saa kunde han alle Tider hævne sig ved at forspilde hendes gode Navn.

Det første Greven var borte, overveyede Baronessen hele Samtalen igien og besluttede endnu samme Dag at sige til Emilie, at hun maatte søge sig et andet Opholds-Sted; thi endskiønt Grevens Beretning ikke forekom hende saa ganske troeværdig, saa fandt hun dog sin Regning best ved at stille sig ganske anderledes an, for at have et Paaskud, til at blive af med hende. Hun kunde ikke dølge for sig selv, at Emilies heele Forbrydelse var hendes Fattigdom, og indsaae meget vel, at dersom den nedrige Tilbøyelighed, som hun anklagedes for, havde havt Sted hos hende, saa havde hun umaget sig for at holde Greven fast, i steden for at hun med saadan en Heftig-

hed

hed havde begiert at Huuset maatte forbydes ham; thi er et Fruentimmer først gaaet saa vidt, at hun glemmer hvad hun skylder sin Ære, saa vil neppe nogen andens komme i Betragtning hos hende. Men da Beskyldningens Natur, som Greven besmykkede sin Gierrighed med, tillige viiste hende Umueligheden i, at hun nogensinde blev hans Kone, saa havde hun heller ikke vildet giøre ham alle de Indvendinger til at igiendrive hans Forebringende med, som hun vel havde kundet, fordi hendes egen Gierrighed var vel tient med, at hun ved denne Leylighed stillede sig taabelig og lettroende an.

Saa snart Middags Maaltidet, hvorved Baroneſſen ikke havde aabnet Munden, var forbie, sagde hun til Emilie: Du kunde gierne have sparet Dig Umagen at bede mig om at befrie dig fra Grevens Komme; siden du havde Grund nok til at troe, at han vilde forbyde sig det selv, og du kan forlade dig til, at du har faaet den sidste Besøgelse af ham. Glæden tindrede i Emilies Øyne ved denne Tidende, og hun svarede ganske koldsindig: saa har jeg største Aarsag til at velsigne min Fattigdom, siden den har frelst mig fra at blive for Livstid forenet med et Menneske af saa afskyelig en Caracteer. Baroneſſen sagde med en meget haanlig Latter: Siden du holder dig saa meget lykkelig, ved at see en Forbindelse ophævet, der havde sat dig i Velstand og Værdighed, saa maae du vanteligen see en Lykke for dig, som ifald den ikke er mere glimrende dog i det mindste maae være meere efter din Smag, men naar saa er, da vil jeg raade dig, at tage imod den jo

før

for jo heller. I mine Øyne, sagde Emilie, er Høyhed og Rigdom ikke saa vigtige, at de kunde forsøde alle de grumme Lidelser, som et ulykkeligt Egteskab har i Følge med sig: og i hvad Tilbud der end maatte giores mig, saa kiender jeg min Pligt imod min Tante alt for vel, at jeg skulde undlade at indhente hendes Samtykke dertil; og med Fornøyelse at lade mig veylede af hendes viise Raad. Hvor meget du agter dem, sagde Baroneſſen, har Erfarenheden lært mig, og altsaa vil jeg meget gierne skaane dig for denne saa kaldte Pligt; allerhelst da jeg bør troe, at du alt har bestemt din Levemaade for Fremtiden; thi du veed meget vel, at du kun kom i mit Huus fordi du ikke skulde være overladt til dig selv, indtil dit Bryllup med Greven, og for med Velanstændighed at kunde tage imod hans Besøgelser. Men da du nu har funnet for godt at mage det saa, at disse Hensigter ikke meere har Sted, saa har du vel ogsaa været betænkt paa hvor du vil tage hen; thi et par Dage er det allerlængste du kan blive her i Huuset. Emilie, som af det foregaaende havde sluttet sig til, at denne Compliment vilde følge efter, svarede uden nogen kiendelig Bevægelse: Min Uerfarenhed er alt for stor, til at kunde selv bestiemme det beste og tienligste for mig, men da jeg er forvisset om at tage min Tantes Agt og Venskab med mig af hendes Huus, saa haaber jeg ogsaa, at hendes Godhed vil viise mig den beste Maade til at vinde mit Brød paa i Verden, og som hun tillige holder for at være den anstændigste for mit Navn og min Familie. Baroneſſen, som havde ventet sig, at denne Befalning skulde sette Emilie i den yderste Mistrø-

stighed,

stighed, ærgrede sig inderligen over hendes udviiste Standhaftighed, og sagde med stor Bitterhed: Havde du taget Familiens Ære nøyere i Betragtning forhen, saa havde du undgaaet din nærværende Forfatning, og hvad dit Navn angaaer, da er du vel ikke findet at beholde det længe; men det vil snart blive glemt i den pøbelagtige Hob, som dine nedrige Tilbøyeligheder drager dig hen til. Jeg begriber ingenlunde, sagde Emilie, hvad disse Bebreydelser vil sige, min Samvittighed vidner med mig, at mine Tilbøyeligheder ere Blodet værdige, der rinder i mine Aarer, og saa liden Udsigt, som der end er for mig til at ombytte mit Navn med eet, der svarer til det, saa forvisser jeg Dem dog paa det Helligste, at det aldrig skal blandes med Pøbelens. Denne fornærmelige Mistanke er heller ikke avlet i Deres eget Hierte, een eller anden fort Siel maae have søgt at berøve mig Deres Agt, men da den er overmaade vigtig og dyrebar for mig, saa besvær jeg Dem ved alt det, der er Dem kiereſt i Verden, at sige mig hvorfor og af hvem jeg er anklaget, paa det jeg kan retfærdiggiøre mig og beskiemme min Anklager. Den Heftighed, hvormed Emilie fremførte dette, og den Overtydelse, som den usminkede Sandhed stedse har i Følge med sig, maatte have været kraftig nok til at betage Baronessen sin Mistanke, om hun virkelig havde fattet nogen: Men da hun ikke vilde sige Emilie Greve Turners Forebringende, deels for at kunde skyde Skylden paa Emilie, at hendes Giftermaal var gaaet tilbage, og deels for ikke at blive tvungen til at giøre hende en slags Erstatning naar hun beviiste sin Uskyldighed, saa lod hun sig nøye med at sige, at der ingen anden Anklagelse behøvedes end hendes eget Forhold,

hold, at det var nok til at giøre hende mistænkt; thi saa fremt hun havde ikke havt Lyst til at indgaae en Forbindelse med Pøbelen, saa havde hun været meere omhyggelig for at vedligeholde en Mands Kierlighed, der tilbød hende en Lykke, som hun aldrig meere kunde giøre sig Haab om. I øvrigt, lagde Baroneſſen til, veed jeg ikke hvad du vil sige med at vinde dit Brød; thi da din Forfatning forbyder dig at komme i mange Selskaber hvor du skulde behøve Juveler, saa synes mig, at det klogeſte du kunde giøre var at sælge dem, og bruge Renterne af den lille Capital du løsede af dem, til at betale din Kost med i en eller anden Afkrog paa Landet. Hvilke Juveeler, hierte Tante? spurgte Emilie, de faa jeg har vilde neppe være tilstrækkelige at forskaffe mig min Underholdning i et Aar, end sige, at jeg skulde kunde leve af Renterne. Har du ingen flere, sagde Baroneſſen, hvor har du da giort af dem? Thi det veed jeg med Vished, at din Moders ikke vare anskaffede med fem til sex tusende Rixdaler, og om da ogsaa Trediedelen tabes paa dem, saa maae du dog kunde slaae dig igiennem med Resten. Det nægter jeg Dem ikke, sagde Emilie, men disse Juveeler vare ikke mine. Hvad! raabte Baroneſſen, gav din Fader dig dem ikke efter hendes Død? De tilkom dig jo med Rette, saa du gierne kunde taget dem til dig, uden videre Foresporgsel. Han har venteligen troet, svarede Emilie, at hans Omstændigheder ikke tillod ham at giøre mig saa anseelig en Foræring, men om han endog havde givet mig dem, saa havde jeg dog holdt det for min Pligt at lade dem gaae til Gieldens Afbetalning, siden min salige Moder havde giort den, og jeg ærede min Fader alt for høyt

til

til at nogen skulde anklage hans Aske, saa længe det var i min Magt at afværge det. Folk, som ere saa selvkloge, sagde Baronessen, og som søger en Ære i at tænke anderledes end alle andre Mennesker, gior man best i at lade følge deres egne Griller. Jeg vil derfor ikke heller videre befatte mig med dig, de, der har sat dig denne latterlige og forkeerte Tænkemaade i Hovedet, kan ogsaa best raadføre dig; men jo før I faaer giort eders Indretninger til at komme herfra, jo kierere skal det være mig. Deres Befalning skal efterleves, kiere Tante, sagde Emilie; hvorved hun neyede meget dybt for Baronessen og forlod hende.

Emilie skyndte sig saa hastig, som mueligt var, hen til Julie, kastede sig i hendes Arme, og sagde med en rørt Stemme: Dersom min kiere Julie nu ogsaa slaaer Haanden af mig, saa er den bedrøvede Emilie forladt af alle, og eyer ikke en Ven i den hele vide Verden til at finde Trøst og Beskyttelse hos. Gid min Beskyttelse elskede Emilie, sagde Julie, kunde være saa tilstrækkelig for Dem, som mit Hierte giver Dem en ustridig Rettighed til den, saavel som alt det, der staaer i min Magt at giøre for Dem; thi saa ubetydelig som mit Venskab og min Bistand end er, saa sæt hvad Prøve paa mig, som De lyster, og De skal finde den ømmeste Veninde i mig, saa længe mit Hierte har Kræfter til at tænke. O hvor riig er jeg da ikke, raabte Emilie, midt i min Fattigdom eyer jeg en Skat, som hele Verdens Guld ikke kan betale, og hvor lidet har jeg Aarsag til at gremme mig over, at jeg forskydes af min Tante, naar jeg maae leve under min Julies

Vinger,

Vinger, hvorved Dyden tager mig i sin Varetægt. Engle-Barn! sagde Julie, forskyder Deres Tante Dem? Jeg nægter ikke, at jeg jo har frygtet for at det vilde skee, men jeg har tillige haabet, at Skamfuldheden skulde holde hende derfra, da Hiertets Følelser og Naturens Rettighed ikke formaaede det. Skamfuldhed er en Egenskab, sagde Emilie, som de Mægtige anseer for at være dem unanstændig, og hvor liden Magt den har over min Tante, skal jeg let kunde overtyde Dem: Hvorpaa hun fortalte hende hele Samtalen med Baroneſſen. Da hun var kommen til Ende med den, sagde Julie: Jo mere uforskyldt denne grueſomme Behandling er, min dyrebare Emilie! jo meere Standhaftighed bør De bevæbne Dem med; og da Bønner og Taare vilde været ganske forgieves hos hende, saa er det mig inderlig kiert, at De ikke har spildt dem paa hende, og derved kildret hendes Hovmod. De skal heller ikke falde hende længere til Last end til i Morgen, om det ellers er mueligt at finde anstændige Værelser til os, som jeg strax vil gaae ud og erkyndige mig om. Min meere end Moder fra min spæde Ungdom af, sagde Emilie, hvorledes skal jeg bevidne Dem min Erkiendtlighed, og hvad føler jeg ikke ved den Foreſtilling at være Dem til Byrde paa en Tid, da de burde høste Frugten af den Moye, De har havt med at danne mig til det jeg er. Tael aldrig derom, beſte Pige, svarede Julie, de forekommende Opmerksomheder og Godheder jeg har nydt i Deres Faders Huus, har næſten giort mig det umueligt at bruge Penge, saa jeg derover er saavel forsynet, at vi ingen Mangel har at befrygte i en rum Tid, og imidlertid aabner Forsynet sikkert en bedre Vey for min Emilie; det kan og vil

sikkert sørge for dem, det vaager stedse til den Dydiges Vel, og forvandler Kummer til Lyksalighed. Jeg er lykkelig nok ved ikke at skilles fra Dem, sagde Emilie; naar Deres kierlige Øye med en moderlig Omhue vaager over alle mine Handlinger, Deres milde Underviisninger styrer min svage Fod paa Pligternes Vey, og Deres behagelige Omgang erstatter mig Tabet af det, man giver Navn af Forlystelser. Men beste, kiereste Julie, De maae tilstæde mig efter mine ringe Kræfter at bære Byrden med Dem! Den Tanke er mig alt for utaalelig, at jeg skal være Dem til Byrde; jeg kan bruge baade min Naal og min Pendsel, De har været mig den behageligste Tidsfordriv hidindtil, og vil blive en sand Vellyst for mit Hierte, dersom Deres Brug kan lette Dem de Bekymringer, De saa ædelmodigen paatager sig af Kierlighed til mig. De har jo selv lært mig, min ædle Beskytterinde, at den Stolthed, som Ahner og Forfædres Fortieneste bør indskyde os, bestaaer i at holde sig for god til at begaae nedrige Ting, og bør en kielen Uvirksomhed ikke snarere regnes mit Navn for unanstændigt, end, naar Nødvendigheden udkræver det, at forskaffe sig sin Underholdning med sine Hænders Arbeyde? Thi er ikke Adelskabet og Rigdommene, som mine Forfædre have erhvervet sig, en Belønning for Deres Arbeyde og Tieneste, og følgeligen kan det ikke være nogen Vanære for deres Afkom, at giøre samme Brug af deres mindre Evner, som hine have giort af deres større, og de, som kan foragte mig derfor, giøre sig saa vrangt et Begreb om Ære, at jeg ikke forlanger at agtes af dem. De har Ret, fortræflige Emilie, svarede Julie, og det kiekke Mod, hvormed De bær Deres Skiebne, glæder

glæder mig ind i Sielen, og er mit Hierte den kiereste og störste Belönning for det, Deres ædle Siel kalder min Möye. Men nu er det förste og fornemste at faae os et Opholdssted, naar vi saa ere blevne indrettede der, saa vil vi nöyere overveye Deres Anslag, og paa hvad Maade det best kan settes i Værk, om Forsynet ingen andre og bedre Udveye viiser os.

Julie fandt endnu samme Dag meget bequemme og nætte Værelser hos en middelaldrende Enke af et godt og ustraffeligt Rygte, der søgte at faae Folk af en stille Levemaade i sit Huus. Julie fandt hendes Grunde saa fornuftige og hendes Omgang saa behagelig, at hun foreslog hende at tage dem tillige i Kost, hvortil Enken ogsaa fandtes ganske villig og de bleve i en Hast enige om Prisen. Herr Villamors Creditorer havde, enten af en besynderlig Höflighed imod Emilie, eller og fordi de troede det övrige var nok til deres Betalning, ikke bemægtiget sig det allermindste af det, der var i de Værelser, som havde været Emilies i hendes Faders Huus, saa at Julie allene behövede at lade det bringe hen til deres nye Opholdssted, for at sette det i beboelig Stand, saa at de kunde drage ind i Værelserne hvad Øyeblik de vilde, og saa snart hun havde faaet alt det foranstaltet, gik hun meget fornöyet hiem for at berette Emilie, at det stod nu i hendes eget Behag at forlade Baronessens Huus. Emilie havde imidlertid sagt til Thomas, at han maatte see sig om en anden Tieneste siden hendes Omstændigheder ikke tillod hende at holde Tiener, og da hendes Kammerpige hörte det, bad hun hende med grædende

Taare at lade hende blive i sin Tieneste, da hun gierne vilde undvære Lønnen; og da Emilie svarede hende, at hun ikke meere behøvede personlige Opvartninger, men allene en Pige til at forrette hvad Huusgierninger, der kunde forefalde, saa tilbød hun sig at giøre alle Ting, naar hun allene maatte blive hos hende og Julie; saa at Emilie blev dobbelt glad over Julies giorde Indretninger, siden de hævede Vanskeligheden i at beholde en Pige hos sig, der viiste saa stor en Hengivenhed og Kierlighed for hende. Baade Emilie og hendes kierlige Beskytterinde havde gierne endnu samme Nat sovet i deres nye Boepæl; men da Baronessen spiiste ude til Aften, saa maatte de lade sig nøye med at skaffe alle deres Sager bort, siden Emilie ikke vilde forlade Huset i hendes Tantes Fraværelse. Det første Baronessen om Morgenen derpaa havde forladt Sengen, gik Emilie hen at sige hende Farvel, og at takke hende for alt det Gode hun havde nydt i hendes Huus, hvorved hun tillige berettede hende, hvor og hos hvem hun havde leyet sig ind. Baronessen ønskede hende meget koldsindig, at leve vel og fornøyet, uden at hun enten bad hende besøge sig, eller erkyndigede sig om, hvad hun tænkte at leve af. Emilie fandt sig saa lykkelig og fornøyet i sin nye Forfatning, som om det havde været en Vindning og ikke et Tab for hende, at see sit Sælskab indskrænket til Julies og hendes Veninders Omgang, som hun fandt at være en fornuftig og værdig Kone, og som hun ventede sig stor Bistand af i det Forsæt, hun havde, at vinde sin Underholdning ved sit Arbeyde. Uden at sige et Ord videre derom til Julie, strøbede hun af alle Kræfter at faae en Atlaskes Klædning, som hun havde begyndt at brodere til

sig

sig selv, tillige med adskillige smukke Cabinets-Stykker færdige; i den Tanke at lade dem sælge ved sin Vertinde og betale hende deraf, siden Julie, under den Forevendning at kræve dem naar hun fik dem nødig, havde vægret sig ved at tage imod de Penge, som hun endnu havde tilovers af dem, som hendes salige Fader havde givet hende til sit eget Brug.

Herr Villamors nærmeste Naboe havde været en riig Kiøbmand, der var befængt med den Daarlighed at søge en Ære i at omgaaes den høye Adel, og see sine Ligemænd over Skuldrene. Hans Navn var Belair; hans Familie bestod af en eneste Søn og Daatter, der omtrent var paa Emilies Alder, og havde været en af hendes Læge-Søstre; og for at bøde paa det, der manglede i Fødselen havde Herr Belair kiøbt sig en Rang, der giorde hans Kone og Daatter berettiget til Frue og Frøken-Titelen. Det første Herr Villamors slette Omstændigheder bleve bekiendte, havde hverken Frue Belair eller hendes Daatter besøgt Emilie meere, og de erindrede sig neppe at slig en Person var til i Verden, da Frue Belair engang i en stor Forsamling hørte Baroneſſe Vardins Gierrighed at blive høyligen dadlet, fordi hun havde ladet saa nær en Paarørende komme af sit Huus, som Freken Villamor, der levede ganske eensom og ubekiendt under Julies Vinger. Frue Bellair hørte dette ikke saa snart, førend hun fattede det Forsæt at tilbyde hende sit Huus, som hendes Daatters Selskabs Søster. Ædelmodighed og Følelse over Emilies Vanhæld vare ingenlunde hendes Drivefiædre dertil, men først og fremmest kildrede det hendes Hovmod, at give en Person af Emi-

lies Herkomst Naadens Brød, og dernæst var hun kommen efter, at hendes Daatter havde hemmelig forlovet sig med en ung og velskabt Officeer, men som hverken var riig eller fornemme nok, til at være et, i hendes Tanker, anstændigt Partie for Froken Belair, der havde en stor Arvepart at vente; og da Emilies Tænkemaade var hende meget vel bekiendt, saa haabede hun, at hendes Nærværelse skulde blive en uovervindelig Hinder for hendes Daatter til at kunde foranstalte hemmelige Sammenkomster med sin Elsker. Saa hastig, som dette Forsæt var taget, saa hurtig blev det ogsaa sat i Værk; thi om Morgenen derpaa begav Frue Belair sig til Julie for at giøre Froken Villamor det omtalte Tilbud. Emilie var i Kirken da hun kom, hun berettede altsaa Julie Aarsagen til hendes Komme, og skattede sig saa lykkelig i at kunde forpligte et Fruentimmer af Froken Villamors Fortieneste, at Julie lovede hende at giøre alt sit til at overtale Emilie at benytte sig af et saa ædelmodigt Beviis paa hendes Agt og Venskab; hvorpaa Frue Belair forlod hende, og sagde, efter sin Hiemkomst til sin Daatter, hvor hun havde været og hvilken behagelig Selskabs-Søster hun søgte at forskaffe hende. I Førstningen var Froken Belair ikke vel fornøyet med denne Tidende, siden hun befrygtede sig det samme af Emilies Nærværelse, som hendes Moder haabede, men efter at hun havde overveyet, at Emilie var fattig, og hvor glad hun maatte være ved at der fandtes nogen, som vilde give hende Underholdning, saa tvivlede hun ikke om, at hun jo, af Frygt for at komme af Huuset, vilde giøre alle Ting for at vinde hendes Venskab, og i

Følge

Følge deraf giøre hende al muelig Bistand i hendes Kierligheds Forstaaelse.

Af Maaden hvorpaa Frue Belair havde anbragt sit Forslag, troede Julie at finde alle muelige Fordele og Behageligheder deri for hendes kiere Emilie, og den Fornøyelse denne Forestilling opvakte hos hende, yttrede sig saa kiendelig i al hendes Væsen, at den nødvendig maatte falde Emilie i Øynene ved hendes Hiemkomst, og da hun spurgte hende om Aarsagen til denne Glæde, svarede hun hende: dersom min Kierlighed til Dem, elskelige Emilie, var mindre uegennyttig, saa havde jeg mindre Aarsag til at glæde end til at bedrøve mig, men da Deres Vel er mit høyeste og eneste Ønske, saa betager de store Fordele, som De finder i vor Skilsmisse mig Smerten og Grämmelsen over den. Hvordan! raabte Emilie med en kiendelig Bekymring, skal vi skilles ad, og af hvad Aarsag? Derpaa fortalte Julie hende alt hvad Frue Belair havde sagt, og yttrede tillige sine Følelser over at see Emilie draget ud af en Levemaade, der kom saa lidet overeens med hendes Fødsel og Forventning. Beste Julie, svarede Emilie med et dybt Suk og Taarene i Øynene, jeg veed, at Deres Venskab og Erfarenhed giør mig det til en Pligt at anse Deres venlige Raad for Rettesnoren til al mit Foretagende, men desuagtet siger mit Hierte mig, at jeg er tusende gange lykkeligere ved vores tarvelige Levemaade under Deres Beskyttelse, end jeg kan blive ved Overfloden i Belairs Huus. Jeg hverken vil eller kan tvinge Dem enten i dette eller noget andet Tilfælde, beste Emilie! sagde Julie, men jeg nægter ikke, at jeg anseer dette

Tilbud, som en Beskikkelse af et viist Forsyn, der vaager over den Dydige. Jeg har det Haab, at Deres yndige Skabning og ypperlige Egenskaber vil giøre saa mægtigt et Indtryk i et dem værdigt Hierte, at det vil sette Dem i den Stand igien, som De er fød til, men førend Deres Fortienester kan giøre denne forønskede Virkning maae De sees og kiendes, og dertil gives Leylighed i Belairs Huus, som de ikke kan nyde hos mig, siden baade Deres og mit gode Navn forbyder os megen Omgang eller mange Sælskaber i vores nærværende Forfatning. Men kiereste Julie! svarede Emilie, har min Tantes Forhold ikke givet mig en bedrøvet Erfarenhed om, hvor bittert Naadens Brødet smager? Den Last, sagde Julie, som var hendes Drivfieder, hersker sikkert ikke hos Belairs, og endskiønt jeg ikke vil derved frikiende Dem for alle andre Feyl, saa ere De dog ikke af det Slags, som tillukker Hiertet for Venskabs og Ømheds Følelser. Jeg troer, at Frue Belairs Tilbud er en Virkning af disse; forsøg det altsaa paa nogen Tid, kiereste Emilie, og dersom De da har Aarsag til Misfornøyelse, saa kan det ikke mangle Dem paa et anstændigt Paaskud til at forlade Deres Huus, og mine Arme skal alletider staae aabne til at tage imod Dem, naar Forsynet ikke aabner Dem et tryggere Tilflugtssted. Med disse og mange andre Grunde overtalede Julie hende omsider til at tage imod Frue Belairs Tilbud, hvorpaa Julie lod hende vide, at Frøken Villamor med Fornøyelse og Erkiendtlighed vilde om nogle Dage begive sig under hendes Beskyttelse.

Saa

Saa smertelig, som Froken Villamors Skilsmisse var fra hendes kiere Julie, saa kierligen tog Frue Belair og hendes Daatter imod hende. De syntes ligesom at kappes med hinanden, om at vinde hendes Fortroelighed, skiønt af meget ulige Aarsager; thi Moderen søgte derved at formaae hende til at passe paa Daatteren, og denne at bringe Emilie til at bedrage Moderen. Hun havde neppe været fiorten Dage i Huset, førend den unge Belair ved alle muelige Opmerksomheder, søgte at viise hende det Indtryk hendes Dyrlighed havde giort i hans Hierte, men da hans Fader og Moder ikke begegnede hende mindre artig, saa ansaae hun Sønnens Omhue for hende, som en Virkning af Deres. Froken Belair var den eneste, som udfandt den rette Aarsag dertil; hun var alt for listig til ikke at merke hvad der gik for sig i hendes Broders Hierte, og fattede strax den Slutning ved sig selv, at drage Fordele af denne Kierlighed enten paa een eller anden Maade. Da Emilie besvarede alle hendes Venskabs Beviiser med Erkiendtlighed og Agt, uden at indlade sig i nogen slags Fortroelighed, og der tillige i al hendes ydmyge Beskedenhed viiste sig en Værdighed, der indskiød Ærbødighed, saa havde hun endnu ikke tordet driste sig til at aabenbare hende sit Hiertens Anliggende, og for at blive skildt ved den Tvang, som Emilies Fortienester paalagde hende, ønskede hun inderligen at indvikle hende i en Kierligheds Forstaaelse med den unge Belair. Hun var fuldkommen forvisset om, at hendes Forældre ikke vilde give hendes Broders Kierlighed meere Bifald end hendes, og da han i Følge deraf var lige saa straffældig som hun, saa vilde hun søge at udlokke Tilstaaelsen om

hans Kierlighed af ham, og ved at aabenbare ham sin betale Fortroelighed med Fortroelighed. Da hun og Emilie næsten vare uadskillelige, siden Frue Belair aldrig tog den eene uden den anden i Sælskab med sig, saa indsaae hun meget vel, at hun ingen Leylighed kunde finde til denne Samtale i sine egne Værelser; thi Frue Belair havde af meget viise Hensigter indrømmet Emilie nogle, der stode i saa nøye et Forbund med hendes Daatters, at der ikke kunde tales et Ord hos den ene, uden den anden kunde høre det.

Froken Belair gik altsaa en Morgen medens Emilie klædte sig paa, hen i sin Broders Kammer, og da dette var noget usædvanligt, saa spurgte han gandske forundret; hvad hun skulde tilskrive denne besynderlige Gunst? Du har paa nogen Tid, svarede hun med et listigt Smiil, aflagt saa mange Besøgelser hos mig, som jeg ellers ikke fik i et heelt Aar, og for at viise dig min Erkiendtlighed for denne særdeles Godhed, har jeg holdt det for min Skyldighed at giøre dig denne, men maaskee var jeg bleven meere velkommen om jeg havde bragt Sælskab med mig, og viist den Beskedenhed ikke at tilegne mig dem, som du har aflagt hos mig. Der kunde være noget i, sagde den unge Belair, Beskedenhed klæder unge Fruentimmere overmaade vel. Er det lange siden, at du har giort denne Opdagelse? spurgte hun. Hvi saa? svarede han. Det er kun saa et Indfald af mig, sagde hun, at du maaskee har Emilies Omgang den at takke, men i saa Fald kunde det let være en skiult Hovmod, hvad du kalder Beskedenhed. Skakkel! sagde han, hvad skulde hun være hovmodig af, hun eyer jo

det

ikke det, hun kan hælde sit Hoved til. Fattigdom og Hoffart følges gierne ad hos den forarmede Adel, sagde Frøkenen, men lad nu det staae ved sit Værd, og tilstaae mig reent ud, at du er høyligen forelsket i Emilie, og at det er hende, der drager dig saa ofte til mig. Det kunde være mueligt, sagde han, men hvad kan denne Tilstaaelse nytte dig, den vilde jo kun krænke din Forsængelighed. Mig, svarede hun, vilde den være til meget mindre Nytte end dig; thi forestil dig engang, hvad vore Forældre vil sige dertil, om de bliver din Kierlighed vaer, meener du at denne Sviger-Daatter vilde være synderlig efter deres Sind? Kan man ikke gierne elske en smuk Pige, sagde Belair, uden strax at tænke paa at gifte sig? Og sandt at sige, saa troer jeg, at min Moder af ingen anden Aarsag har bragt denne deylige Pige i Huset, end for at give mig desmeere Lyst til at blive i det. Deri kunde du meget let tage feyl, sagde hun, og see dit heele Anslag forstyrret, dersom enten min Fader eller Moder merkede det ringeste til din Kierlighed; jeg raader dig derfor at give nøye Agt paa dig selv, og ikke viise Emilie andet end almindelig Høflighed saa snart nogen af dem er tilstæde. Men jeg har jo næsten ingen anden Leylighed, svarede han meget heftigen, til at see hende uden i deres Nærværelse, og skal jeg da staae som en Stotte, hvorledes skal jeg da vinde hende? Vidste du da slet ingen min Broder! sagde Frøkenen, som kunde være dig behielpelig heri? Der kunde ingen bedre giøre det end du min Søster, svarede han, og dersom du vil forskaffe mig Leylighed til at udøse mit Hierte for Emilie, saa er der intet i Verden, som jeg jo igien vil giøre for dig. Frøken Belair lod, som om hun tog det i

Betænk-

Betænkning, og efter nogen Overveyelse sagde hun: Vel an min Broder! jeg skal giøre for dig alt hvad jeg kan; det første vi altsaa bliver buden ud, vil jeg, under Paaskud af en heftig Hovedpine blive hiemme; Høfligheden forbinder Emilie til at holde mig med Sælskab, og saa kan du den hele Aften bestorme hendes Hierte, uden at frygte for besværlige Vidner. O min beste Søster! hvad Tak er jeg dig ikke skyldig, raabte han, og omfavnede hende med meere Hestighed end han havde giort i sin hele Levetid. Jeg gior mig en Fornøyelse af at forpligte dig, svarede hun, men da intet er meere kiedsommeligt for Trediemand, end to Forelskedes Samtaler, saa beviis mig den Tieneste, og bring Clerimont med dig til at holde mig med Sælskab, medens du beskriver dine Lidelser for Emilie. Ey Søster, sagde den unge Belair, jeg merker nok at dine Tienester ikke viises uden al Egennytte. Det forstaaer sig, svarede hun, fælleds Fordele knytter det fasteste Baand, og for at bære virkelig Medynk over en andens Onde maae man selv have følet det. Du veed altsaa Aftalen og Vilkaarene, staaer de dig an, saa hold dig færdig det første vi bliver udbudne.

Faa Dage efter at Anlægget var giort, fik de Leylighed til at sette det i Værk. Herr Belair tillige med hans hele Huus blev buden til et meget stort Bal, hvortil de alle lovede at komme, Sønnen undtagen, under Forevendning, at da det var Postdag, saa var han alt for træt naar han havde sat og skrevet en heel Dag til at have Lyst

at

at klæde sig om, og da han havde giort det ofte for at være i sine egne Sælskaber, saa lagde ingen Mærke dertil. Frøkenen derimod stillede sig an, som om dette Bal laae hende meget om Hiertet, og føyede saa mange Anstalter til at overgaae alle paa Ballet i Pynt og Pragt, at det var en blot Umuelighed, at nogen kunde falde paa at troe, at hun ikke var sindet at komme der. Aftenen forend Ballet skulde være klagede hun meget over Kulde og Gysen i Kroppen, og gik til Engs da de andre gik til Bords, for, efter hendes Sigende, at være desfriskere Dagen derpaa. Det første Emilie var opstaaet gik hun ind til hende for at spørge hvorledes hun befandt sig? Hun svarede: at hun havde havt en meget uroelig Nat, der havde voldt hende den græsseligste Hovedpine, men da hun skulde og maatte paa Ballet, saa vilde hun blive liggende indtil hun skulde friseres, og drikke sin Thee paa Sengen. Emilie tilbød sig at giøre hende Selskab og skienke den for hende, som med megen Erkiendtlighed blev imodtaget. Hen imod Middag forlod Frøken Belair Sengen for at begive sig til Natbordet, men neppe havde hendes Kammerpige sat Kammen i Haaret, forend Hovedpinen steg til saadan en Grad, at den næsten betog hende Sandserne, og Pigen saa got som maatte bære hende i Sengen igien. Dette Forsøg blev adskillige gange igientaget, men det havde alle Tider den samme Følge, saa at Emilie ret hiertelig ynkedes over hende, saavel for det hun leed, som fordi hun kunde være daarlig nok til at martre sig selv, i saadan en Grad af Begierlighed til en Forlystelse, der hverken var nye eller

frem-

fremmet for hende. Da nu saa den Moye, som Frøken Belair anstillede sig at anvende for at komme paa Ballet ikke alene var ganske forgieves, men mattede hende endog alt meere og meere, saa maatte hun omsider, skiønt meget nødig, som det syntes, give efter for sin Moders og Emilies Forestillinger om den store Skade hun kunde tilføye sig selv, ved at komme der i slig en Tilstand, om det ogsaa blev hende mueligt at giøre saa megen Vold paa sig selv. Hun beqvemmede sig altsaa til at blive hiemme, men vilde slet ikke tage imod Emilies Tilbud om at holde hende med Selskab, førend Emilie Helligen havde forsikkret hende, at hun liden eller ingen Behag fandt i slige Forlystelser, og at hun allene havde lovet at komme der, fordi det i hendes Tanker var en Uhøflighed at sige Nei uden gyldige Aarsager.

Frue Belair, som holdt sin Daatter meget fikker ved Emilies Beslutning, takkede hende meget kierligen for den Omhyggelighed hun viiste imod den Syge, og saa snart hun var paaklædt, satte hun sig i Vognen for at aflegge en stor Deel Visiter. Da hun var borte bad Emilie Frøkenen, som laae oven paa Sengen, at legge sig ret til Roe, da hun vilde sette sig ved Sengen, og enten snakke med hende eller læse for hende, hvilken af Delene hun fandt meest Behag i. Emilie blev høyligen forundret ved at høre Frøken Belair i en meget munter Tone svare: at hun ikke vilde ligge længere, siden hun troede, at det onde gik over saa snart hun kom op; men hendes Forundring naaede den høyeste Grad, da Frøkenen med et sprang ud af Sengen, kaldte paa sin Kammerpige, befalede

hende

hende at bringe sig sin kostbareste Negligee, og iførte sig den med saa megen Omhue og Kunst, at endskiønt hun langt fra ikke var nogen Skiønhed, saa maatte Emilie dog tilstaae ved sig selv, at hun aldrig havde seet hende meere klædt til sin Fordeel, eller bedre skikket til at behage. Hun fattede ikke det mindste af hvad denne Pynten skulde sige, snart troede hun, at Frøken Belair havde en meget stærk Feber og raisede i den, snart at hun ved at pynte sig for sig selv vilde holde sig skadesløs, fordi hun ikke kunde legge al den Pragt til Skue, som hun havde bereed til Ballet: men den unge Belairs og Capitain Clerimonts Komme, som strax derpaa indfandt sig, gav hende snart Lys i Sagen; thi endskiønt Belair sagde: at han havde holdt det for sin Skyldighed at holde sin Søster med Selskab det første han havde hørt, at hun var over Senge, saa troede Emilie dog ingenlunde, at den saa hastig forsvundne Hovedpiine og deres Komme var en blot Hændelse, men hun ansaae det strax for et overlagt Kort, hvis Hensigt hun vilde giøre sig al muelig Umage for at opdage.

I Førstningen tog disse fire Personer alle lige Deel i Samtalen, men lidt efter lidt trak Frøken Belair og Capitain Clerimont sig ud af den og talede sagte med hinanden, og under Forevendning af en fiin Trækvind skiftede Frøkenen Sted, og satte sig i den anden Ende af Stuen. Capitainen tog strax sin Plads hos hende og overlod det til Belair at fordrive Emilie Tiden, men endskiønt han giorde sig al muelig Umage derfor, saa var dog hendes største Opmerksomhed henvendt til de andres Foretagende og Samtale, som ogsaa fuldkommen be-

styrkede

styrkede hende i sin fattede Mistanke om en lønlig Forstaaelse imellem dem. Efter at de paa begge Sider havde yttret megen Glæde over at see hinanden, saa hørte hun Capitainen spørge sin Elskede, hvem denne deylige Pige var? og hvad enten det nu var af Jalousie fordi han kunde finde nogen anden deylig hvor hun var tilstæde, eller og af en dum Hovmod, saa svarede hun ham med en haanlig Mine: at det var en fattig Frøken, som hendes Moder havde taget til sig af Naade og Barmhiertighed. Istæden for at dette Svar skulde krænke Emilie, saa giorde det hende en virkelig Tieneste, siden den deri yttrede Foragt bragte hende til at troe, at Belair af blot Foyelighed spillede en Elskers Rolle hos hende, og befriede hende derved for den Uroelighed, som Følgerne, hans Kierlighed kunde have for hende, sikkert havde opvakt i hendes Barm, naar hun havde holdt den for virkelig. Da han var opdragen i den Forestilling, at Penge giorde Fortieneſter ganske unødvendige, saa havde han ikke heller anvendt mindste Møye for at dyrke sin Forstand eller danne sin Tænkemaade, saa at alle de skiønne Ting hvormed han bestormede Emilies Hierte, bestod i det almindelige Hvishvas, om at være saaret indtil Døden; om hendes Øynes brændende Straaler og et Miskmask af Gudinde, Tilbedelser, Slave og Træl, som han ikke selv forstod. Hun, som holdt hans latterlige Kierligheds Erklæring for Skrømt, vilde ikke besvare ham den alvorlig, men brugte allene hendes fine Vid til at sette ham i slig Forvirring, at han hverken vidste hvad han skulde siae eller foretage sig. Da Emilie saae Bordet blive dækket, var hun først sinnet at gaae ind i sit Kammer, men den Erkiendtlighed hun

troede

troede at skylde Frue Belair bevægede hende til at blive af Frygt for at Broderens Koyelighed og Søsterens Uforsigtighed maatte gaae alt for vidt. Maaltidet, som Belair havde ladet anrette i Byen, bestod af alt hvad der var lækkert og kostbart, saavel som de heedeste og hærligste Viine. Da disse nu begyndte at giøre deres Virkning, nød Clerimont adskillige smaae Gunstbeviisninger af Frøken Belair, som hendes Broder derpaa forsøgte at tage hos Emilie, men hendes alvorlige Irettesettelse og bydende Øyekast bragte ham strax igien inden for Ærbødighedens Grændser: men da hun var bange for, at Viinen maatte blive alt for stærk Mester, og Klokken strax derpaa slog Tolv, saa reyste hun sig med den Erklæring: ikke at ville holde Frøkenen længere fra sin Roelighed, og da ingen Bønner kunde formaae hende til at forandre sin Slutning, saa holdt Frøkenen det ikke heller raadeligt at beholde de andre længere hos sig. Det første Emilie havde lagt sig, anstillede hun sine Betragtninger over Frøken Belairs og hendes Broders Forhold, og var i stor Tvivlraadighed om hun skulde aabenbare denne Tildragelse for deres Moder eller ey; men da hun overveyede at Frue Belair ikke havde betroet sin Daatter til hendes Opsyn, og hun let kunde drage den Beskyldning paa sig, at hun søgte at sette Ondt for Børnene hos Forældrene, saa besluttede hun at tie dermed med mindre, at hun blev adspurgt, og saa fremt hun merkede noget til slig en Aftale for Fremtiden da ikke at blive Hiemme, men foregive, at have noget magtpaaliggende at tale om med Julie.

Frøken Belair var paa sin Side endnu langt meere urolig, hun havde tydeligen merket, at Emilie ikke havde funden halv saa megen Behag i dette Partie, som hun havde forestillet sig, og i Følge deraf frygtede hun for, at Emilie maatte tale derom i hendes Moders Nærværelse, siden ingen Egennytte forbandt hende til Taushed; og at bede hende om den, var hun for hovmodig til. Med alt det var det dog høyst nødvendig at give hende et Vink desangaaende, førend Emilie fik Frue Belair i Tale, hvorfor hun besluttede at giøre Emilie til sin Fortroelige, og til den Ende begav hun sig tilig om Morgenen i hendes Kammer, under Forevendning at giøre Vederlag for hendes Gaars Omhyggelighed ved at skienke The for hende. Emilie svarede smilende: at hun var hende over, maade forbunden, og at denne Opmerksomhed var hende dobbelt behagelig, siden ingen heftig Hovedpine betog hende Følelsen af den. Jeg forstaaer Dem, svarede Frøken Belair halv skamfuld, men beste, kiereste Frøken Villamor! kan De fortænke mig? Hvad skulde jeg fortænke Dem Frøken, spurgte Emilie? Hun svarede: Førend vi gaaer videre i den Materie, saa sig mig, hvorledes Capitain Clerimont staaer Dem an? Ganske vel, var Emilies Svar, jeg troer, at han har meget god Forstand; hans Skabning og Omgang er behagelig, men jeg kiender forlidet til ham, til at kunde domme om hans Tænkemaade, der er det væsentligste til at giøre et Menneske agtbart. O hans Hierte er ligesaa deyligt, som hans Skabning! raabte Frøken Belair, og handler de Forældre ikke tyrannisk, der, fordi han ikke er rig, vil nægte ham Deres Daatter og adskille to Hierter, som Kierligheden har paa det

nøyeste

nøyeste forenet? Forældrene, svarede Emilie, seer sielden med Døttrenes Øyne, det paaligger dem at sørge for Børnenes Beste; og denne Omhue leder dem ofte til den vrange Indbildning, at Velstand er den væsentlige Lyksalighed, men endskiønt den kun bidrager til at befæste samme, saa maae man dog paa den anden Side tilstaae, at Armod har saa mange græsselige Følger, at man ikke kan fortænke Forældrene, om de gruer for den paa deres Børns Vegne. Deri vil jeg give Dem Ret, sagde Frøken Belair, men tør jeg smiggre mig med at have en sand Veninde i Dem? Vil De tillade mig, at udøse mit ganske Hierte for Dem? Med største Fornøyelse, sagde Emilie, og forlad Dem til, at jeg i alle Tilfælde skal viise den samme Hengivenhed og Oprigtighed til at befordre Deres Vel, som om jeg var saa lykkelig at eye en Søster i Dem. Saa maae De da vide, beste Veninde, tog Frøken Belair Ordet, at Capitain Cleriment og jeg elsker hinanden paa det heftigste, at intet uden Døden kan skille os ad, og at om jeg ikke faaer ham, saa er der ingen Lyksalighed for mig paa Jorden. Min Moder har mærket, at vi bær Godhed for hinanden, og paa det strængeste forbuden mig at see og tale med ham, fordi han, efter hendes Sigende, ikke har Midler nok til at være et anstændigt Partie for mig. Var jeg selv fattig, saa vilde jeg ikke sige et Ord derimod, men den Arv, som jeg har i Vente, setter mig ikke allene i Sikkerhed for at lide Mangel, men forvisser mig endog et rigeligt Udkomme. Da altsaa mine Forældre misbruge den Magt, de har over mig, saa kan heller ingen Fornuftig legge mig det til Last, at jeg

bedrager Dem; thi reent ud sagt, saa var min Hovedpine forstilt i Gaar allene for at faae Leylighed til at see og tale med ham. Jeg vilde ikke sige Dem noget derom, forend De havde seet ham, men da De finder ham Deres Agt værdig, og i Følge deraf seer hvor umenneskelig man behandler os, saa er jeg ogsaa vis paa, at vi kan vente os al Bistand af Deres Godhed, og at De saa tit som mueligt vil være os behielpelig til at see og tale med hinanden uden at nogen faaer det at vide De vil derved, blev hun ved og slog sine Arme om Emilie, giøre mig Dem evig forbunden, og vær vis paa, at min Erkiendtlighed skal være uden Grændser. Kræv af mig alt hvad De vil, Froken, sagde Emilie, undtagen det; thi jeg kan saa lidet love Dem det, at jeg meget meere oprigtig vil tilstaae Dem, at jeg vil giøre alt mit til at hindre slige hemmelige Sammenkomster. De kan dog umuelig, sagde Froken Belair meget forbauset, billige mine Forældres Forhold, men jeg merker desværre nok, at min Moder er forekommet mig, og har faaet Dem paa sin Side. Deres Moder, svarede Emilie, har aldrig udladt sig det mindste derom for mig, og dersom Mangel paa Formue er det eeneste, der er at udsette paa Clerimont, saa er jeg saa langt fra at billige deres Forældres Forhold, at jeg meget meere vil tilstaae, at De handler ubillig og ufornuftig, men dette berettiger Dem paa ingen Maade til at giøre det samme. De er Deres Forældre Lydighed skyldig i alle muelige Ting, og vil De vente at Deres Forældre skal opfylde de Pligter, der paaligger Dem, saa maae De først stræbe at opfylde De-

res,

res, som Barn, paa det allernøyeste. Men skal jeg da, tog derpaa Frøken Belair Ordet med Heftighed, for at rette mig efter mine Forældres Griller gisre mig selv ulykkelig ved at tage en Mand, som jeg ikke kan lide? Det er ingenlunde min Mening, svarede Emilie, Deres Forældres Myndighed strækker sig ikke til at tvinge Dem til at ægte en Mand imod Deres Villie, men De er heller ikke berettiget til at give Dem en Svigerson uden Deres Minde; og Midlerne, som De har i Vente, forøger just Deres Forbindtlighed, som Daatter. De har ikke erhvervet sig dem selv; de ere samlede ved Deres Faders Flid og Vindskibelighed, og hvad kan være meere billigt end at den, som med Sveed og Møye har bragt noget for sig, og saa bør have Raadighed over, hvem der skal nyde Frugterne af det? Men jeg er jo ikke heller sindet, var Frøken Belairs Indvendning, at ægte Clerimont uden mine Forældres Samtykke, jeg ønsker mig jo kun den Fornøyelse at see og tale med ham imellemstunder. Og denne Fornøyelse bør De for Deres tilkommende Dages Lykksaligheds Skyld nægte Dem selv, sagde Emilie; thi skulde De komme i en anden Mands Vørge, og slige Sammenkomster kom ham for Øre, saa kunde det let give Anledning til Misforstaaelse; og har De prøvet Dem selv nøye nok til at være vis paa, at intet kan udslette Deres Kierlighed til Clerimont, men at De med Standhaftighed vil oppebie Tiden for at forvisse ham Deres Hierte ved Deres Haand, saa bør De endnu mindre gisre det, hans Hovagtelse er al for vigtig for Dem, at De for nogle Øyebliks Behagelighed skulde gisre et Skridt, som kunde tiene til at fornedre Dem i hans Tanker. Det er reent

umueligt, sagde Frøken Belair, at han skulde kunde tænke slettere om mig derfor; jo meere Prøver jeg giver ham paa min Kierlighed, jo høyere bør han jo elske mig? Kierlighed og Høyagtelse staaer ikke stedse i det nøyeste Forbund, svarede Emilie, og dog er den sidste langt nødvendigere til et lykkeligt Egteskab end den første. Et ungt Fruentimmer kan derfor aldrig vaage nøye nok over sit Forhold, saa snart hun, ved at have tilstaaet sin Tilbøyelighed for en Elsker, har givet ham Rettighed til at kræve Beviiser paa den; thi Mandfolkenes Ubilligbed imod os er saa stor, at uagtet de ved Bønner og Taare anholde om disse Beviiser, saa formindsker dog hver en Gunst de nyder, deres Agt for os, saa snart den forundte Gunst strider imod vore Pligter. For nærværende Tid skylder De Clerimont intet, men Deres Forældre alt. Han træder ikke saa snart ind i Deres Rettigheder, som Mand, førend hver en List, hver en Ænke, som De har anvendt til at bedrage Deres Forældre af Kierlighed til ham, vil opvække en Tvivl i hans Barm om, at De maatte betiene sig af de samme til at bedrage ham, af Kierlighed til en anden; og den eneste Maade til at erhverve Dem hans fuldkomne Agt og Fortroelighed er den, at overbeviise ham om, at al Deres inderlige Kierlighed for ham, ikke er mægtig at forleede Dem fra Deres Pligter. Da jeg er for ung og uerfaren til at vide alt dette af min egen Eftertanke, saa bør De saa meget meere sette Liid til det jeg siger, som jeg allene har forebragt Dem den fornuftige Julies Ord, der fra min spæde Barndom af har vaaget over, og sørget for mit Beste: Og til et Beviis paa, at det allene er af Venskab til Dem, og jeg afslaaer at befordre

befordre Deres Sammenkomst med Clerimont, lover jeg Dem ikke allene den ubrydeligste Taushed, men endog at anvende alle mueligе Overtalelser til at faae Deres Moder bragt paa Deres Side, ifald hun skulde lade sig forstaae med noget angaaende denne Sag for mig. Froken Belair omfavnede og takkede hende med utallige Venskabs Forsikkringer, og Samtalen endte sig til større Fornøyelse paa Emilies, end hendes foregivne Venindes Side, der besluttede hos sig selv, at naar hun ingen Mueligheд saae til at faae hende i Ledtog med sig, da at anvende sine yderste Kræfter til at faae hende af Huset.

Emilie sukkede dagligen i sit Hierte over Verdens daarlige Mening, at det var et Fruentimmer af hendes Herkomst meere nanstændigt, at leve af sine Hænders Arbeyde end af andres Naade, og søgte derfor at afbetale de Forbindtligheder, som hun nød i Belairs Huus paa den Maade, som forudfattede Meninger ikke tillod hende at drage Fordele af efter eget Behag. Hun udarbeydede et Stykke i Miniatur, der forestillede hele Familien i Livs Størelse, og da alle deres Portraiter fandtes i Olie-Farve, saa copierede hun dem, uden at de behøvede at sidde for hende. For at anbringe meere Liv i Stillingerne, havde hun givet Moderens, Daatterens og Sønnens Favoriter Sted med i Maleriet, saa at Moderen spøgede med en liden Bologneser, Daatteren havde en Papegøye paa Haanden, som syntes at snakke, Sønnen trak en stor Kat i Halen, og Faderen betragtede dem med en Mine, der yttrede en Tvivlraadighed om han skulde belee dem, eller glæde sig over dem. Alle de Kiendere, som saae det, lagde en

overmaade stor Bersommelse derpaa, og holdt det i en Priis, der var meere end dobbelt Vederlag for alt hvad Emilie havde nydt i Belairs Huus; og da det betog hende den svare Byrde, der trykker et ædelt Hierte, naar det skylder Personer Forbindtligheder, som det ingen Agt har for, saa fik Emilie al sin Munterhed igien. Froken Belair, der ansaae sin Broders Kierlighed til Emilie for det eneste Middel til at bringe hende til at samtykke hendes Forlangende, tog en Dag, da hun med Henrykkelse betragtede hvor livagtig hendes Papegoye var troffen paa Maleriet, Anledning at sige til Emilie, at det var Skade, at hun ikke havde ladet saa megen Grund blive ved den ene Side, at der kunde kommet en Person paa det endnu, som hun haabede skulde snart høre til Familien. Emilie, der troede, at hun dermed sigtede til Clerimont, svarede hende i Spog, at naar saa var, vilde hun umage sig for at anbringe ham knælende for Froken Belairs Fødder. Ney; svarede hun, det var langt fra mine Tanker, den Person, som jeg meener, bør være ved min Broders Side. Saa burde de have givet mig et Vink derom forhen, sagde Emilie; thi nu er det for sildig. Hvorledes, sagde Froken Belair, skulde jeg komme til at give Dem et Vink angaaende noget, som De vidste meget bedre end jeg? Jeg forsikrer Dem oprigtigen, sagde Emilie, at jeg er ganske uvidende derom. Det faaer De mig aldrig til at troe, sagde Froken Belair; thi har min Broder endog været for frygtsom til at aabenbare Dem sin heftige Kierlighed, saa maae De dog været bleven den vaer af hans hele Adfærd; thi jeg veed af Erfarenhed hvor klarseende unge Piger ere ved slige Leyligheder. For at være det,

svarede

svarede Emilie, maae man, efter mine Tanker, tage Indbildnings Kraften meget stærk til Hielp, og den bedrager ofte. I øvrigt svær jeg Dem til ved alt det helligt er, at jeg hverken har hørt eller seet andet af Deres Broder end det, som alle unge Herrer troer, at Levemaaden forbinder dem til at sige og vise imod unge Fruentimmere. Og jeg, sagde Frøken Belair, giør Dem paa min Side lige saa høy og hellig en Eed paa, at han brænder af den inderligste og heftigste Kierlighed til Dem. Naar saa er, svarede Emilie, saa bliver det best at dæmpe denne Lue i Tide; De maae derfor ikke tage det fortrydeligt, at jeg for Fremtiden begiver mig i mit Kammer, saa snart han kommer i Deres. Men da hans Kierlighed, sagde Frøken Belair, i ingen Maade er fornærmelig for Dem, hvad forbinder Dem da til at dæmpe den; og vilde det ikke tiene meere til at befordre, saavel Deres som hans Lykkalighed, om De besvarede Den? Jeg har saa mange og velgrundede Aarsager til ikke at giøre det, sagde Emilie, at det er mig umueligt at anføre dem. Hvorpaa hun, for at giøre Ende paa Samtalen, forlod Frøken Belair.

Emilie udførte sit Forsæt med saadan en Nøvagtighed, at Frøken Belair blev fuldkommen overbeviist om, at der var intet at vinde hos hende, og fra samme Øyeblik søgte hun ikke allene at skaffe hende jo før jo heller af Huset, men endog at giøre hende sit Ophold i det ubehageligt og forhadt. Til den Ende forandrede hun ganske og aldeles sit Forhold imod Emilie, og begegnede hende med saadan Overmoed, som om hun havde været hendes Tienestepige; ja, det gik endog saavidt,

at hun engang i et offentlig Selskab kaldte paa Emilie til at tage et Kort op, som hun havde tabt, men da det strax blev forrettet af en ung Herre, som stod hos Frøkenen, saa stillede Emilie sig an, som om hun ikke havde hørt det. Frue Belair, endskiønt hun var tilstæde, havde maaskee ikke engang lagt Mærke dertil, men anseet det for noget, der var Emilies Skyldighed, dersom hun ikke havde hørt adskillige fornemme Personer, der vare i Sælskabet, at tale derom imellem sig, som den høyeste Grad af Uforskammenhed; hvorfor hun besluttede at sette sin Daatter til rette derfor. Hun kaldte hende altsaa Dagen derpaa i sit Kammer og foreholdt hende, hvorledes hun havde forløbet sig, og hvad Dom der var bleven fældet over hendes Opførsel, med det Tillæg, at endskiønt hun kunde være berettiget til at fordre slige Tienester af Emilie naar de vare allene, saa giorde hun sig selv Skam, om hun ikke i Sælskaber begegnede hende, som Frøken Villamor. Frøken Belair, som alt længe havde bereed sig, og med en inderlig Længsel ventede paa, at hendes Moder skulde bebreyde hende sit Forhold imod Emilie, svarede med den yderste Fripostighed: Dersom min Moder var saavel underrettet, som jeg er, om hvorvidt Emilies Indbildning og Stolthed strækker sig, saa vilde hun sikkert finde det høyst nødvendig, at Emilies Hovmod blev ydmyget, for at bringe hende til at holde sig inden sine Grændser. Frue Belair søgte at forsvare Emilie imod disse Beskyldninger, og at overbevise sin Daatter om, at hun var høflig og artig imod enhver, lige indtil Tienestefolkene. Det har hun sine gode og gyldige Aarsager til,

sagde

sagde Frøkenen; thi ved denne paatagne Artighed haaber hun med det første at giøre sig til Deres Svigers-Daatter. Hvad siiger du mig, raabte Frue Belair i den yderste Forundring, har denne nogne Tos Anslag paa din Broder? Ikke allene Anslag, svarede Frøkenen, men hun har endog med sin forstilte Uskyldighed allerede bragt det saavidt, at min Broder er rasende forelsket i hende, og istand til at foretage sig alle Ting for at see sin Kierlighed kronet med et lykkeligt Udfald. Det kan jeg umueligt troe, sagde Moderen, jeg seer Dem jo neppe tale sammen. Deri bestaaer just hendes fornemste Kunstgreb, sagde Daatteren, men De veed at holde sig skadesløs derfor paa andre Tider; vel er det sandt, at Emilie stiller sig meget kold an, som alle Coquetter giøre, men det skeer vist ikke i anden Hensigt, end for at giøre min Broder hendes Erobring saa kostbar, at hun kan faae ham til at foretage alt hvad hun vil. Deres Sammenkomster, som i Førstningen var stedse paa mit Kammer, gav den første Anledning til Uenighed imellem Emilie og mig; thi da jeg gav hende at forstaae, at jeg paa ingen Maade vilde være Skalkeskiulet for min Broders Opvartninger til hende, svarede hun mig: at jeg giorde mig meget meere til end mig tilkom, at vores Herkomst var saa ulige, at baade jeg og min Broder maatte holde sig det for en Ære, at hun vilde laane sit Øre til at høre paa et Tilbud, der i ingen Maade var antageligt for slig en Person, som hun var: og siden den Tid setter hun snart aldrig sin Fod ind til mig, men tager imod hans Besøgelser i sit eget Kammer; og for at naae sine Hensigter desbedre, skeer det kun meget sielden. Kunde du ikke mage det saa, sagde Moderen, at jeg

kunde

kunde høre een af disse Samtaler, for at giøre Ende paa dem i Tide. Det kan jeg gierne, svarede Datteren, og det første min Broder er hos hende, skal jeg lade min Moder vide det.

Nu manglede der ikke andet for Frøken Belair til at naae sine Hensigter, end at forskaffe hendes Broder en Samtale med Emilie, hvortil hendes Moder kunde være Vidne. Da altsaa den unge Belair en Dag beklagede sig for sin Søster, at Emilie skyede hans Nærværelse og løb saaledes for ham, at han aldrig kunde faae Leylighed at sige hende et eneste Ord angaaende hans Kierlighed, saa svarede hun ham: Ventelig løber hun kun for at du skal følge efter hende; tag derfor Mod til dig og gaae i Morgen ind til hende, uden at spørge dig for, og for at forebygge, at du ikke skal blive overseet af vnde Øyne, saa kan du gaae igiennem mit Kammer; men da jeg ikke vi have det ringeste at giøre dermed, saa vil jeg snige mig ud naar du kommer ind, hvorved du tillige faaer Leylighed til at lade, som om du søger efter mig. Belair fandt dette Anslag ypperligt, og forsømte ikke Dagen derpaa saasnart han kunde slutte sig til, at hans Søster havde drukken The at indsinde sig hos hende, og hun, som alt i nogen Tid havde ventet ham, gik ud af Døren, ligesom han kom ind af den, og, uden at lukke den efter sig, skyndte hun sig alt hvad hun kunde hen til sin Frue Moder med den Beretning, at hendes Broder for nærværende Tid befandt sig hos Emilie. Hun sagde tillige, at hun havde brugt den Forsigtighed at lade Døren staae aaben, paa det hun kunde komme ind, uden at de kunde høre det, men bad

tillige

tillige, at hun maatte blive i sin Moders Værelse indtil hun kom tilbage, paa det hendes Broder ikke skulde fatte Mistanke om, at hun havde forraadt ham, hvorved der let kunde komme Uenighed imellem dem. Frue Belair biefaldt sin Daatters Klogskab, og skyndte sig hen at høre Samtalen imellem hendes Søn og Emilie.

Imidlertid var den unge Belair gaaet ind i Emilies Kammer, og med en stor Undskyldning for sin Dristighed erkyndigede han sig, om hans Søster ikke var hos hende, siden hun ikke var i sit Kammer. Emilie svarede ham meget høflig, at hun for den Formiddag ikke endnu havde havt den Fornøyelse at see hende, men bad ham tillige om han havde noget at tale med Frøkenen, da at oppebie hende i hendes egne Værelser, siden hun just var i Begreb med at klæde sig. Grueſomme Frøken Villamor, sagde Belair, vil De da reent bringe mig til Fortvivlelse, siden De betager mig alle Leyligheder til at forklare Dem min heftige og brændende Kierlighed? Naar De vil overveye begge vores Forfatning, svarede Emilie, saa indseer De lettelig, at Deres saa kaldte Kierlighed er ganske ufornuftig, og at det er min Pligt at giøre alt mit til at dæmpe den. Nu kom Frue Belair paa sin Post, og det første hun hørte af Samtalen var, at hendes Søn sagde: Hvad ufornuftigt er der da i at tilbede den, der i Deylighed og Fortræflighed er meere en Gudinde, end en jordisk Skabning? Uden at indlade mig med, sagde Emilie, at igiendrive Deres overdrevne Lovtaler, der allene kan smigre en daarlig Forfængelighed, vil jeg paatage mig at overbeviise Dem om det ufornuftige

nuftige i Deres Kierlighed ved dette ene Spørgsmaal: om De tør vove at giøre den bekiendt for Deres Herr Fader og Frue Moder. Men hvad giør det til eller fra, svarede Belair, Deres Biefald kan jo hverken forøge min Kierlighed eller Glandsen af Deres Yndigheder? og naar De allene vil skienke mig Deres Hierte, saa kan vi dem uadspurgt tilbringe vore Dage i den sødeste Forstaaelse og nyde alle de Henrykkelser, som Kierligheden skienker ret forelskede Hierter. Gaae fra mig, nedrige Siel! sagde Emilie i den foragteligste Tone, og kom aldrig meere for mine Øyne. Jeg imodtog Deres Frue Moders Tilbud, for at nyde Sikkerhed og Beskyttelse i hendes Huus, og kunde mindst vente, at jeg derved sat mig blot for saa skammelig en Fornærmelse. Belair, som af Emilies opbragte Aasyn blev vaer, at han havde givet sig for tiilig blot, kastede sig paa Knæe for hende, og forsikkrede med de helligste og dyreste Eeder, at han ikke havde forstaaet andet under sin Tale, end at hans Kierlighed skulde sorties for hans Forældre, indtil han var kommen i den Stand, at han kunde være Dem foruden. Ifald De finder for got, at sette de Pligter til Side, sagde Emilie, som De skylder Deres Forældre, saa maae De vide, at jeg ingenlunde er sindet at glemme det, som jeg skylder mig selv, og trænge mig ind i en Familie uden dens Samtykke. Jeg igientager derfor paa nye, at Deres Kierlighed er ufornuftig, at jeg anseer den, som en Fornærmelse, og vil derfor aldrig høre et Ord meere om den. Men dersom jeg kan erholde mine Forældres Samtykke, sagde Belair, lover den engle Emilie mig da at blive min? Paa ingen Maade, svarede Emilie; thi ingen Fordele

skal

skal nogensinde bevæge mig at give min Haand til en Mand, som jeg ikke bær den fuldkomneste Høyagtelse for. Da De nu veed mine Tanker, saa maae jeg bede Dem at forlade mig, eller og jeg nødes til at gaae herfra og begive mig til Deres Frue Moder.

Belair torde ikke giøre meere Indvendninger derimod, men lovede i alle Ting at rette sig efter hendes Befalninger, og til et Beviis derpaa aabnede han Døren, hvor han til sin og Emilies store Forundring blev hans Moder vaer. Ifald jeg ikke af det jeg har hørt, sagde Frue Belair, kunde vide, at Junkeren ikke var sig mindre end min Nærværelse ventendes, saa kunde hans Forskrækkelse! viist mig det. Belair, der vidste, at hans Moder sat al for stor Priis paa Penge, til at samtykke hans Forbindelse med Emilie, tog sin Slutning paa Stædet; og for at giøre sig en Fortieneste deraf hos hende, svarede han sin Moder: Den Forvirring, som min Moders uventede Syn har foraarsaget mig, er meere en Virkning af Glæde end Forskrækkelse, siden den skaaner mig for at giøre hende mit Hiertes Anliggende bekiendt; hun veed det nu tilfulde, og jeg igientager i hendes eget Paahør, at min Kierlighed til Frøken Villamor først skal endes med Døden. Hvorpaa han gik bort efter at han havde bukket meget dybt for sin Moder, der af Harme og Forbittrelse ikke kunde fremføre et eneste Ord. Endskiønt der i Emilies hele Tale og Forhold ikke var det ringeste, som Frue Belair med Føye kunde dadle, saa holdt hun det dog høyst nødvendig at skaffe Emilie af hendes Søns Øyne, men istedenfor at foreslaae hende en Skilsmisse

misse paa en fornuftig og sømmelig Maade, saa besluttede hun at giøre hende en Forbrydelse af Sønnens Kierlighed. Det første hun altsaa kunde komme til Orde, vendte hun sig til Emilie med disse Ord: Jeg maae reent ud tilstaae Dem Froken, at jeg har skammelig bedraget mig i mine Tanker om Dem, og at jeg havde tiltroet Dem en ganske anden Opførsel. Min Opførsel, svarede Emilie meget koldsindig, taaler den strængeste Undersøgelse, og vil sikkert finde Bifald hos enhver upartisk Dommer. O ja; sagde Frue Belair, det er vist meget priseligt af Dem, at sette Garn ud for Sønnen i et Huus, hvor de af Medynk har nydt Livs Ophold. Havde jeg ikke anseet Deres Tilbud, sagde Emilie, for en Virkning af Venskab og Ædelmodighed, saa havde jeg aldrig taget derimod; thi jeg skammer mig ikke ved at vinde mit Brød med mine Hænder, men jeg blues ved at tage imod Almisse; og dersom De har hørt hvad her er talt imellem Deres Søn og mig, saa maae De selv tilstaae, at hans Kierlighed har saaet langt mindre Opmuntring end Afviisning af mig. Ja, saadan en Afviisning, sagde Frue Belair, som alle Coquetter giver, naar de søger at indvikle deres Elskere endnu fastere i deres Garn. Dette er saa langt fra mine Hensigter, svarede Emilie, at jeg meget meere helligen kan forsikkre Dem, at Deres Søn aldrig fik min Haand, om endog baade De og hans Fader gav Deres Samtykke dertil. Ræven sagde ogsaa om Rønnebærene at de vare suure, sagde Fruen meget haanlig, men hvorom Alting er, saa er det nødvendigt ved en Skilsmisse at forebygge flere slige Samtaler, og da man ikke vel kan jage et Barn af Huset for at beholde en Fremmet i det, saa begriber De nok hvad

min

min Mening er. Fuldkommen vel Frue, svarede Emilie, og dersom jeg ikke havde frygtet for at blive beskyldt for Uskionsomhed, saa havde jeg giort Dem dette Forslag det første Øyeblik jeg troede, at Deres Søn havde Hensigter, som vare stridige imod Deres. Hun neyede derpaa meget dybt for Fruen, og gik ind i sit Kammer, hvor hun skyndte sig saaledes med at pakke sine Sager sammen, at hun endnu for Maaltidet bad Farvel til Frue og Froken Belair, og begav sig til Julie, der med en moderlig Kierlighed tog imod hende.

Greve Turner havde ikke saa snart faaet at høre, at Emilie var kommen i Belairs Huus, førend han begyndte at fryte for at det maatte giøre Hinder i hans Anslags lykkelige Udførelse, siden Emilie derved blev befriet fra den Mangel, som han haabede skulde tvinge hende til at tage imod hans Tilbud. Han fandt det altsaa nødvendigt at forandre sine Batterier og begav sig til Julie, men da han kiendte hende for vel til at vente sig Bistand af hende, dersom han ikke skiulede sine Hensigter, saa viiste han sig for hende med et Ansigt, der bar alle Bedrøvelsens Kiendemerker. Han sagde til hende: at han elskede Emilie alt for inderlig til at han uden den grummeste Smerte kunde see hende bragt derhen at leve af Personers Naade, der i alle Betragtninger vare saa langt under hende, at han var vis paa, at deres Bonde-Hovmod vilde dagligen bebreyde hende de Velgierninger, som de troede at bevise hende; hvorved han tillige udøste utallige Forbandelser over Baroneſſe Vardins nedrige Gierrighed, som han kaldte den skammeligste af alle Laster. Julie svarede ham, at hun forundre-

de sig høyligen over, at han kunde finde denne Feyl saa afskyelig, da dog intet andet end Emilies liden Formue havde bragt ham til at sønderrive det hellige Baand, som en døende Fader havde knyttet imellem dem. Ak værdige Julie, raabte Hykleren med en forstilt Smerte, hvorlidet kiender De mit Hierte! Jeg kan lade af at leve, men aldrig at elske Emilie, og til min Ulykke og hendes Fortræd staaer jeg under en Faders Magt, der, ligesom alle gamle Folk, troer at al Lyksalighed i Egtestanden beroer paa Penge. Ham er det, og ikke mig, som holder for at Froken Villamor ikke er et anstændigt Partie for mig. Det var det, som jeg, maaskee med lidet for megen Letsindighed, vilde give hende at forstaae, og overtale hende at oppebie en beleyligere Tid til vores Forbindelse, da hun gav mine Ord en vrang Udtolkning, og begegnede mig paa saa haard en Maade, at det bragte mig i Harnisk, og jeg drev min Empfindtlighed lidet for vidt derover. Men en Elskers Vrede tiener allene til at giøre hans Lænker dess stærkere. Jeg tilbeder den fortræflige Emilie heftigere end nogen Tid tilforn; jeg føler, at det er mig umueligt at lade af at elske hende, og min heftige Kierlighed tillader mig ikke at nyde et Øyebliks Roelighed, førend jeg faaer draget hende ud af den Tilstand, som hun er i: Men da jeg veed, at hun er al for opbragt imod mig til at unde mig den Lyksalighed at bære Omhue for hendes Vel, saa tager jeg min Tilflugt til den dydige Julie. Annam De af min Haand alt det, der udkræves til en Levemaade der er hende værdig, uden at lade hende vide hvor det kommer fra, og det eneste jeg begierer derfor er dette, at De efter Haanden vil betage hende de vrange Tanker, som

hun

hun har fattet om mig, og ved at overbevise hende om, at det allene er en Faders Myndighed, der hindrer mit Løftes Fuldbyrdelse at skaffe mig den Fornøyelse at see og tale med hende imellemstunder, indtil jeg kan offentlig forbinde mig med hende. Mange og utallige Aarsager Herr Greve, svarede Julie, forbyder mig at samtykke i deres Forslag; thi hvor uværdig giorde jeg mig ikke til Emilies Venskab og Agt, naar jeg saa skammelig kunde misbruge hendes Fortroelighed, at legge hende under de Forpligtelser mod andre, som hendes ædle Hierte neppe kan tillade hende at skylde mig. Dernæst er hendes Ære og gode Navn mig alt for dyrebart, at jeg skulde sette det blot for ubillige Domme; thi hvad for Slutninger tænker De vel at den ildesindede Verden vilde giøre, naar den saae den fattige Froken Villamor at nyde alle Livets Begvemmeligheder, uden at den vidste Kilden til denne Velstand. Ey, svarede Greven, dertil kan vore adskillige Lotterier forskaffe et herligt Paaskud, man behøver jo kun at foregive, at Emilie har faaet en anseelig Gevinst i et af dem. De fleste Mennesker, sagde Julie, finder saa stor en Fornøyelse i at tænke det værste om andre, at det neppe vilde blive troet, om det endog var sandt, allerhelst naar Emilie ikke giorde et anstændigere Brug af den, end at leve paa sin egen Haand med en uindskrænket Frihed i saa stor en Bye. Bær De altsaa en sand Omhue for Emilies Beste, beroer Deres Sinds Roelighed paa at befordre hendes Vel, saa vil jeg giøre Dem et Forslag Herr Greve, som er meere æragtigt og mindre bekosteligt end Deres. Her findes i Provindserne adskillige Froken-Klostere, hvori unge Fruentimmere leve meget vel og behagelig, imod at

de erlegge en liden Capital, betal den for Emilie under Foreydning, at hun har vundet den i Lotteriet, Brugen hun gior af den, vil betage hele Verden Mistanken derom, og hemme alle Undersøgninger desangaaende. De forskaffer sig ey allene derved den Fornøyelse at sette en Person, som de elsker i en behagelig Forfatning, men De forvisser hende endog om den for hendes øvrige Levedage, om de, imedens De venter paa at faar ubundne Hænder, skulde forandre Deres Tanker. Men saa bersvede jeg mig jo selv Dem Lyksalighed at see hende, sagde Greven? Det maatte De desuagtet giore, sagde Julie; thi da hele Verden veed den Forbindelse, der engang har været imellem dem, saa tillader hendes Ære hverken hende eller mig at tage imod Deres Besøgelser, hvorfor jeg ogsaa maae ydbede mig, at denne maae være den sidste; thi finder De for godt at samtykke mit Forslag, saa kan de sende mit det behørige til dets Iværksettelse i et Brev. Greven sagde: at han vilde overveye det nøyere, og bad Farvel til Julie, som var bleven hans Hensigter alt for vel vaer til at vente sig noget af ham; og hun havde heller ikke hørt det mindste fra ham, da Emilie, som sagt er, forlod Belairs Huus og søgte Tilflugt hos sin elskede Julie.

I de første Dage havde Emilie nok at beskille med at giøre Julie Reede for sit Forhold i Bellairs Huus, og da Julie ikke fandt det ringeste at sette ud derpaa, saa smagte Emilie Sødheden af den Sinds Roeliahed, som intet uden Overbeviisning om at have handlet ret forskaffer den Dydige. Da Julie ikke endnu var at overtale til at lade hende ved sit Ar-

beyde

beyde biedrage noget til deres Underholdning, saa foretog Emilie sig et Arbeyde, som foraarsagede heyde den største Fornøyelse, og som var at male Julie. Hun havde saa inderligen ønsket at eye hendes Portrait da hun skulde skilles fra hende, at hun vilde være vis paa det om Skiæbnen paa nye vilde giøre Skilsmisse imellem dem; og saa snart hun havde det færdig, vilde hun begynde paa sit eget til Julie; thi endskiønt hun havde forfærdiget et til sin Broder, som hun havde givet ham ved sin Afreyse, saa havde hun dog ikke kundet finde det iblandt hans efterladte Sager, og hverken hans Hovmester eller Tiener vidste at giøre mindste Reede for det. Hun havde neppe været i fiorten Dage hos Julie, førend der tilfaldt denne en Arv paa nogle tusende Rixdaler. Julies Glæde over den var neppe saa stor, som Emilies, hun frygtede nu ikke længere for at være sin elskede Veninde til Byrde, og glædede sig i Haabet, at de nu skulde være uadskillige, da Julie paa sin Side fattede et ganske andet Anslag. Hun bar saa oprigtig en moderlig Kierlighed til Emilie, at hun foredrog hendes Vel sit eget; det var hende ikke nok, at hun nu saae sig i Stand til at bevare hende for Mangel i hendes øvrige Levetid, men hun ønskede endog at sette hende i en Forfatning, der kom bedre overeens med hendes Fødsel og Opdragelse end den Levemaade, hun førte hos hende. Hun foresatte sig altsaa at see sig under Haanden om en anstændig Hovmesterinde Plads, og naar hun havde faaet den, da med en Deel af sin arvede Capitel at sette det Forslag i Værk, som hun havde giort Greve Turner om at kiøbe Emilie ind i et Frøken-Kloster; men da hun tillige var forvisset om, at Emilies ømme

Venskab vilde bringe hende til at sette sig derimod, saa vilde hun søge at bilde hende ind, at der var Haab til at sælge nogle af de uvisse Gields Fordringer, som hun havde faaet efter sin Fader, og tillige udforske hendes Tanker angaaende disse Penges Anvendelse. Da hun altsaa en Dag havde været ude, berettede hun Emilie ved sin Hiemkomst, at iblandt meget andet, som hun havde talt med den Procurator om, der mødte paa hendes Vegne i Skiftet, var det ogsaa kommen paa Tale om den skammelige Maade, hvorpaa Herr Villamor var bleven bragt om sin store Formue, og da hun ved den Leylighed havde sagt noget om Emilies Gields Beviiser, havde Procuratoren givet hende at forstaae, at han maaskee kunde skaffe hende af med nogle af dem, dersom hun vilde skille sig ved dem for den tredie Deel, siden han kiendte en Mand, som fandt sin Regning ved at tilkiøbe sig slige Fordringer, naar hun kunde syne mindste Mueligbed til at faae noget for dem med Tiden. Emilie der ikke satte mindste Tvivl i dette Forebringende, blev inderlig glad derover, slog sine Arme om Julie og sagde: om jeg endog kun fik Fierdeparten, saa vilde jeg holde mig meget lykkelig, siden jeg derved kunde blive forvisset om at tilbringe mit Liv hos Dem, uden at være Dem til Byrde. Det kan De aldrig være, svarede Julie, min Kierlighed til Dem gior det til en Umueligbed; Aarsagen hvorfor det altsaa glæder mig, er denne, at disse Penge kan forskaffe Dem en Deres Herkomst og Fortienester værdigere Levemaade, end den, som de fører hos mig. Derpaa meddeelte hun hende sit Anslag om at kiøbe hende ind i et Froken-Kloster; hun forestillede hende hvor behageligt et Liv hun kunde føre der,

og

og Visheden om, ifald hun ikke skulde finde et anstændigt Partie, at være velforsorget for sin ovrige Levetid. Emilie hørte aldrig saa snart dette Forslag, forend hun faldt paa, at Julie var Kiøberen til Gields Fordringerne, for ikke engang at tage Tak for sin Velgierning, men hun besluttede tillige ikke at tage imod den, og svarede derfor meget koldsindig, at hun fandt saa sand en Fornøyelse i sin nærværende Forfatning og Levemaade, at intet uden Overbeviisningen om at falde Julie besværlig kunde bevæge hende til at forandre den, og da hun saa helligen forsikkrede hende, at det aldrig kunde skee, saa var hendes høyeste Ønske det, at hun aldrig maatte skilles fra saa kier en Veninde. Men hvor snart er det ikke giort med et Menneskes Liv, sagde Julie, og hvilken Lettelse vilde det ikke være mig i min Døds Time, at vide dem anstændig forsorget. Døden kan være mig ligesaa nær, som Dem, sagde Emilie, og saa vilde det høyligen ængste mig, at de Penge, som de paa tusende Maader var meere berettiget til end jeg, vare kastede bort for min Skyld.

Deres Vertindes Komme hindrede Julie fra at spørge Emilie, hvad hun forstod dermed, og nogle Dage efter sendte den gamle og rige Grevinde Sanci Bud til Julie og udbad sig den Fornøyelse at tale et par Ord med hende. Næste Dag indfandt Julie sig hos hende, og efter at hun haade spurgt, hvad hendes Naade havde at befale? foreslog Grevinden hende en Hovmesterinde-Plads hos to unge Frøkener af hendes Paarørende, paa meget antagelige og fordeelagtige Vilkaar. Julie takkede for den gunstige Tillid Grevinden bærede hende

med, men sagde tillige, at visse Omstændigheder giorde hende det umueligt at give et bestemt Svar fra sig forend om nogen Tid. Grevinden lod sig forstaae med, at hun gierne ønskede at Julie vilde bestemme sig strax eaten fra eller til; siden hun jo før jo heller vilde skille sig ved denne Commission, og ifald der var noget, som hun ønskede at betinge sig endnu, saa maatte hun sige det reent ud, da det ingen Vanskelighed skulde have. Det er langt fra ikke Aarsagen; Deres Naade! svarede Julie, men Skiebnen har ikke forundt Frøken Villamor, som sikkert har den Ære at være kiendt af Dem, nogen anden Tilflugt end hos mig. Hun har et svagt Haab til at faae saa meget af sin Faders Gield ind, at hun kunde kiøbe sig ind i et Kloster i en af Provindserne; og dersom det kommer i Stand, saa vil jeg med den største Fornøyelse tage mod Deres Naades Tilbud, men saa længe, som hun er uforsørget, forbyder Pligt og Erkiendtlighed, for det gode jeg har nydt i hendes Faders Huus, at forlade hende. Ey! hvad siger hun mig der, min Hierte! raabte Grevinden, er Frøken Villamor hos hende? Jeg havde hørt, at hun var i Belairs Huus? Var det da ikke saa, eller hvorfor har hun forladt det? Venteligen har dette hovmodige Kram begegnet hende som en Tienestepige. O jeg beder hende, fortæl mig dog den heele Sammenhæng! Frøken Villamor, svarede Julie, har aldeles ingen Aarsag havt til at beklage sig derover, men da Fruen begyndte at frygte for at Frøkenens Deylighed giorde alt for stærkt et Indtryk i den unge Belairs Hierte, saa holdt hun det raadeligst at betage ham Leyligheden til at see hende. Ey det ypperligste Kiøbmands Tøy! sagde Grevinden, kunde de ønske sig

en større Lykke eller Ære, end at blive besvogret med en Familie, som den Villamorske! Imidlertid vil jeg ved hende lade Frøkenen giøre et Forslag, som sikkert er langt fordeelagtigere end at kiøbe sig ind i et Kloster. Himlen, min Hierte, blev hun ved, har beskieret mig stor Formue, men ingen Børn; jeg har længe ønsket at have et ungt Fruentimmer af en god Familie hos mig, som jeg kunde nyde en Daatters Omhue og Kierlighed af. Vil Frøken Villamor bære den for mig, saa vil jeg være Moder for hende, og hun skal ikke allene nyde alle en Daatters Rettigheder, saa længe hun er i mit Huus, og jeg lever med hende, men jeg vil endog sørge saaledes for hende efter min Død, at hun ikke skal trænge til nogen. Hun kan tillige sige Frøkenen, at jeg ikke er af de gamle vrantne Koner, som ikke gider havt Folk om sig; thi i de tre Maaneder af Aaret, som jeg opholder mig i Byen, er mit Huus Sammelpladsen for alle fornemme Folk, og i den øvrige Tid, hvori jeg er paa mine Godser, faaer jeg daglige Besøgelser fra de omliggende Gaarde. Julie takkede Grevinden paa Emilies Vegne med den Forsikkring at give hende en nøyagtig Beskrivelse paa den Godhed, Grevinden bærede hende med, men gav hende tillige at forstaae, at om noget skulde holde hende fra at tage imod den tilbudne Lykke, saa blev det de mange og store Sælskaber, siden Emilie fra Barns Been havde funden stor Behag i Eensomheden. Det skal ingen Fare have dermed, sagde Grevinden, hun kan give Frøken Villamor den helligste Forsikkring paa mine Vegne, at hun i alle Ting skal nyde en fuldkommen Frihed hos mig, og

at jeg ikke vil paalegge hendes Tilbøyelighed den mindste Tvang.

Ved Julies Hiemkomst berettede hun strax Emilie begge Forslagene, som Grevinden havde giort hende; hvortil Emilie svarede: Det der angik Dem, afslog de venteligen strax. Hvorfor skulde jeg det, beste Emilie, sagde Julie, da Forslaget baade var anstændigt og fordeelagtigt? Der har jeg ikke det ringeste imod, sagde Emilie, men hvorfor skulde De paatage Dem denne Besværlighed, da Forsynet nu har beskiæret Dem et anstændigt Udkomme? Tillokkelsen det har for mig, svarede Julie, at kunde være nyttig i Verden, er saa stor, at jeg tog det i Betænkning for saavidt det angik mig, men gav kun Grevinden lidet eller intet Haab i Henseende til Dem, siden jeg var vis paa, at om de kan faae saa meget ind af Deres Fordringer, at det kan forskaffe Dem Stæd i et got Kloster, saa foredrager De det, om endog Grevinden lovede dobbelt saa meget. Julies Forsæt om at tage Tieneste paa nye, bestyrkede Emilie i den Tanke, at hun var Kiøberen til Fordringerne; hun svarede altsaa smilende: Hvem skulde troe, min Beste, at den forstandige Julie, som kiender mit Hiertes lønligste Tanke, skulde kunde bedrage sig i Henseende til min Beslutning; thi naar et af to skal være, saa maae jeg reent ud tilstaae, at jeg langt heller begiver mig til Grevinde Sanci, end kiøber mig ind i et Kloster. Julie blev høyligen forundret over denne Beslutning, og spurgte, hvorledes det var mueligt, at hun, som med langt mindre behagelige

hagelige Udsigter, havde viist saadan en Afsky for at spise Naadens Brodet i Belairs Huus, kunde nu finde Behag i at modtage det af Grevindens Haand? Det kommer deraf, svarede Emilie, at jeg nu af Erfarenheden veed, at det ikke smager saa bittert, som jeg forestillede mig, og da jeg er sindet at gisre alt hvad der staaer i min Magt for at fortiene Grevindens Bevaagenhed, saa kan jeg ogsaa gisre mig Haab om at beholde den, siden hun ingen Søn har, som min Nærværelse kunde være farlig for. De er ikke oprigtig imod mig, sagde Julie, der ligger noget andet under, i hvad det end ogsaa er. De har fuldkommen Ret, ædelmodige Julie, sagde Emilie, og slog sine Arme om hende, mit Hierte føler Deres Kierlighed i sin fulde Kraft, men for at være den værdig, nødes jeg til at sette Grændser for den. Vil altsaa den sanddrue og oprigtige Julie gisre mig en hellig Eed paa, at hun hverken er Kisberen til mine Fordringer, eller hendes Formue formindskes ved min Indkisbelse i Klosteret, saa er mit Valg snart giort, men kan hun ikke gisre mig den, saa vil jeg tage imod Grevinde Sancis Tilbud. Men om endog deres Slutning var rigtig, kunde de da misunde mit ømme Venskab den Glæde, at sette dem i Sikkerhed for meere Forfølgelser af en umild Skiebne? Nej; min Veninde og min Moder, svarede Emilie, min Hengivenhed og Kierlighed til Dem er saa stor, at jeg med Glæde vil tage imod Velgierninger af Deres Haand, naar De kan beviise mig dem, uden at skade sig selv. De søger jo at gisre mig lykkelig ved at bringe mig ind i et Kloster, men kunde jeg smage Livets Bequemmelighed og Behagelig-

hed

hed i det, naar jeg forestillede mig, at De havde opofret Deres egen derfor, at De maatte føle alt det Ubehagelige af at staae under andres Befalninger, og var et Maal for Uartighed og Egensindighed. Nu vel da, ædle Emilie, sagde Julie, saa bliv hos mig, deel det lidet med mig, som jeg har, og tillad mig at forvisse Dem derom efter min Død, siden De ikke vil tage strax imod det. Dette Beviis paa Deres Kierlighed, sagde Emilie, imodtager jeg med den inderligste Erkiendtlighed, men med alt det føler jeg dog en Drift, som jeg ikke selv kan giøre Rede for, til at forsøge om Grevinden vil opfylde sine Løfter, og dersom min kiere Julie ikke har noget derimod, saa vil jeg om nogle Dage begive mig under hendes Beskyttelse. Julie var vel tilfreds dermed i det Haab, at det skulde bane Veyen for Emilie til en større Lykke end hun kunde forskaffe hende, men den hende tilbudne Hovmesterinde-Plads, undslog hun sig for med mange Taksigelser.

Grevinde Sanci tog overmaade forbindtlig imod Emilie, og i den første Maaned overøsede hun hende, saa at sige, med Foræringer og Velgierninger, saa at der ikke var Sted i Emilies Hierte for noget andet Ønske end at blive befriet fra at see Greve Turner saa ofte, der næsten dagligen indfandt sig hos Grevinden, og som i hvor megen Møye han end gav sig, dog aldrig kunde komme i Samtale med Emilie, der tog sig vel vaere for at komme ham nær. Men neppe var Emilies Nærværelse ikke meere noget nyt for Grevinden, førend hun under Paaskud, af Fortroelighed til hende, fordrede alle de Opvartninger af Emilie, som hun undsaae sig for at fordre af

sin

sin Kammerpige, og endskiønt Emilie paatog sig dem med den største Villighed, saa var hun dog, saa snart Hovedet ikke stod ret paa Grevinden, den, som hun hun ydede al sin Harme paa, og med de haardeste Talemaader bebreydede hende, at hun viiste sig uskiønsom og uerkiendtlig for alt det Gode hun nød. Saa haardt, som det end faldt Emilie, saa bar hun dog denne ubillige Medfart med den største Standhaftighed, og uden at beklage sig derover for nogen, end ikke hendes kiere Julie; Hun søgte ideligen at bestyrke hende i den Tanke, at han levede fuldkommen lykkelig, og forestillede sig selv Grevindens Forhold som en Virkning af de Besværligheder der følger med en høy Alderdom og gior Sindet vrantent og misfornøyet; thi saa snart hun var i god Luune, igientog hun ofte sine Løfter om at sørge rigeligen for hende, hvorfor Emilie i sit Hierte holdt sig forpligtet til at lide med Taalmodighed. Han haabede ved nogle Aars Besværligheder at forskaffe sig den Fordeel, at kunde tilbringe sin øvrige Levetid hos Julie, uden at frygte for at denne sande Veninde skulde berøve sig selv Livets Bequemligheder for at forskaffe hende dem, og som var den eneste Aarsag der havde bevæget hende til at tage imod Grevinde Sancis Tilbud. Intet faldt Emilie smerteligere, end at Grevinden, saa ofte hun brugte sin bydende Tone imod hende i Sælskaber, ideligen nævnede hende Frøken Villamor, da hun dog naar de vare allene eller hun talede til hendes Betientere om hende, stedse kaldte hende Emilie; thi hver gang hun hørte Navnet Villamor, fornyede det alle de bittre Erindringer om hendes Utykker, og at hun ikke var fød til at lade sig befale.

Paa denne Maade havde Emilie tilbragt nogle Maaneder hos Grevinden, da hendes Systerſøn og eneſte Arving, en ung Greve af Lindſey, hvis Fader nyeligen var død, kom hiem fra ſin Udenlands Reyſe. Der var et meget ſtort Selſkab hos Grevinden, da han aflagde ſin førſte Beſøgelſe hos hende, men i det han kom midt i Salen fik han Øye paa Emilie, hvorved han ſtandſede ligeſom af Forundring, og ſom et Menneſke, der ikke torde troe ſine egne Øyne. Da hans Tante havde bedet ham været velkommen, omringede alle de af hans Venner ham, ſom endnu ikke havde ſeet ham, og bevidnede ham deres Glæde over hans Tilbagekomſt. Han beſvarede alle diſſe Venſkabs Beviiſer med en kiendelig Forvirring, og med Øynene heftede paa Emilie, da hans Tante i det ſamme ſagde: Frøken Villamor, træk paa Klokken! Neppe havde han hørt dette Navn, førend han brød igiennem Kredſen, der omringede ham, og ilede hen til Emilie, der imidlertid havde udrettet Grevindens Befalning. Han nærmede ſig hende med den dybeſte Ærbødighed, og ſagde med en kiendelig Glæde i hans heele Væſen: Derſom jeg i mindſte Maade havde været mig den Lykke ventendes, at faae den deylige Frøken Villamor at ſee hos min Tante, ſaa havde jeg ſtrax ved min Ankomſt ilet hen til hende, for at efterkomme den helligſte Pligt. Jeg ſeer naadige Frøken! Lagde han til, at De forundrer Dem over denne Tiltale af et Menneſke, ſom er Dem ganſke ubekiendt, endſkiønt jeg længe har havt den Lykke at kiende Dem og ære Deres ſtore Fortieneſter, men Deres Forundring vil ophøre, ſaa ſnart jeg faaer ſagt Dem, at Jeg har en kier Broders ſidſte Farvel at bringe Dem. O min

Herre!

Herre! svarede Emilie meget rørt, har min Broder havt den Lykke at været kiendt af Dem, saa veed De ogsaa, hvilket ubodeligt Tab, jeg har lidt. Jeg føler det i det inderste af mit Hierte, svarede Lindsey, siden mit var ligesaa stort, som Deres, deylige Frøken Villamor! De mistede en kier og værdig Broder, jeg den ømmeste og oprigtigste Ven, og der er intet paa Jorden, der kan erstatte mig Broderens Forliis, uden Søsterens Agt, som jeg ved alle mine Handlinger vil stræbe at giøre mig værdig til. Spillepartierne bleve derpaa giorde, men Lindsey undslog sig derfor, og under Forevendning at berette Emilie alt hvad hendes Broder paa sit Yderste havde overdraget ham at sige hende, veeg han ikke den heele Aften fra hendes Side, til største Misfornøyelse og Ærgernis for Greve Turner, der alt i sine Tanker ansaae Greve Lindsey for sin Medbeyler, og i Følge deraf besluttede at udspionere alt hvad han tog sig fore og hvert et Skridt han giorde.

Emilie havde funden saa stor en Sødhed i de Taare hun havde fældet ved at tale om en Broder, hvis Minde var hende saa dyrebart, at hun henregnede al den Behag hun fandt i Lindseys Omgang, og den Længsel hun følede naar der gik en Dag forbi, hvori hun ikke saae ham til en Virkning af den søsterlige Kierlighed. Vel er det sandt, at de aldrig saae hinanden uden at tale om denne kiere Broder, men Lindsey vidste saavel, ved at igientage alt det, som den afdøde Villamor havde sagt ham om sin Søsters Fortienester, at udtrykke de Følelser denne Beskrivelse

opvakt i hans Barm, at Emilie fandt den sødeste Fornøyelse i at høre tale om Virkningen, medens hun bildte sig ind, at Aarsagen allene rørte hende. Da nu Lindsey en Dag beskrev hende den Forundring og Glæde han havde følet, da han saa ganske uventende havde seet hende hos hans Tante, saa spurgte Emilie ham, om han da fandt saa stor Lighed imellem hendes Broder og hende, og han deraf strax kunde kiendt hende? Lindsey svarede: at de vel lignede hinanden, dog ikke nær saa stærk. Men deylige Emilie! blev han ved, der var alt for stærkt et Venskab imellem den værdige Villamor og mig, at han kunde være Eyere af saa stor en Skat, som Deres Portrait, og ikke lade mig see det; og hvert et Træk af disse utallige Vadigheder, staaer saa stærk tegnede i mit Hierte, at jeg umuelig kunde tage Feyl af Originalen. Men kiere Greve, sagde Emilie, kan De da ikke sige mig, hvor dette Portrait er bleven af; thi det fandtes ikke blandt min Broders efterladte Sager? Efter at Lindsey havde betænkt sig lidet, svarede han hende: Jo; fortræflige Emilie! jeg kan give Dem Oplysning derom, men der er saa vigtig en Hemmelighed forbunden dermed, at jeg ikke kan betroe Dem den, i saa mange Vidners Overværelse. Bestem mig derfor en Dag og Time, hvori jeg kan nyde den Lykke at tale allene med Dem. Det lader sig umuelig giøre, svarede Emilie, jeg er aldrig fra Deres Tante uden om Morgenen førend hun staaer op, og hvad for Tanker burde hun vel giøre sig om mig, naar hun fik at høre, at de havde været paa slig en Tid i mit Kammer? Denne Forsigtighed er Frøken Villamor værdig, sagde Lindsey, men da jeg har noget at betroe Dem, som angaaer baade

Deres

Deres og min Lykſalighed, var det da ikke giorligt, at jeg kunde ſige Dem det i den agtbare Julies Nærværelſe? Den ſandeſte Høyagtelſe for hendes Fortienester, har voldt, at jeg har aflagt adſkillige Beſøgelſer hos hende, og da man altſaa har ſeet mig der for hen, ſaa kan ingen legge Mærke til at jeg kommer der, naar De er hos hende. Saa ſnart jeg har Julie til Vidne paa mine Handlinger, ſagde Emilie, ſaa er jeg ganſke tryg; jeg vil altſaa lade Dem det vide, ſaa ſnart jeg ſeer Leylighed at komme til hende.

Nogle Dage efter, at de havde giort denne Aftale blev Grevinde Sanci udbuden til Aften; og da hun lovede at komme, bad Emilie hende om Tilladelſe at tage hen til Julie iſtæden for at følges med hende, ſom ogſaa blev hende bevilget. Emilie underrettede Lindſey derom, og han paſſede Tiden ſaa nøye, at Emilie neppe fik Tid at ſige Julie hvad Aftale hun havde taget med Greven, førend han indfandt ſig og blev imodtaget af Julie paa en Maade, der viiſte hvor høyt hun agtede ham, og ſom forøgede hans Værd i Emilies Øyne. Det førſte Julie havde formaaet ſine Fremmede til at tage Plads; vendte Lindſey ſig til Emilie; tog en liden Caſſe op af ſin Lomme ſom han viiſte hende med diſſe Ord: Her ſeer De, elſkværdige Emilie, Efterlignelſen af det fortræfligſte Jorden eyer, men jeg ſkylder Dem tillige Regnſkab for, hvorledes det er kommen i mine Hænder. Synet af alle de Yndigheder ſom dette Portrait forevniſer, men endnu meere Beſkrivelſen, ſom min uſkatteerlige Ven giorde mig over alle de fortræflige Egenſkaber, der giør Originalen til en Prydelſe

for sit Kiøn, opvakte den heftigste Kierlighed i mit Hierte. Da han aldrig dølgede noget for mig, saa lod han mig stedse læse Deres, saavel som hans egne Breve, og den Længsel, som jeg yttrede efter Deres Breves Ankomst opdagede ham mit Hiertes Tilstand. Da jeg altsaa en Dag var meget utaalmodig over Postens lange Udeblivelse, sagde han til mig, dersom jeg ikke vidste, at min Søster var dig ubekiendt, saa skulde jeg snart falde paa at troe, at du elskede hende. Jeg tilstod ham strax med den største Oprigtighed, at jeg ingen større Lykkelighed ønskede mig, end engang at komme i Besiddelse af Dem, og han paa sin Side forsikkrede mig, at intet i Verden skulde glæde ham meere, end at bringe denne Forbindelse istand, saa snart han efter sine fuldendte Studeringer kom hiem igien. Men da der endnu var længe til, og en oprigtig Kierlighed stedse har Frygt i Følge med sig, saa aabenbarede jeg ham min: at nogen anden imidlertid maatte bemestre sig Deres Hierte. Han søgte at trøste mig med den Forsikkring, at han kiendte Dem saa nøye, at hverken Byrd eller Rigdom formaaede at giøre Indtryk hos Dem, hvor de ikke vare forenede med personlige Fortienester, og vilde han derfor i sine Breve giøre Dem bekiendt med de, hans Venskab troede at finde hos mig, og saa snart han merkede, at de begyndte at tage Deel i mig, som hans Ven, da at yttre hans og mit Hiertes Ønske for Dem. Hans for mig meere end smertelige Sygdom og Død giorde Hinder i dette Forsæts Iværksættelse; jeg forlod ham ikke fra det Øyeblik af da han lagde sig, jeg veeg ikke fra hans Seng; endog, naar Feberens Heftighed betog ham Sandserne, holdt jeg hans brændende Haand i min, og

vædede

den med mine Taare. Dagen forend han døde kom han fuldkommen til sig selv igien, og da han saae at det var mig, der havde hans Haand i sin, trykkede han den og sagde: O min Lindsey er du der! hvor stærkt rører ikke dette Beviis paa dit ømme Venskab mig. Det eneste jeg kan efterlade dig til et Pandt paa mit, er min Søsters Portrait, lad det stedse erindre dig om en døende Ven og tillige vedligeholde din Kierlighed for den Person, han har kiereſt i Verden. Jeg havde forladt Livet med mindre Græmmelse, dersom det havde været mig forundt at opleve den Glæde at see eder forenede, og ifald Sielen i sin Forklarelse har Følelse af det der gaaer for sig her neden, saa vil sikkert eders Forbindelse, om den kan skee, forøge den Lykſalighed, der venter paa mig. Dig overdrager jeg at bringe min elskede Emilie mit Farvel og min Tak for al hendes Kierlighed; sig hende, at en døende Broders sidste Suk har været for hendes Vel; og at han allene ønskede sig Livet for at befordre den. Derpaa tog han deres Portrait frem, betragtede det i nogen Tid, vendte saa Øyne ne til Himmelen, bevægede Læberne og kyſſede det adskillige gange, forend han rakte mig det med disse Ord: Der har du denne kostbare Skat, men da jeg ikke er berettiget til at giøre dig til Besidderen af den, saa maae du kun anſee det, som en Gave i mit Testamente, hvorpaa du skal have Stadfæstelsen af Emilie. Utallige Forhindringer kan forbyde eders Forbindelse, og i saa Fald maae hun selv være Dommer, om Velanstændigheden tillader dig at beholde det. Her er det, fortræflige Emilie, lagde Lindsey til, og overrakte hende det knælende, jeg tør ingen Haab giøre mig om at beholde dette

Engle-Billede, der i saa lang en Tid har været al min Trøst og Vellyst, med mindre De vil belønne den oprigtigste Elskers Kierlighed ved at tage imod hans Hierte og Haand, og for at byde Dem det, er han iilet til sit Fædreneland, det første hans Faders Død gav ham Raadighed over sig selv.

De forskiellige Bevægelser, der bemestrede sig Emilies Hierte medens Greven talede, overtydede hende tilfulde om, at han ikke var hende mindre end ligegyldig, og at det hun følede for ham var noget langt ømmere end Agten for en kier Broders Ven; men førend hun tilstod ham det vilde hun først giøre ham de fornuftigste Forestillinger angaaende det, som Verden og hans Paarørende kunde have at indvende imod denne Forbindelse. Da hun altsaa havde bedet ham at forlade en Stilling, der forøgede hendes Skamfuldhed og Forvirring, saa blev hun saaledes ved: Jeg er Dem uendelig forbunden, Herr Greve, for et Forslag, der er ligesaa smigrende for mit Hierte, som min Ærgierrighed, men jeg var uværdig til det, dersom jeg kunde benytte mig af Deres Ædelmodighed, uden at viise Dem de ubehagelige Følger, slig en Forbindelse kunde have for Dem og følgeligen for mig med. Betragt min nærværende Forfatning; jeg er fattig og forladt; jeg har Deres Tantes Godhed at takke for min Underholdning, hvor latterlig vilde altsaa ikke slig en Forbindelse giøre dem i Verdens Øyne, og hvor ulykkelig vilde ikke baade De og jeg blive, om Deres Families Vrede og Foragt, forenet med Deres Venners

Spotte

Spottegloser, opvakte Fortrydelse i Deres Hierte over at have giort et Skridt, som ikke meere kunde giores om igien? Denne Frygt, min dyrebare Emilie! svarede Lindsey, er ganske ugrundet, alle Fornuftige maatte biefalde mit Valg, og hvem bryder sig om hvad Daarer tænker og siiger? Jeg er min egen Herre; jeg har ingen at gisre Regnskab for mine Handlinger; min Formue er større end den behoves til mine Ønskers Opfyldelse, og kan jeg da gisre en bedre eller visere Brug af den, end at deele den med et Fruentimmer, der i Byrd og Herkomst er min Liige, og som i sine ypperlige Fortienester bringer mig en Medgift, der overgaaer Millioner. Bestem altsaa min Skiebne, min evig-elskede Emilie! De allene udgisr al min Lykksalighed, og uden Deres Besiddelse er der ingen at vente for mig paa Jorden. Emilie vendte sig meget vort til Julie og sagde: O min troefaste Ledsagerinde fra min spædeste Barndom; raadfor mig, siig mig, hvad kan jeg, hvad bør jeg gisre? Sporg Deres Hierte derom, elskede Emilie, svarede Julie; det allene bør bestemme Deres Forhold. Ja Engle-Emilie! tog derpaa Greven Ordet, den dydige Julie har fuldkommen Ret; thi er det mig imod, saa kan endog Deres Besiddelse ikke gisre mig lykkelig. Hvad siiger, hvad ønsker altsaa dette fortræflige Hierte? Det ønsker sig en Trone til at gisre Dem deelagtig i, svarede Emilie, for at overbevise Dem om, at intet uden Deres Fortienester har kundet gisre Indtryk paa det. Deres Haand, sagde Greven, er mig dyrebarere end alle de Troner Verden eyer. Der har De den, sagde Emilie, og jeg giver Dem den med den Forsikkring, at mit Hierte aldrig har følet, eller nogensinde skal føle uden for

Dem. Lindsey kyssede Haanden, som hun rakte ham, med den største Henrykkelse, og hans Glæde var saa stor, at han allene med afbrudte Ord kunde takke hende for denne kierlige Forsikkring. Emilies Følelser vare ikke mindre heftige, og Julie tog den oprigtigste Deel i Deres Glæde og sin elskede Emilies Lykke.

Da nu disse heftige Bevægelser havde sat sig lidet, sagde Greven, at han Dagen derpaa vilde giøre sin Tante sine Hensigter bekiendte, paa det der strax kunde søges alle de fornødne Anstalter til deres Bryllup. Jeg kiender deres Tante alt for vel, sagde Emilie, til ikke at see forud, hvor forbitret hun vil blive derover. Da det er meere hendes Hovmod, end Medynk over min ulykkelige Forfatning; der har bragt hende til at tage mig i Beskyttelse, saa vil hun sette baade Himmel og Jord i Bevægelse for at giøre Hinder i deres Forsæt, og da de fleste Fædre vil troe, at De, min kiere Greve begaaer en Daarlighed, saa vil det ikke fattes hende paa Bistand til at bruge den kongelige Myndighed at afværge det farlige Exempel, som Deres Forhold kunde blive for andre. Det befrygter jeg ingenlunde, svarede Greven, af saa mild en Regiering, allerhelst da Deres Forfædre, har bevist Landet ligesaa store om ikke større Tienester end mine. Men jeg behøver ikke min Tantes Samtykke, finder De det altsaa bedre min Dyrebare, saa vil jeg under Haanden giøre alle Anstalter til vores Foreening, og naar det er skeet, kan vi lade os vie i Julies og et par af mine gode Venners Nærværelse. Deres Ære, sagde Emilie, forbyder mig at tage imod dette

Forslag;

Forslag; thi Verden gior sig saa flet et Begreb om de Fruentimmere, der saa at sige, stieler sig saaledes ind i Familierne, at det, som de vil bære med deres Navn, bør endog være befriet for Mistanken af nedrige Hensigter: og saa meget som jeg end gruer for Grevindens Forbittrelse, saa vil jeg dog heller sette mig blot for Virkningen af den, end give hende Anledning til at beklage sig over mig. Froken Villamor har fuldkommen Ret, sagde Julie, men jeg troer at have funden et Middel til at forebygge alle Ulevligheder. Det er Greve Lindseys Pligt ikke at indgaae nogen Forbindelse uden Kongelig Tilladelse, og den bliver ham ikke heller nægtet, naar der ingen vrange Forestillinger giores imod den. Han kan altsaa giøre alle sine Indretninger, uden at sige nogen det mindste derom, og naar han saa har den Kongelige Tilladelse, saa kan han begiere sin Tantes Samtykke nogle Timer førend hans Giftermaal bliver bekiendtgiort ved Hoffet. Dette Forslag fandt baade Emilies og Grevens Bifald, og denne sidste overlod sig ganske til Sødheden at igientage Emilie sine Forsikkringer om en uafladelig Kierlighed, og hun fornyede ham sit giorde Løfte ligesaa ofte. Efter at nogle Timer vare bortsvundne saaledes, bad Emilie Greven, at han for at undgaae al Mistanke skulde tage hen i Selskabet hvor hans Tante var, og saa gierne, som han havde tilbragt Aftenen med Emilie, saa fandt han dog denne Forsigtighed nødvendig og efterkom hendes Begiering. Efter hans Bortgang yttrede Julie al sin Glæde over at see sin kiere Emilie saa nær ved at nyde Belønningen for sin Dyd og Standhaftighed i Ulykken, og denne syntes allene at føle sin Lykke, fordi den satte hende

istand

stand til at bevidne Julie sin Erkiendtlighed for hendes moders end moderlige Omhue.

Førend Greve Lindsey indfandt sig i det omtalte Selskab, hvortil Greve Turner ogsaa var buden, havde denne allerede faaet Efterretning om, at han havde tilbragt nogle Timer med Frøken Villamor hos Julie; og den Fornøyelse der tindrede i Lindseys Øyne bevidnede saa tydeligen den Sødhed han havde smagt i hendes Omgang, at Turner var færdig at blive rasende. Al den bidende Gift, som en krænket Hovmod, Had og Misundelse udgyder i en sort Siel, der seer en anden paa Veye til at erholde det Bytte, som han tilegnede sig, arbeydede med den største Voldsomhed i Greve Turners Bryst; men da han havde havt Tid nok til at legge sin skadelige Plan, saa besluttede han at arbeyde paa dens Udførelse af alle Kræfter; og ifald han havde været for svag til at forebygge Greve Lindseys og Frøken Villamors gode Forstaaelse, da i det mindste at nyde den Vellyst at forstyrre den. Til den Ende passede han paa Leyligheden, at sige hemmelig til Grevinde Sanci, at han havde noget magtpaaliggende at aabenbare hende; men som tillige var af den Beskaffenhed, at han ikke kunde sige hende det i nogen andens Paahør, hvorfor han udbad sig, at hendes Naade vilde bestemme ham en Tid, hvori han kunde tale allene med hende. Grevinde Sanci var alt for nysgierrig til at sette det længere ud end til Morgenen derpaa; thi siden Emilie ikke kom til hende førend hun blev kaldet, saa var dette den bequemmeste Tid, og Greve Turner gav Øyeblikket i Agt med den samme Nøyagtighed, som den

ommeste

ømmeste Elsker, og blev af Kammerpigen ført ind i Grevindens Cabinet.

Efter at han havde forespurgt sig, hvorledes hendes Naade havde tilbragt Natten, spurgte hun ham, hvori det vigtige bestod, som han havde at betroe hende? Greve Turner svarede, at det var meget mueligt, at hendes Naade allerede vidste det, han var kommen for at berette hende, men da han af adskillige Aarsager tvivlede derom, saa bad han, at om han havde taget Feyl deri, at hendes Naade da ikke vilde anse det, som en utiidig Attraae til at blande sig i Familie-Sager, men allene henregne det til en Iver og Nidkierhed, der havde sin Oprindelse af hans uindskrænkede Høyagtelse for hende. Grevinden forsikkrede ham, at hun slet ikke var istand til at udfinde hvad han sigtede til, saa fremt det i mindste Maade angik hendes Familie. Vel har jeg havt Aarsag, tog derpaa Greve Turner Ordet, til at tænke meget maadelig om Frøken Villamor, men jeg havde dog aldrig troet, at hendes Uerkiendtlighed imod sin Velgiorerinde kunde gaae saa vidt, at hun kunde tænke paa en Forbindelse med Greve Lindsey, uden at lade Dem vide det, om hun ogsaa troede, at hun ikke behøvede Deres Samtykke. Men er De ogsaa vis paa det De siger, Herr Greve! svarede Grevinden; jeg kan umuelig troe, at der er noget om; min Fætter var en meget fortroelig Ven af Emilies salige Broder, han nævner ham endnu aldrig uden med den heftigste Følelse, og altsaa er det en naturlig Følge at han viiser meere Agt og Hengivenhed for Søsteren end alle andre, hvorved der vel ogsaa kan løbe nogle søde Ord ind

med imellemstunder, men han er sikker ikke saa daarlig, at han meener noget alvorligt dermed. Jeg merker meget vel, sagde Greven, at Deres Naade troer jeg taler af Jalousie, siden der engang taltes meget stærk om en Forbindelse imellem hende og mig, og som ikke heller var uden Grund. Men for at betage Deres Naade denne Mistanke, vil jeg betroe Dem det, som intet Menneske uden Froken Villamor og jeg veed, nemlig: at jeg var den, som trak mig tilbage, ennskiønt jeg, for hendes Families Skyld, lod hele Verden og min egen Fader med blive i den Vildfarelse, at hun havde givet mig Afslag, siden jeg ikke kunde anføre Aarsagen til mit Forhold, uden at skade hende alt for meget dermed. Imidlertid kan De forlade Dem til, at Froken Villamor ikke er mindre end det, som hun stiller sig an at være; til min store Lykke opdagede jeg af en blot Hændelse slige Rænker, som jeg ikke kunde tilstroet den gemeeneste Tienestepige; thi med al hendes paatagne Uskyldighed er det hende dog meget om en Mand at giøre, og til den Ende setter hun sine Garn ud for alle Mandfolk, der kan sette hende i Velstand. Hendes Forstaaelse med den unge Belair bragte hende deraf Huuset, hvor hun blev holdt og begegnet paa samme Fod, som Deres egen Daatter, og det er allerede kommen saa vidt imellem Deres Herr Fætter og hende, at de i Gaar vare over fire Timer forsamlede hos den skinhellige Julie, og naar de ingen hemmelige Anslag havde at overlegge, hvad skulde de da mødes der for, da de sees og tales dagligen. O Himmel! raabte Grevinden, min Fætter fortiente sikkert at settes i Daarekisten! En usel, nøgen Tos, som jeg af Barmhiertighed har giort vel imod, og som ikke

var

var god nok til en lumpen Kiøbmands Søn, den vil han beskiemme en høy adelig Familie med, og giøre til min Niece! Men jeg vil ikke heller længere føde denne Slange i min Barm; hun skal endnu i denne Dag jages paa Døren med al den Skam og Skiendsel, som hendes Opførsel fortiener. At De maae skille sig ved hende, sagde Greve Turner, er høyst nødvendig, men om De vil tillade mig at sige Dem det, saa maae De gaae meget snedig til Værks dermed, ifald De vil haabe den forønskte Virkning deraf; thi bruger De ingen anden Forsigtighed, end at jage hende ud af Huuset, saa vil Deres forblindede Herr Fætter, for at erstatte hende den tilføyede Uret, sikkert lade sig vie til hende en Time efter. De har Ret; sagde Grevinden; det bliver altsaa best, at jeg først vender mig til Regieringen med min Klage, for at faae et Forbud udvirket, og som jeg ikke seer kan nægtes mig; thi det paaligger jo Øvrigheden at hæmme Uordener? Endogsaa det, svarede Turner, er jeg bange for vil ikke lykkes; thi alle slige Sager maae gaae igiennem min Faders Hænder, og han er alt for stor en Elsker af de Egteskaber, der sluttes af Tilbøyelighed, at han ikke ved sine Forestillinger skulde bevæge Hoffet til at giøre Greve Lindsey en Fortienestе af sit; især da hverken hans Alder eller Erfarenhed har kundet sette ham i Sikkerhed for at forblindes af Frøken Villamors paatagne Fortienester Men paa hvad Maade, Herr Greve, spurgte Grevinden, skal jeg da forekomme dette afskyelige Giftermaal; thi jeg tog vist min Død af Harme og Forbittrelse, om jeg skulde see denne rænkefulde Tiggere,

som

som Grevinde Lindsey, paa alle de Steder jeg kom? I mine Tanker, sagde Turner, giorde Deres Raade best i at sette List mod List, og under et eller andet Paaskud, at faae Frøken Villamor spærret inde paa et Stæd, hvor Greven umuelig kunde falde paa at søge hende, hvortil mig synes, at Deres Frue Søster Leesons Gaard var overmaade vel skikket; og siden Sagen rører hende ligesaa nær, som Dem, saa vil hun sikkert ikke vægre sig derfor. Anslaget er ypperligt, sagde Grevinden, og jeg vil paa staaende Fod skrive min Søster til desangaaende; og imidlertid jeg venter paa Svaret fra hende, skal jeg nok udfinde en Maade til at bringe Emilie i hendes Forvaring, uden at nogen skal merke det. Jeg behøver vel ikke, sagde Turner, at erindre Deres Raade, at De med en fordobblet Venlighed maae søge at giøre Frøkenen ganske tryg, og at det vilde have den herligste Virkning, om det lod til, at Frøken Villamor havde godvillig taget Flugten med nogen anden. Lad mig kun sørge derfor, sagde Grevinden; det skal just ikke have mange Vanskeligheder. Derpaa skildtes de ad, den ene meget begierlig efter at faae sit Anslag udført, og den anden inderlig glad over, at hans Ondskab var lykkedes ham saavel.

Grevinde Sanci skrev strax sin Søster til, og sendte Brevet bort ved en Postillion med den Befalning at ile alt hvad mueligt var for at bringe hende Svar. Imidlertid hun ventede paa det, hørte Emilie ikke et umildt Ord af hendes Mund, eller saae en misfornøyet Mine i hendes Ansigt, men hun igientog meget ofte, til Emilies største Glæde, alt hvad

hun

hun havde sagt hende i de første Dage, om hvor lykkelig hun priſede ſig, at Himlen i Emilie havde ſkienket hende den Daatter, ſom hun ſaa ofte havde anraabt den om. Diſſe kierlige Udtryk opvakte en ſtor Glæde baade hos Emilie og Greve Lindſey, og da han hvert Øyeblik ſaae nye Prøver paa Emilies fortræflige Egenſkaber og ædle Tænkemaade, ſaa fordobbledes hans Kierlighed og Høyagtelſe for hende; og jo nøyere hun lærte at kiende ham, jo meere Aarſag fandt hun til at takke Himlen for den Lykſalighed, der var beſkieret hende ved ſaa fortræflig en Egtefælle. I denne Henrykkelſe ſvandt Timerne bort for dem, og ligeſom et Øyeblik gik, ſaa glædede de ſig i Haabet, at det førte dem nærmere til Maalet af deres Ønſker, uden i mindſte Maade at foreſtille ſig, at den græſſeligſte Kummer ventede paa dem. Grevinden blev i en Haſt underrettet om ſin Søſters Mening, og da den ſtemmede fuldkommen overeens med hendes, ſaa holdt hun det raadeligſt ſtrax at legge Haanden paa Værket. Da altſaa Emilie ved Grevindens ſtore Løfter og kierlige Udtryk forſikkrede hende om en evigvarende Erkiendtlighed, ſaa tog hun Leylighed deraf til at ſpørge hende, om den da gik ſaavidt, at hun uden Fortrydelſe vilde paatage ſig en Beſværlighed for hendes Skyld? Og da Emilie derpaa ſvarede hende, at det ikke allene var hendes Skyldighed, men at hun endog vilde giøre ſig en ſand Glæde deraf, ſaa blev Grevinden ſaaledes ved: Jeg har i forrige Sommer ladet et meget vigtigt Papiir ligge i min Skriverpult paa Sanciholm, og ſom jeg for Deres egen Skyld ønſkede at have i mine Hænder, ſiden jeg uden det, ikke kan bringe Ting i Rigtighed, ſom ere mig meget magtpaaliggende. Kul-

den

den forbyder mig at hente det selv, siden jeg for Alder og Svagheds Skyld maae kiøre meget sagte, og være meere end dobbelt saa lang en Tid under Veys, som nogen anden. Da der nu foruden dette Papiir ligger mange andre meget vigtige Documenter i dette Giemme, saa er det mig umueligt at bekroe nogen anden end Dem Roglen. Siig mig altsaa, om De uden Fortrydelse vil paatage sig denne Reyse; thi da Veyen er god, saa behøver de ikke meere end to Dage til den, og jo fastere De kiør jo mindre føler De til Kulden. Emilie svarede, at hun med Fornøyelse vilde tiltræde den strax. Ney; det skal De ikke mit gode Barn, sagde Grevinden, siden De er saa villig, saa bør jeg giøre Dem det saa mageligt, som jeg kan. Jeg vil altsaa i Dag skrive Huusholderſken til, at hun skal føye Anstalter til at varme mine egne Værelser igiennem, paa det Fugtigheden kan være ude af dem førend De skal sove der, og at hun kan have et got Maaltiid færdig ved Deres Ankomst; thi for at skaane paa mine Heste, saa skal hun møde Dem i Kroen med min Reysevogn; hvorved De ikke allene faaer Sælskab, men De sidder ogsaa bedre, og Hestene, som De tager herfra med sig, har udhvilet naar De kommer tilbage, saa at De magelig kan være her igien, førend det bliver mørkt. Emilie satte det til hende selv, naar og hvordan hun skulde reyse, og Grevinden gav sin Huusholderske de fornødne Befalninger i et Brev, som gik bort med Posten. Emilie beredte derpaa Greven, at hun i to Dage skulde berøves den Fornøyelse at see ham, og han yttrede saa megen Kummer over denne korte Skilsmisse, at hun helligen lovede ham ikke at blive meere end to Dage borte, om hun ogsaa

skulde

skulde kiøre fra Sanciholm førend det blev Dag. Aftenen førend hun skulde reyse, gav Grevinden hende Nøglen til Skriverpulten; underrettede hende om Maaden den skulde aabnes paa; betegnede hende Pakken, hun skulde bringe med sig, paa det nøyeste, og ønskede hende med mange kierlige Favnetag en lykkelig Reyse, sideu Emilie vilde kiøre bort med Portens Aabning, som hun ogsaa giorde.

Endskiønt Greve Lindsey anvendte de to Dage af Emilies Fraværelse til at udsøge ved Julies Bistand, alle de Smykker og Kostbarheder, som baade hans Kierlighed og Rang udkrævede, at hun skulde viise sig med som hans Brud, og han i Følge deraf ideligen talede med Julie om hende, saa forekom dog hvert Øyeblik ham længere end en Time. Da den anden Dag var næsten til Ende begav han sig til sin Tante, endskiønt det var meget for den Tid han ellers pleyede at indfinde sig der, men hans Længsel efter hans elskede Emilie var saa stor, at han havde giort sig selv en Brøde deraf, om han ikke havde været der ved hendes Ankomst til at tage imod hende. Det mindste der rørte sig, hvert et Vogn-Hiul, der lod sig høre, satte hans Siel i Bevægelse, men hans Haab blev saa længe skuffet, indtil Portenes Lukkelse betog ham det reent, og opvakte saadan en Frygt og Bæangstelse i hans Barm, at den, til Greve Turners største Glæde, stod tydeligen malet i hans Ansigt. Grevinde Sanci stillede sig ikke mindre bekymret an, hvert Øyeblik raabte hun: Min Gud! hvor bliver dog min Emilie af! Hvad skal jeg troe, at der er mødt hende? Snart forstrød hun paa, at hun ikke havde bedet Commendanten at Por-

ten

ten maatte blive staaende aaben, snart at hun ikke havde givet hende meere end en Tiener med. Med et gav hun sig til at raabe: Ak! man skal see, at det er min egen Taabelighed, der volder mig denne Angst! I Brevet, jeg skrev til min gamle Sara, nævnede jeg ikke udtrykkelig Dagen hun skulde møde Frøken Villamor, men allene Overmorgen, uden at besinde mig paa, at det var meget mueligt, at hun først fik Brevet Dagen efter, og er det skeet, saa har hun ikke Eftertanke nok til at see efter, naar Brevet er skreven, men retter sig lige efter Bogstaven, saa at hun først kommer til Frøkenen i Dag, isteden for at hun skulde været der i Gaar. Alle Tilstædeværende fandt dette meget sandsynligt, Lindsey selv fandt en Mueligheden, og Grevinden syntes saa vred paa sig selv og saa bekymret over den Kiedsomhed det havde voldt hendes kiere og gode Emilie, at Greven holdt sig pligtig til at stille hende tilfreds igien med den Forsikkring, at det var et af de Tilfælde, som endog den Forsigtigste ikke kunde falde paa, førend bag efter.

Havde de tvende forbigangne Dage været Lindsey kiedsommelige, saa giorde en Blandning af Angst og Længsel ham den Tredie reent utaalelig, og han troede at faae et nyt Liv igien, da han i Morkningen hørte en Vogn komme i Gaarden, der ved sine sex Heste forvissede ham om, at det var den, som han ventede paa. I den største Henrykkelse sprang han ud for at tage sin Siels Glæde af Vognen; men det er umueligt at beskrive den Tilstand han blev sat i, da

Tieneren,

Tienеren, som havde fulgt med Emilie kom ham løbende i Møde og raabte: Ak naadige Herre! Hvilken stor Ulykke er der ikke mødt os! og hvorledes skal det gaae til, naar Grevinden faaer at høre, at vi hverken har bragt Frøken Villamor med os, eller ere istand til at give den mindste Efterretning om hende. I Ulykkalige, sagde Lindsey ganske uden for sig selv, eders Liv skal bøde hendes Forliis. Saa snart, Naadige Herre, sagde Tieneren', har hørt hvorledes det er gaaet til dermed, saa vil De let indsee hvor uskyldige vi ere, og legge et got Ord for os. Vi kom lykkelig og vel til Kroen, hvor Husholderſken fra Sanciholm skulde møde os med Vognen derfra. Vi fandt ogsaa en stor Reyse-Karet med sex Heste for i Gaarden, og Kudsken saavelsom Forrideren havde lige saadanne graae Overkioler paa som vores. Et langt, tørt og magert Regiſter, som vi ansaae for Grevindens Husholderſke; thi ingen af os kiendte hende, siden vi først ere komne i Grevindens Tieneste efter at hun var kommen til Byen, gik Frøkenen i Møde og spurgte: om hun vilde opholde sig der, for at varme sig og nyde noget, eller om hun vilde kiøre strax', saa havde hun Bagværk og Viin i Vognen til en Forfriskelse under Veys. Frøkenen takkede hende meget venligt for denne Omhyggelighed, og sagde, at hun heller vilde kiøre strax end gaae af Varmen i Kulden igien, og satte sig derpaa i Vognen, som holdt forspendt og færdig. Jeg skulde ikke følge længere med hende, siden jeg havde adskillige Ærinder for Grevinden at forrette paa den anden Kandt, og da jeg puttede Frøkenens Reyse-Kappe omkring hendes

Fodkurv, bad hun mig meget indstændig at skynde mig, paa det hun ikke skulde bie efter mig, naar hun kom tilbage, og derpaa kiørte de afsted alt hvad Toyet kunde holde. I Gaar Morges strax efter otte saae Jeremias og jeg en Vogn at komme den Vey fra som Frøkenen var kiørt, og stiile lige hen til Kroen; vi troede det var Frøkenen, og talede allerede om at være hiemme længe førend man ventede os, da der steg en gammelagtig Kone ud af Vognen og spurgte meget forundret, om Frøken Villamor allerede var kommen? Vi svarede: Ney; men at vi vare hende ventendes fra Sanciholm. Fra Sanciholm, sagde hun, det er umueligt; thi jeg kommer her efter Grevindens Befalning for at føre hende derhen. Vi paastode at det ikke var saa, og at Grevindens Huusholderske havde hentet Frøkenen af Dagen tilforn. Men min Gud! sagde hun. der er jo ingen anden Huusholderske paa Sanciholm end mig, og her er Grevindens Brev til mig, hvori hun befaler mig, at giøre alting færdig til Frøkenens Ankomst, og Overmorgen, som er i Dag det er Fredag, at hente Frøkenen af her. Hvor forskrækkede og forbausede vi bleve naadige Herre; kan jeg aldrig beskrive Dem; ingen af os kunde begribe hvad det vilde sige, at Grevinden havde sagt Frøkenen, at Sara skulde være her Torsdag og skrevet hende til at komme Fredag, men da jeg læste Brevet igiennem saae jeg, at det var skreven i Tirsdags, og at Forvirringen reyste sig af, at den gode Sara havde taget det Ord Overmorgen efter Dagen hun havde faaet det paa. Vi troede altsaa, at der maatte være skeet en Feyltagelse med Frøkenen, og at det var et andet Fruentimmer, som det stygge Beenrad skulde have med

med sig. Jeremias og jeg satte os altsaa hver paa sin Hest og tog hver sine Veye, for at komme efter hvor Frøkenen var bleven bragt hen, men al vor Møye var ganske forgieves; thi uagtet vi har faret den hele Egn omkring paa ti Mile i Omkreds, saa vilde dog ingen have hørt eller seet noget til hende, uden de i den nærmeste Bondebye ved Kroen, men de vidste ikke at give den mindste Efterretning om, hvad Vey Vognen havde taget, siden de kun havde seet den kiøre igiennem. Da vi altsaa ikke kunde komme paa mindste Spor efter hende, saa besluttede vi at blive i Kroen i Nat, for at see om der ikke skulde komme Efterretninger fra hende selv, men da dette Haab ogsaa var ude, saa torde vi ikke blive længere borte, men maatte, saa nødig som vi end vilde bringe dette slette Budskab hiem.

Lindsey anhørte denne Tidende meere død end levende; han fandt ikke det ringeste i denne Beretning, der kunde give ham mindste Lys i Sagen, og der opsteg saa mange og forskiellige Tanker i hans Siel, at det var umueligt at bringe dem i Orden, men man kunde med Føye sige, at han tænkte slet intet. Da Tieneren fortalte Tildragelsen for Grevinden, anhørte han den med samme Begierlighed, som om den havde været ham ganske fremmet; han haabede ved hvert et Ord at faae en nøyere Oplysning, og da Beretningen var til Ende, var alle Ting ham endnu mørkere og ubegribeligere end forhen. Grevinde Sanci stillede sig overmaade bekymret og urolig an; der blev ikke talt om andet indtil Forsamlingen tog Plads ved Spillebordene, og ved Aftens-Maaltidet kom strax

den samme Materie paa Bane igien. Da det syntes at gaae Grevinden saa nær til Hierte, at hun hverken kunde tænke eller tale om andet, saa holdt hele Sælskabet sig forpligtet at trøste hende ved at anføre de kraftigste Grunde til at overbevise hende, at det ikke kunde vare længe førend hun maatte faae Oplysning om Sagens Sammenhæng. Jeg er meest bange for, sagde Grevinden, at den til min store Grædmelse skal stadfæste mig en Tvivl, der er opstegen i mit Hierte, og som jeg paa ingen Maade kan blive Mester af. Greve Lindsey, som haabede, at hans Tantes Tvivl skulde opdage ham noget; hvorved han kunde lede sig frem til en nøyere Underretning, bad hende meget indstændig, at aabenbare dem hvori denne Tvivl bestod, og efter at hun havde ladet sig meget nøde, sagde hun omsider: naar jeg legger alle Omstændighederne i denne besynderlige Tildragelse sammen, saa kan jeg ikke, saa nødig som jeg end vil, undslaae mig for at troe, at Freken Villamor har vidst hvem det var, der ventede paa hende i Kroen, og at hun selv havde bestilt hende der til den samme Ende, eller i det mindste aftalt det med den, hvis Sendebud dette Fruentimmer har været; thi for det første kunde ingen vide de Omstændigheder, som giorde Sagen sandsynlig for mine Folkes Øyne, og derved betog dem Mistanken til at anstille nøyere Undersøgninger, undtagen fra Emilie selv; og dernæst har Freken Villamor for megen Forstand til at overgive sig i en fremmet Persons Vold, uden at have Beviis paa, at hun var den, som hun gav sig ud for at være; thi saa dum, som min gamle Sara end er, saa holdt hun det dog for nødvendigt at tage mit Brev med til et Beviis, og

havde

havde Frøken Villamor begiert at see det, saa var enten hele Feyltagelsen bleven opdaget, eller hele Anslaget var gaaet over Styr, som viser tydelig nok, at hun selv har havt Deel deri. Jeg vil ønske, lagde hun til, at jeg maae giøre hende Uret, men det udvortes Skin er dog meget stærk imod hende. Jeg troer, svarede Greve Lindsey med al den Varme, som en oprigtig Kierlighed indskyder, at der er meget meere for hende end imod hende i alle Veltænkendes Øyne; thi den, der kan fatte saa nedrig en Mistanke om Frøken Villamor, er ikke istand til at giøre sig et Begreb om hendes Dyder og Fuldkommenheder, og veed følgeligen ikke heller, at det Hierte, som ikke kiender til List og Ræenker, ikke heller søger dem hos andre. Dernæst er hun fuldkommen Herre over sig selv, og kan følge sine Tilbøyeligheder uden at giøre nogen Regnskab derfor. Men maaskee kan den, sagde Grevinden, som Anslaget er overlagt med, ikke giøre det. Jeg har mine gode Grunde til det jeg siiger, jeg har levet for længe i Verden til at lade mig saa let føre bag Lyset, som een, der først kiger ind i den. Da nogle af Sælskabet merkede, at Greven skiftede meget stærk Farve ved hans Tantes Ord og haanlige Mine, saa bragte de i en Hast noget andet paa Bane, og reyste sig strax derpaa for at forekomme al Trætte. Lindsey tog strax bort, og tilbragte den grueligste og kummerfuldeste Nat i hans hele Levetid. Saa snart det gryede ad Dagen, klædte han sig paa og begav sig til Julie for at hente Trøst og Raad hos hende. Han havde neppe fortalt hende deres fælleds Ulykke, førend Julie i største Forskrækkelse spurgte ham: om Greve Turner var i Byen? Dette Spørgsmaal satte ham i den

ſtørſte Forundring, han ſpurgte hende om Aarſagen dertil, og hun fortalte ham alle de Grunde hun havde til at mistænke Turner, for at have snappet Emilie bort. Lindſey blev ſtrax af Mening med hende, og da han ikke tvivlede om, at han jo i ſaa Fald ſnart vilde begive ſig til hende; ſaa lod han ham ſaa nøye paſſe op, at han fik Underretning om hver et Skridt han giorde, for derved at komme i Erfaring om Emilies Opholds Sted, og ſparede i øvrigt hverken Penge eller Møye for at finde den, der udgiorde al hans Livs Glæde.

Da Emilie paa den før omtalte Maade havde forladt Kroen, begyndte hun med al ſin indtagende Venlighed at give ſig i Snak med ſin Reyſekammerat, men hun ſvarede hende ſaa kort og fortrædelig, at Emilie let kunde merke, at hun ingen Behag fandt i hendes Samtale; hun tav altſaa med, og overgav ſig til ſine egne Betragtninger. At Greve Lindſey var det førſte Maal for Dem, kan De, ſom ſelv have elſket, let ſlutte ſig til, og da Heſtene løb alt hvad de kunde, ſaa haabede hun ſnart at naae Sanciholm, og ved at forſøge ſig tilig til Roelighed, at ſette ſig i Stand til at begive ſig desfor paa Hiemveyen. Hun havde ſpiiſt noget af Bagværket, der var i Vognen; ſamt drukket et par Glas af Vinen, der var overmaade god, og endſkiønt hun ved dens Kraft ingen Kulde følede, ſaa forekom Veyen hende dog meget længere end Grevinden havde beſkrevet hende den. Alt ſom hun øynede en ſtor Gaard, ſpurgte hun: om det var Sanciholm; men fik ideligen et kort Ney til Svar. Dette Forhold af hendes Reyſe-Søſter, ſatte hende meget i Forundring, men hun tilregnede

det

det en Fortrydelse over at vække en ung Pige op, som hendes Herskab gav Maadens Brød. Da det var bleven mørkt, holdt Vognen med et stille, hvorpaa Emilie sagde: Gud skee Lov! Nu ere vi vel hiemme. Jo men, hiemme! sagde den anden, det har Tids nok; vi faaer friske Heste. Friske Heste! sagde Emilie, hvad vil det sige? Intet andet, fik hun til Svar, end at det ikke er Umagen værdt at jage disse ihiel. Saa lidet, som Emilie begreb deraf, saa stærk blev hun overtydet om at det forholdt sig saa; thi i det samme kiørte de til igien af Livs Kræfter. Tusende forvirrede og rædsomme Tanker bemestrede sig der paa hendes Hierte, det slog Hammerslag af Frygt og Angst, uden at hun selv vidste hvad hun ængstedes over eller frygtede for. Mørket og hendes græsselige Uroelighed giorde hende Veyen overmaade lang og kiedsommelig, og da det efter Emilies Tanker næsten var Dag, hørte hun en Landsbye-Klokke slaae Et; og da Maanen strax derefter kom frem, viiste den hende en stor og skrummel Gaard, med høye Mure og Taarne, hvor Porten ved deres Ankomst blev aabnet og Vognen kiørte ind og holdt. Nu er vi hvor vi skal være, sagde den, der kiørte med hende. Da er det vel, svarede Emilie, bring mig strax ind i Grevindens Værelser; thi jeg er overmaade træt og vil ingen Mad have, men strax gaae til Sengs. Uden at svare hende et Ord aabnede hun en stor Sal for Emilie, og da de vare komne der ind, slog hun Døren i Laas efter sig, puttede Nøglen i sin Lomme og sagde til Emilie: Bliv her saa længe til jeg faaer forespurgt mig om mit Herskab er i Seng, og om hun vil tale med dem. Eders Herskab! sagde Emilie ganske forskrækket, er I ikke Grevinde

Sancis Husholderske? Ney; svarede hun, jeg er Frue Leesons Kammerpige, og det er hendes Befalninger jeg maae indhyndte. Frue Leeson, raabte Emilie, Grevinde Sancis Søster! Hvad vil hun mig, og hvad skal jeg giere her? Det siger hun Dem nok selv, svarede Kammerpigen, og gik fra hende. Førend Emilie kunde forte hvad dette skulde sige kom Kammerpigen tilbage, og sagde: at hendes Frue vilde tale med hende. Emilie bevæbnede sig med al sin Standhaftighed til at skiule sin Forvirring, og fulgte sin Ledsagerinde med et meget frimodigt Væsen. Efter at hun var kommen igiennem adskillige Værelser, blev Døren aabnet til et Kabinet, hvor hun i en stor udstoppet Lænestoel blev en gammel, sammenfalden og gusten Kone vaer, der forestillede den levende Avind. Emile neyede meget dybt for hende med disse Ord: Det er ventelig en Feyltagelse, naadige Frue! jeg har at takke for den Ære jeg nu nyder, men det gior mig meget ondt, om De derved er bleven berøvet den Fornøyelse at see en Person som er meere berettiget til Deres Godhed. Feyltagelsen, sagde Frue Leeson, er ikke saa stor, som De synes at troe, og da ingen kan være meere berettiget til min Godhed end min tilkommende Niece, saa har jeg heller ingen Møye sparet for at faae Dem inden mine Døre; thi er Deres Navn ikke Villamør? Jo; det er, naadige Frue, svarede Emilie; og det har giort sig saaledes bekiendt i Verden, at jeg gior mig en sand Ære af at bære det. Saa stor denne Ære end er, sagde Frue Leeson haanlig, saa var det dog endnu af større Vigtighed for mig at giøre Bekiendtskab med Dem, førend De bindbyttede det med et, der rører mig nærmere. Men det

maae

maae være nok for denne gang; bring nu kun Frøkenen til hendes Kammer, Abigael, i Morgen skal hun nærmere faae min Mening at vide. Emilie ønskede hende en god Nat og fulgte Abigael, der førte hende i et net og varmt Kammer, og efter at hun, uden at der blev talt et Ord paa nogen af Siderne, havde tænt to Vorlys for hende, gik hun sin Vey og slog Døren i Laas efter sig.

Det lidet Emilie havde talt med Frue Leeson gav hende et tilstrækkeligt Lys i Sagens Sammenhæng; hun begreb letteligen, at det var et overlagt Kort med Grevinde Sanci, som paa en eller anden Maade maatte være bleven underrettet om Lindseys Kierlighed og derfor søgt at skille dem ad. Hun mærkede ogsaa ganske vel, at hun var en Arrestant, som al Frihed var betagen til at give ham Efterretning fra sig, og som havde en meget haard Medfart at vente; men alt dette frygtede hun ikke halv saa meget, som det falske Skin Grevinden vilde give hendes Udeblivelse, og Indtrykket det kunde giøre i Lindseys Hierte. Forestillingen herom præssede Taarene af hendes Øyne; men da hun ikke kunde erindre sig Lindsey uden tillige at forestille sig alle hans rare Egenskaber og ædle Tænkemaade, saa trøstede hun sig ved, at den aldrig kunde tillade ham at tænke slet om hende, ihvor megen Møye end Ondskaben vilde give sig for at giøre hendes Forhold mistænkt. I denne Overbeviisning klædte hun sig af, og efter at hun paa sine Knæe havde anraabt de Undertryktes Forsvar om sin naadige Beskyttelse, gik hun til Engs, hvor hun nød en sødere og roeligere Søvn end hun havde giort sig Haab om. Mor-

genen derpaa var hun neppe kommen i Klæderne, førend Frue Leeson indfandt sig hos hende; Emilie bød hende meget ærbødig en god Morgen, men uden at besvare den, satte Fruen sig ned, og besaae Emilie i en lang Tid fra Top til Taae, indtil hun endelig brød denne lange Taushed med disse Ord: Jeg forundrer mig slet ikke over, at min Fætter har ladet sig fange, paa hans Alder lader man sig let blinde af det Udvortes, og Naturen har viist sig saa gunstig imod Dem, Frøken, at De gierne kan binde et ungt Menneskes Øyne i Blaar; men De bør paa Deres Side ligesaa lidet finde det forunderligt, at hans Families Hensigter ere ganske stridige mod Deres, og at den paa alle mulige Maader søger at forebygge en Forbindelse, som er ganske uanstændig for min Fætter. Men da det derimod er naturligt, at enhver søger at giøre sin Lykke, som han best veed og kan, saa bær ogsaa hverken min Søster eller jeg mindste Nag til Dem, og til et Beviis derpaa vil jeg giøre Dem et Forslag, som allene sigter til at fremme Deres Lykke, og Maaden, hvorpaa de besvarer det, skal bestemme om De vil have en Ven eller Fiende i mig. Deres Venskab, naadige Frue, svarede Emilie, giør mig saa stor Ære, at jeg med Glæde vil giøre alt det der staaer i min Magt for at fortiene det. Deri giør De tillige best imod Dem selv, sagde Frue Leeson; thi om De endogsaa havde faaet alle Deres Ønker lykkelige udførte, saa havde det dog i Tidens Længde faaet et ilet Udfald for Dem; min Fætter havde snart forbrudt Kiøbet, en smule glat Hud og et par røde Kinder vare ikke ved til evig Tid, og saa havde De siden efter faaet det dagligen paa Deres

Taller-

Tallerken, at han havde ladet sig forleede til at begaae en Daarlighed. Min Søster og jeg vil derfor sette Deres Lykke paa en fastere Fod, ved ikke allene at give Dem en kiøn og ung Mand, men han skal endog have Dem sin Lykke at takke, siden han skal settes istand ved Medgiften, som min Søster og jeg vil give Dem. De skal faae ham at see endnu i Dag, og naar De saa i en Uges Tid har giort lidet nøyere Bekiendtskab med hinanden, saa vil jeg lade Vielsen skee i min egen Nærværelse, og bekoste Brylluppet af min egen Lomme. Blodet steg Emilie i Ansigtet af Harme over dette Forslag, og hun svarede i en meget sat Tone: De har betient sig af slige Talemaader, min naadige Frue, at jeg sikkert ikke havde troet De talede til mig, dersom her havde været nogen anden tilstæde. Det er en Sandhed, at Deres Herr Fætter og jeg elsker hinanden, men det høyeste der kan siges om denne Forbindelse er, at den er ufordeelagtig, men ingenlunde uanstændig for ham: Min Adel er ligesaa gammel om ikke ældere end hans; mine Forfædre have giort sig ligesaa fortiente af Deres Fædreneland, som hans, og Navnet Villamor anføres med ligesaa stor Berømmelse i Historien, som Lindsey. De Ænker jeg beskyldes for, veed jeg ikke det mindste af, saa foragtelig som jeg end synes i Deres Øyne, saa ærer jeg mig selv for høyt til at fornedre mig saa dybt, at bruge Dem til at naae mit Maal, og til et Beviis herpaa forsikrer jeg Dem helligen, at jeg aldrig vil tage imod hans Haand, førend vores Forbindelse er stadfæstet ved det Samtykke, som begge vores Herkomst udkræver. Hvad den Mand anbelanger, som De tilbyder mig, saa vil jeg skaane

Dem

Dem for den Moye at viise mig ham, siden der er intet, som kan bevæge mig til at tage ham; min Egtefælle vil jeg vælge mig selv, men Egtestanden er langt fra ikke saa nødvendig for mig, at man behøver at kiøbe nogen til at give mig sin Haand. Saa Froken Knipsk! sagde Fruen, det høye Mood finder man nok Middel til at knække, og veed De hvor De er, siden De taler med saadan en Dristighed? Paa Frue Leesons Gaard svarede Emilie, om man ellers har sagt mig sandt; der vel er en Tante af Grevc Lindsey, men i øvrigt mig ganske uvedkommende, og som ikke har mig det ringeste at befale, siden vores hele Forbund bestaaer i at være underkastede de samme Love, og disse haandthæves af en viis og naadig Regiering. Nu skal man nok see, sagde Frue Leeson, at Regieringen bekymrer sig om slig en Tos? De maae have græsselige Indbildninger om Dem selv Froken, for at troe det Det er just til de Forladtes Sikkerhed, sagde Emilie, at Øvrigheden bør vaage allermeest; og Himlen skee Tak! at vi har meere end et Exempel paa, at vores giør det. Dette skal kun lidet hielpe Dem, sagde Frue Leeson; thi jeg skal tusende gange heller underkaste mig den haardeste Straf, end jeg skal slippe Dem af mine Hænder førend jeg har bragt det dertil, at De ikke meere kan blive min Fætters Kone. Da De nu veed min Mening, saa kan De betænke sig derpaa til i Morgen, og Gud troste Dem, meere siger jeg ikke, dersom De viiser sig halsstarrig. Derpaa forlod hun hende, lukkede Døren baade med Skodder og Hængelaas, og Emilie saae den hele Dag ikke et Menneske undtagen Abegael, der bragte hende Mad Middag og Aften, uden at tale et Ord, hvormed Emilie var meget vel tilfreds,

siden

siden hendes egne Betragtninger dog vare hende langt behageligere end det, hun kunde vente sig at høre af Frue Leesons Fortroelige.

Af den Kiekhed hvormed Emilie havde besvaret Frue Leesons Forslag, sluttede hun sig til, at gode Ord maaskee vilde have bedre Virkning hos hende; hvorfor hun og, da hun Morgenen derpaa indfandt sig i Emilies Kammer, med megen Sagtmodighed forsikkrede, at hun i ingen Maade vilde overiile hende, men at hun skulde faae en heel Uge til at overveye, hvad der var hende best og gavnligst, hvorved hun tillige ved Eed bekræftede, at hun aldrig skulde faae sin Friehed, førend hun saae hende i den Mands Værge, som hun havde bestemt hende. Emilie, som alt for vel merkede, at hun var ganske og aldeles i Frue Leesons Vold, holdt det ikke raadeligt at opirre hende meere end det var høyst nødvendig, og da hun tillige haabede, at Lindsey maaskee i den Tid kunde opdage hendes Opholdssted og komme hende til Hielp, saa svarede hun hende meget venlig: Den faste Tillid jeg bær til Deres ædle Tænkemaade, forvisser mig om, at den ikke kan tillade Dem at foretage sig noget, som er Deres Rang og Kion uanstændigt og vil jeg derfor taalmodigen oppebie, hvad De har besluttet over mig. I den hele Uge foregik der ikke mindste Forandring i Emilies Levemaade; hver Morgen nød hun den Ære af Frue Leefons Besøgelse, der snart med det Gode og snart med det Onde søgte at erholde Emilies Samtykke til det foreslagne Giftermaal. Hun gav hende tilkiende, at det var hendes Forvalter, som hun havde udvalgt til hendes Ægtefælle

fælle, og da hun derved fik sit Hiem der i Nærværelsen, saa skulde hun ikke allene være ideligen om hende, som Barn i Huset, men hun vilde endog giøre hende bekiendt med den hele Adel der i Naboelauget, og forskaffe hende Deel i alle deres Forlystelser, saa at hun skulde tilbringe sit Liv paa den behageligste Maade; men alle disse herlige Løfter og Forestillinger giorde ganske ingen Indtryk hos Emilie. Da nu et par Dage over den bestemte Tid var forløben, og Frue Leeson frygtede for at det maatte spørges der omkring, at man om Nattetider havde bragt et ungt Fruentimmer paa Gaarden, som ingen siden havde hørt eller seet noget til, hvorved Lindsey let kunde komme efter, hvor Emilie var bleven af; saa holdt hun det raadeligst at legge den sidste Haand paa Værket, og begierede derfor et endeligt Svar. Emilie erklærede hende derpaa ganske friemodig; at det var et Forslag, som hun hverken vilde eller kunde give sit Samtykke til, men at hun langt heller vilde døe end indgaae en for hende saa uanstændig Forbindelse. Det vil vi da faae at see, raabte Frue Leeson i den yderste Forbittrelse, jeg har bøyet saa haard en Hals forhen; om en Time skal baade Brudgommen og Præsten være her, og vover De saa at giøre mindste Ophævelser, saa har De sig selv at takke for det, der flyder af; thi saa bliver der ingen Grændser for mit Raserie. Der vilde sikkert ingen blive for min Elendighed, svarede Emilie, om jeg lod mig skrække; og da det er naturligt, at denne forekommer mig langt rædsommere end Deres Raserie, saa vaerer jeg Dem ad i Forveyen, at jeg paa ingen Maade lader mig tvinge. Og jeg, skreeg Frue Leeson, vaerer Dem ad, at dersom De vægrer sig ved at indgaae et

lovligt

lovligt Egteskab, saa skal det inden Aften være fuldbyrdet paa en ulovlig Maade, om jeg endog selv skulde hielpe Deres Brudgom til at binde Hænder og Fødder paa Dem, og saa skal Frøkenen faae Lov at give gode Ord, og med sine grædende Taare bede os at lade Præsten komme. Var De endog istand til at begaae en saa skiendig og umenneskelig Handling, sagde Emilie, saa skal den dog ikke fornedre mig; min Siel og Villie var desuagtet lige reen og ubesmittet, og De skulde, uden at drage ringeste Fordeele deraf, have vanæret Dem selv, og bebyrdet Deres Samvittighed med en uforsonlig Misgierning. Det vil Enden lære, sagde Frue Leeson, om en Time lader jeg Dem kalde, og dersom De vægrer sig ved at komme, saa lader jeg Dem bære af mine Folk. Hvorpaa hun forlod Emilie i den grueligste Forfatning.

Det første hun giorde var at kaste sig paa Knæe at udbede sig den Høyestes Beskiermelse, men først og fremmest at frelse hende fra sin egen Fortvivlelse, om Frue Leeson skulde sette sine skiendige Trudsler i Værk. Hun følede sig saa trøstet og styrket ved Bønnen, at hun med Standhaftighed ventede paa Abigaels Komme; ja, der opsteg endog et Glimt af Haab i hendes Hierte, at hun maaskee kunde finde Forsvar og Beskiermelse hos Præsten; naar han af hende fik Sagens rette Sammenhæng at høre, som hun var vis paa, at Frue Leeson havde fortiet. Da altsaa Abigael kom op at hente hende, gik hun med uden engang at skifte Farve, og da hun kom ind i Salen, saae hun Frue Leeson at staae og tale med en Præst og et ungt Menneske af et temmeligt got Udseende. Det første

Frue

Fruen blev hende vaer, sagde hun: der har vi Bruden, vil De min Herr Magister behage at vie dette unge Par paa mit Ansvar. Det unge Menneske nærmede sig derpaa til Emilie og vilde tage hendes Haand; men hun rev den fra ham med et foragteligt Øyekast og vente sig til Præsten med disse Ord: Ansvaret, min Herr Magister, er herved meget større end De maaskee forestiller sig; jeg holder mig derfor pligtig til at advare Dem, at De har forbrudt Deres Embede, ifald De efterkommer Fruens Begiering, og at jeg i saa Fald erklærer Vielsen for ugyldig og al den Magt, Deres Embede giver Dem for død og kraftesløs i Hensende til mig; thi De gior en aabenbare Misbrug af en hellig Forretning, saa fremt De drister sig til at binde mig imod min Villie til nogen, være sig hvo det vil, eller forlanger det af Dem. De maae vide, at jeg behandles paa en Maade, der ikke allene er stridig imod alle christelige Love, men endog strafværoig midt i Barbariet. Frue Leeson har ikke mindste Raadighed over mig, hverken efter borgerlige eller naturlige Love; jeg er hende ganske og aldeles uvedkommende, og ved Ränker og Underfundighed bragt i hendes Huus, hvor hun i ti til tolv Dage har holdt mig indsluttet. Dette min Herre er Sagens sande Beskaffenhed, og nu maae det staae til Dem, om De vil staae hende bie i den Vold, der udøves imod mig, eller efter Deres Embedes Pligt komme mig til Hielp. Vel kunde jeg, dersom ikke en Deel af Adelen i vore Tider viiste sig at være vanslægtede fra de Dyder, der erhvervede deres Forfædre denne Værdighed, beraabe mig paa, at De ved at beskytte mig vilde giøre sig en anseelig Familie forbunden, men den Formastelse, hvormed

saa

saa mange af den, træder alt det der er helligt og agtbart under Fødder, kunde maaskee bringe dem til at tænke mindre fordeelagtig om mig, end jeg troer at fortiene. De forskiellige Sindsbevægelser, som Emilies Tale opvakte hos hendes Tilhørere, viiste sig tydeligen i deres Adfærd: Frue Leeson sank tilbage paa en Stoel, uden at kunde faae et Ord frem af Forbittrelse; Præsten saae meget stift paa Emilie og Forundring og Tvivlraadighed tegnede sig i hans Aasyn; det unge Menneske krob ganske sammenfuld til en Side, og Abigaels Øyne brændte af Begierlighed til Hævn. Endelig fik Frue Leeson sit Mæle igien og sagde: Hvilken ond Aand har besat Dem Emilie! Har De da reent glemt hvad jeg nyeligen sagde Dem? De kan troe mig til, at jeg er Kone for at holde mit Ord, skiøn altsaa for at drive mig til det yderste. Jeg vilde skiælve, sagde Emilie, dersom jeg havde det ringeste at bebreyde mig selv, men den undertrykte Uskyldighed er roelig under den haardeste Forfølgelse, naar Lasten midt i sin Triumpf bæver og ønsker at flye for sig selv. En smuk Uskyldighed! sagde Frue Leeson meget haanlig, der forfører et ungt Menneske til at forlove sig imod alle sine Venners og Paarørendes Villie; og istedenfor at straffe Dem, som man var fuldkommen berettiget til, saa søger man at fremme Deres Lykke; lad derfor denne Halsstarrighed fare, som dog ikke hielper Dem det ringeste. Er jeg straffældig Frue, sagde Emilie, saa lad Loven dømme mig, og den kan kun kaldes halsstarrig, som vegrer sig ved at efterkomme sine Pligter, men da der ingen paaligger mig til at efterleve Deres Befalninger, saa viiser jeg allene

Standhaftighed, og denne grunder sig paa en urykkelig Tillid til Almagtens Haand, der vil og kan sette Ondskaben Grændser, og uden hvis Tilladelse ingen Ulykke kan tilføyes mig. Hun sagde dette med saa megen Følelse og Overbeviisning, at Præsten syntes meget rørt derover og udbad sig den Naade at tale et par Ord allene med Fruen, som hun ogsaa bevilgede ham.

Det første Fruen og Præsten havde forladt Stuen, satte Emilie sig ned for at komme lidet til sig selv igien af den heftige Sindsbevægelse hun var i, og takkede Himlen i sit Hierte for den Trøst, som hun havde nydt af Præstens øyensynlige Medynk. Efter en føye Tid kom Frue Leeson ind igien og hviskede noget til det unge Mennesse, som derpaa bukkede meget dybt og gik bort. Da han var ude af Stuen, sagde Frue Leeson til Emilie: Da jeg merker Frøken! at al min Godhed kun er spildt paa Dem, saa maae man behandle Dem, som De fortiener. Jeg har altsaa beskikket Dem en nye Levemaade og et andet Opholds Sted, og De kan være forvisset om, at De aldrig skal komme levende der fra, uden at De forlader det ved en Egtemands Haand. Emilie forsikkrede hende derimod, at saa fremt denne Dom var uigienkaldelig, saa kom man til at bære hende død ud. Alt efter Behag, sagde Frue Leeson, skulde De imidlertid blive kied af at være der, saa kan De lade mig vide det. Men da det nu ikke er værdt at spilde meere Ord desangaaende, saa tag hende med eder Abigael. Emilie var strax villig til at følge sin Vogterske, som bragte hende op i det øverste af et høyt Taarn, hvor hun

aabnede

aabnede en Dør, som var forvaret med mange Laase og Skodder, og førte Emilie ind i et Kammer, som den Kiekkeste maatte grue ved. Det havde ingen anden Dag end fra et lille bitte Vindue, der sad øverst oppe i Loftet; og heele Boeskabet bestoed i et Bundt Straae, der var slængt hen i en Krog, og en Træe Stoel. Emilie havde ikke saa snart betraaet det, førend Abigael med en haanlig Miine ønskede hende at leve vel og fornøyet, lukkede Døren til og overlod hende til sine kummerfulde Betragtninger. Hun bekom i dette afskyelige Fængsel ikke andet til Underholdning end en Skaal tynd Suppe dagligen, med haarde Brødskaarper i og en Krukke Vand. Hver tredie eller fierde Dag indfandt Frue Leeson sig hos hende og spurgte: om hun havde Lyst at forlade dette smukke Sted? og saa snart Emilie svarede hende: at hun paa de foreskrevne Vilkaar, befandt sig meget bedre der, saa sagde Frue Leeson intet videre, end at det stod til hende selv, og gik bort igien. Emilie havde allerede tilbragt nogen Tid paa denne Maade, da Abigael en Dag, da hun bragte hende sin elendige Forraad, sagde temmelig venlig, at dersom hun ikke vilde forraade hende, saa havde hun bragt noget med sig, som vist vilde blive hende inderlig velkommen. Emilie, som troede, at hun af Medynk over hende havde bragt noget med sig til en Vederqvægelse for hende, forsikkrede hende paa det helligste om en ubrydelig Taushed, men hun blev sat i den største Forundring, da Abigael kom frem med et Brev, som hun skyede hende. Hun aabnede det med den

ſiørſte Glæde i den Tanke, at det var fra hendes kiere Lindſey, men denne Glæde forſvandt ſnart, da hun blev Greve Turners Navn vaer. Indholdet af Brevet var, at hans inderlige Kierlighed ikke havde forundt ham et Øyebliks Roelighed, forend han havde udforſket hendes Opholds Sted, at derſom hun vilde begive ſig under hans Beſkyttelſe, ſaa vilde han med Glæde vove Liv og Blod for at drage hende ud af ſin nærværende Forfatning, og tilſidſt bad han hende at overveye Forſkiellen imellem hans og Greve Lindſeys Kierlighed, der var ganſke ubekymret over hendes Forliis, da den derimod forvoldte ham de grueligſte Piinſler. Da Abigael merkede at Brevet var læſt, ſpurgte hun Emilie: om hun vilde give Budet Svar? og da hun ſagde, at det ingen Svar behøvede, gik Abigael bort uden at ſige et Ord videre.

Da Greve Turner gav Grevinde Sanci det Raad, at ſende Emilie til ſin Søſter, var det juſt ikke allene i Haabet at legge Hinder i Veyen for hendes og Greve Lindſeys Forbindelſe, men tillige i den Tanke at drage Fordeele deraf for ſig ſelv. Han var noye underrettet om Frue Leeſons Sindelag, og kiendte hendes troe Abigael, endnu meget bedre og længere. Han ſaae forud, at Fruens Hovmod og Egenſindighed vilde ved en grum Medfart bringe Emilie i den troſteloſe Tilſtand, hvori han længe havde ønſket hende at være, og han vidſte af Erfarenheden, at Guldet formaaede alle Ting hos Kammerpigen. Da han nu langt fra ikke var ſindet at ſpare paa det, ſaa tvivlede han ikke om, at Abigael jo vilde giøre ham al muelig Biſtand, og at Fortvivlelſen ſkulde kaſte Emilie i hans Arme.

Han

Han tsvede derfor saa længe indtil al Haab om Redning maatte efter hans Tanker være Emilie betaget, hvorpaa han skrev Abigael til, og bad hende om en nøyagtig Beretning angaaende Froken Villamors Tilstand, og i Brevet lagde han det for ommeldte til Emilie, tillige med en anseelig Foræring til Abigael for hendes Møye og Troeskab i at overlevere hende det. Denne Pakke betroede han til sin Kammertiener for at bringe det til Frue Leesons Kammerpige, og giorde ham tillige de haardeste Trudsler, om nogen fik at vide hvor han skulde hen, eller om han paa Gaarden lod sig forstaae med andet, end at han havde et Ærinde til Abigael fra hendes Søster. Kammertieneren efterkom Befalningen med den største Nøyagtighed; og Abigaels Erkiendtlighed bevægede hende ikke allene til at flye Emilie Brevet, som sagt er, men hun beskrev ham endog Froken Villamors Tilstand med alle Omstændigheder i et Brev, som hun gav Kammertieneren med til sin Herre. Grev Turner læste Beretningen med en inderlig Glæde, han fandt, at Emilies Elendighed overgik al hans Forventning, og ansaae det for en Umuelighed, at Emilie kunde afslaae hans Tilbud. Han skrev altsaa baade Emilie og Abigael til paa nye igien og med Brev-Pakken gav han Kammertieneren en Pung med fem og tyve Ducater, som han skulde flye Abigael, naar hun forsikkrede at have sat det i Værk, som han havde begiert.

Det der faldt Emilie allerhaardest og svækkede hendes Kræfter meest, var den umaadelige Kulde hun udstod, hun forsøgte altsaa ved de bevægeligste Ord og Bønner at formaae

Abigael til at give hende sin Reyse-Kappe, der var bleven i hendes forste Kammer; men hun svarede hende: at naar hun fros tilgavns, saa tog hun nok imod en ung Mands Arme, til at varmes op i. Da hun bragte Emilie det andet Brev hun havde faaet, blev hun overmaade ilde til Mode ved, at hun vegrede sig ved at tage imod det. De fem og tyve Ducater, som Greven havde skreven, at Kammertieneren havde med til hende, kunde hun ikke saae, med mindre hun sendte ham skriftlig Svar fra Emilie, og naar hun ikke engang vilde læse Brevet, saa saae hun endnu mindre Mueligheb i at faae hende til at besvare det. Hun forsikkrede altsaa Emilie i den kierligste Tone hun kunde frembringe, at det allene var Medynk over hendes Tilstand, som bevægede hende til det hun giorde, at Frøkenen ikke kunde vide hvad for vigtige Efterretninger Brevet kunde indeholde, hun for sin Part onskede inderligen, at Frøkenen ved at læse og besvare det, vilde umage sig for at slippe af hendes Frues Hænder, hvortil hun vilde giore alt hvad hun kunde, og til et Beviis paa hendes redelige Hensigter, vilde hun ikke allene forsyne hende med alt hvad hun behsvede til at skrive, men endog bringe hende sin foerede Reyse-Kappe, en Kande varm Kaffe, og en Flaske Viin til at styrke sig paa. Emilie vidste, at hun skyldede sig selv, saa snart Vilkaarene vare antagelige, at lindre sin Elendighed saa meget mueligt var, og svarede hende derfor: at hun paa anden Maade ikke heller var i Stand dertil, siden hendes Fingre vare ubevægelige af Kulde. Hun tog derpaa imod Brevet, og medens hun læste det, gik hendes Vogterske ned at hente det Belovede. Brevets Indhold var næsten det samme som i det

forrige,

forrige, undtagen at Turner paa det indstændigste anholdt om Svar, men da det maaskee ikke stod i hendes Magt, saa haa bede han ikke at smigre sig selv for meget, naar han ansaae hendes Taushed for et Samtykke, og saa snart som mueligt indsandt sig hos hende. Da Emilie saae det, blev hun meget glad over at have last det, og betænkte sig ikke et Øyeblik længere paa at svare ham, af Frygt for, at Frue Leeson maatte være nedrig nok, at overgive hende i Grevens Vold, ifald han kom der. Imidlertid var Abigael kommen tilbage med alt hvad hun havde lovet, og da Emilie ved Hielp af Kappen og Caffeen var bleven lidet opvarmet, svarede hun Turner saaledes:

" Da min meere end ynkværdige Forfatning er Dem
" bekiendt, saa kan De selv dømme, hvor stor og uover-
" vindelig den Afskye er, som jeg bær til Dem, naar
" jeg ikke vil ombytte den imod at leve med Dem paa
" æragtige, end sige skammelige Vilkor. Jeg haaber
" altsaa for sidste gang, at have hørt noget fra Dem,
" og at De engang vil lade af at forfølge

Emilie Villamor.

Da hun havde forseglet Brevet gav hun det til Abigael, der tog meget glad imod det, men dog endnu gladere imod de fem og tyve Ducater, som Kammertieneren slyede hende, da hun gav ham Brevet til hans Herre.

Imedens Emilie udstod alle disse Lidelser og Forfølgelser, var Greve Lindsey og Julie i den dødeligste Bekymring for

hende. Uagtet al Lindseys anvendte Moye kunde han ikke faae mindste Efterretning om hende; han var næsten i sit Hierte vis paa, at Grevinde Sanci var Medvideren om ikke Ophavsmanden for dette Forræderie, og Julie havde al sin Fornuft nødig, for at holde ham fra at kræve Emilie af Turner med Kaarden i Haanden. Fortvivlelsen havde allerede ganske bemestret sig hans Hierte, og han var paa Veye at gribe til et eller andet sørgeligt Middel, da een af hans Spioner bragte ham den Tidende, at Greve Turner havde været for Haanden med en Fremmet, der havde saaret ham saa farlig, at der var lidet eller intet Haab til hans Liv. Saa høyligen' som Lindsey hadede ham, saa inderlig bad han Gud at holde ham saa længe i Live, indtil han havde opdaget hvor Emilie var. Morgenen derpaa lod han høre til ham, og da han fik til Svar, at han endnu var uden al Sands og Samling, saa besluttede han at lade sig melde hos den gamle Greve. Denne, som agtede Lindsey overmaade høyt, bestemte ham, uagtet hans store Hiertesorg, strax en Tiid til at tage imod ham. Lindsey kunde ikke uden den ommeste Følelse see den bitterste Kummer afmalet i denne værdige Mands Ansigt; og det første han havde spurgt Lindsey om der var noget, hvori han kunde være ham til Tieneste? svarede han: jeg troer, at al mit Livs Vel og Lyksalighed staaer i Deres Excellences Hænder, men Følelsen betager mig Kraften til at foredrage Dem mit Anliggende, siden jeg derved nødes til at hugge Saar i Saar i en om Faders Hierte. Saa forundret, som dette Svar giorde den gamle Mand, saa bad han ham dog at udlade sig ganske fridt, med den Forsikkring, at Leyligheden til at kunde fremme

fremme hans Vel, vilde svække det ubehagelige, som syntes at være i hans Beretning. Derpaa fortalte Lindsey ham hans inderlige Kierlighed til Froken Villamor; alt hvad hun havde udstaaet efter hendes Faders Død; Maaden hun var bleven borte paa; saavel som den unge Turners skammelige Forhold imod hende. Da altsaa Deres Herr Søn, blev Lindsey ved, er den eneste Fiende og Forfølger, som man veed, at Froken Villamor har; saa er Mistanken ganske naturlig, at han har søgt at berøve mit ømme Hierte hende, og bragt hende til et Sted, hvor det allene er Himlen bekiendt, hvad Forfølgelse hun har at udstaae. Skulde Deres Herr Søn have begaaet denne Forbrydelse, saa vil han venteligen i sin nuværende Forfatning betragte sit Forhold i et andet Lys, hvorfor jeg paa det væmodigste indflyer til Deres Excellence at faae Vished derom, og den ømmeste Elsker vil derved ikke allene komme til at skylde Dem meere end Livet, men Deres ædle Hierte vil endog smage den store Vellyst, at have frelst det dydigste og værdigste Fruentimmer, Verden eyer, fra en ubillig og grusom Medfart. Jeg lader Froken Villamors Fortienester, sagde den Gamle, vederfares al for stor Ret, at jeg ikke skulde agte mig lykkelig, om jeg kunde tiene hende, og De kan forlade Dem til, Herr Greve, at jeg med samme Nidkierhed skal stræbe at rydde alle Forhindringer af Veyen for Deres Kierlige Forbindelse, som om det var min egen. Det glæder mig meere end jeg kan sige Dem, at der endnu findes De, som elske Dyden for dens egen Skyld, og

Deres uegennyttige Kierlighed til den fortræflige Froken Villamor har forøget Deres Værd i mine Øyne. Det Beviis De har givet mig paa Deres Tillid til mig, rører mig ikke mindre; man maae selv være en retskaffen Mand, for at vente at finde denne Egenskab hos en anden, og den Fortroelighed hvormed De søger Bistand hos mig imod min ulykkelige Søn, kan jeg ikke besvare Dem bedre, end ved at tilstaae Dem, at jeg desværre har flere Aarsager end de, som det har behaget Dem at anføre, til at troe, at min Søn er Ophavsmanden til Froken Villamors Bortførelse; men mit Forhold i denne Sag skal overtyde Dem og heele Verden om, at jeg ikke har glemt, at jeg var Borger i Staten førend jeg blev Fader, og at Billighedens Røst skal døve Naturens Raab i mit Hierte. Men da det, med alle hans grove Forbrydelser imod Froken Villamor, dog er mueligt, at han kan være uskyldig i denne, saa vel og kan jeg, ifald jeg ingen Oplysning kan faae af ham, love Dem alt hvad den Kongelige Magt og Myndighed formaaer til at opdage og afstraffe denne skiendige Formastelse. De kan forlade Dem til, at der skal skee de nøyagtigste Undersøgelser, og at jeg ikke vil lade et Øyeblik gaae unyttet bort til at forskaffe Dem et Klenodie tilbage, der med Føye er Deres Hierte dyrebart. Lindsey bevidnede derpaa Greven sin evige Erkiendtlighed og forlod ham.

Saa snart han var borte begav Faderen sig til Sønnens Værelser, med et bængstet og kummerfuldt Hierte; han gruede ikke allene for at finde sit eneste Barn i Dødens Arme, men

først

først og fremmest for at finde ham sit Navn saa aldeles uværdig, at han maatte faae Aarsag til at takke Himlen for hans Død. Da han kom ind til ham, indsaae han Umueligheden i at faae nogen Oplysning af ham; thi han laae i det heftigste Raserie, men da han i det ideligen raabte paa, at man skulde bringe ham hen til Frøken Villamor, saa forsvandt Faderens Mistanke. Han gik altsaa ind i Sønnens Kabinet og befalede hans Kammertiener at følge med; og da han havde lukket Døren, spurgte han med et forbittret Aasyn: Hvor Frøken Villamor var, siden hans Søn forlangte at bringes hen til hende? Kammertieneren forsikkrede ham, at han ikke vidste det, siden hans Herre aldrig havde nævnt hendes Navn forend i hans Raserie, fra det Frøkenen var kommen af Baronesse Vardins Huus. Den gamle Greve svarede ham, at han vidste det ganske anderledes, og saa fremt han ikke strax bekiendte alle Ting, saa lod han ham bringe i Arrest, og anvendte de haardeste Midler til at løsne hans Tunge. Kammertieneren kastede sig paa Knæe for ham med de helligste Bekræftelser paa, at han var ganske uvidende derom; og at den eneste Hemmelighed, som hans Herre nogensinde havde betroet ham, bestod i at bringe nogle Breve og Penge til Frue Leesons Kammerpige, hvorved han tillige viiste ham Giemmet, hvori hans Herre havde lagt Svarene han havde bragt ham tilbage. Greven befalede ham derpaa at hente Nøglen til det, og efter at han forgieves havde igiennemsøgt adskillige Skuffer, fandt han omsider baade Emilies Brev, og Beretningen fra Abigael. Han kunde ikke læse den, uden at fælde de bitreste Taare, hans ædle Hierte giorde ham de haardeste Bebreydelser, fordi han

ikke

ikke havde sørget for Emilie strax efter hendes Faders Død, men ladet sig forleede derfra ved hans Søns Bagtalelser. Da han nu vidste alt hvad han behøvede at vide, tog han op paa Slottet og forlod det ikke førend han var forsynet med en Kongelig Ordre til den Oberst af Cavalleriet, som laae Frue Leeson nærmest, om ufortøvet at sende en Officeer med tredive Mand til hendes Gaard, og der besette alle Indgangene saaledes, at ingen kunde komme ud fra Stedet han var paa, førend han havde funden Frøken Villamor, et ungt og deyligt Fruentimmer, der sad indsluttet i et Taarn. Saa snart han havde befriet hende, skulde han overlevere hende hosfølgende Pakke og forblive hos hende, ifald hun ikke strax vilde, eller kunde begive sig paa Reysen, hvortil han kunde betiene sig af Frue Leesons Hest og Vogn. Det første altsaa Greven havde faaet et Brev til Emilie, og et til Obersten færdig, blev der sendt et ridende Bud bort dermed, med Befalning at ile alt hvad mueligt var.

Budet skyndte sig saavel, og Obersten satte sin Ordre saa hurtig i Værk, at Frue Leeson blev ligesaa forundret, som forskrækket, da der om Middagen, som hun sad og spiiste, traadde en Officeer med tre Mand ind til hende. Officieren nærmede sig hende meget høflig, foreviiste hende sin Ordre til at søge Frøken Villamor, og bad hende for at skaane baade sig og ham for videre Ulevligheder, at overlevere ham Frøkenen godvillig. Hun, som forlod sig paa at Emilie var alt for vel giemt, svarede ham trodsigen, at siden han havde Befalning at søge hende, saa maatte han see itil om hun var at finde.

Det

Det bliver mig lettere end De forestiller Dem, sagde han, og befalede de tre Mand han havde hos sig, at blive staaende der, og hverken tillade noget Menneske at komme ind, eller de som vare inde at gaae ud, førend han kom igien. Derpaa gav han sig med en Deel af Mandskabet til at søge Taarn-Trappen, men ingen kunde finde den. Væggen, hvor den efter al Formodning maatte være, lod som et heel Paneel, men da en af Folkene, som var Snedker, slog paa det, merkede han en Hulhed, som forvissede ham om at der var en Aabning, og efter at han havde forsøgt det paa adskillige Maaader lykkedes det ham omsider at finde den rette, som var at skyde det skykke Paneel ind under det, som var paa venstre Side. Da de nu havde Trappen blot, skyndte de sig op af den, og kom i en Hast til Emilies Dør, hvis mange Laase og Skodder forvisse-de dem om at finde der hvad de søgte. De havde forsynet sig med de behørige Redskaber, og brøde et Laas fra efter det an-det, men Tummelen det forvoldte og Lyden af forskiellige Mands Stemmer, satte Emilie i en dødelig Angst. Frue Leeson havde samme Morgen fornyet sine skiendige Trudsler, og Emilie laae paa sine Knæe og anraabte den Høyeste om Kraft og Bistand, da hendes Befrier traadde ind til hende og spurgte: om han havde den Ære at tale med Frøken Villa-mor? Hun svarede ham et næsten uforstaaeligt Ja; hvorpaa han med stor Ærbødighed skyede hende Brevet og Pakken, som hun tog imod, uden at hun ret vidste hvad hun giorde, eller om hun skulde glæde eller bedrøve sig. Men Glæden bemestre-de sig snart hendes ganske Hierte, da hun aabnede Brevet og fandt det af følgende Indhold:

" Kan

" Kan den fortræflige Froken Villamor tilgive, at jeg
" som intet høyere Ønske kiendte end den Lykfalighed at kal-
" de Dem min Daatter, ikke strax traadde Dem i Faders
" Sted, da Døden berøvede Dem Deres? Jeg haaber
" Forladelse derfor af Deres ædle Hierte, endskiønt Lyelig-
" heden til at viise det i Gierningen betages mig for Frem-
" tiden paa den behageligste Maade, og Fornøyelsen, som
" dette Brev venteligen vil forvolde Dem, ikke kan henreg-
" nes mig til ringeste Fortieneste; da De allene har nydt
" den Beskyttelse, som enhver Undersaat har Rettighed at
" kræve af sin Konge. I hosfølgende Pakke finder De den
" Pension, som Hans Majestæt troer at skylde Dem fra den
" Tid af, at De har været den sidste af en Stamme, der
" har bevist Staten og hans Forfædre saa vigtige Tieneſter,
" og Daasen beder jeg Dem at overlevere Deres Befrier,
" som et Erindrings Tegn paa den Lykke han har havt at
" tiene Døden i Deres Person. Skulde De føle en Afskye
" for at opholde Dem længere paa et Sted, hvor De er
" bleven saa gruelig medhandlet, saa kan De befale Deres
" Befrier at føre Dem til hans Oberst, hvis Frue vil med
" aabne Arme tage imod Dem. Efter Hendes Majestets
" Dronningens Befalning, skal min Søster Baroneſſe Mel-
" mohr søge Dem der, og ifald hun ikke finder Dem, da
" afhente Dem paa Frue Leesons Gaard, og tage Dem i
" sin Varetægt, indtil De overgives i den værdige Greve
" Lindseys Beskiermelse ved et uopløseligt Baand. Denne

" For-

» Forbindelse glæder alle retskafne Hierter; men ingen tager
» større Deel i den, end

Deres

ommeste Ven
og underdanige Tiener
Turner.

Det første Emilie havde læst Brevet, takkede hun sin Befrier med saa megen Følelse, at det bragte Taarene i hans Øyne; han forlangte at vide om hun befalede et meere anstændigt Værelse paa Gaarden, eller om han skulde bringe hende til hans Oberstinde i Byen, som ikke laae fuldt en Miil derfra? Hun svarede ham: at hun længtes inderlig efter at forlade dette gruesomme Sted, men da hun frygtede for, at det vilde give Opsigt i Byen, at et ungt Fruentimmer kom der med ham allene, saa vilde hun være ham høylig forbunden om han vilde sende Bud til Præsten og forhøre, om hun ikke der kunde faae Natteleye, og i saa Fald haabede hun, at han enten laante hende een af sine Piger, eller og forskaffede hende en skikkelig Bondekone, som i Morgen tiilig kunde følge med hende til Byen. Han sendte strax en af sine Folk til Præsten og lod spørge: om han uden al for stor Ulevlighed kunde give Froken Villamor og ham Huuslye i Nat, og fik til Svar, at hans heele Huus var til Tieneste. Imedens Vognen blev forspendt, skrev Emilies Befrier en fuldstændig Beretning til sin Oberst, hvorledes han havde funden Froken Villamor, hvor han efter hendes Forlangende bragte hende hen, og

at

at han haabede Morgenen derpaa at overlevere hende i hans egne Hænder. Dette Brev skyede han sin Vagtmester tillige med Befalning, at føre Folkene tilbage paa tre Mand nær, som skulde blive hos ham; dog skulde han ikke brække op førend Frøken Villamor havde forladt Gaarden. Emilie havde imidlertid aabnet sin Pakke og funden tre hundrede Ducater, tillige med en nøt udarbeydet guld Daase i den, og da hendes Befrier berettede hende at alle Ting var færdig, bad hun ham at føre hende ind til Frue Leeson. I det Emilie kom ind af Døren, sprang den gamle Himmel høyt i Veyret og søgte at komme bort. Lad min Nærværelse ikke forskrække Dem, sagde Emilie, jeg er ikke sindet at forsøge, men meget meere at formindske Deres Uroelighed ved den Forsikkring, at Jeg aldrig vil beklage mig over Deres Medfart; Aarsagen til mine Lidelser er mig alt for dyrebar, at jeg ikke stedse skulde erindre mig hvor nær De er beslægtet med ham, som er mig det kiereste i Verden. Derpaa neyede hun meget dybt og forlod hende; men da Emilie ikke engang kunde taale Skyggen af at skylde den unge Turner mindste Forbindtlighed, saa gav hun Abigael fem Ducater til en Belønning for den beviiste Føyelighed med Reyse-Kappen.

Da Vognen holdt stille i Præstens Gaard, kom han ud for at tage imod hende; men i det han blev Emilie vaer, sprang han tilbage af Forundring og raabte: Min Gud, er de Frøken Villamor! Da Emilie var kommen ind i Stuen blev hun en slags Forvirring vaer i Præstens Ansigt; hun tog ham altsaa ved Haanden og sagde: Jeg har Aarsag Herr

Magister

Magister at takke Dem, at De, det sidste vi saae hverandre, satte Liid til en forfulgt Piges Ord, hvorved De frelste mig fra at blive mishandlet paa en Maade, der havde giort mig ulykkelig for min øvrige Levetid. Jeg forsikrer Dem helligen naadige Frøken, sagde Præsten, at dersom jeg havde vidst hvem De var, saa skulde ingen Betragtning holdt mig fra at tilmeldt Øvrigheden Deres ubehagelige Forfatning. Men Frue Leeson sagde mig, at De var et fattigt Barn, som hendes Søster af Medynk havde antaget til sin Kammerpige, at de havde vidst paa en saedig Maade at forblinde og forleede hendes Fætter i slig en Grad, at han vilde lade sig hemmelig vie til Dem; og for at forebygge alle de Ulykker, som slig en Forbindelse kunde drage efter sig, vilde hun gifte Dem med Forvalteren, jeg maatte derfor ingen Betænkning giøre mig over, om De syntes uvillig dertil. Men efter det, som foresaldt imellem Dem og Fruen, holdt jeg det for min Pligt, at misbillige Fruens Forhold, som jeg ogsaa giorde, da hun gik ud med mig, og hun gav mig de helligste Forsikringer paa ikke meere at twinge Dem, men søge at vinde Dem med det gode. Et velbereedt Aftens Maaltid, et godt Leye og især et roeligt Sind havde om Morgenen derpaa frembragt et svagt Skin af Roserne igien paa Emilies blege Kinder. Hun sagde Præsten et meget forbindtlig Farvel, og hans Søster, en ærværdig og fornuftig Kone, fulgte med hende til Byen, hvor Oberstén og hans Frue toge meget kierligen imod hende. Da hendes Befrier tog Afskeed fra hende, overleverede hun ham Daasen, som et Pandt paa hendes evigvareude Forbindtlighed og gav ham syrretyve Ducater til Folkene, som havde været

med ham. Hen imod Middag kom Baroneſſe Melmoht til at hente Emilie, ſom ſikkert ventede, at Greve Lindſey var kommen med, og hun kunde ſaa lidet ſkiule ſin Græmmelſe over dette feylſlagne Haab, at Baroneſſen merkede det, og anførte il hans Undſkyldning, at hendes Broder havde foreſat ſig, ikke at give Greven mindſte Efterretning om Sagens Udfald, førend han kunde foreſtille hende ham i egen Perſon. I hvor meget end Oberſten og hans Frue ſøgte at overtale dem til at hvile ſig ud i nogle Daze, ſaa fortſatte de dog deres Reyſe ganſke tiilig om Morgenen derpaa, og ankom om Aftenen lykkelig og vel i Baroneſſe Melmohts Gaard.

Ved deres Ankomſt til det ſidſte Bedeſted, ſendte Baroneſſen en Tiener forud til at lade hendes Broder vide til hvad Tid hun haabede at være hiemme, og det førſte han var underrettet derom, ſendte han Bud til Greve Lindſey, og bad ham indfinde ſig hos ham henimod Klokken Syv. Lindſey tog Tiden meget nøye i Agt, og den Gamle tog ſaaledes imod ham: Jeg har været ſaa lykkelig i mine Underſøgninger, min kiere Greve, at jeg med fuldkommen Vished kan ſige Dem, at Frøken Villamor er bleven bragt til Deres Tantes Frue Leeſons Gaard, og om hendes nærværende Forfatning venter jeg ſnart nøyere Efterretning. Lindſey vilde derpaa ſtrax forlade Greven, for ufortøvet at begive ſig til ſin Tante, og enten ved Bønner eller Trudſler at bringe hende til at overlevere ham ſin elſkede Emilie. Deres Heftighed er meget billig og naturlig, ſagde

den

den værdige Turner, men den kunde maaskee føre Dem længere fra Maalet end De forestiller sig. De giør mig derfor en Fornøyelse, om De først vil følge med mig til min Søster, som har ladet mig vide, at der var en Person hos hende, der kunde give meget sikkre Efterretninger om Frøken Villamor. O ædelmodige Mand! raabte Lindsey, saa før mig paa Øyeblikket derhen, og lad min ømme Siel ikke længere martres af Udished. Saa villig som denne ypperlige Mand end viiste sig til at opfylde hans Begiering, kunde Lindseys Utaalmodighed dog neppe give ham Tid at komme ned af Trapperne og i Vognen. Det første de kom ind i Baronessens Gaard blev den Gamle Reysevognen vaer, hvorved han blev vis paa at finde de, han søgte. Saa meget som den Gamle end bad Lindsey at bie og følges med ham, saa førte hans Længsel ham dog op af alle Trapperne, førend Geeven neppe var kommen ud af Vognen; men da Lindsey var ganske ubekiendt i Huuset, saa kom han ind i Baronens Værelser, saa at Greve Turner maatte kalde ham tilbage, for at føre ham ind til hans Søster. Det er umueligt at beskrive den Henrykkelse han blev sat i ved at see sin tilbedede Emilie ved Baronessens Side; han hørte ikke, at den gamle Greve spurgte ham: om han troede at nogen kunde give ham bedre Efterretninger? Men han kastede sig i Emilies Arme; og begge kunde i lang Tid ikke give andre Tegn paa deres Glæde og Følelse end nedrindende Taare, kierlige Udraab, og afbrudte Ord. Efter at den første Bevægelse havde sat sig lidet, traadde den gamle Turner til Emilie og omfavnede hende med en faderlig Ømhed, og hun yttrede ham al sin Erkiendtlighed for hans

ædelmodige Beskyttelse, medens Lindsey undskyldte sig hos Baroneſſen fordi han ikke før havde iagttaget hans Skyldighed. Hun svarede ham meget venlig, at han havde havt langt større Aarsag til at bede om Forladelse, dersom han ved slig en Leylighed havde fyldestgiort Høflighedens førend Hiertets Fordring. Underveys havde Emilie fortalt Baroneſſen de betydeligſte af hendes Tildragelser, og da hun af Dem kiendte de store Forbindtligheder Emilie skyldede Julie, saa havde hun strax ved sin Hiemkomst sendt sin Vogn efter hende, og ved Julies Komme fornyedes Glæden og Henrykkelsen. For ikke at skille de Elskende ad bad Baroneſſen Greve Lindsey og hendes Broder, at spise med sig til Aften, og hos Julie anholdt hun, til Emilies store Fornøyelse, meget forbindtligen om at blive i hendes Huus, saa længe hun var saa lykkelig at have Froken Villamor i det, og begge Begieringerne blev gladeligen bevilget. De yttrede alle saa megen Længsel efter at vide, hvorledes det var gaaet Emilie i hendes Fraværelse, at hun ikke kunde undslaae sig for at tilfredsstille dem, og den Lemfældighed hvormed hun beskrev Frue Leesons Medfart, som den gamle Greve kiendte meget nøye af Abigaels Beretning, forøgede hans Høyagtelse for hende.

Morgenen derpaa tog den gamle Greve hen til Grevinde Sanci og lod hende vide, at Hoffet havde taget hendes Forhold i høyeste Grad unaadigt op, og ifald hun ikke søgte at giøre det got igien, saa stod hun Fare for at blive forviist til et af hendes Godser. Hun blev høyligen forskrækket, og søgte at skyde al Skylden paa hans Søn, der havde forleedt hende dertil-

dertil. Men da Faderen svarede hende, at denne Undskyldning forsøgede hendes Brøde, fordi hendes Alder og Erfarenhed forbandt hende til at hindre unge Menneskers ubesindige Anslag istæden for at iverksette dem; saa bad hun ham meget indstændig, at give hende et got Raad. Det eneste Middel jeg veed, sagde Greven, er dette, at De jo før jo heller undskylder Dem hos Frøken Villamor, og biefalder Deres Fætters Valg, som Hoffet med Fornøyelse har samtykket, og som gior ham Ære i alle Fornuftiges Øyne. Grevinden efterlevede dette Raad saa nøye, at hun endnu samme Dag besøgte Emilie, og bad hende at kaste alt det forbigangne i en evig Forglemmelse, og til et Beviis paa, hvorvel hun var fornøyet med sin Fætters Giftermaal forærede hun ham et Sølv Taffel-Service til Brudegave. Nogle Dage efter Emilies Ankomst førte Baronessen hende til Dronningen, der gav hende mange Naades Beviiser og Forsikkringer; og Dagen derpaa blev hendes og Lindseys Forbindelse bekiendtgiort ved Hoffet. Iblandt de mange Besøgelser, som Emilie ved den Leylighed bekom, indfandt sig ogsaa Frue Belair, men for at kunde tale allene med hende kom hun noget for den sædvanlige Tid. Hun bad Emilie indstændigen om Forladelse, om den Opførsel, som hun var bleven forledt til ved falske Forestillinger, havde fortørnet hende, og beklagede med grædende Taare sin Daatters Uforsigtighed, der giorde det nødvendigt at gifte hende med Capitain Clerimont. Men da Faderen ikke var at overtale til at give sin Daatter anden Medgivt end et maadeligt Udstyr, saa begyndte hun allerede stærk at fortryde sin Daarlighed, og at

grue

grue for den Levemaade, hendes Mands maadelige Indkomster vilde tvinge hende til at føre.

Imidlertid var den unge Turner kommen saa vidt, at han var uden Livsfare, endskiønt han efter al Formodning blev lam sin Livstid, og det første han kunde røre sig, gik hans Fader til ham og foreholdt ham hans skammelige Forhold og nedrige Ræuker, med saa stærke og syndige Udtryk, som en retskaffens og fornuftig Fader kunde betiene sig af til at røre en vanartig Søn. Han forkyndte ham tillige, at da hans Majestet havde havt den Naade, at overlade ham selv at tilkiende hans Søn sin velfortiente Straf, saa skulde den bestaae deri, at han om nogle Dage skulde bringes til en af hans Gaarde under Opsigt af en ligesaa stræng som ærekier Mand, og at intet uden upaatvivlelige Prøver paa hans Hiertes og Tænkemaades Bedring kunde forskaffe ham Frihed igien, siden han havde føyet slige Anstalter, at han endog, naar han ingen Fader meere havde, ikke skulde kunde nyde den, saa længe der var mindste Tvivl om, at hans Forhold vilde beskiemme hans Families Navn og Aske. Sønnen haabede at bevæge Faderen til Medlidenhed ved at forestille ham, hvor haardt han var straffet ved at slæbe paa et lemlæstet Legeme. Men Faderen svarede, at det ikke var tilstrækkeligt uden han viiste, at denne Hiemsøgelse havde tient til at bedre ham; og Ugen efter maatte han ogsaa bequemme sig at tiltræde Reysen.

Fiorten

Fiorten Dage derefter saae Froken Villamor og Greve Lindsey alle deres Ønsker kronede ved et helligt Baand, og deres Kierlighed var alt for vel grundet til at være Forandring underkastet. Julie blev i deres Huus; de ærede og elskede hende begge som deres Moder, og hun nød endnu for sin Død den Glæde, at indprænte sin kiere Emilies Børn de samme Dyder og Begreber, hvorved Moderen havde igiennemgaaet saa mange bedrøvelige Omskiftelser i Livet med en urykkelig Standhaftighed.

Ende paa den Første Tome.

Moralske Fortællinger.

Anden Tome.

Moralske Fortællinger

af

Charlotta Dorothea Biehl.

Anden Tome.

Kiøbenhavn 1781.
Trykt hos H. C. Sander og H. C. Schrøder.

Den Forandrlige.

Den Foranderlige.

Foranderlighed er en Lyde, som alle ere blevne eenige om at tillægge Fruentimmerne, og bekræftes ved saa mange Exempler, at det kunde synes en Formastelse at vilde forsvare dem imod denne Beskyldning, men dersom den yttrer sig hos dem med meere kiendelige og udmerkede Træk, end hos Mandspersonerne, saa ligger denne Feyl mere i Opdragelsen end i en medfød Tilbøyelighed. Moden, dette ustadige og foranderlige Uhyre, er det første, man drager unge Pigebørns Opmærksomhed hen til, Ærbødighed for dens Love er det første Indtryk, deres nyeligen udviklede Begreber bekomme; heele Tænkekraften drages hen til dens Fordringer, og jo nøyere de vide at bestemme dem i deres heele Omkreds, jo meere berømmes deres Forstand og Indsigter. Alle deres Belønninger bestaaer i foranderlig Pynt og forskiellige Smykker; de væn-

nes til at søge deres Lykkalighed i letsindige og foranderlige Ting; hvad Under er det da, om denne indpodede Lyst til Forandringer strækker sig til alle deres Handlinger, og at Sielen, hvis Evner til at undersøge og vælge ere svækkede, ikke formaaer at binde sig til noget, men taber Fornøyelsen af alt det, de ere i Besiddelse af og higer ideligen efter noget Nyt. Bleve de derimod opdragne til at gaae ind i Tingenes Natur, at leede Virkningen af Aarsagen, at skielne imellem det Synende og Virkelige, og at fordre alle deres Ønsker for Fornuftens Domstoel, saa vilde de ved Hielp af den let kunde hæfte deres Attraae til det, der kunde skaffe dem en varig Lykke, og derved befries for den idelige Kiedsomhed og Ønsken, som Heltinden af denne Fortælling var et bestandigt Rov for.

Frøken Dervieux var født til Paris af adelige Forældre; hendes Fader beklædte en ansеelig Post i Parlementet; og hendes Moder, som han havde ægtet af en hæftig Kierlighed, var saa ung, at Undseelsen allene holdt hende fra at leege med Dukker. Hendes Fornøyelse var altsaa umaadelig stor, da hun saae sig Moder til en Daatter, der kunde beklæde Dukkens Sted, som hun ved sit Giftermaal med saa megen Græmmelse havde maattet skille sig ved; og det første Barnet begyndte at skionne, saa tilbragte hun nogle Timer om Dagen med at pynte det paa forskiellige Maader. Ved enhver Forandring hun foretog sig i denne vigtige Forretning forsømte hun aldrig at holde Barnet for speilet til at besee sig; hændte det sig da, at den unge Dervieux hoppede og greb i Speilet efter de Smykker hvormed Moderen havde behængt hende, saa ansaae Frue Dervieux det for et ustridigt

digt Beviis paa hendes Daatters Skionsomhed, og denne udviiste Glæde gav hende en riig Materie til at underholde sine Besøgelser med om Eftermiddagen; og at beskrive et Barn paa 8 til 9 Maaneder, som et Vidunder paa Vittighed og en ypperlig Smag. Følgerne heraf blev denne, at Frue Dervieux af Frygt for at dæmpe saa hærlige Gaver, opfyldte alle de Ønsker hendes Daatter lagde for Dagen, at hun rakte efter de kostbareste Ting, og krævede den med en uforstaaelig Lyd var meere end nok til at bringe dem i hendes Hænder, og jo hastigere hun, efter Børns Sædvane, kiededes ved dem og slængte det Bekomne fra sig, jo meere glædede Frue Dervieux sig over det store Pund Naturen havde nedlagt hos hende. Saa ofte, som Herr Dervieux var Vidne til dette ufornuftige Forhold, forestillede han hende hvor farligt det var at føde Begierlighederne hos et Barn ved ideligen at tilfredsstille de, det yttrede, og at hun udviiste en sandere moderlig Kierlighed for det ved at vænne det til et feylslaget Haab, og at føle sin Villie at være andres underkastet. Men alle hans Forestillinger vare ganske forgieves, Frue Dervieux troede, at hendes Mands mange og vigtige Forretninger havde giort hans Sind alt for alvorligt til at han var i Stand at føle og indsee alt det fine og Indtagende, der meere og meere udviklede sig i hendes kiere Daatters Væsen og Forhold.

Paa denne Maade blev Moderen ved at omgaaes sin Daatter indtil hun var kommen i sit Femte Aar, men da hun nu ikke længere kunde leeges med, som en Dukke, saa begyndte hun at falde sin Moder høyst besværlig, og for at skille

skille sig af med denne Byrde satte hun hende i et Kloster, hvis største Indkomster bestod i Betalningen Nonnerne bekom for at opdrage unge Pigebørn. Men var endskiønt Frue Dervieux kied af at have sin Datter om sig, saa var dog de høye Tanker hun havde fattet om hendes store Pund ikke i mindste Maade svækkede; thi hun overgav hende til Nonnerne, som et lille Vidunder paa den fineste Smag og Skiønsomhed, og med den udtrykkelige Begiering ikke at tvinge hende i noget, men allene at følge, som hendes muntre Geist veyledte. Da hun betalede en overmaade stor Pension for hende, saa fandtes de gode Nonner ogsaa meget villige til at love hende det, og de iagttage deres giorde Løfte med den strængeste Nøyagtighed; thi endskiønt man burde troe at al Egennytte var forjaget fra Personer, der havde sagt Verden og alle dens Tillokkelser et evigt Farvel, saa giorde dog den rigelige Betalning de fik for Frøken Dervieux den Virkning hos Nonnerne, at hun blev alle deres Afgud. De kappedes med hinanden om at forekomme hendes Ønsker, alle hendes Griller og Egensindigheder bleve betragtede som Virkningen af en stærk og fyrig Geist, der ingen Baand taalede, og da hendes mindste Vink blev efterkommet med en utrolig Hurtighed, saa vidste hun som oftest ikke selv hvad hun vilde, men var misfornøyet og ilde tilfreds, siden hun intet havde at ønske eller haabe. Da hun ingen virkelige Nødtørftigheder kiendte, saa maatte hun nødvendig danne sig nogle indbildte, og endog disse bleve saa hastig afhiulpne, at hun strax kiededes ved Besiddelsen af det, som hun havde yttret den heftigste Længsel efter. Naturen havde virkelig begavet hende med et godt Begreb og en virksom Siel;

saa

saa at hun havde kundet bleven nyttig baade for sig selv og andre, naar hendes Begreber og naturlige Forstand var bleven vel dyrket, men da dette blev forsømt, saa var det en Lykke for hende at intet blev hende nægtet, men at hun kunde frit følge alle sine Griller, og faae alle sine barnagtige Tilbøyeligheder opfyldte; thi hvilken af dem, hun havde funden Modstand i, var sikkert bleven hendes herskende Sinds Lidelse, da hun nu derimod ingen havde. Fornuften voxede vel dagligen med hende, men da hun var i den tykkeste Vankundighed om de Fordeele hun kunde drage af dens Undersøgelser, og de ypperlige Hensigter, hvortil en viis Skaber forleenede Mennesket denne hærlige Gave, saa forbandt hun aldrig det mindste Begreb med dette Ord, men troede at et voxent Menneske og et fornuftigt Menneske var et og det samme. Hendes virksomme Geist, der kiededes og vansmægtede i denne dorske Ørkesløshed, greb efter alle Ting, ligesom den der er i Havsnød; men da hende manglede de fornødne Indsigter til at vælge og forkaste; og var uskikket til at giøre enten sig selv eller andre Reede for hvortil eller hvorfor hun foretog sig det eene eller det andet, saa handlede hun aldrig efter Grunde, men allene efter Indfald; og viiste en Attraae til at lære alle Ting uden at fatte en eneste Ting tilgavns. Alle de Fruentimmer-Arbeyder, der forfærdiges i Klosterne begierede hun at underviises i, men naar hun havde begyndt paa et, saa var det af Moden længe førend det blev fuldendt, og i Følge deraf heele Arbeydet spildt og Lærdommen endnu hastigere forglemt. En ung Froken, som som var sadt i Klosteret medens hendes Forældre giorde en Reyse til en af Provindserne, spillede over-

overmaade vel paa Claveer, dette opvakte en Lyst hos Froken Dervieux til at lære at spille, men da den ikke grundede sig paa Kierlighed til Musiqven, men allene af Misundelse over de Berømmelser den unge Froken fik, saa hørte ogsaa Undervisningen op det første hun forlod Klosteret. Hos disse indelukkede Jomfruer er den eene Dag den anden saa lig, at det er en virkelig Høytiidsdag for dem naar de bekommer Besøgelser eller faaer en nye Kostgiengerinde, og af den glædelige Bevægelse, som een af disse Tildragelser satte alle Nonnerne i, drog Froken Dervieux den vrange Slutning, at Livets Lyksalighed bestod i Forandringer, og da dette var den beste Undskyldning hun kunde udfinde for den Hurtighed hvormed hun kiededes ved alle de Ting, som hun havde viist den hæftigste Attraae efter at faae, saa antog hun det for den urykkeligste Sandhed Hun var kommen saa ung i Klosteret, at hun ikke kiendte det ringeste til Verden, og da i Følge deraf nye Klæder, Pynt, Confecturer og Bagværker var Maalet for alle hendes Ønsker og Begierligheder, saa udraabte de gode Nonner det for et Beviis paa hendes Ædelmodighed og gode Hierte, naar hun efter nogle Dages Forløb uddeelede alle disse Ting iblandt de andre Kostgiængerinder, der ikke bleve halv saa rigeligen forsynede med slige Ting som hun, endskiønt det i sig selv ikke var andet end det bequemmeste Middel hun vidste til at skille sig af med det, for at kunde komme til at begiere noget Nyt.

Herr Dervieux, der ikke giorde sig det fordeelagtigste Begreb om en Kloster-Opdragelse, havde ikke været synderlig fornøyet med hans Kones Forsæt at overgive deres Daatter i

Nonner

Nonnernes Hænder; men da Moden talede hendes Sag, og hans Forretninger ikke tillod ham at danne selv hendes Forstand og Hierte, saa gav han efter i det Haab, at om hun intet godt lærte, saa saae hun dog intet Ondt i Klosteret, som han ikke kunde være sikker for om han beholdt hende Hiemme siden hendes Moder havde udtrykkeligen erklæret, at hun hverken vilde have hende om sig, eller i ringeste Maade befatte sig med hendes Opdragelse. Han vidste at denne Omhue knytter det fasteste Baand imellem Forældre og Børn og forøger den naturlige Kierlighed; for altsaa ikke at lade sit eneste Barn blive fremmet for en Fader, der virkelig elskede det og sørgede for dets Beste, saa besøgte han sin Daatter saa ofte, som han kunde forskaffe sig en ledig Time; og da denne Besøgelse var en Afvexling og Forandring for Freken Dervieux, saa var hun stedse meget glad over den, og tog imod sin Fader med en Henrykkelse, som han ansaae for en Virkning af den daatterlige Kierlighed. Saa liden Troe, som han end havde til Nonnernes Indsigter, saa glædede de Lovtaler, som de ideligen holdt over hans Daatter ham dog, som Fader, og da hun havde fuldendt sit femtende Aar besluttede han at tage hende af Klosteret, i det Haab, at see hende i en fornuftig Mands Værge for sin Død, som hans Kræfters daglige Formindskelse forvissede ham om ikke meere var langt borte. Uagtet hans Kones Ødselhed havde formindsket hans Rigdom, saa var han dog endnu i Stand til at give hende en anstændig Medgift, og da hans Ønske meere gik ud paa at forskaffe hende en kierlig end en fornemme Mand, saa krænkede hans Midlers Aftagelse ham i ingen Maade, siden det giorde ham for-

forvisset 'om, at de Tilbud hans Daatter bekom, vare meere Virkningen af hendes personlige Yndigheder, end Attraae efter hendes Formue. Da han altsaa havde giort sin fattede Beslutning bekiendt for hendes Moder, saa sagde han til sin Daatter: at hun maatte holde sig færdig til at forlade Klosteret naar han kom igien, da hun skulde følges med ham og blive i hans Huus indtil hun fik et, hun kunde kalde sit eget. Saa inderligen, som denne Tidende glædede Frøken Dervieux, saa høyligen krænkede den Nonnerne, de igientoge paa nye alt hvad de mange gange forhen havde sagt hende om Verdens Ondskab og Forførelse, alle de Ugudeligheder der gik i Svang i den, og hvor mange Falstrikker den lagde for Dyd og Uskyldighed. Havde de nu ved at viise hende Faren tillige forsynet hende med Vaaben til at bestride disse græsselige Uhyrer med, saa havde deres Advarseler kunde giort hende Nytte, men i det Sted lode de sig nøye med at korse sig ved hvert andet Ord og at fælde bittre Taare over det uskyldige Lam, der skulde settes blot for Ulvens skarpe Kloe; og Frøken Dervieux havde allerede for lang Tiid siden været alt for kied af den Eensformighed, der hersker i Klosterne, til at disse Taare kunde standse den Nidkierhed, hvormed hun lavede sig til at være følgagtig ved sin Faders Komme, som hun med den hæftigste Længsel og Uroelighed talte Timerne og Øyeblikkene til.

Men førend vi lader Heltinden træde ind i den store Verden, er det nødvendigt at giore en nøyere Beskrivelse over hendes udvortes og indvortes Egenskaber. Hun havde eet af de Ansigter, som meere rører og indtager end opvækker Forun-

dring;

dring; thi jo længere og nøyere man betragtede hende jo meere Tillokkelser opdagede man; hun var hverken høy eller lav, men overmaade vel skabt; hun havde tillige en meget smuk Fod og den deyligste Haand og Arm. Da hun aldrig havde vidst hvad Tvang var, saa var der heller ikke det mindste tvungne hverken i hendes Gang eller Lader, og Nonnernes ærbare og adstadige Væsen havde forebygget at hendes naturlig Frihed ikke var blandet med den mindste Frækhed. Hun havde en god naturlig Forstand, men den var raa og udyrket; hun nævnede Pligter og Dyd i daglig Tale uden at have det mindste Begreb om hvori de bestode, eller hvad de udkrævede; hendes Religions Øvelse var en blot Vane og Mecanisk; thi naar hun bievaanede Messen, læste Rosenkrandsen dagligen fem til sex Gange igiennem, og forsede sig ved alle Leyligheder saa troede hun, at have opfyldt sin heele Skyldighed imod det høyeste Væsen. Det, som hun skyldede sig selv, Forældre, Mand, Børn, Husfolk og alle andre Mennesker, var noget, som hun aldrig havde hørt tale om; og alle de gode Gierninger, hvis Nødvendighed var bleven hende indprentet, bestode i runde og milde Gaver til Kirker og Klostere. Misundelsen, Rænkerne og Efterstræbelsen, som findes iblandt Kloster-Lemmerne vare vel de eneste Laster, som hun kiendte, men der imod vidste hun heller ingen anden Dyd af at sige end Kydskhed. I denne Vankundighed var det en Lykke for hende, at hun ingen medfødte herskende og voldsomme Sindslidelser havde; thi disse havde sikkert ført hende paa Lasternes Bane, da hendes kolde og flygtige Letsindighed allene forleedte hende til afvexlende og barnagtige Daarligheder.

Jal

I al den Tiid at Frøken Dervieux ventede paa sin Faders Komme forlod hun sin Seng hver Morgen førend det neppe gryede ad Dagen, paa det hun kunde anvende al den behørige Tiid paa sit Natbord uden at hendes Fader behøvede at opholde sig derefter, ifald den frembrydende Dag skulde være den, der bragte hende til det saa inderlig attraaede Paris, som hun giorde sig en saa hærlig Forestilling om Endeligen brød da denne saa høyt forønskede Dag frem, og Frøken Dervieux ilede i sin Faders Arme med lige saa heftig en Glæde over at forlade Klosteret, som de gode Nonner viiste Bedrøvelse over at miste hende. Det første hun kom ind i Paris satte alt hvad hun saae hende i den stærkeste Forundring; hun giorde sin Fader meere end hundrede Spørgemaale, og hun umagede sig for at give hende et fuldstændig Begreb om alle Ting. De mange Betientere og den store Pragt hun blev vaer over alt i sin Faders Huus kildrede hende lige ind i Sielen især de mange store Speyle, der viiste hende sin egen Person fra Top til Taae hvor hun slog Øynene hen. Hun havde gierne opholdt sig noget længere ved dem, men hendes Fader skyndte sig at bringe hende ind til hendes Moder, i hvis Arme og Varetægt han overleverede hende med den Begiering, at give dette eeneste Pandt paa deres Kierlighed de Underviisninger, som Nonnerne ikke vare i Stand til, og som dog vare høyst nødvendige og vigtige for hende, der var bestemt til at leve i den store Verden. Frue Dervieux omfavnede sin Daatter meget kierligen, hun følede en inderlig Glæde ved at betragte de mange Yndigheder, der udbreedte sig over hendes heele Person og Væsen; men Frøken Dervieux Henrykkelse

over

over at finde sig indsluttet i sin Moders Arme blev ikke lidet formindsket ved at see hendes Haar opsat paa en ganske nye Maade og smykket med et Hovedtøy, som hun aldrig havde seet før. Da hun ingen andre Prøver havde bekommet paa den moderlige Kierlighed end den Omhyggelighed, hvormed hun havde smykket hende og sørget for alt det, der hørte til hendes Pynt, saa ansaae hun sin Uvidenhed om denne nye Modes Opkomst, som et ustridigt Beviis paa, at hendes Moder ikke elskede halv saa meget meere, som hun havde giort. Ved hver gang hun besaae sig selv i Speylet fik hun en nye Bekræftelse paa, at dette saavel udfundne Hovedtøy havde meddeelt hendes Ansigt tusende Yndigheder, og troede altsaa i denne Opdagelse at have udfundet Aarsagen hvorfor man havde ladet hende være uvidende om denne nye Mode. Ved Middagsbordet fik hun en nye Bekræftelse paa denne Tanke; thi da der blev talt om den nye Opera, som samme Aften skulde opføres, gav Frue Dervieux sagde: at hun alt for meere end fiorten Dage havde bestilt sin Loge for at være vis paa den, saa gav Frøkenen, der havde slet intet af Klosterets tilbageholdne og bange Væsen, hende ganske tydeligen at forstaae, at hun ventede at giøre hende Selskab der hen, men blev ikke lidet krænket da hun fik til Svar: at hun først maatte dannes om fra Hoved til Fodsaale førend hun kunde tage hende med sig paa offentlige Steder. Men dersom denne Forvandling kunde giøres muelig til næste Eftermiddag, saa kunde hun tage Deel i Spadserefarten paa Volden, hvor Forsamlingen var for den Dag. Imidlertiid, lagde hun til, skal det staae dig for om du under Operaen vil lade dig kiøre hen til Luxem-

bourg for at tage friſk Luft der, da min Kammerpige kan følges med dig; thi paa den Tiid kan jeg ikke ſtaae Fare for, at du ſkulde blive seet af andre der end et par andagtige Søſtre. Dette Forſlag var saa fornærmeligt for Froken Dervieux Forfængelighed, og saa lidet efter hendes Smag, at hun ikke engang tog det i Betænkning, men svarede meget hurtig: at hun troede at giøre en bedre Brug af Tiiden ved at anvende den til at sætte sig i Stand til at følges desnarere med sin Moder, end under en Kammerpiges Varetægt at opsøge eensomme Spadseregange, der hverken vare nye eller tillokkende for hende.

Ved hendes Ankomst i sin Faders Huus havde han foræret hende en Pung med hundrede Louis d'ors til hendes smaae Udgifter og hun sparede saa lidet paa dem, at hun meget snart var i fuldkommen Stand til at følge med sin Moder paa alle offentlige Stæder og tage Deel i alle hendes Forlystelser. Nu troede hun først ret at kiende Livets Sødheder og drage Fordeele af at være bleven til; thi istedenfor at hun i Klosteret var misfornøyet over at Dagen bestod af saa mange Tiimer, saa forekom de hende nu at være for faa, og havde det staaet i hendes Magt, saa havde hun gierne forøget dem for at kunde være med overalt og viise sig paa alle Steder. Hendes Henrykkelse over hendes nye Levemaade forøgedes høyligen derved, at ligesaa fremmet som Opera, Comedier, Baller, Concerter og de offentlige Spadseregange vare for hende, ligesaa nye var hun for alle de unge Herrer, der efter Klokkeslaget indfinder sig paa alle disse Steder uden at tænke

det

det ringeste derved, men ligesom Viiseren paa et Uhr dreyer sig i sin bestemte Cirkel, paa samme Maade forer den dem til Volden, Tuillieriet, Luxembourg, Skuespil og Spille-Forsamlingerne uden at de selv veed det: thi dersom nogen spurgte dem, hvor de vare, saa skulde de neppe kunde giøre Regnskab for det, saa fremt de ikke saae efter Klokkeslættet og lærte af det paa hvad Sted de befandt sig. Det første Sted hvor Frøken Dervieux lod sig see var i den store Gang i Tuillieriet, hvor Folk af Smag ere blevne eenige om heller at qvæles af Støv end at begive sig i nogen anden. Saa snart denne surrende Sværm blev hende vaer, syntes de hverken at have Øyne eller Øren uden for hende; de sloge en Kreds om hende; den ene roeste herdes Ansigt, den anden hendes Farve, den tredie hendes Gang og Lader, og det saa overlydt, at der ikke kunde undgaae hende et eneste Ord: og ligesaa bestandig, som de omringede hende i denne prægtige Hauge, ligesaa uafladeligen vare Lorgnetterne heftede paa hende fra det hun kom paa Comedien og indtil hun forlod den. De, som vare hendes Moder bekiendte, forsømte ikke at forskaffe sig til hendes Loge, og de andre umagede sig for at blive hende forestillede i de Huuse hvor Moder og Daatter kom; thi den var bleven anseet med Foragt, som ikke havde vidst noget at fortælle, som Frøken Dervieux havde sagt til ham. Men da man allerede havde begyndt at mumle om, at Herr Dervieux Formue stod paa svage Fødder, saa havde alle deres Opvartninger ikke de ringeste, eller dog i det mindste meget vidt udseende Hensigter, saa hendes eneste vigtige Erobring bestod i den unge Marquis Viremont, og havde hendes Flygtighed tilladt hende at under-

søge hendes Tilbederes Fortieneſter, saa havde hans Hengivenhed maattet smiggre hendes Forsængelighed meere end hundrede andres.

Marquis Viremont var ikke allene meget velskabt, artig og beleven, men han besad tillige en veldyrket Forstand, det beste Hierte, den ædelste Tænkemaade, og i Henseende til Lykkens Gaver var der intet tilovers for ham at ønske; thi han var den eeneste Arving til store og anseelige Godser, og han havde allerede, som Oberst af Cavalleriet bivaanet to Campagner med stor Berømmelse, saa han kunde giøre sig Haab om at naae de første Æres Poster. Hans Hierte, som hidindtil havde anseet alle Skionheder med Ligegyldighed, hvde ikke kundet imodstaae Froken Dervieux Yndigheder, de havde giort saa heftigt et Indtryk hos ham, at han ansaae hendes Besiddelse for sin største Lykkalighed, men i hvor stærk han end var indtaget af hende, saa besluttede han dog at undersøge hendes Hierte og Tænkemaade paa det nøyeste forend han aabenbarede sine Hensigter. Den store Sværm af Modens unge Herrer, der ideligen omringede hende, giorde ham frygtsom for, at hun maatte være tilbøyelig til Coquetterie, og finde Fornøyelse i at samle disse Spradebasser omkring sig, men da hun i en Maaneds Tiid havde viist sig dagligen, begyndte Hoben at formindskes, og da strax derpaa to unge og smukke Engelænderinder lode sig see i Paris, saa forsvandt de alle og man saae ingen andre om Froken Dervieux end hendes Faders fortroeligste Venner. Med den sødeste Henrykkelse mærkede Marquis Viremont, at Froken Dervieux yttrede

meere

meere Fornoyelse end Mishag over at see sig skildt ved sine Opvartere, og henregnede det til hendes Fornuft og rigtige Tænkemaade, da det dog i sig selv ikke var andet end en Virkning af hendes Lyst til Forandring; thi hun havde allerede saa længe og ideligen været beleyret af denne store Hob, at hun kiededes hierteligen ved den og fandt langt større Behag i at være sig selv overladt. Viremont, som ikke havde vildet trængt sig frem, havde i al den Tid allene holdt Øye med hende, og naar Leyligheden tilbød sig viist hende adskillige smaae Opmærksomheder; men nu begyndte han at nærme sig hende alt meere og meere, og da de Berømmelser, som hun fik af ham vare meget forskiellige fra de, hun var vant at høre, og følgeligen nye for hende, saa anhørte hun dem ogsaa med en kiendelig Fornoyelse. Viremont besad selv al for megen Forstand, til ikke at mærke, at man havde forsømt at udvikle hendes naturlige gode Begreb, men da dette var det eneste han fandt at sætte ud paa hende, saa haabede han at kunde afhielpe denne Mangel, saa freut han kunde vinde hendes Hierte og blive saa lykkelig at eye hende. Han aabenbarede altsaa sin Kierlighed for sin Fader, der med Glæde samtykkede den, siden hans høyeste Ønske var at omfavne en Sønneson for sin Død, hvorfor han ikke heller tøvede længe førend han paa sin Søns Vegne begierede Froken Dervieux af hendes Fader, der med største Fornoyelse tog imod Tilbudet, og da begge Fædrene meere attraaede deres Børns Lyksalighed end udvortes Fordeele, saa blev alle Ting meget hastig bragt i Rigtighed imellem dem angaaende denne Forbindelse, og Herr Dervieux forestillede sin

Daatter den unge Viremont, som en Mand, han inderligen ønskede at give hendes Haand, saa fremt hendes Hierte kunde besvare det Fortrin, som hans Kierlighed gav hende, med en lige Oprigtighed paa hendes Side.

En formelig erklæret Elsker, alle de Opvartninger og Opmærksomheder, som denne Titel forbandt ham til; hans Forældres Kierligheds Beviisninger, de kostbare Foræringer de giorde hende; og den Nysgierrighed og Nidkierhed hvormed en ung Brud betragtes af alle, og imodtages over alt var noget saa nyt og fremmet for Froken Dervieux, at hun følede sig ganske henrykt derover og gav Marqvis Viremont med den inderligste Glæde sit Ja; dette ligesaa hastig udtalte, som vigtige Ord, der ikke allene bestemmer et Menneskes ganske timelige Lykkalighed, men har endog største Indflydelse paa den evige. Den Ubetænksomhed og Letsindighed hvormed hun giorde dette store og betydelige Skridt, kunde haft de grueligste Følger for hende, dersom Lykken ikke havde været hende saa gunstig og beskieret hende i Blinde saa ypperligt et Lod, som om hun havde anvendt Fornuftens og Eftertankens yderste Kræfter til den nøyeste Undersøgelse angaaende den Mands Hierte og Tilbøyelighed, som hun uopløseligen skulde bindes til, og hvis Villie og Herredømme hun underkastede sig. Viremont, som ikke tænkte paa mindre end de Grunde og Aarsager, hans Brud handlede efter, troede fikkert at være hendes Hiertes Valg, og priisede sig selv saa lykkelig over at have vunden hendes Kierlighed, at han med den hæftigste Utaalmodighed længtes efter Dagen, der skulde overgive det eneste, som

som han nogensinde havde elsket, i hans Arme: men saa hurtig og villig, som Froken Dervieux havde taget imod Brude-Titelen, saa meget søgte hun at skyde Kone-Navnet fra sig. Hun gruede for et Baand, der skulde knyttes for stedse, og som Døden allene kunde opløse, og hverken Viremonts kierlige Overtalelser, eller hans Forældres indstændige Bønner kunde formaae hende til at fastsætte Bryllupsdagen. Da hendes heele Forhold imod Viremont ikke gav dem ringeste Anledning til at tvivle om, at hun jo virkelig elskede ham, saa hentydede de hendes Ulyst til at bestemme Dagen allene til en jomfruelig Blyefærdighed og Frygt, som Forældrene troede at kunde allerbest gisre Ende paa ved selv at fastsætte Dagen, som hun ikke vilde udnævne, men Viremonts Empfindtlighed, der ikke vilde skylde sin Lykkalighed til noget, der allene kunde have Skin af Tvang, satte sig saa alvorlig mod dette Forslag, at Frue Dervieux besluttede at tale med sin Daatter derom, og saae Aarsagen til denne idelige Forhaling udlokket af hende.

Til den Ende lod hun en Dag sin Daatter kalde ind til sig i sit Kabinet, hvor hun flyede hende det sidste der manglede i hendes kostbare Brudepynt, og da hun merkede, at Frøken betragtede det med megen Fornøyelse, saa sagde hun til hende, at da alle Ting var i Beredskab, saa maatte hun nu ogsaa nødvendig bequemme sig til at gisre Ende derpaa jo før jo heller; thi dersom hun søgte at misbruge den Foyelighed længere hvormed hendes Forældre havde overdraget hende en Rettighed, som der tilkom dem, saa saae de sig tvungne til at tage den igien og ved selv at fastsætte Bryllupsdagen at

viise hende, at det faldt hende til at adlyde og ikke at foreskrive. Denne Tone var saa usædvanlig for Freken Dervieux, at den satte hende i saa kiendelig en Forvirring, at hendes Moder paastod at vide Aarsagen hvorfor hun søgte at forhale Fuldbyrdelsen af en Forbindelse, som hun godvillig havde indgaaet, og som ikke meere kunde ophæves uden at beskiemme baade hendes egen saavelsom Marquis Viremonts Familie. Den Alvorlighed hvormed Frue Dervieux tiltalede hende, satte Frøkenen i saa stor en Forbauselse, at hun aabenhiertet tilstod, at den store Eensformighed, som der efter hendes Tanker maatte herske i en saa varagtig Forbindelse, gjorde hende frygtsom og bange for at indgaae den, og derfor stræbede hun at vedligeholde sin Friehed, saa længe som mueligt var. Din Ungdom og Uerfarenhed, svarede Moderen, er det eneste der kan tiene til Undskyldning for den Taabelighed, som du rober ved denne indbildte Frygt; og det vrange Begreb du giør dig om en Egteforeening, der er den virkelige og rette Frieheds Stand for en Kone, som veed at bruge sin Fornuft. Men forend jeg kan udlade mig noyere i denne Materie, maae du først oprigtig sige mig, om du virkelig elsker Marquis Viremont? Hans Person er saa behagelig, svarede Frøkenen, og hans Omgang og heele Adfærd saa indtagende, at man endelig maae finde Fornøyelse i at have ham hos sig, men dersom han føler alt det for mig, som han siiger, saa kan jeg ikke nægte, at han io elsker mig meget hoyere end jeg ham; thi jeg troer, at jeg kunde see os adskildte uden at det vilde gaae mig overmaade nær. Naar saa er, sagde Frue Dervieux, saa kan du sikkert give ham din Haand, uden at have nødig at frygte

for

for din Frieheds Forliis. Du vil meget meere finde den kiendelig forøget; thi mange Ting, som vilde være høyst unødvendige for en Pige, ere dig tilladte, som Kone; og Egteskabs-Aaget trykker allene de, som ere daarlige nok til at giøre Afguder af deres Mænd; fordi denne utiidige Kierlighed underkaster dem ganske Mændenes Villie og Herredømme, og disse misbruge Konernes Ekrabelighed, og behandle dem, som Slavinder. Dette Uhæld har sin Oprindelse deraf, at de ikke i de første Dage, medens Mandens Kierlighed er i sin fulde Heede, benytter sig paa en fornuftig Maade af den Magt, som man siedse har over den, hvis svage Side man kiender; og dernæst ikke vaager noye nok over sine egne Følelser, men lader sig rive hen af dem. Du bør saa meget desmeere sætte Liid til det jeg her sig'r dig, som jeg taler af Erfarenhed; thi jeg ægtede din Fader uden at elske ham, og heele Paris kan neppe fremviise en lykkeligere Kone end jeg har været i de syttén og et halvt Aar, som vi har været gifte tilsammens, men denne Lykkalighed havde jeg ikke opnaaet, dersom jeg, naar han med Henrykkelse sluttede mig i sine Arme og priisede sig lykkelig ved at eye mig, ikke havde med Fornuft betient mig af disse Øyeblikke til at erholde hvad jeg vilde; og efter Haanden vant ham til ingen anden Villie at have end min. Marqvien elsker dig lige saa høyt, som din Fader elskede mig, det beroer derfor allene paa dig selv at nyde min Lykke, men for at nyde den, maae du vaage noye over dit eget Hierte, og ikke tillade Kierligheden at indtage et større Sted i det, end der kan bestaae med dine Fordeele; thi troe du mig, mit Barn, den farligste Fiende for et Fruentimmers Lykksalighed, er Kierlighed,

den overgiver hende stedse ulige meere i den Persons Vold, som hun elsker, end i sin egen; og for at overbeviise ham om hvor kier han er hende, bringer hun ham saa længe et Offer efter det andet, indtil hun har intet meere at opoffre, men man fordrer det, som Skyldigheder af hende, der ved en forsigtigere Opførsel var bleven antaget, som Gunstbeviisninger. Vil du alsaa lade disse Formaninger havde deres behørige Kraft hos dig, saa kan du trygt bestemme din Bryllupsdag, som den, der skal stadfæste og udviide dit Herredomme. For at viise min Moder, sagde Frøkenen; hvor stor en Tillid jeg sætter til hendes Omhue for mit Vel, saa maae det beroe paa hende at nævne den. Saa lad det da være i Morgen otte Dage, sagde Frue Dervieux, men denne Aftale imellem os maae ingen vide det ringeste af, paa det du kan giøre dig en Fortieneste deraf hos Marquien, det første han altsaa taler til dig derom, saa still dig an, som om du ikke længere kan imodstaae hans Bønner og af Kierlighed til ham ikke vil udsætte det længere.

Ved disse skiønne Forholds Regler, som Frue Dervieux gav sin Daatter, og efter sit eget Sigende havde befunden sig saavel ved at følge, betog hun hende det eeneste Middel til at faae det, der var bleven forsømt i hendes Opdragelse, hentet ind igien; thi ved at tillukke hendes Hierte for Kierligheden til hendes Mand, tillukkedes tillige Adgangen til det for alle hans fornuftige Erindringer og Advarsler, som, naar hun oprigtig havde elsket ham, vilde have giort den ypperligste Virkning hos hende; fordi al alvendt Møye og Arbeyde bliver

For-

Forlystelse, naar det gielder om at forskaffe sig nye Yndigheder og Fuldkommenheder i sin Elskedes Øyne, og havde Froken Dervieux været begavet med et saa fyrigt, som flygtigt Temperament, saa havde hun let kunde bleven ført paa Lasternes Bane, naar hun havde følet Nødtørftigheden til at elske, og af Frygt for at miste sit attraaede Herredomme, ikke tordet elske sin Mand. Sit eget Exempel, som Frue Dervieux havde stadfæstet sit Forebringende med, var alt for kraftigt og overtydende til at lade mindste Tvivl blive tilbage hos Frøkenen om Fortræffligheden af hendes givne Lærdomme, hvorfor hun ogsaa besluttede ved sig selv at følge dem til Punct og Prikke, og begyndte derfor endnu samme Dag at sætte dem i Værk; thi da Marquien efter Sædvane spurgte hende: hvor længe hun endnu vilde forhale hans Lykksalighed, og blandede sine Klagemaal med en Art af kierlige Bebreydelser over, at hun umuelig kunde elske ham, siden hun vægrede sig ved at fyldestgiøre et Ønske, der vilde lægge ham under en evig og uafbetalelig Forpligtelse; saa svarede hun ham med et kierligt Smiil, at Aarsagen dertil maaskee snarere var den, at hun elskede ham alt for høyt, men langt fra ikke Mangel paa Kierlighed til ham. Han bad hende at forklare ham hvad hun forstod derunder, hvorpaa hun sagde: at da Besiddelsen som oftest formindskede Kierligheden, saa kunde hun ikke uden Rædsel tænke paa Øyeblikket, der maaskee kunde frembringe denne for hende saa græsselige Virkning. Alle de Grunde, som den meest indtagne Elsker kunde bestride denne foregivne Frygt med, betiente Viremont sig af og giorde hende saa rørende en Afbildning paa et kierligt Ægtepars Lykksalighed, at hun rakte

ham

ham sin Haand med disse Ord: Mit Hierte finder al for stor en Fornøyelse i at troe hvad de siger, at det ikke skulde forjage alle Tvivlsmaal, og til et Beviis derpaa vil jeg næstkommende Torsdag give dem Haand og Løfte for Alteret. Ganske uden for sig selv af Glæde kastede han sig paa Knæe for hende, og kyssede hendes Haand utallige Gange med den Forsikkring; at alt hvad der stod i hans Magt skulde anvendes til at giøre h ende lykkelig og at forekomme alle hendes Ønsker. Han meddeelte strax sine Forældre denne glædelige Tidende, der syntes at fordobble Kierligheden hos dem til deres Sviger-Daatter, og da den bestemte Dag kom blev Baandet knyttet med al den Pragt som Brudeparrets Vilkaar, og Moden udkrævede.

Den unge Marquise fandt alt for stor Behag i alt det der var nyt, at hendes nye Stand, der var forbunden med et nyt Navn, nye Æresbeviisninger, et nyt Huus, nye Betientere og Forandring i alle Ting lige indtil Liberiet, ikke skulde sat hende i saa glædelig en Henrykkelse at der kun feylede lidet i, saa havde hun glemt sin Moders Formaninger og elsket sin Mand; i det mindste betragtede hun ham med en Ømhed og Fornøyelse, der forsikkrede ham om Fortrinet i hendes Hierte. Vel merkede han, at hun ikke saa ganske overlod sig til Kierligheden og dens Henrykkelse, som han, og at intetbetydende Ting giorde et kiendeligt Indtryk hos hende, men det henregnede han til Ungdommens Flygtighed, og haabede ved sit kierlige Forhold at bemestre sig hendes heele Hierte, og i Kraft af dets Følelser at veyleede hendes Forstand,

stand, saa hun ved dens Lys kunde betragte Tingene fra deres rette Synspunct, og lære at sætte vedbørlig paa dette glimrende Intet. Al den Støy og Tummel, som slige Begivenheder fører med sig, var overmaade behagelig for vores nye gifte Kone, og da den var forbi fornyede Fornøyelsen, som hun fandt i at høre Navnet: Marquise Viremont, at blive ideligen igientaget paa alle offentlige Steder, Behagen i de Forlystelser, som hun næsten allerede havde været kied af. Viremont, hvis høyeste Ønske var, at hans Kone maatte faae Lyst til at deele Behageligheden af den hunslige Glæde med ham, hørte ikke uden Misfornøyelse, at der hver Dag blev giort Aftale om et nyt Partie til den følgende, men holdt det dog ikke raadeligt at yttre sin Mishag derover. Da hans Følelse for hende var virkelig Kierlighed, og ikke en opstigende Begierlighed efter hendes Besiddelse, saa var ogsaa hendes Lykkalighed hans fornemste Øyemeed, og for at fremme den havde han meget nøye undersøgt hendes Hierte og Tænkemaade. Han var overbeviist om, at hendes Feyl havde mere deres Oprindelse af en vrang Opdragelse end af slette Tilbøyeligheder, at hun var et forkiælet Barn, som var vant til at have sin egen Villie, og at følgeligen Ømhed og Lempe var det eneste Middel til at vinde hendes Fortroelighed og ved dens Magt at bringe hende til at benytte sig af det naturlige gode Begreb, som hun var begavet med. Da hendes Hierte skulde aabne hendes Forstand, saa faldt han paa under Forevendning af en Upasselighed at blive nogle Dage hiemme for at forsøge om hans Kone i dem vilde holde ham frievillig med Sælskab, men hun, som ikke kunde giøre sig den mindste Forestilling

om hvorledes et Selskab af to Personer skulde forjage Kiedsommeheden fra sig, giorde sig ikke ringeste Betænkning over at følges med een af sine Veninder paa Comedien, hvor hun virkelig længtes, og gabede af lutter Kiedsommelighed; thi Forlystelserne taber allersnareſt deres Kraft hos de, der trænger meest til dem; siden de allene anseer dem, som et Middel til at flye for dem selv, og dræbe den kostbare Tiid, de ikke forstaaer at føre sig til Nytte paa en fornustig Maade. Hos alle de Personer, der mangle Kræfter til at tænke og giøre nyttige Betragtninger over det, de hører og seer, kan den hærligste Musique og de best udførte og foreſtillede Skuespil allene røre de udvortes Sandser; Øyet, som hviler paa Tingenes Overflade, trættes ved ideligen at hæftes paa et og det samme, og Øret modtager allene en forvirret Lyd, der ikke opvækker eller efterlader sig de mindste Begreber.

Comedien var ikke halv til Ende førend det var Marquisen umueligt at holde ud at blive der længere; thi i begge Sidelogerne var der ingen som hun kunde give sig i Snak med, og hendes Veninde var gaaet fra hende og ind til nogle andre Damer for at tage Aftale med dem om en Lyst-Reyse paa Landet. Hun besluttede altsaa at tage friſk Luft til Luxemborg, men da det begyndte at regne førend hun naaede den, saa befalede hun at kiøre hiem. Underveys faldt det hende ind, at Marquien var upasselig, og til en Forandring fik hun Lyst at forsøge hvor moersom en Egtefælles Selskab kunde være i en heel Aften. Hun steg hurtig af Vognen for at komme ganske uventendes ind til ham; og han tog imod hende med ligesaa megen

megen Glæde, som Forundring; men da han, af Frygt for at see sig bedraget i sit Haab, ikke torde tilskrive hendes Komme enten Længsel efter hans Nærværelse, eller Overbeviisning om at det var hendes Pligt, saa foresatte han sig at udlokke Aarsagen til den, og spurgte hende: om Comedien alt var ude og hvorledes den havde fornøyet hende? Fornøyet mig! svarede hun, er det vel mueligt, at nogen kan finde Fornøyelse paa disse offentlige Steder hvor man allene kommer af en Vane og fordi Moden befaler at lade sig see der? Mig var det i det mindste saa umaadeligt kiedsomt, at jeg tog bort førend Stykket var halv ude, og jeg troer, at dersom jeg skulde holdt det ud en halv Time endnu, saa havde jeg taget min Død af lutter Længsel. Hvad spilledes der da, spurgte Viremont, siden det faldt Dem saa kiedsommeligt? Et af de Stykker, svarede hun, som de spiller alletider, og som heele Verden berømmer uden at have hørt et Ord af det; men hvad det egentligen var for et veed jeg ikke at sige: thi det ene løber saa meget ind i det andet, at det er umueligt at hitte Reede i dem. Jeg kan ikke andet end give Dem Ret deri, min Deylige; sagde Marquien; at idelige Forlystelser bliver til Ulyst; Misbrugen har forvandlet Forlystelsernes Natur og giort den til et Arbeyde isteden for at de burde være en Vederqvægelse, som de vare bestemte til; thi Hensigten af dem er allene den, at forskaffe Sindet en Forfriskelse og Afvexling, naar man er træt af at foretage sig noget alvorligt. Men med alt det, tog Marquisen Ordet, er jeg dog bange for at det bliver et fornødent Onde at tage Deel i dem, enten man finder Behag deri eller ey; thi hvordan skulde man ellers faae Hast paa

Tiden?

Tiden? En tænkende Siel, svarede han, veed tusende behag lige Maader at føre sig den til Nytte paa; som for Exempel: Læsning, den har i det mindste saa store Tillokkelser for mig, at jeg neppe byttede den bort for noget andet Sælskab end min elskede Kones, og derfor havde jeg ogsaa givet Sveitzeren Befalning at viise alle Besøgelser af. Hvad handlede Deres Bog da om; spurgte Marquisen, siden De kunde finde saa stor Behag i den? Det var en Beskrivelse, svarede han, over en stor Mængde smaae Dyr og Orme, som man ikke kan see uden ved Hielp af et Forstørrelsesglas, og for hvilke en Draabe Vand næsten udgior en Verden. Fy Orme! raabte Marquisen, det er jo ret nogle væmmelige Dyr. Og dog er det disse væmmelige Dyrs Spind, sagde han smilende, som de Skionne har at takke for deres kostbareste Prydelser. De skiemter, sagde hun, hvad har Ormene med vores Pynt at bestille? Uendelig meget, min Dyrebareste, sagde han; hvorpaa han beskrev hende hvorledes Silken blev spunden af Ormene, og Maaden den behandledes paa forend den vævedes i de fortryllende Mynüre, der med en magnetisk Kraft drager de deyligste Øyne til sig. Da det nu syntes umueligt for Marquisen, og hun paa ingen Maade vilde fæste Troe til det han sagde, saa førte han hende i et lille Kabinet, hvor han til sin Fornøyelse havde omtrent et tusende Stykker Silke-Orme. I Forstningen viiste hun en Slags Afskye for dem, men da han derpaa gav dem nogle friske Blade, og giorde hende opmærksom paa hvor nøt de vidste at pille det grønne og bløde fra de fineste Aarer, saa fornøyede det hende saa meget, at hun fik Lyst til at have nogle af dem i sit Kabinet; og hun gav

ham

ham saa mange kierlige og kielne Ord, at han saae sig nød til at overlade hende et par hundrede.

Hvem kunde nu være meere glad og fornøyet end vores unge Marquise; hun tænkte ikke paa andet, hun talede ikke om andet end sine Silke-Orme, og hun giorde Marquien hver Dag over hundrede Spørgsmaale, som alleſammen angik dem og deres Behandling. Af den Hæftighed, hvormed hun overlod ſig til denne Tidsfordriv, ſpaaede Marquien at Lyſten til den vilde ſnart gaae over, men da der ingen fiorten Dage var tilbage til de ſkulde ſpinde, ſaa anvendte han denne Tiid, hvori hun tog lidet eller intet ud, til at biebringe hende en Lyſt til at lære at kiende Blomſter og adſkillige ſmukke og nyttige Planter, ſaa vel ſom deres Behandling. Da hendes Orme havde ſpunden ſig ind bragte han hende en Haſpe af Elphenbeen med guld Knapper og meget ziirlig udarbeydet, ſom han havde ladet giøre til hende. Intet Barn kunde udviiſe meere Glæde over et Leege-Tøy, end hun over Haſpen, og hun leegede og virkelig ſaaledes med den, at Viremont begyndte at frygte for at hun havde været et Barn ſaa længe, at hun endog vilde blive det med graae Haar. Hun havde ikke været gift meere end et par Maaneder; da adſkillige Upaſſeligheder gav Formodning om at huu var frugtſommelig; og Marquiens og hans Forældres Kierlighed og Omhue for hende forøgedes derved dagligen, og ligeſom hendes Onde tog til; thi alle de Lidelſer og Ubehageligheder, ſom unge Koner ved ſlige Leyligheder ere underkaſtede, udſtod hun i den høyeſte Grad. Hendes Forhold derved indſtiød Viremont

ligesaa stor en Hovagtelse, som Forundring; thi han havde ventet, at hendes Flygtighed skulde, naar hun, saa at sige, fandt sig indsperret i sit Kammer, giøre hende utaalmodig, avindsyg og utaalelig: men intet mindre end det, hun var lige mild og munter, hun klagede sig neppe, og iagttog Lægernes Forskrifter paa det nøyeste. Marquien anklagede sig hemmelig selv for at have forurettet sin Kone ved at tiltroe hende en alt for stor Letsindighed; thi han begyndte at anseе hendes Forhold, som en Virkning af hendes Fornuft, og at Forestillingen om den Lykksalighed at blive Moder glædede hende saa høyt og inderligen, at den bragte hende til at glemme hvad den kostede hende; men den Behag, som hun fandt i alt det, der var nyt og fremmet for hende var den eneste og retteste Aarsag dertil. Hun havde saa længe glimret af Juveeler og viist sig i den kostbareste Pynt efter Modens strængeste Regler, at hun var ganske kied deraf; det havde altsaa noget ubeskriveligt tillokkende for hende, at kunde øve sin Indbildnings Kraft og viise sin fiine Smag ved en nydelig Negligee. Hun fandt det ikke mindre behageligt halv at sidde og halv at ligge paa en Sopha; hver Dag at see næsten alle sine Veninder at indfinde sig hos hende for at erkyndigede sig om hendes Befindende, og at være Maalet for sin Mands og hele Huusets Opmærksomhed. Til al Lykke for hende varede det kun nogle Uger ved, og just da hun begyndte at kiedes ved denne Levemaade, blev hun saa Vel, at hun kunde begynde at tage ud igien. Nu smagte hun først ret Fornøyelsen af sin Tilstand, siden hun under Paaskud af den kunde give alle sine Indfald Tøylen.

Kiedes

Kiededes hun enten ved et Selskab, Samtale eller Spillebord, saa befandt hun sig paa Øyeblikket ikke vel; og maatte enten tage frisk Luft, klæde sig om eller tage Hiem. Een Dag pyntede hun sig paa det kostbareste, og en anden var hun i Nattøy. Forordnede Lægerne hende Bevægelse, saa begav hun sig til de offentlige Spadseregange, hvor hun neppe havde gaaet tredive Skridt førend hun ikke orkede at komme meere af Stedet; forlod Haugen for at kiøre paa Voldene, men naar hun kom der, saa dræbte Støven hende og Kudsken fik Befalning at kiøre til Bologner-Skoven, som hun neppe fik i Sigte, førend hun var saa udmattet, at han maatte kiøre hiem.

Den Omhue, hvormed alle hendes Begierligheder blev opfyldt avlede Lysten hos hende efter tusende Ting, som hun vænnedes ved naar hun fik dem; men det eneste af alle hendes Ønsker, som hendes Mand ikke vilde opfylde var Attraaen, som hun yttrede efter at amme selv sit Barn; ikke fordi, at han jo med Henrykkelse havde seet hende være ganske Moder, men fordi han havde saa nøye en Kundskab om hans Kones Sinds Beskaffenhed, at han saae forud hvor hastig hun vilde kiedes ved at være Amme, og i saa Fald frygtede han for, at det maatte have skadelige Følger for Barnets Helbred at give det til en anden. Da hun altsaa havde formeeret det Viremontske Huus med en Søn og Arving maatte hun lade sig nøye med at beholde Ammen og Barnet hos sig, saa længe hun selv vilde, og viise sin moderlige Kierlighed til det ved stedse at have det under sin Opsyn og Varetægt. Saa ofte, som Viremont kom ind til sin Kone, fandt han til sin ubeskrivelige Glæde sin kiere

Søn i hendes Arme, hans Kierlighed til hende fik derved ligesom en nye Tilvæxt; hans Hierte svømmede i Vellyst ved at slaae sine Arme om dem begge, og han vidste neppe at finde Ord til at udtrykke sine Følelser med, naar han hørte hende tale om den Fornøyelse hun spaaede sig af at legge Mærke til Forauftens frembrydende Straale hos Barnet og med Omhue og Agtsomhed at følge alle dets Bevægelser for af dem at opdage dets Tilboyeligheder. Han begyndte allerede at fortryde, at han af en ubillig Tvivl havde berøvet hende den Sødhed at opamme sit Barn selv, men han blev snart vaagnet af Drømmen, der forestillede ham sin Kone under denne nye og indtagende Skikkelse; thi Barnet var ikke endnu tre Maaneder gammelt, da Ammens Snorken forvoldte Marquisen Hovedpine, og Barnets Graad vaagnede hende i den største Forstrækkelse, saa at hun ikke uden at sætte sin Helbred og sit Liv i Fare kunde have det saa nær ved sig; hvorfor der strax maatte sættes Værelser i Stand til det i den anden Kant af Gaarden. Neppe havde Marquisen begyndt at tage Deel igien i alle Modens Forlystelser og Adspredelser, førend Ubæseligheden af en nye Frugtsommelighed tvang hende til at holde sig fra dem paa nogen Tiid; men da denne Tilstand nu ikke meere var nye for hende, og det var alt for stækket siden hun havde befunden sig i den til at den kunde tiene hende til en Afvexling saa vilde hun i det mindste smage den i sit eget Forhold, hvorfor hun indrettede det tvert imod hendes forrige, og det første hun lykkeligen havde bragt en Datter til Verden, sendte hun hende ud til at opfostres paa Landet.

I de

I de to Aar hun havde været gift, havde Viremont giort sig al optænkelig Umage for at drage sin Kone til Eftertanke og opvække Tilbøyeligheder hos hende, der kunde giøre hendes Skionsomhed meere Ære, men altsammen forgieves; thi med ligesaa stor en Iver og Nidkierhed, som hun begyndte paa noget, med ligesaa stor en Lunkenhed slap hun det om en føye Tiid for at tage fat paa noget Nyt; saa at alt hvad hans uforanderlige Kierlighed til hende formaaede at udrette var at vogte hende for at hendes Letsindighed ikke forleedte hende til Laster. Den heele Sværm af Tilbedere, som havde forladt Froken Dervieux begyndte i en Hast paa nye at surre om Marquisen af Viremont, i det faste Haab, at det vilde blive dem lættere nu hun var Kone at naae deres Øyemeed hos hende, eller i det mindste at give sig Ansende deraf, end det havde været dem medens hun var Pige. Marquien var fuldkommen overbeviist om; at det aldrig blev Kierligheden til nogen af disse Herrer der bragte hans Kone fra Dydens Vey; det eneste han altsaa havde at befrygte, var at een eller anden af dem maatte være listig nok til at drage Fordeele af hendes barnagtige Attraae efter intet betydende Ting, og bringe hende til at betale enten en Hund eller en Fugl med hendes og hans Ære. Den farligste af alle hendes Kions Daarligheder: et høyt og ødeleggende Spil, satte hendes store Flygtighed ham i temmelig Sikkerhed for; thi den tillod hende ikke at sidde mange Timer paa et Sted, og da hans Formue var meget stor og hans egne Udgifter indskrænkede, saa holdt han det ikke allene raadeligt, men fandt endog en Fornøyelse i at fyldestgiøre hans Kones utiidige Ønsker, da han

ikke kunde bringe hende til at indsee, hvor luværdige mange af disse saa heftig attraaede Ting vare til at drage et fornuftigt Væsens Opmærksomhed til sig. Til den Ende maatte hans gamle og troe Kammertiener, der havde været hos ham fra hans Fødsel af, dagligen erkyndede sig om hvor alle Modens Snurrepiberier vare at bekomme, og hvad for usædvanlige Dyr, der vare at faae til Kiøbs, paa det han strax kunde være i Stand til at skaffe ham alt hvad Marquisen forlangede, saa snart, som hun aabnede sin Mund derom. Imidlertid var dog al hans Forsigtighed nær bleven giort til Skamme; thi en Morgen da han paa en usædvanlig Tiid kom ind til Marquisen mærkede han, at hun hvert Øyeblik gik hen til Vinduet og saae ud, som een der med stor Længsel ventede paa nogens Komme. Hvem er De sig ventende, sagde han, siden De seer saa ofte ud? Greve Verson; svarede hun med den koldeste Ligegyldighed. Hvorledes kan hans Udeblivelse giøre Dem saa utaalmodig, spurgte han meget forundret? Det er egentligen ikke ham, svarede Marquisen, som jeg længes efter, men han sagde mig i Gaar, at han havde opdaget den nydeligste og deyligste Abekat, som menneskelige Øyne havde nogensinde seet, og i hvor mange gode Ord jeg end gav ham for at sige mig hvor den var, saa kunde jeg dog ikke overtale ham dertil. Han foregav, at han alt halvveys havde givet Frue Belline Løfte paa den, men siden jeg var saa stor en Elsker af Creaturer, saa vilde han viise mig Abekatten først førend han sendte hende den. Det er nu allerede, lagde hun til, en halv Time over Tiden at han lovede at være her, og af den Aarsag er jeg meget bange at han ikke holder Ord; thi

dersom

dersom jeg havde funden Abekatten saa nydelig, som han beskrev den, saa skulde Belline aldrig faaet den, men han skulde overladt den til mig, i hvad det end skulde koste. Den Uroelighed, som Marquien blev sat i ved denne Fortælling, var Ubeskrivelig; han vidste, at Verson var Mand for at holde den umaadelig dyr, han løb derfor strax ud, lod sin Kammertiener kalde til sig; og befalede ham at forskaffe ham Abekatten saa snart som mueligt, og i hvad den end skulde koste. Derpaa gik han ind til sin Kone igien i det stadige Forsæt ikke at vige fra hendes Side førend han enten selv kunde forære hende Abekatten, eller til Greve Versons Besøgelse med den var forbie. Til hans gode Lykke havde Verson Aftenen forhen tabt alle sine Penge i Lansqvenet, og da han var een af de unge Herrer, hvis Indkomster stedse ere fortærede længe forud, saa havde han samme Morgen ikke endnu kunde giort Anstalter til saa mange Penge, som Abekatten skulde koste, og Marquiens Kammertiener giorde denne kostbare Erobring, som hun i Triumpf ilede til sin Herre med. Marquisen gav et Glædes Skrig af sig, da hun saae sin Mand komme ind med dette dyrebare Klenodie; hun havde neppe med større Henrykkelse taget sin førstefødte Søn i sine Arme end hun tog Abekatten af sin Mands; hun viiste ham en saa øm og rørende Erkiendtlighed for denne Gave, at det skar ham ind i Sielen at den ikke havde en ædlere og værdigere Aarsag; men for at drage saa megen Fordeel af denne Leylighed som han kunde, saa sagde han hende, at det allene var hendes Mangel paa Fortroelighed til ham, som hun havde at takke for den uroelige og længselfulde Time, som hun havde udstaaet; thi der-

som hun i Gaar strax havde betroet ham den Lyst Grev Mer-lon havde opvakt hos hende til Abekatten, saa havde hun strax skulde haft den; saa fremt hun altsaa troede at vare ham forpliatet, saa maatte hun for Fremtiden strax sige ham hvad hun ønskede; da hendes Tillid vilde belønne ham for hans Nidkierhed i at opfylde alle hendes Ønsker; og denne Belønning lovede hun ham med det kierligste Favnetag.

Paa denne Maade forløb der endnu sex Aar, hvori Marquien saae sin Familie forøget med tre Sønner og een Daatter endnu, hvoraf ingen blev meere end Aar gammelt, saa at hans ældste Søn og Daatter vare hans eneste Børn. I al denne Tid var hans Forhold ligesaa uforanderligt, som hans Kones var flygtigt og ustadigt. Han var utrættelig baade i at lempe sig efter hendes Griller, og i at arbeyde paa at bringe hende til at indsee sine egne Skrøbeligheder, og hefte sit Sind til noget der kunde forskaffe det en varagtigere Fornøyelse. Uden at dadle hende, uden at yttre den mindste Mishag over hendes Adfærd, anførte han meget ofte de kraftigste Grunde til at overbevise hende om, at den, der vilde være lykkelig, maatte først lære at sætte vedbørlig Priis paa enhver Ting, dernæst indskrænke sine Ønsker, og søge sin Lykkalighed i sig selv. Men det havde allerede saa længe været en Vane hos hende at falde fra et paa et andet, at det var bleven hende til en Natur, som hverken Grunde, Forestillinger eller Aarene formaade at forandre. Imod Enden af hans Ægtestands ottende Aar rustede Kongen af Frankrig sig til en nye Krig; og Viremont bekom Ordre at forføye sig til sit Regiment og

med

med det at stode til de Troupper, som samlede sig paa Grændserne. Viremont tænkte alt for vel til at skrækkes for den Fare, som hans egen Person blev underkastet; han vidste, at han skyldede sit Fædreneland sit Liv og sit Blod, men han kunde ikke uden den hæftigste Siele-Angst forestille sig de Farligheder, som hans Fraværelse sat en inderlig elsket Kone blot for, hvis Fremfusenhed og Ubetænksomhed var saa stor, at hun allerede kunde være bleven et Rov for Træskhed og Underfundighed førend det engang faldt hende ind at der var lagt Snarer for hende. Det der allermeest forøgede hans Bekymringer for hende var, at han ikke vidste nogen paalidelig og fornuftig Ven til hvis Omsorg og Beskyttelse han kunde betroe hende; Herr Dervieux var død, hendes Moder var langt bedre skikket til at fordærve end til at bevare hende, og hans egne Forældre vare ikke i Paris, siden hans Fader havde befunden sig saa vel ved Luften i Provence, hvorhen han havde maattet giøre en Reyse til eet af sine Godser, at han havde besluttet at opholde sig der et par Aars Tiid endnu. Endskiønt Marquisen af Viremont ikke var een af de Personer, der kun, de elske med Hæftighed, saa maatte hun dog have aflagt alle menneskelige Følelser, dersom hun kunde have været ligegyldig ved Skilsmissen fra en Mand, der dagligen gav hende de ustridigste Beviiser paa hans Kierlighed. Følelsen, over at see sig ham berøvet, forenet med hendes Behag til Forandringer bragte hende altsaa til at foreslaae ham: om hun ikke kunde følges med ham, og opholde sig i den nærmeste Bye ved Leyren? Dette Forslag glædede ham inderligen, siden han af det mærkede at hun ikke vilde blive saa vanskelig at overtale til

at forlade Paris, som han havde frygtet for. Han takkede hende derfor paa det forbindtligste for dette Beviis paa hendes Kierlighed til ham, men da hans Ømhed over hende umuelig kunde tillade ham at sætte hende blot for alle de Besværligheder, som den Flytten og Flakken fra et fremmet Sted til et andet vilde foraarsage hende, saa troede han at det bequemmeste Middel til at være hinanden saa nær, at de kunde have idelige Efterretninger fra hverandre var, om hun imidlertid vilde besøge hans Forældre; thi forunden den Glæde, som det vilde være dem at have hende hos sig, saa kunde han endog, naar Troupperne gik i Vinter-Qvarteerne, nyde den Fornøyelse at tilbringe den Tiid hos dem, som han elskede høyest i Verden, og tillige være fuldkommen vis paa, at om han kom noget til, at hun da vilde bekomme al den Trøst og Hufvalelse i hendes Kummer, som det stod i menneskelig Magt at forskaffe hende. Da Stedet, hvor de Gamle opholdt sig, var ligesaa nyt for hende, som et der var Leyren nærmere, saa samtykkede hun det meget villigen, og lavede alle Ting færdig til Reysen.

Viremont havde en Søster, der var endeel Aar ældere end han, og begavet med alle de Fuldkommenheder, som giøre et Fruentimmer agtbart og elskværdigt. En ulykkelig Hændelse havde berøvet hende den værdigste Elsker nogle Dage førend de skulde været forenede ved et uopløseligt Baand, og hans Død havde giort hende Verden saa forhadt, at hun ikke havde ladet af at overhænge sine Forældre førend de tillod hende at indeslutte sig i et Kloster. Denne Søster elskede Viremont over-

overmaade høyt; han havde ladet sin Daatter kalde Julie efter hende, og da hun var tre Aar gammel overgav han hende i sin dydige Tantes Hænder, der fra den Tid af med en moderlig Ømhed og Aarvaagenhed havde sørget for hendes Opdragelse. Endskiønt Klosteret hvori de vare, laae næsten tyve Miil fra Paris, saa besøgte Marquien dog sin Søster og Daatter meget ofte, og blev med den inderligste Glæde vaer, at Julie gav Haab om, med Tiden at opnaae alle sin Tantes Fuldkommenheder, og han kiendte Fordeelene af en fornuftig Opdragelse alt for vel til at berøve sin kiere Daatter dem, saa han, efter at hau havde taget den kierligste Afskeed med dem begge, lod hende blive i Klosteret; men Sønnen og hans Hovmester tog han med sig. Da Stedet, hvor hans Forældre boede, kun laae et par Miile fra hans Vey naar han skulde til sit Regiment; saa overleverede han selv sin Kone og sin Søn i deres kierlige Beskyttelse, der med den inderligste Glæde toge imod dem, og holdte sig Marquisen meget forpligtede for denne Prøve paa hendes daatterlige Kierlighed og Tillid. Den unge Marqvis havde siedse været meget omhyggelig for at vise sin Kone i det fordeelagtigste Lys, og dølge alle hendes Strøbeligheder, som i Følge deraf vare hans Forældre ganske ubekiendte. Han vilde ogsaa meget nødig aabenbare dem, og saae dog meget gierne at hans Kones Ophold blev giort hende saa behageligt, som mueligt; han passede derfor Leyligheden en Dag, da han var allene med sin Moder, til at forestille hende: at da det var den første Gang, at hans Kone havde været ude af Hovedstaden, saa var det naturligt, at Savnet af den Parisiske Sværm og Støy forenet med hen-

des

des Frygt og Bekymring for de Farer, som han gik i Møde maatte opvække Ulyst og Tungsindighed hos hende og bad derfor sin Moder ikke allene for hans Skyld at bære over med den; men endog at søge at opmuntre hende ved alle de smaae Ting og Forlystelser, som hun kunde troe der vare fremmede for hende.

Da Smerten over den unge Marquis Farvel, havde sat sig noget, efterkom den gamle Marquise hans Begiering saa nøye, at den Unge levede meget vel og fornøyet. May- og Rosen-Festerne, saa vel som Viin-Høstens Lystigheder vare noget ganske usædvanligt for hende, og den Ridkierhed hvormed hun biedrog alt sit til at giøre disse Høytideligheder moersomme og behagelige for Landmanden, ansaae hendes Svigermoder for et Beviis paa hendes fornuftige og usfordærvede Smag, blandet med en Attraae efter at vinde hendes Underhavendes Kierlighed, som ikke lidet forøgede hendes Agt og de gode Tanker hun havde om sin Svigerdaatter. Med Vinterens Komme indfandt Viremont sig, og glædede sig ikke lidet over de partiiske Øyne hvormed hans Forældre betragtede hans Kones Forhold, hvis Drivefiedre var ham bedre bekiendte, og da de strax derpaa droge til den nærmeste Bye, saa havde den unge Marquise saa meget Nyt at besee, og saa mange nye Bekiendtskaber at giøre, at hun ikke fik Tiid til at længes. Da hendes Behag til Forandringer ikke tillod hende at yttre den Væmmelse og Foragt for alt det, der ikke ligner Hovedstadens Sæder og Skikke, en Kræsenhed, som de fleste fornemme Damer ere besængte med, saa giorde den Fornøyelse

nøyelse hvormed hun tog Deel i deres Sælskaber og Levemaade hende til heele Byens Afgud. Ved Foraarets Ankomst gik Marquien i Feldten og de andre til Godset igien, men forend Marquisen fik Tiid at kiedes ved Marke og Skove, der ikke meere vare nye for hende, kom det til et Feltslag hvori Viremont blev meget farlig saaret, og da Saarene vare af den Beskaffenhed, at om han kom derfra med Livet, vilde der dog gaae meget lang Tiid bort inden han fik sin Helsen igien, saa blev det ham tilladt at lade sig bringe til sin Faders Gaard. Den store Sorg og Grømmelse, som hans Tilstand opvakte i de gamle Forældres Hierte overgaaer al Beskrivelse, og i hvor nøye hans Kone end troede at have iagttaget sin Moders viise Formaning, saa mærkede hun dog ved denne Leylighed, at hun elskede sin Mand uliige meere, end hun selv havde troet. Det var desforuden den første Anledning hun havde haft til at være bedrøvet, og Grømmelse var en Følelse, der var alt for nye for hende, at hun ikke skulde overgivet sig ganske til den. I hvor meget end Viremont trøstede hende, i hvor indstændigen han end anholdt hos hende om at skaane sig selv, saa varede det dog meget længe inden han kunde faae hende overtalt til at forlade hans Kammer enten Nat eller Dag. I al den Tiid bestod hendes eneste Hvile i at kaste sig nogle Timer paa en Feltseng, som hun til den Ende havde ladet sætte der ind; hun var saa ufortroden og omhyggelig ved hans Opvartning og Pleye, at Viremont ikke uden den bitterste Smerte kunde blive vaer, at en Grund, der, naar den var bleven veldyrket, havde kundet frembragt de herligste Dyds Frugter til hendes egen og andres Lykkalighed, var bleven saa skammeligen forsømt.

Ende-

Endeligen bragte Lægerne ham ved Hielp af hans gode Natur saavidt, at han var uden Livsfare, men med hans Helbredelse gik det i øvrigt meget langsomt, og neppe forlod han Sengen førend hans Fader, hvis svage Helbred havde faaet et alt for haardt Stød ved at see sin elskede Søn paa Gravens Bredde, lagde sig, og døde faa Dage efter. Da hans Egteskab havde været et af de faa lykkelige, hvori Venskabet og Høyagtelsen tager til, naar Aarene formindsker Kierlighedens Fyrighed, saa begav hans Enke sig strax efter hans Død i det Kloster hvor hendes Daatter var, og vilde ende sit Liv der i Bøn for hans Siel.

Marquis Viremont syntes vel at have bekommet sin Helbred igien, men han følede noget, som overtydede ham om, at han ikke kunde giøre Regning paa mange Aar. Da hans bekomne Saar ikke tillod ham at komme meere til Hest, saa begierede han sin Afskeed og besluttede saa snart som det var ham mueligt at beskikke sit Huus. Efter Lægernes Anordning giorde han en Reyse til det varme Bad og siden efter til Montpellier, men da han fandt liden eller ingen Lindring derefter saa bestyrkedes han i sin Formoduing, hvorfor han besøgte alle de Godser, som han ved sin Faders Død var kommen i Besiddelse af og satte dem i den herligste Stand. Paa alle disse Reyser havde han sin Kone og sin Søn med sig, og da nogle af de Indretninger og Forbedringer, som han havde giort paa Godserne, havde taget ham megen Tiid, saa kom han først efter fire Aars Fraværelse tilbage til Paris. Paa Veyen derhen besøgte han sin Søster; thi hans Moder havde ikke overleveret

leveret hendes Mand meere end et halvt Aar; og fandt sin Daatter, som nyeligen var traaet i sit tolvte Aar, saa velvoxen, dydig og fornuftig, at hans faderlige Hierte smagte den sødeste Vellyst. Marquisen, som stedse havde bekymret sig meget lidet om sin Daatter, blev saa indtaget af hende, at hun endeligen vilde have sin kiere Julie med sig. Men endskiønt Marquien stedse med Fornøyelse opfyldte alle hendes Begieringer, saa frygtede han dog for, at denne maatte blive hans Daatter alt for skadelig, og for ikke at give sin Kones Attraae en nye Tilvext ved et Afslag, som hun ikke var vant til at høre af ham, saa lovede han hende, at lade Julie afhente, saa snart de selv vare komne i Roelighed igien. Det første han foretog sig efter hans Tilbagekomst til Paris var at giøre sit Testamente, men da han hver Dag fik meere og meere Overbeviisning om, at hans Kones flygtige Ustadighed og utidige Begierligheder først vilde forlade hende med Livet, saa frygtede han med Føye for at alt hvad hans Kierlighed kunde giøre for hende ikke kunde forvisse hendes Vel, dersom han ikke satte hendes Raadighed visse Grændser. Hans største Bekymring var altsaa den, at finde en Mand, der besad saa megen Fornuft og Redelighed, at han ved den første kunde veylede hende uden Myndighed eller Irretesættelser, og i Kraft af den sidste imodstaae Fristelsen til at drage Fordeele af hendes Svaghed. Hans Farfader havde giftet sig anden Gang, efter at han havde levet mange Aar, som Enkemand, og af dette Egteskab levede der en Søn, som fordi hans Moder var fattig, og han følgeligen kun havde liden eller ingen Arvepart at vente, havde udvalgt den geistlige Stand, og i den beklædte han en

anseelig

anseelig og fordeelagtig Post. Denne Forbroder var kun nogle Aar ældere end Viremont, de havde fra Ungdommen af været forenede ved det ommeste Venskab; han var en dydig og retskaffen Mand i den strængeste Forstand, og tillige ingen af dem, der larme og buldre imod de Skrøbeligheder, som de selv ere befriede for, men tvertimod een af de faa, som bær over med andre, som med Læmpe søger at drage dem fra deres Vildfarelser, og som med en kold Philosophie benytter sig af een Sindslidelse til at befriide en anden med. Denne Forbroder besluttede Viremont at aabne sit Hierte for og formaae ham til at staae hans Enke i Faders og Vens Sted, naar hans Død havde berøvet hende det Forsvar og den Understøttelse, som hun trængte saa høy'igen til. Han havde altsaa ikke saa snart faaet Udkastet til sit Testamente færdigt, førend han gik hen til Prioren, som vi vil kalde hom, og udøste sit ganske Hierte i hans Barm. Prioren elskede sin Fætter alt for høyt, at han uden Væmodighed kunde forestille sig, at hans Endeligt var saa nær; men i hver smertelig end denne Tanke var ham forsikkrede han ham dog helligen, om han overlevede ham, at sørge saaledes for hans Efterladtes Vel, som han vilde svare for det paa den store Regnskabs Dag; og paa denne Forsikkring lod Viremont sin sidste Villie lovformelig udstæde og bekræfte. Prioren blev i den udnævnt til Formynder for hans Børn og Værge for hans Enke; da Sønnen bekom alle Godserne, saa var han meere end rigelig forsørget, og al hans øvrige Efterladenskab skulde hans Kone blive i Besiddelse af saa længe hun var Enke, men giftede hun sig, saa skulde hun allene beholde sit i Boen indbragte og alt det

øvrige,

øvrige, saa vel som hans Moders Juveeler høre Julie til, der allene skulde arve sin Moder, dog skulde det staae Marquisen frit for ved et Testamente at bortgive det, som hun havde bragt med sig, til hvem hun vilde. Uden Priorens Samtykke, maatte Marquisen hverken kiøbe eller sælge noget undtagen for de Penge, som vare udsatte til hendes egentlige Brug, og som aarligen skulde udbetales af Sønnens Indkomster, og en lige Summe til hans Søster saa længe hun var ugift; men gistede hun sig i deres Moders levende Live, saa skulde hendes Broder betale hende Fem og Tyve Tusende Rigsdaler, som dog skulde gives ham tilbage, af den Arv Julie skulde have efter sin Moder. Julie skulde blive i Klosteret til hun havde fyldt sit sextende Aar, men efter den Tid skulde hendes Moder have Raadighed over hende, dog maatte hun ikke gifte hende uden med Priorens Samtykke. Den Roelighed Viremonts Sind blev sat i, da han efter sin beste Overbeviisning havde sørget for sine Efterladtes Vel, syntes at have en slags Indflydelse paa hans Helbred, men det varede ikke længe; thi lidet meere end et Aar derefter døde han i sin Farbroders Arme.

Uagtet Marquisen efter sin Tilbagekomst havde fundet nye Tillokkelser i den Parisiske Levemaade og overgivet sig til alle dens Adspredelser med den største Heftighed, saa forvarsagede hendes Mands Død hende dog den heftigste Bedrøvelse; men det Nye, som der var i hendes Forfatning, den stille og eensomme Levemaade den forlandt hende til,

og som var ganske fremmet for hende, tillige med hendes flygtige og foranderlige Sind aftorede i en Hast hendes Taare. I den Tiid at Velanstændigheden forbød hende at lade sig see enten paa offentlige Steder eller i store Forsamlinger, holdt der ingen af alle hendes Bekiendtere heade saa meget med Selskab, som en aldrende Dame, der var en meget ivrig Janseniſt. I det Haab, at giore en vigtig Proselyt i Marquiſen af Viremont, begyndte hun at tale om deres hellige Forsamlinger, om de store Jertegn der skeedte, og den umaadelige Forsigtighed de maatte iagttage ved dem for at undgaae Forfølgelsen af Vantroens Born. Disse Beretninger vare alt for nye for vores Marquise, at hun ikke skulde anhort dem med en Opmærksomhed, der smiggrede hendes Veninde med det Haab, at hendes Veltalenhed havde giort den forønskede Virkning, og denne Tanke blev hun ikke lidet bestyrket i, da Marquiſen ytrede en heftig Attraae til at bievaane disse opbyggelige Forsamlinger, og bad hende paa det indstændigste at tage hende med sig naar hun næste gang tog derhen. Hendes Veninde, som troede at det ikke kunde skade at holde denne Tilladelse lidt i Vrie, giorde hende mange Undskyldninger fordi hun ikke kunde tage hende deri, men saa gierne som hun end vilde, saa stod det ikke i hendes Magt, siden det ikke blev nogen tilladt at komme i den, hvis Hierte ikke først paa det nøieste var prøvet og erkiendt værdig til at være Vidne til disse store Under af den Guds Mand ved hvis Bon de skeedte; men alle disse Vanskeligheder tiente allene til at forøge hendes Begierligheder, saa at hun faldt sin Veninde om Halsen, og bad hende med de bevægeligste Ord, at give

hende

hende dette Beviis paa hendes Venskab at giøre hende bekiendt med den hellige Mand, og dette bequemmede hun sig endelig til at love hende. Den Længsel som Marquisen yttrede efter dette Bekiendtskab, var saa ivrig og heftig, at hendes andægtige Veninde ikke holdt det raadeligt at lade Heden forryge og bragte der for Dagen efter denne store Mand med sig, der med lige saa stor Ærbødighed som Glæde blev imodtaget af Marquisen. Han vidste med saa rørende og eftertrykkelige Ord at afmale hende deres Elendighed og haarde Forfølgelse, at hun ikke allene blandede hendes Taare med hans, men hun stak ham tillige et halvhundrede Ducater i Haanden til de betrængte Brødres Vedergvægelse, og dette vægtige Beviis paa hendes Udkaarelse var tilstrækkeligen at erklære hende værdig til at bivaane den næste Forsamling.

Intet forelsket Par har nogensinde med en kæftigere Længsel seet Dagen bryde frem, der skulde krone alle deres Ønsker, end Marquisen ventede paa den Dag og det Øyeblik, der skulde føre hende i Jansenisternes Forsamling. Da den nu endelig kom, saae hun hvert Øyeblik efter Klokken: ofte troede hun, at hendes Uhr stod, saa langsom syntes hun, at Viiseren flyttede sig, og da den omsider kom til det bestemte Sted, saae hun lige saa ofte ud af Vindvet for at see efter sin Veninde. Da hun nu omsider blev hende vaer, løb hun hende i Møde, sprang ind i Vognen uden engang at røre Fodtrinet, og Hestene maatte have havt Vinger, dersom de skulde været kommen saa hurtig af Sted, som hun ønskede. Da Huuset, som de skulde til, laae i den yderste Ende af een af

Forstæderne saa havde de en meget lang Vey at kiøre, og hun spurgte sin Ledsagerinde meere end hundrede gange Undervejs om de snart vare hvor de skulde. Da nu Vognen holdt stille var den smalle og steyle Trappe, som hun ikke var vant til og næsten maatte krybe op af, en nye Hinder for hendes heftige Længsel; men tilsidst naaede hun dog sit saa høyt attragede Maal og kom lykkeligen ind i Forsamlingen. Af Frygt for at falde Læseren kiedsommelig ved en nøyagtig Beskrivelse over alle de Ceremonier, som der bleyne iagttagne, vil jeg kortelig berette, at de Jertegn, som Marquisen var Vidne til, bestode fornemmelig deri: at to store Kugler, hvis Vægt hele Forsamlingen maatte undersøge ved at tage dem i Haanden, ikke formaaede at beskadige en Nonnes Hoved, der, under et stort Dække med et Kors paa, laae udstrakt paa Jorden, endskiønt den hellige Mand adskillige gange kastede dem med al Magt imod det; og da det var skeedt, holdt hun beage sine Been over brændende Olie indtil Luen havde fortæret dem lige op til Knæene, uden at hun forandrede sit roelige og smilende Ansigt; men saa snart den hellige Mand havde kastet sig nærgrus paa Dækket, der laae over hende, og der mumlet en uforstaaelig Bøn, saa slog han Dækket tilbage og foreviiste Nonnens Been ligesaa heele og glatte, som om Ilden aldrig havde rørt dem, til hele Forsamlingens Forundring og Henrykkelse, der med et stort Frydeskrig raabte: Jertegn! Jertegn! Imedens Nonnens Been brændte gik den hellige Mand omkring med en Tavle til at samle Almisser ind, og de Guldstykker Marquisen kastede i den, tilveyebragte hende alle de Tilstædeværendes Opmærksomhed. Denne hendes udviiste Gavmildhed

mildhed var den gyldigste Aarsag for hendes andægtige Veninde og den hellige Mand til at opmuntre hendes Iver og Nidkierhed, saavel som at spore hende til at komme der ofte; og Læseren er for vel kiendt med Marquisens Sindelag til at tvivle om, at hun jo var villig til at føye dem deri; men at hun ogsaa, efter at hun havde været adskillige gange Vidne til disse Jertegn, var ligesaa kied af dem, som hun havde været begierlig efter at indvies til disse store Hemmeligheder.

Hendes andægtige Sælskabs-Søster merkede nok, at Marquisen, naar hun begyndte at tale om den forunderlige Kraft, som Herren meddeelte sine Udvalgte, søgte at bringe Talen hen paa andre Ting, men det var saa langt fra hende at forestille sig, at Marquisens hellige Iver var forkiolnet, at hun ikke engang fattede Mistanke derom, da hun den første gang under Forevendning af en stark Hovedpine, afslog hende at bievaane Forsamlingen. Men da hun næste gang meget koldsindigen svarede hende: at det var hende ikke mueligt; thi da hun havde noget vigtigt at tale med Prioren saa havde hun bedet ham komme til sig, begyndte den Andægtige at mærke Uraad, og hendes Tvivl blev fuldkommen bestyrket, da Marquisen ved den tredie Indbydelse ikke engang giorde mindste Undskyldning, men sagde kort og godt: at hun gad ikke. Den Andægtige forsede sig ved at høre dette foragtelige Udtryk, og holdt sig forpligtet til at forestille hende, hvor farlig slig en Formastelse var, og de gruelige Følger den kunde have, og efter at hun havde anført adskillige Exempler til en Bekræftelse paa hendes Advarsler, bad hun hende meget indstæn-

digen, at lukke sine Øren for Vantroens Bespottelser, som syntes at have giort sligt et Indtryk hos hende, at hun var paa Veye til selv at udstøde dem. Hvad Bespottelse ligger vel deri, sagde Marquisen, at jeg er kied af at qvæles af Oliedampen og den fæle Lugt af brændte Been for at see det, som jeg veed uden ad paa mine Fingre? Naar De kan tale saaledes, sagde den anden, saa er det et Bevis paa, at De anseer disse hellige og ubegribelige Ting med blotte legemlige Øyne; thi ellers maatte de nødvendig ved hver gang de saae dem, blive meere og meere rørt og henrykt ved disse store Unders Bekræftelse. Denne Bekræftelse er aldeles unødvendig for mig, sagde Marquisen; thi saa meget er let at begribe, at hvad der er skeet een gang kan skee oftere. Naar jeg altsaa har seet en Arm eller Fod brænde af, og et Qvarteer derefter at være heelt og holdent igien, saa veed jeg ogsaa at det samme kan skee tusende gange, og Underværket forøges ingenlunde ved Igientagelsen, men svækkes meget meere ved det man bliver vant til at seet det. Den salige Marquis skiar engang Hovedet af en Sneal i min Nærværelse, med den Forsikring, at det ikke skadede Sneglen det allermindste, siden den om en kort Tiid fik et nyt Hoved igien. Dette faldt mig nu reent umueligt at troe, men han bekræftede, saa høyt og alvorligen, at jeg selv skulde blive overbeviist derom saa fremt jeg vilde give Agt paa, hvorledes det toa til, at jeg giorde det, og saae til min store Forundring at det virkelig var saa; men om han siden efter havde skaaren Hovedet af tusende Sneale, saa havde jeg ikke lagt Mærke dertil eller holdt det forunderligt, at de fik nye Hoveder. Hendes Veninde blev

umaade-

umaadelig opbragt over denne Lignelse; hun kaldte den en saa skammelig Guds Bespottelse, at man forsyndede sig ved at høre den; hvorfor hun var meget forbittret og under Forkyndelse af den grummeste Straf og Hiemsøgelse forlod hende og skyndte sig hen i Forsamlingen, hvor hun ikke forsømte at anklage Marquisen for den hellige Mand. Marquisens Nærværelse savnedes alt for stærkt i Tavlen, at han skulde undladt Dagen efter at indfinde sig hos hende og alvorligen at foreholde hende den store Forargelse, som hun ved sin Koldsindighed gav deres lille Meenighed, der havde funden sig saa opbygget af hendes Andagt og Nidkierhed. Med største Venlighed og Sagtmodighed forsikkrede Marquisen ham om sin vedvarende Hengivenhed for den, og begyndte derpaa at anføre ham de Aarsager, der havde holdt hende hiemme, men førend hun var halv til Ende med dem, sat hans apostoliske Nidkierhed ham i fuld Fyr og Flamme, saa at han med haarde Trudsler bebreydede hende hendes Letsindighed og Ustadighed. De haardeste Beskyldninger, som Hiertet frickiender os for, kan anhøres med koldt Blod, men et blot Vink af en Skrøbelighed; som vi ere selv overbeviiste om opirrer og ansees for den utilgiveligste Fornærmelse. Marquisen hørte derfor aldrig saa snart de Ord: letsindig og ustadig, førend al haus Helligheed ikke kunde holde hende fra at befale ham, paa Øyeblikket at forføye sig bort, saa fremt han ikke vilde straffes for sin Grovhed; hvorved hun tillige lod ham vide, at Sveitzeren aldrig meere skulde tillade ham, at sætte sin Fod inden for hendes Port.

Da Marquiens sidste Villie var bleven hende forelæst, havde hun troet sig lidet fornærmet derved, at hendes Selvraadighed var bleven indskrænket, saa at hun i alle vigtige Begivenheder ikke kunde foretage sig noget uden Priorens Samtykke; men da han ikke allene lempede sig efter hendes Indfald og Griller, men endog ved Aarets Udgang gav hende en anseelig Summe Penge, som han havde beholdt til overs af Indtægterne, og som hun kunde anvende efter eget Behag, saa blev hun inderlig glad over denne Indretning, og fandt, at den skaanede hende for mange Husbekymringer og Fortrædeligheder, uden at indskrænke hendes Frihed. Da Sorge-Aaret var forbie, og hun igien begyndte at indfinde sig i store Selskaber, saa feylede det hende ikke heller paa Tilbedere, men da hun nu nod den Frihed hvis Erholdelse havde været en betydelig Aarsag til at gifte sig første gang, saa fik de Afslag een efter den anden; og disse Kurvers Uddeeling vare en nye Tidsfordriv for hende. Imidlertid fuldendte Julie sit sextende Aar og var allerede kommen et got Stykke i det syttende uden at Marquisen engang tænkte paa at tage hende af Klosteret, og Prioren drev ikke heller derpaa, siden Julie, som han besøgte meget ofte, ikke gruede meere for noget end at skilles fra sin Tante, som hun elskede meget inderligen. Men i hvor stærk end denne Kierlighed var, saa blev hun dog snart overbeviist om, at hendes Hierte var i Stand til at elske endnu høyere; thi en unq Baron Sericourt besøgte undertiden en Cousine, der var Kostgaengerinde i det samme Kloster og var ved den Leylighed kommen i Bekiendtskab med Julie. Fra den Tiid af indfandt han sig uliige oftere hos sin Cousine end

forhen,

forhen, uden selv at vide hvad det var, der ideligen drog ham til Klosteret; men den Misfornøyelse, han forlod det med, naar han ikke havde faaet Julie at see, opdagede hant snart sit Hiertes Tilstand, og jo nøyere han undersøgte det, jo meere blev han overbeviist om, at hendes Bestiddelse udgiorde hans høyeste Ønske og Lykksalighed. Det første han havde giort denne Opdagelse, benyttede han sig saa vel af de Øyeblikke, som han tilbragte hos hende, at hun inden en kort Tiid følede det samme for ham, som han for hende. Da intet er vanskeligere at dølge end den første Kierlighed, saa kunde Julies ikke heller undgaae hendes Tantes opmærksomme Øye, men da denne kiere Broder-Daatters Vel var overmaade vigtig for hendes ømme Hierte, saa meddelede hun Prioren hvilken Opdagelse hun havde giort og bad ham at erkyndige sig om Sericourts Hierte og Tænkemaade; thi dersom den stemmede overeens med hans udvortes Ynseelse, saa maatte en Forbindelse med ham forskaffe Julie en Lykksalighed, der svarede til deres Ønsker. Prioren fik overalt de beste Skudsmaal om ham, men da han ikke vilde forlade sig paa Ryatet alene, saa giorde han selv Bekiendeskab med ham, og fandt ham hans Hovagtelse fuldkommen værdig. De Beviiser han ved alle Leyligheder gav ham derpaa, opmuntrede vore unge Elskende til at betroe ham deres Kierlighed for hinanden, som han ikke allene biefaldt, men paatog sig endog, at tale med Præsident du Vallee, der stod Sericourt i Faders Sted, og alle Ting bleve i en kort Tiid bragt i Rigtighed imellem dem, saa at der feylede intet uden Marquisens Samtykke.

Prioren søgte altsaa Leylighed til at bringe Julie paa Tale, hvorved han tillige foreſtillede Marquiſen, at hendes Daatter nu var i den Alder, at hun burde forlade Kloſteret, og være betænkt paa at ſee hende anſtændig forſørget. O min Gud! raabte Marquiſen, tael dog ikke til mig om noget, der kan bringe mig et Bryllup i Tankerne; thi min Søns har giort mig saa kied og leed af alle de Formaliteter og Ceremonier, ſom der er at iagttage ved, og mit Hoved er endnu saa fortumlet deraf, at jeg troer viſt, at jeg aldrig meere kan høre det Ord Giftermaal uden at fornemme Svingel. Hun er jo ikke derfor ſtrax gift, ſagde Prioren, fordi hun forlader Kloſteret; det er billigt, at hun faaer Tid til at ſee ſig lidet om forſt, og giøre ſig bekiendt med den Verden, ſom hun er beſtemt til at leve i. Diſſe Kundſkaber, ſom ikke kan biebringes hende i noget Kloſter, er ingen bedre i Stand til at meddeele hende end hendes Moder, og mig ſynes, min kiere Niece, at Deres Daatters Selſkab og diſſe Underviisninger maatte undertiden kunde tiene Dem til en behagelig Tidsfordriv. Deri har De fuldkommen Ret, ſvarede Marquiſen; jeg er Dem virkelig forbunden fordi De har erindret mig derom og i Morgen den Dag vil jeg ſende Laura til Kloſteret for at hente hende. Om De vil tillade mig det, ſagde Prioren, saa maae jeg reent ud tilſtaae, at dette Forhold ikke ligner Deres ſædvanlige Artighed og Eftertanke; thi Deres Svigerinde har Foye til at vente ſig af Dem, at De ſelv vil annamme Deres Daatter af hendes Hænder. Det er altſammen meget got, tog Marquiſen Ordet meget

hurtig,

hurtig, men vil De allene behage at overveye Herr Oncle, at der er tyve lange Miile derhen, at det er mig umueligt at kiøre dem i en Dag uden at qvæles af Støv og Heede, og at der ikke er et skikkeligt Værtshuus paa heele Veyen hvor man kunde tilbringe Natten dersom man ikke vil tage til takke med en gemeen Krve eller et Bondehuus, og naar jeg allene tænker derpaa, saa faaer jeg allerede Qvalmer. Den Vanskelighed troer jeg let at kunde hæve, sagde Prioren, dersom De vil tillade mig at føre Dem indtil en af mine beste Venner, som med Fornøyelse giver os Natteleye baade frem og tilbage, ja endog vil agte sig Deres Besøgelse for en stor Ære; thi det kan jo aldrig feyle, at De jo maae kiende Præsident du Vallee, og det, at han er ugift, vover jeg at tage paa min Kappe. Syv smaae Miile fra Klosteret, har han et meget nydeligt Lyststed, som De ikke vil fortryde paa at have seet. Synet af et smukt Sted, og Besøgelsen hos en Mand, som hun næsten havde reent glemt, vare to alt for store Fristelser for Marquisen til at imodstaae; hun raabte altsaa i en meget fornøyet Tone: Ey, Præsident du Vallee, ja vist kiender jeg ham, men det er grumme længe siden jeg saae ham. Det er et kosteligt Indfald, at komme saaledes bag paa ham; og det skal ret forlange mig om han kiender mig endnu; er det Dem derfor ikke til Ulevlighed, saa vil vi kiøre saa tiilig i Morgen, at vi kan være der et 'got stykke for Middag. Prioren havde intet derimod, og var meget glad over at have funden en Leylighed til at giøre hende bekiendt med Sericourt, uden at hun merkede Hensigten forend

hendes

hendes Ulyst, at have noget med Brylupper at bestille, havde forladt hende.

Lyst-Reysen gik for sig til den bestemte Tid; Præsidenten tog paa det forbindtligste imod dem, og viiste sig meget fornøyet over den Ære at opvarte Marquisen paa sin Eremitage, som han kaldte dette Sted; hvorfor han hverken sparede Møye eller Omkostninger til at beverte og fornøye sine Fremmede. Marquisen sagde ham uden ringeste Omsvøb; at da hun var findet at have sit Natteleye der, saa ønskede hun at bruge Tiden til at see sig om overalt, og vilde derfor holde sig ham dobbelt forpligtet, om han vilde paatage sig den Umage at viise hende dette lille Edens Skionheder. Præsidenten forsikkrede hende, at det hun behagede at kalde Umage var en virkelig Fornøyelse for ham, naar han ikke maatte frygte for, at den enfoldige Smag, som herskede overalt, vilde blive modbydelig for Øyne, der vare dagligen vante til at hæftes paa de Parisiske Herligheder. Parisiske Herligheder, Herr Præsident, sagde Marquisen, de har venteligen vildet sige Elendigheder; thi kan dens glimrende Intet, Flitterguld og falske Praat synes at fortiene andet Navn, naar det betragtes med Fornuftens Øye? Den sande gode Smag maae ikke søges der, men paa et Sted, som dette, hvor Øyemanden er overladt til sig selv, og sættes ikke Grændser af Modens Daarligheder. Kom derfor, min Herre, og før mig uden videre Undskyldninger i Hauen, Skoven, Marken og til Vandet, kort sagt: overalt. Præsidenten fandtes strax villig dertil, og Stedet giorde virkelig hans Smag og Skiønsomhed

somhed Ære; thi han havde overalt understøttet Naturen saaledes ved Kunsten, at denne slet ikke vovede at lade sig see, men overlod sin store Læremesterinde heele Æren. I alle de Prydelser, der vare anbragte i Huuset saa vel som uden for det, herskede saa nøye en Overeenstemmelse, og saa liden synlig Pragt, at de betragtedes med en sød Velbehag, som en pludselig Forundring aldrig opvækker. Paa hvert et Sted Marquisen kom, brød hun ud i nye Lovtaler; alt hvad hun blev vaer, var sødt, rørende, indtagende og fortryllende. Da nu hendes Henrykkelse var stegen til den høyeste Grad, sagde hun: Men sig mig Herr President, om de nogensinde kan overtale sig til at forlade dette Paradiis? Kan De det, saa maae jeg tilstaae Dem, at De besidder mere Selvfornægtelse end jeg; thi var det mit; saa sagde jeg heele Verden Farvel, og ingen Overtalelser skulde være mægtige nok at formaae mig til at sætte Foden over min egen Grund. Det er ikke heller dem, True Marquise, sagde Presidenten, som drager mig herfra; thi dem staaer en Mand af min Alder ikke megen Fare for; men Embeds Forretninger tillader mig hverken at komme her ofte, eller at blive her længe; og den Maaneds Ferier, som vi nu har, er egentligen den meeste Tid jeg er her, for ved Sindets Roe og Hvile at forskaffe det nye Kræfter igien. Saa skal dog ethvert Menneske, sagde Marquisen, have noget, der gior Hinder i hans Lykke; for et Øyeblik siden misundte og nu beklager jeg Dem. Da de kom ind i en meget kiølig Grotte, fik Marquisen Lyst til at hvile sig ud i

den,

den, og da de havde sat lidet, forlod Presidenten dem, for at befale sine Folk, at bringe dem Forfriskelser.

Han var neppe kommen ud af Grotten, førend Marquisen vendte sig til Prioren med disse Ord: O min beste, kiereste Oncle! for alt det jeg bede kan, saa tael med Presidenten og skaf mig at vide, hvad han vil have for dette Sted; i hvor høyt han end skatter det, saa er der intet for, der maae findes Raad at skaffe det tilveye; thi jeg saaer hverken Ris eller Roe, førend det engang for alle er mit. Men Frue Marquise, sagde Prioren meget forundret; hvor kan de falde paa og troe, at han vil skille sig ved det, han har indrettet til sin egen Fornøyelse, og ikke til at drive Kiøbmandskab med. Vel nok, svarede Marquisen, men han har nu alt saa længe nydt denne Fornøyelse, at han med Billighed bør lade en anden have Deel i den med, og han gior det ogsaa sikkert, dersom de allene vil forestille ham, hvor forliebt jeg er i det. Men overvey dog, min kiere Niece, sagde Prioren, at det er den største Uhøflighed, som der kan bevises ham, at man, til Vederlag for hans venskabelige Modtagelse, vil være ham anmodendes at forlade et Sted, som han sætter saa stor en Priis paa, og ingen Lyst har til at skille sig ved. Han skiller sig vist ved det, sagde Marqvisen, det staaer jeg dem inde for, naar de allene vil sige ham, at min Lyst til det er saa umaadelig, at det koster mig Livet, om jeg ikke faaer den stillet; thi han veed al for vel at leve, at han skulde vilde bringe et Fruentimmers Liv i Fare, allerhelst da jeg ikke forlanger det med hans

Skade,

Skade, men vil give ham for det, hvad han forlanger. Det er meget lovet, sagde Prioren smilende, og De bør tilstaae mig, at da De alt har været saa længe Enke, saa har han Aarsag, at gisre sig underlige Tanker om, at de kan være saa stærk i Lyste. Jeg giver ham lov, sagde Marquisen, til at tænke og troe alt hvad ham lyster, naar han kun vil sælge mig dette Sted; thi reent ud sagt, saa er det mig umue ligt at holde det længere ud i det kiedsommelige Paris, hvor Luften stedse er opfyldt med saa megen Støv og saa mange stygge Dunster, der opvækker slig en Beængstelse, som om Hiertet sad imellem to Steene. Hvilken reen og Balsamisk Luft er derimod ikke her! Man aander saa frit, saa let, som om man havde afkastet Legemet, her faaer alle Sandserne ligesom nye Kræfter, Øyet styrkes paa det herlige Grønne; Øret kildres ved tusende smaae Fuglers ukonstlede Sang; og Naturens jevne og mageløse Skiønheder, opvækker Følelser, der drager os til Eftertanke og Erkiendtlighed. I alt dette giver jeg dem fuldkommen Ret, sagde Prioren, men alle disse Fortreele staaer det dem jo fridt for at nyde, paa hvilket af deres Sens Landsdser de vil. Siig mig, kiere Oncle, sagde Marquisen, om de har opholdt dem længe paa sligt et Sted; har de det, saa maae de nødvendigen indsee den store Forskiel imellem det og et Lysted. Paa det sidste er man sanke sin egen Herre, og paa det første er man en langt større Slave af sine Naboer, end man er af Moden i Paris; thi den Frihed, som man dog bruger der, vilde alle disse Landsbye-Junkere anse for Grovheder; al deres heele Væsen og Omgang er saa stift, saa afpasset, og saa eensformig, at jeg faaer Qvalmer, naar jeg

allene tænker derpaa. Jeg overdriver det ikke, kiere Oncle, naar jeg forsikrer Dem, at jeg har Dem baade mit Liv og min Lykksalighed at takke, dersom De vil have den Godhed for mig og forskaffe mig dette lille Paradiis, dette fortryllende Sted, som jeg saaledes har hæftet mit Sind og Hierte til, at dersom det ikke bliver mit, saa kommer man til at bære mig død ud af det; men dette maae jeg tillige sige dem, at jeg vil have det med Meubler og alt, ikke et eeneste Stykke maae røres af det Sted, det staaer paa.

Førend Prioren kunde svare hende, kom Presidenten tilbage, og havde Sericourt med sig, som han forestillede Marquisen, og hun gav sig strax i Snak med ham; for at give Prioren Leylighed til at tale med sin Ven. Han benyttede sig ogsaa af den til at fortælle Præsidenten den Lyst, der var overkommet Marquisen og at bede ham at lempe sig efter hendes Skrøbelighed; især da de maaskee af den kunde drage Fordeele i Henseende til Julies og Sericourts Giftermaal, siden han vilde være ham Borgen for, at med den samme Heftighed, som hun nu attraaede at kiøbe det, vilde hun om en ganske føye Tiid søge at blive af med det igien. Da de altsaa havde taget Aftale med hinanden om alle Ting, gik Prioren hen i en stor og skyggefuld Allee, hvor det ikke varede længe førend Marquisen kom hen til ham og spurte: om han havde et godt Svar til hende? Baade Godt og Ondt, sagde Prioren; thi en vis Omstændighed, som har formindsket Vanskelighederne, jeg frygtede for paa Præsidentens Side, har derimod foroget den paa vores. Hvorledes kan det være,

sagde

sagde Marquisen, jeg vil jo indgaae alle Vilkaar? Sagen bestaaer deri, svarede Prioren, at der er en Betiening ledig ved Hoffet, som Presidenten vilde kiøbe til sin Søsterson, den unge Baron Sericourt, men har ikke i den Hast kundet skaffe alle Pengene til Veye, ham mangler fem og halvtredsenstyve tusende Livres, og af Kierlighed til ham vil han skille sig ved dette Sted for den omtalte Summe, naar .... For fem og halvtredsendstyve tusende Livres, faldt Marquisen ham ind i Ordet, min Gud, det er funden for de Penge; O min kiere Oncle! jeg veed ikke, hvorledes jeg skal bevidne Dem min Glæde og Erkiendtlighed! Men hav dog den Godhed Frue, at høre mig ud til Enden, sagde Prioren, Vilkaarene er, at Pengene skal være betalte inden i Morgen Middag, og det seer jeg ingen Mueligbed til. Men hvorfor ikke, sagde Marquisen, hvad sagde vel det saa stort, om man tog sin Tilflugt til en Aagerkarl, og betalte dobbelte Renter paa nogen Tiid? De maae tage i Betragtning, sagde Prioren, at min Underskrift er nødvendig til saa betydelig en Summe, og derfor vover ingen, at indlade sig paa Vilkaar, som mit Embede forbandt mig til at angive; men jeg tænker .... Tys, raabte Marquisen, der falder mig noget ind. Da jeg vil giøre dette til mit Opholdssted, saa behøver jeg ingen Juveeler; vær derfor af den Godhed og skriv min Forvalter til, at han strax tager dem i mit Cabinet, og sætter dem til Pant for benævnte Summe, saa den kan være her forend i Morgen Middag. Deres Juveeler! sagde Prioren, som De finder saa stor en Fornøyelse i, at jeg ikke kunde over-

tale Dem til at give Julie hendes Farmoders, da' de sik deres Frue Moders til deres egne? Ja den Tiid, svarede Marquisen, vare de mig høyst nødvendige, og nu skal en Blomst være al min Prydelse. Men De maae betænke, sagde Prioren, at der vil næsten gaae et heelt Aar bort, inden de kan blive indløste igien; og derfor troer jeg, at det Middel, som jeg .... Ney; ney; faldt Marquisen ham atter ind i Talen, jeg vil intet andet betiene mig af, for at vise Dem, hvor vis jeg er paa, at jeg aldrig kan kiedes her.

Endskiønt Prioren var overbeviist om! det Modsatte, saa vilde han dog ikke sige hende imod, men førte hende hen til Præsidenten, der uden at indlade sig med hende om Kiøbet og Vilkaarene, allene forsikkrede hende hvor høyligen hans Forfængelighed smigredes ved den Behag hun fandt i hans Eremitage; og hun bad ham stedse at ansee sig, som Herre over den, og forunde hende den Fornøyelse at være hendes Giest, saa længe Ferierne varede. Morgenen derpaa erindrede Prioren hende om Julies Afhentelse, men hun havde saa meget at bese endnu, og saa travelt med at belave sig paa at være Vertinde om Middagen, at hun bad Prioren at kiøre allene til Klosteret, og undskylde hende med sin nye Indretning hos sin Svigerinde, med den Forsikring, at da de nu vare hinanden saa meget nærmere, saa skulde hun troeligen indhente det Forsømte. Prioren, under Paaskud at have noaen til at snakke med Underveys, tog Sericourt med sig til Klosteret for ikke at lade Marquisen være Vidne til den Bevægelse de unge Elskende

de vilde sættes i ved at nærme sig hinanden for første gang uden at Tralværket giorde Skillerum imellem dem. Efter at Julie havde sagt sin Tante det ømmeste Farvel, og bekommet Velsignelsen, samt de fornuftigste Forholds Regler af hende, førte Sericourt hende i Vognen, og efter at Julies Graad var bleven lidet stillet, underrettede Prioren de unge Elskende om Maaden de skulde omgaaes hverandre paa, indtil han havde faaet hendes Moders Samtykke til deres Forbindelse. Marquisen viiste sig lige saa indtaget af sin Daatters Selskab, som af sit Opholdssted, og disse fem Personer havde tilbragt ti til tolv Dage paa den behageligste Maade, uden at det en eneste gang var falden Marquisen ind, at Eremitagen kunde forskiønnes. Men efter deres Forløb begyndte hun at tale om, at den Hække burde tages bort her, og de Træer at skieres igiennem hist. Nu syntes det altsaa Prioren Tid at komme Sagen nærmere, hvorfor han sagde hende, at siden hendes Lyst til Eensomheden vilde holde Julie fra at komme i den store Verden, saa syntes ham, at det ikke var ilde giort at tænke paa en Forbindelse imellem hende og Baron Sericourt, siden det syntes, som om disse to unge Mennesker gad gierne seet hinanden; men Marquisen havde saa nyeligen smagt den Lyksalighed at være Moder til saa fuldkommen en Daatter, at det var haart og gruesomt, at hendes ømme Hierte skulde saa hastig berøves et kiert Barn.

I de første Dage havde Marquisen drevet meget stærkt paa Kiøbe-Contractens Underskrivelse, men da Notarius ikke

havde udstædet den endnu, saa kunde det ikke skee; og hans Seendrægtighed var saa stor, at Marquisen imidlertid opdagede tusende Feyl ved Stedet, hvoriblandt dette var een, at det laae saa langt fra Landeveyen, at man ingen Mennesker saae eller hørte. Vel giordes der hende den Indvendning, at Navnet: Eremitagen forkyndte at det laae eensomt, men hun fandt, at et andet Navn havde giort det samme, og Stedet vunden uendelig meget derved, om det havde lagt Folk nærmere. Marquisen blev altsaa sat i den glædeligste Forundring da hun saae en Bissekræmmer en Dag at komme ind paa Gaarden; hun gav sig ikke Stunder til een af Tienerne meldte ham, men aabnede Vinduet og kaldte ham op. Hans heele Kramkiste maatte for Dagen; meget vragede hun, meget roesede hun, og adskillige Ting satte hende i Henrykkelse. Bissekræmmeren, som forstod sit Haandværk, losede mange Penge, men da han nu merkede, at han ikke kunde snakke hende meere paa af sin Kram, saa sagde han, at han havde endnu en Raritæt, som han kun lod komme for Kienderes Øyne, men som han ønskede maatte staae hende an, da han gierne vilde tabe noget, allene for at bringe saa rart et stykke i saa ædelmodig en Dames Hænder. Derpaa kom han frem med et Chinesisk Skrin af Skilpade med Guld og Perlemoer indlagt og Guld Hængsler og Laas. Naar man aabnede det, sat der midt i Laaget et lidet Speil, saa kunstig sleben, at det forestillede den der besaae sig i det, som den fineste Miniatur-Malning, og det øvrige af Laaget var opfyldt med smaae Elskovs Guder, der syntes smilende at vinde Rosenkrandse om den, Speylet

fore-

foreſtillede. Imedens hun glemte ſig ſelv ved dette Syn, trak Biſſekræmmeren et Bræt ud paa den venſtre Side, og viiſte Marquiſen, at Skrinet var indrettet til at giemme Juveeler i. Hvad koſter dette mageløſe Skrin, raabte hun? og da otte Louis d'ors vare hans udlagde Penge, ſaa havde det jo været ſyndigt at tinge ham noget af. Dette Skrin var nu det nydeligſte af alt hvad hun havde ſeet, og de faa daglige Smykker hun havde, maatte ſtrax pilles af for at lægges i det, men de forſloge ikke til at fylde et lille Hiørne. Hvor ſtærk ſavnede hun nu ikke ſine Juveeler; hvilken Vellyſt at ſee dem ſpille imellem det ſorte Atlaſk i en fortryllende Orden! og hvad var meere naturligt end at lade Prioren bede, at han ſtrax maatte komme til hende. Hun lod ham neppe ſlippe inden for Døren, førend hun raabte: O min beſte Oncle! Jeg har Deres Hielp høyligen fornøden; thi jeg maae endelig have mine Juveeler inden Aften; forſkaf mig dem, jeg beſrær Dem derom ved alt det, De har kiereſt i Verden. Deres Juveeler, Frue, ſagde Prioren, det er mig reent umueligt. Det maae være mueligt, ſvarede hun; thi naar ikke nærmere er, ſaa er Kiøbe-Contracten ikke underſkrevet endnu, og da det dog hedder, at Præſidenten allene har ſluttet den af Føielighed for mig, ſaa kan han jo beholde ſin Erimetage, og jeg faae mine Juveeler. Men er det et Forſlag, ſagde Prioren, ſom jeg med Anſtændighed kan giøre ham? Hvad bør han holde mig for, at jeg een Dag bruger Venſkabs hele Magt for at faae ham til at overlade mig noget, og ſtrax derpaa overhænger ham for at tage det igien. Skyd hele

Skylden paa mig, sagde Marquisen, men nægt mig ikke Deres Biestand; kiereste Onele! De misbruger min Foyelighed, sagde Prioren, men jeg vil høre hvad han siger dertil. Noget efter kom han tilbage med den Efterretning, at Præsidenten var meget opbragt, og at han, for ikke at Verden skulde troe, at man havde ham for Nar, paa ingen anden Maade vilde begvemme sig dertil, end at hun skulde give sit Samtykke til en Forbindelse imellem Julie og Sericourt, da han vilde lade ham beholde det, for at det i Verdens Øyne kunde synes, at hun havde foræret sin Daatter Eremitagen. Gierne, sagde Marquisen; jeg vil strax underskrive Egteskabs-Contracten, og det ti for een, men ikke forend jeg seer mine Juveeler. Dem skal De faae i Morgen Middag, sagde Prioren. Ikke før? saade hun med et dybt Suk; nu det vil blive mig en suur Nat, jeg faaer vist ikke et Øye lukket i den. Da Juveelerne ikke havde været af Priorens Hænder, og det var Egteskabs-Contracten der var bleven opsat istedet for Kiøbe-Contracten, saa havde han gierne kundet braat det i Rigtighed strax, men holdt det dog raadeligere at bie til dagen efter. Marquisens Længsel efter at fylde sit Skrin tillod hende ikke at høre Contracten forelæse, men underskrev den strax, ønskede sin Daatter og Svigerson i største Hast til Lykke, og skyndte sig hen at bringe Juveelerne i Orden. Da de ikke alle kunde rummes i Skrinet, saa søgte hun sin Svigermoders fra, som hun gav Julie, og Dagen efter hendes Bryllup tog Marquisen til Paris.

Da

Da nu ingen af Livets Omskiftelser meere vare fremme de for hende, undtagen Mangel og Armod, som hendes værdige Mand havde sadt hende i Sikkerhed for, saa begyndte hun alt meere og meere at blive sig selv til Byrde. Aarene formindskede vel ikke hendis Attraae efter Forlystelser og Selskab, men da hun ikke blev anseet i dem med de samme Øyen, som for en snees Aar siden, saa forøgedes hendes Ulyst og Kiedsomhed dagligen. Hun havde saa reent udtømmet alle de tomme Forlystelser, at ingen saa kaldet Tidsfordriv kunde meere røre hende, de, hvori hun ikke trængte til andre, kiendte hun ikke, Moden selv kunde intet Nyt forskaffe hende; thi de fleeste af de, som kom op, erindrede hun sig at have brugt i sin Barndom; af Hunde, Katte, Fugle og alle de Dyr, som de Skiønne setter Priis paa, havde hun et umaadeligt Antal, men hun manglede Tilflugt hos sig selv, den eneste Lykfalighed der er tilovers for Mennesket, naar det har igiennemlobet Forlystelsernes Kreds, men som til de Letsindiges og Ubetænksommes Straf, er en Skat, der fra Ungdommen af maae begyndes at sankes paa, dersom de ikke med Frøen i Fabelen vil svelte heele Vinteren, fordi Sommeren er tilbragt med at synge. I denne høyst ubehagelige Forfatning naaede Marquisen af Viremont sit Syv og Tyrretyvende Aar, uden at have talt dem, eller var kommen til Eftertanke i dem. En Morgen, da hun næsten ingen Søvn havde havt heele Natten, og i Følge deraf den Ulyst, der fulgte hende overalt, var meget større end sædvanlig, kunde hun ikke engang finde Behag i at overlade sit Ansigt

til sin Kammerpiges Omhue, som ellers var hendes første Forretning, men ligesom hun havde forladt Sengen, løb hun af et Værelse i det andet, og det store Øde, som hun bar hos sig, giorde hende alle Steder lige ubehagelige. I det samme blev hun det forømtalte Skrin vaer, der for lang Tid siden var sat hen iblandt andre ubrugelige Ting. Hun tog det frem, lukkede det op, men Himmel! hvilken Forandring underrettede det hende ikke om! Istedenfor den smilende Venus med blomstrende Kinder og tindrende Øyne, som hun pleyede at finde i Sveylet, saae hun en gammel gusten og rynket Kone, med indfaldne Kinder og matte Øyne, som de skielmske Elskovs Guder syntes at belee og forhaane med deres Rosenkrandse. Hun, hvis heele Glæde havde bestaaet i Forandringer; hun, som aldrig havde higet efter andet end Forandringer; hun kunde ikke blive den visseste og uundgaaeligste Forandring vaer uden den heftigste Forskrækkelse.

Hun gav saa forfærdeligt et Skrig af sig, at hendes Kammerpige hørte det, løb ind til hende, og fandt sin Frue ligge udstrakt paa Gulvet i en meget stærk Besvimelse. Hun kaldte et par af de andre Piger til Hielp, bragte hende til Engs, og sendte Bud efter Doctoren. Da han kom var hun allerede bragt til Live igien, men talede meget stærk over sig, og havde en heftig Feber. Der blev anvendt alle muelige Hielpemidler, men altsammen forgieves, og da hun endelig fik sin Samling igien, følede hun selv, at det vigtige Øyeblik ikke var langt

borte;

borte; hvorfor hun begierede at faae sin Skriftefader til sig. Udøvet Ondt vidste hun ikke at anklage sig for, men det Godes Efterladelse, til hvis Udøvelse Forsynet havde betroet hende Evne, ængstede hende overmaade, og hun havde gierne givet nogle af hendes lykkeligste Aar bort for een eneste ædel og dydig Handling, som hun kunde draget Trøst af i det Øyeblik, da Verden og al dens Herlighed forsvinder. Saa ofte hendes Øyne faldt paa Baroneſſe Sericourt, der ikke forlod hendes Seng, bad hun hende at forglemme, at hun ikke havde været Moder for hende, men allene erindre sig hendes Anger over denne Pligts Forsømmelse. Da hun tog Afskeed med sine Børn, bad hun dem at lade hende være en Advarsel for dem til at giøre deres Børn bekiendte med deres Pligter forend med Daarligheder, paa det de istedenfor at hiige efter Forandringer kunde berede sig paa at tage imod dem, som ved Naturens Lov vare unndgaaelige; og da hun derpaa havde meddeelt dem sin moderlige Velsignelse, forlangede hun at alle Tilstædeværende skulde gaae fra hende undtagen Prioren, der blev ved at trøste og opmuntre hende, indtil lidet efter Midnat, da den sidste og vigtigste Forandring foregik med hende.

Den falske Ven

eller

hertil og ikke længere.

Den
falske Ven
eller
hertil og ikke længere.

Don Varini, Helten i denne Fortælling, var født til Recanati et Handels-Sted i Italien, der ligger i det Pavelige Herredømme; hans Forældre vare af Tydsk Adel, men da hans Fader ingen anstændig Befordring kunde finde i sit Fædreneland, saa begav han sig til Rom i det Haab, at nyde den Lykke der, som han troede blev ham nægtet af en protestantisk Regiering, fordi han bekiendte sig til den Romerske Kirke. Han fremstillede sig for hans Helighed, som en Martyr for Religionen, og hans Klagemaal og vedholdende Bønner forskaffede ham og en maadelig Betiening paa det ovenmeldte Sted, hvor han i nogle Aar levede ganske roelig og fornøyet. Men da hans Familie hvert Aar voxede til, og alleting var overmaade dyrt til Recanati formedelst den store Folkemængde, som dens vidt udbredte Handel og især dens bekiendte Marked aarligen drog derhen; saa var hans Ind-

komstev

komster ikke meeee tilstrækkelig til Kones og Børns Underholdning, og han saae sig tvungen til at anholde om en bedre Befordring. Næsten hver Postdag sendte han en Ansøgning til Rom, hvori han paa det Bevægeligste afmalede sin kummerfulde Forfatning, men da alle hans Bønner og Forestillinger ikke frugtede, saa besluttede han at begive sig selv til Rom, for at forsøge om hans Nærværelse kunde udrette meere; og rev sig af en bekymret Kones og grædende Børns Arme i det søde Haab, snart at omfavne dem igien med dobbelt Glæde og Henrykkelse.

Ved hans Ankomst i Rom indsaae han meget hastig de mange og store Vanskeligheder, det vilde have for ham, at naae sit Ønske; han forestillede Cardinalen, som han skulde have sin Befordring af, sine trængende Omstændigheder paa det allerbevægeligste, og for at holde sig i en levende Erindring hos ham, indfandt han sig næsten hver Morgen i hans Forgemak; men han kom aldrig i det, uden at see der en mægtig og talrig Forsamling, der havde samme Anliggende, som han, og lige saa gode Grunde til at erholde Bønhørelse. Svaret, som Cardinalen med megen Mildhed og Venlighed meddelede dem; var ogsaa næsten ligelydende til dem alle, og bestod derl: at saa snart det var giorligt, skulde han have dem i Erindring. Imedens denne for sin Families Vel saa høyt bekymrede Fader fortsatte disse frugtesløse Opvartninger, lærte han at kiende Cardinalens første Secretaire; han fandt i ham en sand Menneskeven, og en Mand af en prøvet Redelighed, der, uden at giøre mindste Vind eller mange Løfter, anvendte al den

Magt

Magt, som hans Indsigter og Fortieneſter gav ham over Cardinalen, til at afhielpe de Elendiges Nød og understøtte Fortieneſter. Don Varinis Fader besluttede altsaa at aabne sit Hierte for ham, og lægge sin Forfatning blot for hans Øyne, som han og fuldførte og forskaffede sig derved en sand og oprigtig Ven; der ved at forvisse ham om al den Biestand, som det stod i hans Magt at bevise ham, tillige lagde ham Sagernes Beskaffenhed for Øynene, og overtydede ham om, at Cardinalen selv ikke var i Stand til at giøre det han vilde. Den Aabenhiertighed hvormed den gode Mand havde betroet Secretairen sine Omstændigheder, underrettede ham om, at Faderens Ophold paa et fremmet Sted maatte nødvendig berøve Familien det Nødtørftige, og tog derfor alle Leylighed iagt til at forbinde ham paa en Maade, som et ædelt Hierte ikke blues ved at imodtage; og endskiønt han beviiste ham virkelige og store Tieneſter, saa indklæde denne ædle Menneſkeven dem dog stedse saaledes, at det næsten syntes, som om Forpligtelsen var paa hans Side. Han erindrede tillige Cardinalen saa idelig og altid om at see ham hiulpen; og foreſtillede en Faders Sieleangſt over at see sine lide Mangel paa saa rørende og bevægelig en Maade, at Cardinalen høyt og helligen havde lovet, at hans Ønske snart skulde blive opfyldt; og denne redelige Talemand glædede sig i Haabet at kunde om nogle Dage give sin Ven den ønskeligſte og behageligſte Efterretning, da denne ulykkelige Mand blev en Morgen funden død i Tiberen, uden at de nøyeſte Undersøgninger kunde opdage, om slette Menneſker, Uforsigtighed eller Fortvivlelse havde foraarsaget denne Ulykke.

Man

Man kan bedre forestille sig end beskrive den Angst og Smerte, som der overfaldt den høyst beklagelige Enke ved denne bedrøvelige Efterretning, omringet af fire uopdragne og umyndige Børn; sin eneste Trøst og Støttestav berøvet; langt fra sine Venner og Paarørende; hielpeløs og forladt; et Rov for alle de Elendigheder, som Mangel har i Følge med sig; uden at eye en eneste Ven, som vilde trøste eller raade hende, og uden mindste Gnist af Haab til at see ind med i Fremtiden. Tabet af en elsket Ægtefælle, der sønderrev hendes ømme Hierte, fordobblede tillige hendes Pligter imod sine Børn; hun skulde nu baade være dem Fader og Moder, og fandt dog, at hendes Kræfter langt fra ikke vare tilstrækkelige at udrette det mindste til deres Gavn og Nytte. Hvem hun vendte sig til, hvem hun forestillede sin Nød, skyndte sig kun at rive sig løs fra hende saa snart som mueligt, uden at række hende en hielpsom og understøttende Arm; men uvirksomme og kolde Beklagelser var al den Hielp hun bekom. I denne gruelige Forfatning randt det hende i Sinde, hvad hendes ulykkelige Mand saa tidt og ofte havde skrevet hende om hans Vens Secretairens ædle og retskafne Hierte, og de store Prøver han havde givet ham paa hans usminkede Menneske-Kierlighed. Hun ansaae altsaa ham for den eneste Ven hun eyede i Verden, som hun enten kunde sette Liid til eller vente sig Biestand af, og hun haabede, at da hans Omhue for Faderen havde været frugteløs, han da med fordobblet Iver vilde antage sig sin Vens efterladte Enke og umyndige Børn. Denne Forestilling bevægede hende til at sælge hvad hun havde, og med Pengene, hun løsede af sit lidet Boeskab, at

beſtride Reyſe-Omkoſtningerne for ſig og Børnene fra Recanate til Rom. Hun ſatte ogſaa dette Forſæt i Værk uden at lade ham, ſom hun holdt for ſin Beſkytter, vide det ringeſte deraf, og om Morgenen efter hendes Ankomſt til Rom begav hun ſig med ſine fire Børn til Cardinalens Pallaſt. Uden at ſige ſit Navn begierede hun at faae Secretairen i Tale, og det førſte hun kom ind til ham kaſtede hun og Børnene ſig for hans Fødder, og med en Strøm af heede Taare ſagde hun: Signor! den ulykkelige Don Varinis Enke og Børn omfavner Deres Knæe, ſaa vel for at velſigne Dem for Deres imod en kier Mand og Fader beviiſte Godhed, ſom for at anraabe Dem om Hielp og Beſkyttelſe for ſig ſelv! Alt vores jordiſke Haab grunder ſig eene og allene paa Dem; Deres ædle og følende Hierte er vores eneſte Redning og Tilflugt, tillut det ikke for Ulykſalige, der ere hielpeløſe og forladte af alle! Secretairen blev ligeſaa bevæget over dette rørende Syn, ſom forundret over at ſee hende og Børnene i Rom. Reys Dem Signora; ſagde han og løftede hende op fra Jorden, De fornærmer baade ſig og mig i en lige Grad ved denne alt for vidt drevne Ydmyghed, der ſlet ikke var nødvendig for at give mig et Begreb om Deres ulykkelige Forfatning. Men derſom De har troet, at jeg kunde være Dem til nogen Nytte, hvorfor har De da ikke ſkrevet mig til? Hvorfor har De villet underkaſte ſig og Deres Børn en ſaa beſværlig og koſtbar Reyſe? Hun anførte ham derpaa ſine Aarſager dertil, og det Haab hun havde giort ſig, at hendes perſonlige Nærværelſe vilde være til meere Nytte; ſaa vel ſom den Tillid hun ſatte til ham, ſom ſin eneſte Ven og Beſkytter. I hvor

stærk, svarede han, at jeg end føler Deres tunge og beklagelige Skiebne, saa seer jeg mig dog ikke istand til at udrette noget klækkeligt for Dem og Deres, siden alt hvad jeg formaaer er at forestille hans Eminence Deres ynkværdige Omstændigheder; men det store Antal af ubønhørte Trængende, som allerede i lang Tid have sukket om Hielp, tilstæder ham ikke at give sin Medynk over Dem, den Grad af Virksomhed, som De ellers kunde formodet sig; Dog kan De forlade Dem til, at jeg med Fornøyelse skal biedrage til Deres Vel alt hvad jeg kan. Da hun havde takket ham spurgte han om Børnenes Alder, caresserede dem og forsatte dem adskillige Confectürer; hvorpaa han bad Moderen at blive i hans Værelser, indtil han kom tilbage fra Cardinalen, som han skulde ind til med nogle Forestillinger, og da han havde taget Papirene til sig, forlod han hende.

Den heftige Sindsbevægelse, som denne kummerfulde Enkes Adfærd og Synet af fire faderløse Børn, der ikke kiendte deres Tab, havde foraarsaget ham, stod saa tydeligen tegnet i hans Ansigt, at Cardinalen blev det vaer og spurgte: hvad der feylede ham? Han fortalte ham Aarsagen til hans bekymrede Udseende, og sluttede sin Beretning med disse Ord: Det er af den yderste Nødvendighed Deres Eminence! at der gisres noget til denne ulykkelige Families Beste; Det er Moderen reent umueligt at forsørge disse hielpeløse Børn med mindre hans Hellighed giver hende noget dertil; Venner eller Paarørende har hun ikke her i Landet, som kan tage sig af dem og det er derfor en Barmhiertigheds Gierning, som ikke allen-

er

er Deres Eminences ædelmodige Hierte værdigt, men den vil endog drage Himlens Velsignelser ned over Dem. De kiender mit Hierte alt for vel, svarede Cardinalen, til at tvivle om, hvor gierne og villigt det hielper; men hvad kan jeg giøre for denne ulykkelige Kone, da De veed hvor mange der allerede har Løfter om Naadesbeviisninger, og at jeg ikke er riig nok til at tage Hielpen af min egen Lomme. Man maatte see til at faae Børnene paa een eller anden Maade forsørgede, sagde Secretairen; og Enken hiulpen ved een af de mange mil de Stiftelser, som Rom frem for alle andre Steder kan bryste sig af. Er det Sønner eller Døttre, spurgte Cardinalen, som den ulykkelige Doa Varini har efterladt sig? Een Søn, og tre Døttre, svarede Secretairen. Atter en Vanskelighed, sagde Cardinalen; thi Sønnerne kunde man let skildt hende ved, vi har Seminarier nok hvor de kunde blevet opdragne, og saa kunde Moderen kommet ind i det adelige Enke Stiftelse, som nu vil finde mange Modsigelser, naar det skal tage mod tre Døttre tillige. Imidlertid skal jeg dog giøre for hende hvad jeg kan, og De maae give hende den Forsikring paa mine Vegne, at Sønnen vil jeg sørge for, og der er et halv hundrede Scudi til de andre Børn, indtil jeg kan faae udvirket noget bedre for dem og hende. Med hvor stor en Glæde og mange Velsignelser den forladte Enke hørte denne Tidende og imodtog Cardinalens Velgierning kan enhver let forestille sig, og, efter at hun havde forsikret sin ædle Talsmand om en evigvarende Erkiendtlighed, forlod hun ham og begav sig til sit Herberge. Kort Tid derefter tillagde Pa-

ven hende en aarlig Pension af sin egen Casse, og den unge Don Varini blev sat i et adeligt Seminarium.

Hvad enten nu Luften og Himmels-Egnen giorde denne Virkning hos Don Varini, eller Feylen laae i hans egen Natur, saa er dog saa meget vist, at han besad meget meere af Italienernes lumske og undersundige Sindelag, end af de Tydskes Aabenhiertighed og Redelighed, som han nedstammede fra, og hvis Blod flod i hans Aarer. Ærgierrighed og en umaadelig Egenkierlighed vare hans herskende Sindslidelser, og enten vidste han som Barn allerede saavel at dølge dem, at hans Foresatte ikke bleve dem vaer, og derved forsømte at drage de ypperligste Fordeele af dem ved at indskyde ham en priisværdig Attraae til at overgaae alle andre i Dyd og Fortienester, eller og vare de for skødesløse i at give Agt paa dem. Men hvilket som var, saa voxede de med ham, uden at drages hen til værdige Øvemeed, og det i slig en Grad, at han ansaae alle de Midler, hvorved han kunde forskaffe sig Velyndere og fremme sin Lykke, for gode og billige i hvor nedrige de end maatte være. Store Kundskaber og Indsigter erhvervede han sig ikke heller; og endnu mindre udmærkede han sig ved Flittighed, men hvor slet han endog bestod ved sine Examina, saa vidste han dog ved et paataget Skin af en frygtsom Ærbødighed og ved fremlokkede Taare, som han stedse havde i Beredskab, saa ofte han behøvede dem, at bilde sine Foresatte og Lærere ind, at hans bløde Sind giorde ham forvirret, og at han vidste meere end hans Øvefærdighed og Mistvivl om sig selv tillod ham at fremføre, især da han vidste over-

maade

maade vel at anbringe hvad han snappede op af andre; og under Skin af at raadføre sig ved tvivlsomme Leyligheder, smykkede sig med andres Meeninger og Undersøgelser, hvorfor hans Foresatte ogsaa forfremmede ham fra en Classe til den anden, uden at den øyensynligste Dueligheed formaaede at komme ham forbi. Han merkede alt for vel hvilke store Fordeele dette paatagne Skin forskaffede ham, og beflittede sig derfor ey allene paa aldrig at lade sig see i sin egen Skikkelse, men han naaede endog saa stor en Fuldkommenhed i at paatage sig hvilken han lystede, at han blev en virkelig Proteus; og havde siedse deres Meninger og Tænkemaade, som han vilde sette sig i Gunst hos. Beskedenhed, Afskye og Grue for Lasterne, og den stærkeste Følelse af Erkiendtlighed og Velvilligheed, var Masquen hvorunder han skiulede et opblæst, falskt, ærgierrigt, utaknemmeligt og hadefuldt Hierte, og førend han fuldendte sit tyvende Aar, havde han allerede bragt det saa vidt i Forstillings-Kunsten, at han aldrig saae sin Velgiører Cardinalen, uden at bevidne ham sin Taknemmelighed med vaade Øyne og hvor levende den Elendighed, som Cardinalens Ædelmodighed havde revet ham og hans Familie af, stod præntet i hans Forestilling. Denne stærke Følelse af Erkiendtlighed ansaae den ædeltænkende Cardinal, som en paalagt Forbindtlighed til at sørge videre for dette unge Menneskes Lykke, som han ogsaa giorde ved at tage ham ud af Semenäriet og bringe ham paa en Bane, hvor han haabede at kunde sørge videre for hans Forfremmelse, men førend det kunde skee døde Paven, og hos den nye havde denne værdige Mand ikke allene meget mindre

Indflydelse, men de, som stode i hans Gunst, frygtede for Cardinalen, og arbeydede derfor paa at faae ham fra Rom; som ogsaa lykkedes dem; thi han blev sendt, som pavelig Legat til Sicilien.

Dette var den første Leylighed hvorved Don Varini røbede sit uerkiendtlige Hierte; thi endskiønt den Post, man havde betroet Cardinalen var af den Beskaffenhed at den ikke kunde kaldes Unaade, saa indsaae den vidtudseende Don Varini dog meget vel, at der laae dem, som vilde have Roeret i Hænderne, overmaade megen Magt paa at faae ham af Veyen, og at i Følge deraf, den visseste Maade til at sette sig i Gunst hos dem, var den, at tale ilde om ham, især da hans Fortienester havde giort ham høyligen elsket i Rom. Saa snart altsaa nogen beklagede hans Tab, saa var Don Varini den første til at sige: at det, uagtet hans mange Fortienester, dog var vel, at han var kommen fra den Post som han havde bekiæd i den afdøde Paves Tiid, siden han ,var alt for selvraadig og myndig og greb alt for vidt om sig. Partiiskhed kunde han heller ikke frieskendes for; thi de, som han vilde vel, skulde og maatte forfremmes, om ogsaa Folk af ulige større Fortienester skulde settes tilbage Denne Lovtale var Belønningen, som Cardinalen nød for alle sine Velgierninger; men mærkede Don Varini at der var nogen tilstæde, som vidste, at Cardinalen havde været hans Velgiører, saa lagde han til med et dybt Suk: Der er intet i Verden, som kunde være mig haardere end denne Tilstaaelse, som Retfærdigheden aftvinger

ger mig; thi jeg og min Familie skylder Cardinalen saa meget, at mit Blod ikke kunde afbetale det, og Erindringen om hans Naade skal følge mig i Graven. Paa et Sted, hvor det vrimler af arbeidsløse Munke og Ordens Brødre feyler det aldrig paa Spøydere og Bretudere, saa at Don Varini ved Hielp af dem naaede tildeels sit Øyemeed; thi hans heele Forhold blev troeligen berettet, og han ansect som et fornuftigt og brugbart ungt Menneske, der besad Indsigter og Skionsomhed og i Følge deraf havde han ikke allene frie Adgang til de mægtigste Cardinaler, og de saa kaldte pavelige Fættere; men de brugte ham endog i adskillige Begivenheder, og jo meere lønlige de vare, jo meere holdt de sig ham forpligtede og sørgede for hans Befordring.

Der er neppe noget Sted i Verden, hvori der findes meere offentlige Guds Tienester og tillige meere offentlige og daarlige Forlystelser for Almuen, end i Rom. Det er aldeles ikke noget nyt eller usædvanligt der, paa et og det samme Torv, og paa een og den samme Tid at see en Munk med et Crucifix i Haanden at prædike Bod og Bedring, og heele Hoben til Trods for hans Veltalenhed, at forlade ham i det en Harlequin eller Polichinel med høy Røst indbyder den til at fornøye sig over deres Kunster. Det ansees som et Statskneb ved deslige Goglerier at bringe Almuen til at glemme den store Elendighed, der trykker den, og Brødets umaadelige Priis, men noget af denne Sammenblandning af Andagt og Forlystelser synes

næsten at strække sig til de Riige og Mægtige med, der dagligen lader læse Messer i deres Huuse, og under Maaltiidet maae have een eller anden Ting til at fornøye Øyet eller Øret, skiønt af en finere og ædlere Art end Almuen. En stor Deel unge Mennesker af begge Kiøn vinder altsaa deres Underholdning og baner sig undertiden Veyen til et rigeligere Udkomme ved at opvarte de Store ved Taffelet med Sang, Dands eller Musique; en ung Dreng paa fiorten til femten Aar, ved Navn Sebastiano blev i Særdeleshed meget roeset for den Færdighed hvormed han spillede paa Chitaren, saa at han dagligen var bestilt i de rigeste og mægtigste Huuse. Ved denne Leylighed, saae Don Varini Sebastiano meget ofte, og fandt saa stor Behag i ham, at han hverken havde Rist eller Roe førend han kom i nøyere Bekiendtskab med ham. Denne Behag forvandlede sig omsider til en voldsom Sindslidelse, og drog den skiendige Fortroelighed efter sig, for hvilken der faldt Ild ned af Himmelen til at fortære Sodoma og Gomorra. Endskiønt denne Last ansees med mindre Grue af Italierne end af alle andre Folkefær, saa føler dog alle Retsindige iblandt dem den største Afskye for de, der overgive sig til denne gruelige Last, og især ere de, overmaade foragtelige i Fruentimmernes Øyne. Don Varini, som vidste hvor uindskrænket en Magt det smukke Kiøn har over de til den eenlige Stand forbundne Prelater, torde paa ingen Maade vove at sette sig blot for dets Had, og skiulede derfor sin ugudelige Forstaaelse med Sebastiano under Venskabs ædle og hellige Navn.

Endskiønt

Endskiønt Don Varini ved sin forstilte Beskedenhed, Retsindighed og Kierlighed til Dydens og Pligternes Udøvelse allerede i nogle Aar havde bragt det meget videre end hans virkelige Fortieneſter gav ham Rettighed til, saa higede de han dog i sit Hierte efter en større og meere betydelig Lykke; men da han ikke kunde dølge for sig selv, at han ikke besad de fornødne Indsigter til at beklæde slig en Post som han attraaede, saa fandt han det nødvendig at pløye med andres Kalve, og sige efter hvad andre havde sagt, for at faae Anseelse af at have erhvervet sig Videnskaber. Da Latinen ikke var kommen dybt nok ind i hans Hoved til at kunde hente Kundskab hos Kilderne, saa besluttede han at gaae en Gienvey for at benytte sig af det, andre havde hentet hos dem; hvorfor han lagde sig efter det Franske Sprog, og forsynede sig af Franskmandens utallige Journaler med løse Begreber om alt det han ikke forstod det ringeste af, og dog ønskede at synes meget kyndig i. Hans tilbageholdne og undseelige Væsen giorde ham deri en overmaade stor Tieneste; thi da det forbød ham at føre Ordet, saa var han idel Opmærksomhed og syntes ligesom at hente Ordene fra deres Læber, som han vilde sette sig i Gunst hos. Hans flittige Læsning af næsten aanske ubekiendte Journaler havde giort ham den Nytte, at om han just ikke var fuldkommen hiemme i en lærd Materie, saa var den ham dog ikke ganske fremmet, men han var alletider istand til at anbringe een eller anden passende Anmerkning, og da den enten indeholdt et Biefald eller Bekræftelse paa dens Meeninger, som han talede med, der smigrede Egenkierlig-

heden, saa forskaffede han sig derved baade Anseelse af at vide meere, end han lod sig forstaae med og opdagede tillige andres svage Side til at drage Fordeele af den. Han blev ikke saa snart overbeviist om den store Nytte Journalerne vare ham til, førend han besluttede at leede sin Yndling til den samme Hæders og Lykkes Kilde, hvortil han havde en dobbelt Aarsag; thi først blev ved ethvert Æres Trin, som han steg høyere, Afstanden imellem ham og Sebastiano større, og i Følge deraf deres store Fortroelighed alt meere og meere mistænkelig; og dernæst var det overmaade nødvendigt for ham, at see sin Yndlings Vilkor sat paa en bedre og vissere Fod; thi hans Indkomster vare saa maadelige og uvisse, og hans Udgifter saa lidet indrettede efter dem, at Don Varinis Finandser vare i en meget stor Uorden, forti han holdt det for sin Pligt ikke at afslaae den noget, som bevilgede ham alle Ting. Det første Sebastiano havde forsynet sin Hierne med et temmeligt Forraad af Journal-Viisdom, begyndte Don Varini at antage sig ham offentlig, og ved alle forekommende Leylighed at raabe paa det store Pund Naturen havde nedlagt hos ham, og den ædle Tænkemaade, der hævede ham uendelig høyt over den Stand han var født i. At det var et Genie, der fortiente al muelig Opmuntring og en himmelraabende Synd, m det ikke blev draget frem for Lysetsiden han af en blot ædel Tilbøyelighed og uden nogen anden Understøttelse end hans egen Flid og naturlige gode Begreb havde forskaffet sig slige Kundskaber og Indsigter, som mange af dem, der fra Ungdommen af var holdt til Stu-

deringer,

beringer, ikke kunde roese sig af. I det mindste giorde han sig en Ære af at tilstaae, at Sebastiani gode Egenskaber hav e sat ham i Forundring og Henrykkelse, og havde saaledes bem.ret sig hans Opmærksomhed, at den, ved en nøyere Kundskab om hans Fuldkommenheder, havde forvandlet sig til saa ubrydeligt et Venskab, at han med Fornøyelse vilde anvende alt sit for at hielpe ham videre, siden han troede at giøre sig derved fortient af sit Fædreneland. Til at bekræfte dette Udsigende var det nødvendigt, at Sebastiano maatte viise sig i det Lys, hans Ven havde sat ham i; men paa det han ikke skulde fremstille sig, som en livagtig Copie af hans Beskytter, saa var han ligе saa villig til at legge sin Viisdom for Dagen, som Don Varini var vaaholden paa sin, og beraabte sig derfor ideligen paa store Autores til at bekræfte sine Meeninger med, endskiønt han kun havde læst meget faa af dem, og det, som værre var, forstaaet endnu færre.

Den afdøde Pave, som med megen Smerte havde seet at Vankundighed tog alt meere og meere Overhaand i Italien, havde givet sig megen Møye for at opelske Videnskaberne, og den nye traadte troeligen i hans Fødspor. Især var hans Omhue henvendt til Universitetet, der bær Navn af Sapienza; som der næsten ingen kom til, siden Jesuiterne, ved det saa kaldede Collegium Romanum, droge alle Tilhørene til sig og forøgede derved deres Magt og Anseelse. For altsaa at bringe Sapienza til den Anseelse igien, som det havde havt førend Collegium Romanum var bleven stiftet, tillagde hans Hellighed det store Indkomster, for ved de Studeren-

des

des rigelige Udkomme at lokke unge Mennesker af rare Sinds Gaver derhen; og for at giøre Opmuntringen desto større, gav han dem sit hellige Løfte paa at de, som der udmerkede sig ved Flid og Duelighed skulde aflægges med de beste Benificier. Don Varini hørte ikke saa snart tale om denne Forandring førend hans heele Attraae stod til at bringe sin elskede Sebastiano an paa en fordeelagtig Maade til Sapienza. Da de Studerende skulde inddeeles i visse Classer, hvoraf de sidste rettere kunde kaldes Discipler end Studentere, saa havde det ingen store Vanskeligheder havt at bringe ham i een af dem; men Kierligheden til hans Yndling paastod, at han ikke med Ære kunde gaae ind i nogen anden end den første. Hans Hellighed havde overdraget en ærværdig Biskop, om hvis Redelighed og Retsindighed heele Verden var overbeviist, at besørge de nye Stipendiers Udeeling, med de ham dertil forordnede Medhielperes Samtykke; og da hans Helligheds fornemste Øyemeed med dem var at bringe de skiønne Videnskaber i Flor igien, der nasten vare uddøde i Rom, som forhen havde været deres egentlige og rette Hiem, saa skulde ogsaa de, som havde de største Gaver til dem, være meest berettigede til de største Stipendier, og paa det ingen Misbrug skulde løbe ind saa skulde de, som anholdt om dem, indgive Prøvestykker, hvorefter deres Duelighed skulde bedømmes. Saa kiært, som det var Don Varini, at de saa kaldte skiønne Aander skulde have Fortrinet, siden han troede, at det var lettere at give sig Anseelse af det Skiønne end af det Grundige, saa ilde var han derimod tilfreds med at der skulde giøres Prøver; Han vidste, at han ikke havde Indflydelse nok hos dem,

der

der skulde domme, til at faae dem af Meening med sig, og indsaae tillige, at om endog det, som hans kiere Sebastiano kunde snappe op hist og her, fandtes lige saa godt, som andres eget i en Videnskab, der saa længe havde været forsømt, saa vilde dog Bispens Retsindighed, naar endog Fortienesterne syntes lige, bringe ham til at give den Fortrinet, der længst havde dyrket Muserne, og i Følge deraf Sebastiano sat tilbage, dersom han ikke bekom en kraftigere Understøttelse end hans, og den syntes ham umuelig at faae, med mindre han kunde forskaffe ham en Ven, der vilde igiennemsee, rette og forbedre hans Prøve Arbeyde; men dertil udkrævedes ikke alene gode Indsigter, men det maatte tillige være en Person, som ikke selv kunde drage Fordeele af den pavelige Naade. Alle disse Vanskelligheder havde bragt en hver anden end Don Varini til at staae fra sit Forsæt, men hans rænkefulde Siel vidste snart at udfinde et Middel til at rydde dem af Veyen.

Der levede et Menneske i Rom ved Navn Don Carlos der var nogle og tredive Aar, og som ved adskillige Værker i de skionne Videnskaber havde giort sig bekiendt. Han havde vunden Premier paa et par fremmede Steder, og den forrige Cardinal Padrona havde giort saa gunstig en Foresilling til Paven desangaaende, at hans Helligheb havde tillaet ham en aarlig Pension. Hans Levemaade var eensom og stille, hans Caracteer ædel og oprigtig, og endskiønt han kun havde faa Venner at roese sig af, saa holdt han sig dog fuldkommen skadesløs derfor, ved det at disse bestode af Roms agtbareste og

velfor-

velfortienteste Mænd; især havde den for omtalte Biskop saa sand en Høyagtelse for ham, at han ofte indhentede hans Betænkninger over det han havde selv skrevet, saa snart det var Italiensk, siden han berømtes for at skrive det meget zirlig. Han havde overmaade stærke Følelser, hans Hierte bløde ved andres Lidelser, og han var aldrig gladere end naar han kunde beviise Tienester; men disse varme Følelser for andre havde giort ham til en Art af Sværmer i Venskab, som han holdt for den største jordiske Lykkalighed. Han havde elsket med al den Hæftighed, som den varme Luft indskyder, men da Døden havde berøvet ham sin Elskede, saa havde han sagt Kierligheden for evig Farvel, hvorved hans Sværmerie for Venskab var bleven forøget. Han var langt fra ikke riig, men da han opholdt sig hos sin Moder, hvis Trøst og Glæde han udgiorde, og der var udsat hende et anstændigt Udkomme, som Enke, saa søgte han meere at vinde Ære end Fordeele ved sit Arbeyde; og kunde anvende sin tillagde Pension efter sit følende Hiertes Drift.

Denne Don Carlos besluttede Don Varini at giøre til Redskabet, der skulde fremme Sebastiani Lykke; thi han var alt for listig til at han ikke af hans Skrifter skulde have opdaget hans Sværmerie for Venskab, og ved dets hellige og agtbare Navn besluttede han at lokke ham i sit opstilte Garn. Han havde adskillige Gange været i Selskab med ham, men da Don Varinis tilbageholdne, tvungne og snigende Adfærd just var det Modsatte af Don Carlos frie, aabne og fortroelige Omgang, saa havde Don Varini været ham saa modbydelig,

delig, at uagtet han ideligen nærmede sig ham med meget smigrende Lovtaler, saa brød Don Carlos dog baade dem og Samtalen af saa hurtig, som Velanstændigheden tillod det, siden han mistænkte ham for et falskt og underfundigt Hierte. I hvor krænkende dette Forhold end var for Don Varinis Egenkierlighed, saa laae der ham dog alt for megen Magt paa, at komme i nøyere Bekiendtskab med Don Carlos til at lade sig afskrække ved hans udviiste Koldsindighed og overtalede derfor een af deres fælleds Venner at føre ham hen til Don Carlos. Han, som var opdragen i den store Verden, besad alt for megen Levemaade til at han ikke saa vel af Agt for den Vens, der havde ham med sig, som og for sin egen Æres Skyld, skulde have taget vel imod ham, uagtet at hans Høflighed gik ham meget mindre fra Hiertet end sædvanligt; og han underholdt sit Selskab med al den Munterhed og Tækkelighed, der var ham naturlig. Dagen efter indfandt Don Varini sig hos ham igien, og anførte til sin Undskyldning, at om hans Komme var til Uleylighed, saa maatte han henregne det til en af de Besværligheder, der vare en naturlig Følge af udmerkede Fortieneſter, siden Fortryllelsen, hvor med saa indtagende en Omgang drog Sielen til sig, bragte Personer af mindre Gaver til at glemme, at Forsøyelsen, saa vel som Nytten af Samtalen var allene paa deres Side. Med denne forstilte Henrykkelse fortsatte Don Varini Bekiendtskabet, og indfandt sig ikke allene dagligen, men undertiden endog to til tre gange om Dagen hos Don Carlos, og da han var ideline Besøgelser underkastet, især af Fremmede, som Nysgierighed drog til Rom, saa havde han giort sig det til en

Regel

Regel, at lade dem, som vare hos ham, selv bringe Materien til Samtalen paa Bane.

Saa ofte altsaa, som Don Varini var allene hos ham taledes der næsten aldrig om andet end Menneskekierlighed, og den Belønning Dydens og Pligternes Udøvelse har i Følge med sig, endog da naar Velgiort blev allervarst belønnet. Don Carlos, der talede af Følelse og Hiertets Overbeviisning udtrykkede den Lykkalighed, der ligger i Hiertets Vidnesbyrd om at have handlet ret, paa saa rørende en Maade, at Don Varini, der stedse havde nogle Taare i Beredskab, troede at skylde hans Veltalenhed dette Offer. For nu at sette sig selv til en ringere Classe af dydige Mennesker end den, Don Carlos hørte til, og dog tillige at giøre sit Hierte Ære paa en anden Kandt, saa sagde han: Men da Uerkiendtlighed er den skammeligste og forteste blandt alle Laster, saa synes mig, at den nødvendig maae svække Nidkierheden til at giøre vel; og Fortrydelsen over at have spildt sin Godhed paa Uværdige, maae ufeylbarlig indtage Velvillighedens Sted i et ædelt Hierte. Saa snart det virkeligt fortiener dette ærefulde Navn, svarede Don Carlos, saa kan slig en Fortrydelse aldrig finde Sted; thi den kan kun avles af et skuffet Haab, og kan i Følge deraf ikke heller føles af den, som allene har fulgt sit Hiertes Drift, uden Hensigt til Vederlag eller nogen anden Belønning end som den, der ligger i den store Tanke, at have været Redskabet i Forsynets Hænder til at fryde et Væsen, som er begavet med de samme Siels Evner og Følelser, som vi, og er bestemt til den samme uendelige Glæde

og

og Fuldkommenhed, der er en sand Christens fornemste Øyemaal. Det er høyt, det er ædelt tænkt og Don Carlos fuldkommen værdigt, sagde Don Varini; men er det dog ikke baade smerteligt og anstødeligt for Egenkierligheden at have ladet sig føre bag Lyset af et falskt Skin, og det skeer dog virkelig, naar man spilder sine Velgierninger paa Uværdige? Et Menneske, sagde Don Carlos, kan meget gierne trænge til Hielp endskiønt han glemmer at takke, naar han har bekommet den, og da Menneskevennen ikke attraaer andet end at giøre Trængende Biestand, saa bliver han heller ikke bedraget. Desforuden veed jeg ikke, om en fornuftig Egenkierlighed vilde finde sig saa meget fornærmet ved at være bleven det, siden den Høyeste har forbeholdt sig selv at randsage Hierterne. Jeg for min Part giør mig i det mindste ingen Skam af at tilstaae, at jeg er meget let ført bag Lyset; thi man dømmer almindeligen andre efter sig selv, og den, der ikke selv bruger Ranker, troer det nødig om andre. En al for nøvagtig Undersøgelse viiser meere Mistanke end Forsigtighed, og da Mistanke er en stor Plage, saa giør jeg mig en Fornøyelse af at troe alle vel, indtil man giver mig Anledning til at forandre mine Tanker, men saa let, som jeg lader mig bedrage den første gang, lige saa vanskeligt er det at kunde giøre det oftere; dog forstaaer jeg ingenlunde derunder, at jeg ikke skulde findes villig til at bevise en saa kaldet Uerkiendtlig Tieneste, saa ofte det stod i min Magt, siden jeg ikke anseer Udeblivelsen med en Tak, som jeg hverken fordrede eller ventede, for et Bedragerie. Don Varini opløftede denne Tænkemaade til Skyerne, og prisede sig overmaade lykkelig ved en Persons

Omgang, som han aldrig forlod uden at finde sit Hierte og sin Forstand forbedret, og efter hvis Forhold han vilde giøre sig en Ære af at indrette sit for saa vidt det stod i hans svage Kræfter.

I hvor stærk man end troer at have undertvunget Egenkierligheden, saa drager den os dog uformærkt paa deres Side, som viiser enten en virkelig eller forstilt Høyagtelse for os, hvorved vi forbindes til at troe det beste om dem, der tænker vel om os, og saaledes gik det ogsaa Don Carlos. Den Henrykkelse hvormed Don Varini nærmede sig ham, den Iver og Længsel hvormed han søgte hans Omgang, den Opmærksomhed hvormed han ligesom sankede Ordene fra hans Læber og alle de ædle Følelser, som han saa mesterlig vidste at paatage sig, udslettede efterhaanden det maadelige Begreb, som Don Carlos havde giort sig om ham, og han bebreydede sig selv en Overilelse i at have dømt ufordeelagtigt om et Menneske, som han ikke kiendte noye nok dertil. Vel fandt han endnu hans Lovtaler og Udraab ved mange Leyligheder at være alt for overdrevne, og bar derfor en lønlig Tvivl om deres Oprigtighed, men saa snart han paa det noyeste undersøgte hvad Fordeele Don Varini kunde have af at hykle for ham, saa fandt han, at alt det der stod i hans Magt at giøre for ham, var saa intetbetydende Ting, at han maatte rødmes paa sine egne Vegne, om han kunde tiltroe noget Menneske saa nedrig en Tænkemaade, at det, for at nyde slige ringe Villigheder, kunde beqvemme sig til at forestille saa skammelig

melig en Hykler, og vise saa stor en Hengivenhed for den, som det ingen Agt eller Godhed følede for. Han vidste, at det Roesværdige, der findes hos dem, som vi bær Ynde st for har stedse en fordobbet Værd i vore partiske Øyne; og da hans Hierte vidnede med ham, at baade det og hans For hold fortiente Agt, saa tilskrev han det Overdrevne i Don Varinis Forhold og Udtryk hans stærke Følelser. Disse Forestillinger forenet med hans Sværmerie for Venskab, bragte ham paa den Tanke, at Forsynet i Don Varini vilde skienke ham den Ven, som han saa længe og forgieves havde ønsket sig, og at hans ømme Venskab skulde opfylde det Øde, som Kierligheden havde efterladt sig i hans Hierte. Dette Haab giorde efterhaanden den Virkning i hans Hierte, at Don Varinis Agt og Ømhed blev nødvendig til hans Lykſaalighed, og han tog imod ham med saa sand og oprigtig en Glæde, som den Don Varini udviste var falskt og forstillt.

Hidindtil havde Don Varini ikke i mindste Maade ladet sig merke med Øyemeedet til alle hans Opmærksomheder, han havde endog vogtet sig for at nævne Sebastiano i hans Nærværelse, men da han af alle Ting merkede, at Don Carlos fattede meere og meere Godhed for ham, saa besluttede han at gaae nærmere til Sagen og til den Ende drevede han en Dag Samtalen hen til Venskab. Ridderlige Bedrifter bragte aldrig Don Quixote i en stærkere Henrykkelse, end Don Carlos blev sat i ved at høre Venskab nævne: Sielens heftige Bevægelse viste sig tydeligen i hans tindrende Øyne og blussende Kinder, og hans Følelser vare saa voldsomme, at om

han havde været stum, saa maatte deres Magt løsnet Tungens Baand. Don Varini havde derfor ikke saa snart udtalt forend Don Carlos brød saaledes ud: Hvor ofte belegges ikke et blot Bekiendtskab, ja endog Svirebrødre med det ædle og hellige Navn af Venskab og Venner, og hvor mange tilegner sig ikke denne Titel, uden engang at have mindste Begreb om Venskab, om denne store og rene Drift, om denne søde Følelse, der er saa uendelig høyt over Sandsernes Herredømme, og et virkeligt Forsmag paa den Lyksalighed, der er bereed de Dydige. De allene kunde smage den Englevellyst, der ligger i det sandt Venskab, men da dets Pligter ere saa mange og store, saa holdt jeg den for det lyksaligste Menneske paa Jorden, der kunde roese sig af at eye en Ven. Endelig, sagde Don Varini smilende, er der dog een Post, hvori jeg har høyere Tanker om den menneskelige Natur, end den ædle og fornuftige Don Carlos; thi jeg troer, at der ere mange Hierter dannede til Venskab, og at der ikke behoves videre for dem til at blive Venner, end at lære at kiende hinanden, da de bliver sig selv Flint og Staal til at tænde denne hellige og uudslukkelige Lue i deres Barm; thi sig mig, de som kiender Dryfiedrene i den menneskelige Barm saa vel, om de virkelig holder det for umueligt, at et Hierte, der var dannet til at føle og nyde Venskabs Sødheder, ikke kunde forskaffe sig en Ven? Jeg nægter ingenlunde svarede Don Carlos, at der jo findes sande og oprigtige Venner, endskiønt de ere meget rare, fordi Hundrede kunde have alle de fornødne Øyner til Venskab, uden at træffe paa een, som de kunde træde i dette hellige Forbund med; men at man kan forskaffe sig en Ven, tvivler jeg meget

meget om. Velgierninger paa den eene og Erkiendtlighed paa den anden Side kan vel, som man kan see paa fornuftige Forældre og velopdragne Børn, knytte et Baand, som ligner Venskab, men svarer dog ikke fuldkommen til det Begreb, jeg gior mig om det, endskiønt jeg tillige troer, at Forpligteren i saa Fald, kan meget for kan kaldes og være Ven, end den Forpligtede. Men af hvad Grund troer De det, spurgte Don Varini? Fordi et sandt Venskab, svarede Don Carlos, efter mine Tanker, hverken bør, eller kan have nogen anden Grund end den fuldkomneste Høyagtelse; og det er først efter at man har anstillet den nøyeste Undersøgelse om den, som en uvilkaarlig Følelse drager os hen til, og i hvis Vel og Vee vort Hierte tager Deel uden at vide hvorfor, og virkelig er agtværdig, at man bør overlade sig til denne lønlige Drift, uden hvilken Venskabet aldrig kan blive hvad det bør være; fordi Høyagtelsen er for kold en Følelse til at meddeele Hiertet den Varme hvormed en Ven skal elskes; og uden Høyagtelse er Forbindelsen ikke Venskab, men et letsindigt og fordærveligt Samfund. Denne lønlige Drift forenet med Høyagtelsen kan have været Drivefiædrene til at giøre sig en anden forbunden; men kan neppe blive det hos den Forbundne, siden Følelsen hos ham ikke er uvilkaarlig, men grunder sig enten paa Egennytte eller Erkiendtlighed. Dernæst er Vægten af Forbindtligheder ganske stridig imod Venskabs Natur og kan aldrig have Sted i det; fordi jeg hører min Ven saa aldeles til og han mig, at det er Pligt og Skyldighed at giøre for sin Ven alt hvad mueligt er, ja endog at forekomme hans Ønsker, og disse Opmerksomheder, der føder og vedligeholder Venskabet, kan aldrig have den

den omme og frievillige Udseende hos dem, hvis Venskab man saa' at sige, har tilkiobt sig. Den er tillige en Hinder for den uindskeænkede Fortroelighed, der er tvende nøye forbundne Sieles sandeste Vellyst og uden hvilken intet Venskab kan bestaae; thi det første en Ven har noget, som han skal dølge for den anden, saa er Venskabet allerede svækket paa hans Side, og Frygten for at han maatte opdage det formindsker Kierligheden. Et sandt Venskab er tillige Rettesnoren for alle vore Handlinger; det er Baandet, der hefter vor Fod til Dydens Bane, og en Fakkel til at viise os Laster og Daarligheder i deres rette Skikkelse; thi den der føler for sin Ven det, som han bør, vil i ethvert tvivlsomt Tilfælde, ved enhver Fristelse til at handle uretteligen, sporge sig selv: vilde du have at din Ven skulde vide det? vilde det ikke svække hans Ømhed for dig eller i det mindste bedrøve ham? og Forestillingen om at krænke sin Ven vil snart blive mægtigere end alle Fristelser. Men naar nu Venskab udkræver saa stor en Selvfornægtelse og en utrættelig Omhue til at tækkes og behage en Anden, saa er det tillige høyst nødvendig at der maae være en Overeensstemmelse i Tilbøyeligheder og Tænkemaaden; og den er saa forskiellig hos Menneskerne, at der iblandt hundrede, som havde alle de andre Egenskaber, der udkrævedes til at være Ven; neppe findes to, som stemme overeens i denne vigtige Post, og i Følge heraf maae de ogsaa tilstaae mig, at denne store Gave af en sand Ven er en Velsignelse, som Forsynet skienker meget faa.

Da

Da Don Carlos holdt op at tale, syntes Don Varines Barm at være saa beklemt at han forgieves arbeydede, for at faae Ordene frem; hans Bryst hævede sig, og Taarene strømmede ned af hans Kinder. Endelig tvang han sig til at faae disse Ord frembragte: O min velsignede Don Carlos! vidste De hvilken Glæde, og tillige hvilken Kummer der arbeyder i mit bespændte Bryst og næsten knuser det! Don Carlos blev inderligen rørt over hans Tilstand; han nærmede sig ham, tog ham kierligen ved Haanden, og bad ham med de ømmeste Udtryk, at udøse sin Kummer i hans Barm, om han troede at det kunde forskaffe ham Lindring, at han tog den sandeste og oprigtigste Deel i hans Smerte. Ja; raabte Don Varini, og slog begge sine Arme om Don Carlos; Ja, ædelste Siel, jeg vil, naar De tillader det, legge mit Hierte ligesaa blot og bart for Deres Øyne, som det er for den Allerhøyestes, og jeg giør Dem for hans hellige Aasyn den dyreste Eed, at jeg i mit heele Liv vil lade mig veylede af Dem, dersom De vil værdige et Menneske deres Agt og Omhue, der i Sindsgaver og Fuldkommenheder er saa uendelig langt under dem, men som tillige giør sig en Ære af at tænke og føle som de. Fra det Øyeblik af, at jeg kunde tænke fornuftig, har mit høyeste Ønske og min eeneste Attraae været den, at eye slig en Ven, som De har beskreven; jeg har giort mig de samme Begreber om Venskab, som De, uden at jeg var i Stand til at udvikle dem', de føledes, men jeg kunde ikke forklare dem. Da jeg nu blandt alle mine Bekiendtere ikke fandt en eeneste, hvis Følelser svarede til mine, saa søgte jeg at bilde mig selv ind, at det var et Skyggeverk, der var dannet af en ophidset Indbildningskraft; men

følede deskuagtet Savnet og Nødvendigheden det var for mit ømme Hierte at eye en Ven, som jeg kunde deele mine Henrykkelser med, og det i slig en Grad, at jeg ikke kunde opgive Haabet om denne Skat, uden at opgive al Haab om Lykkaligheb, hvorfor jeg besluttede at anvende mine yderste Kræfter, for at komme i Besiddelse af den. Efter min Tænkemaade er der ingen skammeligere og afskyeligere Last til, end Uerkiendtlighed; en paalagt Forbindtlighed sætter mit Hierte i den hæftigste Bevægelse, saa det hverken kan smage Glæde eller Lykke førend det har fundet Leylighed til at lægge sin Følelse over den for Dagen. Jeg har sagt Dem, at min Fader søgte Tilflugt hos hans Helligheb, da han mærkede, at hans Religion gior ham forhadt i hans Fædreneland, men da han kun nød en maadelig Befordring her, saa kunde han ikke heller alletider følge Hiertets Drift. Især beklagede han sig meget ofte over, at han var ikke i Stand til at belønne en gammel Tieners udviiste Troeskab og Kierlighed, saaledes som han ønskede, og det som jeg i den Anledning hørte af ham, giorde saa stærkt et Indtryk hos mig, at jeg lovede ved mig selv at afbetale denne Gield om jeg nogensinde kom istand dertil, og ved hver en liden Forfremmelse jeg nød, syntes jeg ikke at føle nogen anden Glæde over den end at komme dette Maal nærmere. Jeg begyndte altsaa at erkyndige mig om ham, men alt det jeg kunde opdage var det, at han et Aars Tiid for min Faders Død havde giftet sig, og havde levet ganske vel et par Aar efter, men om han var død eller havde begivet sig til et andet Sted vidste ingen at sige mig. Forestil Dem nu, ædle Don Carlos, hvorledes min Siel kom i Bevægelse, da jeg en Dag hos en af de

pavelige

pavelige Fættere, gav mig i Snak med Sebastiano, som skulde spille der, og hørte af ham, at han var en Søn af den saa længe eftersøgte troe Tiener, og at hans Faders Død havde tvungen ham til at vinde sin Underholdning med Chitaren. Jeg følede paa Øyeblikket min heele Forbindtlighed til at betale Sønnen det, som min Fader skyldede hans; jeg giorde mig en sand Glæde af at opfylde denne Pligt, men da jeg tillige frygtede for at denne sværmende Levemaade havde fordærvet hans Hierte, saa foresat jeg mig, at undersøge det, førend jeg gik videre, og bad ham allene at komme hiem til mig. Han efterkom min Begiering Dagen efter, og jeg fandt ikke allene det ædelste, følsomste og oprigtigste Hierte hos ham, men endog et Begreb og en Skiønsomhed, der baade satte mig i Forundring og drog Taarene i mine Øyne, at saa stort et Pund, og saa ypperligt et Anlæg til at blive noget stort, skulde være tabt baade for ham og Verden. Mine Vilkaar tillod mig ikke at betale Lærere for ham; jeg tog altsaa den Beslutning at lære ham for det første det lidet, som jeg selv vidste, og havde ham deafor i alle hans ledige Timer bestandig hos mig, hvorved han ikke allene blev holdt fra Forføre'se og slet Selskab, men jeg forsøgede tillige mine egne Indsigter ved at underviise ham. Sæt Dem nu i mit Sted, og sia, om De havde giort, som jeg, eller om De havde opofret det, som De holdt for en Pligt, for at holde ham i den Afstand, som der ved tilfældige og udvortes Omstændigheder var imellem os i Verdens Øyne?

Ney; kiere Don Varini, svarede Don Carlos, jeg havde handlet just ligesom De, og det endog uden nogen anden Forbindtlighed end den, der paaligger ethvert Menneske til at hædre Fortieneſter hos hvem de endog findes. Dyden er den sande Adel, fra hiin har dette Fortrin sit Udspring, det var Fortieneſtens Belønning, og at det blev arveligt, var allene en Forbindtlighed, der blev paalagt Efterkommerne til at træde i Fædrenes Fodspor, og i det hæderlige Navn at have en daglig Paaminder til at vogte sig for at vanære det. Min Agt er meget lidet betydende, men da De synes at sætte Priis paa den, saa forsikrer jeg Dem helligen, at dette Beviis paa Deres ædle og rigtige Tænkemaade giver dem uendelig større Værdighed i mine Øyne, end de største Æretitler kunde tilveiebringe Dem; og endskiøndt enhver god Gierning fører Belønningen med sig ved Hiertets Overbeviisning om at have handlet ret, saa fortiener De dog endnu den, at see Sebastiano nyde de hærligste Frugter af Deres Omhue for ham. Deres Biefald, dydige Menneskeven, sagde Don Varini, er mig meere end heele Verdens; og gid de kunde læse i mit Hierte for at blive det vaer, som mig mangler Ord til at udtrykke; men jeg vil blive ved at opdage Dem min Forfatning. Min Omhue for Sebastiano, saa velsom vores daglige Omgang bandt mig alt nøyere og nøyere til ham, og uformærkt sneg sig det Haab i min Siel, at jeg i ham kunde forskaffe mig den Ven, der var saa nødvendig til min Lykſalighed. I denne Henrykkelse sagde jeg til ham, at han aldrig meere maatte nævne Forbindtligheder imod mig; jeg afmalede ham Sødheden i et oprigtigt Venskab; jeg

forsikrede

forsikrede ham, at han i alle Livets Begivenheder skulde finde den sandeste og ømmeste Ven i mig, at mit høyeste Ønske var at finde den samme i ham, og at dette hellige Forbund ophævede Forskiællen i vore Vilkor og gav ham Rettighed til at deele mine med mig, naar han paa sin Side viiste den samme Ømhed og Fortroelighed imod mig, som mit Hierte bar for ham. Han tilsvor mig det med Glædes og Erkiendtligheds Taare, og jeg smigrede mig med at eye denne saa længe attraaede Skat, men denne søde Drøm varede ikke længe. Jeg merkede snart, at han ikke følede det indtagende af tusinde smaae Opmerksomheder, der giør Venskabs største Tillokkelse, og da han ikke satte den behørige Priis paa dem, saa kunde han endnu mindre iagttage dem; og derved fik hans Forhold et koldt og skiødeslos Udseende. Jeg følede det uden at giøre ham den mindste Bebreydelse, jeg ansaae det deels for en overdreven Paastand hos mig selv, og deels tilskrev jeg det hans Ungdom og Uerfarenhed, men det, som De, fortræflige Don Carlos, sagde mig om Umueligheden i at forskaffe sig en Ven, er saa overtydende og overeensstemmende med mit Hiertes Følelser, at det gav mig den fuldkommenste Overbeviisning om, at jeg i Sebastiano aldrig vil finde den Ven, som udgiør mit Livs Lykfalighed, og det smerteligste herved er endnu det, at jeg ikke meere kan holde mine Fordringer for overdrevne, siden De tillægger Venskab de samme Virkninger og Bevægelser, som jeg stedse har forestillet mig dem, endskiønt mine Begreber ikke har været tydelige og udviklede. Mig synes, svarede Don Carlos, at dette meget meere burde glæde end smerte Dem, siden det kan give Dem Haab om at

finde

finde den Ømhed og Opmerksomhed hos en anden, som De savner hos Sebastiano. Det var et formasteligt Haab, sagde Don Varini; thi jeg anseer det næsten for en Umuelighed, at nogen anden end den ædle og fortræflige Don Carlos kan føle Venskabs Vægt og Forbindtlighed i saadan en Grad, og hvorledes skulde jeg fordriste migtil at haabe, at værdiges hans Venskab, da han ikke allene har saa mange Fuldkommenheder forud for mig, men maatte endog have Aarsag til at ansee mig som en halv Ven, siden jeg reent ud maae tilstaae, at saa længe Sebastiano ikke gior sig uværdig til min Hoyagtelse, saa længe maae jeg vedligeholde mit Venskab for ham. Saa uskatterlig en Priis, som jeg end sætter paa Venskab, sagde Don Carlos smilende, saa gaaer den dog ikke til den Grad af Sværmerie, at den orientalske Statsmaxime: Ingen Broder ved Tronen; skulde kunde gielde i denne Begivenhed. Jeg troer tvertimod, at denne ædle Følelses Fortræflighed og Oplostelse over Sandserne viiser sig egentligen deri, at end, skiont man elsker sin Ven med al den Varme og Hengivenhed, som den inderligste Kierlighed kan opvække, saa er den ikke allene befriet for Elskovs Paastand om at elskes allene, men den bringer os endog til at tage Deel i deres Vel, som Vennen elsker. Hvilken Tænkemaade! hvilken Engle-Siel! raabte Don Varini ligesom i Henrykkelse; men denne Fuldkommenheds Glands lader ikke blive Gnist af Haab tilbage hos dem, der seer, og føler, og glædes ved den, om nogensinde at komme til at ligne saa stort et Monster. O min velsignede Don Carlos! Her seer De et Menneske, der allene ved deres Venskab kan blive lykkelig, et Menneske der tænker, som De, der

føler,

føler, som De, der til sin Død er Dem frievillig Kierlighed skyldig, der til det sidste Øyeblik vil elske og ære Dem, men som i alle andre Ting er saa uendelig langt under Dem; kan De med alle hans Mangler og Feyl endda bære Godhed for ham? Er det første Sted og den beste Deel af hans Hierte Dem nok? Er det Dem nok, at han vil indrette alle sine Handlinger allene for at tækkes Dem? Er det Dem nok, at han ingen anden Villie vil have end Deres? Thi det, min Siel føler for Dem, den Magt, Deres mindste Vink skal have over mig, gior mig til et Vox i Deres Haand, og forvisser mig om, at jeg vil blive det, som jeg bør være, dersom De vil bære mig med Deres Venskab og tillige blive min Vens Ven. Siig mig om jeg tør smigre mig med denne Lykksalighed, vil De bære mig med det dyrebare Navn af deres Ven, saa har mit Hierte intet meere at ønske sig, og Kroner bliver et Intet i mine Øyne. Med den reeneste og sandeste Fornøyelse, svarede Don Carlos, forsikrer jeg Dem, at mit heele Liv skal anvendes til at give Dem de varmeste Venskabs Prøver; men beste Don Varini, vil De overtyde mig om Deres Hiertes Oprigtighed, saa tael Venskabs Sprog med mig, og beskiem mig ikke ved Lovtaler, som jeg ingenlunde fortiener. Jeg smigrer mig med, at De virkelig troer hvad De siger; thi jeg er alt for ubetydelig en Person, at det lønnede Umagen at hykle for mig, men er det endog Deres Hiertes Tanker, som De legger for Dagen, saa ere De avlede af en ophidset Indbildnings Kraft, og da alle de Fuldkommenheder, som den har dannet, forsvinder saa

snart

snart Sielen synker ned i sin naturlige Tilstand, saa har jeg Aarsag at frygte for, at Venskabs omme Følelser maatte forsvinde med dem, hvorved jeg vilde blive meget ulykkelig, naar jeg først havde sat Liid til, at de fandtes i Deres Barm. Jeg har sagt Dem, at mit Hiertes høyeste Ønske har været, at Himlen vilde skienke mig en Ven, i hvis Barm jeg kunde giemme min Glæde og min Smerte, og giøre til Maalet for min Opmerksomhed; thi Mennesket maae have nogen at leve for om det skal leve lykkeligt. Jeg lover Dem altsaa fra dette Øyeblik eene og allene at leve for dem; De skal have Rettighed til at kræve af mig alt hvad der staaer i min Magt at giøre for Dem, uden at jeg forlanger at binde Dem til mig ved Venskabs hellige Løfte. Overvey først paa det nøyeste, hvor mange og store Pligter det paalegger Dem; prøv Dem selv om det virkelig er Venskab eller en blot Behag i min Omgang, som drager Dem til mig, førend De knytter dette hellige Baand, der aldrig kan opløses, men maae sønderrives ved Høyagtelsens Forliis. Jeg tilstaaer Dem, at den Agt og Hengivenhed som De har vist for mig, har bragt mig til at elske Dem, denne Kierlighed vil jeg stedse vedligeholde for Dem, endskiønt vi ikke indgaaer Venskabs-Forbund; men træder De i det, saa paastaaer jeg alle mine Rettigheder som Ven, og saa snart jeg ikke nyder dem, saa har De forspildt mit Livs Roelighed og Glæde ,ved det, at Fornuften da vil forbinde mig til at forvandle alle mine omme og varme Følelser for Dem til den kolde Foragt, siden en Fader-Mørder neppe er afskyeligere i mine Øyne

end

end en falsk Ven. Don Varini sparede hverken Eder eller Forpligtelser til at forvisse Don Carlos om det ubrydeligste Venskab, saa at Don Carlos ikke længere kunde vægre sig ved at tage imod hans saa dyre besvorne Løfte, og tog Aftale med ham om at forestille ham Sebastiano Dagen derpaa.

Sebastiano kom, og hans beskedne og tilbageholdne Forhold bekræftede Don Carlos i de gode Tanker, som han efter Don Varinis Beskrivelse havde giort sig om ham; og han bad ham at komme til sig saa ofte han lystede, med den Forsikkring, at om der var noget hvori han kunde være ham til Tieneste, saa havde han frit at befale over ham, og skulde han stedse giøre sig en Ære og Fornøyelse deraf. Dagen efter forsømte Don Varini ikke at spørge Don Carlos, hvorledes Sebastiano stod ham an? og da han fik til Svar: at Sebastiano forekom ham at være et ungt Menneske, der fortiente at bringes i en bedre Vey end den, som hans Vilkor havde tvungen ham til at udvælge, saa tog Don Varini Leyligheden i Agt til at betroe ham Anslaget han havde til at fremme Sebastiani Lykke, og bad ham tillige at tage ham i sin Beskyttelse, ved at tilbringe ham rigtige og faste Grundregler for det Skionne, saavel som at viise ham Feylene i hans Arbeyde, og at tale til hans Fordeel hos Vedkommende. Don Carlos, som ikke kiendte nogen større Lykke end at kunde bidrage noget til andres, paatog sig det med største Fornøyelse og udførte det med saa utrættelig en Flid, at Sebastiano kom i Besiddelse af det attraaede Stipendium. Ved den

nøye

nøye Omgang, som disse Underviisninger nødvendig maatte foraarsage imellem ham og Sebastiano, mærkede han, at ham manglede Omgang med den saa kaldte store Verden, hvorfor han for at afhielpe denne Mangel ikke allene indbød ham, saa ofte han selv havde Selskab, men han tog ham endog med sig i de Huuse, hvor han vidste, at han var selv meget velkommen, og udbad sig sine Venners Agt og Venskab for dette unge Menneske.

Don Varini bevidnede ham sin inderlige Erkiendtlighed for den næsten faderlige Omhue han bar for Sebastiano, med saa heftige og varme Udtryk, at Don Carlos fattede Tvivl om, at Don Varini allene af Kierlighed til Sebastiano havde søgt at vinde hans Venskab, og for om det var mueligt at faae Vished derom, og hæmme Don Varinis Opmærksomheder og Venskabs Beviiser førend de vare blevne nødvendige for hans følsomme Hierte, saa afbrød han hans Taksigelser en Dag med disse Ord: Jeg er uberettiget til dine Taksigelser, min beste Ven; thi jeg forsikrer dig ved min Ære, at mit Venskab til dig ikke har mindste Deel i denne Handling. Jeg holder mig saa lykkelig og saa velbetalt ved at kunde biedrage noget til en andens Vel, at jeg havde viist den samme Iver og Nidkierhed for Sebastiano om han var kommen til mig af sig selv, førend jeg kunde roese mig af at eye en Ven i Don Varini; og den Fornøyelse hvormed jeg stræber at blive nogle andre unge Mennesker nyttig, som du selv dagligen er Vidne til, og som jeg ingen anden Aarsag har til end deres egen Begiering, bør tiene dig til et Bevis paa, at jeg taler

Sandhed.

Sandhed. Forend Don Varini kunde komme til at svare kom der en ung Adelsmand ind, som Don Carlos bar megen Godhed for og søgte at beviise alle mueligе Tieneſter, men stedse paa en Maade, som om Forpligtelsen var paa hans egen Side. Det første han var borte, slog Don Varini sine Arme om Don Carlos og raabte: Er det mueligt, at slig en Siel kan boe i et dødeligt Legeme! O min fortræflige Ven! hvilke ypperlige Gaver har du ikke til at giøre uerkiendtlige. Deri er jeg ikke enig med dig, svarede Don Carlos, jeg troer snarere at Uerkiendtlighed har sin Oprindelse deraf, at man legger saa stor en Vægt paa smaae Forbindtligheder, at de bliver besværlige.

Ved den oprigtige Tilstaaelse at det ikke var af Venskab til ham, at han arbeydede for Sebastiano, haabede Don Carlos at kiølne Don Varinis heftige Venskab, saa fremt det allene var Øyemaalet han havde, men Don Varinis Opmerksomheder og Hengivenhed tog saa lidet af derved, at de meget mere steg til saadan en Høyde, at den ømmeste og meest indtagne Elsker ikke kunde viist meere Længsel og større Ømhed for en tilbedet Brud, og da dette stemmede fuldkommen overeens med hans eget sværmende Begreb om Venskab, saa overlod han sig ganske til sine Følelser, og de vorede i en Hast til den Grad, at han med Glæde havde udgydet sin sidste Blodsdraabe for at fremme Don Varinis Vel, og troede sig selv sikker for at kunde føle de haardeste Lykkens Stød, ved den faste Overbeviisning i alle tilstødende Gienvordigheder at finde Trøst og Huspalelse i

en Vens Arme. Man kan med Foye sige, at han levede kun for ham; thi for at opfylde eet af Don Varinis Ønsker, unddrog han sig selv det nødvendige med Glæde, og alle deraf flydende Ulejligheder forsødedes ved den Tanke, at han havde fornøyet den, som han elskede høyere end sig selv. Saa daarligt, som dette Forhold end var af et fornuftigt Menneske, saa kan der dog siges saa meget til hans Forsvar, at Don Varinis Venskabs Løfter og Forsikringer bekræftedes ved hans Adfærd; og han tyktes at trættes med Don Carlos om Fortrinet i at elske hinanden høyest. Var han i Rom, saa lod han ingen Dag gaae forbie uden at tilbringe nogle Timer hos Don Carlos, men desuagtet skrev han ham dog dagligen til; tvang hans Forretninger ham til at opholde sig nogle Uger hos Cardinal Padrone til Borgheſe, saa skrev han ham ikke allene til to eller tre gange om Dagen, men saa ofte, som det var mueligt under een eller anden Forevendning at forlade Cardinalen enten en heel eller halv Dag, saa tilbragte han denne Tiid hos Don Carlos, og lod det sig ikke giøre, saa kunde det sletteſte Veyrligt ikke hindre ham fra at giøre denne Reyſe, naar Cardinalen var til Sengs, for at see sin Ilskede Don Carlos paa en halv Times Tid. Var Don Carlos i Forveyen underrettet om hans Komme, saa indbød han stedſe Sebaſtiano, og anvendte sine yderſte Kræfter for at holde sin Ven skadeslos for alle de Behageligheder, som han opofrede for hans Skyld. Engang da han havde tilbragt den heele Dag hos Don Carlos, og denne ønskede ham en god Nat, svarede Don Varini smilende: Det Ønske

er

er forgieves, min beste Ven; thi Natten vil blive mig ligesaa lang og fortrædelig som Dagen har været mig kort og behagelig. Don Carlos bad ham at sige sig Aarsagen dertil, og han svarede ham, at siden han havde undslaaet sig for at følge med Cardinalen til Hertugtu af Farnesi under Paaskud at giøre Udtoget af en vigtig Sag, som Cardinalen havde flyet ham for nogle Dage siden, saa var han tvungen til at giøre det om Natten for at have det færdigt, ifald Cardinalen skulde falde paa at begiere det Dagen efter naar De kom fra Taffelet. Er det da saa vidtløftig, min Ven, spurgte Don Carlos, at du behøver hele Natten dertil? Laan mig din Færdighed i at skrive, sagde Don Varini smilende, og saa behøver jeg ikke meere end to til tre Timer, men med mine egne Kræfter giør jeg det neppe i ti. Her er en skiøne Leylighed, tog Don Carlos Ordet, til at blive overbeviist om du smiagrer for mig eller ey; thi meener du hvad du siger, saa sender du mig Papirene til at giøre Udtoget af dem i Morgen Formiddag, ja jeg troer endog at Forbindtligheden bliver paa min Side, siden jeg nu er arbeidsløs, som er mig en gruelig Plage. Kan det tiene dig til et Bevis paa min Oprigtighed, sagde Don Varini, saa skal det skee; og kan tillige blive dig en Advarsel ikke at giøre mig oftere slige Tilbud, som du kan have Uleylighed af. Derpaa skildtes de ad og ved Dagbrækningen bekom Don Carlos Papirene tillige med følgende Brev:

» Min uforlignelige Ven! Naar Sebastiano eller nogen
» anden, der blev elsket af mig, enten sagde mig, eller
» gav mig at forstaae, at mit omme Forhold imod Dem
» havde glædet Deres Hierte, saa følede mit den meest hen-
» rykkende Fornøyelse, saa var jeg næsten drukken af Glæde.

» Kan det da og glæde dig, min Don Carlos, naar
» jeg forsikkrer dig, at min Gaarsdag var een af de behage
» ligste jeg nogensinde har oplevet. At have været en heel
» Dag i Selskab med dig, min omme Ven; med din kiere
» Moder, og den Ven, der ikke føler det halve af det for
» mig, som du gior, og som dit ædelmodige Hierte ikke
» allene tillader mig at elske, men endog tvinger mig til
» at bære over med hans kolde Skiødesløshed ved at sige, at
» mit Venskab til ham bliver dig borgen for Bestandigheden
» i det, jeg bær til dig. O min elskede Don Carlos, Er-
» indringen af slig en Dag er en Forestilling, som aldrig ud-
» slukkes af mit Hierte. Du og jeg kan kun føle den rette
» Værd af slig en Lykfalighed; thi jeg er vis paa at dine
» Tanker fulgte mig, og min Siel saae og hørte intet uden
» dig da Vognen allerede holdt stille. Min Indbildnings-
» Kraft havde løbet en lang Række af Aar igiennem, hvori
» vort omme Venskab havde forsødet os alle Livets Besvær-
» ligheder, jeg saae dig alt i den Alder, som din værdige Mo-
» der nu har, og Vellyst flød igiennem min Barm ved at
» give dig den Understøttelse af min yngere Arm, som hun
» nu nyder af din, ja jeg troede endog at bære dig i mine Ar-
» me, for at vogte din Fod fra at stødes paa nogen Steen;

» og

" og denne søde Forestilling udpræsser mig endnu Glædes Taa-
" re. Troe mig, min velsignede Don Carlos! at du skulde
" blive mig en let Byrde over de farligste Steder ved den
" Overbeviisning, at jeg bar al mit Livs Lykksalighed.

" Førend jeg gav mig Tiid at kasse min Kappe af læste
" jeg dit kiere Brev, som jeg skulde haft i Forgaaers; elsket
" og æret være du af mig for hvert et Bogstav din Haand
" skrev i det. Ulykkelig blive jeg det samme Øyeblik jeg kun-
" de forglemme en Toddel af mine ømme Pligter imod dig;
" Forbandelse komme over alt det jeg foretager mig, og Himlens
" Hævn hvile over mit Hoved fra den Time jeg kunde rykke i
" det Baand, der binder os, for at give det allene et Rag
" til at løsnes, end sige at sønderrive det.

" Jeg tager dig paa Ordet og oversender dig hermed
" Papirene; ja; jeg holder det endog overflødigt at takke dig
" for den Umage du gior dig for min Skyld. Da du gav
" mig det første Sted i dit ædle Hierte, gav du mig tillige
" Rettighed til alt hvad der er i din Magt, og den samme
" Rettighed har du til mig. Er det ikke saa, min Don Car-
" los? Er det ikke dit eget saavel som mit Begreb om Ven-
" skab? Thi ellers kunde jeg jo aldrig tale med dig, aldrig
" skrive dig til uden baade Samtalens og Brevets Indhold
" maatte bestaae i lutter Taksigelser, saa uendelige og store
" Forpligtelser har du lagt mig under. Jeg haaber, at den
" Lykksalighed engang vil blive mig forundt, at vise dig, at
" Evnen men aldrig Villien har fattes mig, men nægter

" Skiebnen mig den, saa skal dog intet være mægtig at hin-
" dre mig fra at føle al din mageløse Ømhed i det inderste af
" min Siel; og kan Kierlighed ikke betales uden med Kierlig-
" hed, saa elskes du saa inderligen af mig, at jeg i denne
" Post ikke skal blive dig noget skyldig; thi min Kierlighed
" til dig skal følge mig paa hiin Side af Graven. Hils din
" fortræffige Moder, hils den kiere Kone, der bragte Don
" Carlos til Verden til Glæde og Lyksalighed for

Don Varini.

" NB. Dette paahæftede Øye har din Ven tegnet og
" sat over sit Skriverbord for at have en Paaminder om, at
" Herrens Øye følger os i vore løsligste Handlinger. Jeg
" har krævet det til Vidne ved hver en Tøddel, jeg nu og
" nogensinde haver skrevet dig; og jeg sender dig det, som
" Hævner og Dommer over mig, ifald jeg ikke til min Døds
" Time opfylder en troe og redelig Vens Pligter."

I denne Tone var alle Don Varinis Breve skrevne, og under den Forevendning, at han giemte sine Forretninger til om Natten for at tilbringe endeel af Dagen hos Don Carlos, udarbeydede denne det betydeligste af hvad Don Varini havde at skrive; hvorved han alt meere og meere satte sig i Gunst hos Cardinal Padrone, siden han var en Mand, der havde Kræfter til at dømme om et Arbeydes Værd. Don Varini drog tillige endnu den Fordeel af hans Venskab med Don Carlos, at han i deres Samtaler udforskede hans Meninger og Begreber om alle de Ting, som han enten vilde foreslaae eller

tale

tale med Cardinalen om, og ved ideligen at anbringe dem, og anføre alle de ham af Don Carlos givne Beviser og Aarsager til at bekræfte sine Tanker med, forskaffede han sig Anseende af store Indsigter endogsaa i de Ting, som vare uden for hans Embede. Havde Don Varini ladet Don Carlos vederfare sin vedbørlige Ret, saa havde alle de Omsvøb, som han betiente sig af for at faae Oplysning om det, han vilde vide, været ganske unødvendige; thi hans Venskab til Don Varini var saa oprigtig og uforfalsket, at han ingen Møye havde sparet for at meddele ham alt det han vidste, men havde det været gjørligt, saa havde han med Glæde skildt sig ved alle sine med Fiild og Møye erhvervede Indsigter for at berige sin Ven med dem, og endda troet at vinde ved Byttet, siden Don Varini i den Alder og Vey, som han var, kunde drage uliige større Fordeele af dem end han selv, og han havde alt for gode Tanker om det menneskelige Hierte til at bære mindste Tvivl om Don Varinis Venskabs Løfter og Forsikringer, ja han havde foragtet sig selv om det i hans Øyne allene havde havt Skin af Rimelighed, at saa varme Følelser, og saa stor en Henrykkelse kunde være paatagne og forstilt.

En Dag da Don Varini var allene hos Don Carlos, bragte en Maler ham hans Portrait i Miniatur, som han havde lovet sin kiereste Søster, der var gift i Toscana. Maleren var ikke saa snart borte førend Don Varini spurgte ham: til hvem det Portrait var bestemt? Don Carlos sagde ham det, hvorpaa Don Varini svarede: det er den første Gang, at mit ømme Hierte har seet sig bedraget i Haabet om min

beste Vens forekommende Opmærksomhed og Godhed; thi jeg maae reent ud tilstaae, at det første mine Øyne faldt paa det, saa troede jeg, at din Hensigt var at overrumple mig paa den behageligste Maade ved dette dyrebare Ømheds Pandt. Men endskiønt min Forsængelighed har bragt mig paa en vrang Forestilling, saa lad mit ømme Haab dog ikke blive ganske skuffet. Giv mig dette Englebillede, min fortræflige Ven! og saa vil jeg lade tage en Copie af det til din Søster, men dette maae ingen anden være Besidderе af end jeg. Beste Don Varini, svarede Don Carlos, dersom du nogensinde havde yttret en Længsel efter at eye mit Portrait, saa havde jeg med Glæde opfyldt dit Ønske; og nu du har ladet dig forstaae dermed, saa skal du blive Eyere af det, saa snart jeg kan faae et færdigt, men dette staaer ikke i min Magt at give dig. Min Søster har for lang Tiid siden bedet mig om det; jeg har lovet hende det og skreven hende til at det var i Arbeyde. Hun er langt fra mig, derimod har jeg den Fornøyelse at see dig dagligen, og handlede jeg altsaa ikke høyst ubillig om jeg gav dig Fortrinet heri, og til Ubillighed skal Venskab selv ikke kunde forleede mig. Saaledes som du forestiller Sagen, sagde Don Varini, kunde Retten synes at være paa din Side, men jeg seer den i et ganske andet Lys; thi lad endog din Søster elske dig meest af alle sine Sødskende, saa elsker hun dog sikkert sin Mand og sine Børn høyere end dig, og hun er allerede saa længe vandt til at være fra dig, at om hun faaer dit Portrait nogle Uger før eller siidigere ikke siger noget for hende. Jeg derimod

elsker

elsker ikke allene dig høyere end alle andre, men endog høyere end mig selv; mit Hierte har giort sig en sød Vane af at see dig, jeg kan ingen Glæde smage naar jeg er skildt fra dig, og jeg er just kommen for at sige dig Farvel, siden jeg paa en Maaneds Tiid skal gaae med Cardinalen til Borgheſe. Dette kiere Billede kan forsøde mig Fraværelsens Bitterhed; dets Beskuelse vil opfylde min Siel med den reeneste Vellyst; og holde min Fod fast paa Dydens og Pligternes Vey, der er det store Øyemeed af vort indtraaede og besvoerne Forbund. Seer du min beste Ven, saaledes forekommer Sagen mig, betragt min ømme Begiering til dig fra den Kandt, og dom saa om der er mindste Ubilighed i at bevilge en hengiven Ven sin Bøn, eller om det ikke snarere bør kaldes Grumhed at afslaae ham den. Du var bleven en fortreflig Procurator, svarede Don Carlos ham smilende, men en god Dommer maae ikke lade sig forleede af en Talsmands Veltalenhed. Han bør nøye overveye alt hvad der er med og imod, førend han giver sin Kiendelse, især naar hans Hierte vil drage ham til den Side, hvor Retfærdigheden synes at vende sig fra. Alt hvad jeg derfor kan love dig er dette, at jeg ikke vil sende Portraitet bort førend jeg nøye har undersøgt baade dine og mine Grunde.

Da Don Varini var borte syntes Don Carlos, at hans ved hans Bortgang var bleven en Miine vaer i hans Ansigt, der viiste en slags Uroelighed og Bekymring, og da han frygtede for at hans Afslag var Aarsagen dertil, og at Don Varini maatte tage Anledning af det til at tvivle om hans Ven-

skab, saa lagde han Portraitet i en Æske; betalte et gaaende Bud for at bringe den tillige med et Brev ud til Borgheſe og Dagen efter ſendte Don Varini ham følgende Brev:

» Min velſignede Ven! Min elſkede Don Carlos! i » hvilken Henrykkelſe har du ikke ſat mit ømme Hierte! hvor » ſtolt gior ikke din Gave mig, og med hvilken Strøm af » Vellyſt opfylder den ikke min Barm! Det Engleblikke har » allerede taget ſit Sted paa mit Bryſt, hvor det ſkal blive » indtil det følger med mig i Graven. Det ſkal aldrig blive » koldt, ſorend mit Hierte ingen meere Varme har til at » meddeele det; det ſkal da ſorſt blive til Støv, naar jeg ſelv » ikke meere er til, og det ſkal aldrig ombyttes eller blan» des med noget andet. O min uforglemmelige Ven! » nu har jeg Vished om at værdiges dit ømme Ven» ſkab indtil mit ſidſte Øyeblik, og det er dit ſode Bille» de, der giver mig denne Forſikkring. Da det aldrig ſkal » forlade mit Hierte, ſaa vil det bevare det for hver en op» ſtigende Tanke, der fornærmede Dyden, ſom er Grunden » vort Venſkab er bygget paa; det vil være mægtig nok til » at dæmpe den Ilſindighed, der ſaa ofte gior mig ubillig » mod andre og til en Afſkye for mig ſelv; det vil meddeele » mig den varme Menneſkekierlighed, den Lyſt og Nidkierhed » til at tiene og glæde mine Medſkabninger, ſom hver en Mi» ne, hvert et Træk i det ſaa tydeligen bevidner. Seer du, » min dydige, min værdige Ven, hvilke ſtore Fordeele din » uſkatteerlige Gave vil tilveyebringe mig; den har ikke allene » glædet, fornøyet og henrykket din ømme Ven, men den

» ſkal

" skal endog forbedre hans Hierte og Tænkemaade, og giore
" ham værdigere til at kalde sig din, og til at see frem ad
" med det glade Haab, at han efter dette korte Livs Grænd-
" ser, skal i større Fuldkommenhed nyde Vellysten af det dy-
" dige, det reene Venskab, som han skyldte her sin største
" Lykksalighed.

" O min Don Carlos, takke Dig vil jeg ikke, men elske
" Dig, saa længe der er Liv og Blod i mig, kan jeg ikke
" undlade, om jeg end vilde. Jeg vil iligemaade med en sand
" og inderlig Glæde stræbe at fortiene det Fortrin, som dit
" uskatteerlige Hierte giver mig; jeg vil for din Skyld un-
" derkaste mig Modgang og Forfølgelser, om det giores nø-
" dig, og jeg vil ingen Deel have i nogen Lykksalighed, hvor-
" ved din ikke tillige maatte forøges. Kan jeg ikke paa no-
" gen Maade slippe bort i Morgen, saa skal min Fod bære
" mig til Dig, naar det er bleven mørkt; men at takke Dig
" med Ord, veed jeg, vil blive mig umueligt, lad derfor
" min stammende Tunge, mit bankende Hierte og mine ned-
" rindende Taare udtrykke Dig det, som Ord ere for svag til.
" Jeg vil paa mine Knæe svørge Dig at intet uden Døden;
" Nei, hverken Lykke, Ære, Høyhed eller fremmet Kierlighed
" skal skille mig fra Dig. O vidste Du, min Don Carlos,
" hvor glad jeg er over Din Godhed, vidste Du, hvor hen-
" rykket jeg er over dette uskatterlige Venskabs Pandt, saa
" vilde sikkert dine milde Øyne vædes af Følelsens varme
" Taare, som her plette Papiiret.

" Her

» Her er stort Sælskab i Aften, og man har allerede to
» gange ladet mig kalde. Hvor bander jeg ikke det forhadte
» Spil, som de venter paa mig med; hvad er! Sælskab, For-
» lystelser og heele Verden i dette Øyeblik for mig, som føler
» Himlens Glæde i min Barm, og som med dit kiere Portrait
» gierne vilde være i en Udørken, naar jeg kun havde saa me-
» get Lys, at jeg kunde vederqvæge mine Øyne med at betragte
» det. Hvor brænder ikke min Siel efter at tage det frem
» igien, nu da jeg slap det af Haanden, og hvad vil det ikke
» giøre siden, naar jeg ikke meere tør røre ved det. Nu
» kommer det tredie Bud, jeg maae altsaa gaae. Far vel
» saa længe, min beste Ven!

» O min velsignede Ven! hvilken ubehagelig Aften har
» jeg ikke tilbragt! Hvilken Marter er dog ikke en stor For-
» samling af kolde og ligegyldige Siele, der dræbe hinanden
» med intet betydende Høfligheder, og udstøde en Hoben Ord
» uden Meening og Begreb; hvilken Marter, siiger jeg, er
» ikke slig en Sværm for et Hierte, der er opfyldt med
» Venskabs varme Følelser, og vant til at opbygges og for-
» bedres af en Vens fortroelige Samtale! Gud veed, hvad
» alle disse Folk har troet om mig, men om endog mit Liv
» havde staaet derpaa, saa kunde jeg dog ikke holdt mig fra,
» imellemstunder at lægge Kortene ned for at putte Haanden
» i min Barm, og ligesom at indhente en nye Bekræftelse
» paa Besiddelsen af en Skat, som jeg ikke byttede bort for alt
» det Verden har at give. Beste Ven! hvad er Høyhed og
» Værdighed andet end et glimrende Slaverie, og ingen Sla-

" ve har efter mange Aars Fængsel følet større Glæde over
" sin Befrielse, end jeg følede, da jeg kom op paa mit Kam-
" mer og saae mig i Friehed til at betragte Dit blide Billede,
" der ved sit ukonstlede Smiil synes at forvisse mig om dit
" ubrydelige Venskab. Det er meget sildig; jeg vil derfor
" ønske dig en god Nat og gaae til Engs, og der vil jeg med
" Øynene hæftet paa min uadskillelige Staldbroder bede Him-
" lens Velsignelse ned over dig, og at den indtil det sidste Øye-
" blik vil giøre Dig saa lykkelig, som Du har giort

Din

omme Don Varini.

" God Morgen, min dydige Ven! Jeg saae neppe Da-
" gen skimte, førend jeg sprang af Sengen, og slog mit
" Vindue op; men tænk ikke, at det var for at betragte alle
" de fornyede Skionheder, som denne herlige Egn foreviser.
" Dette prægtige Syn, som saa ofte har henrykket mig,
" rørte mig kun ganske løseligen; det dyrebare Klenodie, der
" var bleven igiennem varmet af mit for dig endnu varmere
" Hierte, drog al min Opmerksomhed til sig. Jeg trykkede det
" med Hæftighed til mine Læber, og da jeg drog det fra dem
" igien, var jeg paa Veye til at klamres med mig selv, fordi
" min Aande havde beduget Glasset, og hindrede mig fra at
" see de Træk, der er Speilet for det ædelste og beste Hierte,
" som Jorden nogensinde har eyet. O min fortræffige Don
" Carlos! til hvilket gammelt Barn har ikke din overvættes
" Godhed giort mig! og endskiønt jeg næsten blues over mig
" selv, saa finder jeg dog en Fornøyelse i at betroe dig alle

" mine

" mine Skrøbeligheder, i det Haab, at Du ikke tænker for-
" agtelig om mig for Kildens Skyld, som de har deres Ud-
" spring af; thi lad den endog være latterlig i Verdens Øyne,
" lad den betragte den, som et Skyggeværk og Sværmerie,
" saa veed og føler dog baade Du og jeg, at den er et sandt
" Venskab, der er grundet paa Dyd og Høyagtelse. Far-
" vel! min beste og vær forvisset om, at jeg lever kun for at
" være

Din
hengivne og uforanderlige
Don Varini. "

Paa denne Maade forløb der nogle Aar; Don Varini igientog dagligen sine Løfter og Forsikringer og priisede sig uendelig lykkelig i at eye saa uforfalsket en Ven, og Don Carlos var paa sin Side ligesaa utrettelig i at give ham de sandeste og virkeligste Venskabs Beviiser. Imidlertid saae Don Varini alt meere og meere Haab til at naae hans foresatte Maal, men ligesom han nærmede sig det, saa drog han sig længere og længere fra Don Carlos. Uagtet alle de bittre Klagemaal, som han førte over de uovervindelige Forhindringer, der holdt ham fra at følge sit Hiertes Drift, saa følede Don Carlos dog Savnet af sin Vens Omgang paa det smerteligste, uden at det faldt ham ind at tilskrive hans Forhold Lunkenhed eller forkiølet Venskab, indtil Hændelsen adskillige gange overtydede ham om, at Don Varinis forebragte Undskyldninger vare aabenbare Usandheder. Dette Art af Bedragerie imod en Ven krænkede hans redelige Hierte overmaa-

de

de høyt; han forestillede Don Varini, at sligt et Forhold stred imod den Oprigtighed, som sande Venner skyldede hinanden, og at Venskabet maatte have tabt meget af sin Kraft hos den, der kunde finde Behag i at føre sin Ven bag Lyset. Don Varini kunde ikke nægte den Brøde, som han anklagedes for, men han paastod, at Venskabs varme Følelser havde forleedt ham til at begaae den. Du, min beste Ven, sagde han, som saa at sige har unddraget dig fra Verden, og lever midt i det prægtige Rom, som om du var i en Udørk, du kan indrette dit Forhold paa en ganske anden Maade end den, som staaer i Forbindelse med Verden. Man maae ofte imod sin Villie offre til dens Daarligheder, og i Følge deraf er man undertiden tvungen til at giøre det, som man i sit Hierte mistykker og sukker over. Jeg frygtede for at din strænge Dyd og Retsindighed maatte misbillige visse Ting, som jeg holdt nødvendige, og for at din Vens Forhold ikke skulde krænke dit ømme Hierte, saa søgte jeg at skiule mit Foretagende for dig, men hverken af Falskhed eller svækket Venskab. Don Carlos havde al for stor Forstand til at overtydes af disse svage Sophisterier, men da den eneste Feyl, som han troede at have funden hos Don Varini var den, at han stedse søgte at drage et Dække for alle sine Handlinger og giøre en Hemmelighed af de uskyldigste Ting, saa henregnede han de ham forebragte Usandheder til denne samme Aarsag.

Havde endog Don Varinis Venskab til Don Carlos været ligesaa usminket og uegennyttigt som han foregav, saa var dog begges Tænkemaade saa stridige, at det ikke længe

kunde

kunde varet ved; thi Don Carlos var, som sagt er redelig, aabenhiertet og troede vel om andre. Hans Hierte laae stedse paa hans Tunge og han skyede det blotte Skin af Hyklerie som den største Vanære. Don Varini derimod var i høyeste Grad mistænkelig, tilbageholden og søgte at tale enhver efter Munden. Det gik ham tillige, som alle Underfundige, at han bærede sin Falskhed med Navn af Klogskab og Forsigtighed, og gav sig derfor den største Møye at bringe Don Carlos til at paatage sig den samme Masque, men al hans Møye var spildt, Don Carlos handlede efter alt for sikkre og gode Grunde til at lade sig overtale. Nogen Tid efter at Don Carlos havde opdaget hvor lidet han kunde forlade sig paa Don Varinis Ord, anholdt denne paa nye hos ham, om at skiule sine Tanker noyere, og bruge meere Forstilling i sin Omgang; siden hans Modtagelse og Forhold imod dem, som søgte hans Selskab, kiendeligen viiste Graderne af den Agt han bar for dem, og hans Ansigt var saa tydeligen Hiertets Speyl, at det lagde alt det for Dagen, som Tungen tav med, hvorved han kunde paadrage sig mange Fiender; thi den, som havde mindst Rettighed til at foredrages, giorde almindeligen mest Krav derpaa. Da bliver han det vist aldrig af mig, tog Don Carlos Ordet, Høflighed og en skyldig Æresbeviisning bekommer enhver af mig efter den Rang han beklæder, men min Agt og mit Venskab forbeholdes Fortienester, og da min venlige Modtagelse og en kiendelig Fornøyelse over at see mine Venner er den eneste Maade hvorpaa jeg kan bevidne Dem min Agt, saa anseer jeg det for min Pligt at vise Dem den, og jeg vil tusende gange heller sette mig blot for de Ufornuftiges

Fiendskab

Fiendskab ene giøre mig uværdig til de Agtbares Venskab ved et nedrigt Hyklerie. Men naar nu hans Hellighed fandt for godt, sagde Don Varini, at give ee stykke Guldblik Værdien af eu Zequin, vilde du da vægre dig ved at agte den derfor? Paa ingen Maade, svarede Don Carlos, men jeg skildte mig af ved den, saa hastig som jeg kunde, og hævede med større Fornøyelse en ringere skiønt vægtigere Mynt op; thi Blik er og bliver Blik i hvad Stempel det end bær. Desforuden veed du min Ven, at jeg setter min største Lykkaligbed i at kunde agte mig selv; thi at tabe Agten for sig selv er efter mine Tanker den største Ulykke, der kan ramme et Menneske. Et falsk Skin kan vel forblinde andres Øye, men den kan aldrig bedrage vort eget; den Paaminder, der ligger i vor Barm, vidner saa overlydt imod os, at den ingen Roe eller Lise forunder os i vore eensomme Timer. Da jeg nu i de fleste af mit Liv befinder mig i mit eget Selskab, saa er Reglen for mit Forhold den, at undgaae den omtalte strænge Paaminders Irettesettelser naar jeg gaaer ind i mit eget Hierte. Det er en Regel, sagde Don Varini, der er Don Carlos værdig; og Jorden vilde blive et halvt Himmerige dersom alle tænkte og handlede saaledes, men da de fleeste Mennesker giøre sig ligesaa stor en Fornøyelse af at tænke ilde om andre, som du min Ven finder i at tænke vel om dem, saa er det en fornøden Forsigtighed at dølge sit Hiertes Tanker for at forekomme vrange Udtolkninger. Jeg vilde skamme mig ved at tænke noget, som jeg ikke torde sige, svarede Don Carlos, og i hvor dyre det end maatte

komme mig til at staae, saa vil jeg dog aldrig blues ved mig selv, thi den der ikke frygter det Alseende Øye, kan ikke grue for Menneskenes; og hvad Skade eller Forraad disse end vilde tilføye mig, saa veed jeg, at de skal have en høyere Tilladelse til deres onde Anslags Udførelse. Desforuden, min Ven, saa troer jeg, at mit aabenhiertige og oprigtige Forhold ikke kan være mig saa farligt, som om jeg umagede mig for at dølge mine Meeninger og Handlinger; thi jeg paabyrder ingen de første, og de sidste taaler at bringes for Lyset, ja, de ligger saa blot og bar for enhvers Øyne, at der neppe kan giores vrange Udtolkninger over dem, om Verden endog er saa ildetænkende som du anklager den for. I saa Fald synes mig, at man ved det modsatte af mit Forhold giver den Vaaben imod sig selv, at den faaer Leylighed til at give de uskyldigste Ting som man dølger for den, det strafværdigste Udseende, og gior den berettiget til at udleede de afskyeligste Lasier af de ædelste Hensigter. Men veed du da ikke, sagde Don Varini i en kiendelig Forvirring, at det er meere end nok til at underkaste sig Had og Forfølgelse af mange Mennesker, naar man alene viiser Agt for de Personer, som de ikke kunde lide? Du viiser mig Menneskет fra saa foragtelig en Side, sagde Don Carlos, at der næsten kunde betage mig Afskyen for Klosternes unyttige Levemaade, og bringe mig til at begrave mig i et af dem for at undflye slige Uhyrer; men da jeg veed at jeg staaer under et viist og naadigt Forsyns umiddelbare Beskiermelse, saa vil jeg allene søge at beholde min Samvittighed ubesmittet ved at handle efter min beste Overbeviisning,

beviisning, og overlade alt det øvrige til dets milde Bestyrelse.

Don Varinis Hierte var alt for mistænkeligt til ikke at troe, at Don Carlos havde sigtet til ham med det han sagde angaaende det strafværdige Udseende, som de Handlinger kunde faae, man søgte at unddrage Verdens Øyne, og at de ædle Hensigter, som kunde giøres til et Skiul for de skammeligste Laster, skulde foreholde ham, hvad man domte om hans Omgang med Sebastiano. Denne Tanke avlede saa megen Had og Bitterhed i hans Hierte; at i hvor stor en Mester han end var i at forestille sig, saa kunde Don Carlos dog tydeligen merke den største Forandring i hans Omgang og venskabelige Opmærksomheder, og hans Smerte var umaadelig over at see den Ven, som han holdt for sin største Lykksalighed og elskede med en usminket Oprigtighed, at blive kold og skiødeløs. Men endskiønt det krænkede ham saa inderligen, at Græmmelsen derover svækkede hans Helbred og stod malet i hans Ansigt, saa kunde Kummeren over hans skuffede Haab dog ikke svække Venskabet paa hans Side, men for ikke at falde Don Varini besværlig ved Opmærksomheder, som han ikke meere følede, saa paalagde han sit forekommende Hierte den Tvang ikke at give ham andre Prøver paa hans Venskab end de, Don Varini fordrede. Nogen Tid efter at dette heede Venskab neppe kunde kaldes lunkent maatte Don Varini følge med Cardinal Padrone til Ravenna, og Dagen for hans Afreyse kom han hen at sige Don Carlos Farvel, som den, det gik ham nærmest til Hierte at skilles fra.

Efterat de havde talet noget sammen om adskillige Ting, sagde Don Varini: Du kiender mit Hierte alt for nøye, min beste Ven, at du ikke skulde blive vaer at jeg er i en kiendelig Forvirring, og dog vil du ikke spørge mig om Aarsagen dertil? Jeg har engang for alle giort mig den Regel, sagde Don Carlos, aldrig at forske efter det, som mine Venner ikke betroer mig, af Frygt for, at de maatte ansee min Omhue for en utiidig Nysgierrighed. Men der er visse Begivenheder, tog Don Varini Ordet, hvori en kierlig Efterforskelse giver Moed til at sige det, som man undseer sig ved at begynde paa. Er du i den Forfatning for nærværende Tid, spurgte Don Carlos? Ja; jeg er, min Beste, svarede Don Varini, der ligger mig noget om Hiertet, som jeg gierne vilde betroe dig, men jeg er bange, at du derved maatte fatte mindre fordeelagtige Tanker om mig end jeg gierne saae. Hvoraf har du taget Anledning, spurgte Don Carlos, til at holde mig for at være saa streng? Jeg er langt fra at kræve Fuldkommenhed af det menneskelige Kion; ethvert Menneske har sine Skrøbeligheder, og den, der vil at andre skal bære over med hans, bør paa sin Side vise samme Villighed, og denne Trang til Overbærelse, er den fasteste Knude i Samqvemmets Baand. Du kan derfor ganske fridt udøse dit Hierte for mig, og jeg troede at fornærme dig om jeg holdt denne Forsikkring nødvendig, at du allene behøver at lukke din Mund op for at være forvisset om alt det der staaer i min Magt, saa fremt det er en Sag, hvori jeg kan giøre dig nogen Tieneste. Derpaa har jeg haft alt for store og overtydende Prøver, sagde Don Varini, jeg kan altsaa ikke bære mindste Tvivl desangaaende,

gaaende, og desuagtet har jeg en overmaade Rædsel for at bede dig, om du i min Fraværelse vil holde et omhyggeligt Øye over et hielpeløst og uskyldigt Creatur, der har din ømme Ven sit Liv at takke; men først og fremmest at forsikre mig, at denne begangne Forseelse ikke gier mig foragtelig i dine dydige Øyne. Det kan kun Laster giøre, svarede Don Carlos, og dit Forhold ved denne Leylighed overtyder mig om, at du ikke er hengiven til dem, men at et Øyeblik's Overilelse, har givet denne lille Uskyldige sit Væsen; thi den Lasterfulde bekymrer sig aldrig om Følgerne af sine mættede Begierligheder; han overlade baade den ulykkelige Moder og det beklagelige Foster til Mangel og Elendighed. Saa du ikke misbilliger den Omhue, som jeg bær for dette Barn? spurgte Don Varini. Hvor kan du tiltroe mig slig en Gruesomhed? svarede Don Carlos; thi den som kunde misbillige den maatte jo have aflagt alle menneskelige Følelser. Jeg nægter ingenlunde, at du jo har begaaet en stor Feyl, ved at have givet en Ulykkelig Livet, hvis Fødsel er det til Vanære, som Loven udelukker fra et Barns og Borgers Rettigheder, og derved berøver det de tryggeste Hielpemidler til at blive et dueligt og nyttigt Lem i Staten; men Forseelsen er skeet, og den afhielpes ikke ved at legge Skyld til Skyld, og det giorde du dog, naar du slog Haanden af det, og i Mangel af Hielp overlod det til et Rov for Laster og Ugudeligheder. Naturens Lov er den ældste og stærkeste; det er dit Blod, der rinder i Barnets Aarer, for den Alseendes Øye skal du svare som Fader for det, og du skylder det dobbelt Omhue og Kierlighed fordi du saa at sige har berøvet det menneskets Værdighed og

fornedret det til Dyrene, der allene kiender deres Moder, men ikke deres Fader. Det er derfor ikke allene din Pligt at sørge for det nu, men du bør endog, om det lever, i Fremtiden binde det til dig ved Erkiendtlighed, at det kan komme til at ære dig, som sin Velgiører, da det ikke kan elske dig som Fader; for saa vidt som mueligt at forminske dit Ansvar og hæmme alle de gruelige Følger, som en ubetænksom Afvigelse fra Dyden kan drage efter sig, thi vær forvisset om, min Ven; at hos et Folk af saa voldsomme Sindslidelser, som Italiens Beboere; hvor Misundelse og Hævngierrighed ere saa stærk rodfæstede, og hvor der findes saa mange skiendige Redskaber til at kunde upaaanket fyldestgiøre denne nedrige Lyst, har meere end een af Uvidenhed giort sig skyldig baade i Fader og Broder Mord. Den Advarsel du giver mig, fortræflige Ven, sagde Don Varini, skal stedse have sin behørige Kraft hos mig; og holde mig fra at falde oftere i slig en Forbrydelse, hvis gruelige Følger aldrig har foresiillet sig min Indbildningskraft med saa levende Farver som nu. Men med alt det er jeg dog endnu i Uvished om du kan tilgive mig den Begiering jeg har giort dig, og om dit ømme Venskab kan bevæge dig til at opfylde den? Da din Begiering i ingen Maade er fornærmelig, sagde Don Carlos, saa behøver du heller ingen Tilgivelse; og da alt det, som du tager den mindste Deel i er mig intet mindre end ligegyldigt; saa kan du ogsaa være vis paa, at jeg vil opfylde din Begiering med al den Nidkierhed, som mit ømme Venskab til dig, giør dig beredt iget til. Don Varini takkede ham med de meest rørende Udtryk for dette store og vigtige Venskabs Bevis; med det

Tillæg-

Tillæg, at han ingen større Lykſalighed vidſte at ønſke ſig end den, ai kunde komme i Stand til at give ham og heele Verden Prøver paa de Følelſer, ſom ſaa utallige Forbindtligheder havde opvakt i hans Barm. Derpaa ſkildtes de ad, med de helligſte Løfter om et ubrydeligt Venſkab, og Don Carlos opfyldte ſit givne Løfte med ſlig en Nøyagtighed, at han neppe kunde have giort meere om Barnet havde været ham ſaa nær beſlægtet, ſom det var hans Ven.

Imedens Don Varini opholdt ſig til Varenna ſkeedte der en ſtor Forandring i hans egne ſaavel ſom hans ſaa kaldte Veus Forfatning og Omſtændigheder. Don Varini bekom et Embede hvorved han ikke allene nød meget ſtore Indkomſter, men endog frie Hænder over mange betydelige Beneficers og Gratialers Uddeeling; thi endſkiønt han ikke egentligen kunde give dem bort, ſaa ſkulde han dog iblant de Anſøgende udleede de værdigſte og bringe dem i Forſlag. Don Carlos derimod bersøvede Døden ſin Moder, og hendes Tab tilveyebragte ham tillige Forliiſet af den liden Eyendom han havde, hvormed det gik ſaaledes til: Aaret for hans Moders Død var een af hans ældſte Broders Børn kommen i ſlette Omſtændigheder, og ſiden han hverken havde Fader eller Moder meere, ſaa holdt Faermoderen det for ſin Pligt at hielpe ham. Til den Ende maatte hun laane en Sum Penge, hvorpaa hun aarligen vilde afbetale noget; men da Capitalen, ſom hun nød Indkomſterne af var udſat hende af Børnene, ſaa kunde hun ikke

faae dem, med mindre een af Sønnerne vilde staae inde for Betalningen. Don Carlos smagte selv al for stor en Vellyst i at giøre Vel, at han ikke med Glæde skulde understøttet sin Moders ædelmodige Forehavende; og hun var ved saa god Helbred, og der behøvedes saa faa Aar til Afdraget, at han syntes at vove saa lidet derved, at han med Fornøyelse havde giort det samme for en Fremmet, end sige for en Moder, som han elskede og ærede i høyeste Grad; men da hendes kort derefter paafulgte Dødsfald tvang ham til at betale Gielden, saa var den han ham af Paven tillagde Pension alt hvad han havde at forlade sig paa til sit Livs Ophold. Don Varini havde i sin Fraværelse vedligeholdt en bestandig Brevvexling med ham, og syntes lige saa rørt over det store Forliis, der havde rammet Don Carlos, som denne tog oprigtig Deel i Don Varinis Lykke.

Dagen efter at Don Varini var kommen tilbage besøgte han Don Carlos, der tog med en uforstilt Glæde imod ham, og bevidnede ham oprigtig den Deel han tog i hans Lykke og Forfremmelse. O min ømme Ven! sagde Don Varini, og slog sine Arme om ham, du lader mit inderlige Venskab ikke vederfares Ret, dersom du ikke er overbeviist om, at min hestigste Følelse over mine forbedrede Vilkaar er den, at jeg maaskee kan finde Leylighed til at være dig nyttig, og at viise min Erkiendtlighed for de mange og store Forbindeligheder, som jeg skylder dig. Tael ikke saaledes, sagde Don Carlos, dersom du vil viise dig

min

min Ven; du skylder mig intet uden Kierlighed; thi jeg har ikke søgt andet end at give dig Prøver paa min ømme Hengivenhed, og de faa Leyligheder, som jeg har havt dertil har jeg faaet betalt med Renter og Renters Rente ved den Vellyst, som De gav mit uforfalskede Hierte. Du bliver stedse den samme, sagde Don Varini, men nu seer du dog af Erfarenheden, at jeg har havt Ret i det jeg saa ofte har sagt dig, at i den Verden, som vi levede, vilde du blive en Velvilligheds Martyr; thi havde du tænkt lidet meere paa dig selv og lidet mindre paa andre, som Forsigtigheden befalede dig, saa var du ikke bleven et Offer for dit ædle Hierte. Endskiønt jeg føler Uleylighederne af det jeg har giort i deres fulde Kraft, sagde Don Carlos, saa forsikrer jeg dig dog, min Ven, at jeg ikke en eneste gang hvr fortrudt hvad jeg foretog mig; ja, det som meere er, saa om jeg endog havde kunde seet forud alt det, der er skeedt siden, saa havde jeg dog ikke staaet et Øyeblik i Tvivl om at lette en kier og værdig Moders Bekymringer i sine sidste Dage; thi havde jeg nægtet hende det, saa havde den meest glimrende Lykke ikke kundet befrie mig fra den nagende Tanke, at Græmmelsen over mit Afslag havde lagt hende for Tiden i Graven. Men da du var den eneste, sagde Don Varini, som var nærværende ved denne sørgelige Begivenhed, saa har du dog vel været saa forsigtig, at forskaffe dig noget igien af det, du saa at sige havde kastet bort, ved at tilegne dig hendes beste Smykker og andre Kostbarheder? Nej; ikke det ringeste, svarede Don Carlos; thi hvad Rettighed havde jeg til at berøve mine Søskende det de ikke engang ved en Moders Bøn vilde sette sig i en vidt ud-

seende Fare for at miste? Og havde jeg endog ikke været redelig nok til at imodstaae Fristelsen, saa vilde Fordeelen kun bleven meget liden, naar jeg skulde tilkiøbt mig Folkenes Taushed af mit ulovlige Bytte, og Mangel er mindre grueſom i mine Øyne, end det Slaverie, ſom den underkaſter ſig der trænger til deres Taushed, ſom han har at befale over. Med denne Tænkemaade, ſagde Don Varini, kan du blive ſalig, men aldrig riig; jeg nægter dig ikke heller, at den er roesværdig, uagtet at den ſtemmer ſaa lidet overeens med Verdens, at den vilde giøre dig latterlig hos de fleeſte af de faae, ſom du kunde bringe til at troe dine Ord. Sig mig altſaa, ſom en ſand Ven, hvorledes din Forfatning er for nærværende Tid, og hvad Haab du har i Fremtiden? Jeg har et Arbeyde under Hænder, ſvarede Don Carlos, ſom bliver mig ſkikkeligt betalt; og ſaa længe Gud giver mig Kræfter dertil, er jeg ſindet at blive ved at arbeyde; det har hidindtil været mit Livs ſtørſte Fornøyelſe, og jeg vil haabe at det ikke vil blive mig meere modbydeligt, fordi det er bleven mig meere nødvendigt. Imidlertid bliver der vel et eller andet Benificium ledigt, og naar det var et, hvor jeg kunde giøre Nytte, ſaa vilde jeg agte mig meere end lykkelig at erholde det for at kunde tage imod mine faa Venner paa ſamme Maade ſom jeg er vant til. Slaaer alt dette mig feyl, og mine forandrede Vilkaar bevæger mine Venner til at vende mig Ryggen, ſaa har jeg intet meere at leve for, men vil begrave mig i et Kloſter, dog uden at giøre Løfte; og der tager man venteligen mod mig, naar jeg giver det min Penſion. Denne Udſigt er efter min Tænkemaade langt fra ikke behagelig, men den frietager

tager mig dog for Armods trykkende Byrde i den strængeste Forstand. Nej; min Ven, sagde Don Varini, Verden hverken maae eller skal miste dig, den trænger baade til dit Exempel og til din Underviisning, og da du allene ønsker dig et Benefice, saa kan du ogsaa være vis paa, at ved den første givne Leylighed skal mit ømme Venskab giøre Ansøgningen for dig.

Der forløb en rum Tid med det omtalte Arbeyde, som Don Carlos havde under Hænderne, og imidlertid levede han som sædvanlig, og Don Varini talede ideligen Venskabs varme Sprog og igientog alle sine Løfter og Forsikkringer, endskiønt han under Paaskud af sine mange Forretninger, indskrænkede deres daglige Omgang alt meere og meere. Endeligen blev der ved en berømt Abbeds Død et Beneficie ledigt, og det første Don Carlos hørte det, bad han Don Varini paa det indstændigste at viise det Vens Stykke imod ham, at forskaffe ham en privat Audience hos Cardinal Padrone. Don Varini lovede ham det ikke allene, men forsikkrede ham endog, at det aldeles ingen Vanskelighed vilde have, siden Cardinalens retsindige og ædelmodige Hierte giorde sig en sand Glæde af at høre enhvers Forebringende. Men med alt det, gik der en Uge bort efter den anden, og hver Uge frembragte nye Forhindringer og tillige nye Fortrøstninger til den næste fra Don Varini, og da han merkede, at Don Carlos begyndte at blive urolig derover; saa bad han ham med Venskabs ømmeste Udtryk, at være ganske ubekymret og forlade sig paa hans urykkelige Venskab. Endskiønt Don Carlos i sit Hierte ikke

byggede

byggede halv saa meget paa det, som han havde giort, saa troede han dog, at hvad Venskab ikke kunde virke meere, det vilde hans Forfængelighed og Stolthed giøre fyldest for, og siden heele Rom havde været Vidne til deres daglige Omgang. saa vilde han giøre sig en Ære af at den skulde pege paa ham, som sin Vens Velgiører.

Imidlertid tog en sand og betydelig Ven af Don Carlos en Dag Leylighed til at spørge ham, om han ingen Umage vilde giøre sig for at erholde den afsatte Abbeds Plads og hvem han havde vendt sig til desangaaende? Don Carlos svarede ham ganske oprigtig, at endskiønt det blev anseet for et af de maadeligste Pladser, saa var den dog Maalet for hans høyeste Ønske, hvorpaa han tillige betroede ham de Løfter han havde faaet af Don Varini, og den Tillid han bar til dem. Hans Ven rystede paa Hovedet og sagde: O min kiere Don Carlos, Deres veltænkende Hierte har ladet sig forblinde af et falskt Skin; kiendte De Don Varini ret, saa vilde De være overbeviist om, at jo meere han skyldede Dem, jo mindre kunde De forlade sig paa ham, og at han meget snarere søger at skade end at tiene Dem. Det er reent umueligt, svarede Don Carlos; thi jeg veed med Vished, at jeg aldrig har givet ham mindste Anledning til at hade mig; og var det endog giørligt at Had til mig kunde boe i hans Hierte, saa maatte jo dog hans egen Ære forbyde ham at sværte og efterstræbe et Menneske, som han kalder sig Ven af. Ære, tog hans Ven Ordet, hvad Ære kan der ventes af den, der med Dyd og Pligter paa Tungen vælter sig i de skammeligste Laster?

ster? Thi de anklages han for', og der findes endog dem, som sige, at De ere i Stand til at bevise hvad De siger, om det paafordres. Han beskyldes iligemaade for at have banet sig Veyen til sin nuværende Lykke ved de nedrigste Handlinger; ved Tienester, som Almuen vilde skamme sig ved at bevise, skal han have tilkiøbt sig Velyndere, der har saa idelig og altid skreget Cardinal Patrone Ørene fulde med hans store Pund og Fortieneste, at denne Herre har faaet lige Skiebne med sine Formænd deri, at han ikke kiender den, som han bærer med sin Agt og Fortroelighed; thi om kun den tiende Deel af det var sandt, som Pasquin og Marforio har fortalt hinanden om Don Varini siden hans Tilbagekomst fra Ravenna, saa maatte det opvække Grue i ethvert veltænkende Hierte. Det er meget almindeligt, sagde Don Carlos, at Ondskab og Avind udspyer deres Gift, saa snart de seer, at en anden har naaet den Lykke, som de troede sig berettiget til. Det nægter jeg ikke, var hans Svar, men der er dog visse Omstændigheder, hvorved slige Beretninger bliver meere og mindre troeværdige. I øvrigt er Don Varini mig saa ligegyldig og uvedkommende, at det ikke i mindste Maade rører mig hvorledes han tænker eller handler. Den Deel jeg tager i Deres Vel, og den Fornøyelse enhver Retsindig finder i at see sande Fortinester belønnede, har allene bevæget mig til at forstille Dem Don Varini i den Skikkelse, som han har i mange Retskafnes Øyne for at bringe dem til, i saa vigtigt et Tilfælde, ikke at sette for megen Liid til ham; men ved en skriftlig Ansøgning og Deres sande Venners Biestand at forekomme

det

det Onde han søger at giøre dem; thi jeg setter Dem min Ære i Pandt paa, at han ved alle Leyligheder taler uforfeelagtig om dem, saa snart det er hos nogen, som han veed, at hans Ord staaer til troende hos. Det er saa dyr en Forsikkring, sagde Don Carlos, at jeg ikke længere burde tvivle om Sagens Rigtighed, men desuagtet har jeg største Møye ved at troe, at der kan findes saa fort et Hierte, som det maatte være, der betiente sig af Venskabs hellige Løfter for desto trygere at giøre Ondt. Jeg behøver ikke at sige Dem, sagde Vennen, at det vi nu kalder] Ordsprog, fra Begyndelsen af vare stadfæstede og nyttige Sandheder, som indbefattedes i korte Sententzer] for at indprænte dem desto stærkere i Hukommelsen, og endnu mindre kan et af vore allerældste være Dem ubekiendt, som siger: Den Fiende er ey skadelig, som Navn af Ven ey giver sig. Men af hvad Aarsag skulde han være min Fiende, sagde Don Carlos, da jeg aldrig har viist andet end Venskab mod ham? For et Menneske, fik han til Svar, af den Caracteer, som der tillegges Don Varini, er Forskiellen der er imellem begges Tænkemaade og Grundsætninger, meere end Aarsag nok til at hade dem.

Denne Samtale satte Don Carlos i den største Uroelighed; han troede at fornærme sig selv ved den Tanke, at et Menneske, som han var villig til at udgyde sit Blod for, skulde søge at giøre ham ulykkelig; og paa den anden Side indsage han, at dersom hans Hierte var saa fort, som det blev ham afmalet, saa opirrede han ham imod sig

om han yttrede mindste Mistvivl imod ham i en Sag, som for det meeste beroede paa Don Varini, og hvorpaa Haabet om hans tilkommende Dages Lykke og Roelighed grundede sig. For altsaa ikke at have noget at bebreyde sig selv, gik han til adskillige af sine mægtige Velyndere og bad dem at tale sin Sag hos Cardinal Padrone; og de forsikkrede ham alle at intet skulde være dem kierere end at biedrage noget til en saa billig Begiering's Bevilgelse. Nogle Dage efter da han talede med Don Varini, sagde han til ham, at siden der gik saa lang en Tid bort uden at han kunde naae den Lykke at faae Cardinalen i Tale, saa troede han, at han giorde best i at foreslille ham sit Anliggende skriftlig. Hvorfor vil du det min Beste? sagde Don Varini; thi tvivler du endog om mit ømme Venskab til dig, saa bør du dog kiende saa meget til dig selv, at ikke allene Billighed og Retfærdighed maae sette dig i Besiddelse af dit Ønske, men endog Nødvendigheden; thi det vilde falde vanskeligt at faae denne Post vel besat, naar du ikke var. Jeg tvivler saa lidet om dit Venskab, sagde Don Carlos, at jeg meget meere frygter for, at det er din Partiiskhed der giver mig de anførte store Rettigheder, men om det endog virkelig forholdt sig saaledes, kunde det da ikke tilregnes mig som en trodsig Hovmod, at jeg ikke vilde bede om det, som jeg holder for en Naade og Lykke at faae? Og hvem skulde kunde giøre slige herlige Udtolkninger over dit Forhold? spurgte Don Varini, venteligen din Ven, der ikke allene skylder dig meere end han nogensinde er i Stand til at afbetale dig, men endog er bunden

til

til dig ved de helligſte og dyreſte Eder. O min elſkede Don Carlos! hvor dybt maae jeg ikke være ſunken i din Høyagtelſe, derſom du kan tiltroe mig ſaa nedrigt og afſkyeligt et Hierte; eller meener du, at jeg af en ildegrundet Tillid til mine egne Kræfter og Indſigter kunde lade mig forleede til at raade dig noget, der kunde giøre dig Skade? Derſom jeg tiltroede dig Ondſkab eller Falſkhed, ſagde Don Carlos, ſaa aabnede jeg ikke mit ganſke Hierte for dig: Dette Ønskes Erholdelſe vil enten ſtadfæſte eller kuldkaſte mine øvrige Dages Lykke, ſiden det ſetter mig i Sikkerhed for den Tid, naar Alderen, der nærmer ſig med ſtærke Skridt, betager mig Sindets Kræfter, og da jeg tillige har haft meere end et Beviis paa hvor nødvendigt det er at bede om det, ſom man ønſker at erholde, ſaa ſynes mig, at det i det mindſte ikke kunde være ſkadeligt i dette Tilfælde. Meere ſkadeligt end gavnligt; ſvarede Don Varini; thi endſkiønt man beder om noget, ſom der tilkommer os, ſaa anſees det dog ſom en bevilget Gunſt, og kan du erholde den, ſaa uddeeles de ſaa ſparſomme, at du bør forbeholde dig den til en Leylighed, hvori det ikke ſtaaer i din Vens Magt at giøre noget for dig. Betroede dette ene og allene paa dig, ſvarede Don Carlos; ſaa var jeg ganſke roelig, men jeg frygter for, at andres Bønner maatte udrette ſaa meget, at dig blev befalet at bringe en anden i Forſlag. For da at betage dig alle dine Tvivlsmaal, ſagde Don Varini, ſaa nødes jeg til at handle imod min Pligt ved at betroe dig, at jeg har en udtrykkelig Befalning fra hans Helligheed, at der førſt og fremmeſt ſkal tænkes paa dig; vil du nu, efter at jeg har betroet dig dette, endelig give en Anſøgning

ind,

ind, saa staaer det til dig selv, men jeg forsikkrer dig ved alt hvad helligt er, at alt hvad du vinder derved bliver det, at du faaer det paa meere indskrænkende Vilkaar, end naar det frievillig gives dig. Don Carlos, som troede, at han alene søgte at faae ham fra dette Forsæt, for at kunde giøre sig en desto større Fortieneste af at forskaffe ham sit Ønske opfyldt lovede at følge hans Raad, men da Don Varini frygtede for at hans Grunde ikke nokſom havde overtydet Don Carlos, saa søgte haa at bringe en Faerbroder af Don Carlos, der formaaede meget hos ham, paa sin Side. Han gik derfor hen til ham igientog ham alt det, han havde sagt til Don Carlos, og bad ham, at han af Kierlighed til sin Fætter vilde formaae ham til at være ganske roelig, hvortil han fandtes ganske villig, og fandt ikke heller mange Vanskeligheder i at overtale Don Carlos til at forlade sig paa Don Varinis saa dyre besvoerne Venskab.

Imidlertid var det saa langt fra Don Varinis Tanker at udvirke det mindste til Fordeel for Don Carlos, at han meget meere af Livs Kræfter arbeydede for en anden, og paa det hans Ansøgning ikke skulde være ham til Hinder deri, havde han giort sig saa megen Møye, at faae Don Carlos til at staae for dette Forsæt, En Dag da Cardinalen talede med ham om at besette denne Post, sagde han ham tillige, at endeel af de Personer, som han bar meest Agt for, havde anholdt om denne Post for Don Carlos; og forsikkret ham at det var et Menneske, der besad mange og store Fortienester. At han har Fortienester, svarede Don Varini, kan ingen

nægte, men jeg troer ikke at de ere saa store, som mange raaber dem ud for; thi endskiont Don Carlos er min Ven, saa maae jeg dog reent ud tilstaae, at jeg troer der findes dem, som bedre fortiener den. Venskabs søde Drift skal aldrig forleede mig til at træde Billigheden for nær, og naar Pligt og Retskaffenhed befaler mig at tale, saa maae alle andre Forbindtligheder viige; ja, var han endog selv nærværende, saa skulde det dog ikke holde mig fra at sige, at i hvor inderlig jeg end elsker ham, saa indseer jeg desuagtet hans Feyl. Men ere da disse Feyl af den Beskaffenhed, spurgte Cardinalen, at de bør udelukke ham fra en Naade, som saa mange og værdige Mænd har forsikret mig, at han var dobbelt berettiget til ved det, at han hidindtil havde høstet meere Ære end Fordeel af sit Arbeyde? I den strængeste Forstand forholder det sig ikke saa, svarede Don Varini; thi han nyder et aarligt Gratial, hvoraf han kan have sit anstændige Udkomme, naar han vil handle fornuftig; og desforuden er han saa stor en Sanguinius; at al Lyst til at arbeyde var borte, saa snart han ikke behøvede det meere. Da han altsaa allerede har nydt saa stor og betydelig en Naade, saa synes mig, Deres Eminence, at denne burde være Belønning for en anden, som trængte haardere til den og kunde tillige være nyttigere, siden den tilstundende Alder begynder at svække Aanden og Tænkekraften hos Don Carlos. Desto billigere var det jo, sagde Cardinalen, at betage ham alle huuslige Sorger; thi de giøre en langt skadeligere Virkning paa Sindet end Alderen; desforuden har han erhvervet sig fremmede Nationers Agt, og det giør stedse Regieringen Ære at belønne berømte og navnkundige Perso-

ner

ner. Deres Eminence har fuldkommen Ret, sagde Don Varini; men De kan tillige troe mig, at det, der har forskaffet hans Arbeyde den største Roes var det, at De kom for Lyset paa en Tid, da man ingen bedre havde; men nu, da de skionne Videnskaber staaer under Deres Eminences Beskyttelse og af den faaer sin forsvundne Glands igien, nu vilde der kun blive agtede meget lidet paa dem. Men dette betager Don Carlos dog ingenlunde den Fortieneste at have af egen Lyst og Drift brudt Jisen, og at han i Følge deraf kunde fortiene Fortrinet, og da han tillige er min Ven, saa vilde jeg paa mine Knæe anholde hos Deres Eminence om den Naade, som De synes at have bestemt ham, saa snart jeg var saa overbeviist om, at den kunde giøre ham lykkelig og tilfreds, som jeg frygter for at den vilde giøre en ganske stridig Virkning. Men hvad Aarsag har De til denne Frygt, spurgte Cardinalen? Hans store Hengivenhed til Vellyst og Overdaad, svarede Don Varini; for at sylddestigiøre den opofrer han alle Ting; og om han end bekom Millioner, saa friede det ham ikke for at føle Mangel. Jeg har ofte med grædende Taare giort ham Forestillinger desangaaende, men hans umaadelige Egenkierlighed bringer ham ikke allene til at troe, at haus Fortienester aldrig nokſom kan æres og belønnes, men endog til at foragte de oprigtigste og bestmeente Raad. Jeg kan ikke andet end falde i Forundring over denne Beskrivelse, sagde Cardinalen; thi den ligner paa ingen Maade den, som jeg har faaet af andre. Jeg vilde ønske, sagde Don Varini, at mine høyere Pligter

tillod mig at tale Venskabs Sprog, saa vilde jeg med Glæde sande alt det, der er sagt til Deres Eminence, men om jeg endogsaa giorde det, saa vilde Deres store Indsigter ved en nøyere Overveyelse let blive vaer, at det ingen anden Grund kunde have end en umaadelig Stolthed, at han ikke har vildet giore mindste Ansøgning om en Naade, som saa mange bønfalde om; og De burde holde mig for en kold og ligegyldig Ven, fordi jeg ikke benyttede meg af Deres naadige Tilladelse til at forestille Dem Don Carlos, saa vel som saa mange andre, men Skylden er ikke hos mig; thi da jeg tilbod ham det, svarede han mig med et haanligt Smiil, at han vidste at bruge sin Tiid bedre end at spilde den paa Opvartninger hos de Store. Gud veed best, hvad det koster mig, at giore denne Beretning om min Ven; thi jeg elsker ham saa høyt, at jeg med Glæde delede min sidste Skiærv med ham, men Følelsen af det, som jeg skylder Deres Eminence; og Pligterne, som den Fortroelighed De benaader mig med, paalægger mig, tvinger mig til, at forestille Dem Tingene i deres rette Lys. Venskab skal aldrig forleede mig til at handle imod Eed og Samvittighed, den sidstes Vidnesbyrd har jeg hidindtil stedse haft for mig, og jeg haaber at vedligeholde det reent og ubesmittet indtil mit sidste Øyeblik. Dog nægter jeg ingenlunde, at dersom Deres Eminence efter en nøyere Overveyelse finder Don Carlos at være den værdigste til at erholde denne Naade, det jo vil være mig en sand Glæde at forkynde ham det, men Sandheden afvinger mig den ubehagelige Bekiendelse, at han, efter mine Indsigter, bør være allerængst fra den.

Paa

Paa denne listige Maade blev Don Varini ved at udslette det fordeelagtige Begreb, som Cardinalen havde faaet om Don Carlos, og for at give sit falske Forebringende desmeere Troeværdighed, saa undlod han aldrig at beklage sig over hvor smerteligt det var ham at holde Striden ud imellem Venskab og Pligt; der hver for sig krævede sin Ret med den største Heftighed; og da han stedse havde nogle Taare i Beredskab, saa bekræftede de hvert et Ord han fremførte, og Cardinalen troede; at han aldrig kunde finde nogen, han med større Tryghed kunde sette Liid til end den, som de stærkeste Venskabs Følelser ikke kunde bringe til at handle imod sin Overbeviisning. I Følge deraf betragtede han Don Varini, som Redeligheden selv, og gav ham saa uindskrænket et Herre domme over sig, at al den Møye, som de værdigste Mænd gjorde sig for Don Carlos, var ganske forgieves; Don Varini triumpferede og erholdt Benificet for en anden.

Endskiønt der ikke var en Skygge af Misundelse hos Don Carlos, saa overgik dette Stød dog hans Kræfter, og svækkede hans Helbred i saadan en Grad, at hans Venner begyndte at frygte for hans Liv. Det var ikke hans feylslagne Haab, der krænkede ham; hans Tillid til Forsynet var saa stærk befæstet, at han var vis paa, at dets Bestyrelse allene sigtede til hans Beste, men al hans Overgivelse og Standhaftighed gav efter for den Tanke, at det Menneske, som han havde kierest i Verden, den Ven, som tusende gange havde tilsvoeret ham det ubrydeligste Venskab, og i hvis Arme han havde ventet Trøst imod alle sine Bekymringer, var just den,

der ved Ränker og Underfundighed skildte ham ved sit forhaabede Levebrød, og baade forfulgte og bagtalede ham. Endeligen overvandt hans gode Natur Sygdommen; og Fornuft og Philosophie forandrede hans varme Venskab for Don Varini til den kolde Foragt, og den eneste Følelse han beholdt tilovers var Rædsel over den Straf der hvilede over hans Hoved for den Formastelse, hvormed han havde krævet den Høyeste til Vidne og Dommer ved sine falske Løfter.

Don Varini triumpherede vel i sit Hierte over den Krænkelse han havde foraarsaget Don Carlos, men var dog alt for falsk og underfundig til reent at tage Masquen af, og beklagede sig derfor, som høylig forurettet ved den Mistanke, som Don Carlos bar til ham, da Gud dog vidste, at han havde giort alt hvad der stod i hans Magt for at bevidne hvor høyt og inderligen han elskede ham. Naar nogen bebreydede ham sit Forhold imod Don Carlos, saa anvendte han alle muelige Sophisterier til sit Forsvar, og søgte at give ham al Skyld, som den, der til Trods for alle hans venskabelige og velmeente Advarseler, ikke havde vildet sat Grændser for sin Aabenhiertighed, hvorved han havde paadraget sig mange og betydelige Personers Fiendskab. Utallige Exempler har viist og viiser, at den Forurettede kan tilgive, men Overbevisningen i Forretterens Barm, at han fortiener at hades, avler det dødeligste Had i hans Hierte, som ingen Roe forunder ham førend han har bragt Maalet for den af Veyen, og sat sig i Sikkerhed for det, han frygter. Don Varini vidste med sig selv, at Don Carlos havde Føye til at hade ham; han tvivlede

lede derfor ikke paa, at han jo ogsaa gjorde det; at han alene luurede paa Leylighed til at hævne sig, og at han paa sin Side maatte forebygge det ved at forekomme ham i hans Anslag. Det første Skridt til Laster fører alt dybere og dybere ind paa Ondskabs Bane; og Don Varini havde for ofte krævet Gud til Vidne og Dommer ved sine Forbrydelser til at lade sig holde tilbage af Frygten for hans alseende Øye. Samvittighedens Bebreydelser og Uroe over hans nedrige Forhold imod Don Carlos, gav han Navn af Rædsel over det Onde han kunde tilføye ham, og underkiøbte derfor tvende Banditer til at dræbe ham, men da Don Carlos næsten aldrig forlod sit Huus uden for at bivaane Messen, saa forløb der en lang Tiid inden dette Anslag kunde settes i Værk. Endelig berettede een af hans udsatte Speydere ham, at Don Carlos var gaaet hen til een af sine beste Venner, hvorpaa han befalede sine Banditer, saa snart det var bleven mørkt at luure efter ham paa en øde Plads, som laae ikke langt fra hans Huus, og som han nødvendig maatte over førend han kunde komme i det. Men den Almægtiges Haand, som beskiermer Uskyldige, og til intet gior de Ugudeliges Anslag hæmmede ikke allene Don Varinis Ondskab, men lod ham endog føle Vægten af den Hævn, han saa ofte havde nedkaldt over sit Hoved.

Don Carlos fandt sin Ven i den yderste Bedrøvelse; hans inderlig elskede Kone svævede imellem Liv og Død; thi den eneste Trøst, som Lægerne gav ham bestod deri, at om det var mueligt, at hun den Nat kunde holde Feberen ud, saa haabede

haabede de at faae dens Kræfter svækkede førend den kom igien. Don Carlos holdt det uforsvarligt at forlade sin Ven i denne Tilstand, men søgte at forkorte ham denne græsselige Nat ved sin Nærværelse og de kraftigste Trøstegrunde, uden i mindste Maade at tænke paa, at dette Ømheds Bevis imod hans Ven, frelste hans eget Liv og bevarede ham for de Morder-Dolke, som Banditerne ventede paa ham med. Imidlertid var Don Varini i den yderste Uroelighed, snart smigrede han sig med, at Don Carlos allereee veltede sig i sit Blod, snart frygtede han for, at hans Mordere ikke' havde brugt Forsigtighed nok, at han maaskee var bleven deres Forsæt vaer, havde sat sig til Modværge, og ved Hielp af Sbirrene eller andre bemægtiget sig Banditerne. Frygten, at om saa var, at de da maatte bekiende paa ham, som den der havde underkiøbt dem, satte ham i den græsseligste Angst, og giorde ham hver Time længere end en heel Nat. Da det nu var hen imod Dagbrækningen, og ingen havde indfunden sig hos ham endnu til at afhente Belønningen, som han havde lovet dem, naar Mordet var fuldført, saa troede han sikkert, at Banditerne enten ikke havde indfunden sig paa det bestemte Sted, eller og maatte være bievne arrebede. Da han nu ikke kunde holde længere ud at svæve i denne grumme Uvished, saa besluttede han at gaae hen i Gaden, hvor Don Carlos laae, for enten at blive forvisset om sit Anslags Udførelse eller og at faae Underretning om Aarsagen, der havde hindret det. I dette Forsæt kastede han sin Kappe om sig, snoa sig saa taet ud, at ingen blev ham vaer, og fortsatte Veien med mueligste Hurtighed. Banditerne, som allerede længe havde været

kied

kied af at vente forgieves, saa ikke saae snart et Menneske, der skyndte sig for at komme ind i Gaden, som man havde betegnet dem, førend de troede, at det var Hævnens Offeret, som de ventede paa, og uden at Don Varini fornam nogen at nærme sig, jagede de ham Dolken adskillige gange ind i Brystet, hvorpaa han faldt til Jorden, uden at give mindste Lyd fra sig, og da han ikke gav mindste Tegn til Liv, saa skyndte de sia hen at annamme Belønningen for deres vel udførte Forretning.

Lidet derefter fandt Ehirrene Don Varini, de sloge hans Kappe tilbage, og da de derpaa kiendte ham og merkede lidet Tegn til Liv hos ham, saa bare de ham til Cardinalens Pallast. Der blev strax sendt Bud efter de beste Lægere og Feltskierere, men det første de havde underkast Saarenes Beskaffenhed, erklærede de eenstemmigen, at han ingen to Dage havde at leve i. Da han var bleven forbunden, og begyndte at faae sin Samling igien, saae han sig meget forundret omkring, og spurgte hvor han var og hvad der var mødt ham? Det første man havde berettet hvor og i hvad Tilstand han var bleven funden, fattede han strax, at hans egne Bandit'er havde anfaldet ham; men da han blev en Benedictiner Pater vaer ved sin Seng, og af hans Tiltale og Formaninger, om at bruge de kostbare Øieblikke vel, merkede, at han snart skulde møde for en Dommer, der ikke lod sig forblinde af et falsk Skin, saa opfyldte hans begaanne Laster hans Siel med saa grueligt en Vrede og Fortvivlelse, at den lignede et heftigt Raserie. Hun bandede sig og sin Fødsels Time,

og raabte, at de onde Aander omringede hans Seng, at de spottede og beloe ham, og syntes at hige efter Øyeblikket, der skulde giøre ham til Staldbroderen i deres Jammer og Elendighed. Pateren formanede ham til at hæfte sine Tanker paa den Høyeste, og ved Bøn og ivrig Paakaldelse at indflye til ham om en sand Anger og Tillid. Jeg bede, skreg Don Varini, jeg kan ikke bede, og jeg tør ikke bede; som en retfærdig Gud maae han forskyde Bønnen fra de Læber, der aldrig har nævnet hans Navn uden til Skiul for Laster og Uandeligheder, for at forblinde og bedrage andre, har jeg formastet mig til at raabe hans Hævn ned over mit Hoved, og den har ramt mig, den har giort mig til et Offer for mit ubillige Had. Don Carlos! bedragne og forurettede Don Carlos jeg beloe dig i mit Hierte, naar du sagde, at der intet Ondt kunde tilføyes dig uden en høyere Tilladelse, men nu føler jeg, med en Qval liig de Fordømtes føler jeg, at Almagtens Haand giør de Ugudeliges Anslag til intet; thi den Dolk, der var hvæsset til din Barm, har igiennemboret min; og da jeg vilde styrte dig i Graven, har jeg styrtet mig selv i evig Qval. Pateren foreholdt ham, at Guds uendelige Barmhiertighed antager den groveste Synder, naar han oprigtig bekiender og alvorligen fortryder sine Misgierninger. Bekiende dem vil jeg, sagde Don Varini, men det er forfældig at fortryde dem; Helvede boer allerede i min Barm, og dens Pinsler omspender mig; mine Misgierningers lange Række kan ikke meere forjages fra mit Øye, og Synet af dem vil volde mig Graad og Tænders Gnidsel i

den

den lange Evighed. Derpaa giorde han sit Skriftemaal, og udsagde saa mange Laster, at Pateren skielvede ved at høre dem. Hans heele Liv var en Kiede af Underfundighed, Hyklerie og Had; et eneste Ord, som hans onde Samvittighed havde hentydet til at røre ham, havde forvoldt mange Uskyldiges Undergang, siden han fra det Øyeblik af aldrig havde ladet af at forfølge dem, som han havde fattet denne Mistanke til, og ingen Meeneed skaanet for at paadigte dem Laster. Da dette Udsigende var meere Fortvivlelsens Skrig end Angers Væmodighed, og hans umaadelige Siele-Angst udpræssede Sveeden som store Hagl paa hans Vande, saa holdt den retskafne Pater det for sin Pligt at opvække Troe og Tillid i hans Hierte og forskaffe det Trøst ved den Forestilling, at Christus havde givet Kirken Myndighed til at forlade Synden; naar han altsaa i en sand Troe vilde kaste alle sine Overtrædelser paa ham, saa vilde han paa sin Side ved Absolutionens Meddeelelse forjage de onde Aander fra ham, der fristede ham til at tvivle om Naaden og Syndernes Forladelse. Han rakte derpaa Don Varini Crucifixet til at kysse, men han stødte det fra sig og sagde, at han havde hadet sin Næste alt for høyt til at blive antaget af Ham, der havde ofret sig selv af Kierlighed. Lidt efter lidt formindskede dog Paterens kraftige Trøstegrunde Don Varinis heftige Siele-Angst, saa at han efter Haanden blev roeligere og spurgte Pateren med et dybt Suk: om han da virkelig troede, at der var Naade at faae for ham? Pateren viiste

ham

ham Guds hellige Løfte derpaa, som ikke kunde svige, naar han i sit Hierte ydmygede sig for ham, og følede en oprigtig Anger over sit ilde fremdragne Levnet. O gid jeg kunde smage denne Trøst, sagde Don Varini, men førend det kan skee bør jeg først søge Forladelse hos Menneskene; vil De Herr Pater gaae hen til Don Carlos, til den Ven, som jeg har vederlagt de oprigtigste Venskabs Beviiser med den skammeligste Uerkiendtlighed; og ved at sige ham den Tilstaaelse, jeg har giort dem, paa mine Vegne bede ham om Forladelse for alt det Onde, som jeg har og som jeg vilde tilføye ham, og kan han da lige saa oprigtig tilgive mig, som han har elsket mig, saa vil jeg haabe, at Skabningen ikke kan være meere barmhiertig end Skaberen.

Den gode Pater var ganske villig dertil, og udrettede sit Erinde med al den Nidkierhed, som hans Pligt og Embede udkrævede. Don Carlos blev overmaade rørt ved denne gruelige Beretning; han takkede den Høyeste af ganske Hierte for denne synlige og naadige Beskiermelse, og inderligen rørt over Don Varinis beklagelige Forfatning forsikkrede han Pateren, at han tilgav Don Varini saaledes, som han haabede selv at finde Forladelse hos Gud, og til et Beviis derpaa vilde han følges med ham, for om Don Varini forlangte det, ikke allene at bekræfte ham det mundtligen, men endog at overbeviise ham derom ved al den Omsorg og Omhyggelighed, som han kunde bære

for

for ham i hans øvrige Øyeblikke. Dog skulde han ikke sige Don Varini, at han var fulgt med ham, siden han ikke vilde nærme sig ham, uden han selv ønskede at see ham. Pateren var meget vel tilfreds med hans Tilbud og Forhold, og skyndte sig at komme tilbage til den Saarede.

Imidlertid at Pateren var hos Don Carlos, havde Sebastiano, der fik at høre at Don Varini om Natten var bleven overfalden af Banditer, indfunden sig hos ham; men han nærmede sig ikke saa snart Sengen og yttrede sin væmodige Deeltagelse i hans tilstøtte Ulykke, førend Don Varinis Siele-Angst overfaldt ham paa nye med saa fordobblet en Heftighed, at den foraarsagede ham det stærkeste Raserie. Ha! jeg maae bort, skreg han og umagede sig for at springe ud af Sengen, hold mig ikke, jeg kan ikke bliae her. Synes dig Sebastiano at min Oval ikke er stor nok uden du skal pine mig med? Jeg veed det; thi Satan staaer bag ved dig og skriger mig det triumpferende til, at jeg har bragt dig i hans Hænder. Ja; jeg er desværre, Redskabet til din Fordømmelse, gaae derfor, gaae fra mig! Luerne, der brænde mig, Angesten, der omspender mig, er intet, intet imod at have dig hos mig, at høre dit Skrig, at see dine Piinsler og overøses med dine Forbandelser. Disse græsselige Sindsbevægelser og den Møye han gav sig for at rive sig løs fra dem, der holdt ham, tilvevebragte ham de stærkeste Convultioner, og i dem fandt Pateren, ham da han kom tilbage. Alle anvendte Hielpemidler til at skaffe ham sin Samling igien var ganske for-

forgieves, Convultionerne holdt ved indtil ham om Natten endte Livet i dem.

Saa høyst bedrøvelig en Ende tog Don Varini; da hans Ondskabs Maal var fuldt rømte Hævnen ham, som han havde trodset saa længe; og den Underfundighed, hvormed han havde bedraget de kortsynede Mennesker, blev Garnet hvori hans Fod hildede sig. Men saa afskyelig, som hans Forhold end var, saa kan han dog tiene hadefulde Hierter til et Exempel paa, hvor afmægtig deres Ondskab er, og give de Dydige et nyt Beviis, at et viist Forsæt vaager til deres Beskiermelse og som naar Tiden kommer, standser Had og Efterstræbelse ved sit mægtige: Hertil og ikke længer.

Den

Den
forklædte Maler.

Den
forklædte Maler.

Sir Georg Buttler og Sir Eduard Mellisch havde fra deres spæde Barndom af været forenede ved det stærkeste Venskabs Baand, saa at de næsten vare uadskillige; deres Landgodser grændsede tæt ved hinanden; i London vare de ideligen Naboer, og da der herskede lige saa god en Forstaaelse imellem deres Koner, saa udgiorde de næsten kun een Familie. Sir Buttler havde en Søn ved Navn William og en Datter, der hedde Constance; Sir Mellisch havde derimod ikke fleere Børn end den deylige Julie, som Naturen syntes at have funden en Fornøyelse i at udtømme alle sine Fuldkommenheder paa. Forældrenes Kierlighed og Fortroelighed foraarsagede at de elskede hinandens Børn i samme Grad, som deres egne, de bleve opdragne som Søskende, de vidste neppe at sige hvilket der var deres rette Hiem; saa at Julie bar den

samme Ærbødighed for Williams og Constances Forældre, som for hendes egne, og disse elskede og ærede hendes i den samme Grad. Lady Buttler var den eneste der syntes at gjøre en Undtagelse i denne Regel; thi endskiønt hun ikke vidste mindste Forskiel imellem Kierligheden hun bar til Julie og sin egen Daatter, saa gav hun dog William saa synlygt et Fortrin i sit Hierte for dem begge, at hun ikke kunde lade ham være en halv Dag af sine Øyne, og havde saa at sige ingen anden Villie end som hans, hvorved den unge Williams Hierte blev vant til at give alle sine Ønsker Tøylen, uden at frygte eller tvivle om deres Opfyldelse.

Sir Butler, som frygtede for Følgerne af denne overdrevne Kierlighed, søgte at dæmpe den, ved de fornuftigste Forestillinger om Skaden det kunde gjøre ham i en fornuftig Alder, at han intet feylslaget Haab havde kiendt paa den Tid, da Villien var let at bøye, men altsammen forgieves, hvorfor han ogsaa da William havde naaet sit ottende Aar besluttede at sende ham til Eaton, under Forevendning, at et Barn gjorde stærkest Fremgang i hvad det lærte, naar det havde andre Børn at kappes med, men hans Kone, som han elskede inderligen og oprigtig, yttrede saa heftig en Græmmelse og Hiertesorg over at miste sin Yndling, at han maatte staae fra sit Forsæt, og antage en Hovmester til ham Hiemme. Da han ikke sparede paa Lønnen var han og saa lykkelig at finde en duelig og værdig Mand til dette vigtige og vanskelige Embede, og da William havde et naturligt godt Begreb, og et ædelt og følende Hierte, saa vandt hans Hovmester snart hans

Ydeste,

Ydeſt, og han giorde den ønſkeligſte Fremgang til hans Moders inderlige Glæde. Endſkiønt Sir Buttler ikke følede mindre Fornøyelſe ved Haabet hans Søn gav om at blive en duelig og velfortient Mand med Tiden, ſaa lagde han den dog ikke for Dagen; thi for at hæmme Følgerne af Moderens Kiælenhed: var han ſiedſe alvorlig imod Sønnen uden at lade ham ſavne det mindſte af hans faderlige Omhue, men erſtattede derimod Conſtance Savnet af en Moders Ømhed og Careſſer, der ganſke udtømmedes paa William, men paa det han ikke ſkulde troe, at hans Forhold reyſte ſig af Mangel paa Kierlighed, ſaa tog han ofte Anledning at ſige, at i hvor kier man end havde et Drengebarn, ſaa maatte man dog aldrig kiele for det, ſiden det ſvækkede Mandhaftigheden i hans Hierte og giorde det blødt og qvindagtigt.

Længe førend Sir Buttler og Sir Melliſch giftede ſig, havde de giort den Aftale med hinanden, at om Himlen engang gav dem Børn af ulige Kiøn, ſaa vilde de foreene dem ved et endnu faſtere Baand end deres eget; og det første de ſaae Mueligheden til at naae dette Ønſke, bleve de enige om ikke at lade ſig merke med deres Anſlag for nogen, end ikke deres egne Koner, ſiden Erfarenheden havde lært dem, at unge Mennesker ved ſlige Tilfælde gierne vil have Vanſkeligheder at beſtride; at Frygt og Haab er Kierlighedens ſtærkeſte Føde, og at der ikke ſættes halv ſaa megen Priis paa det koſtbareſte Klenodie, der tilbydes dem, ſom paa et maadeligt, der koſter Møye og Beſværlighed at vinde. Fædrene merkede altſaa med en inderlig Fornøyelſe, at ligeſom Julie og William voxede

saa voxede deres Tilbøyelighed for hinanden med dem, og endskiønt Julie og Constance vare uadskillelige, saa var dog Williams heele Opmerksomhed henvendt til den første; og al hans heele Attraae at tækkes og behage hende. De deyligste Blomster han kunde bekomme, smykkede stedse hendes Barm og Vinduer, de første Frugter, der fandtes paa tyve Miile i Omkreds, bragte han hende, og de rareste og herligste Fugle erindrede Julie hver Morgen ved deres Sang om den Nidkierhed, hvormed William søgte at forekomme hendes Ønsker. Hendes unge og uskyldige Barm var heller intet mindre end ligegyldig ved hans Omhue til at tækkes hende, men hun følede noget, som hun selv ikke kunde, gisre Reede for, og især fordobbledes denne ukiendte Behag ved den Misfornøyelse, Constance yttrede over det Fortrin, som hendes Broder saa tydeligen gav Julie i Kierligheden han viiste imod dem. Havde Miss Constance yttret denne Empfindtlighed over nogen andens Ømhed for Julie, saa havde denne sikkert følet den heftigste Smerte der over, men da det var William der havde foraarsaget denne Jalousie, saa opvakte den en lønlig Glæde hos hende, ved det den gav hende en fuldkommen Vished om at være ham den kiereste. Miss Constance, der virkelig elskede sin Broder, og ikke kiendte det mindste til den uvilkaarlige Magt, der bestyrede hans Handlinger, ansaae derimod hans Forhold, som en Mangel paa broderlig Kierlighed, og endskiønt det just ikke foraarsagede Koldsindighed imellem Miss Julie og hende, saa hæmmedes dog den store Fortroelighed og det ømme Venskab, som tvende unge og ædelsindede

dede Hierter ved en daglig og nøye Omgang almindeligen fatter for hinanden.

Julie havde allerede lagt sit trettende og William sit femtende Aar tilbage, uden at have faaet en Forsmag paa den Kummer og de Gienvordigheder, som det menneskelige Liv er en Kiede af, da Døden efter nogle Dages Sygdomme berøvede Sir Buttler sin inderlig elskede Kone, og giorde William og Constance moderløs. William, der havde overmaade heftige og voldsomme Sindslidelser, og som ved hans Moders alt for store Kierlighed var vandt til at give dem Tøylen, var ganske og aldeles utrøstelig, og da Smerten over hans Moders Tab forøgedes ved Frygten at blive skildt fra Julie, siden der nu ingen meere Hinder var i Veyen for hans Fader til at sende ham bort, saa bragte disse foreenede Følelser der bestormede hans Hiertet ham næsten til Fortvivlelse. Julie var den eneste han kunde finde Trøst hos; han syntes at finde en Lindring i sine Taare, naar de bleve blandede med hendes, og da hun havde ekstet Lady Buttler, som sin egen Moder, saa flød hendes Taare med en dobbelt Hæftighed, siden den Kummer, som hun saae sin elskede William nedsænket i, havde allene været nok til at drage dem af hendes deylige Øyne. Hun havde ikke forladt Miss Constance fra det Øyeblik af at Lady Buttler var bleven syg; men viist hende en daatterlig Ømhed ved sin Opvartning og Pleye, indtil hun ikke meere behøvede den; og siden efter blev hun hos Constance for at staae hende bie i at trøste hendes Fader og Broder. En Morgen da hun gik tiilig ned i Haugen for at tage friisk Luft,

fandt hun William liggende paa en Græsbænk med Haanden under Kinden, og Taarene flød strømmevis af hans Øyne. Hun nærmede sig ham uden at han mærkede det, rakte ham den ene Haand med en ømmodig Mine, og med den anden tørede hun Taarene af hans Øyne, hvorved hun tillige sagde: Vil De da reent lade Kummeren tage Overhaand, bæste William, og ved Deres heftige Græmmelse krænke Dem dobbelt, der føler Deres store Tab, saavel som De? De har fuldkommen Ret deri, deylige Miss! sagde William og trykkede hendes Haand med Heftighed til sine Læber, at Tabet strækker sig til flere end mig, endskiønt mit, sikkert er det største; da altsaa Slaget har rammet mig haardest, saa er det jo en naturlig Følge, at jeg er den utrøsteligste ved det, og dersom De kunde sette sig ganske i min Forfatning, saa maatte De billige min umaadelige Kummer. Det har jeg giort, svarede Julie meget uskyldig, ja, jeg har endog forestillet mig det endnu værre; siden jeg i Tankerne har seet mig baade Fader og Moder berøvet, men saa heftig en Angst, som denne arueligе Forestilling end opvakte i min Barm, saa syntes mig dog at min Angst vilde blive lettet og min Smerte hinsvalet, naar jeg blev trøstet af Dem; men jeg seer at al min Trøst er forgieves, den giør ikke mindste Virkning i Deres Hierte. Hvor kan De sige det, deyligste Julie, sagde William: der er ingen Ulykke saa stor som De jo kunde trøste mig over, men inst i det jeg føler Magten, De har over mit Hierte, allerstærkest, saa ængstes det ligesaa meget over Følgerne af min Moders Forliis, som over det, at jeg har mistet hende. Hvad for rædsomme Følger kan hendes Død

have

have for Dem, spurgte Julie, undtagen den, at Bedrøvelsen maatte legge Deres Fader i Graven med, og for at forebygge det, burde De søge at trøste ham istaden for at forøge hans grumme Smerte ved Kiendetegnene paa Deres. Ak elskværdige Miss, sagde William, denne Ulykke har ikke endnu foresilliet sig min Indbildnings Kraft; den har hidindtil allene heftet sig paa den allerstørste der kunde ramme mig; thi den umaadelige Siele-Angst, som Frygten for at skilles fra Dem, min indtagende Julie, har forvoldt mig, har ikke tilladt mig at tænke paa nogen anden. Men hvorfor, sagde Julie med Taarene ned af Kinderne, skulde man vel skille os ad, og hvem skulde vel kunde satte saa grumt et Forsæt? O beste Pige, svarede William, denne gruelige Skilsmisse var længe siden skeet, dersom min salige Moders store Kierlighed til mig ikke havde hindret det; og da De har selv været Vidne til hendes meere end moderlige Ømhed for mig, saa behøver jeg ikke at sige Dem, at jeg var hende ulige kierere end Constance, uden at denne savnede den beste og kierligste Moder i hende. Min Fader derimod elsker min Søster høyere end mig; hendes Nærværelse er ham nok, og derfor vilde han havt mig overdraget til Eaton, og intet uden min Moders heftige Bedrøvelse over at lade mig komme fra sig, bevægede ham til at antage en Hovmester til mig. Denne har fuldendt sine Studeringer til Cambridge, han vil altsaa sikkert raade min Fader at sende mig enten derhen eller til Oxford, og da min Søster er fortrydelig over den Godhed vi bær for hinanden, saa vil hun sikkert giøre sit med dertil at det skeer, hvorved jeg ikke allene berøves min høyeste Lykksalighed, som

er at see og omgaaes med min dyrebare Julie, men jeg settes endog i Fare for at Fraværelsen udslætter mig af hendes Minde. Denne Frygt, sagde Julie, var meget billigere paa min Side end paa Deres; thi for det første har jeg stedse hørt sige, at unge Mandspersoner ere meget flygtige og ustadige, og dernæst vilde et fremmet Opholdssted, Forlystelser, og de mange nye Venner og Bekiendtere, som De bekom, let bringe Dem til at forglemme den Fornøyelse, De som Barn havde funden i min Omgang: da derimod hvert et Sted, som jeg betraadde, hver en Plæt, som mit Øye faldt paa, og det mindste, som jeg foretog mig, vilde erindre mig om hvor lykkelig jeg havde været medens De var hos mig, og giøre mig Savnet af Deres Selskab dobbelt smerteligt. Ak, Engle Julie! raabte William, hvad er nye Venner, Forlystelser, ja endog heele Verden til at sette i Lignma imod Dem! Troe mig, at De er saa ganske og aldeles alle Ting for mig, at jeg adskildt fra Dem hverken kan smage Glæde eller Fornøyelse. Det giver jeg Dem slet ikke noget for, sagde Julie; thi jeg er aldrig lykkelig, uden naar jeg har Dem hos mig. Vil De derfor følge mit Raad, saa lad os, dersom Deres Herr Fader skulde falde paa, at sende Dem herfra, kaste os begge to for hans Fødder, og sige ham, at vi sikkert maae døe, dersom han skiller os ad, og jeg veed vist, at han holder alt for meget af os, at han skulde sette sig i Fare for at miste os ved at foretage noget, der kunde skille os begge ved Livet. O min dyrebare Julie, sagde William, hvorledes skal jeg kunde udtrykke Dem de forskiellige Bevægelser, der arbeyder i min Barm! Jeg, som elsker Dem høyere

end

end baade min Fader og min Søster; jeg, som ængstes lige ind i Sielen over det mindste ubehagelige Tilfælde, som kan møde Dem; jeg, som med Glæde vilde udgyde min sidste Blods Draabe for Deres Vel; jeg smager en ubeskrivelig Glæde i den Forvisning, at De var ulykkelig om man adskildte os; men denne Lykſalighed er tillige saa overvættes stor, at jeg har Møye med at troe den, igientag det derfor Engle Julie, igien tag det tusende gange at De eene og allene vil leve for mig. Hvorfor behøver jeg at igientage Dem det, som De tydeligen kan see, svarede Julie; jeg er jo aldrig gladere end naar jeg er hos Dem, saa snart De bliver kun et Øyeblik længere borte end De pleyer, saa har jeg ingen Riſt eller Roe, men jeg maae strax søge efter Dem paa alle de Stæder, hvor jeg kan troe, at De er, og meere end een gang, naar jeg havde søgt længe uden at finde Dem, er Taarene bleven præſſet af mine Øyne ved den Tanke, at De ikke meere fandt Behag i at være hos mig. O hvor kunde De være saa ubillig imod mig, sagde Willam, og trykkede hende med Hefstigbed op til sit Bryſt, troe mig, min indtagende Julie, at jeg ingen anden Vellyſt kan smage med den, som Deres Nærværelse udgyder i min Barm, og at jeg aldrig saa snart har forladt Dem, forend mit Hierte banker af Længsel og Utaalmodighed efter at være hos Dem igien; og dersom Synet af saa mange Yndigheder skulde nogensinde berøves mig, saa gid mine Øyne maatte lukkes for evig. Vær kun ikke bange derfor, kiereſte William, sagde Julie; thi om man endog vilde giøre det, saa fandt vi to vel paa Raad til at komme sammen igien. Sæt derfor Grædser for Deres Bedrøvelse, jeg

beder Dem paa det indstændigste derom; thi foruden det, at mit Hierte er saa beklemt, som om det skulde briste, saa snart jeg seer Dem misfornøyet, saa kunde Deres store Grædmelse ogsaa give Deres Fader Leylighed at sende Dem bort, saa vel fordi et fremmet Sted skulde hielpe Dem til at glemme Deres Tab, som og fordi Deres Kummer ikke dagligen skulde fornye hans. Ja, min elskede Julie, svarede William, jeg vil giøre alle Ting i Verden for Deres Skyld; mit eneste Ønske er allene at tækkes Dem; sig mig derfor hvorledes De vil have at jeg skal være, og De skal see, at jeg skal rette mig derefter. Saa følg Deres Søsters Exempel, sagde Juliel, hun undertvinger sin egen Kummer, for at formilde sin Fabers, og lad os tillige i hendes Nærværelse ikke lade os merke med, hvor meget vi holder af hverandre; thi jeg fortænker hende det slet ikke at hun er fortrydelig over, at De elsker mig høyere end hende. Mit Hierte siger mig, at jeg ikke vilde blive halv saa taalmodig derved, som hun er, om jeg saae, at De enten havde hende eller nogen anden kierere end mig. Det faaer jeg aldrig, sagde William; thi saa længe der er Liv og Blod i mig, saa længe bliver Julie Maalet for mit elskende Hiertes Ønske, men naar De vil love mig, at vi desto vstere skal tales ved allene, saa vil jeg søge at tvinge mig i min Søsters Nærværelse. Julie gav ham Løfte derpaa, og han umagede sig for at blive Mester over sin Kummer, uden at han var istand til at skille sig af med Frygten for Skilsmissen imellem ham og sin kiere Julie.

Imidlertid

Imidlertid var denne Fare lykkeligen forbie for de unge Elskende; thi endskiønt Sir Buttler virkelig havde fattet det Forsæt, som hans Søn frygtede for, saa vilde han dog ikke sette det i Værk, uden først at have raadført sig desangaaende med sin gamle Ven. Da altsaa Sir Mellisch var en Dag allene hos ham, sagde Sir Buttler: Da jeg anseer William saavel for at være din Søn, som min, saa ønskede jeg gierne at vide hvilket du holder for det tienligste, enten at sende ham til et af Universiteterne for at lade ham fuldende sine Studeringer, eller at beholde ham Hiemme indtil han skal tiltræde sin udenlandske Reyse? Efter mine Tanker, svarede Sir Mellisch, er det bedre at lade ham blive hvor han er, end at sende ham enten til Oxfort eller Cambridge, hvor slette Sælskaber og forførisse Exempler meget ofte forværrer et ungt Menneskes Sæder og Hierte uliige meere end hans Forstand forbedres, især naar han veed, at hans øvrige Livs Lykke ikke beroer paa hans Flittighed eller ordentlige Opførsel, og han har Penge nok til at giøre alle Daarligheder med. Da jeg haaber, at han engang skal blive Eyere af mit Gods saavel som dit, saa vil det ikke fattes ham paa Forretninger, naar han forvalter dem paa en fornuftig Maade; og ved at forbedre sine Bønders Vilkaar, gribe sine Pogtere under Armene, hielpe sine fattige Naboer, og sørge for sine Børns Vel og Opdragelse er der Ære nok at indlegge for ham, uden at han behøver at søge den i at være lærd, eller en stor Statsmand. Indbildningen om at have Dueligheb, nok til at forestille det sidste, kunde let forleede ham til at

anvende

anvende sin Formue for at blive valgt til Parlementet, og Armoden, naar han var kommen der, til at sælge Hoffet sin Stemme til Trods for Pligt og Samvittighed. Alle disse Fristelser bliver han befriet for, naar han dannes efter dit og mit Exempel, til at blive en duelig og retskaffen Mand, og Lærdom har hans Hovmester biebragt ham saa meget af, at han kan tale med ved alle Leyligheder, og gisre Læsning og sine Studeringers Fortsættelse til en behagelig Afvexling med sine svrige og vigtige Forretninger. Desforuden synes det, som om hans og Julies Hierte bereeder sig til at opfylde vort høyeste Ønske, og hvorfor skal vi da ved at gisre Skilsmisse imellem to Personer, der ikke endnu selv vide at gisre reede for Deres Følelser og Ønsker, sette os blot for at see vort kiereste Haab skuffet? William træder nu snart i den Alder at han begynder at føle Hiertets Nødtørftighed til at elske, og hvori Sindslidelserne bruser allerhæftigst; den lønlige Drift, der leeder ham til Julie, gior mig forvisset om, at hun vil være Maalet for al hans Hiertes Attraae, saa fremt han bliver hos hende, indtil hans Kierlighed har fæstet Rødder, og Hiertets idelige Ønsken har underrettet ham om, at al hans Lykkalighed beroer paa at komme i Besiddelse af hende; men kommer hun ham af Øynene førend han har giort denne Opdagelse, og den nystændte Lue har grebet saa vidt om sig, at den kan trodse Fraværelsen, saa er det let mueligt, at de oprørte Sandser kan bringe ham til at søge Lindring og Hvalelse hos en anden for den Uroe og Attraae, som Julies Ydigheder har opvakt i

haus

hans uerfarne Bryst. Jeg har sagt dig mit Hiertes Meening i denne Sag, siden du forlangede at vide den, men jeg paastaaer aldeles ikke, at du skal rette dig efter den; thi finder du en Fornøyelse i at giøre en lærd Mand af din Søn, saa er jeg paa ingen Maade derimod, og i hvad han end er, saa skal han være mig den kiereste Svigerson, naar han kun allene er en ærlig Mand, og føler det for min Daatter, som ethvert ærekiert Menneske bør føle for det Fruentimmer i hvis Vold han vil betroe sin Ære og Lykksalighed. Jeg er i alle Ting fuldkommen enig med dig, sagdt Sir Buttler, og sat allene Valget i dine Hænder for at giøre William desværdigere til at blive din Svigerson, ved at lade ham dannes efter dit Velbehag, og forskaffe ham Leylighed til at erhverve sig de Egenskaber og Fuldkommenheder, som du ønskede at finde hos den i hvis Arme du vilde overgive saa stor en Skat, som Julie er i og for sig selv, uden engang at betragte hende som en riig Arving. Og som ventelig bliver langt riigere endnu, endskiønt jeg ikke forlanger det; sagde Sir Mellisch; thi min yngere Broder Harry, som gik til Smyrna, har for nogle Aar siden sat sig ned i Neapolis. Jeg sagde dig det da han skrev mig til, uden at sige dig noget af Brevets Indhold, som egentligen bestod i at erkyndige sig om jeg havde mange Børn, og i saa Fald at overlade ham at sørge for de yngstes Velfærd, siden Himlen ingen Arvinger havde skienket ham til sin store Formue, der forøgedes dagligen siden han var kommen til Neapolis, hvor Italienernes medfødte Uvirksomhed forskaffede ham en umaadelig Gevinst. I mit Svar takkede jeg ham for hans broderlige Hiertelag; og bad ham, da han

ønskede

ønskede at være en Velgiører for sine, og jeg ikke havde meere end een Daatter, som blev riig nok efter min Død, at tage vores ulykkelige Svogers Mylord Wenworths efterladte Søn til sig, som hans Faders Ubesindighed i det Partie han slog sig til, havde berøvet alle sine Godser og Rettigheder, og naar han da fandt ham sin Omhue værdig, saa var det en priisværdig Gierning at sette ham i den Stand, som hans Fødsel giorde ham berettiget til, siden hans liden Formue, der ikke beløb sig høyere end til de fire tusende Pund, som vor Søster havde bragt hans Fader med, tvang ham til at leve meget indskrænket og næsten ubekiendt Siden den Tid havde jeg ikke hørt noget fra ham forend i Gaar, da jeg bekom et Brev, hvori han takker mig for mit Raad og beskriver Wenworth for et Menneske af saa rare Fortienester og saa ædel en Tænkemaade, at hans Omgang forsøder ham Alderens Besværligheder og lindrer ham Smerterne af en, ved mange udstandne Mødsommeligheder, svækket Helbred. Han beretter mig tillige, at han staaer i Accord om Wenworths Fædrene Godser i Skotland, og beder mig at giøre Ansøgning paa hans Vegne ved Hoffet, om hans frataqne Titel og Værdigheder; thi dersom Wenworth kan faae dem igien, saa vil han strax slutte Kiøbet. Til Slutning forsikrer han mig, at hans Kierlighed til Wenworth ikke skal svække den Erkiendtlighed som hans Hierte minder ham om at skylde mig, men at Julie, som han ønskede inderligen at omfavne for sin Død, skal faae overtydende Prøver paa, at

hans

hans Hierte har vedligeholdt Erindringen, at han ikke var bleven behandlet af mig, som en yngere Broder.

For nu at opfylde hans Begiering maae jeg giøre en Reyse til London, og jeg haaber, at det ingen store Vanskeligheder vil have at forskaffe Wenworth sine Titler igien, siden Godset ikke forlanges med, og da hverken hans Moder eller han har forladt Landet og derved giort sig deelagtig i hans Faders Forbrydelse, saa kan de heller ikke ansees som Rebeller. Naar jeg altsaa sender min Broder Patentet, saa vil jeg forsikkre ham, at mit Hiertes Længsel efter at omfavne ham ikke er mindre end den han yttrer, og i Kraft af den besvære ham om at begive sig til sit Fædreneland igien, og tilbringe sine øvrige Dage der i Roelighed og i sine Paarørendes og Venners Arme. Jeg vidste ikke noget, sagde Sir Buttler, der kunde glæde mig meere end at kunde omfavne min' gamle Ven Harry, men dog skulde hans Komme være mig kierere om han kunde overtales til at give Wenworth alle sine Midler; thi Julie er allerede riigere end jeg ønsker det, siden hun er eneste Barn, og jeg har to at sørge for. Jo mindre din Søn behøver af dit, svarede Sir Mellisch, jo meere kan du give din Datter til Medgift, og jeg vilde fatte meget maadeligere Tanker om Williams gode Hierte end jeg nu har, dersom han ikke skyndte dig selv dertil, end sige yttrede Fortrydelse derover. Men naar jeg giorde det, sagde Sir Buttler, kunde jeg da ikke give Anledning til at beskyldes for Egennytte og at jeg misbrugte i it Venskab til at berige mig og mine. Hvem skulde kunde giøre denne smukke Fortolkning over dit

Forhold,

Forhold, spurgte Sir Mellisch? Daarer, som enten setter deres Lykkesalighed i Rigdom, uden at betænke, at vore Pligter og Ansvar forøges med den; eller og i det nydelige Dukketoy af nogle Croner paa en Vogn; og for at forskaffe min Daatter Dem skulde jeg give hende til en forsultet Lord, der havde sat sine Midler og Helbred til paa Maitresser, og hvis fordærvede Smag ikke tillod ham at finde andre Fortieneſter hos sin Kone end den, at hendes tilbragte Midler satte ham istand til at fortsette sit ryggesløse Levnet. Ney; min Julie skal have en Mand, som deeler Lykkesaligheden af den huuslige Glæde med hende, og derfor skal hendes eget Hierte vælge ham. Du skylder min Venskab altsaa ingen anden Forbindtlighed end Ønsket, at William maatte blive den, som hendes Hierte erklærede sig for, og dette Ønske troer jeg er bleven opfyldt; men for at knytte Baandet imellem disse to unge Hierter endnu fastere, maae vi blive ved at lade, som om vi ikke seer det, og endnu mindre at lade os merke med, at vi seer det med Fornøyelse.

Sir Mellisch begav sig derpaa til London og var saa lykkelig i sin Ansøgning at han fik Wenworth indsat i alle sine Titler og Værdigheder. Han sendte derpaa Patentet til sin Broder, tilligemed et Brev, hvori han lykønskede sin Søsterson og anholdt paa det indstændigste hos sin Broder om at give sig til sine Venner og sit Fædreneland igien, og denne Begiering understøttede han, med de meest rørende og kraftigste Grunde. Nogen Tid efter svarede Broderen ham,

ham, at han saa snart, som det var mueligt vilde indfinde sig hos ham, men at hans Sager vare af den Vidtløftighed og Beskaffenhed, at der næsten vilde gaae et par Aar med, forend han kunde faae dem i Rigtighed, og da det vilde koste ham alt for meget at berøve sig Wenworths Selskab, som han elskede med en meere end faderlig Ømhed, saa bad han ham paa Wenworths Vegne at overlevere den indlagde skriftlige Taksigelse, og undskylde hans personlige Udeblivelse med det, at han var paa sin Reyse.

Vore unge Elskende levede imidlertid i deres sædvanlige uskyldige Fortroelighed, og alt som Frygten for at skilles fra Julie forsvandt hos William, saa tog ogsaa hans Kummer af, og han fik al sin forrige Munterhed og Fyrighed igien. Men alt som Forstanden og Eftertanken tog til hos dette unge Par, saa udviklede Hiertets Følelser sig stærkere og stærkere, og de bleve alt nøyere og nøyere bekiendte med deres Ønsker, indtil de ikke meere kunde dølge for sig selv, at deres barnagtige Tilbøyelighed havde forvandlet sig til saa heftig en Kierlighed, at de satte al deres Lykkalighed i hinandens Besiddelse. Denne Opdagelse frembragte en ganske uliige Virkning hos dem; thi William opdagede ikke saa snart sit Hiertes Tilstand, forend han fordobblede sin Nidkierhed og Opmerksomhed til at tækkes Julie, men det første hun fik Kundskab om sin Forfatning blev hun tilbageholden, og istedenfor den uskyldige Aabenhiertighed, hvormed hun havde beskreven ham alle Hiertets Bevægelser, saa var hun taus, forvirret og undseelig, naar han fandt Leylighed til at udøse

slt Hierte for hende, og skyede derfor, saa meget som mueligt var, at tale allene med ham. Dette Forhold satte William i den yderste Bestyrtelse, han undersøgte alle sine Handlinger paa det nøyeste for at opdage, hvori han kunde have forseet sig imod sin elskede Julie, og da han ikke fandt det ringeste, der kunde have givet hende Anledning til Misfornøyelse, saa troede han, at hun ikke elskede ham meere, og denne Tanke foraarsagede ham saa gruelig en Smerte, at den viiste sig tydeligen i hans Ansigt og heele Adfærd. Julie merkede i en Hast den stærke Angst og Beklemmelse der omspendte hans Barm, og hun udfandt Aarsagen til den med samme Hurtighed, men saa høyligen, som den i en Betragtning glædede hende, saa inderligen krænkede det hende tilligel, at hun ikke torde betage ham sin Kummer. Hun havde fra sin spæde Barndom af baaren en blind Lydighed, saa vel for hendes, som hans Forældre; hun havde aldrig havt nogen anden Villie end Deres, og hun kiendte sine Pligter alt for vel til at indgaae nogen Forbindelse uden Deres Samtykke, som hun var overbeviist om, der intet høyere Ønske havde end hendes Vel og Lykkaligbed. Hun overveyede, at Sir Buttler og hendes Fader aldrig havde viist den mindste Fornøyelse over de Kiendetegn, som hun og William havde givet som Børn paa deres Kierlighed for hinanden, men at de meget meere havde sat William tit og ofte til rette for hans Ligegyldighed imod sin Søster, hvoraf hun drog den Slutning, at i hvor stærkt et Venskab der end var imellem Fædrene, saa var det dog ingenlunde deres Tanker at slutte en Forbindelse imellem deres Børn, men at de hver for sig maatte have andre

dre Hensigter med dem. Hun syntes at finde saa mange Stadfæstelser paa denne Forestilling, at hun ansaae det for meget bedre og viisere ved en forstilt Koldsindighed, at dæmpe Luen i Williams Barm, end ved at lade ham læse i hendes at føde og vedligeholde en Kierlighed, der kunde giøre dem ulykkelige og foraarsage Forældrene Græmmelse og Misfornøyelse.

William derimod, som ved sin Moders umaadelige Kierlighed var bleven vant til at ansee sin Villie, som den eneste Rettesnoer for sine Handlinger, og en Lov for alle andre, var det derimod aldrig falden ind, at der kunde være den allermindste Hinder for hans Forbindelse med Julie, og tog sig derfor Forandringen i hendes Forhold meget nær til Hierte, siden han ingen anden Grund vidste at tilskrive den, end at hun havde ladet af at elske ham. For nu at komme ud af denne martrende Uvished, giorde han sig al optænkelig Umage for at finde Julie allene, men hun vedste alle Tider at mage det saa, at hun enten var hos hendes Moder naar han kom, eller og hun havde Mis Constance hos sig, saa at han i lang Tid ikke kunde naae sit Øyemeed. Da det altsaa ikke vilde lykkes ham paa denne Maade, saa besluttede han at forsøge det paa en anden: Der gik en Dør fra Sir Buttlers Hauge ind til hans Vens; saa ofte altsaa som Julie var hiemme, uden at Constance var hos hende, saa veeg William aldrig fra den Dør, i det Haab, at see Julie engang allene i Haugen. Endelig saae han en Dag sit Ønske opfyldt, og han blev ikke saa snart vaer hvad Vey Julie tog, forend han gien-

skiød hende saaledes, at hun ikke kunde undløbe ham om hun end vilde. Endskiønt Julie, det første hun blev ham vaer, i sit Hierte ønskede, at hun ikke var kommen der, saa lod hun sig dog ikke merke dermed, men gik ham i Møde, og sagde med en venlig Mine: Hvor kan De paa saa deylig en Dag, som denne, berøve dem Fornøyelsen af at gaae paa Jagt? Har Miss Mellisch da glemt, svarede han, at jeg ingen større Fornøyelse kan nyde end den, at see hende, og at alt hvad man kalder Forlystelser ingen Tillokkelser har for mig, naar hun ikke tager Deel i dem? Det var noget, svarede hun og blev rød, som lod sig giøre medens vi begge vare Børn, men i den Alder vi nu har opnaaet, er vores Klædedragt ikke meere forskiellig end vores Forlystelser. Ak deylige Miss! sagde William med et dybt Suk, i hver en Alder er efter mine Tanker Hiertets Fornøyelser de retteste og væsentligste, og De vilde vist sande med mig, dersom Deres Hierte ikke havde forandret sig saa stærk paa nogen Tid, at alle de Ømheds Følelser for mig, som udgiorde, og allene kan udgiøre mit Livs Lykkalighed ere reent udslettede af det. Siig mig, elskværdige Julie, jeg besvær Dem derom paa mine Knæe, hvad Brøde jeg har begaaet? Hvad jeg har giort, der har kundet bevæge Dem til at berøve mig den Ømhed og Agt, som De forhen beærede mig med og aav mig dagligae Prøver paa? Revs Dem, kiere William, sagde Julie meget rørt, og qvæl mig ikke med Bebreydelser, som mit Hierte ingenlunde fortiener; thi jeg forsikrer Dem helligen, at mit Menskab og min Agt for Dem skal følge mig i Graven. O hvor lykkelig var jeg ikke, raabte William, dersom jeg kunde sette Liid til det De siger!

siger! men kan jeg, bør jeg troe Dem, naar Deres Forhold fornægter Deres Ord, naar den koldeste Ligegyldighed viises mig istæden for den søde Fortroelighed, der udgiorde al min Glæde og min Lykke; thi naar jeg endnu var Dem ligesaa kier, som jeg har været dem, hvorfor omgaaes De mig da ikke paa samme Maade, som forhen? Fordi Velanstændigheden forbyder det, min kiere William; svarede hun, den Fortroelighed, og de Ømheds Beviiser, som Børn viser hinanden taber deres Uskyldighed i Verdens Øyne, saa snart man har naaet en vis Alder, og udtydes paa en ganske anden Maade. Men hvad anden Udtydning kan der gieres over dem, sagde William, end at vi elsker hinanden, og hvem kan have noget at sette ud derpaa; thi da vores Kierlighed grunder sig paa Dyd og Høyagtelse; og den stadfæstes ved et helligt og uopløseligt Baand, saa faaer jo vores Forbindelse al sin første Uskyldighed igien. Dersom Deres Hierte altsaa ikke har forandret sig, dersom Deres Kierlighed til mig er ligesaa uforanderlig, som min til Dem, saa gior mig et helligt Løfte paa aldrig at elske eller at tilhøre nogen anden end mig. Og sligt kan De være mig anmodendes William, spurgte Julie? Ja dyrebareste Julie, svarede han, min Kierlighed fortiener det; thi min Hierte elsker Dem ikke allene høyere end alle Ting paa Jorden, men det tilbeder Dem endog, og det med saadan en Heftighed, at det ingen anden Lykksalighed kan nyde eller ønsker sig, undtagen Deres Besiddelse; værdiges derfor at tage imod mit Løfte og min Haand. Hvad Raadighed har De over den William, sagde Julie, og hvorledes kan De enten tilbyde mig den, eller jeg tage imod den, saa længe

ingen af os veed til hvem Sir Buttler har bestemt den. Ak William troe mig, det er ikke Julie han har udvalgt til at være hans Svigerdaatter; thi var han sindet at forbinde os med hinanden, saa havde han sikkert ladet sig merke dermed, men da det ikke er skeet, saa er det et vist Tegn, at hans Valg er falden paa en anden. Hans Valg maae være falden paa hvem det end vil, sagde William, saa skal ingen Magt eller Myndighed tvinge mig til at give nogen anden end min elskede Julie min Haand, tag derfor imod den, saafremt mit Liv og min Roelighed er Dem kier; og ræk mig Deres til et Pandt paa, at De vil være min. Min Haand, svarede Julie, har min Fader allene Magt til at give bort, og skulde Deres have tænkt paa nogen Forbindelse for Dem, saa er min ikke allene underrettet derom, men han befalder endog hans Vens Valg; De kan altsaa letteligen indsee, at det Venskab der forbinder Dem, gior det til en Umuelighed at De kan erholde mig af min Fader, uden Deres giver sit Samtykke dertil, og jeg elsker og ærer Dem begge for hoyt, til at giøre noget, som kunde forvolde Dem Kummer. Men er Forældres Myndighed da uindskrænket, sagde William, og har De Rettighed til at tyranniſere over vore Hierter fordi De har givet os Livet? Den Forbindelse, hvorpaa al mit Livs Lykke og Glæde beroer, strider jo hverken imod Fornuften eller Velanstændigheden, og da intet andet end en tyranniſk Egensindighed kunde bevæge Dem til at sette sig imod vore Ønsker, har vi da ikke lige saa stor Aarsag til at haabe, at De med Fornoyelse vil give

os

os Deres Samtykke, som til at frygte for at De skulde nægte os det. Men ak! jeg seer desværre alt for vel, hvori mit Vanheld bestaaer; den ulykkelige William er ikke allene bleven ligegyldig i hans tilbedede Julies Øyne, men maaskee endog forhadt. De lader mit Hierte ikke vederfares Ret, sagde Julie med Taarene i Øynene; thi følede det mindre for Dem end det gior, saa havde jeg ikke giort saa megen Vold paa det, som jeg har. Men min nøye Kundskab om dets Beskaffenhed, var egentligen det, der tvang mig til at forandre mit Forhold og underkue de ømme Bevægelser, der arbeydede i min Barm, indtil jeg var overtydet om, at vore Hierters Ønsker ikke vare stridige imod Deres, som ere berettigede til al vores Lydighed; thi om det endog var mueligt, at jeg kunde elske Dem høyere end jeg gior, saa skulde min Kierlighed dog aldrig blive mægtig nok til at forleede mig fra mine Pligter. Som hun sagde det skyndte hun sig af alle Kræfter ind i Huuset, og da William saae at det var forgieves at følge efter hende, saa besluttede han ved sig selv at aabenbare sin Fader sin Kierlighed til Miss Mellisch.

Han fandt ogsaa snarere Leylighed til at sette sit Forsæt i Værk end han selv ventede; thi kort Tid derefter kaldte hans Fader ham en Dag i sit Cabinet og befalede ham, at belave sig paa at tiltræde sin Reyse til Frankrig om nogle Uger, og der oppebie Orderen enten til at komme Hiem, eller at gaae til Spanien og Italien alt efter som han drog Nytte og Fordeele af det, som han saae og

hørte der, thi det lønner ikke Umagen, lagde Faderen til, at giøe mange Penge ud for ikke at lade dig bringe andet end fremmede Daarligheder hiem til dit Fædreneland; her er saa anseeligt et Forraad af dem, at vi ikke behøver at hente dem andre Steder fra. William, der ligesom alle Forelskede, trak alle Ting hen til sin Kierlighed, kunde ikke udfinde andre Hensigter, end at drage ham fra sin elskede Julie, og da dette svarede fuldkommen til det, som hun havde foreskillet ham, saa blev han saa forvirret og betaget, at han ikke kunde bringe et eneste Ord frem. Hvad vil denne Forvirring sige? tog Faderen atter Ordet, jeg skulde dog aldrig troe om dig, at du er bange for at miste Næse og Øren, dersom du ikke har din Faders Huus til et Frieskied, og kan finde Sikkerhed bag hans Ovn. Denne Bebreydelse rørte Williams Stolthed paa en alt for empfindtlig Maade, at han længere kunde blive stum, han svarede ham derfor med en ædel Heftighed: Jeg veed aldrig at have givet min Fader Anledning til en saa fornærmelig Tvivl, og Smerten over en pludselig Fraskillelse fra alt det man elsker, synes mig at have været en meere sandsynlig Aarsag, og en Søn af dem værdigere. Lysten til at forøge sine Indsigter og Bearbeider, sagde Sir Buttler, forenet med Ungdommens øvrige Attraae og Nysgierrighed at see sig om i Verden, pleyer gierne at være den første Følelse ved slig en Leylighed, og Adskillelsen fra de Personer, som man elsker, kommer sielden i Betragtning førend i det Øyeblik Skilsmissen skal skee. De maae forlade mig, sagde William, men Virkningen maae være ganske anderledes hos den, der føler at han rives bort fra det, der udgiør hans

heele

heele Livs Lykſaligheb. Det gior jo alle de, ſagde Faderen, ſom forlader deres Paarørende og Fædreneland. Ak min Fader, ſagde William med et dybt Suk, jeg maae forlade mere end alt det, ved at forlade Miſs Melliſch! Jeg elſker min Fader og mit Fædreneland ſaa høyt, at jeg med Glæde vil, de udgyde mit Blod for hvilken af dem, der krævede det, men jeg elſker den indtagende Julie tuſende gange høyere, min Kierlighed til hende er af den Beſkaffenhed, at jeg ikke kan leve derſom hun ikke bliver min. Det er unge Menneſkers ſædvanlige Talemaader, ſagde Faderen, Synet af en ſmuk Pige, ſetter ſtrax heele Blodet i Kaag, og denne Bevægelſe af de oprørte Sandſer belegges ſtrax med Navnet af en evig og uforanderlig Kierlighed; men gemeenligen har den lange Evighed, hvori Deres Gudinde ſkulde tilbedes, ende ved det førſte ſmukke Anſigt, der er nyt og fremmet for diſſe Roman Helte. Det er mueligt, ſvarede William, at ſligt et Indtryk kan udſlættes, naar det enten grunder ſig paa Foreſtillingen af den elſkede Perſons Fuldkommenheder, ſom ikke have Sted; men ere dannede af en opbragt Indbildningskraft; eller og, at Tilbøyeligheden ikke er ſtærk nok rodfæſtet, men ingen af diſſe Tilfælde kan paſſe ſig paa mig; thi hvilket Fruentimmer i heele Verden kan overgaae den fortræffige Julie i Dyd, Forſtand, Ydighed og alle de ypperlige Sinds og Legems Gaver, der kan pryde Naturens Meſterſtykke? Derfor er min Kierlighed til hende ingen flyvearille eller opſtigende Begierlighed, den er lige ſaa gammel ſom hun: jeg har elſket hende fra hendes Fødſels Time; jeg har elſket hende førend jeg vidſte hvad Kierlighed var; denne ſøde Lue er voxen

tillige med mig, og intet uden Døden skal udslette den. Det kan din Fraværelse blive det beste Beviis paa, sagde Faderen, men maaskee naar du om et par Aar kommer tilbage, saa veed du ikke engang meere at erindre vig, at der har været en Julie til i Verden. Jeg hverken kan eller vil reyse, sagde William, med mindre jeg først faaer fuldkommen Vished paa, at Julie aldrig skal tilhøre nogen anden end mig. Drømmer du William, sagde Sir Buttler i en meget myndig Tone; thi veed du hvem du taler med, saa kan du umuelig være ved din fulde Forstand, og saa nødes jeg til at sende dig til Bedlam istedet for til Frankrig. O min Fader! sagde William, og kastede sig for hans Fødder, De har elsket min Moder alt for høyt til ikke at kiende Kierlighedens henrivende Magt, jeg besvær Dem derfor ved hendes dyrebare Aske, at ynkes over en ulykkelig Søn, der tusende gange heller vil miste Livet, end see sig Julie berøvet. Naar saa er, sagde Faderen i en mildere Tone, saa stræb først at giøre dig værdig til at tragte efter hendes Besiddelse. Overvey dog, at Miss Mellisch er hendes Faders eneste Barn, og Arving til hans Gods og al hans Formue, og hende skulde han kaste i Armene paa et Menneske, om hvis Forhold og Tænkemaade han ikke havde den mindste Vished, som er ung, ubetænksom og flygtig, og hvis brusende og voldsomme Sindslidelser maaskee kunde forleede ham til Laster, der vilde giøre ham til en Skamflik for sit Navn, og en Hiertesorg for alle hans Venner og Paarørende. Alt Blodet steg William i Ansigtet ved hans Faders Ord, og i en

heftig

heftig Bevægelse svarede han: slig en Mistanke bør det Blod, dor flyder i mine Aarer, og den Opdragelse, De har givet mig, sette mig i Sikkerhed for. Man har desværre! sagde Sir Buttler, seet meere end et Exempel, at Sønnerne ere vanslægtede fra deres Fædre; thi endskiønt jeg ingenlunde vil nægte, at min faderlige Kierlighed giør sig det beste Haab om dig, og anseer dig, som min tilstundende Alders Trøst og Glæde, saa er det dog kun et blot Haab, der staaer til dig at kuldkaste eller stadfæste; men forend du har givet Vished om det sidste, kan ingen fornuftig Fader betroe et kiert Barns Lykkalighed i din Vold. Imidlertid er jeg saa langt fra at misbillige din Tilbøyelighed for Miss Mellisch, at jeg meget meere vil tilstaae dig at den glæder mig inderligen, og at jeg holdt baade dig og mig lykkelig om den var saa uforanderlig, som du tiltroer den. En velgrundet Kierlighed er det stærkeste Baand til at holde et ungt Menneske fra at betræde Lasternes Veye; Vellysterne tabe det halve af deres Tillokkelsers Kraft naar de vendes imod et indtaget Hierte; Forestillingen, at man ved at overgive sig til dem giør sig uværdig til sin Elskedes Besiddelse, er af en uliige større Virkning end den best indprentede Sædelære, og saa lidet som man end kan forlade sig paa unge Menneskers Ord i denne Post, saa vil jeg dog viise dig, at jeg setter Liid til dine ved at forandre min Plan. Min første Hensigt var, at Herr Johnson skulde bleven, som Hovmester hos dig, indtil du havde fuldendt dine Reyser, men nu skal han allene følge med dig, som Ven, du skal være dig selv

ganske

ganske overladt; dine Vexler skal indrettes efter Brugen du giør af dine Penge, jeg vil ikke sette din Menneskekierlighed andre Grændser end Fornuftens; thi der vil møde dit Øye Elendigheder, som ere fremmede for en Engellænders, der ikke har besøgt vore Fængseler. Din Opførsel og dine Anmerkninger over det Folks Sæder, Tænkemaade og Indflydelsen af Regierings Formen, som du opholder dig hos, skal være Beviiset paa Nytten du drager af din Reyse, og Haabet Fædrenelandet har at giøre sig, om at komme til at eye en duelig og velfortient Borger i dig. Elsker du derfor Julie saa høyt, som du siger; saa vil denne Kierlighed skynde dig til at anvende dine yderste Kræfter for at blive værdig til at eye hende; thi uagtet, at hun er meget riigere end du kan vente at blive, saa vil det dog ikke være nogen Hinder hos Sir Mellisch til at naae dine Ønsker, naar han er forvisset om, at du er en dydig og retskaffen Mand, og uden denne Overbeviisning vilde han foragte dig, om du ogsaa eyede Millioner. O min Fader, raabte William, jeg vil være alt hvad De vil have, jeg vil endog stræbe at overgaae Deres høyeste Forventning, naar et saa usskatteerligt Klenodie skal være min Belønning; men da dog Sir Mellisch stedse har elsket mig, som sin egen Søn, skulde da Deres Venskab ikke formaae ham til at give mig Løfte paa Julie, førend jeg reyser herfra, paa Vilkaar naar hverken han eller De vare misfornøyede med mit Forhold. Ney; William, svarede Sir Buttler, det lader sig umueligt giøre; det er en af Venskabs første Pligter, aldrig at misbruge den Magt, som det giver os over en andens Hierte, og det kunde ikke allene min Ven

med

med sørste Foye mistænke mig for, men endog for den skammeligste Egennytte, dersom jeg vovede, at giøre ham sligt et Forslag. Men om saa en anden imidlertid berøver mig Julie og med hende al min Lyksalighed? sagde William. Om du end elskede hende aldrig saa høyt, svarede Faderen; kunde du da agte dig lykkelig ved hendes Besiddelse, naar hun ingen Godhed bar for dig? Og elsker hun dig, saa giver hun ingen anden godvillig sin Haand, og hendes Fader tænker alt for vel at bruge sin Myndighed til at tvinge sin Daatter i saa vigtig en Sag. Alt hvad jeg derfor kan love dig er det, at naar du paa den foreskrevne Maade overtyder mig om, at din Kierlighed til Julie ikke er svækket ved Fraværelsen; saa vil jeg begynde at forberede min Ven paa din Begiering; ja endog bruge Venskabs Overtalelser for at bevæge ham til at give dig Fortrinet for alle de Forslag der giøres ham. I hvor meget end William bad, og hvor mange Forestillinger han end giorde sin Fader, saa kunde han dog ikke bringe det videre, men maatte lade sig nøye dermed, og begynde at belave sig paa, med det snareste at tiltræde Reysen.

Julies Smerte over hendes elskede Williams forestaaende Reyse var overmaade stor; forgieves forestillede Fornusten hende, at Sir Buttlers Rang og Vilkaar giorde det til en Skam for William at være en Hiemfødning iblant hans Jævnlige, og at Fraværelsen vilde give hende det sikkerste Beviis om hans Kierlighed var saa oprigtig og bestandig, som han foregav. Men da hun ikke kunde give den sidste Forestilling Sted, uden tillige at blive Faren vaer, som Fraværelsen satte

hend

hende blot for, og hvor let de Skiønheder, som William idelig havde for Øye kunde udslætte Erindringen om de Yndigheder, som han havde funden hos hende, saa begyndte hun at anſee Williams uforanderlige Kierlighed som en halv Umuelighed, og den Angſt, som denne Tanke opfyldte hendes Barm med, var saa heftig, at hun ikke kunde holdt ſig fra at lade ſee Kiendetegn paa den, dersom hendes Moder ikke paa samme Tid var bleven meget haardt angreben af en farlig Sygdom, der var en tilſtrækkelig Aarſag for hendes idelige Graad og store Bedrøvelſe. William giorde ſig al muelig Umage for at trøſte hende, men da hendes Kummer havde en dobbelt Aarſag, saa giorde ogſaa alt hvad han forebragte kun liden Virkning hos hende; hvorfor han ogſaa en Dag bebreydede hende, at han maatte være hende mindre kier, end han havde været, ſiden han formaaede saa lidet hos hende. O hvor ubillig er De ikke William, ſagde Julie, kan mine Taare og min bittre Smerte ikke lære Dem, at min Siel gruer for meere end et ubodeligt Forliis. Hvad gruer De da for, min dyrebare Julie, ſagde William, udøs al Deres Kummer i min elſkende Barm; betroe mig hvad det er for et Forliis, der ængſter Deres ædle Hierte; thi intet af alt hvad der rører det, kan være fremmet for mit. De ſvarer mig ikke, tvivler De om min Villighed i at deele Deres Smerte med Dem? Hvad behøver jeg at ſige Dem det, ſagde Julie, ſom De let kan ſlutte Dem til Havde jeg endog saa megen Forfængelighed, ſvarede William, at jeg kunde troe, at De anſaae vores Skilsmiſſe, ſom et Forliis for Dem,

saa

saa kan det dog ikke være det De meener, siden De kalder det ubodeligt, og min Fraværelse bliver i det høyeste kun et par Aar. Kun et par Aar, ak William, sagde Julie med et dybt Suk. O min evig elskede Julie, raabte William, med hvilken Strøm af Vellyst opfylder ikke dette Suk min Barm; men jeg fortiener ikke den lønlige Bebreydelse, som Igientagelsen af mine Ord indeholder. Jeg føler i det inderste af min Siel, at to Dages Fraværelse fra den, som man elsker, er en Evighed, end sige to Aar, men denne lange Tid skal forsødes og forkortes mig derved, at hvert et Øyeblik skal anvendes til at udviide mine Indsigter og forbedre mit Hierte og min Tænkemaade; med et Ord, til at blive en saa nyttig og gavnlig Borger i Staten, at jeg tør driste mig til at bede Sir Mellisch om det Klenodie, der er Maalet for al min Higen og alle mine Ønsker; og uden hvis Besiddelse Croner ikke havde Tillokkelser for mig. Jeg har aabnet mit Hierte for min Fader, hans Ønsker stemmer overeens med mine; men al min Lyksalighed beroer paa, om den tilbedede Julie vil forbeholde mig sit Hierte. Lov mig, at ingen af alle de Elskeres Sukke og Bønner, der i Hobetal vil kappes om at berøve mig hende, skal være mægtige nok til at udslette den ømmeste og oprigtigste Elsker af hendes Minde; thi vel kan der findes mange, som kan legge større Rang og Værdigheder for hendes Fødder, end den trofaste William, men i intet Hierte kan hun herske med saa indskrænket en Magt. Hvor længe, sagde Julie, kan jeg vel smiggre mig med at eye dette Hierte? Tusende Skiønheder, som dagligen

ligen viiser sig deres Øyne, vil snart udslette Erindringen om den fraværende Julies svage Ydigheder, og medens de nyder Vellysten af at elske og elskes, vil hun for sildig begræde, at hendes Uskyldighed og Uerfarenhed hindrede hende fra at vogte sit Hierte for en Følelse, der kun kan endes med hendes Liv. Taarene, som herved trillede strømmeviis ned over hendes deylige Kinder, rørte William paa det heftigste; han kaste, de sig for hendes Fødder, trykkede hendes Hænder til sine Læber og sagde i den kiendeligste Bevægelse: De kiender ikke Deres egne Fuldkommenheder, naar De kan forestille sig, at nogen andens kunde udslette det Indtryk, som De har giort i min Barm; døende skal Deres Billede endnu findes indgravet i den. Men da min Fader glæder sig over mit Valg, da han vil arbeyde for at erholde Deres Faders Samtykke til vores Forbindelse, naar jeg stræber at giøre mig Deres Kierlighed og hans Navn værdig; saa sæt De mit Hierte i Roelighed ved at forsikkre mig, at intet skal berøve mig Deres, ligesom jeg her ved alt hvad helligt er forsikkrer Dem en eviavarende Kierlighed og Troeskab. Og jeg, sagde Julie, tilsvær Dem her for den Allerhøyestes Aasyn, at intet uden Døden skal sønderrive det Baand, der binder mit Hierte til Dem. Nu er jeg for evig lykkelig, sagde William, slog sine Arme om Julie, trykkede hende med Heftighed op til sit bankende Bryst, og i hinandens Arme smagte de i nogle Øyeblikke den stumme Henrykkelse, som Ord ikke kan udtrykke, og sande Elskende allene kan føle.

Sir Buttler havde berettet sin Ven den Samtale han havde havt med sin Søn, og de glædede sig begge inderligen over deres Anslags lykkelige Fremgang, og den Lykksalighed Deres Børn vilde nyde i et Baand, som Kierligheden havde knyttet og Fornuften biefaldt. Sir Mellisch bad sin gamle Ven, at da William dog engang skulde være Eyere af alt hvad han efterlod sig, saa skulde han fra nu af anse begges Formue, som et Fælledskab, og i Forhold derefter bestemme Miss Constances Medgift, siden han ansaae hende lige saa fuldt for sin Daatter som Julie, saa at naar William, som Sønnen fik Stamhuusene, saa skulde det øvrige deeles imellem Constance og Julie. Men da Sir Buttler ikke kunde overtale sig til at tage imod dette ædelmodige Tilbud, og ikke vilde krænke sin Ven ved et Afslag, saa sagde han, at der var Tid nok at bringe det i Rigtighed naar hans Søn kom tilbage; thi forinden kunde han dog ikke skille sig fra Constance og dersom der imidlertid fandtes et anstændigt Partie for hende, saa kunde hun og Julie, der vare af lige Alder, ogsaa have Bryllup paa een Dag.

Alle Ting var nu færdig til Williams Afreyse, og Aftenen førend han skulde gaae til Dover, hvorhen begge Fædrene vilde følge ham, begierede Lady Mellisch, at Sir Buttler og hans Børn skulde spise med hendes Mand og Daatter i hendes Kammer, siden det venteligen var sidste Gang hun saae William, der stedse havde været hende lige saa kier som Julie. Under Maaltidet gav Sir Buttler ham adskillige Formaninger, om hvad han havde at tage sig i Agt for paa

fremmede Steder, saa vel som hvad han skulde legge Merke til af hvad han saae, hvor han kom igiennem; William lovede det, og tillige at sende ham sine Anmerkninger over alt det der besynderligen rørte ham. Sir Mellisch sagde derpaa: Du veed min kiere William, at jeg stedse har elsket og betragtet dig, som min egen Søn, og derfor kræver jeg det af dig som en Rettighed at have nogen Deel med i din Brevveksling. Finder du nu dette Krav billigt, saa vil jeg tillige raade dig at anvende din meeste Tid og Møye paa at lære at kiende Menneskernes Hierter, Drivfiedrene i deres Handlinger og den forskiellige Maade Sindslidelserne virker hos dem paa. Du maae ikke heller indskrænke denne Undersøgelse til en vis Classe af Mennesker, men den maae strække sig til alle uden Forskiel til Rang og Vilkaar; thi Mennesker ere Mennesker, hvad enten de ere Konger eller Betlere. Denne Kundskab er efter mine Tanker den meest fornødne af alle; thi man har stedse med Mennesker at bestille, og kiender man dem ikke, saa staaer man lige saa stor Fare for at blive taget ved Næsen af Hyrden, der aabner Leedet for os, som af Statsministeren. Det har tillige den store Fordeel i Følge med sig, at man ved at undersøge andres Hierte og dets Drivfiere, lærer uformærkt at kiende sit eget, og bliver opmærksom paa Aarsagerne, der bevæger os til at handle saa og ikke anderledes; thi de fleeste Menneskers Ulykker har sin Oprindelse deraf, at de handle efter Indfald og ikke efter Grunde, og hindre derved ofte deres egne Ønsker, saa at de først drages til Eftertanke ved Synen, deres Uforsigtighed har forvoldet dem. For altsaa at give dine Breve til os meere Afvexling,

vexling, min kiere William, og tillige giøre det behageligere for dig, saa beret din Fader hvilke Bygninger og Steder der meest drager din Opmærksomhed til sig, og hvad du bringer i Erfaring i Henseende til fremmedes Indretninger, Handel, Nærings Veye og saa videre. Mig derimod kan du lade vide i hvad Skikkelse de Mennesker, som du omgaaes med, viiser sig dit Øye, og hvorledes du finder dem, naar Masquen tages af, Hof-Folkene undtagen; thi det lønner sig ikke Umagen, siden de til alle Tider og paa alle Steder ere sig selv saa liige, at den, der har kiendt een, kiender dem alle. Din Søster og Julie forbeholder jeg Underretningen om Moderne, Fruentimmerne, Skuespillene, Masquerader, Baller, Concerter og alt sligt, saavel som og de smaae Anfægtninger og Hierteklemmelser, som et par tindrende Øyne og røde farvede Kinder vil forvolde dig; thi ved slige Leyligheder er en Fortroelig Guld værdt, og den hævede Barm maatte briste, dersom den ikke havde nogen, den kunde deele sin Glæde og Smerte med. Til et Vederlag for alle disse Tings Meddeelelse bør de derimod igien berette dig, hvad for Tilbedere, der melder sig hos Dem, naar den tilstundende Vinter fører Dem til London for at saare Hierter, og hvilken af disse Sukkende, der har den Ære og Lykke at staae best anskreven hos Dem. Men da dette er Ting, som man meget nødig betroer Fædrene, og jeg anseer dig, som min egen Søn, og i Følge deraf Julie for at være din Søster, saa forsikrer jeg helligen, at jeg hverken vil forlange, at see dine Breve til hende eller hendes til dig, paa det intet skal holde eder fra at være aabenhiertige imod hverandre. Denne uventede Tilladelse om at vexle Breve med

foraarsagede William den storste Glæde; han takkede Sir Mellisch for den med en Henrykkelse, der udviiste noget meere end en broderlig Kierlighed, og spurgte Julie, om hun vilde værdige ham denne Gunst, som et Pandt paa, at Fraværelsen ikke formindskede hendes Venskab og Agt for ham? Hun forsikkrede ham med en liden Forvirring, at da hendes Fader tillod det, saa vilde hun giøre det med Fornøyelse. Skilsmissen var meget smertelig paa alle Sider, Lady Mellisch omfavnede ham og gav ham sin Velsignelse med en sand moderlig Væmodighed, og da Julie saae sin Moders Taare flyde strømmeviis, saa umagede hun sig ikke længere for at holde sine tilbage, men sagde ham et ligesaa rørende og kierligt Farvel, som Constance, hvorpaa William steg i Vognen til de Gamle, der ikke forlode Dover førend de saae William i Paquetbaaden, og med en god og føyelig Vind at tage Veyen til Calais.

Endskiønt Herr Johnson fulgte med William, som en Reyse-Staldbroder og Ven, saa havde dog Sir Buttler overdraget ham at holde et vaaget Øye over hans Søn, og uden hans Vidende at give ham en nøyagtig Underretning om hans Levemaade og hvorledes han anvendte sin Tid, som Johnson paa det nøyeste lovede at efterkomme. De første Breve indeholdt intet andet end en Beretning om deres lykkelige Ankomst til Calais, undtagen det Julie bekom, der var opfyldt med de stærkeste Forsikkringer om en evig varende Kierlighed, og de ivrigste Bønner at vedligeholde hendes Ømhed for ham. Efterhaanden blev Efterretningerne

ningerne meere vigtige, og Williams Breve lagde ikke allene en tiltagende Indsigt og Kundskab for Dagen, men endog alle de Sir Buttler bekom fra Johnson vare opfyldte med Lovtaler over Williams ypperlige Forhold og ædle Tænkemaade, der giorde ham elsket og agtet af alle retskafne Personer. De tvende Gamle følede en saa inderlig Glæde derover, at det vilde bleven meget vanskeligt af den at slutte sig til, hvilken af dem der var hans Fader; og Julie var paa sin Side lige saavel tilfreds, siden hendes Breve, isteden for at blive koldere, som hun stedse havde frygtet for, syntes snarere at blive varmere, og meere og meere længselfulde. Trøsten, som disse Breves Indhold gav dem, var ogsaa høyst nødvendig for at holde Kummeren Ligevægten, som foraarsagedes dem af den slette Tilstand Lady Mellisch var i, hvis Kræfter tog alt meere og meere af, saa at Lægerne omsider erklærede, at dersom den franske Luft ikke kunde give hende sin Helbred igien, saa vidste de intet Hielpemiddel. Sir Mellisch føyede strax alle de fornødne Anstalter til Reysen, og da Constance deelede Julies Omhue for sin syge Moder med hende, saa besluttede Sir Buttler, at han og hans Daatter skulde giore dem Selskab paa Reysen; saavel for at forskaffe Lady meere Opmuntring og Tidsfordriv, om Luften giorde den forønskede Virkning, som og for at være sin Ven til Trøst og Bistand, ifald han skulde see sig sin Kone berøvet. Da nu næsten alle Ting var tillavet, og Dagen til Reysen allerede fastsat, sagde Sir Buttler til sin Ven, der havde overlagt adskilligt med ham angaaende Reysen: hvil-

ken overværtes Glæde vil det ikke være William at faae sin elskede Julie at see paa en Tid og et Sted, som han mindst venter det. Julies Iiden med at komme derhen, sagde Sir Mellisch, viiser ogsaa tydeligen, at i hvor kier hendes Moders Helbred end er hende, saa er det dog ikke den eneste Lykke, som hun spaaer sig af at komme paa fast Land; og i denne Anledning er jeg kommen paa et besynderligt Indfald, og det beroer allene paa dit Samtykke, om det skal settes i Værk eller ey. Hvori kan da det bestaae, spurgte Sir Buttler, siden du synes at tvivle om mit Samtykke til et Forslag, der kommer fra dig? Du veed, svarede Sir Mellisch, at efter den Reyse-Route, som vi havde giort til William, saa skulde han snart forlade Frankrig for at gaae til Spanien og Portugal; men dersom du vil, som jeg, saa lad os ved vores Ankomst i Frankrig lade dem vie til hverandre i vores Ministers Capel; siden det synes mig for haardt at rive dem strax fra hinanden, da Skiebnen havde umaget sig for at samle dem, og istedet for at William skulde gaae til Spanien, saa vil vi allesammen følges ad til Italien; thi er Gud mig saa naadig, og giver min Kone sin Helbred igien, saa vil denne Bevægelse tiene til at bestyrke den; skulde jeg derimod være saa ulykkelig og miste hende, saa kan den blive et Middel til at huspale vor Kummer, siden vi betages Leyligheden til at føde den. Dette Anslag, svarede Sir Buttler, er der saa lidet at indvende imod, at jeg meget meere misunder dig, at være den første, der er falden paa det.

Hvad

Hvad enten nu Lægerne havde tovet for længe med at anordne Lady Mellisch at forandre Luften, eller og Sygdommen med et havde taget Overhaand, saa befandt hun sig, da Reysen skulde gaae for sig, saa overmaade svag og kraftesløs, at hun besvimede adskillige Gange ved Forsøget at bringes ud af sine Værelser, og da hun ikke kunde taale denne næsten umerkelige Bevægelse, uden at den bragte hende i Livs Fare, saa var det alt for voveliot at underkaste hende større Besværligheder. Reysen maatte altsaa nødvendig opsettes, og da Haabet, Menneskets trøe Staldbroder og Trøster i Livets Besværligheder, ideligen smiggrer det med at naae sine Ønsker, saa ventede ogsaa alle de, som Lady Mellisch var kier og dyrebar for, at hendes Kræfter ikke vare aldeles borte; og at denne pludselige Svaghed ikke kunde vare længere ved end nogle Dage; men til alles store Græmmelse tog den alt meere og meere til, og forend en Uge var forbie giorde Døden en Ende paa hendes Liv, og alles Haab. Dette sørgelige Tilfælde kuldkastede Anslaget af hvis Fuldførelse de tvende Venner havde spaaet sig saa stor en Glæde for dem selv og Lykksalighed for deres Børn, og da nu Velanstændigheden i lang Tid forbød dem at tænke paa Julies Bryllup, saa besluttede de at lade det blive ved deres første Indretning, og i Brevet, hvori Sir Buttler lod William vide det store Tab han saavel som de havde lidt, befalede han ham tillige at forlade Frankrig, og gaae til Spanien og Portugal, for desfor at ile tilbage i hans faderlige Arme. William skrev strax tilbage igien, bevidnede sin oprigtige Deeltagelse i deres billige Bedrøvelse og Efterlevelsen af sin Faders Befalning; men da

han havde en inderlig Lyst at see Toulon og Marseille forend han forlod Frankrig, saa vilde han giøre Selskab derhen med en af sine beste Venner, og fra Marseille af gaae til Søes til Spanien.

I Smerten over en inderlig elsket Kones Forliis trøstede Sir Mellisch sig med at en kier Broders Ankomst, som han nu var sig dagligen ventendes, skulde lindre og hufvale hans bekymrede Hierte, men i det Sted bekom han et Brev fra ham, hvori han berettede ham, at hans svage Helbred giorde ham det umueligt at begive sig paa Reysen, og siden hans Hiertes eneste og høyeste Ønske var, da han dagligen blev meere og meere overbeviist om, at der kun var kort Tid tilbage for ham, endnu engang at trykke den Broder til sit Bryst, hvis ædelmodige Forhold han havde al sin Velfærd at takke, saa besvor han ham ved den broderlige Kierlighed, hvorpaa han havde givet ham saa mange Prøver, at føye denne eneste til endnu, at begive sig tillige med sin Daatter til Neapolis, for at forunde ham den store Glæde at doe i deres Arme; men dersom han var at bevæge til at bevilge ham denne hans sidste og indstændige Begiering, saa maatte han ikke sette det for længe ud, allerhelst da det var af stor Vigtighed baade for ham og hans Daatter, at han var nærværende ved hans Død. Sir Mellisch fandt ingen anden Hinder i at opfylde sin Broders Begiering end at skilles paa saa lang en Tid fra sin Ven; men da denne af Erfarenheden vidste, at Stedet, hvor man har lidt et ubodeligt Tab, holder Saaret længe aabent, saa søgte han selv at overtale Sir

Mellisch

Mellisch til at føye sin Broder. Maaskee ogsaa at de Fordeele, som denne Reyse kunde tilveyebringe Julie, og følgeligen hans Søn, ikke biedrøge lidet til at trøste ham over Savnet af sin Vens Omgang paa nogen Tid; thi endskiønt Sir Buttler var intet mindre end pengegierrig, og havde giort sig en Glæde af at faae Miss Mellisch til sin Svigerdaatter, om hun ikke havde havt en Skillings Medgift, saa syntes ham dog, at da ingen kunde see forud, hvor talriig hendes Afkom vilde blive, saa var det uforsvarligt handlet, at skyde en Lykke fra sig, som naturlige og borgerlige Love giorde berettiget til, fordi den var forbunden med en liden Besværlighed, som dog havde mange Behageligheder i Følge med sig. Sir Mellisch føyede altsaa, efter sin Vens Overtalelser, alle Anstalterne til sin Reyse; han overdrog ham i sin Fraværelse Opsynet med hans Gaard og Gods, og beskikkede ham tillige ved en Notarial Act til Formynder for Julie, dersom det behagede Gud at kalde ham bort førend hun var bleven forsørget. Alle disse Ting fik han i en Hast bragte i Rigtighed, saa at han alt i nogen Tid havde været reysefærdig og ventede allene paa et Brev fra William, som for længe siden havde skrevet dem til, hvad Tid og med hvad Skib han var gaaet fra Marseille, og lovede at berette sin Ankomst til Spanien, det første han kom i Land. Men da denne høyst forønskede Tidende blev Dag for Dag ude, saa begyndte Sir Mellisch at frygte for, at han maatte forfeyle Hensigten af hans Reyse om han forhalede den længere, og maatte derfor tiltræde den, saa nødig, som han end vilde. Skilsmissen løb ikke af uden Taare paa nogen af Siderne; de gamle Venner holdt hinan-

den længe omfavnede uden at kunde slippe hinanden af Armene igien, hvorved den ene bad, at lade ham ufortøvet vide naar han var lykkelig ankommen til Neapolis, for at betage ham al sin Uroelighed: og den anden igientog hundrede gange, at han, saa snart der kom Brev fra William, maatte strax give ham Efterretning derom; thi det vilde giøre ham Sammenkomsten med hans Broder dobbelt glædelig, dersom han ved den kunde overlevere ham et Brev med denne forønskede Tidende. Miss Julie og Constance vare ikke mindre rørte ved at skilles ad, deres Følelser ved denne Leylighed lærte dem, at de elskede hinanden meget høyere end de selv vidste; de lovede hinanden med mange Taare og Favnetag et ubrydeligt Venskab, og at lade hinanden vide alt hvad der mødte dem.

Savnet af sin oprigtige Vens Trøst og Omgang forøgede Sir Buttlers Længsel efter Brev fra sin Søn; og ligesom den tog til, saa voxede tillige hans Angst og Bekymring. Da han nu ikke længere kunde holde ud at være i denne grumme Uvished, saa skrev han til Marseille og udbad sig Efterretning om bemeldte Skib; men Svaret han fik tiente kun til at forøge hans Græmmelse; thi det bestod deri: at man i Marseille var lige saa bekymret for det, som han, siden ingen havde hørt det ringeste fra det fra den Tid at det var løben ud af Havnen; men lovede tillige, at det første man fik Tidende om det, saa skulde de blive ham meddeelte af hvad Beskaffenhed de end maatte være. Al den Møye Constance gav sig for at lindre sin Faders Kummer, var ganske forgieves; alle hendes Forestillinger og Overtalelser kunde ikke formaae

ham

ham til at haabe det beste; thi endskiont han virkelig elskede hende lige saa høyt, om ikke høyere end William, saa berøvede dog hans Forliis ham, saa mange smiggrende og behagelige Udsigter, at han ikke kunde opgive Haabet om dem, uden den smerteligste Følelse. I denne ubehagelige Forfatning bekom han Brev fra Sir Mellisch, men Glæden, som Visheden om hans Vens lykkelige Ankomst til Neapolis foraarsagede ham, formindskedes ved det, at han lod ham vide, at han efter al Formodning ikke vilde komme saa hastig tilbage, som han havde foresat sig; thi endskiont han havde funden sin Broder meget svag og uden Haab til nogensinde at faae sine fulde Kræfter igien, saa var hans Sygdom dog af slig en Beskaffenhed, at han nok kunde holde det nogle Aar ud endnu, siden han snart var bedre og snart slettere, hvorfor han og havde taget det Løfte af ham, at han i de første sex Maaneder ikke maatte tænke paa at forlade ham, og han havde fattet saa stor en Kierlighed til Julie, at han næsten dagligen igientog, at det vilde blive hans Død om man rev hende alt for pludseligen fra ham. Han erkyndigede sig tillige med megen Ømhed om Efterretningerne fra William, med det Tillæg, at endskiont Julie giorde sig megen Tvang for at skiule det, saa blev han dog meget tydelig vaer, hvor beængstet hendes Hierte var. Førend Sir Buttler fik dette Brev besvaret, bekom han den bedrøvelige Efterretning fra Marseille, at et nyelig ankommen Skib havde bragt den ubehagelige Tidende, at Folkene paa det havde seet det omspurgte at knuses imod Klipperne ikke langt fra Den Pantalanea,

talanea, hvorhen det maatte være bleven forslagen i det onde Veyr, der havde været saa umaadelig haardt, at det ikke kunde have været dem, som saae det, mueligt at komme det saa nær, at de havde kundet redde et eneste Menneske af alle de, som det havde havt inden Borde. Med hvor stor en Væmodighed og Hierteforg Sir Buttler meddeelte sin Ven denne sørgelige Tidende, kan enhver lettere forestille sig, end det kan beskrives, men det, som giorde ham allermeest nedslaget og mistrøstig var den grumme Forestilling, at han venteligen heller ikke fik sin Ven meere at see, siden han sikkert ikke vilde bringe sin Daatter tilbage til Engelland førend William var kommen saa meget i Forglemmelse hos hende, at hun uden al for stor Bevægelse kunde see de Steder igien, hvor alle Ting erindrede hende om ham. Denne Tanke giorde ham sit Ophold paa Landet saa forhadt, at han forpagtede sit Landgods bort paa et Aar, og flyttede for bestandig til London; men da nu Constance var hans eneste Haab og Trøst, saa leyede han, paa det hun ikke af Mangel paa frie Luft skulde miste sin Helbred, et af de smukkeste Hiinse til Richmond, og da der ved Enden af en prægtig Hauge laae en nøt lille Bygning, saa gav han en gammel Tiener, der havde tient ham troe og ærlig i mange Aar, den til Beboelse, tillige med et anstændigt Udkomme, for at have Opsyn med Hovedbygningen og Haugen. Endskiønt Sir Buttler sielden eller aldrig kom der selv, saa nødte han dog Constance, der nødig vilde forlade ham, til at tage nogle af sine beste

Veninder

Veninder med sig og i deres Selskab at fornøye sig til Richmond i nogle Dage, og undertiden i en heel Uge.

Sir Buttlers Brev opvakte den heftigste Bedrøvelse hos Sir Mellisch; han skielvede, det første han kiendte sin Vens Haand og blev det sorte Segl vaer, for at aabne det; hans Barm blev saa bespendt, at han neppe kunde drage Aande, og Taarene trillede strømmeviis ned over hans ærværdige Kinder. Endelig brød han Brevet hvorved han fik Stadfæstelsen paa den Ulykke, som hans Hierte bævede for, og læste tillige i hver en Linie hans elskede Vens Smerte og Mistrøstighed. Saa høyligen, som han end beklagede ham, saa gruelig, som han end forestillede sig hans Forfatning, saa holdt han sig dog selv for at være endnu ulykkeligere end han; han havde betragtet William fra sin Fødsels Time, som sin egen Søn, han havde elsket ham med en meere end faderlig Kierlighed, og saae nu ikke allene det Haab, som han i saa mange Aar havde underholdt i sit Bryst med et kuldkastet, men endog sit eneste Barn at være et Rov for den gruelige Smerte, som en stærk befæstet Kierlighed sønderriver Hiertet med, naar det seer sig Maalet for alle sine Ønsker og sin Ømhed berøvet. Saa inderligen, som han pleyede at længes efter Øyeblikket, der skulde bringe hans Julie til ham, saa meget frygtede han denne gang for det; siden han ikke vidste om Miss Constance havde berettet hende deres fælleds Tab, eller om det var ham paalagt at meddele hende dette sørgelige Budskab; en Forretning, som han gierne havde frakiøbt sig med tusende Pund. Jo nærmere Froekosi-Tiden kom, jo meere tvivl-

raadig

raadig blev han om han skulde sige hende det med et eller forbereede hende til at vente sig denne ulykkelige Tidende; men Undskyldningen, som hendes Kammerpige strax derpaa bragte ham, at et Anfald af en stærk Feber forbød Julie at forlade Sengen, giorde ham temmelig vis paa, at Ulykken allerede var hende bekiendt, hvori han ikke heller tog feyl; thi Constance havde udøst alle sine Klagemaal i hendes Barm, og Julies Fortvivlelse og Smerte forbød hende at lade sig see for nogen, hvorfor hun under Paaskud af en Feber undslog sig for at forlade sit Kammer. Sir Mellisch var først sindet at lade den første Hæftighed sette sig libet førend han talede med hende om Indholdet af sit Brev; men da han var kommen ind til hende for at erkyndige sig om hendes Helbred, og saae at hendes opsvolmede Øyne og kummerfulde Aasyn viiste Sielens bittre Lidelser, saa holdt han det raadeligst at giøre Ende paa det strax, for ikke siden at rippe Saaret op paa nye. Han slog altsaa sine Arme omkring hende, lagde hendes Ansigt op til haus Bryst og sagde: Min elskede Julie, dine røde Øyne bevidner Følelsen hvormed du har læst din Venindes Brev, og din oprigtige Deeltagelse i hendes Smerte. Mit eget Hierte føler Slaget, der har ramt min Ven, alt for stærk til at jeg skulde vilde dadle din Kummer, der er ligesaa billig som naturlig; alt hvad jeg derfor vil bede dig om er dette, ikke at lade den tage alt for meget Overhaand. Betænk, at din Smerte forøger din Faders; at du er den eneste Trøst og Glæde han har i Livet, og at han ikke kan see dig lide uden at føle meere end Dødens Angst i sin Barm. O min Fader! sagde Julie, og trykkede hans Haand til sine Læber;

ber; Deres Julie vil være alt hvad de vil have; men store Gud! Slaget er saa haardt, at . . . en nye Taareflod hindrede hende fra at sige meere, hvorpaa Faderen bukkede sig hen over hende, kyssede hendes vaade Øye og sagde: Vel er Slaget haardt mit Barn, men det kommer fra en Faders Haand, der revser sine Børn af Kierlighed, og sørger for sine kortsynede Skabningers Vel ved ham allene bekiendte Veye. Lad os derfor ved en taalmodig Overgivelse i hans Villie bevidne ham vor Lydighed og sønlige Tillid, og i den søge Trøst og Hvsvalelse mod de af ham os tilskikkede Gienvordigheder. Da han frygtede for at forøge hendes Lidelser ved hans med Magt frembrydende Taare, saaa kyssede han hende meget inderligen, og forlod hende med en kiendelig Bevægelse.

Den heftige Længsel Herr Harry Mellisch yttrede efter at omfavne sin Broder og hans Daatter havde fornemmeligen sin Oprindelse af et Anslag, hvis Iværksettelse laae ham meget om Hiertet, og som bestod deri, at naar han fandt, at Julie svarede til det Begreb, han havde giort sig om hende, da af alle Kræfter at arbeyde paa at bringe en Ægteforbindelse imellem hende og den unge Mylord Wenworth istand, paa det hans samlede Formue ikke skulde adskilles men blive samlet i deres Hænder, som han syntes havde en lige Ret til den, Wenworth ved den oprigtige sønlige Kierlighed han bar til ham, og Julie ved den Erkiendtlighed han skyldede hendes Fader. Han blev altsaa ikke saa snart overbeviist om, at Julies Ydigheder og Fuldkommenheder oversteg hans høyeste Forvendtning, førend han forskaffede sig Leylighed til at aabne

aabne sit Hierte for sin Broder, og at foreslaae ham dette Giftermaal, hvorved han tillige lagde til, at Julie ikke kunde finde en værdigere Egtefælle i heele Engelland end Mylord Wenworth. Dersom hans Hierte og Tænkemaade, sagde Sir Mellisch, svarer til hans Skabning, saa kan jeg ingenlunde nægte, at han jo er fuldkommen skikket til at giøre en Kone lykkelig, og jeg vilde med Fornøyelse samtykke dit Forslag, dersom en stærk Tilbøyelighed, som jeg selv har umaget mig for at opvække i Julies Hierte, og mit givne Løfte til en gammel og værdig Ven ikke vare uovervindelige Forhindringer. Derpaa fortalte han sin Broder Aftalen imellem ham og Sir Buttler, Maaden de havde betient sig af til at naae deres Ønsker, og det Haab som Williams Fader med hans Villie og Vidende havde givet sin Søn om Julies Besiddelse, samt at han, ved at tillade dem at vexle Breve sammen, havde saa stærk befæstet deres Kierlighed, at han ikke meere uden at giøre Julie ulykkelig for sin Levetid kunde tænke paa at adskille tvende saa nøye forbundne Hierter. Harry Mellisch var alt for retelig og veltænkende en Mand, at han skulde søgt at formaae sin Broder til at bryde sit givne Løfte; endskiønt det betog ham hans kierste Haab, men uagtet at han bifaldt sin Broders Forhold, saa kunde han dog ikke bare sig for at lade sig forstaae med hvor inderlig det krænkede ham, at denne Forbindelse ikke kunde finde Sted. Sir Mellisch spurgte ham: om Wenworth vidste noget om dette Forsæt, og om det maaskee var ham, der havde overtalet Harry til at giøre ham sit Forsæt bekiendt? Wenworth veed ikke det allermindste af, svarede han, at jeg har havt slige Hensigter; jeg vilde først

kiende

kiende Julie førend jeg vilde sige ham noget derom, men en vis Tungsindighed i Julies deylige Øyne giorde mig frygtsom for at hun havde efterladt sig noget kiert i Engeland, og da saa det kom til, at jeg tydeligen blev vaer, at Wenworths Hierte lod hendes Fortienester vederfares ret, saa tog jeg den første Leylighed iagt til at aabne dig mit Hierte, for om min Frygt i Henseende til Julie var grundet, da jo før jo heller at giøre Skilsmisse imellem hende og Wenworth, paa det hendes Yndigheder ikke skulde faae Tid at giøre et alt for stærkt Indtryk i hans Barm. Dette Forsæt maae altsaa ufortøvet settes i Værk; thi saa meget som det end vil koste mig at skilles fra ham, der i endeel Aar har været alt mit Livets Glæde, saa skylder jeg dog hans Roelighed dette store Offer. Sir Mellisch berømte hans Broders Forsigtighed høyligen, og Dagen derpaa begyndte Harry at lade sin sidste Villie lovformeligen forfatte, i den gav han Wenworth foruden de store Godser, han havde kiøbt til ham i Skotland, tredsinds tyve tusende Pund, og til al hans øvrige Efterladenskab indsatte han sin Broder Sir Edvard Mellisch, og ifald han først ved Døden skulde afgaae, da hans Daatter Miss Julie Mellisch, som den eeneste og retmæssige Arving.

Da dette Testamente var udfærdet var den gode Harrys heele Hus beskikket; thi ved hans Handels Opgivelse havde han givet alle sine Betientere det, som han troede at skylde deres udviiste Troeskab og Tieneste; og det første Notarius havde bragt ham det i sin behørige Form, kaldte

han Wenworth ind i sit Kabinet, og da han havde forelæst ham sin sidste Villie, sluttede han ham i sine Arme og sagde: Den Kundskab, jeg har om dit Hierte, min Søn, gior mig det unødvendigt at formane dig til at giøre en værdig Brug af det, jeg efterlader dig, som et Pandt paa min faderlige Kierlighed, men for at viise dig at dit Vel er min eneste verdslige Bekymring og mit Hierte uendeligt dyrebart, saa bør jeg giøre Vold paa mig selv, og foredrage din Lykke den Glæde og Fornøyelse, jeg nyder af dit Sælskab. Du burde allerede længe siden viist dig ved det Engelske Hof og taget dine Godser i Besiddelse. Din Faders Fiender, og falske Bretudere kan give din Udeblivelse Skin af en nærbødig Trodsighed, og din Fraværelse kan forvolde store Uordener paa dine Godser, som siden vil blive meget vanskelige at hæmme, og havde jeg ikke havt det Haab at følge dig selv til Engelland, saa havde jeg strax ladet dig reyse derhen, det første du blev indsat i dine fratagne Værdigheder. Men da nu Haabet om at see mit Fædreneland er mig betaget, og Svagheden, der forbyder mig det, tillige er af den' Beskaffenhed, at jeg maaskee kan slæbe et par Aar paa denne brøstfældige Hytte endnu, førend jeg kommer til Hvile; saa begiv du dig jo før jo heller derhen, hvor baade Pligter og Ømhuen for din Velfærd kalder dig, allerhelst da din Ømhed for mig kan være ganske roelig saa længe jeg nyder den Lykke, at have min Broder og Julie til Sælslab.

Dersom

Dersom Lynilden havde slaget ned for Mylord Wenworths Fødder, saa havde den ikke forskrækket ham halv saa meget, som hans Morbroders Befalning om at reyse bort. Hans Hierte smagte en saa sød og ukiendt Vellyst i at see og omgaaes dagligen med Julie, at han ikke kunde forestille sig Skilsmissen fra hende uden den heftigste Rædsel og en Beklæmmelse, der ikke tillod ham at fremføre et eneste Ord. En frembrydende Taareflod forskaffede derfor ikke saa snart hans beængstede Hierte Luft førend han kastede sig for Herr Harrys Fødder, og sagde: Det, De kalder et Beviis paa Deres uforanderlige Kierlighed, er saa stor en Grumhed imod mig, at jeg snarere bør troe, at De er sindet at straffe mig for en mig selv unfvidende begangen Forseelse: Men er denne haarde Dom virkelig en Følge af Deres Omhue for min Velfærd, saa overveye at min Vrgst og Bekymring for Dem ikke vilde tillade mig at vende den mindste Opmerksomhed paa de Ting, som jeg skulde bringe i Orden, hvorved de maaskee bleve meget meere forværrede end forbedrede: og da jeg skylder Dem ulige meere end en Søn nogen Tid har skyldet en Fader, saa tillad mig at opfylde den helligste af alle Pligter, ved at være Dem til al den Trøst og Bistand, som der staaer i min Magt, saa længe den Høyeste vil spare Dem for mig; thi al den Skade, som min Fraværelse kan foraarsage paa mine Godser, er et blot Intet, naar jeg ved at forebygge den skulde berøves den smertelige Fornøyelse at viise Dem den sidste Pligt. Det er ingenlunde min Hensigt, sagde hans Morbroder, at betage mig selv den Trøst

at døe i dine Arme, og at din Haand skulde lukke mine Øyne; min Broders og min kiere Julies Komme har giort saa ønskelig en Virkning paa min aftagende Helbred, som jeg ikke havde Føye til at haabe, og derfor vilde jeg, da din Reyse er høyst nødvendig, at du skulde drage Fordeele af denne Forandring; skynd dig altsaa at komme bort, og lad saa din Hurtighed i at komme tilbage, bevidne mig din Kierlighed og Længsel. Da Mylord Wenworth mærkede, at hans Morbroder ikke var at bevæge til at staae fra sit Forsæt, saa torde han ikke vove at giøre fleere Indvendninger, men besluttede ved sig selv, at kaste saa mange lønlige Hindringer i Veyen for hans Reyse, at han imidlertid kunde søge at sette sig i Gunst hos Miss Mellisch, og finde Leylighed til at aabenbare hende den heftige Kierlighed, som hun havde opvakt i hans Bryst.

I hvor megen Møye end Mylord Wenworth gav sig for at naae sit Øyemeed, saa giorde dog den Angst, som Julie udstod over det, at der ingen Efterretning kom fra William, ham det ganske umueligt; thi denne nagende Kummer bragte hende til at søge Ensomheden, saa at han aldrig kunde finde Leylighed til at tale med hende uden i sine Moerbrødres Nærværelse. Vel bad han hende meget ofte at spadsere med ham; han tilbød sig at viise hende det mærkværdigste i Neapolis, men endskiønt hun ikke tænkte paa mindre end hans Hensigter derved, og Velanstændigheden tillod hende at følges med ham overalt, som en nær Paarørende, saa undslog hun sig dog stedse derfor under en

eller

eller anden Forevendning, siden hendes Bedrøvelse ikke tillod hende at finde Fornøyelse i noget andet end sine sørgelige Foreſtillinger. Wenworth havde næſten udtømmet al sin Vid til at kaſte Forhindringer i Veyen for Reyſen, som Herr Harry dagligen drev paa, og vedſte intet andet Middel end en forſtilt Sygdom til at forhale den længere, da den sørgelige Tidende om Williams Død kom fra Engeland. Julies foregivne Feber satte hendes Farbroder i en overmaade stor Angſt, allerhelſt da hans Broders øyensynlige Bedrøvelſe, som han ingen anden Aarſag vidſte til end Julies Sygdom, bragte ham til at troe, at Faren maatte være meget ſtor, og at man for hans ſlette Helbreds Skyld, dølgede den for ham. Da han altſaa en Dag yttrede hende sin Frygt, forſikkrede hun ham heiligen, at hun befandt ſig meget bedre, og haabede Dagen efter at kunde forlade Sengen. Da han forlod hende gik han ned i Haugen, hvor han fandt sin Broder i et Lyſthuus, men ſaa nedſænket i ſine tungſindige Betragtninger, at han ikke blev ham vaer førend han ſlog ſine Arme om hans Hals og ſagde: Giv dig tilfreds, beſte Broder, jeg kommer fra vores kiere Syge, og hun har forſikkret mig ved sin Ære, at hun befinder ſig meget bedre, og ſaa vel, at hun i Morgen vil forlade Sengen. Qvæl mig derfor ikke længere ved dit kummerfulde Udſeende; thi jeg har udſtaaet meere end jeg kan ſige dig, ved den Foreſtilling, at du maaſkee i dit Hierte fortrod paa, at du havde ladet dig overtale af mine indſtændige Bønner, og anſaae Reyſens Beſværlighed og Forandringen af Luften for Aarſagen til

Julies Sygdom. Nej, min kiere Harry, svarede Sir Mellisch, det hverken er eller kunde nogensinde falde mig ind, tvertimod, jeg holder det for en Lykke baade for hende og for mig, at vi i vores nærværende Forfatning befinder os her, og dersom du erindrer dig hvad vi engang har talt om, saa vil du, naar du har læst dette Brev, letteligen indsee Aarsagen til Julies Sygdom og min Bedrøvelse. Hvorpaa han skyede ham Sir Buttlers Brev, som han med megen Begierlighed aabnede og læste.

En Faders bittre Smerte over en eneste og haabefuld Søns Død var alt for stærkt udtrykket i Sir Buttlers Skrivelse, at den veltænkende Harry kunde læse det uden Følelse og Taare; men da hans lange Fraværelse næsten havde bragt det Venskab, som der i Sir Buttlers og hans unge Aar havde været imellem dem, i Forglemmelse, og Kierligheden endog i det beste Hierte begynder fra sig selv, saa kunde ogsaa al hans Følelse over Sir Buttlers dybe Hiertesorg, dog ikke ganske undertrykke den Tanke, at William's beklagelige Død ryddede den største Hinder for hans høieste Ønske af Verden. Da han altsaa havde skyet Sir Mellisch Brevet tilbage og bevidnet ham sin Deeltagelse i dette sørgelige Tilfælde, blev han saaledes ved: Erfarenheden har ved mine egne Børns Forliis, endskiønt de bleve mig frataget i en spædere Alder, lært mig at kiende heele Bitterheden af saa stort et Tab; men Overbeviisningen om, at Forsynet endog ved det, der falder Kiød og Blod allersmerteligst beskikker os det tienligste, bør sette

Sorgen

Sorgen Grændser. Ingen Taare, ingen Klagemaal, ja ikke engang den heftigste Fortvivlelse formaaer at kalde William tilbage, og kunde det endog skee, saa vilde han kun være sine Efterladte megen liden Tak skyldig for dette Beviis paa deres Kierlighed. Det kan du og jeg drage Trost af, sagde Sir Mellisch, den Bitterhed, Verdens største Lykseelighed er blandet med, de mange Omskiftelser, vi har erfaret i Livet har lært os, hvor liden Priis der maae settes paa det jordiske Gode, og at vi i det Øyeblik da vi synes at være vort høyeste Ønske allernærmest, maaskee kommer allerlængst fra det; men hvad skal læge Saaret i Julies unge og uerfarne Barm? Foresiil dig allene, at hendes Tilbøyesighed for William er lige saa gammel som hun er selv, at Fornusten i en moednere Alder har befæstet denne stærke Kierlighed, og saa maae du selv tilstaae mig, at jeg har Aarsag at frygte, at hun enten ikke holder Slaget ud, eller og at hendes første Kierlighed maae tillige blive hendes sidste, og i Følge deraf hendes heele Liv blive en Kiede af Graad og Jammer. Det beste Middel derimod, sagde Harry, var uden Tvivl det, om en anden uformerkt kunde forskaffe sig hendes Agt og Fortroelighed, og da jeg haaber at du kiender mig forvel til at troe, at jeg kunde glæde mig over andres Ulykke, endskiønt jeg selv kunne høste Fordeele af den, saa vil jeg reent ud tilstaae dig, at jeg holder for, at Wenworth var allerbest skikket der til. Ingen, der har Fornust og Skionsomhed, kan nægte hans gode Egenskaber deres Agt; Slægtskabet, saavel som det, at de ere under et Tag sammen giver ham Leylighed til at viise tusende smaae Opmerksomheder, der vilde blive andre nægte-

de, og naar hun først ynder ham som sin Fætter, saa kan maaskee den daglige Omgang opdage hende een eller anden Fortieneste hos ham, hvori han ligger William indtil han efterhaanden bliver vigtigere for hende end hun selv troer eller veed; ifald du altsaa ikke har noget at indvende imod ham, dersom han kan bringe Julies Hierte paa sin Side, saa vil jeg lade ham blive her; thi jeg har længe merket, at alle de Forhindringer, der forhaler hans Reyse, reyser sig allene deraf, at hans Hiertes Følelser ikke kan tillade ham at forlade den indtagende Julie. Dersom han virkelig elsker hende, svarede Sir Mellisch, saa skal det være mig den sandeste Glæde at see dem forenede mod hinanden, ja jeg vil endog love dig at giøre dertil alt hvad der staaer i min Magt, undtagen at tvinge Julie; og den Mand, som vilde have min Myndighed at takke for hendes Besiddelse, er uværdig til at eye hende. Men da jeg aldrig har vildet ladet mig merke med, at jeg vedste det mindste af den Forstaaelse der var imellem hende og William, saa maae du ikke sige noget derom til Wenworth, og ligesaa lidet lade dig forstaae dermed for hende selv. Harry lovede ham det høyt og helligen og glædede sig inderligen over, at være kommen saa meget nærmere til at naae sit Hiertes høyeste Ønske.

Miss Julie forlod faa Dage efter sit Kammer, og var inderligen glad over, at baade hendes Fader og Faerbroder henregnede hendes nedslaane og tungsindige Væsen til en Mattighed og Ulyst, som Feberen havde efterladt hos hende, og for ikke at betage dem denne Tanke torde hun ikke vove at sige

ney

ney til adskillige Lystreyser, som De foresloge hende, saavel som at besee alt hvad der var rart og merkværdigt i Neapolis, siden de holdt det for de ufeylbarligste Lægemidler imod denne ubehagelige Siesies Levninger. Endskiønt hun tusende gange heller havde begrædt sin kiere William paa sit Kammer, saa kunde hun dog ikke dølge for sig selv, at Bevægelsen, saavel som den Opmerksomhed, som hun var tvungen til at vende paa de Ting man viiste hende, saa fremt hun ikke vilde synes siantet og taabelig, jo formindskede Kummerens Heftighed, og da hun ikke meere kunde hefte sine Tanker paa een og den samme Ting, saa giorde det hende bedre skikket til at tage Deel i Samtalen. Den Glæde som hendes Fader og Farbroder yttrede over hendes selskabelige Forhold, var saa stor og øyensynlig, at hun ansaae det for sin Skyldighed, at giøre alt hvad der stod i hendes Magt for at dølge Smerten, der uagede hendes Barm, og med Villighed og Erkiendtlighed at samtykke alle de Forslag de frembragte til at at adsprede hendes Tungsindighed. Mylord Wenworth var stedse hendes Ledsager ved disse Leyligheder, og endskiønt hendes Faders Nærværelse forbød ham at aabenbare hende sit Hiertes Anliggende, saa troede han dog at være i Himmelen ved at kunde legge sin Aat for hende for Dagen ved alle optænkelige Opmerksomheder, og tillige at nyde Vellysten at see og tale med hende. Den Kundskab, Forstand og Vid, som han yttrede ved sine Anmerkninger og Beskrivelser over de Ting, som de besaae, voldte at Julie fattede meget gode Tanker om ham, og da han tillige ved alle forekommende

Leyligheder gav Prover paa et ædelt og følende Hierte, saa forøgedes derved hendes Høyagtelse dagligen, og, da han, som en nær Paarørende, var berettiget til hendes Venskab, saa søgte hun heller ikke at dølge, at hun fandt megen Behag i hans Omgang; til største Glæde for hendes Fader og Farbroder, men til en endnu langt større Henrykkelse for den saa høyligen forelskede Mylord Wenworth.

Disse idelige Lystreyser og Adspredelser bragte ham til at troe, at hans Moerbroder havde forandret sine Tanker angaaende hans Reyse, men da Wenworth en Morgen ganske tidlig kom ind at erkyndige sig om hans Helbred, siden han Dagen forhen havde havt et stærk Anstod af sin sædvanlige Svaghed, saa spurgte Moerbroderen ham: om han ikke snart var færdig med sine Reyse-Anstalter, og vilde fastsette Dagen til den. Dette Spørgsmaal, som Mylord Wenworth ikke meere ventede at høre, overrumplede ham saaledes, at han ikke kunde skiule sin Forvirring; men da han dog maatte sige noget, saa frembragte han slige urimelige og ildesammenhængede Aarsager for Opholdet i Reysen, at han selv blev skamfuld over dem, og brød dem af med det, uden at sige et Ord meere. Hans Moerbroder saae i nogen Tid meget stift paa ham, ligesom han ventede, at Wenworth vilde sige mere, men da hans Venten var ganske forgieves, saa sagde han omsider: Jeg troede Wenworth at have fortient din Tillid og Fortroelighed, men maae med Smerte blive vaer, at du ikke vil udøse dit Hierte i min Barm. Jeg har jo aldrig søgt at tvinge dig i det mindste; hvorfor vil du da søge at føre mig

bag

bag Lyset med Aarsager og Undskyldninger, der ere saa latterlige, at du ikke kan undslaae dig for at rødmes over dem? Jeg maatte altsaa have levet meget kortere i Verden end jeg har, dersom jeg ikke tydeligen kunde indsee, at en langt stærkere Aarsag, end Smerten over at forlade mig holder dig fra at forlade Neapolis. Da det nu eene og allene er for at fremme dit Vel, at jeg vil berøve mig selv den Glæde og Fornøyelse, som dit Sælskab og Nærværelse er for mig, saa begriber du jo letteligen, at jeg hverken vilde krænke dig eller mig med denne Skilsmisse, naar Aarsagerne, der binder dig saa stærk, hverken vare stridige imod Fornuften eller Billigheden, men jeg begynder at frygte for, at de maae være det, siden du med slig en Haardnakkenhed søger at dølge dit Hiertes Anliggende for mig. Jeg tilstaaer, kiere Morbroder, sagde Wenworth, at jeg har feylet, jeg burde strax have aabnet mit Hierte for Dem, og ladet Dem læse i det, at al mit Livs Lykksalighed beroer paa at giøre mig elsket af Miss Julie. Det er hendes uimodstaaelige Ydigheder, der gior mig min Bortreyse saa forhadt, at jeg med større Glæde kunde see mig Livet berøvet end hendes Nærværelse og Omgang. Imidlertid maae jeg dog anføre saa meget til mit Forsvar, at det hverken var Mangel paa Fortroelighed til Dem, eller Frygt for at De skulde misbillige mit Valg, der bandt min Tunge, men ene og allene en Attraae til ikke at have andet end min inderlige Kierlighed og en uaflade ig Omhue til at tækkes hende at takke for hendes Hierte. De utallige Prøver, jeg har havt og nydt paa Deres Godhed for mig, giorde mig forvisset om, at saa snart mit Hiertes Ønske blev Dem bekiendt, saa vilde

Deres

Deres meere end faderlige Kierlighed bringe Dem til at formaae Sir Melliſch til at blive min Talsmand hos hans elſkværdige Daatter, og min Empfindtlighed vilde røre hendes Hierte ved min Ømhed og Hengivenhed. Jeg ſøgte derfor kun at forhale min Reyſe ſaa længe, at jeg kunde finde Leylighed at ſige hende, at et Ord af hendes Englemund vilde enten giøre mig til det lykſaligſte eller elendigſte Menneſke paa Jorden; og det var hendes Svar der ſkulde beſtemme, hvad enten jeg ſkulde aabenbare Dem mit Hiertes Anliggende, eller reyſe bort i Fortvivlelſe. Jeg kan ikke bedre viiſe dig, ſvarede hans Morbroder, hvor høyligen din Kierlighed til Julie glæder mig, end ved at ſtaae fra mit fattede Forſæt i Henſeende til din Reyſe; thi om den Skade, dit længere Blivende her kan foraarſage dig, endog var aldrig ſaa ſtor, ſaa kan den dog aldrig komme i Betragtning imod den ubeſkrivelige Lykke at bane ſig Veyen til Beſiddelſen af Julies Perſon og Hierte. Men vil du min kiere Wenworth, følge en ſand Vens og en gammel Mands Raad, ſaa overiil dig ikke med at giøre hende din Kierlighed bekiendt; Lad dine Handlinger tale og din Mund tie; thi troe mig, at meere end een Elſker have ſkadet Deres Henſigter ved en alt for haſtig Erklæring, ſiden De ved den have giort Deres Elſkede tilbageholdne og fremmede, og berøvet ſig ſelv Leyligheden til at paalegge Dem mange ſmaae Forbindtligheder, ſom ikke var bleven Dem nægtede, naar De ikke havde ladet ſig merke med hvad Løn De ventede for dem. Slig en Tilſtaaelſe giør aldrig en god Virkning førend den Skiønne er bragt ſaa vidt, at hun venter og ønſker den; og følgeligen behøver du endnu

mindre

mindre at komme for hastig frem med den, da du som en nær Paarørende kan være lige saa meget om og hos hende, som en antaget Tilbeder. Hvad hendes Faders Samtykke er angaaende, saa kan du være ganske ubekymret for det; thi han har ved adskillige Leyligheder sagt mig, at Julies Valg skulde være hans, siden han havde alt for gode Tanker om hendes Forstand, at hun skulde lade sig forleede til at giøre et Skridt, hvorved hendes Lykksalighed kunde komme i Fare, og andet skulde aldrig bevæge ham til at sette sig imod hendes Ønske. Wenworth lovede sin Morbroder at følge hans Raad i alle Ting, og forlod ham meget gladere end han var gaaet ind til ham.

Erkiendtligheden, som Mylord Wenworth følede for sin Morbroders Velgierninger, havde bevæget ham til at forlade alle Selskaber og Forlystelser, da den gamle Herres Svaghed forbød ham at tage Deel i dem; thi uagtet at han selv meget ofte og indstændigen bad sin Søsterson, ikke at indslutte sig hos en aldrende og svag Mand, men søge Sælskaber, der kom bedre overeens med hans Alder og Ungdommens Munterhed, saa havde Wenworth dog ikke været at overtale dertil. Da hans Sælskab og Omhue var det eneste hvorved han kunde bevidne sin Morbroder sin sønlige Kierlighed, saa havde han aldrig kundet tilgive sig det selv, om han ikke ved dette ustridige Beviis paa den havde søgt at forlindre ham Smerternes Heftighed, som hans Sygdom forvoldte ham, og naar han endog undertiden efter den gamle Herres udtrykkelige Befalning forlod ham, saa var han dog saa uroelig og ilde til,

freds

freds med sig selv paa alle andre Steder, at han ikke blev mange Øyeblikke ude. Denne Levemaade gav ham saa mange ledige Tider, at han, deels for at forskaffe sig en behagelig Tidsfordriv i dem, og deels for at betage sin Morbroder Frygten for at han kiededes, tog den Beslutning, under en Mesters Anførsel og Undervisning, at forskaffe sig en stærkere Færdighed i Malerkunsten, som han fra Barns Been havde havt en besynderlig Lyst og Tilbøyelighed til, og hvori han allerede havde giort en temmelig Fremgang. Han opnaaede ogsaa ved sin utrættelige Flid i meget kort Tid saa stor en Fuldkommenhed, at hans Arbeyder ikke allene giorde ham stor Ære, som en Elsker af Konsten, men han kunde endog have vundet sin rigelig Underholdning med sin Pendsel.

Julie, som var en stor Elsker af Malerier, og vidste tillige at udmerke Skionhederne i dem med megen Smag og Skionsomhed, kunde en Dag, da hun havde været hos en berømt Maler for at besee hans Arbeyder, under heele Maaltiidet ikke holde op igien med at berømme de Stykker, som havde syntes hende ganske fortræflige. Hendes Farbroder, som greb med Glæde efter enhver given Leylighed, til at bringe Wenworths Fortienester for Dagen, tog deraf Anledning til at spørge hende: at siden hun fandt saa stor Behag i denne Kunst, hvad hun da syntes om hendes Fætters Arbeyde? Min Fætters, kiere Farbroder, sagde Julie, meget forundret; det vil sikkert falde mig meget vanskeligt at sige, siden jeg aldrig veed at have seet noget af det. Det undrer jeg mig over, sagde den Gamle; thi jeg forsikkrer Dem,

min

min kiere Julie, at han kan viise det frem uden Skamme. Det troer jeg Dem meget gierne, sagde Julie, men just derfor har saa slet en Kienderes Biefald været Mylord alt for intetbetydende, at han for at erholde det, skulde have giort sig den Umage at viise mig sit Arbeyde. De gior en alt for mild Fortolkning over mit Forhold, elskværdige Miss, sagde Mylord Wenworth; thi Deres Biefald er saa overmaade vigtigt og dyrebart for mig, at intet uden Frygten for at findes uværdig til det, har holdt mig fra at viise mit ufuldkomne Arbeyde for Deres igiennemtrængende og skarpseende Øye. En falsk Beskedenhed Mylord, sagde Julie smilende, er en skiult Hovmod, for altsaa at straffe Dem for Deres, paastaaer jeg ikke allene, at De skal viise mig Deres Malerier, men jeg skal endog giore mig den største Umage for at finde Feyl paa Feyl i dem, og lykkes det mig ikke, saa vil jeg dadle Skionhederne i dem. Bliv ved det Forsæt fortræflige Julie, sagde Wenworth: thi Deres Hierte er alt for ædelt og billigt, at det uden Anger skulde kunde begaae en forsætlig og aabenbare Uretfærdighed, saa at den uforskyldte Haardhed, som De havde udøvet imod Arbeydet vilde ufeylbarligen bevæge Dem at giore Arbeyderen Erstatning for den, og hvor overmaade lykkelig var han ikke, om hans Arbeydes uforskyldte Dadel kunde bringe Dem til at bære over med det, som De med større Foye kunde have at udsette paa ham selv. Hverken Mesteren eller Arbeydet skal naae Nam forbie, svarede Julie; thi hvad vil vel Ret og Billighed sige imod den Sødhed at tage Hævn for en tilføyet Fornærmelse, og at Deres Mangel paa Tillid og Fortroelighed til mig fortiener dette Navn

kan

kan De dog vel ikke nægte? Maaskee jeg kunde retfærdiggiøre mig, sagde Wenworth, dersom Deres ubillige Vrede ikke smigrede mit Hierte uendelig meget; thi de Personer, som vi yttrer en stærk Empfindtlighed imod ere os sielden ganske ligegyldige; jo meere Uret De altsaa giør mig, jo meere vil De søge at giøre det godt igien. Du kan tillige trøste dig ved, min kiere Wenworth, tog Sir Mellisch Ordet, at De, som truer meget, slaaer sielden til.

Det første Middags-Maaltidet var til Ende, vilde Julie strax have sin Hævn udført, som hun sagde, hvorfor de allesammen forføyede dem hen til Mylord Wenworths Værelser, hvorfra han førte dem hen i en stor Sal, som han kaldte sin Malerstue, og hvori alle hans Arbeyder, saavel de fuldendte, som de nyeligen anlagde, vare. Julie besaae dem med ligesaa stor Forundring som Fornøyelse, og de overgik hendes Forventning saa uendelig meget, at hun, efter at hun paa det nøyeste havde igiennemgaaet og betragtet hvert et Stykke med den største Opmerksomhed, sagde smilende til Wenwotth: Enten maae der ikke ligge halv saa megen Ondskab i mit Hierte, som jeg troede, eller og maae Sandhedens Magt være ganske uimodstaaelig, siden jeg imod min Lyst og Villie tvinges til at bekiende, at jeg, med al den Møye jeg end har giort mig, dog ikke har kundet opdage anden Feyl i disse Malerier end den, at de ere alt for velgiorde for en blot Elsker af Kunsten, og kunde let give Anledning til den Mistanke, at Mylord for at bringe sig i Anseende havde laant en Mesters Haand til dem og smykket sig med laante Fiedre.

Tonen

Tonen hun frembragte det med, sagde tydeligen, at det var langt fra ikke hendes Hiertes Meening, saa at hendes Fader i samme Tone, svarede hende: Endskiønt du siger at have funden mindre Ondskab i dit Hierte end du troede; saa viiser dog din Mistanke saa stort et Forraad af den allersorteste, at jeg neppe kan troe mine egne Øren, og Maaden du har lagt den for Dagen paa er saa fornærmelig og nærgaaende for min Fætter, at jeg ikke kan undslaae mig for at erkiende dig pligtig at giøre ham Erstatning for den. Men min kiere Fader, sagde Julie, hvorledes kan Mylord fornærmes ved, at jeg bliver en Mesters Haand vaer i hans Arbeyder? De har fuldkommen Ret, deylige Julie, sagde Wenworth, at Deres Kiendelse bør meget meere glæde end fornærme mig, og jeg tiltroer Dem saa megen Oprigtighed, at jeg vil tage Deres Ord i en bogstavelig Forstand, siden de ere saa smiggrende for min Forfængelighed, at De giver mig Haab om en Lykke, som jeg har attraaet, men ikke tordet drisle mig til at anholde om. Har De altsaa, elskværdige Miss, ikke vildet spotte mig med Deres Bersømmelser, saa kan De ikke heller vegre Dem ved at lade sig male af min Haand, og dersom den formaaer at bringe alle Deres Engle-Yndigheder paa Dugen, saa vil jeg være saa stolt og troe, at jeg har forfærdiget et virkeligt Mesterstykke. Julie søgte at undslaae sig derfor, men han anholdt saa indstændigen derom, og blev saa stærk understottet i denne Begiering af hendes Fader og Farbroder, at hun omsider maatte bevilge ham den, endskiønt det skeedte med en kiendelig Undseelse og Forvirring.

Det første Mylord Wenworth havde faaet Dugen tillavet begyndte han med største Sieleglæde paa dette fra ham saa høyst behagelige Arbeyde; og Leyligheden til at være allene med hende, saavel som Henrykkelsen over den nøye Betragtning af hendes uimodstaaelige Tillokkelser bragte ham saa aldeles uden for sig selv, at han tildeels glemte sin Morbroder Harrys viise Raad; thi endskiønt han just ingen formelig Kierligheds Erklæring giorde hende, saa vidnede hans heele Adfærd dog saa tydeligen om hans Hiertes Følelser, at Julie fattede Mistvivl om det, der gik for sig i hans Barm. Især rødede den Vellyst ham, som han fandt i at røre hendes deylige Kinder og Hals; thi under Forevendning, at hun havde forandret den fordeelagtige Stilling hun havde været i, havde han hvert Øyeblik noget at rette paa den, og Fornøyelsen han fandt ved at vende hendes Hoved snart til den eene, snart til den anden Side, nu at legge hendes deylige Arm udstrakt, nu bøye den hen imod Kroppen, bragte ham til at opholde sig saa længe og ideligen derved, at der kun blev lidet eller intet malet. Julie maatte have havt meget mindre Forstand end hun virkelig var begavet med, dersom Grunden til hans Bevægelser kunde været undgaaet hendes Agtsomhed, men denne Opdagelse giorde hende overmaade bængstet og uroelig; hun var forud vis paa, at hans Kierlighed vilde faae den kraftigste Understøttelse af hendes Fader; jo nøyere hun undersøgte sit Hierte, jo meere overbeviist blev hun, at William stod saa levende og dybt indpræntet i det, at hun aldrig kunde elske nogen anden, og uden Kierlighed til sin Mand ansaae hun Egtestanden for den grueligste Ulykke, der kunde

ramme

ramme hende. Hun lod alle Mylord Wenworths Fortieneſter vederfares Ret, hun hverken kunde eller vilde dølge for ſig ſelv, at han eyede alle de gode Egenſkaber, ſom hun havde ſat ſaa ſtor Priis paa hos William, hvorfor hun ogſaa elſkede og ærede Mylord, ſom en nær Paarørende og en værdig Mand, og hun havde med Fornøyelſe tilbragt ſin Levetid i hans Sælſkab, ſaa ſnart Forbindelſen imellem dem ikke var nøyere. Diſſe Foreſtillinger aabnede paa nye Saaret, Williams Død havde giort i hendes ømme Barm; thi da hun ikke kunde tvivle om, at hendes Fader jo vilde giøre alt ſit til at faae hende til at indgaae en Egteforbindelſe, og hun ikke følede ſig ſtærk nok til at ſette ſig imod hans Villie, ſaa anſaae hun Nødvendigheden til at give ſin Haand bort uden ſit Hierte for den græſſeligſte og ſmerteligſte Følge af hendes ubødelige Forliis. Imidlertid beſluttede hun ved ſig ſelv, ikke i mindſte Maade at lade ſig merke med den Opdagelſe hun havde giort, og til den Ende at blive ved at omgaaes Mylord Wenworth med den ſamme Venlighed og Fortroelighed, ſom hun pleyede, men det førſte hendes Fader talede til hende enten om denne eller nogen anden Forbindelſe, da at aabenbare ham hendes Hiertes Tilſtand, og ſøge ved Foreſtillinger, Bønner og Taare at bevæge ham at tillade hende at blive ugift, ſiden Døden havde berøvet hende den eneſte, ſom hun kunde elſke.

Endſkiønt Mylord Wenworth lod Julie ſidde for ſig ſaa ofte, ſom han uden at falde hende alt for beſværlig torde være hende det anmodendes, ſaa fremmedes Arbeydet dog kun

ganske lidet, og det, som endnu værre var, saa jo videre Malerieet kom jo mindre blev Wenworth tilfreds med det. Enhver kunde ved første Øyekast meget letteligen indsee, at det var et med overmaade megen Flid og Kunst forfærdiget Stykke, men ingen blev halv saa let vaer, at det forestillede Julie Vel er det sandt, at naar man betragtede hvert Træk for sig selv, saa var det Julies Øyne, Næse, Pande, Mund o. s. v. Men i det heele viiste det ikke Halvdeelen af de fortryllende Yndigheder, der spillede i hendes deylige Ansigt. Wenworth, i hvis Siel Julie paa det nøyeste stod afmalet, blev det til sin store Smerte selv vaer, han søgte derfor dagligen at rette og bedre paa Stykket, men jo meere han arbeydede paa det, jo mindre ligt blev det. Denne Feyl tilskrev han den heftige Sindsbevægelse hans Kierlighed havde bragt ham i da han havde giort Anlægget; thi hans henrykkede Øye havde med langsomme Træk nydt Vellysten af at betragte sin Siels Tilbedede, og derover forsømt at vende den behørige Opmerksomhed paa Haanden. For at bøde paa denne belangane Uforsigtighed foresatte han sig, at bemestre sig sine Sindslidelser det første Julie lod sig overtale til at sidde for ham igien, og allene at vende al sin Agtsomhed til Kunsten, for ved Hielp af den at berige sit Malerie med de mægtige Tillokkelser, som Naturen havde begavet Originalen med. Han udførte og sit Forsæt med slig en Standhaftighed, at han, af Frygt for at Hiertets Følelser maatte drage Opmerksomheden fra Haanden, ikke engang dristede sig til at hefte Øyet stadigt paa hende, men lod sig nøye med at vende det i mueligste Hurtighed nu og da til hende uden at sige et eneste

Ord.

Ord. Paa denne Maade forløb der omtrent en halv Time, da han med et sprang op, kastede Paletten og Pendslerne fra sig og sagde halv forvildet: Svage Haand, du burde straffes for din Formastelse i at vilde med døde Farver udtrykke Naturens Mesterstykke i Deylighed, dersom min Skamfuldhed og Forvirring over mit mislingede Foretagende ikke var den største Straf for mig.

Julie som ved hans heftige Adfærd blev høyligen forskrækket og forundret, spurgte ham: Hvad fattes Dem Mylord, og af hvad Aarsag er De saa opbragt imod dem selv? Af kan jeg andet, indtagende Miss, svarede han, end settes uden for mig selv, ved at see mig tvungen til at giøre Dem denne for mig saa smertelige Bekiendelse, at jeg ikke er istand til at fuldende et Arbeyde, som jeg paatog mig med saa inderlig en Glæde, og ventede mig saa megen Ære og Lykke af. De har vunden saa megen ved langt betydeligere Arbeyder, sagde Julie, at De meget gierne kan undvære den, som der var at vinde med mit Portrait, og som uagtet hvad De siger, har efter mine Tanker længe været færdigt. Færdigt, dyrebare Julie, raabte Wenworth, ney; det hverken er eller kan, desværre! nogensinde blive det. Ja; var det et Hierne-Spind, saa vilde jeg være stolt af det, men det er saa langt under den fortræflige Original, som jeg har havt for Øye, at jeg maae blues ved det og ved mig selv. Tilgiv mig derfor, Engle Miss! blev han ved og kastede sig for hendes Fødder; tilgiv mig min Formastelse i at paatage mig et Arbeyde, der overgaaer menneskelige Kræfter; thi ingen Farver,

ingen Kunst formaaer at ligne de utallige Deyligheder, som sees hos Dem endog ved det første Øyekast; men troe derfor ikke, at da vare undløbne mit henrykte Øye, da jeg paatog mig Arbeydet. Ney; jeg kiendte Dem og Deres uimodstaaelige Magt paa det nøyeste, og forlod mig derfor paa, at siden De stode saa dybt indprægtede i mit Bryst, at intet i Verden var mægtigt nok til at udslette Dem, saa skulde min Haand ogsaa være desto hældigere i at bringe Dem for Lyset; men ak! Haabet har skuffet mig og jeg har feilet mit Maal. Julie, som alt imedens han talede havde umaget sig for at faae ham til at reyse sig, sagde derpaa: Staae dog op, Mylord! thi denne Stilling er baade Dem og mig unanstændig, og tillige det eneste De behøver Forladelse for. De har langt fra ikke heller Aarsag til at beklage Dem over, at De har feylet Deres Maal; thi jeg er tvertimod meget villig at tilstaae offentlig, at man med Føye kan tiltroe Deres Haand at fuldføre de ypperligste Arbeyder, siden det sandeste og tilforladeligste Tegn til at kiende Mesteren paa er det, at han er aldrig tilfreds med sig selv, naar Phuskeren derimod bryster sig af Arbeyder, der ere langt under det maadelige. Vær derfor kun ganske roelig; thi om jeg endog vilde, saa kan jeg dog ikke fragaae, at jeg har faaet den stærkeste Overbeviisning om Deres Styrke og Færdighed i en Kunst, der gior den menneskelige Opfindelse største Ære.

Julie fremførte dette i en meget spøgefuld Tone og søgte ved Skiemt at bringe ham fra det han havde begyndt paa indgaaende Indtrykket, som hendes Deylighed havde giort i

hans

hans Hierte, men Wenworth fandt denne Leylighed at være alt for gunstig til at lade den gaae unyttet bort, og svarede derfor: Hvad og hvori det end er, fortræflige Julie, at De værdiger at yttre fordeelagtige Tanker om mig, saa ere De af uendelig større Værd for mit Dem gandske hengivne Hierte end heele Verdens prægtigste Lovtaler. Men desuagtet maae De tillade mig at sige Dem, at den Overbeviisning, som De har den Godhed og tilstaaer, at De har faaet, ikke er tusende Deelen saa vigtig for mig som den jeg ventede, ifald mit Forehavende havde havt en lykkelig Fremgang. Jeg smigrede mig med, at De skulde være bleven overtydet om, at den inderligste Kierlighed og ikke Kunsten havde ført min Haand, og at ingen uden den meest indtagne Elsker var istand til at viise de Yndigheder i deres fulde Glands, der for evig har bemestret sig mit Hierte. Nu derimod har jeg intet andet end blotte Ord til Vidnesbyrd paa, at min Kierligheds Heftighed til Dem overgaaer al Beskrivelse, at intet uden Døden kan udslette den Lue, der brænder i min Barm, at jeg ved at see Dem har allerførst lært hvad det var at elske, og at det allene beroer paa Dem, at giøre mig til det lykkeligste eller ulykkeligste Menneske paa Jorden. Min Morbroder Harrys Godhed har sat mig i en Tilstand, at jeg kan haabe, naar Deres Hierte ikke er mig imod, at erholde Deres Herr Faders Samtykke til at byde Dem min Haand; og dersom De ikke finder mig uværdig til at række mig Deres, saa forsikrer jeg Dem, at hvert et Øyeblik af mit Liv skal anvendes til at giøre Dem lykkelig ved De meest overtydende Prøver paa min ufladelige Kierlighed og ømme Hengivenhed, men i

hvor høyligen jeg end elsker Dem, saa vil jeg ikke skylde min Lykksalighed til nogen anden end Deres Hierte, dets Følelser skal allene bestemme mit Vel eller Væ. Denne tydelige Erklæring satte Julie i stor Forvirring; Wentworths Øyne, der vare heftede paa hende med en ubeskrivelig Ømhed, saavel som hans heele øvrige Forhold udtrykkede hende hans Kierligheds Heftighed saa tydeligen, at hun følede sig inderligen rørt. Fornuften forestillede hende tillige, at hun hverken i Henseende til personlige Fortienester eller Lykkens Gaver kunde giøre et bedre Valg, men da hendes Hiertes høyeste Ønske var at blive Williams Minde troe, saa vilde hun forsøge at bringe sin Fetter til at lade alle Tanker om en Forbindelse med hende fare; og sagde derfor til ham: Jeg maatte være overmaade ufornuftig og uskionsom Mylord, dersom jeg ikke følede heele Vægten af den Erkiendtlighed, som jeg skylder Dem for de gode Tanker, De har om mig, og det Beviis, som De ved Tilbudet af Deres Haand giver mig paa Deres fuldkomne Høyagtelse. Jeg vil iligemaade være saa billig imod Dem og troe, at De virkelig elsker mig saa høyt som De siger, men da vores Bekiendtskab ikke er meget gammelt, og Deres Kierlighed i Følge deraf ikke kan have slaget meget dybe Rødder, saa stræb for Deres egen og min Roeligheds Skyld at blive Mester over denne Tilbøyelighed, og ikke at lade den strække sig videre end til den Agt og Ømhed, vi som Nærpaarørende skylder hinanden. Denne Begiering, kiere Wentworth, reyser sig ingenlunde af Mangel paa Kundskab om Deres Fortieneſter og ædle

Tænke-

Tænkemaade, men af det gruelige Begreb jeg gior mig om de Engstelser Kierligheden har i Følge med sig, og det Forsæt jeg har fattet, aldrig at give den Sted i min Barm. Troe mig, Mylord, at mit Hierte lader Deres Fortieneſter vederfares Ret; jeg kiender Deres ganske Værd, og De kan forlade Dem til, at intet uden Ombuen for Deres Vel forenet med det anførte urykkelige Forsæt, bevæger mig til at besvære Dem ved alt hvad helligt er at undertvinge en Kierlighed, som jeg ikke kan besvare, siden det oprigtigſte Venskab og den sandeſte Høyagtelse er alt hvad jeg kan give Dem til Vederlag, og dog tillige meere end jeg vilde bevilge nogen anden. At Deres Venskab og Agt, min tilbedede Julie, sagde Wenworth, er mig overmaade dyrebar, behøver jeg vel ikke at forsikkre Dem; men dersom nogen anden ikke allerede er den lykkelige Besidder af Deres fortræflige Hierte, saa tillad mig ved min Ømhed og Hengivenhed at stræbe efter at forvandle Deres belovede Venskab til en stærkere Følelse, og at overvinde Deres Afskye for Kierligheden ved at overbeviise Dem om, at ingen Lykſalighed overgaaer den, som tvende ved en dydig Kierlighed forbundne Hierter nyder. Har derimod nogen anden den ubetalelige Rettighed til Deres ædle Hierte, saa beviis mig den eneſte Gunſt og tilstaae mig det reene ud, paa det Smerten over Deres Forliis jo før jo heller maae giøre Ende paa et Liv, som da var fordømt til at fremdrages i de umaadeligſte Piinsler. Han sagde dette i saa kiendelig en Fortvivlelse, at Julie rakte ham sin Haand med en meget venlig Miine, og sagde: De bør troe mig,

Mylord, naar jeg helligen forsikrer Dem, at der er intet Menneske paa Jorden, som jeg foredrager Dem, men saa stor en Sandhed, som dette end er, saa vist er det tillige, at jeg aldrig kan eller vil elske nogen i den Grad, der kunde bevæge mig til at give min Haand godvilligen bort. Tilstæd mig da allene, dyrebareste Julie, sagde Wenworth, at jeg maae vedligeholde og bevidne Dem min Kierlighed indtil Erfarenheden lærer mig, at hverken den eller min Græmmelse er istand til at røre Deres følesløse Hierte. Naar De ikke vil troe mig, svarede Julie, saa staaer det i Deres eget Behag at prøve derpaa, men naar De seer, at Deres Møye er spildt, saa beklag Dem ikke siden over mig. Wenworth kyssede hendes Haand med Henrykkelse, og lovede helligen, at hvordan end hans Skiebne maatte blive, saa skulde han dog agte sig lykkelig ved den Husvalelse at torde legge sit Hiertes Følelser for Dagen.

Han benyttede sig og med saa megen Omhyggelighed af denne ham givne Tilladelse, at Julie alt meere og meere ynkedes over ham; men den Troeskab hun troede at skylde William endog efter Døden, kunde ikke tillade hende at give Wenworth nogen høyere Trøst end den, at naar hun var tvungen til at give sin Haand bort, saa vilde hun række ham den med mindre Misfornøyelse end nogen anden. Da der nu kun var faa Uger tilbage af den Tid, som Sir Mellisch havde bestemt til sin Bortreyse, saa spurgte Harry sin Søsterson paa hvad Fod hans Sager stode hos Miss Julie? Wenworth sagde ham det, og yttrede sin Kummer

over

over at han ikke var istand til at betage hende sin Afskye for Egtestanden; men hans Morbroder trøstede ham med, at naar denne Ulyst var den eneste Vanskelighed han havde at bestride, saa havde han ingen Aarsag til at fortvivle, siden denne Indvendning lod sig let hæve, og han kunde være sin Lykke meget nærmere end det havde Udseende til. Den gode Harry tsvede ikke længe førend han berettede Sir Mellisch hvad Wenworth havde sagt ham, og begge Brødrene vare fuldkommen enige i, at der ikke var 'andet i Veyen for denne Forbindelse end et for vidt dreven Begreb om Troeskab hos Julie, og som ved hendes Faders fornustige Forestillinger vilde forsvinde. Sir Mellisch vedligeholdt en meget flittig Brevvexling med Sir Buttler, han havde raadført sig med ham, om at give Wenworth sin Daatter, men tillige sagt ham, at saa fremt denne Forbindelse fandt Biefald hos ham, saa vilde han dog ikke begynde at arbeyde paa den førend imod den Tid da han vilde forlade sin Broder, for om der imidlertid imod al menneskelig Formodning kunde komme Efterretning fra William; men saa fremt at hans Ven ønskede, at han i dette Haab skulde udsette Julies Forsørgelse endnu længere, saa var han villig dertil. Sir Buttler takkede ham paa det kierligste for dette store Venskabs Beviis, men sagde tillige, at da slig en Efterretning var meere at ønske end at haabe, saa vilde han foragte sig selv om der kunde opstige en Attraae i hans Hierte til at forholde Julies Lykke ved Forbindelsen med en saa værdig Mand, et Øyeblik længere end han selv havde bestemt det; thi dersom det havde behaget Gud at spare William i Live, saa maatte han nødvendig i den Tid

kunde

kundet funden Leylighed til at give dem Efterretning fra sig, hvor han endogsaa var. Imod Enden af det halve Aar, som Sir Mellisch havde fastsat for sit Ophold i Italien, skrev Sir Buttler sin Ven til, at han paa nye ikke allene havde giort Efterspørgsel i Marseille, men endog i Mallaga, hvorhen Skibet, som William var paa, havde været bestemt, men havde fra begge Stederne bekommet det eenstemmige Svar, at Skibet var forliist, og at ingen af dem, som havde været paa det, kunde være undgaaet Døden uden ved et Jertegn. Han bad ham altsaa ikke længere at udsette Julies Forsørgelse, og derved berøve sig selv den Glæde at see sine Daatterbørn hoppe omkring sig for hans Død, siden han af egen Følelse havde lært hvor sødt dette Haab var for en Faders Hierte, og maaskee kunde da Julies Exempel bevæge Constance til at træde i hendes Fodspor ved at bestemme sit Valg, hvori den store Sværm af Tilbedere, som omringede hende, syntes at giøre hende tvivlraadig.

Julie og Constance vare ikke meerr skiødesiøse i at vedligeholde deres Brevveksling end som Fædrene, og en Dag da Julie bekom et Brev fra hende i sin Faders Nærværelse, sagde han til hende: Da Miss Buttler venteligen har en Hoben skionne Ting at berette dig om de mange Tilbedere, som hendes Fader siger, at der sværmer om hende; føler du da ikke en opstigende Misundelse, at du kun har een at giøre til Indholdet af dine Breve? Men er det saa, mit Barn, saa bør du trøste dig ved, at hun neppe skal kunde finde flere Fortienester eller gode Egenskaber hos alle sine Opvartere, end du kan

bryste

bryste dig af, at din ene besidder. Ved denne Tiltale blev Julies Ansigt overdraget med den mørke rødeste Farve, og hun svarede ham med nedslagne Øyne: Da mit høyeste Ønske er at tilbringe min Levetid hos Dem, saa kunde det saa lidet falde mig ind at misunde min Veninde, at jeg meget meere holder mig meget lykkelig ved ikke at været omringet af de saa kaldte Tilbedere, siden jeg befries fra den Ubehagelighed, at belønne deres ivrige Opvartninger med kolde Afviisninger, og derved paadrage mig Bebreydelser og Klagemaal over min Uerkiendtlighed. Jeg haaber dog, sagde Faderen, at du har for megen Fornuft til at give Wenworth Afviisning, siden du blandt alle vore unge Adelsmænd neppe skulde finde een, der fortiente at settes i Ligning med ham, uden engang at lade hans store Godser og Formue komme med i Betragtningen. Hvorledes, min Fader, sagde Julie, og blev alt meere og meere forvirret, Mylord Wenworth . . . min Fætter . . . meener De . . . Ney, min beste Pige, sagde han, jeg meener ikke, at din Fetter elsker dig; thi hans Kierlighed til dig er alt for heftig, at den enten er eller kunde blive skiult for mig, den er saa kiendelig at heele Verden maae blive den vaer, og da jeg længe har været mig ventende, at han skulde begiere dig af mig, og det dog ikke er skeedt, saa er jeg falden paa at troe, at hans Empfindtlighed ikke kunde tillade ham at tale til mig førend han er vis paa dit Hierte, af at Frygten, for at overtræde din Pligt som Daatter, holdt dig fra at give ham denne Forsikkring, saa længe du ikke havde min Tilladelse dertil. For altsaa at bryde Isen for eder begge forsikkrer jeg dig hermed helligen, at

jeg

jeg med største Fornøyelse samtykker dit Valg, og sat den Dag paa hvilken jeg seer eder uopløseligen forbunden vil være mig saa glædelig og lyksalig en Dag, at mit Hierte har intet meere at ønske sig, end at Himlen vil lægge sin Velsignelse til den, som min rørte Siel meddeeler eder. O min evigelskede Fader! sagde Julie grædende, Deres Ønske bør være mig den helligste Lov; men forskaan mig, jeg besvær Dem derom ved Deres faderlige Kierlighed, forskaan mig fra at bringe Dem saa grumt et Offer paa min Lydighed, som det vilde være mig at give Mylord Wenworth min Haand. Men hvorledes er det mueligt, sagde Sir Mellisch, at du kan betragte denne Forbindelse fra saa ubehagelig en Syns Punct? Wenworth besidder alle de fornødne Egenskaber til at giøre en Kone lykkelig; hans Person er overmaade elskværdig, hans Hierte ædelt og retsindigt, han er ikke hengiven til den ringeste Last; han elsker og ærer Dyden; hans Sæder ere ustraffelige; hans Forstand vel dyrket; og hans Kierlighed til dig er saa heftig og oprigtig, at han sikkert vil søge sin Lyksalighed i at forekomme dine Ønsker. Himlen, min Daatter, har begavet dig med saa megen Forstand og Skiønsomhed, at du selv maae tilstaae, at min Afbildning over ham i ingen Maade er smigret, du kan altsaa umuelig have nogen Indvendning imod ham, saa fremt dit Hierte ikke er indtaget af nogen anden; og forholder det sig saaledes, min Julie, saa tilstaae mig aabenhiertet hvem det er, du ønsker at høre til, anseer mig mindre for din Fader end for din ømmeste og sandeste Ven, og udøs dit ganske Hierte i dens Barm, der elsker dig alt for høyt til ikke at søge sin egen Lykke i at fremme din.

Julie

Julie var i nogen Tid maalløs og skamfuld; Hiertets heftige Bevægelser saaes kiendeligen af den Besværlighed hvormed hun syntes at drage Aande; endelig kastede hun sig for sin Faders Fødder og sagde: Ja min Fader, den straffældige Julie vil vove at legge sin ganske Siel blot og bar for Deres Øyne i det søde Haab at Deres faderlige Kierlighed vil tilgive hende, at hun af Ungdom, Uerfarenhed og Kierligheds hentivende Magt har ladet sig forleede ikke allene at give sit Hierte bort uden Deres Vidende, men endog at binde sig ved en uopløselig Troeskabs Eed til den kiere og høyligen begrædte William. Det behøver du ingen Forladelse for, svarede Sir Mellisch, hvorved han tillige løftede hende op, og trykkede hende paa det kierligste til sit Bryst. Baade jeg og min Ven er med Fornøyelse Eleven den Kierlighed vaer, som du og William bar for hverandre, og vort høyeste Ønske var, at see eder uopløseligen foreenede; men Forsynets viise Raad havde beskikket det anderledes; det afkortede Williams Prøvetiid, og gav ham Belønningen, som vi andre endnu har i Vente. Den Høyestes Magt, min Julie, har altsaa til lige saa stor Smerte for mig, som for dig sønderrevet, dette Baand, og løst dig fra det Løfte du havde givet ham; det binder dig altsaa ikke i ringeste Maade, men var en latterlig og romanmæssig Dyd, om du vilde vedligeholde anden Kierlighed og Troeskab for ham end et ømt Minde. Det er desværre alt for sandt, sagde Julie, at Dødens kolde og ubarmhiertige Haand har sønderrevet Baandet, der bandt vore ømme Hierter, men den har ikke været mægtig nok

til

til at formindske min Kierlighed til ham, og handlede jeg da ikke baade ubillig og lastværdig om jeg gav en værdig Mand min Haand, saa længe en anden havde Fortrinet i mit Hierte. Dette Fortrin, mit Barn, sagde Faderen, gives ham ikke af Hiertet, men allene ved Indbildnings Kraften; den ophidses ideligen ved den ugrundede Forestilling, at du ikke kan elske nogen anden saa høyt, som ham, og du har igientaget det saa ofte for dig selv, at du troer det med den allerstørste Vished. Men set nu ogsaa at det virkeligen var saa, at denne fra Barndommen af saa stærk rodfæstede Tilbøyelighed havde saaledes udspendt Hiertets Evner til at elske at du ikke meere kunde føle med slig en Hæftighed for nogen anden, saa havde du derfor ikke det ringeste at bebreyde dig selv, eller handlede i ringeste Maade ubillig imod den Mand, som du gav din Haand, saa snart du var overbeviist om, at du foredrog ham alle Mennesker paa Jorden; thi meere har han ikke Rettighed at kræve af dig; og da Grunden til et lyksaligt Egteskab er sand Høyagtelse og et ømt Venskab, saa vilde Savnet af en voldsom Tilbøyelighed, der lige saavel som alle andre Sindslidelser har mange Ubehageligheder i Følge med sig, maaskee snarere tiene til at forøge end formindske din Lyksalighed og Glæde. Et eenligt Fruentimmer, min kiere Julie, er saa mange Bedragerier og Fortrædeligheder underkastet, at mit ømme Faders Hierte bæver ved den Tanke, at forlade dig uden Beskiermelse og Forsvar, naar jeg skulde gaae alt Kiødsgang. Vil du altsaa forlindre mig den tilstundende Alders Besværlighed; vil du forskaffe min Siel den søde Roelighed, at jeg med freydigt Haab og Mod kan see

Døden

Døden nærme sig mig som en længe ventet Ven, der skal bringe de mødige Lemmer til Hvile, saa nægter du mig ikke den store Trøst og Glæde med egen Haand at overgive dig i en værdig og dydig Mands Værge, og til et Beviis paa, at det er ene og allene dit Vel, som jeg attraaer, saa vil jeg overlade Valget ganske og allene til dig selv, og den, du troer at leve lykkeligst med, skal være mig den kiereste, i hvor slette end hans Vilkaar maatte være; thi Rigdom giør ikke lykkelig, og jeg eyer saa meget, at du kan have et anstændigt Udkomme. O min allerkiereste Fader, raabte Julie: hvor uskiønsom maatte jeg ikke være, og hvor uværdig giorde jeg mig ikke til Deres Kierlighed, dersom jeg tog det i Betænkning at opofre alle Ting for at fyldestgiøre Deres Ønske. Kan det altsaa kun forskaffe Dem et Øyebliks Glæde at givr min Haand bort, saa staaer det i Deres eget Behag at giøre Mylord Wenworth til Eyere af den, naar og til hvad Tid De finder det for godt; thi naar jeg undtager min evig kiere William, saa er han den, som mit Hierte foredrager alle andre. Men finder De ikke tillige, at Pligt og Skyldighed udkræver, at aabenbare ham mit Hiertes Beskaffenhed? Ney; min Daatter, svaredr Faderen, denne Fortælling er til ingen Nytte; du bør meget meere stræbe at glemme alt det forbiegangne, end fornye Erindringen ved at tale om det, som ikke staaer i menneskelig Magt at forandre. Som Elsker er William dig maaskee kierere end Wenworth, men saa snart han er bleven din Mand, vil denne nøye Forening, om ikke før saa dog da, naar du i ham seer Faderen til de Børn, som dit moderlige Hierte klæver saa fast ved, giøre ham dig tusende

gange kierere end William nogensinde har været dig, og saa vilde du give uendelig meget til at være forvisset om, at den Tanke, at du havde elsket nogen anden høyere end ham, var udrydet af hans Barm, og forsildig fortryde en utidig Aabenhiertighed, der aldrig kan fremme, men vel forhindre begges Lykksalighed. Julie lovede sin Fader at følge hans Raad og Formaninger i alle Ting, og han bad hende selv at giøre Wenworth sin Lykke bekiendt, med det Tillæg, at hendes daatterlige Ømhed i at opfylde hans Hiertes høyeste Attraae og Ønske vilde drage Himlens beste Velsignelser ned over hendes Hoved, og giøre hendes Egteskab til en Lykksaligheds Kilde for dem alle.

Julie havde ikke saa snart giort sin Fader det Løfte at ægte Wenworth førend hun holdt det for sin Pligt at tænke saa lidet paa William som mueligt, hvorfor hun ogsaa skyede alle Leyligheder til at være allene, og Wenworth understøttede hende af al Magt deri. Da han altsaa en Dag beklagede sig over den Følesloshed, hvormed hun ansaae hans inderlige Kierlighed og de heftige Lidelser den voldte ham; svarede hun smilende: Men er det min Skyld, om mit Hierte ikke er skikket til at elske og føle med Heftighed, veed De noget Middel derimod, saa sig mig det, paa det jeg kan hemme Deres Klagemaal. Tag imod mit Hierte og min Haand, Engle Miss, sagde Wenworth, og giør mig derved til det lykksaligste Menneske paa Jorden. Men er De ogsaa vis paa, spurgte Julie, at dette Middel er ganske ufeylbart til at fremme Deres Vel? Dersom jeg vovede at opfylde Deres Ønske; og mit Hierte

ikke

ikke følede Kierlighedens ganske Magt, vilde da ikke meget snarere Deres Misfornøyelse blive forøget, og De forbitre baade Dem og mig Livet ved daglige Bebreydelser, at jeg ikke elskede Dem i den Grad, som De mig? Hvor kan De tiltroe mig slig en Ubillighed? svarede Wenworth, det var jo at kræve Umueligheder; thi min Kierlighed til Dem er af slig en Beskaffenhed, at den kan og bør lære mig, at ingen uden jeg kan elske i den Grad. Var det Dem da nok, sagde Julie, naar jeg høyt og helligen forsikkrede Dem, at De var det kiereste og dyrebareste for mig, som Jorden eyede? Saa fuldkommen nok, svarede Wenworth, at jeg ved den uafladeligste Troeskab og den ømmeste Hengivenhed vilde dagligen stræbe, at giøre mig dette uskatteerlige Fortrin alt meere og meere værdig. Vel an da, sagde Julie, jeg vil forlade mig paa dette Løfte, og for den Høyestes Aasyn give Dem den Forsikkring, at jeg foredrager Dem alle Dødelige, at dersom jeg eyede en Crone, saa vilde jeg deele den med Dem, og ingen anden. Jeg giør Dem tillige en hellig Ed paa at vedligeholde Dem den ubrydeligste Troeskab indtil mit sidste Øyeblik, og lader allene Deres Fortienester vederfares Ret ved at give Dem min Haand til et Pandt paa det, min Mund har bekræftet. Wenworth tog imod hendes udstrakte Haand knælende, kyssede begge hendes Hænder vexelviis med den største Henrykkelse, og det første hans overmaade Glæde tillod ham at tale, sagde han: Og paa mine Knæe lover jeg Dem, min tilbedede Julie, at hvert et Ønske, hver en Tanke og Handling i mit heele Liv skal allene sigte til at

fremme Deres Lykſalighed; De allene ſkal udgiøre al min Glæde og alt mit jordiſke Gode. Men naar, min Siels og Villies eneſte Beherſkerinde, naar ſkal jeg nyde den ufattelige Lykſalighed, ar kunde i kraftigſte Maade kalde ſaa mange Fuldkommenheder mine? Det beroer paa min Fader, ſvarede Julie, ſaa ſnart han finder det for godt er jeg villig til at fornye Dem mit giorte Løfte for Alteret; og han har alt for vigtige Aarſagee til at være fornøyet med det Valg, ſom hans Godhed overlod til mig ſelv, at han ikke med Glæde ſkulde ſtadfæſte det ved ſit Samtykke. Wenworth forſikkrede hende paa nye, at hun aldrig ſkulde faae Aarſag til at fortryde, at hun havde giort ham lykkelig, og henbragte nogle Timer i den ſødeſte Henrykkelſe hos ſin elſkede Julie, og endſkiønt Williams Minde ved denne Leylighed ofte vilde indſnige ſig i hendes Tanker, ſaa forjagede hun dog ſtrax denne Erindring og deelede Wenworths Følelſer med ham ſaa meget, ſom det var giorligt for et Hierte, der ikke endnu havde været mægtig ganſke at udſlette de ſtærke Indtryk af ſin førſte Kierlighed.

Det førſte Wenworth kunde overtale ſig til at ſkilles fra ſin elſkede Brud, løb han hen til ſin Morbroder Harry for at berette ham ſin uventede Lykke; og han, med en Glæde, der næſten lignede Wenworths, bragte ham ſtrax hen til Sir Melliſch, ſom med ſtørſte Villighed gav Wenworth Tilſagn paa ſin Daatter, lagde med Glædes Taare hendes Haand i hans, og meddeelede dem ſin faderlige Velſignelſe til deres Forbindelſe. Havde Herr Harry elſket Julie forhen, ſaa tilbad han hende

hende næsten nu; han overøsede hende med de prægtigste Forærringer, og Juvelerne, som han gav Wenworth til sin Brud, kunde med Føye kaldes fyrstelige. Uagtet hans sygelige Tilstand vilde han have den heele Adel indbuden til Wenworths Bryllup, men Julie bad ham saa indstændigen at staae fra dette Forsæt, og Wenworth, da han mærkede hvor stærk hun skiælvede for at stilles offentlig til skue, understøttede hendes Bønner saa kraftigen, at han overlod heele Indretningen til Deres eget Behag, og faa Dage efter bleve de i al Stilhed viede i den Engelske Ambassadeurs Kapel uden flere Vidner end Sir Mellisch, hans Broder, Ambassadeuren og hans Frue. Wenworth holdt sig saa overmaade lykkelig i sin Julies Besiddelse, og opdagede dagligen saa mange nye Fuldkommenheder hos hende, at hans Kierlighed tog hver dag meere og meere til, og endskiønt Erindringen om William drog nu og da et Suk af hendes Barm, saa besvarede hun dog hendes Mands Kierlighed med saa megen Hengivenhed, Ømhed og forekommende Opmærksomhed, at der ikke var et Øyeblik tilovers i hans Bryst.

Hvad enten nu Herr Harrys Glæde over sin elskede Søsterssøns Giftermaal, havde sat hans Sind i en heftigere Bevægelse end hans svage Tilstand formaaede at holde ud, eller og hans Kræfter vare ganske udtømmede, saa kunde han dog omtrent en Uge efter Brylluppet ikke meere forlade Sengen, og da denne store Mattighed var ledsaget af en bestandig Søvn, der ikke forskaffede ham mindste Forfriskelse, saa erklærede Lægerne, at det snart vilde være ude, og nogle Dage

efter sov han og saa sødt og sagte hen, at de som vare hos ham, ikke mærkede det førend han allerede var næsten kold. Denne Tildragelse var i de første Øyeblikke meget smertelig for alle dem, der inderligen elskede ham; men da de havde vdet Naturen sin Ret, og overveyede, at de dog om en ganske kort Tid skulde have forladt ham, og at denne Skilsmisse vilde været ham, der blev forladt og eensom tilbage, overmaade smertelig, saa trøstede de dem ved at Himlen havde opfyldt hans ivrige og daglige Bøn, om at ende sit Liv i Deres Arme, som han elskede høyest paa Jorden. Hans efterladte Sager vare bragte i slig en Orden og Rigtighed, at hans Arvinger ikke havde det ringeste at ophold sig efter, men kunde, saa snart De havde bevist ham den sidste Ære, forlade Neapolis, hvorfor de og strax føyede alle Anstalter til deres Bortreyse, og tiltraadde den fiorten Dage efter.

Med hvor inderlig en Længsel og Attraae Sir Buttler, som Sir Melliſch havde berettet alle de forefaldne Forandringer, saavel som sin Afreyse, ventede paa sin Vens Ankomst, og at slutte ham i sine Arme, kan kun de forestille sig, som have smaget Sødheden af et sandt og oprigtigt Venskab; men hvor heftig endog hans Længsel var, saa overalt den dog nøye Miss Constances Utaalmodighed efter sin Venindes og hendes Faders Komme, siden hun af den sidste ventede sig en meget vigtig Nieuwd. Ryatet om Williams Død havde nøye forkyndt Miss Constance, som en eneste og rig Arving førend Friherrene indfandt sig i Hoftet, men ingen af denne furrende Sværm havde draget hendes Opmerksomhed til sig, uden

uden den unge Mylord G. . . . han besad og virkelig alle de udvortes Fordeele, der ere skikkede til at indtage en ung Piges Hierte; han var overmaade vel skabt, munter og tækkelig i Omgang, og af et fridt, utvunget og behageligt Væsen; han dandsede i største Fuldkommenhed, var en meget god Musicus og af Naturen begavet med en harmanisk, bøyelig og mandig Stemme, men først og fremmest var han en fuldkommen Mester i at smigre for det smukke Kiøn. Hans Sæder fortiente ikke heller Navn af fordærvede, endskiønt han troede, at hans Fødsel og Rang var et tilstrækkeligt Dække for adskillige smaae Uordentligheder; og i hvor vel, at han var bekiendt for en ærekier Mand, saa troede han dog saavel som mange andre, at Æren ikke forbandt ham til at være en Slave af de Løfter og Forsikkringer, som han gav unge og uerfarne Piger, dog gik det ingenlunde saa vidt, at han havde søgt en Glæde i at forleede Uskyldige og styrte dem i Jammer og Elendighed; thi den Lyst i at snakke Fruentimmerne for, havde mindre sin Oprindelse af et ondt Hierte end en overmaade stor Forfængelighed. Iblandt hans gode Egenskaber var en uovervindelig Afskye for høye Spil, Væddemaal o. s. v.; een af de fornemste, og Grunden til den var, at hans Herr Fader, Hertugen, havde ved en umaadelig Spillelyst bragt sig i saa slette Omstændigheder, at Mylord G... var tvungen til at see sig om en riig Arving, ved hvis Medgift han i Tiden kunde indløse de af hans Fader pandtsatte Godser. Miss Constances anseelige Medgift og store Arvepart, var altsaa den betydeligste af hendes Tillok-

kelser i Mylord G...s Øyne; thi endskiønt han ikke med Føye kunde beskyldes for at være blind ved hendes øvrige Fortieneſter, saa giorde de dog intet andet Indtryk hos ham end det, at siden han ikke kunde nægte hende sin fuldkomne Høyagtelse, saa haabede han, at Egteskabs-Aaget vilde blive ham mindre besværligt med hende end med en anden, der ikke eyede hendes Fortieneſter.

Miſs Conſtance derimod elskede ham meget inderligen; i Førstningen havde det vel allene smigret hendes Forfængelighed at have en Hertugs Søn paa Listen iblandt hendes Tilbedere, men efterhaanden drog Mylords indtagende Væsen og Forhold hendes Hierte saa aldeles paa hans Side, at hun følede Længsel og Ulyst paa alle de Steder hvor han ikke var; men intet overtydede hende stærkere om hendes inderlige Kierlighed til ham, end den dødelige Angst der overfaldt hende ved den Tanke, at hendes Fader aldrig gav sit Samtykke til dette Egteskab. Hertugens slette Huusholdning og store Gield var alt for vel bekiendt, at hendes Fader kunde være uvidende om den; hun vidste tillige, at han alle Tider havde skyet en nøye Omgang og Forbindelse med den høyere Adel og havde altsaa største Aarsag til at frygte for at juſt hendes Faders store Kierlighed til hende vilde blive den uovervindeligſte Hinder til hendes høyeſte Ønskes Opfyldelse, siden den vilde bringe ham til at frygte for, at hendes Medgift var alt hvad Mylord G... attraaede, og naar han havde bekommet den, saa vilde det gaae hende, som saa mange andre, der vare

tvungne

tvungne til at henslide deres kummerfulde Dage, paa et gammelt ode Slot, medens Mændene forødede deres Koners Arv i Vellysternes Skiød. Constance besad for megen Fornuft til at kunde dølge for sig selv, at hun aldrig var bleven beæret med Mylords Opvartninger, dersom hun ikke havde været i Stand til at sette hans forfaldne Finandser paa god Fod igien, men Egenkierligheden forsikkrede hende tillige, at det vilde kostet Mylords Hierte en gruelig Marter og Strid, dersom Fornusten og Nødvendigheden havde tvunget ham til at dæmpe de samme Følelser, som hun havde opvakt hos ham. Da hun nu vidste hvad Magt Sir Mellisch havde over hendes Faders Hierte, saa holdt hun det raadeligst at have ham paa sin Side førend hendes Fader fik noget at vide om hendes Tilbøyelighed, og besluttede derfor at oppebie denne mægtige Talsmands Tilbagekomst til Engeland, og, ved at aabne sit Hierte for ham, bevæge ham til at paatage sig Mellemhandlingen i denne Sag, da hun ingenlunde tvivlede om et lykkeligt Udfald; men førend hun havde hans Biestand at forlade sig paa, vilde hun ikke heller lade Mylord vide hvad der gik for sig i hendes Hierte, som han dog synsynlig blev vaer; thi hvad Munden fortiede, det forklarede hendes Øyne og heele Adfærd saa tydeligen, at han var fuldkommen overbeviist om, at Miss Constance elskede ham med al den Heftighed, som han vilde eller kunde ønske sig. Han havde ogsaa ofte anholdt hos hende om Tilladelsen, at giøre Sir Buttler sine Hensigter bekiendt, men da hun, af Frygt for at fornærme hans Forfængelighed, ikke vilde lade sig mærke for ham, at hun var bange for, at hendes Fader gav ham Afslag, saa afværgede

hun det stedse under den Forevendning at hun ikke vilde have, at han skulde overiile sig, og tillige være selv nøyere overbeviist om hans Troeskab og Bestandighed. Imidlertid talte hun Dage og Timer med Længsel og Forvendtning; i hvert et Brev, der kom fra Sir Mellisch søgte hun Efterretningen om hans Tilbagekomst, og da den endeligen kom, forvandledes Længselen til den heftigste Uroelighed og Beængstelse; thi ligesaa meget som hun længtes efter hans Komme, saa hyppigen frygtede hun ogsaa for, at han ikke maatte være til at bringe paa hendes Side. Imedens hendes Hierte bestormedes saaledes af Haab og Frygt blev Mylord G.... kaldet til sin Fader, der var bleven meget syg paa et af hans Godser, og denne Reyse smertede Constance dobbelt, siden hun havde smiggret sig med, at hans Fortienester, der vare saa uimodstaaelige i hendes Øyne, skulde været mægtige nok til at sette ham i Gunst hos Sir Mellisch, og understøtte hendes Bøn til ham, istedenfor at hun nu ikke havde andet at forlade sig paa end sin egen Veltalenhed; thi faa Dage efter at Mylord G... var borte, kom Sir Mellisch og hans Børn lykkelig og vel til London.

Den Henrykkelse hvormed Sir Buttler og Sir Mellisch sluttede hinanden i deres Arme kan enhver bedre forestille sig end det kan beskrives; især syntes Sir Buttler ligesom at faae nyt Liv og Munterhed igien, og at glemme Smerten og Grædmmelsen over sin Søns Tab, ved Favnetagene af den Ven og trøe Staldbroder, der fra Ungdommen af havde deelt

alle

alle Livets Behageligheder og Moysommeligheder med ham. Mylady Wenworths og Miss Constances Velkomst, løb ikke heller af uden Glædes Taare, endskiønt de paa Myladys Side vare blandede med en smertelig Følelse over Tabet de begge havde lidt, siden de skildtes ad, og som Stedet fornyede i hendes Erindring med den meest levende Forestilling. Den første Uge besluttede de at at opofre Glæden over at være samlede igien, og tillige at sette det fornødne i Stand til at lade sig i den næste forestille ved Hoffet, og tage imod Lykønskningerne til deres Ankomst og Giftermaal. Da nogle Dage vare forløbne bevidnede Sir Buttler sin Ven den oprigtige Deel han tog i hans Lykke, ved at have bekommet en saa værdig og dydig Mand til Svigerson, som han fandt Wenworth at være; med det Tillæg, at naar han kunde være saa lykkelig og see Constance saavel forsørget, saa vare alle hans Ønsker opfyldte. Det fattes hende ikke paa gode og anstændige Tilbud, blev han ved, men enten hun har saa megen skiult Coquetterie, at hun ikke ved at foredrage een, vil berøve sig sine øvrige Tilbederes Opvartninger, eller om de virkelig ere hende alle ligegyldige, det veed jeg ikke, men saa ofte som jeg har talt til hende derom, har hun svaret mig: at hun havde Tids nok endnu; thi hun kunde aldrig blive lykkeligere end hun var under min Beskiermelse og Varetægt. Forholder det sig virkelig saa, da var det meget ubilligt af mig, at skynde hende til at giøre et Valg, som hun siden kunde fortryde, imen skulde Frygt og Undseelse holde hende fra at tilstaae mig sin Tilbøyelighed, saa vilde jeg give meget for at opdage den. Beviis mig derfor den Tieneste, og see til at faae hendes Hiertes

Forfat-

Forfatning udforsket ved Lady Wenworth, paa det jeg jo før jo heller kan giøre hende fuldkommen lykkelig, saa fremt det ellers staaer i min Magt. Sir Mellisch lovede ham det, men da han vidste, at Fortroeligheden havde aldrig været synderlig stor imellem Constance og Julie, saa besluttede han at forsøge om han ikke selv kunde komme efter noget, førend han betiente sig af sin Daatters Hielp. Da altsaa Mylord Wenworth en Dag viiste sig overmaade forbindtlig imod sin Kone, saa tog han deraf Anledning at sige til Constance, om ikke hendes Venindes Lykſaligheed kunde opvække en Attraae til at træde med det første i hendes Fodspor, og hvilken af hendes Tilbedere, der skulde være den lykkelige? Constance rødmede meget stærkt og svarede: at da hun stedse havde elsket og æret ham, som sin anden Fader, saa havde hun intet Valg kundet giøre, men haabede at hans Godhed vilde giøre hende Biestand i en Sag, hvorpaa hendes øvrige Livs Lykſaligheed beroede.

Den Følelse og Forvirring, hvormed Constance fremførte disse Ord, var saa kiendelig, at Sir Mellisch sluttede sig til, at hun maatte meent noget besynderligt dermed. Det første han altsaa fandt Leylighed til at tale allene med hende, sagde han halv spøgende og halv alvorlig, at om der var noget hvori hun troede, at hans Raad og Biestand kunde være hende gavnlig, saa maatte hun sige ham det reent ud. Han forsikkrede hende tillige, at hans Hierte ingen Forskiel giorde imellem hende og Julie, og at den enes Lykſalighed og Velfærd ikke var ham kierere end den andens. Constance, som længe havde ønsket sig at udøse sit ganske Hierte for ham, fortalte

fortalte ham derpaa Mylord G . . . s Kierlighed til hende, hvad Forfatning han var i, den Godhed hun havde fattet for ham, og hendes Frygt, at hendes Hiertes Valg ikke maatte finde hendes kierlige Faders Biefald, hvorved hun tillige paa det indstændigste bad ham at udforske hendes Faders Tanker angaaende denne Forbindelse, og søge at forestille ham den i det fordeelagtigste Lys. Jeg har lovet Dem, min elskelige Constance, at sørge for Deres Vel i alt hvad jeg formaaer, sagde han. Jeg igientager det paa nye, at De har Rettighed til at kræve en faderlig Omhue af mig, og denne Ømhed forpligter mig altsaa til at spørge Dem, om De ogsaa er fuldkommen overbeviist om, at Mylords Kierlighed til Dem, er ligesaa oprigtig og uegennyttig, som Deres til ham, eller om det ikke kunde være mueligt at det allene er Deres Formue han higer efter? Vel indseer jeg meget vel, at i hvor høyt han end elskede Dem for Deres egen Skyld, saa tillod den Forvirring, hans Faders Daarlighed havde bragt ham i, ham dog ingenlunde at følge denne Tilbøyelighed, naar Deres Medgift ikke svarede til Deres personlige Fortieneſter, Sagen er altsaa egentlig og fornemmelig den: om De er vis paa, at hans Attraae efter hiin ikke har hindret ham fra at hefte sin Opmerksomhed paa disse, saa at en kold Ligegyldighed, ja maaskee endog Foragt blev Deres Lod, naar De var allerstærkest berettiget til hans Kierlighed og Erkiendtlighed? Ney; Sir, svarede Constance, den beklagelige Skiebne er jeg ganske tryg for, jeg har de stærkeste og meest overtydende Beviiser paa, at ifald vi kunde bytte Omstændigheder, saa vilde det være en sand Vellyst for hans Hiertę at giøre det for mig

som

som jeg ønsker at giøre for ham. Men i hvor smigrende det end var for mit indtagne Hierte, saa skal det dog aldrig bringe mig til at glemme hvad jeg skylder den beste Faders Godhed; jeg veed, at han allene ønsker og søger mit Vel, og skal derfor heller aldrig indlade mig i en Forbindelse, som han mistykker. Mylord har ingen Løfte faaet af mig og skal aldrig faae det, dersom min Faders Biefald ikke opmuntrer mig til at give ham det. Skulde han altsaa have uovervindelige Indvendninger imod Mylord G. saa er jeg ligesaa villig, som skyldig til at lade mig lede af hans bedre Indsigter og Erfarenhed; men i saa Fald, beste, kiereste Sir, besvær jeg Dem ved det, De har kierest i Verden, at formaae min Fader til at lade mig blive ugift; thi intet i Verden er mægtig at udslette min Kierlighed til Mylord, og baade Ære og Pligt forbyder mig at give min Haand bort, saa længe mit Hierte er i en andens Vold. Sir Mellisch lovede hende at udforske hendes Faders Tanker angaaende denne Forbindelse, og naar De først vare blevne underrettede om dem, saa kunde De ussyere overlegge paa hvad Maade denne Sag best kunde bringes i Rigtighed naar Mylord kom til Byen.

Han tøvede ikke heller længe førend han berettede Sir Buttler den heele Samtale han havde haft med hans Datter, og han fandt, at hans Modbydelighed for denne Forbindelse var endnu langt stærkere end Constance havde forestillet sig den. Der var ingen Ulykke, ingen slette Følger, som et Giftermaal, der har Egennytte til Grund, kunde drage

drage efter sig, som han jo saae Constance at være et Rov for; og han brød ud i de bitterste Klagemaal over Skiebnen, der havde berøvet ham en haabefuld Søn i sin beste Alder og vilde nu ved hans Daatters daarlige Tilbøyelighed bringe hans graae Haar med Smerte i Graven. Sir Mellisch brugte al sin Veltalenhed til at forestille ham, at naar han virkelig søgte at fremme sin Daatters Lykksalighed, saa maatte han ikke handle efter forudfattede Meninger, men søge at sette Tingene i deres rette Lys, uden den allermindste Partiiskhed. At de Følger, som han gruede for, vare muelige, nægtede han ikke, men mange Exempler bevidnede tillige, at Erkiendtlighed ofte bandt en Mand langt stærkere til sin Kone end den voldsomste Kierlighed, naar den allene var en oprørt Sindslidelse, og at Lykke og Ulykke i Egteskanden beroede mest paa et Egtepars gode eller slette Tænkemaade. Han burde derfor som en fornuftig Fader ingen Slutning fatte, førend han kiendte Mylord G... nøyere; naar han først fik at vide, hvorledes hans Tilstand var, hvad Hielp han behøvede, og hvad Fordeele han vilde tilstaae Constance for de hun bragte ham, saa var han bedre istand til at dømme om Egennytten eller Kierligheden var stærkest, og hvad Constance kunde vente sig for en Medfart af ham. Han søyede endnu saa mange og overtydende Grunde til disse, at Sir Buttler tillod ham at sige til Constance, at det vilde beroe meget paa Forslagene Mylord G... kunde giøre om han tog imod dem eller ey. Sir Mellisch meddeelte Constance denne Efterretning, hvorve han tillige bad hende, at siden han kun havde talt med sin Ven derom, som en Sag han efter Rygtet havde fattet Mis-

tanke

tanke om, saa maatte hun give Mylord G. . . . det Raad at vende sig til ham, som Mellemhandler i denne Begivenhed, da han haabede at bringe alle Ting i Rigtighed til begge Parternes Fornøyelse. Constance takkede ham paa det forbindtligste for dette sande Beviis paa hans faderlige Omhue og forsikkrede ham baade paa sin egne og Mylords Vegne om en evigvarende Erkiendtlighed.

Imedens Sir Mellisch umagede sig for at fremme baade Faderens og Daatterens Ønske, havde Mylord Wenworth og hans Frue viist sig ved Hoffet og fyldestgiort alle Modens Fordringer ved slige Leyligheder. I hvor megen Tvang end Lady Wenwort paalagde sig for at skiule en lønlig Tungsindighed, der alt tog meere og meere til, saa kunde den dog ikke undgaae hendes Faders Øye, og da han lige saa lidet bedrog sig i Aarsagen til den, saa bragte det ham til at staae fra sit første Forsæt, som var at overtale sin Svigerson til at blive med sin Kone Vinteren over i London; for til Sommeren at gaae i hans, Sir Buttlers og Constances Selskab til Skotland, men i det Sted begyndte han nu at forestille Mylord, hvor høyst nødvendig hans Nærværelse var paa hans Godser, og den Villighed, hvormed Mylady samtykkede i at skilles fra en kier Fader og alle hendes Venner, overtydede ham om, at han havde læst ganske tydeligen i hendes Hierte. Uagtet Lady Wenworths Ømhed og Høyagtelse for hendes Mand forøgedes dagligen ved hans forbindtlige og kierlige Forhold, saa var det hende dog umueligt at være paa et

Sted,

Sted, hvor hun havde tilbragt saa mange Aar med sin elskede William, uden at alle Ting fornyede Mindet om ham og deres fælleds Kierlighed i hendes ømme Barm og oppakte Kummer og smertelige Følelser i den. En Morgen da hendes Mand havde saa mange vigtige Ting at bringe i Orden, at det vilde holde haun det meeste af Dagen fra hende, havde han ikke saa snart sagt hende Far' vel, førend hun skyndte sig hen til Constance for at undflye Ensomheden, der stedse erindrede hende om Ting, som hun onskede at glemme for evig. Hun fandt ikke Miss Constance i sit Kammer, men da hun vidste at hun ikke kunde blive meget længe borte, saa satte hun sig paa en Sopha for at oppebie hendes Komme. Imidlertid faldt hendes Øye hen paa Williams Portrait, som hans salige Moder havde ladet giøre kort for sin Død, for ideligen at have sin Yndling for Øye. Lady Wentworth havde ikke Kræfter nok til at tage Øynene bort igien, de klævede imod hendes Villie paa dette kiere Billede, og Taarene flød strømmeviis ned over hendes Kinder. Hun tørede dem af i mueligste Hurtighed, da hun hørte nogen at komme løbendes op af Trappen og aabnede Døren til det Værelse, hun var i. Hun vendte Hovedet for at see hvem det var, men hvilken Forfærdelse og Angst overfaldt der hende ikke, da hun troede at see den kiere Williams Skygge at komme hen imod sig, alt Blodet isnede, retfærdige Himmel! raabte hun og faldt tilbage i en stærk Besvimelse.

William, thi det var virkelig ham selv, hørte Skrihet og bildte sig ind, at hans uventede Syn havde indjaget hans Søster Rædsel, hvorfor han iilede at komme hende til Hielp, men da han istedenfor sin Søster blev sin elskede Julie vaer, saa glemte han hendes Forfatning, slog sine Arme om hende, og trykkede sine Læber saa tæt ov til hendes, som om han vilde deele Siel og Livs Aander med hende. Men da hun desuagtet blev liggende død og følesløs i hans Arme; saa slap han hende, sprang ind i sin Søsters Sovekammer, tog et Glas med Salt paa Natbordet, som han holdt hende under Næsen, og søgte ved de kierligste og bevægeligste Ord at bringe hende til sig selv igien, uden at kunde merke mindste Tegn til Liv hos hende. Den Angst, han udstod derved er ubeskrivelig, af Frygt for at hans uformodentlige Syn maatte sette hans gamle Fader i en alt for stor Bevægelse, var han løbet lige op paa sin Søsters Kammer, paa det hun med Lempe skulde berede hans Fader til at see ham, men nu bandede han sig næsten selv, fordi han ved sin formeente Forsigtighed havde bragt sin elskede Julie i saa farlig en Tilstand. Da han nu merkede at al hans Bistand var forgieves, vilde han løbe ud at kalde om Hielp, men i det han nærmede sig Døren kom hans Søster ind af den. Da een af Tienerne havde sagt hende, at et Menneske havde spurgt om hende og var løbet op paa hendes Værelser, der var deres unge Herre saa umaadelig liig, at det ufeylbarligen maatte være ham; saa rørte hans Syn hende ikke saa heftigen, men hun raabte med en kiendelig Glæde, kiereste

Broder!

Broder! er det dig selv jeg seer, og har Himlen skienket dig vore Sukke og Taare igien? Derpaa trykkede hun ham paa det kierligste op til sit Bryst, men da hun i det samme blev Julie vaer, der laae udstrakt paa Sophaen, slap hun ham og sprang hen til hende, hvorved hun raabte: O Himmel! Mylady! Navnet Mylady forkyndte William med et sin heele Ulykke, og giorde næsten samme Virkning hos ham, som hans Syn havde giort hos hende, saa han skielvende og med Dødens Farve i sit Ansigt spurgte hende: Hvad er det du siger, min Søster? Hvem forstaaer du under det Navn Mylady? Vores gamle leege Søster Julie, som du her seer, svarede hun ham. Men hvad Rettighed har Julie til den Titel? spurgte han igien, og kunde for Siele-Angst neppe faae Ordene frem. Constance der ikke gav Agt paa ham, men var allene beforget for Julie, som hun bestrog med Balsom i Tindningerne og overøsede med vellugtende Vande, svarede ham uden videre Eftertanke: Hvad anden Rettighed skulde hun have til den end den, som enhver Kone har til sin Mands Rang, men istedenfor disse Spørgsmaale beste Broder, saa træk paa Klokken efter min Pige, at vi kan faae hende opvaaret. Istedenfor at efterkomme sin Søsters Begiering, raabte han: gruesomme Skiebne! saa skulde jeg da kun undrages den øyensynligste Død for at spares til de utaaleligste Piinsler, og for at døe dagligen tusendefold ved at see hende en andens Arme. Derpaa bandede han sig, sin Skiebne og Julies Egteskab med saadan en Afsindighed, at Constance ikke meere vidste hvad hun skulde gribe til. Hendes Frygt

for Julies Tilstand maatte vige for Angesten, at han skulde legge Haand paa sig selv, og dog torde hun ingen kalde til Hielp, for ikke at have Vidner til hans rasende Adfærd og Udtryk. Hun sogte altsaa ved de beste og sødeste Ord at formaae ham til at gaae ind i hendes Sovekammer indtil Mylady var kommen til sig selv igien, og hun havde forbereed hende til at see ham; men alt hvad hun end bad og foreestillede ham, saa giorde det ikke ringeste Virkning; han hverken saae, hørte eller fattede det allerringeste, saa det syntes, at alle Sandserne vare ham betagne, undtagen Følelsen af hans Smerte og Fortvivlelse.

Endelig slog Mylady Øynene op, saae sig ganske forvildet omkring, og da hun blev William vaer, strakte hun Hænderne imod ham, og sagde i den bevægeligste Tone: Kiere Geist! af min saa høyligen begrædte Ven! Hvad vil du giøre her? Kommer du for at overøse mig med Bebreydelser, eller vil du hente mig ned til dig i Graven? Denne Røst havde al for megen Magt over Williams Hierte, at den ikke skulde standset hans voldsomme Bevægelser; han kastede sig paa Knæe for hende, trykkede een af hendes deylige og næsten livløse Hænder til sine bævende Læber, og sagde: Tilgiv mig, min tilbedede Julie, den Rædsel mit uventede Syn har foraarsaget Dem; men fat Mod, det er ingen Geist, men den elendige William, der viiser sig for Deres Øyne; thi mine nedrindende Taare, der væder Deres Haand, kan overtyde Dem om, at jeg endnu er i Live, saa fremt det ellers kan kaldes Liv, naar man seer sig alt det berøvet, som man levede for. De

forstiellige

forskiellige Følelser der arbeydede i Myladys Barm betoge hende Kræfterne til at fremføre et eneste Ord, men hun hæftede sine Øyne paa Constance, ligesom for at begiere Stadfæstelse paa det hun hørte. Ja; beste Veninde, tog Constance Ordet, lad al Deres Frygt fare, min Broder lever, og Himlen ske Tak, vor Graad over hans Tab er forvandlet til Glædens og Taknemmelighedens Taare. Hvad! raabte Mylady, William lever, o Gud! hvor ulykkelig er jeg ikke! Som hun sagde det, brast hun i den heftigste Graad, slog sine Arme om Constances Hals, lagde sit Ansigt op imod hendes Bryst, og sagde sukkende: Hvad har jeg sagt? o skiul mig for mig selv. Da hun blev liggende i denne Stilling, saa bad Constance sin Broder saa bevægeligen at gaae i den næste Stue, saa fremt han bar mindste Omhue for Julies Vel og Helbred, at han føyede hende deri og forlod dem.

Det første han var borte brugte Constance al sin Veltalenhed til at opmuntre Lady Wenworths nedslagne Sind; men da hun, af det hun havde hørt og seet, let kunde slutte sig til, at der havde været meere end en broderlig Kierlighed imellem Julie og William, udpræssede Forestillingen om Deres bittre Lidelser ved at see sig for evig adskildte, Medlidenhedens deeltagende Taare af hendes Øyne. Da Lady Wenworth, hvis heftige Graad havde forskaffet hendes beklemte Hierte Luft, saae det, tog hun Constances eene Haand og lagde imellem begge sine, og sagde med en standhaftig Stemme: Stig, kiere Constance, om De ikke hader mig fordi jeg er den ulykkelige Aarsag, at De fælder Taare ved en Broders

Komme, der allene burde lade Dem føle Glæde? Men har De end Anledning til at være mig vreed, saa tænk dog ikke ufordeelagtig om mig for det ubesindige Udtryk, som min Forvirring aftvang mig; og for at vedligeholde Deres Venskab og Høyagtelse, vil jeg lade Dem læse i det inderste af mit Hierte. Deres Broder og jeg har elsket hverandre saa inderligen, at vi ikke kiendte nogen anden Glæde eller Lykfalighed end den, som vi smagte i Haabet om en uoploselig Forbindelse. Men endskiønt jeg ikke med Sandhed kan sige, at William er bleven mig mindre kier og dyrebar end han har været, saa er dog Baandet hvorved jeg for evig bindes til Mylord Wenworth mig saa behageligt, og jeg anseer det saa lidet som en Hinder i min Lykfalighed, at jeg ikke vilde oplose det om jeg end kunde, siden jeg er overtydet om, at jeg ikke kunde bleven saa lykkelig med nogen anden Mand. Jeg forstod altsaa ikke noget andet under den Ulykke jeg beklagede mig over forhen; end at vi ikke allerede vare paa Veyen til Skotland; thi der havde Tidenden om Williams Tilbagekomst skulde opvakt saa sand og heftig en Glæde hos mig, som en oprigtig elskende Søster kunde føle over Visheden om en kier Broders Liv, hvis Død hun saa høyligen havde begrædt, men her indjager hans Nærværelse mig den grueligste Rædsel. Overvey selv, beste Constance, om jeg ikke har Foye dertil, jeg har, efter min Faders Befalning ikke saat Mylord noget om den Ungdoms Kierlighed imellem William og mig, men da jeg kiender Deres Broders heftige og uregierlige Sindslidelser, saa seer jeg forud, at han ikke vil indskrænke sit Forhold efter vores nu værende Forfatning; han vil meget meere forfølge

mig

mig med Bebreydelser og Klagemaal, som han ikke er berettiget til, af Dem vil Mylord underrettes om hans heftige Kierlighed, og uden engang at tale om, at det kan opvække Mistanke i Mylords Barm, hvorved mit ovrige Livs Glæde og Roelighed maatte forjages, saa kan det endog have langt bedrøvelige Følger endnu, om Mylord gav ham at forstaae, at han holdt sig fornærmet ved hans alt for store Opmerksomhed for mig. Den eneste, lagde hun til, og trykkede Constance op til sit Bryst, som jeg kan vente mig Hielp og Biestand af i denne Begivenhed, er Dem, min beste Veninde, unddrag mig derfor, under Forevendning af vores nær forestaaende Skilsmisse, Deres Sælskab saa lidet som mueligt er, betag Deres Broder, saavel for hans egen som for min Skyld, al Leylighed til at faae mig allene i Tale, hans Klagemaal kan ikke tiene til andet end at vedligeholde en Lue, som han bør søge at dæmpe; thi hvor kier Mylord end er mig, i hvor mange og store Aarsager jeg end har til at priise mig lykkelig ved at høre ham til, saa var det mig dog umueligt at være Vidne til Williams Fortvivlelse, uden at mit Sind blev sat i en Bevægelse, som i hvor uskyldig den var, dog let kunde faae et straffværdigt Udseende. Forlad Dem til, min Veninde, svarede Constance, at jeg skal være saa uadskillelig fra Dem, som Deres Skygge, men De veed selv saa godt som jeg, at jo meere Forhindringer der kastes min Broder i Veyen, med desto større Haardnakkenhed søger han at naae sit Maal. Da han altsaa sikkert ikke bliver roelig forend han faaer udøst sit Hierte for Dem, saa overvey hos Dem selv, om det ikke var best at det skeedte jo før jo heller;

den Sindsbevægelse, som jeg meget vel begriber, at denne Samtale maae foraarsage Dem vilde blive hentydet til Deres Forskrækkelse over at see ham, og da De er den eneste, som nogensinde har formaaet noget hos ham, saa troer jeg at Deres Forestillinger allersnareſt vil bringe ham til at bruge sin Fornuft, naar han altsaa kommer ind igien, saa vil jeg gaae hen og med Lempe biebringe min Fader hans Ankomst, og da hans Utaalmodighed snart vil føre ham herhid, saa brug denne korte Tid til at vise ham, hvad han skylder Deres Roelighed og Vel.

Førend Lady Wentworth enten kunde antage eller forkaste sin Veninges Forslag, kom William ind igien, hvorpaa Constance sagde; at da hun ikke længere kunde holde sig fra at glæde sin Faders Hierte, saa maatte hun forlade Dem for et Øyeblik, for at bringe ham i en elsket og begrædt Søns Arme. Som hun sagde det, gik hun fra Dem, og neppe var hun ude af Døren førend William med et dybt Suk sagde: Hvor vel havde det ikke været for os begge, om Aarsagen til hans Graad havde været virkelig; thi hvad Glæde kan det være ham, at see en Søn i Live, der hader sit eget Væsen, og forbander det Øyeblik, hvori hans Kod paa ny betraaede sit Fædrenelands Bund. Det er umueligt, kiere William, sagde Lady Wentworth, at De kan meene hvad De der siger, Deres Hierte er sikkert alt for ædelt og følende, at det ikke skulde deele Venners og Slægtningers Glæde over at slutte Dem paa nye i Deris Arme. Nej; svarede William, denne Glæde kan ikke avle andet end bittre Følelser i

min

min Barm, siden Julie ingen Deel tager i den. Hvor høyligen fornærmer De mig ikke ved denne Tanke, svarede Mylady, og hvorledes kan De forestille sig det som mueligt, at jeg ikke skulde glæde mig inderligen over at see ham i Live, hvis formeente Død har kostet mig saa utallige mange Taare. Jeg! jeg har kostet Dem Taare, sagde William med en spodsk Bitterhed, jeg vil troe det, siden De finder for godt at sige det; men i saa Fald har vel ogsaa disse Taares Heftighed bortskyllet Erindringen om mig, eller vil De ogsaa bilde mig ind, at Beængstelsen over mit Tab har drevet Dem til at søge Lindring og Trøst i Mylords Arme? Ak Julie! troeløse, falske og ubestandige Julie, hvor ilde har De belønnet den ømmeste Elskers Troeskab og uforanderkige Kierlighed, og hvad kan De anføre til Deres Undskyldning? Ulige meere end der kan anklage mig, svarede hun, og det uden engang at beraabe mig paa Deres med saa megen Vished og af saa mange Omstændigheder bekræftede Død; thi jeg har aldrig lovet Dem at blive Deres, uden paa de Vilkaar, at min Fader biefaldt og samtykkede vores Foreening. Alt hvad jeg altsaa kunde giøre, da min Fader sagde mig, at han havde bestemt min Hoand til min Fætter, vor at sette mig blot for hans Iretteseettelser og Vrede ved at tilstaae ham, at jeg uden hans Villie og Vidende havde givet Dem mit Hierte, og den Magt De endog efter Døden havde over det, og da Pligt og Skyldighed ikke havde tilladt mig at giøre meere om De havde været nærværende, og Haabet om at bevæge min Fader til at billige min Kierlighed for Dem, havde kundet understøtte mine Bønner og Taare, med hvad Foye kan De da anklage mig for

Utroeskab og at have udslettet Deres Minde af mit Hierte? Ney, beste William! Deres Billede var saa levende indprænt tet i min Barm, at jeg i Forstillelsen fra alle mine Venner, ved at følge min Mand til Skotland, fandt en slags Trost, fordi det unddrog mig fra de Steder, hvor Savnet af Dem dagligen fornyede min Smerte. O min tilbedede Julie, raabte William, saa riv mig fra Fortvivlelsens Afgrund ved den smertelige Trost, at De er ligesaa ulykkelig som jeg. Siig mig, bekræft mig, at jeg ene og allene eyer Deres dyrebare Hirrte, at De hverken elsker eller vil elske nogen anden end mig, endskiont en umild Skiebne har bunden Dem til en anden, og at Mylords Rettighed til Deres Besiddelse ikke har kundet forskaffe ham Deres Kierlighed. Ney; kiere William, svarede hun, denne Forsikkring kan jeg ikke give Dem, uden at træde baade Dyden og Sandheden for nær. Jeg elsker min Mand og hans ustridige Fortienester, saavel som hans omme Hengivenhed og kierlige Forhold, har saa aldeles vundet min Kierlighed, at hans Forlis vilde giøre mig ulykkelig og utrostelig for stedse, men efter... Hvad, raabte William gandske uden for sig selv, De elsker ham, og tor endda paastaae, at De ikke er troelos! Himmel! hvilket Helvede raser der ikke i min Barm; og hvilke Yderligheder kan slige Piinsler ikke tvinge mig at gribe til! Hoer mig ud, William, sagde Mylady i en meget alvorlig Tone, og brug Deres Fornuft til at dempe denne rasende Heftighed, der ikke kan tiene til andet end at volde os og alle de, hvis Vel er forbunden med vores, nye Kummer og Bexngstelse. Lad dog ikke de voldsomme Sindslidelser

lidelser saa aldeles forblinde Dem. at De anseer det for en Last, som er den helligste Pligt. Overvey dog, at jeg for Alteret og den Høyestes Ansigt har lovet Mylord Troeskab og Kierlighed, og at naar jeg ikke opfyldte dette hellige Løfte, saa blev jeg ikke allene foragtelig i mine egne Øyne, men jeg burde endog være det i Deres og heele Verdens. Hvem har De Rettighed til at beklage Dem over? Er det menneskelig Magt og Ræenker, der har skuffet vort Haab, eller er det skeedt ved Forsynets alviise Raad? Da nu ingen kan nægte at dets umiddelbare Bestyrelse sees ganske tydeligen i det Baands Sønderrivelse, der var Maalet saavel for vores, som vore Fædres Ønsker, bør vi da ikke ogsaa være fuldkommen overbeviiste om, at det alseende Øye der vaager over vor Lykksalighed har indseet, at vi ikke havde giort hinanden lykkelige, og derfor med Overgivelse og Tillid følge hvor dets viise Haand leeder. Beste, kiereste William, lad denne Betragtning og min Fraværelse tiene til at forvandle Deres heftige Kierlighed til en sand broderlig Ømhed, og forlad Dem til, at ingen Søster har nogensinde elsket en Broder høyere end De indtil min Deds Time skal elskes af mig, og at Deres Lykksalighed skal stedse udgiøre en væsentlig Deel af min egen. Tænk ikke, sagde William, at der er nogen anden Lykksalighed tilbage for mig, end den, at viise Dem min Smerte og Fortvivlelse. Døden skal allene være mægtig til at skille mig fra Dem; thi om De end drog til Verdens Ende istedenfor til Skotland, saa skulde jeg følge efter Dem, og være ligesaa uadskillelig fra Dem, som Deres Skygge. Finder De, sagde Mylady, en Fornøyelse i at giøre mit Liv ligesaa ubehageligt og elendigt,

som

som jeg med Glæde vilde stræbe efter at giøre Deres sødt og lykfaligt, saa behøver De kun at sette Deres udstøtte Trudsler i Værk. Men dette forsikrer jeg Dem helligen, at det første De ved Deres Forhold imod mig legger andre Følelser for Dagen end broderlig Venskab og Høyagtelse, saa skal al Godhed for Dem saa reent udslettes af mit Hierte, at det aldrig skal tænke paa Dem uden Skræk og Afskye. Grueſomme Julie, sagde William, hvorledes er det mueligt, at tvinge Følelser, der saa at sige ere blevne mig en anden Natur, inden for saa snevre Grændser? Saa skye min Nærværelse i de faa Dage jeg bliver her, svarede hun; thi har De mindste Ømhed for mig, saa kan De ikke undslaae Dem for at giøre een af Delene, naar De betænker, at al mit Livs Lykke og Roelighed beroer derpaa.

Da hun derpaa hørte nogen komme op af Trappen og forestillede sig at det var Sir Buttler, saa reyste hun sig uden at oppebie Williams Svar, og gik hen at aabne Døren for ham. Det første den gamle Mand blev sin elskede og begrædte Søn vaer, strakte han begge Armene ud efter ham og skyndte sig at trykke ham op til sit faderlige Bryst. I hvor oprørte end Williams Sandser vare, saa kunde han dog ikke imodstaae Naturens Magt; Synet af en kier Fader, over hvis ærværdige Kinder Glædens Taare trillede strømmevis fremlokkede hans, han skyndte at kaste sig i hans aabne Arme, og de kunde begge i lang Tid ikke fremføre andet end: William! min Søn! kiereste Fader! hvorved de favnede hinanden saa inderligen, som om de frygtede for at skilles ad igien.

Denne

Denne Sammenkomst var alt for rørende, at Lady Wenworth og Constance kunde være ligegyldige Tilskuere ved den, men Deres vaade Øyne bevidnede den Deel, de toge i Faderens og Sønnens Glæde. Endeligen satte de heftige Bevægelser sig lidet hos dem begge, saa at de kunde komme til Orde igien, og da den Gamle slap Sønnen af Armene, heftede hanfine Øyne paa ham og sagde med en glædelig Henrykkelse: Er mig Lykke da ingen Drøm? Er det dig selv, min William? Har Himlens Barmhiertighed skienket mig min Alderdoms Trøst og Støttestav igien, og skal jeg nyde den store Hufvalelse, at begge mine elskede Børn skal lukke mit døende Øye? William, som Taarene havde forskaffet Lettelse, tog sin Faders Haand og kyssede, hvorved han sagde; Ney; min dyrebare Fader, Deres Øye bedrages ikke; det er virkeligen Deres Søn som De seer, og som Deres ivrige Bønner har bevæget Himlen til at rædde af den allerstørste Fare og synfynligste Død; og saa længe han kan haabe, at hans Liv kan være Dem til Glæde, skal det være ham kiert og dyrebart, i hvor elendigt og bitter end Skiebnens Grumhed maatte giøre ham det. Sir Buttler, som meget vel forstod hvad han sigtede til, fandt det ikke raadeligt at indlade sig i den Materie i Myladys Nærværelse, hvorfor han lod det blive ubesvaret, og sagde: Men var det ikke gruesomt og uforsvarligt af dig, William, at du ingen Efterretning gav los fra dig i saa lang en Tid; thi om du endog ikke troede, at din Død blev berettet mig med saa uanatvivlelige Omstændigheder og Beviiser, saa kunde du jo dog forestille dig, at Uvisheden om din Skiebne maatte sette os alle i en dødelig Angst, og den burde

du

du søgt at betage os. Min Ulykke, svarede William, og ikke min Forsømmelse har været Aarsag i, at de saa længe har begrædt mig, som død. Jeg har skrevet med to forskiellige Skippere, og det var først efter min Ankomst nu til Marseille, at jeg fik at vide, at begge disse Skibe vare faldne i Søerøvernes Hænder, men denne Tidende overbeviiste mig ikke saa snart om, at ingen af mine Breve vare komne til Engeland førend jeg, uagtet alle mine udstandne Besværligheder begav mig strax paa Reysen, og har ilet baade Dag og Nat for ved min Nærværelse at forebygge de bedrovelige Følger, som mit bængstede Hierte gruede for, at Beretningen om min Død kunde drage efter sig. Han hæftede ved disse Ord sine Øyne med saa megen Væmodighed paa Lady Wenworth, at den Gamle ikke kunde blive det vaer uden at Taarene kom ham i Øynene, men for at drage Williams Tanker fra denne ligesaa smertelige som unyttige Forestilling, saa sagde han: men var da den Beretning om Skibets Forulykkelse, som du gik bort fra Marseille med ikke sand? Jo; den var fuldkommen rigtig; svarede William. Havde du da forladt det Underveysblev Sir Buttler ved, eller hvorledes er du kommen fra det? Fortæl mig doa den heele Sammenhæng, min kiere William! og stil min Længsel efter at vide, hvorledes det er gaaet dig i saa lang en Tid. Den Deel, som Lady Wenworth og din Søster tager i dit Vel, gior mig forvisset om, at De forener Deres Bønner med mine. De vare ogsaa ganske villige dertil, og da Sir Buttlers Nærværelse sat Lady Wenworth i Sikkerhed for at William ikke torde give sin Heftighed Tøylen, saa bad hun ham derom med ligesaa megen Ømhed og Deeltagelse,

tagelse, som hans Søster. Det jeg har at berette om mine Tildragelser, sagde William, er ikke disse Bønner værdt; og som tillige ere ganske unødvendige; thi min Faders mindste Vink er en Befalning for mig, og Julie saavel som Constance bør være overtydede om, at naar De ingen Umueligheder kræver, saa gior jeg mig en Glæde af at forekomme Deres Ønsker. Deres Nysgierrighed skal altsaa snart blive tilfredsstillet, og saa ubetydeligt, som Maalet for den end er, saa vilde jeg dog, at jeg havde været istand til at fyldestgiøre den for nogle Maaneder siden, da jeg maaskee kunde draget Deres Opmerksomhed stærkere til mig, siden et langt Mellemrum bringe mange Ting og Omstændigheder i Forglemmelse; men for ikke at giøre Indgangen længere end Fortællingen vil jeg gaae lige til Sagen.

Jeg forlod Marseille, som jeg berettede min Fader, med et Skib, der var bestemt til Mallaga, og efter Søefolkenes Sigende med en god og ønskelig Vind, men efter en føye Tid blev den os ikke alleue ganske imod, men der reyste sig tillige saadan en Himmel-Storm, at Skibet ikke meere vilde lystre Roeret, og vi kom ganske af vores Vey, som jeg hørte Søefolkene sige. Den værdige Johnsen var i en dødelig Angst derover, men da alle Folkene vare vel tilmode derved, og Capitainen svoer paa, at hans Skib var istand til at holde meere end een saadan Kuuling ud, saa frygtede jeg heller ingen Fare; indtil jeg om Morgenen mod Dagbrækningen, efter at det havde stormet og regnet heele Natten med en utroelig Hæftighed, hørte Capitainen raabe Folkene til, at de

maatte

maatte arbeyde af alle Kræfter for at vende Skibet, ſaa det løb lige ind paa en Klippe, hvor det ufeylbar maatte knuſes; og nogle Timer efter bekom det ogſaa et umaadeligt Stød, ſom tillige med Skibsfolkenes Skrig at vi vare forlorne, ſatte mig i ſaa umaadelig en Bæangſtelſe, at jeg ikke vidſte det ringeſte af mig ſelv, førend Følelſen af det kolde Vand, jeg laae i, bragte mig til Sandſernes Brug og til at være betænkt paa min Redning. Det lidet jeg ſom Barn havde lært at ſvømme, giorde mig her en overmaade ſtor Tieneſte, jeg greb efter en Planke, ſom jeg blev vaer tæt ved mig, og ſøgte ved at holde mig ved den at arbeyde mig hen til en Kandt af Klippen, der ſyntes mig at være ſaa flad, at jeg maaſkee kunde komme op paa den. Den ulykkelige Johnſon ſaae jeg ikke det ringeſte til, men adſkillige af mine andre Staldbrødre i Ulykken giorde ſamme Forſøg ſom jeg, men venteligen har deres Kræfter allerede været ſaa ſvækkede af Arbeydet de havde havt paa Skibet, at de ikke har havt nok tilbage at trænge ſig igiennem med; thi jeg var den eneſte der var ſaa lykkelig at komme Klippen ſaa nær, at jeg kunde faae Fodefæſte; og med megen Møye og Beſværlighed klavre ſaa høyt op paa den, at jeg ikke havde at befrygte, at de ſtærke Bølger, ſom ideligen ſloge imod den, ſkulde rive mig bort med ſig igien. Den forſte Bevægelſe jeg følede, var Glæde og Taknemmelighed over at have undgaaet Døden, ſom jeg allerede ſaae for Øynene, men Glæden ſvækkedes ſnart ved den Foreſtilling, at den endnu var mig lige vis, ſiden jeg

nødven-

nødvendig maatte omkomme af Hunger og Tørst paa Klippen, der havde frelst mig fra Vandet.

I hvor fortvivlet end min Tilstand var, saa trøstede dog Tilliden paa den Høyestes Barmhiertighed mig med det Haab, at jeg maaskee forinden kunde blive et forbiegaaende Skib vaer, som jeg ved Tegn kunde kalde mig til Hielp, og følede derfor ikke en liden Glæde over at finde en Kikkert i min Lomme, som jeg havde betient mig af, naar jeg var paa Dækket. Jeg trak altsaa mine Klæder af, bredde Dem ud paa Klippen til at tørres, og i hvor udmattet og træt jeg end var, saavel ved den udstandne Angst, som det for mig usædvanlige stærke Arbeyde, saa vovede jeg dog ikke at legge mig til at sove, af Frygt for at der imidlertid maatte komme et Skib forbie Hen imod Aften indfandt Hungeren sig og plagede mig overmaade stærk, dog var den ikke nær saa udstaaelig, som Tørsten Solens brændende Straaler foraarsagede mig. Jeg kravlede altsaa overalt omkring for at søge noget til at lædske mig paa, og var saa lykkelig i nogle Udhuulinger, der vare i Klippen, at finde noget Vand, som var bleven staaende der af den overmaade stærke Regn, der vat falden ved det haarde Uveyr, hvori vi havde lidt Skibbrud.

I denne ynkværdige Tilstand tilbragte jrg tre Nætter og Dage; Hungeren tog alt meere til og Vandet i Sprækkerne meere af, saa at jeg den tredie Dag neppe kunde finde saa meget der kunde væde Tungen. Jeg saae altsaa intet andet end den visse Død for Øye; og min Standhaftighed var saa

aldeles udtømmet, at jeg meere end engang var paa Veye til at styrte mig ud i Havet igien, for paa engang at faae en Ende paa min Nød og Jammer; thi Mangel paa Underholdning havde formindsket mine Kræfter saa stærk, at jeg begyndte høyligen at tvivle om, at jeg meere orkede at give Tegn fra mig, om jeg endog var saa lykkelig at faae et Skib at see. De to første Nætter havde jeg nydt nogen Vederqvægelse af Søvnen; men i den Tredie kunde jeg ikke faae et Øye lukket; og det hårdeste ved Forestillingen om min nærforestaaende Død var Erindringen om de høylig elskede Personer, jeg havde efterladt i mit Fædreneland og Smerten mit Tab vilde foraarsage dem. Jeg anraabte den Høyeste om Trøst til dem, og om en taalmodig Overgivelse i hans Villie for mig selv: I disse Bønner og Betragtninger tilbragte jeg Natten, jeg troede fuldt og fast ved Solens Opgang at see den for sidste Gang, og endskiønt der neppe var et Glimt af Haab om Redning tilbage hos mig, saa drev dog Kierlighed til Livet mig til at tage min Kikkert frem igien, det første det var saa lyst, at jeg kunde benytte mig af den. Jeg saae mig en lang Tid forgieves omkring paa alle Kanter; jeg løftede ofte mine taarefulde Øyne imod Himmelen, dog maae jeg til min Skam bekiende, at det var mindre med Bøn end med Bebreydelse over det jeg udstod: Men det jeg følede ved at blive noget vaer langt borte, som mig syntes der bevægede sig, overgaaer al Beskrivelse. Endelig saae jeg ganske tydelig, at der var en Galley, som næsten ingen Seyl havde oppe, men arbeydede sig frem ved Aahrene. Dette gav mig nyt Haab, og Erfarenheden overtydede mig da om at heftige Sindsbevægelser

meddeeler overordentlige Kræfter. Jeg som nyeligen neppe orkede at flæbe mine matte Lemmer fra et Sted til et andet, var i et Øyeblik ganske afklædt, heftede min Skiorte fast paa en gammel Seglstang, som jeg havde funden paa Klippen, og formaaede ikke allene at hæve, men endog at svinge den med største Færdighed for at blive seet af dem. I al den Tid svævede jeg mellem Frygt og Haab; men o Gud! hvilken Glæde betog der mig ikke da jeg tydeligen blev vaer, at de toge Aahrene ind, satte en Baad ud, og følgeligen vare blevne mit Tegn vaer.

Imedens den nærmede sig Klippen, skyndte jeg mig at faae mine Klæder paa, og begyndte at klavre ned til dens flade Kandt. Hidindtil havde jeg ingen Betænkninger giort mig over hvem mine Befriere maatte være; men neppe var Dødens Angst forsvunden førend jeg begyndte at frygte for at det maatte være Tyrkiske Søerøvere, og jeg maaskee bliv bragt i et haardt Slaverie. Endskiønt Frihedens Forliis var en virkelig Vindning imod at sette Livet til paa saa ynkværdig en Maade, saa dæmpede denne Frygt dog Glæden saaledes, at den ikke overvældede mine svage Kræfter og overbeviiste mig om, at det er en virkelig Velgierning af Forsynet, at Mennesket, ved sit høyeste Ønskes Erholdelse, skaber sig Rædseler til at holde Glæden Ligevægten, som ellers blev den svage Natur for stærk at bære. Imidlertid vare mine Befriere kommen under Klippen, og to af Matroserne vadede et godt Stykke i Vandet for at understøtte mig, men da de saae hvor mat og kraftesløs jeg var

saa bare de mig i Baaden. Det første jeg havde forsikkret dem om min Erkiendtlighed, spurgte jeg dem, hvem de vare? og hørte til min store Fornøyelse at det var Maltheſere, der krydsede paa Søerøvere under Anførsel af Commandeur Vidauban. Denne værdige Mand tog paa det kierligſte imod mig, og da jeg havde sagt ham hvem jeg var og hvorledes jeg var kommen i den ynkværdige Tilstand, som hans Bieſtand havde draget mig ud af, saa forsikkrede han mig, at han vilde agte denne Dag for een af de lykkeligſte i sit Liv, siden han paa den havde været et Middel i Forsynets Hænder til at give en Fader sin eneſte Søn igien. Jeg bad ham derpaa at fuldende sin Velgierning ved at give mig noget at spiise; men han svarede, at Maven maatte først settes istand til at tage imod Føde, hvorfor han nødte mig at gaae til Engs og da jeg havde giort det lod han mig give en Skaal Kraftsuppe. Derpaa faldt jeg i en meget vederqvægende Søvn, og da jeg vaagnede af den bekom jeg lidet Fiſk og Brød med et Glas Viin til, men det var først efter fem Dages Forløb, at han tilstædede mig at spiise mig ret mæt. Ved min Afreyse fra Marseille, havde jeg foruden mine Vexler forsynet mig med et par hundrede Louisd'ors og Spanske Pistolletter, og til al Lykke havde jeg beholdt denne Pung i min Lomme, saa jeg kunde give Folkene Beviiser paa min Erkiendtlighed, og ikke have nødig at skylde Commendeuren nye Forbindtlighed naar han, efter hans Løfte, satte mig i Land paa de Sicilianſke Kyſter, siden jeg kunde hielpe

mig

mig frem med det, jeg havde, indtil jeg kunde faae nye Verler; og da hans og de øvrige Officerers Omgang var meget behagelig og forbindtlig, saa kiededes jeg ikke ved at det ikke kunde skee, forend han havde krydset nogle Farvande igiennem.

Da jeg havde været ti til tolv Dage paa Galleyen, bleve de to Algieriske Søerøvere vaer, men da disse saae, at de ikke kunde undløbe Maltheseren, der sadte efter dem, saa belavede de dem paa en tapper Modstand. Jeg, som holdt det for en Skam, at lade mine Velgiørere sægte allene for min Friehed, vilde endelig deele Faren med dem, og efter nogle Timers Forløb bleve vi ogsaa Mester af dem, men da Galleyen var bleven meget ilde tilreedt, og vi havde mange Saarede, saa var den kiekke Vdauban nødt til at gaae tilbage til Maltha, hvor vi ogsaa lykkeligen ankom. Jeg havde bekommet et Saar i den venstre Skulder og et i Beenet, saa at Commendeuren lod mig bringe i sit eget Huus og bar en faderlig Omsorg for mig. Jeg bad ham at erkyndige sig om der ingen Skibe laae seglfærdige, og da jeg hørte at der gik et til Marseille, og min Tilstand ikke tillod mig at give nogen omstændelig Beretning om hvad der var mødt mig, saa skrev jeg min Fader kortelig til, at jeg var i Live og hvor jeg var. Brevet blev sendt til den Banquier, som jeg der havde betient mig af, med den Begiering at sende min Fader det, saa snart, som mueligt.

Efter nogle Maaneder gik der atter et Skib derhen, og da jeg endnu var saa svag, at jeg ingen Tilladelse kunde faae at begive mig selv paa Reysen, saa skrev jeg mine kiere Correspondentere i Engeland en udførlig Beretning til om alt hvad der var mødt mig, saavel som til hvad Tid jeg haabede at være i Marseille, hvor jeg udbad mig at forefinde Efterretninger fra dem tillige med min Faders Befalning om jeg skulde gaae til Spanien, eller om han vilde tillade mig at glemme mine udstandne Besværligheder i hans faderlige Arme. Men hvilken Forfærdelse overfaldt der mig ikke, da jeg ved min lykkelige Ankomst der fik at høre, at begge Skibene, som jeg havde skrevet med vare blevne opsnappede, og at følgeligen alle mine holdt mig for at være død. Min Utaalmodighed efter at drage dem ud af denne smertelige Vildfarelse var saa stor, at jeg umuelig kunde skrive og oppebie Svar, men uagtet al min Modighed opholdt jeg mig ikke længere end jeg fik Vexler og skrev Commendeur Vidaubau til; og jeg har iilet baade Nat og Dag indtil jeg i Morges naaede det saa høyt attraaede London.

Williams Tilhørere toge alt for megen Deel i hans Skiebne, at hans Beretning paa mange Steder ikke skulde sat dem i stor Bevægelse; thi endskiønt de saae ham sund og velbeholden for deres Øyne, skielvede de dog paa hans Vegne ved de Farer som han var bestæd i, og fældede Strømme-Taare ved hans udstandne Elendighed. Da William havde bragt sin bevægelige Fortælling til Ende, unagede enhver sig

for

for at bevidne ham den Glæde de følede over at see ham ved Himlens Beskiermelse at være draget ud af saa mange og store Farligheder; og offrede tillige den gode Johnsons Amindelse nogle Taare. Sir Buttler, som holdt det nødvendigt at unddrage William Lady Wenworths Selskab saa meget som mueligt, foreslog ham at følges ind med til Sir Mellisch, siden hans Glæde var ganske ufuldkommen, saa længe hans Ven ikke tog Deel i den, og da William med Velanstændighed ikke kunde undslaae sig derfor, saa maatte han forlade Lady Wenworth, uden at kunde for den gang finde Leylighed til at sige hende meere af det meget, der laae ham om Hiertet.

Han saae sig ikke saa snart allene med sin Fader, førend han brød ud i de bitterste Klagemaal over at see sig bedraget i den Tillid, han havde sat til hans Løfte, om ae afværge Julies Giftermaal i hans Fraværelse, da han dog nu til sin store Græmmelse maatte finde hende i en andens Arme, og derved see alt sit Haab skuffet om Besiddelsen af en Skat, der allene kunde giøre ham Livet behageligt. Hans Fader viiste ham sin Smerte over det store Tab han havde lidt, og hvor nær det gik ham at have selv giort alt sit dertil, men bad ham tillige at overveye, at Omstændighederne, hvoraf dette Tilfælde var er Følge, havde været urandsagelige for menneskelige Øyne og Viisdom, men at det meget meere syntes, at Forsynet selv vilde havt denne saa høyt attraaede Forbindelse afværget, siden dets umiddelbare Bestyrelse havde paa

saa mange besynderlige Veye forhindret ham at give noget Menneske Efterretning fra sig. Han formanede ham tillige paa det eftertrykkeligste, at anvende alle sine Kræfter til at bemestre sig en Tilbøyelighed, som nu ikke kunde tiene til andet end at giøre baade ham og Lady Wenworth ulykkelig.

Sir Mellisch blev ligesaa høyligen forundret, som fornøyet ovee at see William; han trykkede ham med en faderlig Kierlighed til sit Bryst og takkede Himlen med Glædes Taare, der havde skienket ham til sine Venner igien: men midt i hans Glæde giorde han sig dog selv en haard og lønlig Bebreydelse over at have tilet saa meget med at see sin Daatter forsørget, og derved ikke allene giort en evig Skilsmisse imellem tvende ved den ommeste Kierlighed forbundne Hierter, men endog giort det umueligt for sig selv og sin Ven at faae det det Ønske opfyldt, som de i saa mange Aar havde smigret sig med og fornøyet sig over i Haabet. Mylord Wenworth tog paa sin Side den oprigtigste Deel i Sir Buttlers Henrykkelse over at have faaet sin eneste Søn tilbage i sine Arme, uden at have den ringeste Mistanke om hvad Fordeel hans formeente Død havde tilveyebragt ham; thi endskiønt Lady Wenworth begegnede William lige saa venlig og fortroelig, som om han havde været hendes Broder, saa vidste hun dog under Paaskud af Afskeeds-Visiter og Indpakning, saavel at undgaae at være meget i hans Sælskab i de fire Dage hun og hendes Mand bleve i London efter hans Ankomst, at de begave sig paa Veyen til Skotland, uden at Molord Wenworth

worth fik mindste Anledning til at troe, at der havde været anden Godhed imellem hans Kone og William end det Venskab, som en nøye Omgang fra Barndommen af avler imellem agtbare og ædle Hierter.

I de første Følelser af Glæde over at see en kier og elsket Broder i Live havde Miss Constance ikke tænkt paa, at hun ikke meere var en riig Arving, og i Følge deraf heller intet meere Haab kunde gisre sig om at faae Mylord G.. s Haand, men efterhaanden maatte denne ubehagelige Forestilling nødvendig indfinde sig, og hun kunde ikke uden den smerteligste Følelse indsee Umueligheden i at blive foreenet med det eneste Menneske, som hun nogensinde havde følet Kierlighed for. Hendes Græmmelse derover tog og saaledes Overhaand, at i hvor megen Møye hun end gav sig for at dølge den Qval, som hun udstod ved at undertvinge denne heftige Tilbøyelighed, saa stod den dog tydeligen afmalet i hendes Ansigt, og endskiønt hun foregav, at det allene var Bedrøvelsen over at være skildt fra Lady Wenworth, som Uvisheden om at faae hende meere at see giorde saa meget heftigere, saa udfandt Sir Mollisch dog den rette Aarsag. Hans ædle Hierte udstod saa meget ved at blive den dødelige Kummer vaer der nagede Williams Barm, og som han tildeels var Aarsag i, at han besluttede ved sig selv, at siden det ikke mere stod i hans Magt at raade Bod paa Broderens Smerte, da at giøre alt hvad mueligt var, for at hæve Aarsagen til Søsterens Kummer, og ventede derfor med Smerte, at Mylord G. skulde komme tilbage til London.

Constance derimod grued ligesaa meget for hans Ankomst, som Sir Mellisch længtes efter den; hun havde med megen Strid og Moye giort sig bekiendt med den Tanke, at Skiebnen forbandt dem til at skilles ad, men hun bævede ved den Foreslilling, at Mylord, naar han fik hendes Broders uventede Ankomst at høre, ikke allene giorde Ende paa sine Opvartninger, men vilde endog stille sig kold og fremmet an imod hende, naar de af en Hændelse mødtes paa tredie Sted. Fornuften havde overtydet hende om, at ihvor høyt han end elskede hende, saa maatte hans slette Omstændigheder dog tvinge ham til at søge sig en anden Brud; men hans Venskab og Høyagtelse haabede hun at skulde holde hende nogenledes skadesløs for Tabet af hans Haand og Hierte og vilde derfor, ved at afstaae sin Ret til det ene, søge at bemægtige sig det andet for evig. Hun havde af de offentlige Tidender erfaret hans Faders Død, hun forestillede sig derfor, at han ikke vilde blive længe meere paa Landet, og magede det saaledes, at han ikke havde været en Time i Byen førend hun blev underrettet derom. Hun anhørte denne Tidende med forskiellige Sindsbevægelser, og Dagen efter hans Ankomst sendte hun Bud til ham, og udbad sig den Fornøyelse, at see ham Dagen efter til Richmond. Mylord G...., som allerede havde hørt, at William imod al Formodning havde indfunden sig, vilde meget gierne undslaaet sig for denne Sammenkomst, som han frygtede maatte blive ubehagelig paa begge Sider, men da han ikke kunde afslaae det, uden at viise sig uhøflig imod en Person, som han havde foregivet

at

at elske paa det heftigste, saa indfandt han sig til den bestemte Tiid.

Constance tog imod ham med en Forvirring, der viste baade Glæde og Smerte, og efter at hun havde forsikret ham om, at hun deelede hans Sorg over hans Faders Tab med ham, blev hun saaledes ved: Dersom den Forandring der er skeedt i min Forfatning i Deres Fraværelse, Mylord, allerede er kommen Dem for Øre, saa har maaskee min Begiering om at see Dem her hos mig, sat Dem i Forundring, men min Hensigt derved er allene den, at skaane Dem for den Forvirring, som Deres ædle Hierte havde maattet udstaae ved at tage Deres mig givne Løfte igien. Troe mig, Mylord, at jeg vil lade Dem vederfares den Ret, og troe, at Deres Kierlighed til mig har været meere oprigtig end egennyttig, men hvilket som er, saa forbyder Fornuften Dem for nærværende Tid at tænke meere paa denne Forbindelse; thi om De endog holdt sig pliatig dertil, saa gav jeg Dem et saa slet Bevis paa min Hengivenhed til Dem, naar jeg kunde og vilde forøge Deres ubehagelige Forfatning, at ieg maatte agte mig selv uværdig til Deres Haand, og Overbeviisningen om at fortiene den, er mig endnu dyrebarere end at eye den. Mit Hierte skylder derfor Deres Vel det store Offer at give Dem Deres Løfte tilbage, men endskiønt jeg kan overlade Deres Haand til den, der kan giøre Dem lykkeligere end Skiebnen tillader mig, saa vilde det dog blive mig alt for smerteligt, om jeg tillige skulde berøve Deres Venskab, og

for

for at viise Dem min ustridige Ret til det, vil jeg, ved at friekiende Dem for alle Deres Forpligtelser, aabenbare Dem det, som jeg hidindtil har søgt at dølge for Dem. Jeg elsker Dem saa inderligen, Mylord, at jeg sat al min Lykſalighed i at foreenes med Dem; alle andre har hidindtil været mit Hierte ganske ligegyldige, og det hverken kan eller skal føle for nogen anden end Dem. Min formeente Rigdom havde ingen anden Behageligbed i mine Øyne end Haabet, at den kunde giøre Dem roelig og lykkelig, men da denne Lykſalighed nu er en anden forbeholden, saa er der heller ingen anden for mig end at glæde mig over Deres; thi min Kierlighed til Dem skal følge mig i Graven; og ingen anden skal blive Eyere af min Haand og mit Hierte.

Endskiønt Mylord G...s Tilbøyelighed for Conſtance ikke fortiente Navn af en heftig Kierlighed, saa fandt han dog noget saa ædelt i hendes Forhold, og hendes Udtryk og heele Væſen syntes ham saa rørende, at det giorde et stærkere Indtryk i hans Hierte end det nogensinde havde følet, og han ønskede at kunde udfinde et Middel til at komme ud af sin trykkende Gield, om det endog i nogle Aar skulde forbinde ham til den største Indskrænkelse og nøyeſte Sparsomhed, for efter den Tids Forløb at kunde byde hende en Haand, som hun satte saa stor Priis paa. Han kunde ikke heller holde sig fra at sige hende det, men hun vilde ikke høre et Ord des, angaaende; hun foreslog ham tvertimod et par riige Arvinger af hendes Bekiendtere; hun beskrev ham Deres Tænkemaade

maade og Fortieneſter paa det allerfordeelagtigſte; og bad ham indſtændigen jo før jo heller at giøre et Valg, der kunde befrie ham fra alle ſine huuslige Bekymringer, hvorved hun tillige helligen forſikkrede, at hans Lykke og Venſkab var alt hvad hun ønskede. Han tilſvoer hende det ſidſte med langt varmere Følelſer, end han nogenſinde havde tilſvoeret hende Kierlighed og Troeſkab, hvorved han tillige udbad ſig, at det ſom Ven maatte være ham forundt, at beſøge hende naar hun var i Richmond for at indhente hendes Raad og Betænkning ovet alle Ting, og denne Begiering bevilgede hun ham.

Morgenen derpaa, da Mylord G... endnu med ſtor Sindsbevægelſe overveyede alt hvad der var foregaaet imellem ham og Conſtance, lod Sir Melliſch ſig melde hos ham. Da der aldrig havde oæret noget nøyere Bekiendtſkab imellem dem, end at de undertiden havde talt med hinanden paa offentlige Steder eller i Selſkab hos nogle af deres fælleds Venner, ſaa kunde han paa ingen Maade begribe hvad Henſigten kunde være af denne Beſøgelſe. Efter at de forſte Complimenter vare vexlede imellem dem, og de havde talet lidet om almindelige Ting, ſagde Sir Melliſch: Da jeg ikke er ſaa lykkelig Mylord, at kunde roeſe mig af et nøye Bekiendtſkab med Dem, ſaa maae venteligen en Beſøgelſe af mig have ſat Dem i ſtor Forundring; men derſom min Komme har foraarſaget Dem nogen ſlags Uleylighed, ſaa haaber jeg, at De tilgiver mig, naar jeg faaer ſagt Dem, at Aarſagen, der har bragt mig herhid, er efter al Formodning ligeſaa vigtig

for

for Dem, som for mig. Mylord G.... forsikkrede ham, at han agtede hans Besøgelse for en al for stor Ære, at den nogensinde kunde være ham til Ulejlighed, mee da han tillige ikke kunde nægte, at hans Tale jo havde opvakt en heftig Længsel hos ham efter at vide Aarsagen til den Ære han nod, saa bad han ham jo før jo heller at tilfredsstille den. Det kan ikke være Dem, Mylord, tog derpaa Sir Mellisch Ordet, meere ubekiendt end det er heele Verden, at det nøyeste og ubrydeligste Venskab har fra Barns Been af forenet mig med Sir Buttler, og at i Følge deraf maae hans Børns Vel og Lykkalighed ligge mig lige saa meget om Hierte, som om de vare mine egne. Man har sagt mig, Mylord, at De havde fattet Kierlighed til Miss Buttler, og jeg troer med Vished at være bleven vaer, at De er hendes Hierte ikke mindre end ligegyldig. Vil De nu, Mylord, viise den Fortroelighed imod mig, og give mig en oprigtig og nøyagtig Forklaring over De res Hiertes Beskaffenhed i denne Sag; saa haaber jeg at kunde overtyde Dem om, at Drivefiederen til denne Nysgierrighed er ligesaa meget Agt for Dem, som Venskab for Sir Buttler. De, sagde Mylord lidet forvirret, der har berettet Dem, at jeg elskede Miss Buttler, har forebragt Dem den unægteligste Sandhed. Mit Hierte har ikke kundet undslaae sig for at lade hendes Fortieneser vederfares Ret, og det giver hende et saa billigt Fortrin for hendes heele Kion, at naar ikke en grusom Nødvendighed satte min somme Attraae Grændser, saa vilde jeg agte mig

overmaade lykkelig ved at kunde tilbyde hende min Haand. Jeg forstaaer Dem meget vel Mylord, sagde Sir Mellisch, den ligesaa voldsomme, som ulykkelige Tilbøyelighed, der beherskede Deres Herr Fader, har havt saa bedrøvelige Følger for Dem, at De er tvungen til at søge om en Brud med en større Medgift end De troer Miss Buttler kan bringe Dem, da det har behaget Gud at spare hendes Broder i Live. Jeg nægter Dem heller ikke Mylord, at denne Betænksomhed er billig, og jeg ærer Dem for den; thi jeg anseer den som et ustridigt Bevis paa, at De stedse vil være besørget for Deres Kones Lykksalighed, siden De heller vil bestride Deres egen Tilbøyelighed end giøre hende deelagtig i Deres Fortrædeligheder. Det eneste, som jeg altsaa endnu ønskede at vide af Dem er dette, at om Miss Buttlers Medgift var af den Beskaffenhed, at den kunde drage Dem ud af Deres største Forlegenhed, om De da heller vilde paa nogen Tid indskrænke Dem med hende til et anstændigt Udkomme, end strax nyde Overflodden, som en riigere Brud kunde forskaffe Dem.

Mylord G... greb Sir Mellisch meget heftigen ved Haanden og svarede: Ja; det forsikrer jeg Dem helligen, men jeg seer aldeles ingen Haab dertil; thi om endog baade hun og jeg vilde indskrænke vore Ønsker efter vore Omstændigheder; saa gav Sir Buttler mig dog sikkert ikke sin Daatter, saa længe jeg ikke kunde sette hende i saa fordeelagtige Omstændigheder, som hun havde Rettighed til at fordre. Det var overmaade ubesindigt af mig, sagde Sir Mellisch,

Mellisch, om jeg kunde foretaget mig at falde Dem besværlig med denne Samtale, naar jeg ikke havde Grund til at troe, at den kunde drage Nytte efter sig. Sir Buttler Mylord, er meget rigere end De, eller nogen kan forestille sig, og han elsker sin Daatter saa inderligen, at han sikkert deeler sin Formue i lige Deele imellem sine tvende Born; men just denne Kierlighed er hans fornemste Aarsag til at dolge hvor meget hun har at vente, siden han gierne vilde være vis paa, at hun var en større Skat i hendes tilkommende Mands Øye, end hendes Medgift. Vil De altsaa Mylord, betroe mig Deres Forfatning aabenhiertet, og hvad Medgift De nødvendig behøver, saa vil jeg, naar jeg seer at den ikke overstiger det, som De kan vente sig med Miss Buttler, fordslaae Dem de Vilkaar, som jeg kan formode, at Sir Buttler vil kræve paa sin Daatters Vegne, og finder De Dem saa antagelige, saa paatager jeg mig at bringe Sagen imellem Dem og ham i Rigtighed: Men dette ene maae De love mig, at De hverken maae lade sig merke med, at jeg har talt med Dem, eller hvad jeg har sagt Dem, naar De taler med Miss Buttler; og ligesaa lidet at der arbeydes paa at fremme begges Ønsker. Mylord lovede ham det, og fortalte ham tillige alt hvad der den forrige Dag var gaaet for sig imellem Constance og ham; og da de derpaa havde bestemt Dagen Sir Mellisch skulde indfinde sig hos ham igien for at igiennemsee hans Papirer, saa skildtes de ad meget vel fornøyede med hinandens Forhold.

Imedens

Imedens Sir Melliſch arbeydede paa at betage Conſtance ſin Grædmmelſe, tog Williams Kummer alt meere og meere til; iſteden for at Fornuft og Fraværelſe ſkulde udſlette Lady Wenworths Billede af hans Barm, ſaa prægede hans ophidſede Indbildningskraft det alt dybere ind i den, og de forekom ham haardere end Døden at leve adſkildt fra hende. Det første der altſaa kom Breve fra hende og Mylord, som berettede deres lykkelige Ankomſt til Skotland, ſaa beſluttede han at begive ſig hemmeligen derhen for ubekiendt og ubemerket at ſee og tale med Lady Wenworth. Han bad derfor ſin Fader paa det indſtændigſte om Tilladelſen at giøre en Reyſe til Spanien eller Italien, ſiden Alting erindrede ham der om ſin forſvundne Lykke. Endſkiønt Sir Melliſch underſtøttede baade hans Grunde og Begiering, ſaa var Sir Buttler dog ikke at overtale, og hver gang William anholdt derom, ſaa bad han ham, at bie dermed i et Aars Tid endnu, paa det han først maatte forvinde Angeſten over hans formeente Tab, førend han lod ham ſette ſig blot for nye Farligheder.

William, ſom hans Moder havde vant til at ſee ſit mindſte Vink opfyldt, anſaae dette Afſlag, ſom den høyeſte Ubillighed, og beſluttede derfor at tage ſig Forlov, ſiden man ingen vilde give ham. Uden at lade ſig merke med ſit Forſæt, fragtede han ſig, under et fremmet Navn, et lidet Fartøy til Edimborg, og da det var ſeglfærdig og Vinden god, begav han ſig i Skibsdragt om Borde, og lod et Brev ligge efter ſig til ſin Fader, hvori han bad ham om Forladelſe, fordi han, havde handlet imod hans Villie, med den

Forsikkring at saa snart hans Hierte var bleven roeligere skulde hans Længsel og sønlige Kierlighed skynde ham til at kaste sig for hans Fødder, og der stræbe at erholde Forladelse ved aldrig at have nogen anden Villie end en Faders, som hans Hierte elskede og ærede i høyeste Grad. Da det var noget sædvanligt, at William ikke lod sig see i et par Dage, saa merkedes det ikke heller strax, at han var borte, men da den tredie Dag gik til Ende med, saa begyndte hans Fader at blive uroelig, og gik ind i hans Værelser hvor han fandt Brevet, som uagtet dets Forsikkringer giorde ham saa opbragt, at han var paa Veye at giøre Eed paa, aldrig at lade ham komme meere for sine Øyne.

Det første William var kommen lykkelig til Edimborg forespurgte han sig om Mylord Menworth og hans Frue vare der, eller paa deres Godser, og blev ikke lidet glad ved at høre, at De for nogle Dage siden vare komne til Byen, siden Adelen i en vis Anledning vilde give en stor Fest, hvorved der skulde være et Fyrværkerie, som Mylord Wenworth havde paataget sig Opsigten over. Han erkyndigede sig hvor det skulde afbrændes og fik at vide, at det var tæt ved Strandkanten og kun et maadeligt Stykke fra Byen, siden det skulde sees fra Mylord W. . .s store Lystgaard hvor Ballet var for alle velklædte Masquer. Da han havde faaet denne Underretning forføyede han sig i sin Skipperdragt til Mylord Wenworths Gaard og begierede at faae Mylady i Tale, siden han havde et Brev fra Miss Buttler, som han ikke maatte

flye til nogen anden end hende selv. Det første Lady Wenworth hørte det gruede hun for, at William havde greben til en eller anden Yderlighed, som Brevet skulde berette hende, og derfor ikke maatte komme i andres Hænder. Hun befalede altsaa at lade Skipperen komme ind, og Rædselen bragte hende til at gribe meget hurtig efter det og at bryde Seglet, uden at kaste Øynene paa Overbringeren eller give Agt paa, at han blev staaende. Men hvilken Skræk overfaldt der hende ikke, da hun kiendte Williams Haand og læste følgende Ord:

„Da den ulykkelige William ikke kan leve adskilt fra sin
„evigelskede og tilbedede Julie, saa kommer han at
„dø for hendes Fødder."

Hun var nevpe kommen til Ende med de Linier førend hendes Angst blev høyligen forøget ved at see den formeente Skipper at kaste sig paa Knæe for hende og tillige at blive vaer, at det var William selv. I det han vilde slaae sine Arme om hendes Fødder, sprang hun tilbage med saadan en Hurtighed, som om et giftigt Dyr vilde rørt hende, hvorved hun tillige sagde: Gruesomme, umenneskelige William, hvad vil De her? Dø af Smerte og Fortvivlelse, svarede han, og derved giøre Deres elskede Mylords Triumpf fuldkommen. Falske, troeløse Julie! Disse Navne fortiente jeg, sagde Mylady, dersom jeg gav Deres rasende Skiældslidelser mindste Opmuntring; thi disse allene har kundet hindre Fornuften fra at vise Dem, med hvilken Afskye og Skræk jeg maatte see Dem

her i en Forklædning, der er høyst fornærmelig baade for Dem og mig. O William! lagde hun til hvorved Taarene randt strømmevis ned af hendes Kinder: hvor kan De sige, at De elsker mig, naar ikke den arrigste Fiende kunde paa en grueligere Maade forstyrre mit Vel og min Roelighed end De gior? Kan De nægte mig, at en sand Kierligheds fornemste Øyemed er at fremme den Elskedes Vel, og bør jeg i Følge deraf ikke slutte, at De hader mig, siden De stræber at bringe min Ulykke til den høyste Spidse ved Deres ligesaa ubetænksomme, som formastelige Foretagende. Siig mig derfor hvorvidt De har foresat Dem at bringe min Elendighed, og saa vil jeg være Dem behielpelig deri, at De kan faae Deres Had tilfredsstillet, og jeg paa engang blive saa ulykkelig som De vil jeg skal være, hvorved i det mindste Rædselen betages mig for nye og daglige Forfølgelser af Dem.

Julie, raabte William, jeg skulde hade Dem, jeg! som elsker Dem høyere end mig selv og alle Ting paa Jorden! jeg, som kun lever og aander for Dem, og hvis heftige Kierlighed kun kan ophøre med mit Liv. Skal Deres Affindighed, sagde Mylady enten være Beviiset eller Virkningen af Deres Kierlighed, saa var det meget bedre for os begge at De hadede mig; men det er ikke mueligt, at De kan føle Ømhed for mig, og tillige umage Dem for at udslette al min Agt og mit Venskab for Dem. Dem er jeg længe siden bersvet, sagde William; thi dersom ikke en anden Kierlighed havde udslettet alle Ømheds Følelser for mig, hvorledes kun-

de

de da min Nærværelse opvække Dem slig en Afskye, som De udviiser? Det er ikke Dem, svarede Mylady, som jeg viiser Afskye for, men for Deres utæmmede Attraae, der ikke vil lade sig legge mindste Baand paa af Fornuften og Eftertanken. Giv mig Leylighed til at agte og elske Dem, og De skal see med hvilken Henrykkelse jeg skal legge min Ombad for Dem for Dagen. Hvad skal jeg da giøre for at findes den værdig, sagde William, kræv alle Ting indtil mit Blod, og dets sidste Draabe skal villig flyde for at bevidne Dem min Hengivenhed. Det største Beviis De kan give mig paa den, sagde Julie, er ufortovet at gaae herfra og saa saart som mueligt at forlade Skotland med det stadige Forsæt ikke at søge Leylighed til at see mig meere, førend De har forvandlet Deres fordums Kierlighed til et reent og uforfalsket Venskab, som jeg vil vedligeholde for Dem indtil mit sidste Øyeblik. Julie, beste Julie! raabte William, brug ikke Deres Magt over mig til at berøve mig den eneste Glæde jeg har i Livet, den at kunde imellemstunder betragte Deres Engle-Aasyn. De maae, de bør opfylde min Begiering, sagde Mylady, og forlad Dem til kiere William, at den giøres Dem liaesaa mege af Ombue for Deres Vel, som for min Roeligheds Skyld thi jo før De ved Fornuft og Fraværelse undertvinger det voldsomme i Deres Tilbøyelighed, jo før kan vi nyde den Glæde at see hinanden igien som omme og sande Venner. De vil det, sagde William, saa maae jeg adlyde. Lev da vel elskede Julie, og tænk imellemstunder paa den ulykkeligste Elsker. Far vel, min Ven, min Broder, sagde hun

med Taarene ned af Kinderne, og huſk paa, at jeg ikke kan være lykkelig førend De er roelig. Derpaa rakte hun ham ſin Haand, han trykkede den med Heftighed til ſine Læber, og forlod hende uden at kunde ſige et Ord meere.

Da han gik ud fra hende mødte han hendes Kammerpige med hendes Maequerade-Dragt til Ballet, og William blev den aldrig ſaa ſnart vaer, førend han beſluttede at tage Deel i denne Forunøyelſe for under Maſquen at ſige ſin kiere Julie endnu engang Far vel. Han beſørgede ſig altſaa en meget riirlig Domino med al dens Tilbehør, og befalede tillige ſine Folk at holde alting i Bereedſkab til at kunde lette Anker, hvad Øyeblik han kom om Borde. Da nu nu Høytidsdagen kom beordrede han at legge Jollen hen ved Stedet hvor Fyrværkeriet var, og da han havde klædt ſig paa til Ballet gav han en af Folkene ſine Skipperklæder med Anviiſning hvor han ſkulde bie paa ham med Dem. Han traadde ikke ſaa ſnart ind i Salen førend hans Øyne ſøgte Julie, og Hiertet veyledte ham i en Haſt til hende. Hans førſte Henſigt var at tage ſig en Plads ſaa tæt ved hende, at han kunde komme i Samtale med hende uden at nogen merkede det, men blev til ſin ſtore Græmmelſe vaer, at en anden Domino Maſque var forekommet ham. Dette var meere end nok til at ſette hans Jalouſie i Bevægelſe, da han gik hen til dem i det Forſæt at vælte ſig ind paa denne Maſque i hvem det end var, men hans Heftighed forvandledes til en nagende Misundelſe, da han af Julies Ord forſtod, at det var hendes Mand hun talede ſaa fortroelig med.

Det

Det forekom William at Mylord smagte en stor Vellyst i denne Samtale, og for at giøre Ende paa den, nærmede hen sig Julie og bød hende op til at dandse. Hun, som paa Øye blikket kiendte sham, undskyldte sig med, at hun nyeligen var kommen af en Dands og havde ikke hvilet saa længe, at hun kunde begynde en anden. William, som ikke vilde lade sig afviise, udbad sig derpaa en Menuet, som hun kunde giøre Ende paa, det første den trættede hende. Mylord Wenworth, som af Julies Miner sluttede sig til, at hun vilde afslaae den med, og troede at det allene skeedte for at holde ham, som ikke vilde dandse, med Sælskab, sagde hende meget forbindtlig, at denne Begiering var saa billig, at hun ikke burde afslaae den, og af den Aarsag vilde han agte sig hende høyligen forbunden, om hun vilde føye denne artige Masque. Julie reyste sig derpaa strax, men med saa kiendelig en Uvst, at William ikke kunde bare sig for at sige til Wenworth: Endskiønt De kunde synes at fortiene Tak af mig, min Herre! saa er det dog saa migrende for vor Egenkierlighed at viise sin Magt over de Skiønne, at jeg troer at kundet tilskrive Deres Forbon denne Aarsag, og jeg maae reent ud tilstaae, at denne erholdte Gunstbeviisning har tabt det halve af sin Sødhed for mig, siden den ikke tilstaaes mig frivillig. Han sagde dette i en saa besynderlig og bitter Tone, at den nødvendig maatte sette Mylord i Forundring og opvække hans Nysgierrighed efrer at vide hvem denne Masque var, og uagtet der ikke var mindste Gnist af Jalouste i hans Barm, saa fulgte han dog efter Dem i Dandse-Salen, og gav meget nøye Agt paa alle Deres Bevægelser.

Da Menuetten var til Ende, og William førte Julie op til Stedet hvor de havde begyndt den, sagde hun sagte til ham: Jeg overtydes alt meere og meere om, at De søger at giøre mig Fortræd, saa fremt De altsaa ikke paa Øyeblikket gaaer herfra, saa nødes jeg til at tage hiem. Saa uformerkt, som hun end troede at sige ham dette, blev Mylord dog vaer, at hun sagde noget til ham, og da hun derpaa ikke kom hen til ham igien, men trængede sig ind imellem tvende af hendes Bekiendtere, saa tvivlede han ikke meere om, at han jo kiendte Masquen, og giorde det for ikke at tale meere med ham. Han holdt derfor idelig Øye med William for at see om han ikke gav sig i Snak med nogen, som han kunde faae at vide af hvem det var, men da han i det Sted saae William forlade Salen, sendte han een af sine Tienere efter ham med Befalning, at give nøye Agt paa hvor den Masque blev af. Denne kom strax derpaa tilbage med den Beskeed, at han ved Strandkanten havde taget Dominoen af og iført sig Skipperklæder, som en Matros havde ventet paa ham med. Endskiønt denne Beretning ikke gav Mylord megen Oplysning, saa overtydede den ham dog om, at der laae en Hemmelighed under, som han besluttede at have opdaget, i hvad det end skulde koste.

William, som havde betalt sit Herberge i det Forsæt at gaae om Borde naar han forlod Ballet, blandede sig i den store Hob af Mennesker, som samlede sig der omkring for at see Fyerværkeriet, i det Haab, at kunde betragte Mylady Wenworth endnu en gang naar Fyrværkeriet blev brændt

af

af; hvori han ikke heller bedrog sig, og da alles Øyne allene vare henvendte til det, saa kunde han desto tryggere hefte sine paa hende. Med mange og forskiellige Følelser nød han denne for ham halv søde og halv smertelige Vellyst, da Luerne med et slog ud af de nederste Vinduer i den prægtige Bygning, hvor hun tillige med alle de andre Damer vare, uden at nogen havde merket det mindste til Ilden. Efter al Formodning maatte nogen Dagen forhen ved at sette al Ting istand til Ballet enten have glemt eller tabt Ild i Værelserne, der havde lagt og ulmet om sig uden at nogen var bleven det vaer, og som først havde faaet Luft, da Vinduer og Balcons vare blevne aabnede til at see Fyrværkeriet. Den store Mængde Mennesker, der var i Huuset, saavel som Angesten og Forvirringen hos dem alle forøgede Faren; siden enhver vilde rædde sig først, og var derved baade sig og andre i Veyen til at komme ud.

William saae ikke saa snart Luerne at true det, som han elskede høyest, førend han med Kiøvekræfter trængte sig igiennem den heele skriagende og bængstede Hob; slog sine Arme om Mylady Wenworth og arbeydede sig med samme Styrke og Held ud igien. Med hvilken Glæde han kastede sig paa Græsset og lagde sin deyligae Byrde i sit Skiød, kan kun den, der elsker med saadan Heftighed som han, giøre sig et Begreb om. Da han merkede, at Skrækken havde foraarsaget hende en stærk Besvimelse, saa søgte han ved at trykke sine Læber med Heftighed til hendes at kalde hende til Live igien, men da dette Middel ikke giorde den forhaabede Virkning, saa

sendte han sin Matros efter koldt Vand og holdt hende et kraftigt Salt under Næsen. I den Forretning fandt een af Mylord Wenworths Folk ham, som hans halv fortvivlede Herre havde sendt ud at søge om Mylady, og da han kiendte hende, bad han William at bære den nøyeste Omsorg for hende medens han løb hen, at hente sin Herre, der søgte hende paa en anden Kandt, og som sikkert vilde belønne ham sin Møye rigeligen. Denne Tiltale bragte ham ganske af sin glædelige Henrykkelse, saa han med Forbittrelse sagde til sig selv: Hvad! skulde jeg have frelst hende for at overgive hende i en lykkelig Medbeylers Arme! skulde han nyde Frugten af min Omhue? Ney; hun er mit Bytte, ved at have revet hende af Dødens Arme har jeg erhvervet mig en stærkere Rettighed til hende end Mylord nogensinde har havt; thi hun var min førend hun blev hans, og hun skal for Fremtiden ikke tilhøre nogen anden end mig. Derpaa sprang han op, tog hende i sine Arme og ilede med hende til Jollen, der ventede paa ham. Paa Veyen mødte han Karlen, som han havde sendt efter Vand, og med hans Hielp bragte han Mylady i Jollen, og et Øyeblik derefter paa Fartøyet, som strax lettede Anker, og satte alle Segl til for i Hast at naae Engeland.

Mylady Wenworths Angst og Forvirring var ubeskrivelig da hun kom til sig selv igien, og saae William for sine Fødder. Hun spurgte meget bængstet, hvad der var mødt hende og hvor Mylord var? Uden at give noget bestemt Svar derpaa, søgte han ved de sødeste og kierligste Ord at betage

hende

hende al sin Rædsel, men hun paastod en meere bogstavelig Forklaring pva hendes Spørgsmaal, og nagtet han anvendte al muelig Sophisterie til at besmykke sit Foretagende, saa steg dog Myladys Fortvivlelse til saadan en Grad og hun yttrede saa megen Afskye og Skræk for ham, at han fortrød sit Foretagende, og ønskede at kunde udfinde et Middel til at gisre det godt igien; thi da Lady Wenworth var høy frugtsommelig, saa var hans Angst ubeskrivelig, at hendes umaadelige Kummer maatte have skadelige Følger, og sette et Liv i Fare, for hvilket han med Glæde havde opofret sit. Da de ikke meere vare langt fra Greenwich, kastede han sig for hendes Fødder og forsikkrede paa det helligste, at han skulde findes villig til at overgive hende i Mylords Arme, saa snart han kunde udtænke en Maade til at sette det i Værk paa, uden at der yppedes Trætte imellem Mylord og ham, hvorved hendes gode Navn, som hun frygtede saa meget for, kunde komme i Fare; saa fremt hun, indtil det kunde skee, vilde hæmme sin Fortvivlelse, og sette sit Sind i Roelighed. Men alt hvad hun vilde love ham var det, at hans Nidkierhed i at opfylde sit Løfte skulde bestemme hendes Forhold.

Imidlertid var William i stor Beraad med sig selv hvor han skulde bringe hende hen; thi uagtet alle hans Løfter var der dog et Glimt af Haab i hans Hierte, at Tiden og hans ærbødige Forhold skulde være mægtig til at vaagne hendes fordums Kierlighed, og vidste derfor med saa

mange

mange og gode Grunde at afslaae hendes indstændige Begiering om at bringes hen til sin Fader: at hun maatte opgive dette Ønske. Efter megen Overveyelse faldt ham den gamle Tiener ind, som havde Opsyn med hans Faders Gaard til Richmond; han vidste, at han var troe og tauS, og da han tillige elskede Penge, saa haabede han ved disses Kraft at bringe ham til at give My'ady et trygt Opholdssted og at vogte hende for alle Menneskers Øyne. Saa snart de havde kastet Anker ved Greenwich, lod han sig roe hen til Richmond, og begav sig til den gamle Forvalter. Han tvivlede ikke om, at han jo maatte kiende Lady Wenworth, og bildte ham derfor ind at hun var bleven bortført af en ung forvoven Skotlænder, at han havde været saa lykkelig at komme hende til Hielp da han bragte hende i Land til Greenwich, men da han var af en meget mægtig Familie, saa vilde Mylady, af Frygt for Følgerne imellem hendes Mand og Rover, ikke være seet eller kiendt af nogen, førend hun havde faaet overlagt med sin Fader, hvorledes Sagen kunde best iklædes og forebringes Mylord Wenworth. Han maatte derfor stille sig an, som om en Skade han havde faaet paa Synet ikke tillod ham at kiende hende, og ligesaa lidet lade hende vide at det var hans Faders Huus, siden hun havde forlangt at bringes til et ganske fremmet Sted, hvorfor han heller aldrig maatte lade hende komme i Haugen, naar der var nogen i den. Forvolteren lovede ham at opfylde det altsammen til Punct og Prikke; hvorpaa William gik tilbage paa Skibet, og agde Mylady, at han under Navn af Mistriss Jenkings,

som

som skulde paa en kort Tid nyde Landluften, havde forskaffet hende Herberge hos den gamle ærlige Johan, der havde faaet en Skade paa Øynene, som giorde ham det umueligt at kiende hende. Endskiønt Mylady ikke sandt megen Behag i denne Indretning, saa maatte hun dog finde sig deri, siden hun var i hans Vold, og fulgte derfor med ham i det Forsæt, at om han ikke snart opfyldte sit Løfte, da at bringe sine Klagemaal paa en eller anden Maade for sin Faders Øre.

Mylord Wenworth, der paa sin Tieners Beretning skyndte sig hen til Stedet hvor han skulde finde sin elskede Julie, blev høyligen forskrækket da han ikke saae eller hørte det ringeste til hende. Han forespurgte sig hos alle Mennesker om ingen havde seet hvor et besvimet Fruentimmer, der var saa og saaledes klædt, var bleven bragt hen? De fleeste havde allene været bekymrede for at dæmpe Ilden, og de andre forsikkrede ham eenstemmig, at et par Skibsfolk havde taaren hende i en Jolle, og roet bort med hende. Ved denne Beretning erindrede han sig Masquen, der havde taget Matros-Klæder paa, og tvivle de ikke længere om, at en Medbeyler havde berøvet ham hende. Kierligheden til hans Kone grundede sig paa en al for sand Høyagtelse, at han skulde mistænkt hende for at have godvillig forladt ham, for altsaa at skaane begges Ære dølgede han den Forbittrelse der rasede i hans Barm, og sagde meget koldsindig, at saa maatte det være de Folk, som han havde leyet til at bringe ham Dagen efter til et

af

af sine Godser, og som havde troet at fortiene sig gode Drikkepenge ved at bringe Mylady der i Sikkerhed.

Under Paaskud at gaae til Godset hvor hans Kone var bragt hen, begav han sig Dagen efter vaa Reysen til London; thi siden hendes Røver maatte være et Menneske, der havde været forelsket i hende førend hun var kommen til Italien, saa ansaae han London for det eneste Sted, hvor han kunde haabe at finde hende. Underveys eftertænkte han, at hans Efterforskelse i London vilde være ganske forgieves, saa snart han var kiendt der, men Vanskeligheden bestod i hvorledes han under et fremmet Navn kunde forskaffe sig Adgang til de Fornemme, uden at blive kiendt af dem. Endelig faldt han paa at give sig ud for en Italiensk Maler, og da han vilde give godt Kiøb, saa tvivlede han ikke om, at komme i Kiendskab med mange og opdage deres lønligste Tanker ved at stille sig an, som om han ikke forstod et eneste Ord Engelsk. For at giøre sig desmeere ukiendelig, sværtede han sine Øyenbrhne, og giemte sine deylige lysebrune Haar under en sort Paryk, hvorved han blev sig selv saa uliig, at hans Kone kunde seet ham uden at fatte Mistanke om hvem han var. Han fik ogsaa i en Hast meget og især hemmeligt Arbeyde, uden at kunde komme paa mindste Spor efter det, som han vilde vide; og af alle de, han arbeydede for, var der ingen der sat større Priis paa ham, eller fandt meere Behag i hans Omgang end Mylord G. . .

Efter

Efter hans Aftale med Sir Mellisch besøgte han Miss Constance meget flittig, men da hun ikke vilde tage imod ham uden som Ven, saa paastod hun, at hans Besøgelser skulde aflegges til Richmond, og da hun havde samme Tillid til Johans Troeskab og Taushed, som hendes Broder, saa blev han hendes Fortroelige i denne Sag; saavel som han var Williams. Denne havde ikke saa snart overleveret Lady Wenworth i Johans Hænder, førend hun paastod, at han skulde enten gaae til London eller et andet Sted, siden hun slet ikke kunde eller vilde tillade ham at blive hos hende: Han tog altsaa Afskeed med hende, men da han kom uden for, sagde han til Johan, at han maatte lade ham faae nogle Værelser i Hovedbygningen, siden han ikke vilde lade sig see i London førend han havde giort Aftale med Sir Mellisch om Maaden hans Fortælling skulde forebringes paa. Uden at betroe William hvad der drog Constance saa ofte til Richmond, svarede Johan ham, at naar han vilde opholde sig der, saa maatte han betroe det til sin Søster; thi hun kom der ofte mod Aftenen med nogle af sine Veninder, for at blive der Natten over, og da Sir Buttler egentlig havde leyet Stedet til hendes Fornøyelse, saa var der ikke fleere Senge i Huuset end de to, som stode i hendes Kammer. Denne Beretning stod William i ingen Maade an, men uden at lade sig merke dermed, sagde han, at det var Tids nok at lade hende det vide naar hun kom; men formanede ham tillige at vogte Lady Wenworth saa vel, at Constance ikke fik mindste Nys om hendes Nærværelse.

Johan

Johan lovede ham det, men da han frygtede for at det kunde have onde Følger om William erfarede at Mylord G... besøgte hans Søster der, saa skrev han hende strax til og bad hende komme der om Eftermiddagen, siden han havde noget rart at viise hende. Hun, som ventede at det var Mylord, forsømte ikke at indfinde sig, men blev ikke lidet bestyrtet da hun istedenfor sin elskede Ven forefandt sin Broder. Endskiønt hun virkelig glædede sig over at see ham, saa kunde hun dog ikke undslaae sig for at føle, at hans uventede Komme ideligen skulde være hende til Fortræd; thi den første gang var den bleven en uovervindelig Hinder for hendes høyeste Attraae; og nu bersvede den hende en Omgang, der udgiorde al hendes Livs Fornøyelse. Hun brugte derfor al sin Veltalenhed at formaae ham at ile til sin Fader for at erholde Forladelse, men han anstillede sig saa frygtsom ved at komme uden Tilladelse for hans Øyne, at Constance merkede, at alle hendes Overtalelser vilde være forgieves førend hun havde nd, virket ham Tilladelsen, han syntes saa bekymret for. Hun skrev derfor Mylord til og berettede ham hvad der paa nogen Tiid betog hende den Fornøyelse at see ham, men da hun haabede snart at faae sin Fader overtalt til at tage vel imod hendes Broder, saa bad hun ham at spørge sig flittig for hos Johan, og at forlade sig til at Dagen efter at William var gaaet til London skulde hun være til Richmond.

Mylord efterkom hendes Begiering meget nøye, men ved ten af hans Besøgelser hos Johan fik han Mylady Wenworth

Wenworth at see, der ikke kunde komme hurtig nok af Stuen. Hendes store Deylighed opvakte saa stor en Henrykkelse og Nysgierrighed hos ham, at han spurgte Johan, hvad det var for en Skionhed, den syntes at være bange for at lade sig see? Johan svarede ham: at det var een af hans Kones Paarørende, som Bedrøvelsen over hendes Mands Reyse til Indien havde voldet en haard Sygdom, og da Doctorene havde forordnet hende Landluften, saa var hun kommen til dem, men han bad ham, ikke at sige noget derom til Miss Constance, siden De havde svoret Missris Jenkings til, at ingen skulde faae hende at see hos Dem. Denne Begiering styrkede Mylord i den Tanke, at hun var der, for hemmelig at skille sig af med den Byrde, han var' bleven vaer, at hun bar paa, og da han ikke tvivlede om, at hun jo vilde forsvinde, saa snart hun var lykkelig fildt ved den, saa var han meget forlegen for at udfinde et Middel, hvorved han siden efter kunde opdage en Skionhed, der' havde sat hans Hierte i saa heftig en Bevægelse. Hans Følelser for Miss Constance var meere Erkiendtlighed og Høyagtelse end en heftig Kierlighed, og Myladys store Deylighed syntes ham saa tilstrækkelig en Undskyldning for hans Attraae til at komme i Besiddelse af hende paa nogle Maaneder, at den ikke kunde fortiene Navn af Utroeskab.

Efter at han havde overlagt utallige Veye og Maader til at naae sit Øyemeed, faldt han omsider paa, at naar han havde hendes Portrait til at viise sine Speydere, saa vilde det blive ham en let Sag at faae hende opspurgt.

Ihvor troe og redelig end Johan var, saa havde Mylord G. dog meget vel merket, at han var enfoldig og elskede Penge, og i Følge deraf tvivlede han ikke paa hans Biestand, naar han betalte ham den vel og dulgte sine Hensigter. Han sagde ham altsaa en Dag, at han havde Leylighed til at bevise ham en Tieneste, hvorved hans Umage skulde blive ham vel betalt, dersom han vilde findes villig dertil. Johan forsikrede ham at saa snart det var noget, som han med en god Samvittighed kunde paatage sig, saa havde hans Herlighed frit at befale over ham. Tingen er i sig selv meget uskyldig, min gode Johan, sagde Mylord, og ikke andet end en Grille. Jeg er en stor Elsker af Malerier, og endskiønt jeg har en Samling af de deyligste Ansigter i heele Engeland, saa synes mig dog, at jeg ikke kunde anse den for fuldstændig, uden jeg fik Mistriss Jenkings Portrait med. Vilde I derfor ikke mage det saaledes, at en Italiensk Maler, som her er, kunde faae hende at see uden at hun vidste det; thi da han hverken kiender Stedet eller forstaaer Sproget, saa kunde han ikke sige et Ord derom; og jeg havde tillige min Eed frie, om nogen vilde vide hvem det var, at jeg ikke kiendte Personen; og de ti Guineer, som denne Maler tager mindre end vore egne, skulde den gode Johan have.

Denne anseelige Summe og Omstændigheden at det var en Italiensk Maler, ryddede alle Vanskeligheder af Veyen hos Johan; thi om og nogen kiendte Portraitet siden efter, saa syntes ham, at Mylords Foregivende om at have faaet det af en Italiener, vilde bringe enhver til at troe, at en havde

stiaalen

skiaalen sig til at male det medens hun var i Neapolis. Han svarede derfor Mylord, at saa gierne, som han end vilde tiene ham, saa kunde det dog ikke skee saa længe den unge Herre var i Huset, men naar han var borte, saa vilde han lukke Maleren ind i Haugesiuen, siden Mistriss Jenkings gierne sat et par Timer i Svalingen ved Cascaden, naar hun var vis paa, at der ingen var i Haugen. Med dette Løfte var Mylord vel tilfreds, og det forste han kom hiem, sendte han Bud efter den forklædte Maler og spurgte ham om han vilde paatage sig det Arbeyde, hvorved han beskrev ham Personens store Deylighed, uden at lade sig merke med Nytten han vendte sig af Portraitet. Maleren lovede at giore alt sit for at opfylde Mylords Ønske, og Aftalen blev, at saa snar han kunde begynde paa det, skulde Mylords Tiener uden at vide hvad han skulde der, bringe ham til Stedet.

Imidlertid havde Constance passet Leyligheden saa vel til at tale for sin Broder, at Faderen lod sig forstaae med at alle Ting skulde være forladt og forglemt, dersom han kom tilbage uden at have giort sig uværdig til hans Navn; og derpaa betroede han hende, at hans storste Vrede reyste sig af Frygten for at William maatte have fulgt efter Lady Wenwort til Skotland, og ved sin Opførsel der, enten komme Ulykke affiæd imellem Mylord og ham, eller i det mindste forstyrre disse unge Egtefolks Lykksalighed. Miss Constance, som troede at den Historie, hendes Broder havde bunden hende paa Ærmet angaaende de Steder hvor han havde været var den reene Sandhed, vovede at blive borgen for ham;

og fortalte ham den Ord til andet igien, tillige med hvor han nu var, og hans frygtsomme Ærbødighed, der holdt ham fra at nærme sig en opirret Fader, i hvor heftig end hans kierlige Længsel var. Sir Buttler blev inderligen rørt ved hendes Fortælling, og da hun merkede at hans Taare vilde bryde frem tog hun hans Haand, kyssede den, og bad med saa megen Følelse for sin Broder, at han ikke allene tillod hende at bringe William om Morgenen derpaa til ham, men han lovede hende endog, at han ikke vilde bebreyde ham sin Ulydighed, men at alle Ting skulde være forladt og forglemt.

Constance ansaae denne Tidende at være alt for glædelig at hun ikke strax skulde bringe sin Broder den; hun tog derfor endnu samme Aften til Richmond for at meddele ham den, og endskiønt William elskede sin Fader alt for høyt til at han uden Glæde kunde høre, at hans Arme vare aabnede til at tage imod ham, saa havde Richmond' dog en Tillokkelse for ham, der giorde ham det smerteligt at drage til London. Forend Søster og Broder om Morgenen derpaa toge bort; tog Constance Leyligheden i Agt at sige til Johan, at han maatte lade Mylord G. . . vide, at hun Dagen efter vilde komme igien. Han forsømte det heller ikke, og berettede ham tillige, at han samme Eftermiddag maatte sende Maleren der ud til at begynde Arbeydet.

Lidet ud paa Eftermiddagen indfandt den forklædte' Maler sig hos ham med Mylords Tiener, der tog bort det første han havde flyet Johan et Brev fra sin Herre, hvori han

havde

havde lagt de belovede ti Guineer. Disse giorde Johan meget munter og virksom, han førte strax den foregivne Italiener ind i Haugestuen, viiste ham Stedet hvor denne Skiønne pleyede at hoile sig, samt at Haugedøren kun kunde aabnes inden fra, saa at han kunde være tryg for at overrumples i sit Arbeyde. Johan havde i sine unge Dage været med Sir Buttler i Italien, saa at han kroede at vide endnu saa meget af Sproget, at han kunde giøre sig forstaaelig, men havde Maleren været saa ukyndig i det Engelske, som han stillede sig an, saa havde han neppe fattet hans Meening. For at undgaae Mistanken i denne Post berømte han Johans Færdighed i det Italienske overmaade høyt, og denne uforskyldte Roes kildrede den Gamle saa stærk, at han holdt ham med Selskab indtil han blev Lady Wenworth vaer i Haugen, og da han havde viist ham hende, som den Skiønne, hvis Yndigheder hans Kunst skulde foreviise, saa forlod han ham paa det ingen skulde søge ham der. Han var neppe kommen i sit eget Huus førend han til sin store Forskrækkelse saae William komme ridende i Gaarden og springe af Hesten. Han løb ham i Møde, og spurgte om han skulde lukke den store Gaard op? men fik til Svar, at det var unødvendigt, siden han kun var kommen for at berette Mistriss Jenkings noget, og da han hørte, at hun var i Haugen, gik han ud at søge hende der.

Da Johan havde lukket Døren i Laas efter sig stillede Mylord Wenworth sig saaledes, at han uden at blive seet kunde holde Øye med Julie. Beskrivelsen over hendes store Deylighed gjorde ham meget begierlig efter at see hende', og hendes Gang, saavel som hendes mindste Bevægelse forvoldte ham saa heftig en Uroe og Hiertebanken, at han neppede sandsede. Jo nøyere han betragtede hende, jo meere lignede hun den Person, som han elskede høyest i Verden; og hans Længsel var ubeskrivelig efter at see hendes Ansigt for derved at faae sin Tvivl opløst. Tusende forskiellige Anslag bleve fattede og forkastede medens nogle høye Hække skiulede hende for ham, og da hun kom frem bag dem, satte hun sig rigtig nok paa det betegnede Sted, men i en Stilling, der ikke tillod ham at see hendes Ansigt. Den Bedrøvelse, som hendes heele Væsen lagde for Dagen, og Taarene, som hun ideligen afterrede, syntes ham at være et nyt Beviis paa, at det var hans Kone, og han stod i stor Beraad med sig selv, om han ikke, hvad enten det var hende eller ey, skulde gaae ud og tilbyde hende sin Biestand, da han blev et ungt Menneske vaer i en prægtig Ridedragt at nærme sig hende med stor Utaalmodighed. Det første han kom hen imod hende, vendte hun sig fra ham med Foragt og Afskye, hvorved den forlædte Maler's Tvivl blev forvandler til Vished; thi hvert et Træk viiste ham sin tilbedede Kones Ansigt, hvori den heftigste Bedrøvelse stod afmalet. I hans Henrykkelse og Glæde havde han draget Skoddet fra Døren; og vilde kaste

sig

sig i hendes Arme, da Jalousien holdt ham tilbage ved at see William kaste sig for hendes Fødder; den indskiød ham, at han aldrig kunde faae en nøyere Oplysning om Sagens Sammenhæng end af en Samtale, som de mindst ventede at han var Vidne ved, og dersom den lærte ham, at han var bedraget og forraad, saa havde han tillige den beste Leylighed til at hævne sin fornærmede Ære.

Han lagde derfor Øret meget nøye til og hørte William sige: Julie, min evigelskede Julie; hvorfor vender De Deres deylige Øyne fra den ulykkelige William; hvad har han giort hvorved han er bleven Dem saa forhadt? Kan De spørge om det, svarede Julie, siger Deres egen Samvittighed Dem ikke, at den giftigste Slange ikke kunde volde mig saa stor en Gruer som Deres Nærværelse. Da min Brøde, sagde William, reyser sig af en Kierlighed, som De engang samtykkede; en Kierlighed hvis Magt jeg følede førend jeg kunde nævne den, saa kunde De umuelig øve saa stor en Grumhed, dersom den Kierlighed, de tilsvor mig ikke var saa reent udslettet, at de, ikke var mindste Gnist af Godhed tilbage. O Julie! jeg havde før ventet Himlens Fald end at De kunde saa reent forglemt al Deres Ømhed og Venskab for mig. Men burde jeg, sagde Myladv, ikke anseet det for en større Umuelighed, at voldsomme og uregierlige Sindslidelser kunde forleede Dem til at giøre mig ulykkelig og elendig? Kan jeg føle andet end Afskye for den, der ved at rive mig af den beste og elskede Mands Arme vil giøre mig foragtelig i hans og heele Verdens

ne? O Wenworth, min dyrebare Wenworth, hvilke Piinsler maae ikke sønderrive din Barm; men dine slette Tanker om din uskyldige Kone vil snart udslette hendes Minde af dit Hierte, da Døden allene kan betage hende sin Kierlighed og Agt for dig. Jeg fortiente alle disse nagende Bebreydelser, sagde William, dersom jeg havde syndet med Overlæg; men jeg igientager hvad jeg saa ofte har sagt Dem, at jeg stod færdig at efterleve Deres Befalning i at forlade Dem og Skotland, da Luerne der omringede Dem holdt mig tilbage.

Jeg var saa lykkelig at bringe Dem ubeskadiget af Faren, og jeg følede intet andet end den inderligste Glæde over at have frelst Deres Liv, da Mylords Tiener ved et utiidigt Løfte om Belønning erindrede mig om, at jeg havde rædet Dem for en anden. Kierlighed og Jalousie giorde mig saa rasende ved denne Foresilling, at jeg ansaae min Rettighed til Dem, siden den var ældre for at være bedre grundet end Mylords, og da Deres Graad og Fortvivlelse bragte mig til Eftertanke; saa var det ikke meere i min Magt at giøre min Ubesindighed til intet igien. Ak Julie, bør ikke den Ærbødighed, som jeg har baaret for Dem være Dem borgen for mit Hiertes Oprigtighed; thi kan De beklage Dem over, at jeg har fornærmet Dem ved et Ord, ja ikke engang ved en Miine, i hvor heftig end min Kierlighed er. For Himlens Skyld, had mig derfor ikke, jeg har ikke fortient det, da jeg gierne med mit Blod vilde forsone min Overilelse.

De har, sagde Mylady, saa længe sagt det uden at give andre Beviiser derpaa, at jeg ingen Liid setter meere til Deres Ord. Jeg gtver Dem derfor to Dage til at udfinde en riimelig Aarsag, hvorved jeg var kommen i Deres Baretægt. Ja, jeg vil endog være villig til at berømme Dem, som min Befrier isteden for at anklage Dem som min Forfølger. Dog maae De ikke tænke, at det skeer af Agt eller Godhed til Dem; thi min Drivfieder dertil er allene Kierligheden til Deres værdige Fader og Medynk over hans Følelser over en vanslægtet Søn. Men lader De den benævnte Tid gaae unyttet bort, saa skal ingen Betragtning holde mig fra at anklage Dem som en Ransmand; thi min Forfatning, min Pligt og min inderlige Kierlighed til min Mand forbinder mig til at kaste mig i hans Arme, om jeg end ogsaa var forvisset om, at han midt i min Uskyldighed vilde støde mig fra sig, som en Skiendsel for hans Navn. Ak min tilbedede Julie, raabte William med Taarene ned af Kinderne, vidste De, hvorledes denne gruesomme Tanke piner min Siel! Jeg vilde med Glæde fremstille mig, som et Offer for hans Vrede; han maatte kiele sit Had i mit Blod, naar han kun vilde lade Dem vederfares Ret: Men hvad kan blive mig borgen for det?

Hendes Engle-Fuldkommenheder, raabte den forklædte Maler, sprang med et ud af Døren, og slog Armene om sin Kone i en ubeskrivelig Henrykkelse. Værdigste og Fortræffligste blant dit heele Kiøn, blev han ved; hvor kunde du

troe, at din Mand kunde stode sit Livs Glæde og Lykksalighed fra sig, eller at der kunde opstige en Tanke i hans Barm, der var fornærmelig for din Dyd? Mylady havde kiendt Rosten, men havde Møye med at kiende ham selv, og da hun af hans Ord tillige merkede, at han havde hørt hendes Samtale med William og af den var overbeviist om hendes Uskyldighed, saa gav hun Glæden Rum over at være bleven samlet med ham igien, og dette lykkelige Par overlod sig aldeles til Deres Følelser uden at betænke, at der var et Vidne tilstæde, hos hvilken Deres Kierligheds Beviiser maatte opvække ganske andre Bevægelser. Endelig vendte Mylord sig til ham med disse Ord: Da jeg uden mit Vidende har berøvet Dem saa dyrebart et Klenodie, saa lærer mine egne Følelser mig, at Fortvivlelsen over sligt et Tab var mægtig nok til at forleede den, der følede det i sin fulde Kraft, til det voldsomste Foretagende. Men da jeg ved det er bleven overbeviist om, at jeg elskes høyere end jeg smigrede mig med, og følgeligen været mig til Fordeel, saa tag De, min Herre, som den eneste Erstatning, der er i min Magt at give Dem for Deres store Forliis, mod mit og min Kones oprigtige Venskab, og lad alt det forbigangne være kastet i en evig Forglemmelse: Ligesaa ubekiendte, som vi har levet her, vil vi begive os til det Gods, hvor heele Verden troer, at vi har opholdt os siden den Nat, da den pludselige Ildebrand, satte alle Nærværende i saa stor en Forvirring og Forskrækkelse.

William,

William, som virkeligen fortrød et Foretagende hvoraf han havde høstet saa liden Nytte, og var glad over at denne Overilelse ikke blev hans Fader bekiendt, tog imod det tiltilbudne Venskab med megen Erkiendtlighed, og forsikkrede Mylady, at han ikke vilde komme for hendes Øyne forend han havde forvandlet sin Kierlighed til en broderlig Ømhed; og paa dette Vilkaar tilgav hun ham ikke allene, men lovede ham endog en søsterlig Agt og Kierlighed. Baade Mylady og William ønskede at vide hvorledes Mylord var kommen i Haugen, og hvad han havde foretaget sig siden hans Kones Forliis? Han fortalte dem det altsammen, undtagen den Forretning Mylord G... havde overdraget ham, men foregav, at Johan havde tilladt ham at opholde sig nogle Timer i det Cabinet, hvor han var kommen ud fra, for at tage en Tegning af Haugen, der havde forekommet ham meget tillokkende, uden at være sig den Lyksalighed ventende, som han havde funden i den. Han spurgte derpaa Mylady, om hendes Sindsbevægelser ikke havde været for heftige til at kunde begive sig strax paa Reysen? Og da hun svarede: ney, og ytrede tillige en heftig Attraae efter at komme derfra, saa forlod han hende og William for at gaae til London at giøre Rigtighed med sin Vert og bestille sig en Postchaise.

Imedens han ventede paa den skrev han Mylord G... et Brev til, hvori han takkede ham for hans bevisste Godhed, og beklagede, at han ikke kunde opfylde hans Begiering, siden en vigtig Begivenhed kaldte ham ufortovet tilbage til sit

Fædrene-

Fædreneland. Efter nogle Timers Forløb indfandt han sig igien hos sin elskede Kone, og efter at de havde igientaget William alle deres Venskabs Forsikkringer, og han med taarefulde Øyne havde ønsket dem en lykkelig Reyse, begave de sig paa Veyen til Skotland, hvor de vel og fornøyede ankom. Nogle Maaneder efter blev Mylady lykkelig forløst med en Søn, og dette Pandt paa deres Kierlighed forøgede begges Hengivenhed og Ømhed for hinanden i saadan en Grad, at deres indbyrdes Stræben efter at fremme hinandens Lyksalighed giorde dem til et Mønster for Ægtefolk.

Sir Mellisch, som imidlertid ikke tænkte paa andet end at befordre Constances Lyksalighed, havde ikke saa snart faaet alt det, som han holdt for nødvendigt dertil, bragt i Rigtighed førend han gik ind til Sir Buttler og begierede af ham, at han til et Beviis paa hans usvækkede Venskab maatte sværge ham til ikke at giøre de mindste Indvendninger imod en Sag, som han satte al sin Lyksalighed i at faae lykkeligen udført. Sir Buttler, som langt fra ikke formodede sig hvad det var, havde ikke saa snart høyt og helligen lovet ham det, førend Sir Mellisch blev saaledes ved: De Bebreydelser, som Williams kummerfulde Ansigt dagligen giør mig over at min Hast med at forsørge Julie har berøvet ham sin Lyksalighed, er mig alt for smertelig, at jeg skulde forøge Dem med den Forestilling, at fleere end han maatte lide derunder; thi naar denne Forbindelse

bindelse var kommen istand, saa havde den Rigdom, som Julie bragte William givet dig Magt til at udsette Constance en Medgift, der havde opfyldt alle hendes Ønsker. Hun elsker Mylord G... og han elsker hende, men da fælleds Lykkalighed gior det nødvendigt, at hendes Midler maae lette ham den trykkende Gield hans Fader har efterladt ham, saa anseer jeg det for min Skyldighed at erstatte Søsteren det Tab, som jeg har foraarsaget Broderen. Der er altsaa et lovformeligt Skiøde paa mit Landgods, som du har kiøbt af mig til Medgift for din Datter, og som til hendes Sikkerhed skal forskrives hende og de yngre Børn i Egteskabs-Contracten, og i Forhold af det, du giver hende i reede Penge skal det bestemmes, som hun skal nyde af Mylords Godser om hun overlever ham; tag det altsaa ikke længere i Betænkning at samtykke en Daatters Ønske, som du elsker, og som fortiener din Kierlighed.

Sir Buttler slog sine Arme om sin Ven, og forsikrede ham, at det var ingen utidig Stolthed der holdt ham fra at skylde en Ven Forbindtligheder, men allene den Betragtning, at han ved dette Ædelmodigheds Beviis gior, de sin Daatter og Svigerson for nær. Disse har et meget rigeligt Udkomme, svarede Sir Mellisch, og uden engang at anføre, at jeg er Herre over mit, og at De efter min Død vil forefinde meere end De kan vente sig, saa er det Omhuen for Deres sande Lykkalighed, der allerførst har

bragt

bragt mig paa dette Indfald. Jeg veed ikke hvor lang eller kort min Tid er, og efter min Død kunde De maaskee falde paa at leve paa dette Gods, som kunde have meget farlige Følger; thi den første Kierlighed giør stedse det stærkeste Indtryk, saa at Stedet, Naboeskabet og en fortroelig Omgang let kunde oprive Saaret, og fornye en Erindring, som maae udslettes, og det paaligger min Alder og Erfarenhed at forebygge Leyligheden dertil. Sir Buttler giorde vel endnu nogle Indvendninger, men Sir Melliſch bragte det ved Bønner og Foreſtillingen om, at Mit og Dit aldrig kunde have Sted i et ſandt Venſkab, omſider ſaa vidt, at hans Ven gav efter og tillod ham at bringe Mylord G... med ſig om Eftermiddagen.

Conſtances Glæde var ubeſkrivelig da hendes Fader foreſtillede hende ſin kiere Mylord, ſom en Mand, han havde berettiget til at begiere hendes Hierte og Haand, og da Hiertet alt længe havde været hans, ſaa varede det ikke heller længe førend hun overgav ham Haanden ved et helligt og høytideligt Løfte. William tog oprigtig Deel i ſin Søſters Lykke; han fandt ſaa megen Behag i ſin Svogers Selſkab og Omgang, at de næſten vare uadſkillige, og hvad enten han nu alvorligen ſtræbede at holde Løftet han havde giort Mylady Wenworth om at undertvinge ſin Kierlighed, eller en nærværende Skiønhed bragte en fraværende i Forglemmelſe, ſaa havde Conſtance dog neppe været to Maaneder gift førend han bad ſin Svoger at for-

fordobble Baandet imellem dem ved at give ham sin Søster, og da hun fandtes meget villig dertil, saa blev Forbindelsen kort derefter fuldbyrdet til alles store Glæde, men især de tvende gamle Venners, som i deres Børns Lyksalighed fandt Trøst og Huspalelse imod Alderdommens Besværligheder.

Som en elsket og lykkelig Ægtemand lærte William først ret at indsee hvor høyligen han havde forbrudt sig imod Mylord Wenworth og hans Frue; han bluedes ved sig selv saa ofte hans Forhold imod dem randt ham i Sinde, og blev alt meere og meere overtydet om, at Overgivelsen til voldsomme Sindslidelser styrter Mennesket i de største Vildfarelser og Laster, og at en heftig Tilbøyelighed ikke fortiener Navn af Kierlighed, saa snart den strider imod Pligt og Fornuft.

Ende paa den Anden Tome.

Betydelige Trykfeyl.

Pag. 17. Linie 9 efter elskede læs: hende.
Pag. 29. Linie 2 efter vedbørlig læs: Pris.